

AANVULLENDE

DOCUMENTEN

VOOR 'E BOEK

Z - B

31-3-2002

Kosovo hangt in het luchtledig: een deel van Servie kan het niet meer genoemd, maar wat is het dan wel? En waar blijven recht, orde en de internationale politiemacht?

Latif Serifi (30) heeft in Pristina een winkel in geschenk-artikelen. *Love and peace* is zijn motto. In de oorlog was hij pelotonscommandant in het Kosovo Bevrijdingsleger UCK. Zoals zoveel Albanezen uit Kosovo was hij in West-Europa toen de Navo vorig jaar met bombarderen begon.

„Ik zat 24 uur per dag met m'n kop voor de tv. Vragen, vragen. Hoe is het met mijn familie? Zie ik mijn ouders ergens? Om gek te worden. Mijn neef

en ik hebben toen gezegd: of we belanden in een psychiatrische inrichting, of we melden ons aan. In april lieten we ons in Londen mobiliseren. Ik heb een maand training gehad in Burell, in Noord-Albanië, en ben een maand in de oorlog geweest. Het moereel was onvoorstelbaar hoog. Het waren allemaal Albanezen die uit het buitenland waren gekomen om voor Kosovo te vechten. Na zoveel jaren van onderdrukking roken we onze kans. Natuurlijk is het militair niet gegaan zoals het hoort. De opleiding was te kort. De oorlog was letterlijk een strijd om te overleven. Het klinkt idioot, maar steeds had ik die kick. Je hoort een artilleriegeschot, je weet niet

waar de granaat zal ontploffen, je verstopt je - en je overleeft. Met mijn mortierpeloton was ik bij de Berg Pastrik op de grens met Albanië, aan de zuidkant van de berg. Die Servische jongens wisten niet waarvoor ze vochten. Ik wist dat ik zou kunnen sterven, dat had ik geaccepteerd. Het ergste was de dood van een van mijn beste vrienden. Zijn anti-tankwapen ging plotseling af. Boem. Hij was compleet kapot. Ik heb veel met mijn vrienden over de Servische misdaden gesproken. We vroegen elkaar of wij ooit Servische kinderen en vrouwen zouden kunnen vermoorden, zoals zij met onze mensen deden. Nee, zeiden we, nooit. Daar ben ik trots op. Dat ik

KOSOVO

1 JAAR NA DE OORLOG

„Maar dat de politici in het Westen nóg niet begrijpen dat er voor ons geen samenleven met de Serviërs meer mogelijk is, minstens drie generaties niet, daar kan ik niet bij. Hier is te veel gebeurd. Hier heerst echte haat.“
Deel tien van een serie interviews

zulke vrienden heb gehad. Zie je mijn ketting? *Save our planet, love and peace*. Ik heb het hart van een artiest. Voor de Navo waren we marionetten. Natuurlijk begrepen we dat de Navo geen soldaten zou sturen om in onze plaats te sneuvelen. We hebben er drie weken voor gezorgd dat de Serviërs bewogen, dat ze uit hun stellingen moesten komen en een andere plek moesten zoeken. De Navo deed niks vanuit de lucht. Alleen fotograferen. Pas in de laatste week kwamen de bommenwerpers, toen was de oorlog gelijk afgelopen. Aan de andere kant heeft de Navo ook moed getoond: ze hebben ingegrepen, ze hebben erkend dat er iets moest gebeuren. De

tweede dag van de vrede ben ik naar Pristina gegaan. Mijn neef heeft het niet gered. Uit elkaar gescheurd door granaten. Nu begint mijn leven pas echt. Ik ben met geleend geld een zaak begonnen. Ik heb tien jaar in het buitenland gewerkt, ik weet wat er in dit land moet veranderen. In Kosovo wordt niets geproduceerd en niemand heeft werk. Nog steeds regeren de wapens. Als dat verandert is alles oké. Maar de VN-politie doet niks. Ze viëren hier zes maanden vakantie met hun vette salarissen en toelages. En het VN-bestuur van Kouchner is traag. Wanneer hebben de straten er zo slecht uitgezien? Er moet wat gebeuren. Het land moet worden opge-

bouwd. De VN laten het ons Albanezen niet doen, maar ze doen het zelf ook niet. Je kan het nieuwe Kosovo niet organiseren met symposia en bla bla. Door de propaganda van de Serviërs ziet de buitenwereld ons als ongeschoolde mensen. Dat is een reuzenprobleem. Natuurlijk is er corruptie. De mensen willen snel, ze proberen iets te regelen. Maar dat de politici in het Westen nóg niet begrijpen dat er voor ons geen samenleven met de Serviërs meer mogelijk is, minstens drie generaties niet, daar kan ik niet bij. Hier is te veel gebeurd. Hier heerst echte haat.”

Abe de Vries

Het Westen mag Milošević niet langer zijn gang laten gaan

Een jaar geleden intervenieerde de NAVO in Kosovo zonder de gelegenheid te benutten om af te rekenen met de Servische dictator Slobodan Milošević, diens regime al tien jaar de bron van alle terreur in Zuidoost-Europa is.

Hoge functionarissen bij het Pentagon vrezen dit voorjaar een uitbarsting van geweld in Kosovo. Onder druk van de economische sancties tegen Belgrado wordt de Montenegrijse regering van Milo Djukanović allengs zwakker. De westerse sancties tegen Servië hebben noch de oppositie geholpen noch de greep van Milošević' bloedige schrikbewind verzwakt.

Hoe nu verder? Wat gaat er gebeuren? Wij wachten af. Milošević doet de eerste stap. En de vs en hun bondgenoten worden opnieuw het slachtoffer van zijn politiek. Eén van zijn nieuwste trucs is de bevoorradings- en opruiming van militante Serviërs in Kosovo, die voortdurend onrust stoken. Milošević' handlangers hebben het noorden van de provincie in feite al geannexeerd. Wat zal de Servische dictator zich verkneukelen in de wetenschap dat NAVO-militairen straks in gevecht moeten met Kosovaarse guerrillastrijders die met aanslagen in Servië dreigen. De schermutselingen in Kosovo zijn ernstig, maar als het erop aankomt klein bier. Als Milošević besluit de democratisch verkozen regering van Montenegro ten val te brengen, volgt opnieuw een bloedbad. De NAVO zal opnieuw handenwringend dubben over de vraag of en hoe ze militair moet optreden. Doet het u ergens aan denken?

Kamaraad Slobodan's handen moeten dezer dagen jeuken: de hoge NAVO-generaal Wesley Clark verlaat weldra zijn post. Ook de termijn van Klaus Reinhardt, de Duitse bevelhebber van de 37.000 man NAVO-troepen in Kosovo, loopt ten einde. Amerika begint zijn kop in het zand te steken, zoals steeds in verkiezingsstijd. En dat alles terwijl de Europese Unie het navelstaren tot een kunstvorm verheft.

De 'voortvarendheid' die veertien lidstaten van de EU aan de dag hebben gelegd jegens Oostenrijk, steekt wel heel schril af bij het aarzelende optreden jegens Milošević, meent Jeffrey Gedmin. Het wordt tijd voor een duidelijk signaal richting Belgrado.

Herinnert u zich de EU-campagne tegen dreumes Oostenrijk, dat de zonde beging de democratisch gekozen, populistische Vrijheidspartij de kans te geven om mee te doen aan de regeringscoalitie? Vorige week haalden de Portugezen, die thans het voorzitterschap van de EU bekleeden, fel uit: premier Antonio Guterres meed Wenen tijdens een rondreis door Europa. De Oostenrijkse kanselier, Wolfgang Schüssel, reageerde met een bliksembezoek aan Brussel. EU-functionarissen stemden toe in een ontmoeting met Schüssel, maar boorden hem de gebruikelijke fo-

re stabiliteit? Hoe zal een Balkan zonder Milošević eruit moeten zien? Wie niet weet welke kant hij uitgaat, komt maar zelden op zijn bestemming terecht. Van belang is bijvoorbeeld een juist beleid voor de handhaving van de openbare orde; maar in Kosovo zal het gevreesde O-woord eens moeten vallen: onafhankelijkheid. De huidige onduidelijkheid over de status van Kosovo leidt tot verwarring bij alle betrokkenen, biedt Belgrado en zijn bondgenoten nieuwe kansen en reikt radicale Kosovaren een excuus voor gewelddadig optreden aan. De vs

met het Westen werken aan de opbouw van een democratisch Kosovo, dan krijgt Kosovo zelfbeschikingsrecht. Concrete tussenstappen behelzen de belofte van democratisch zelfbestuur, genoegdoening voor de slachtoffers van de Servische terreur en normen en prikkels voor het gedrag van de Kosovaren. VN-bestuurder Bernard Kouchner heeft er al op gezinspeeld dat de beslissing over de definitieve status van Kosovo niet te lang meer moet worden uitgesteld. Welnu, dit is het juiste ogenblik: De onzekerheid belemmert nog steeds de privatisering en het aantrekken van buitenlandse investeringen, met als gevolg instabiliteit in Kosovo zelf en elders.

Ook is het de hoogste tijd Milošević te laten weten dat zijn dagen geteld zijn. Van Bratislava tot Boekarest steken particuliere hulporganisaties en vroegere dissidenten de hoofden bijeen om banden aan te gaan met de Servische oppositiegroeperingen. Zij hebben ervaring in de opbouw van democratische bewegingen. Dit streven verdient alle financiële steun die wij kunnen verschaffen. Hetzelfde geldt voor de vrije media in Servië die het hoofd nog boven water hebben weten te houden. Maar de vs en hun bondgenoten moeten zich ook bereid tonen de ineffektieve sancties te heroverwegen. Opheffing van sancties zou dan wel afhankelijk moeten worden gesteld van het gedrag van de oppositie. Als sancties worden opgeheven, laten dan de tegenstanders van Milošević de eer daarvan opeisen en de westerse handel en steun als wapen tegen het regime gebruiken. Het is hoog tijd dat in Montenegro een grens wordt getrokken. Al maanden waarschuwt de regering-Djukanović het Westen voor de dingen die komen gaan. Het Westen moet niet langer aarzelen maar een duidelijk signaal aan Belgrado afgeven.

Jeffrey Gedmin is verbonden aan het American Enterprise Institute en directeur van het New Atlantic Initiative.

Wie niet weet welke kant hij uitgaat, komt zelden op zijn bestemming terecht

tosessie door de neus. De strijd woedt voort. Schüssel zal de EU-boycot deze week tijdens een topconferentie in Lissabon aan de kaak stellen. Terwijl Zuidoost-Europa in vlammen dreigt op te gaan, sleutelt de EU aan interne hervormingen.

Wat de vs als reactie hierop vooral niet moeten doen is inpakken en wegwezen, zoals steeds meer stemmen roepen. Het geaard in Europa sterkt Amerika in zijn neiging zich gedeeltelijk of zelfs geheel terug te trekken. Het is een betreurenswaardige, gevaarlijke spiraal. Het Westen zit te springen om leiderschap en het Westen moet eindelijk eens een strategie kiezen. Het is hoog tijd een aantal vragen te stellen die al lang geleden gesteld hadden moeten zijn: wat zijn de voorwaarden voor regiona-

gaan het onderwerp uit de weg omdat de Europeanen vrezen dat onafhankelijkheid een domino-effect teweeg zal brengen. Het zou, zeggen onze bondgenoten, leiden tot nieuw geweld en nieuwe instabiliteit, de desintegratie van Macedonië en de vorming van een Groot-Albanië. Onzin. Van zo'n automatisme is geen sprake. Veel zinniger is een idee dat is geopperd door William Taft, voormalig vs-ambassadeur bij de NAVO.

Taft heeft een stappenplan ontworpen om te bewilligen in wat 99 procent van de Kosovaren toch nooit zullen opgeven: een staat vrij van Servische overheersing. Het plan-Taft vergt tijd en stelt de voortgang afhankelijk van het gedrag van de Kosovaarse leiders. De gedachte achter het plan is eenvoudig: als de Kosovaren samen

KWESTIES / Nederlandse (on)schuld op Servische videoband

14-4-2000

De videoband is van Servische makelij. Op de band is het verhoor te zien van de Nederlandse huurling Johan Tilder, die als plaatsvervangend commandant van een Kroatische legereenheid in de nazomer van 1993 deelnam aan de bloedige etnische zuivering van de Krajina, waarbij tientallen onschuldige Servische burgers werden vermoord.

Het is gevoelig materiaal, deze 1 uur en 50 minuten durende tape. Delen ervan zijn in 1994 uitgezonden op de propagandazender van de Bosnisch-Servische leider Karadzic. Johan Tilder was toen al overleden, door

zijn Servische bewakers doodgeschoten, zogenaamd op de vlucht.

Deze week is de Servische tape integraal te zien in zeven Nederlandse filmzalen. Ditmaal niet omdat Karadzic zo graag de wereld wil tonen dat ook anderen in de Balkan oorlogsmisdaden hebben begaan. De Nederlandse kunstenaars Reinier Kurpershoek en Ron Sluik trekken met de video door het land om hun publiek aan het denken te zetten over schuld en onschuld. „Wij willen vragen stellen aan de geschiedenis.“ Het duo heeft de oorspronkelijke band aangevuld

met sobere filmbeelden en muziek. De tekst van het verhoor is bovendien uitgegeven in boekvorm.

Schuld of onschuld? De Nederlandse ex-commando Johan Tilder vertrok in 1992 naar Kroatië, op de vlucht voor problemen thuis. Hij meldde zich er als vrijwilliger voor het leger.

Hoeveel burgers had zijn peloton gedood in die nazomer van '93, toen Kroatië de Servische bevolking verdreef uit de Krajina? „Dat waren er twintig, meneer“, zegt de blonde Nederlandse huurling op de video, bedeesd. Hij vertelt hoe een van zijn on-

dergeschikten een Servische soldaat martelde. „Hij haalde zijn ogen eruit (...) Met een mes, meneer.“ Hij vertelt hoe hij wegloupt als zijn soldaten een Servische vrouw verkrachten, om haar daarna met haar gezin te vermoorden. „En toen ik dat zag ging ik terug naar Rajcevic.“

Schuld of onschuld? Op de band vragen de Servische onderzoekers hem óók, liefjes, hoe hij zijn toekomst ziet. Johan Tilder weet dan allang dat hij die niet meer heeft. Lijkschouwing toonde later aan dat hij was gedood met nekschoten van korte afstand.

Ook Ron Sluik en Reinier Kurpershoek zeggen dat het publiek moet beseffen dat de opname ooit is gemaakt door Servische militairen. „Het gaat er niet om daders of slachtoffers aan te wijzen. Twee uur kijken naar iemand die meegedaan heeft aan etnische zuiveringen, leidt tot een betrokkenheid, juist omdat hij schuldig is. Je gaat je dan pas afvragen hoe hij ertoe is gekomen.“ De video, met de titel *De Duiveljager*, was gisteren te zien in de Balie in Amsterdam, en wordt nog vertoond in verscheidene andere steden.

redactie buitenland

16 jaar cel voor diefstal van reep Snickers

TYLER - De Amerikaan Kenneth Payne is in Texas veroordeeld tot 16 jaar omdat hij een reep Snickers heeft gestolen. Hij kreeg de zware straf omdat hij tweemaal eerder is bestraft: wegens diefstal van koekjes, en van een gereedschapskist. In Texas geldt het devies (uit de honkbalwereld) 'drie maal slag is uit': bij de derde keer zul je zwaar boeten. Meetelde dat het niet om een gewone maar om een 'kingsize' reep ging.

VN-experts vinden massagraf in Kroatië

GOSPIC - Experts van de VN die onderzoek verrichten naar de vermeende massamoord op Servische burgers bij de Kroatische plaats Gospic, hebben gisteren een vermoedelijk massagraf gevonden. Hoeveel lichamen zijn gevonden is niet bekendgemaakt. Er zouden in Gospic in 1991 zeker 100 Serviërs zijn vermoord.

„Kapitalisme doodt meer dan Hitler“

GROOT-BRITANNIË Het kapitalisme in de wereld doodt elk jaar meer mensen dan Hitler deed. Tot die conclusie is de Britse politicus Ken Livingstone gekomen. Dit meldde de Britse krant *The Times* gisteren. 'Rode Ken', die een gooi doet naar de post van burgemeester van Londen, zei dit in een interview met het blad *New Musical Express*. Volgens hem hebben de Wereldbank en het Internationaal Monetair Fonds jaarlijks miljoenen doden op hun geweten omdat ze falen de schuldenlast van de Derde Wereld te verlichten. (ANP)

Onafhankelijk Kosovo is onvermijdelijk

voor dit kunststuk betaald wordt, is hoog en wordt steeds hoger. Troepen en politie zijn natuurlijk een deel van die prijs, en de roep om meer van beide zullen we nog vaker horen. Maar het leeuwendeel van de prijs is de devaluatie van NAVO's reputatie als de kampioen van de vrijheid en de democratie.

Men kan zich afvragen waarom Kosovo een veiligheidsprobleem heeft. Rassenoorloofd, voortgekomen uit eeuwenlange conflicten, beantwoordt die vraag ten dele. Een ontorekende politiemacht evenzo. Maar de belangrijkste bron van onveiligheid is de voortdurende onzekerheid over onafhankelijkheid.

De Serviers in Kosovo, op dit moment iets meer dan vijf procent van de bevolking, willen geen onafhankelijkheid. Een klein aantal Albanese Kosovaren wil onafhankelijkheid nu en maakt zich op om daarvoor te vechten. Uitgaand van de gedachte dat hun vooruitzichten op onafhankelijkheid zullen verbeteren als er minder Serviers in Kosovo zijn, maken ze het voor de Serviers gevaarlijk daar te blijven.

De meeste Albanese Kosovaren wensen ook onafhankelijkheid maar verwerven die liever zonder conflict en zijn bereid nog te wachten. Maar ze blijven niet eeuwig wachten en met iedere maand die voorbij gaat, lijkt de onafhankelijkheid minder waarschijnlijk en wordt het argument van die minderheid, dat de kwestie alleen geresolveerd kan worden door geweld en terreur, sterker.

Natuurlijk schepet een onafhankelijk Kosovo problemen voor het Balkangebied en de internationale gemeenschap. Inactivering van de rechten van minderheden moet binnen het land worden verzekerd, wat naburige staten misschien zullen zien als een bedreiging. Maar het zal veel gemakkelijker zijn deze in andere kwesties aan te pakken en samenhang met een programma dat het land onduidelijk voert naar de onafhankelijkheid, overeenkomstig de openlijk tot uitdrukking gebrachte democratische vastbeslotenheid van zijn volk.

Vandaag de dag wordt de kwestie van onafhankelijkheid in feite behandeld als iets dat zo belangrijk is dat de mensen die er direct bij betrokken zijn, het zelf niet mogen ahandelen. Geen volk heeft ooit het verlangen naar onafhankelijkheid opgegeven als reactie op dit argument, al is dat vaak gebruikt. Het ene wereldrijk na het andere heeft naar voren gebracht dat zijn koloniën niet klaar waren voor onafhankelijkheid en bood ze in plaats daarvan precies datgene wat Robertson nu Kosovo aanbiedt - troepen, geld en politie. Klar of niet, die koloniën werden toch onafhankelijk.

Decennialang heeft de NAVO verkondigd dat - hoeveel troepen en politie een staat ook had - echte veiligheid in Europa nooit tot stand kon komen zonder vrijheid, democratie en gerechtigheid. Nu reizen de leiders van de geallieerden naar Pristina en uiten waardevolle tegenover de Kosovaren van Albanese en dat ze zich verantwoordelijk moeten getragen, terwijl ze hun recht ontzeggen op verantwoordelijke wijze te beslissen over de zaak die hen het meest ter harte gaat.

Er is geen reden tot wanhoop over Kosovo, schreef Daan Everts, over-ambassadeur in dit gebied, op 11 april op deze pagina. Hij bepleitte helderheid over de precieze status van Kosovo voor een bepaalde overgangperiode. Dit zou volgens hem de roep om onmiddellijke onafhankelijkheid kunnen doen verstommen. William H. Taft IV vindt dat de Kosovaren snel uitzicht op een duidelijke weg naar onafhankelijkheid moeten worden geboden.

George Robertson, de secretaris-generaal van de NAVO, heeft onlangs in Washington erkenning opgeëist en gekregen voor de rol van de alliantie bij het vestigen van vrede en veiligheid in Kosovo in de afgelopen twaalf maanden. En er is inderdaad veel waarvoor de NAVO erkenting verdient.

De geallieerden hebben juist gehandeld door de Servische militairen en andere veiligheidsstroepen uit de provincie te verdrijven, de slachtoffers van de etnische zuivering door Slobodan Milošević terug te brengen naar hun geboorteland en een begin te maken met het herstel van de economie en de samenleving, zoals Robertson opmerkt. Hij heeft ook gelijk wanneer hij zegt dat de geallieerden

Reputatie NAVO als vrijheidskampioen staat op het spel

zich ervoor moeten inzetten het werk dat ze begonnen zijn af te maken. Maar hoe?

Volgens de NAVO-chef zijn er drie dingen nodig: troepen, geld en politie. De troepen en de politie moeten vrede en veiligheid verschaften, het geld moet de economie weer opbouwen. Maar wat echt nodig is, is wat de mensen van Kosovo zolang onthouden is en wat de geallieerden werkelijk voor hen wilden bevochten: de politieke vrijheid om hun eigen zaken te regelen en hun eigen toekomst te bepalen. De mistlating van de geallieerden deze politieke grondrechten te verschaften - en vooral hun onwil om de Kosovaren toe te staan de politieke status van hun land te bepalen via een democratisch proces - ondermijnt, op haar beurt, de vestiging van een vreedzame samenleving in Kosovo.

De geallieerden nemen het standpunt in dat de vraag of Kosovo onafhankelijk moet worden niet langzamerhand democratische weg beslist dient te worden - door de daar woonachtige bevolking - maar door de internationale gemeenschap. Voorts wordt geopperd dat elke beslissing om een onafhankelijk Kosovo te vestigen moet worden goedgekeurd door de regering in Belgrado.

Deze benadering schort de oplossing op van een vraagstuk dat de leden van de VN-Veiligheidsraad liever niet onder ogen zien, iets wat in diplomatieke kringen wenselijk geacht wordt. Maar de prijs die

William H. Taft IV is voormalig Amerikaans ambassadeur bij de NAVO. © LAT-VP News Service

KOSOVO

1 JAAR NA DE OORLOG

In Pristina klinkt op 7 en 8 april het Requiem van Mozart. De dirigent wil met het muziekstuk iedereen herdenken die niet zoveel geluk heeft gehad als hij. Deel zes van een serie interviews.

weer vanaf de grond worden opgebouwd. Budgetten zijn er niet, dus is er geen permanent cultureel leven. Dit is het eerste grote muziekproject na de oorlog. We zijn vrij te doen wat we willen nu Milosevic niet meer de baas is, maar met wie? We hadden veel goede musici, die nu allemaal in het buitenland zitten. Ze willen wel terug naar Kosovo, maar wie betaalt hen? Waar moeten ze werken?

De uitvoeringen zijn op 7 en 8 april in de Rode Zaal van het Jeugd paleis. De eerste is voor de vips, de hulporganisaties, de politieke leiders en de top van Kfor en de VN; de tweede is voor iedereen. April was voor ons Albanese de slechtste maand. Een half mil-

joen mensen waren onderweg. Ze werden als schild gebruikt tegen de Navobommenwerpers.

De musici van mijn generatie in Kosovo zijn allemaal opgeleid in Belgrado. Ik ken veel menselijke mensen in Belgrado, aardige, slimme mensen, en ik vraag me steeds af hoe het komt dat zij zich niet hebben verzet. Ze hebben hun stem niet verheven tegen de politiek van Milosevic. Hoe kan dat? Ik had veel vrienden in Servië. We bellen elkaar niet meer.

Begin jaren negentig veranderde alles. Ik was dirigent van het Radio Televisie Pristina Symfonie-orkest, tot de Albanese musici ondergronds gingen werken. Het orkest programmeerde

steeds meer Servische volksmuziek. Dezelfde ontwikkeling zag je in het theater. Albanese theater hield op te bestaan. Veel officieel theater was in het Servo-Kroatisch en ging over Servische historische figuren als de middeleeuwse heerser Tsaar Dusan. Daar gingen Albanese niet naar toe.

Ik heb nu meer dan honderd studenten. De faculteit heeft een groot gebrek aan goede instrumenten. De Serviers hebben veel met opzet vernield. Gelukkig zijn de piano's van de universiteit in goede staat bewaard gebleven. Overal in Kosovo zijn piano's kapot geslagen. Het is vreselijk om een vernielde piano te zien."

Abe de Vries

KOSOVO

1 JAAR NA DE OORLOG

'Wij zijn gematigd nationalistisch. Men noemt ons een UÇK-blad, omdat we in de oorlog altijd in het veld waren met het UÇK. Maar men vergeet dat we ook toen zo professioneel mogelijk probeerden te werken.' Deel vier van een serie interviews.

ge collega's zijn allemaal naar Albanie uitgeweken.

Mijn contacten met het UÇK stamden van maart 1998, toen de Servische politie in Drenica begon met aanvallen. Kombi was zeker geen applausmachine voor het UÇK. In een commentaar heb ik geschreven dat ze zouden moeten samenwerken met Ibrahim Rugova. Dat is me niet in dank afgenomen.

Ook had ik kritiek op de vertegenwoordiging van het UÇK in Rambouillet: daar zaten vechtersbazen in plaats van juristen. We hebben de militaire strategie bekritiseerd, omdat men een frontale oorlog voerde met troepen die daarvoor niet geschikt waren. We

hebben ons verzet tegen de executie van Serviërs. Constant roepen we de mensen op geen wraak te nemen.

Stel dat de partij van Rugova een krant zou beginnen. Zou die krant onafhankelijk zijn? Zo is het ook met de media in Kosovo die van buitenaf worden gesteund. Ze dienen een bepaald politiek belang. Mijn bronnen zeggen dat er tussen de financiers in het westen onderling is afgesproken welke media wel en welke niet in aanmerking komen voor hulp. Koha Ditore, Zeri en Kosovo Sot wel, wij niet. Ik pleit voor een enquête onder de lezers: vraag welk medium zij onafhankelijk vinden, en steun die media. De huidige situatie druipt in tegen de

vrijheid van meningsuiting.

De Albanese hebben nooit gevraagd om dit VN-bestuur. Ze wilden de Navo. Over Kfor zijn de meeste Albanese tevreden, behalve over de Fransen en de Italianen. Maar de United Nations Mission in Kosovo (UNMIK, het VN-bestuur) opereert zonder enig concept van de toekomst. Kosovo heeft nog steeds geen eigen constitutie. Kouchner bepaalt alles. Hij heeft de bevoegdheden van een dictator. Door zitting te nemen in zijn 'adviesraad' hebben wij Albanese een fout gemaakt. UNMIK blokkeert de onafhankelijkheid van Kosovo. Nu zijn onze politici medeverantwoordelijk."

Abe de Vries

KOSOVO

1 JAAR NA DE OORLOG

je veel requiems. Dat van Mozart is voor mijn gevoel het allermooiste en indrukwekkendste.

Het koor en het orkest worden gevormd door studenten van de universiteiten van Pristina en Tirana. We hebben twee repetities per week. Ik ben al twee maanden bezig. Er zijn zoveel praktische problemen. Zie maar eens slaapgelegenheid te vinden voor zoveel mensen. De hotels in Pristina zitten vol met medewerkers van Kfor, de VN, journalisten. Geld hebben we gelukkig. We worden gesponsord door DFID, een Engelse hulporganisatie. Zonder DFID zouden we niet eens kunnen repeteren.

De muziekcultuur in Kosovo moet

oorlog en buitenlandse donateurs hebben de media-markt in Kosovo vernield. Wij krijgen geen cent hulp. Daan Everts van de Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa (OVSE) heeft Press Now (een Nederlandse organisatie die onafhankelijke media in ex-Joegoslavië steunt - red.) gevraagd ons financieel te steunen, maar dat willen ze niet omdat ze ons een nationalistisch blad vinden.

Media heb je in Kosovo in drie soorten. Een aantal, zoals het weekblad Zeri, krijgt geld van allerlei stichtingen en overheidsorganisaties in het westen. Sommige media leunen op onbekende bronnen, zoals de krant Dita die pas geleden is begonnen. Een

Kosovo hangt in het luchtledig: een deel van Servië kan het niet meer genoemd, maar wat is het dan wel? En waar blijven recht, orde en de internationale politiemacht?

Haqif Mulliqi (39) is voorzitter van de Bond van Journalisten in Kosovo. Ook is hij hoofdredacteur van het tweewekelijks verschijnende Albanese magazine Kombi: een 'gematigd nationalistisch' blad, dat geen cent financiële steun uit het Westen krijgt.

„Eind vorig jaar zijn we weer met Kombi begonnen. Alle politieke partijen krijgen van ons aandacht. We verschijnen nu in een oplage van 10 000 stuks, tegen voor de oorlog 30 000. De

ZERI KRIJGT NET NAHARS GELD
→ 2.6 29-3-2000

27-3-2000

Kosovo hangt in het luchtledige: een deel van Servië kan het niet worden meer genoemd, maar wat is het dan wel? En waar blijven recht, orde en de internationale politiemacht?

„Ik leef nog, maar voor hetzelfde geld had ik een ander lot gehad", zegt Bahri Cela (59), dirigent en hoogleraar aan de Faculteit voor Kunsten in Pristina. „Van de Serviërs kregen we vijf minuten om te vertrekken. Ik ben naar Skopje in Macedonië gevlucht. Steeds spookte daar door mijn hoofd dat ik na de oorlog iets voor mijn mensen moest doen. Wat kon ik? Ik kon op cultureel gebied mijn stem laten ho-

ren. Muziek maken. Ik wil met jonge mensen het Requiem van Mozart uitvoeren. We moeten iedereen herdenken die is gevallen of vermoord. Op de eerste plaats de onschuldige slachtoffers in Kosovo, maar ook alle onschuldige slachtoffers waar ook ter wereld. De kinderen, de zwangere moeders, de bejaarden - iedereen die niets op z'n geweten had.

Wat er is gebeurd kunnen wij nooit vergeten. Vergeven? Misschien. Ooit. Ik heb nog niemand horen vragen: alsjeblieft, vergeef ons. Dat is toch een voorwaarde? De tijd zal komen dat zij ons dat zullen vragen, en dan zullen wij dat doen. Maar nooit moeten we vergeten. In de muziekliteratuur vind

Nederland kan niet anders dan kwispelstarten

J.H. Samplimon

Zij onderkennen dat zij kleine honden zijn, maar zij willen een plaats aan de tafel. Ik zie de Hollanders als het getigende voorbeeld: een kleine luchtmacht, een troeste luchtmacht, een competente luchtmacht, zij hebben hun eigen tankvliegtuigen gekocht (...)

Het is alweer even geleden, om precies te zijn 21 oktober 1999, dat luitenant-generaal Michael Short tijdens een hoorzitting voor de Amerikaanse Senaat zich zo lovend over de Nederlandse luchtmacht uitliet. Short was beveldheidschef van de NAVO-luchtmacht, toen de NAVO-luchtmacht tegen de Milosevic over Kosovo. De generaal die zich in zijn getuigenis nogal opwond over de gedetailleerde bemoeienis van Europa's leiders met de campagne, lijkt hier te willen zeggen dat wat hem betreft de Nederlanders, dankzij hun prestaties boven het slagveld, aanspraak konden maken gehoord te worden.

'Ze saluerden en zeiden: ja boss, we zullen er zijn'

den. Dat veroorzaakt ongemak. Achteraf verwijten de Amerikanen de Europeanen te vaak en te nadrukkelijk op de rem te hebben getrap, waardoor de actie veel langer duurde dan nodig was. Short: we hadden de eerste nacht de slang bij de kop moeten vatten. Van Europese kant klinkt de klacht dat de Amerikanen hun zin doordreven, zonder al te veel rekening te houden met de politieke spanningen die de luchtoorlog aan het Europese thuisfront opriep.

De betrokken Nederlandse ministers beklagen zich achteraf op hun beurt over de eigengerichtheid van de grote landen die Nederland onthielden waar het naar eigen inzicht recht op had. De woorden van Short zullen hun deugd doen, maar helpen hen niet verder. Hoe competent de luchtmacht ook is, het soortelijk gewicht van Nederland is te gering om verschil te maken. Soms gelden bijzondere omstandigheden zoals in het geval van Italië dat dienst deed als vliegdelschip. Door gaans bepalen de traditionele machtsverhoudingen de uitkomst van overleg. In Kosovo waren het de Amerikanen, de Fransen, de Britten (in die volgorde) en op enige afstand de Duitsers die het voor het zeggen hadden.

Het is oud zeer. Minister Van Mierlo had er in zijn tijd al moeite mee dat Nederland geen contact had met de zogenaamde Contactgroep voor Bosnie - hoewel het niet alleen in Sebrenica, een belangrijk aandeel had in de VN-vredensmissie in dat gebied. De bewindsman pleitte voor een constructie die de afstand tussen de troepenleveranciers en de besluitvorming zou verkleinen. Het is het

dilemma van geallieerde oorlogvoering zoals dat al tijdens de Tweede Wereldoorlog de kop opstak. Wie betaalt, bepaalt, maar ook de soldaten van de kleinere deelnemers aan het avontuur zelden hun leven op het spel en voor politieke leiders telt dat zwaar, moet dat zwaar tellen, of zij nu kleine of grote landen vertegenwoordigen.

Waar de klagen van de Nederlandse bewindslieden toeliden, is moeilijk te voorzien. Nederland zit zo vastgeklonken in zijn bondgenootschappen dat het bijzonder weinig manoeuvreerruimte heeft overgehouden. Het enige wapen dat het in handen heeft is voorwaarden ontwikkelen voor deelname aan interventies en voor de eerdere bedanken als het geen gehoor krijgt. De geschiedenis leert dat zo lijks besprekbaar is. Zelfs na het debat in Sebrenica - de bondgenoten hebben zich nog steeds niet verantwoord voor hun aandeel daarin - is een dergelijke mogelijkheid niet overvallen. Tijdens de lange aanloop naar de interventie in Kosovo waren hier en daar wel enige bedenkingen te horen, maar onopgemerkt en zwijgzaam passeerde Den Haag ten langens laatste *het point of no return*.

De ruimte voor Nederland zal eerder beperkt dan uitgebreid worden in het op stapel staande Europese leger - dat overigens zo niet mag heten. Mogelijk dat dit besef meespeelde toen de betrokken Nederlandse ministers ietwat traag reageerden op het Brits-Franse initiatief daartoe. In NAVO-verband vliegt men tenslotte nog altijd onder de beschermende vleugels van de Amerikaanse adelaar. maar Europa moet het doen zonder een leidende mogendheid. Zal in een voorkomend geval Britse dadendrang, Frans diplomatiek vernuft of Duitse terughoudendheid de toon zetten? Voor verantwoordelijke Nederlandse politici een vraag die aandacht verdient.

Voor de 'netwerkers' onder ons lijkt dit overigens een toestand die kansen biedt voor heinvloeding. Als de groten versicht van mening hebben, bijvoorbeeld over lucht- of grondoorlog, en er geen allergrootste is die de richting bepaalt, kan een land als Nederland de schaal laten doorslaan. Zou Den Haag, deze benadichting volgende, in Kosovo de Britse (grond)oorlog of de Franse optie (leest nog even onderhandelen in Rambouillet) hebben gesteund of de Duitse (de opening richting Moskou)? We weten het niet, juist omdat van Nederland geen standpunt werd verwacht en Den Haag zelf niet met een standpunt te koop heeft gelopen. Waarom zou het in een zuiver Europees concert anders gaan?

Voorlopig is niet veel meer bekend dan het streefgeel aan macht dat de Europese Unie over een paar jaar beschikbaar wil hebben om in te grijpen wanneer zij dat nodig acht, al of niet in NAVO-verband. Die machtsrecht zal opgesplitst blijven in nationale eenheden die zullen worden samengevoegd als het alarm heelt geklonken. Het is een concept dat aan de kruistochten doet denken toen de ridders zich verzamelden om het Heilige Land te bevinden. De NAVO beschikt over een jarelang beproefde infrastructuur. De Unie moet die nog opbouwen. In die fase kan Nederland zijn stem laten horen, maar dat heet, als eenmaal het marsbevel heeft geklonken, nog een 'plaats aan de tafel' krijgen, lijkt niet aannemelijk. De kleine honden zullen het moeten doen met de waardering van hun baas. We weten wat honden dan meestal doen: kwispelstarten.

J.H. Samplimon is commentator voor NRC Handelsblad.

OPINIE / BUITENLAND

Nieuwe media juist pluriform

De angst voor informatievervalking als gevolg van overnames van televisieproducenten door kabelbedrijven, is volstrekt onterecht, vindt Manuel Kohnstamm.

dreiging, niet voor de pluriformiteit, maar voor de gevestigde orde in medialand.

Natuurlijk zullen zich in de toekomst nieuwe zwaartepunten ontwikkelen rond merknamen, titels, websites of omroepen. Ook zal commerciële kracht voor een belangrijk deel bepalen welke intellectuele prestaties het meest prominent aan het individu worden aangeboden. Maar dat neemt niet weg dat de keuze in principe onzijdig is, net als de mogelijkheden om nieuw toe te treden tot de markt.

Digitale televisie leidt tot een wederzijdse verrijking van het Internet- en televisie-aanbod. De televisie verandert van een passieve dorpspomp met een handvol kanalen tot een 'kiosk' met duizenden 'video-sites' die op afroep beschikbaar zijn. Dit betekent het einde van de door Holland zo gevreesde vervalking.

In de huidige beperkte televisie-omgeving zijn alle omroepen gedwongen om dezelfde grootste gemene deler na te jagen, om zo een maximaal deel van de advertentiemarkt binnen te halen. Slechts enkele kleinere publieke omroepen kunnen zich daaraan onttrekken. In een digitale omgeving worden daar vele inkomstenmodellen aan toegevoegd, die zich nu op het In-

ternet ontwikkelen: *pay-per-view*, *video-on-demand*, en *e-commerce*. Dit betekent dat televisieomroepen zich eindelijk los kunnen maken uit het knellende korset van de kijkcijfers.

Ook in het welvarende Nederland is het in het jaar 2000 nog steeds goed gebruik om te klagen over 'de markt' of 'de commercie' als een vervelende bijkomstigheid in de media. Op dit punt wordt de televisiemarkt bovendien kritischer beoordeeld dan pakweg de dagbladen- of tijdschriftenmarkt. Toch bestaan *NRC Handelsblad*, *Opzij* of *Vrij Nederland* net zo goed bij de gratie van de vrije markt als RTL of SBS. Kennelijk is de markt dus geen obstakel voor het individu om zelf te bepalen welke - hoogwaardige - journalistieke of artistieke producten de voorkeur verdienen en dus succes hebben.

Net als de media-inhoud, maakt de digitale media-infrastructuur een fundamentele democratisering door. Voorheen was communicatie-infrastructuur een 'natuurlijk monopolie'. De PTT had een eigen telefoonnet en de publieke omroepen een eigen zenderpark. Gelukkig is hier door technologische ontwikkelingen en deregulerend ingrijpen een einde aan gekomen. Omdat het Internet overal en van

niemand is, kan iedereen in principe zijn eigen infrastructuur bouwen, aan het Web koppelen en diensten verkopen.

Europese kabelbedrijven beleven op dit moment een belangrijke, maar nog onvolledige, consolidatie. Technologie en bedrijfsvoering vereisen schaalgrootte, net zoals dat het geval is bij VNU, Wolters Kluwer of de Perscombinatie. In potentie kunnen een handvol kabelbedrijven een echte, landelijk dekkende, concurrent worden van KPN.

Voor de 'inhoud' is dit een zegen. Het betekent dat juist die infrastructuur gekozen kan gaan worden, die voor de doelgroep en het tijdstip van de dag geschikt is. Zo zullen er bijvoorbeeld zakelijke televisiezenders komen, die de voorkeur geven aan mobiele infrastructuur, waarmee de kijker in de auto en op het werk kan worden benaderd in plaats van om acht uur 's avonds in de huiskamer.

Met het voorgestelde bod op de uitstaande aandelen SBS doet UPC niet veel anders dan voorop lopen in deze onvermijdelijke ontwikkeling. De 'verticale integratie' is een essentieel onderdeel van innovatie, maar hoeft natuurlijk toezicht uit hoofde van eerlijke mededinging. Gelukkig bestaat er bijna geen andere sector met zoveel toezicht en regulering als de kabelsector. UPC kan zich na een eventuele overname van SBS uiteraard niet plotseling aan dit wettelijk kader onttrekken.

Manuel Kohnstamm is Managing Director Regulation and Public Policy van UPC.

Mediafusies zijn gevaarlijk

15-4-2000

De overheid moet een veel krachtiger beleid voeren om machtsconcentratie in de media tegen te gaan. De burger dreigt de dupe te worden van de recente overnamegolf, vindt J.M. Smits.

Technieken die vroeger apart werden ingezet voor omroep, telecommunicatie en informatica worden tegenwoordig gecombineerd gebruikt. Als gevolg daarvan ontwikkelen zich eindeloze mogelijkheden voor mensen om zich te informeren. Een gigantische stroom elektronische informatie komt op talloze manieren op ons af: via telefoon, via televisiebeeldschermen en via computers. Niet alleen de technieken convergeren, ook de vroeger gescheiden bedrijfstakken vloeien ineen.

In toenemende mate streven bedrijven ernaar de verschillende onderdelen van dit proces - van 'inhoud' tot en met infrastructuur - in handen te krijgen. Zo heeft UPC, inmiddels een van de grootste Europese kabelbedrijven, sinds kort haar zinnen gezet op het leveren van inhoud, door de moedermaatschappij van SBS6 en Moederschap over de inhoud die aan de abonnee geleverd kan worden. Een enigszins vergelijkbare positie heeft het Spaanse Telefonica (zeg maar de Spaanse KPN) kennelijk op het oog nu het bedrijf heeft aangekondigd het

Nederlandse bedrijf Endemol over te willen nemen. Het behoeft geen betoog dat er door de activiteiten van deze bedrijven - overigens conform een mondiale trend - een sterke machtspositie kan ontstaan. Zoals altijd hebben machtsposities hun schaduwzijde: er kan misbruik gemaakt worden van die positie, waardoor er beperking van concurrentie optreedt en een vermindering van keuzemogelijkheden voor de consument, of liever gezegd: de burger.

De EU heeft recent nog aangegeven dat 'ketenmacht' in de media door de lidstaten zelf opgelost moet worden. Het ontbreekt echter aan een eigen Nederlandse visie op dit probleem. Louter roepen dat de prijzen naar beneden moeten of dat we in de volgende kabinetsperiode een ICR-minister dienen te hebben, is volstrekt onvoldoende. Van een benadering die toegang voor een ieder tot mediapartijen garandeert en excessen voorkomt, is geen sprake.

De overheid moet zorgdragen voor een optimale beschikbaarheid van transportcapaciteit, waartoe zowel gebruiker als aanbieder optimaal toegang hebben. Daarnaast is een optimale beschikbaarheid van een ruim toe-

gankelijk, breed geschakeerd informatie-aanbod van het grootste belang. Verder is werkzame mededinging noodzakelijk, waarbij de marktstructuur open is en er sprake is van voortdurende concurrentie.

Indien niet op korte termijn door de overheid wordt ingegrepen zal het fenomeen van de 'verticale integratie', en dus de vorming van ketenmacht, verder gestimuleerd worden. Dat speelt de grote spelers op de markt in de kaart en remt nieuwkomers en kleinere marktpartijen af.

Ook kunnen in een dergelijke markt prijsopdrijving en oneerlijke concurrentie optreden en kan er sprake zijn van marktsluiting. In dat geval kan de pluriformiteit van de informatievoorziening in gevaar komen.

De Mediaraad, een inmiddels opgeheven adviescollege, voorzag een kleine vijf jaar geleden deze problematiek al en deed een aantal concrete aanbevelingen. De raad stelde dat de verschillende - ook technische - onderdelen van het communicatieproces functioneel en juridisch 'ontbundeld' dienen te worden.

Vervolgens moet de toegang worden verzekerd voor (andere) marktpartijen onder redelijke en

billijke voorwaarden. Dat zou bijvoorbeeld in het geval van de kabeltelevisie-netten betekenen dat een exploitant zijn infrastructuur open moet stellen voor andere aanbieders die vergelijkbare dienstverlening willen bieden. Concreet zou dat betekenen dat bijvoorbeeld Canal+ als concurrerende aanbieder kan optreden door programmapakketten aan te bieden, waarin zowel programma's van de publieke als commerciële omroepen zijn opgenomen.

Specifieke regels voor de oude telecom-monopolisten zijn er al wel gekomen voor de telefooninfrastructuur, maar ontbreken echter nog voor de kabeltelevisie-infrastructuur. Op termijn zullen deze voorschriften door Brussel worden gemaakt en ingevuld. Het zou er echter niet toe moeten doen over welke infrastructuur we praten. De toegang tot een bepaalde infrastructuur zou altijd en voor elke partij dienen plaats te vinden onder voorspelbare, transparante en redelijke financiële voorwaarden.

Het valt aan te nemen dat we nog niet aan het eind van de hiërboven geschetste ontwikkelingen zijn. Wanneer dit concentratieproces is afgerond, eten de paar groten elkaar op, zodat er één of wellicht twee bedrijven overblijven.

Het is de verantwoordelijkheid van de politiek rekening te houden met het belang van burgers die in een democratische samenleving gediend zijn met een pluriforme informatievoorziening.

J.M. Smits is hoogleraar Recht en Techniek aan de Technische Universiteit Eindhoven.

Van onze correspondent

BERGEN - Kleinere bondgenoten zoals Nederland hebben geen reden tot klagen over hun relatief geringe invloed op de NAVO-bombardementen tijdens de oorlog om Kosovo. Wanneer ze een grotere vinger in de pap willen hebben, moeten ze bij toekomstige operaties maar zorgen voor meer militaire middelen, zo zei NAVO-opperbevelhebber Wesley Clark gisteren bij zijn afscheid.

Clark leidde vorig jaar de opera-

'Nederland had genoeg invloed op Kosovo-actie'

22-4-2000 L. P. de Vries

tie Allied Force, die de Joegoslavische president Slobodan Milosevic in 78 dagen op de knieën dwong. Nadat de troepen van Milosevic zich hadden teruggetrokken uit Kosovo, zwol de kritiek op de gevolgde strategie en de selectie van doelen snel aan.

Premier Wim Kok hield de in een notitie van het kabinet de rechtstreekse bemoeienis van de

Verenigde Staten, Groot-Brittannië en Frankrijk bij de selectie van doelen. „Een middelgroot land als Nederland is altijd wat ontevreden omdat grotere landen meer invloed op de besluitvorming hebben”, zo zei Kok.

Onzin, luidde gisteren de boodschap van Clark. „De NAVO bevestigt bij unanimité, maar de in-

vloed van bondgenoten is ook afhankelijk van hun militaire bijdrage.” Nederland werd echter niet over het hoofd gezien, aldus de generaal. „Ik had tijdens de operatie frequent telefonisch contact met de Nederlandse chef defensiestaf.”

De Amerikaan Clark wordt als hoogste bevelhebber in Europa opgevolgd door zijn landgenoot

generaal Joseph Ralston. Deze functie valt traditioneel toe aan de Verenigde Staten. Daar staat tegenover dat het politieke leiderschap van de NAVO door een Europeaan wordt vervuld.

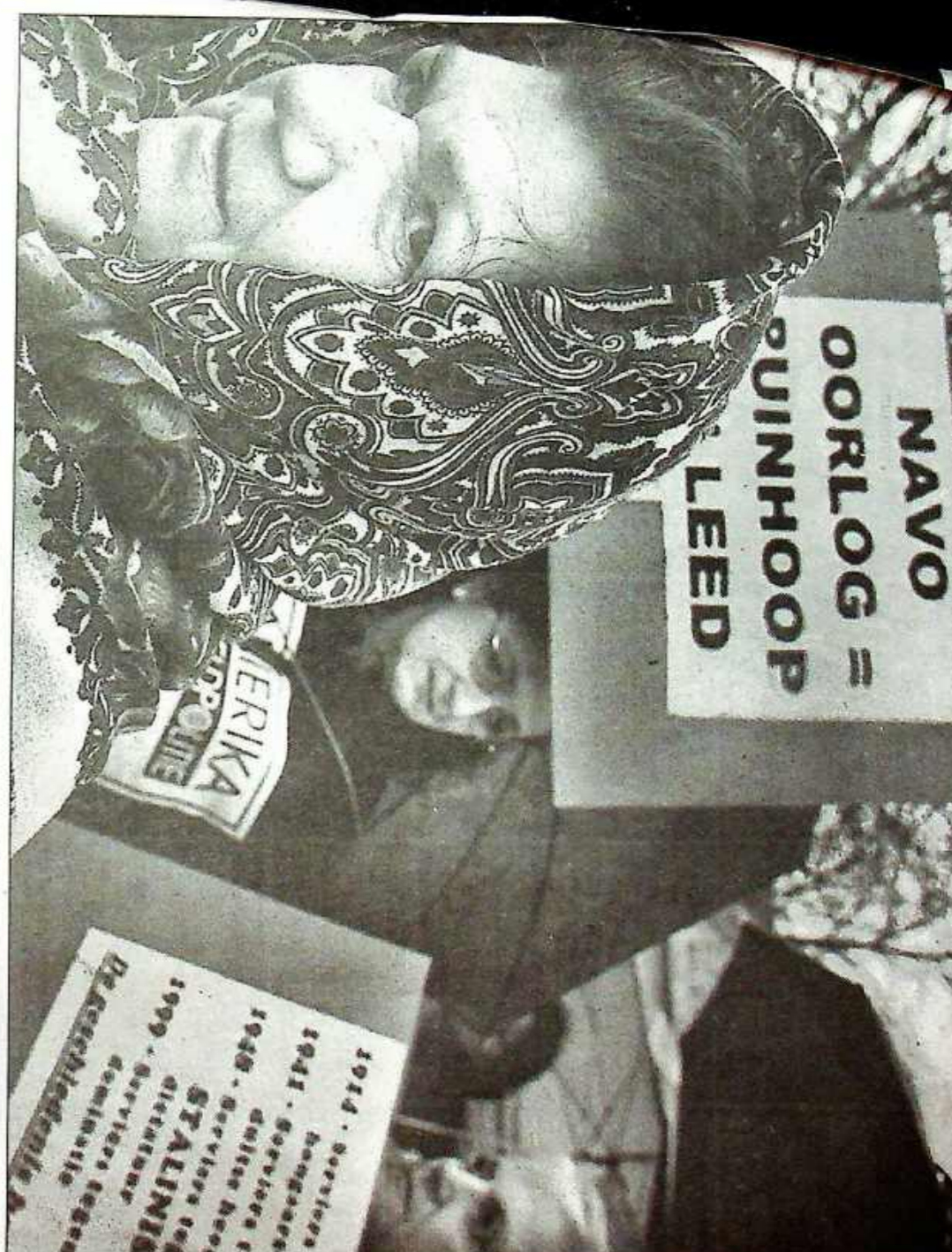
Clark heeft als politiek geschoold militair de reputatie zijn mening niet onder stoelen of banken te steken. Ook bij zijn afscheid had hij een aantal politiek

beladen adviezen.

De Europese regeringen zullen hun defensiebudgetten moeten verhogen als zij hun belofte van een eigen Europese defensiecapaciteit willen waarmaken, betoogde hij. „De doelen die men vorig jaar heeft gesteld zijn nobel en nuttig, maar je komt er niet met een aantal cosmetische ingrepen”, sneerde de generaal.

„Het geld moet allereerst beter worden besteed en waarschijnlijk is het ook nodig meer geld vrij te maken.”

De Europese ongerustheid over Amerikaanse plannen voor een 'rakettenschild', gericht tegen zogeheten schurkenstaten, gaat volgens Clark voorbij aan de reële dreiging die er van landen als Noord-Korea uitgaat. Volgens hem kan de rakettechnologie van Noord-Korea doorsijpelen naar andere landen. „Dan is er ook een bedreiging voor Europa”.



Mager protest tegen NAVO-bombardementen Slechts een handjevol mensen verzamelde zich gisteren op het Haagse Malieveld voor de herdenking van het begin van de bombardementen op Kosovo, een jaar geleden. De ongeveer vijftig demonstranten protesteerden hoofdzakelijk tegen het oorlogsgeweld van de NAVO, dat daarmee het harde optreden van de Serviers tegen de Albanen wilde stoppen.

FOTO ROGER DOHMEN

Vraagteken achter 'Pyrrus in Kosovo'

Navo-actie

redactie buitenland

DEN HAAG - „Een half uur om aan te geven wat er allemaal misging met de Operatie Allied Force van de NAVO tegen Joegoslavië en twee minuten over hoe het dan wel had gemoeten”, zei oud-minister van defensie, Bram Steiner. Hij leidde gisteren een bijeenkomst over het wel en wee van deze operatie, die precies een jaar geleden begon.

Zijn opmerking sloeg op de toespraak van professor Rob de Wijk, onder meer wetenschappelijk medewerker van het Nederlands Instituut voor Internationale betrekkingen Clingendael. Deze is auteur van het boek *Pyrrus in Kosovo*, met de ondertitel 'Hoe het Westen de oorlog niet kon winnen en zelfs bijna verloor'. De Wijk maakte korte metten met de operatie en noemde die een militaire mislukking.

De bijeenkomst, onder de titel: *Pyrrus in Kosovo? De lessen van operatie Allied Force*, was georganiseerd door het Instituut Clingendael. De directeur van Clingendael, professor Van Staden, kon niet nalaten op te merken dat de titel van de bijeenkomst verdracht veel leek op de titel van het boek. Met dit verschil dan, dat de organisatoren van Clingendael de titel van De Wijks boek van een vraagteken hadden voorzien. Blijkbaar was niet iedereen het eens met De Wijks stelling dat operatie Allied Force, militair ge-

zien, zo'n mislukking was.

Volgens De Wijk heeft de campagne van de luchtmachten van de NAVO geen wezenlijke bijdrage geleverd aan de door de NAVO geformuleerde politieke doelstellingen van de campagne. Die beoogden een vreedzaam en multietnisch Kosovo te creëren, dat autonoom zou hebben binnen de soevereiniteit van het Joegoslavië van president Slobodan Milosevic. Verder moest er een einde worden gemaakt aan de humanitaire ramp, die werd veroorzaakt door paramilitaire eenheden van Milosevic in Kosovo. Ook moest

'Natuurlijk is het moeilijk om 19 bondgenoten bij elkaar te houden, maar de acties waren succesvol'

de actie bijdragen aan de stabiliteit op de Balkan en Milosevic worden gedwongen de akkoorden van Rambouillet te accepteren. Later kwamen daar de eisen van terugkeer van de Albanese vluchtelingen naar Kosovo en de stationering van een internationale vredesmacht onder leiding van de NAVO nog bij.

Volgens De Wijk had de NAVO verwacht met de lachactie, en eigenlijk al met de dreiging ervan, Milosevic snel op de knieën te krijgen. Maar Milosevic trok er zich weinig van aan en zijn paramilitaire troepen joegen zelfs honderdduizenden Albanen Kosovo uit waardoor de humanitaire ramp nog groter werd dan die al was. De precisie-bombardementen, ook bedoeld om de col-

laterale schade te beperken, maakten geen indruk op Milosevic, noch op de Joegoslavische bevolking, waardoor de acties veel langer moesten duren (78 dagen) dan de bedoeling was.

Militair gezien slaagde de NAVO er niet eens in luchttoevoer te krijgen en de Servische troepen in Kosovo van hun thuisbases in Servië af te snijden. Dat Milosevic uiteindelijk toch overstag ging kwam door de dreiging van terugbombardementen met Amerikaanse B-52 bommenwerpers, geheime diplomatie en het feit dat Milosevic de steun van de

Russen kwijtraakte. De Wijk stelt dat de oorlogvoeren door angsten democratische landen niet mogelijk bleek omdat door de trage politieke besluitvorming de elementaire militaire uitgangspunten niet werden gehanteerd. Daarbij komt dat democratieën oorlogen aan hun burgers moeten verkopen en die houden niet van het 'vulle werk' dat oorlogen met zich meebrengen.

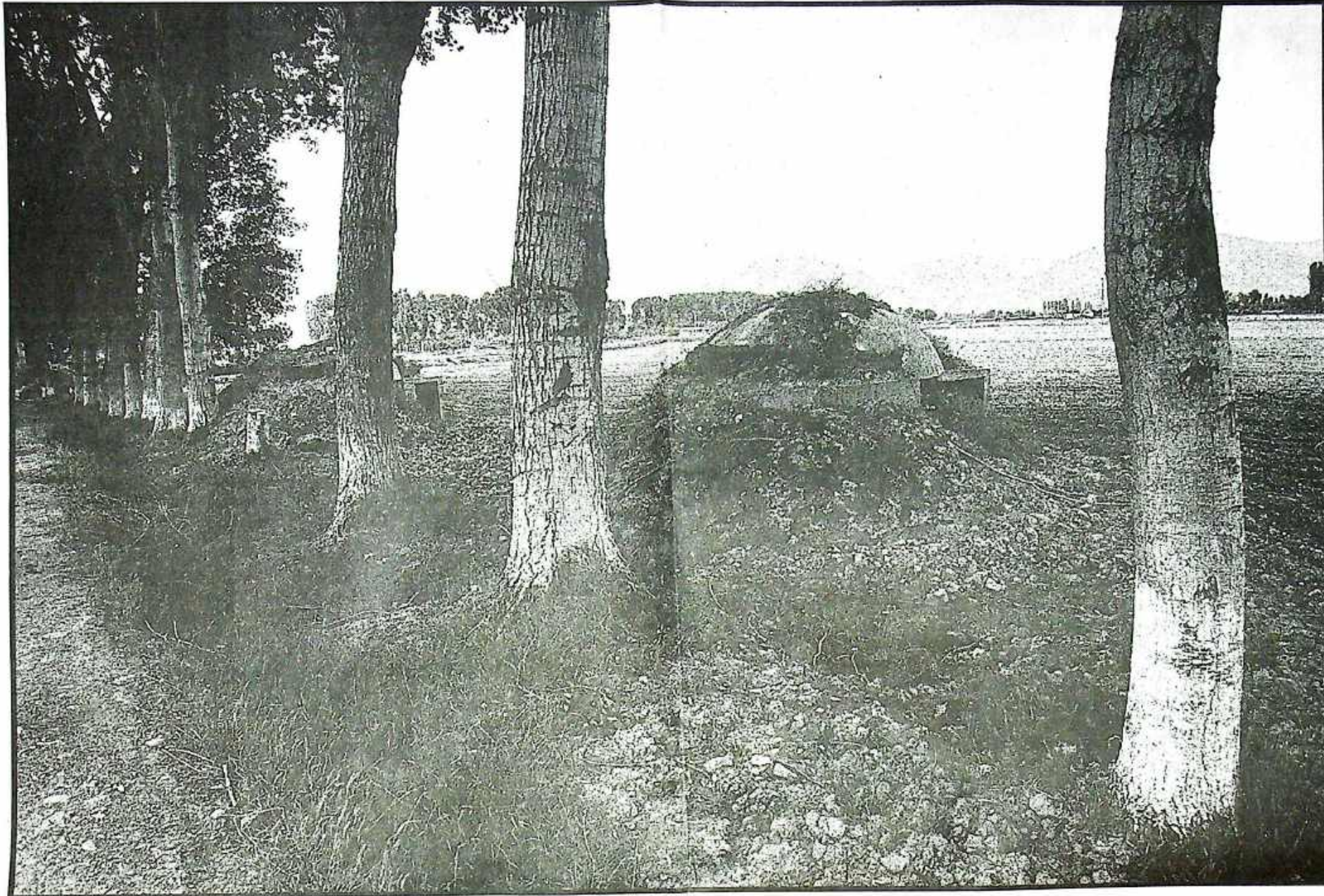
Zijn antwoord op de vraag 'hoe dan wel?' was een pleidooi voor minder politieke inspraak en het aanwijzen van één 'leidende nationale die zo'n operatie politiek en militair moet leiden. Andere bondgenoten moeten zich dan maar schikken. Een massale inzet van gewelddadigheden moet de vijand snel op de knieën krij-

gen en vrede afdwingen. Dat zou beter zijn dan het voeren van een beperkte oorlog, waarin allerlei militaire opties van te voren al worden uitgesloten. Daarbij dient wel de diplomatieke deur open gehouden te worden, zodat er snel onderhandeld kan worden.

Met de stelling dat Allied Force militair is mislukt en niet bijdroeg aan het bereiken van de politieke doelstellingen van de NAVO, was Mr. P. Feith, directeur crisismanagement en operaties bij het NAVO-hoofdkwartier, het vanzelfsprekend niet eens. Natuurlijk is het moeilijk om 19 bondgenoten bij elkaar te houden en dat op zichzelf legt je een beperking van de doelstellingen op. Maar de acties waren succesvol, het aanbrengen van zo min mogelijk schade voor burgers was de bedoeling en is ook bereikt, de vluchtelingen zijn terug in Kosovo, Milosevic is daar zijn macht kwijt, er is een internationale NAVO-troepenmacht en het doel van een multi-etnisch Kosovo is weliswaar moeilijk te bereiken, maar niet onopgeveven. Dat Milosevic uiteindelijk omging had inderdaad te maken met Russische druk, maar ook omdat de schade van de bombardementen te groot werd en de NAVO vastbeslotenheid liet zien om door te gaan. Terreurbombardementen van Amerikaanse B-52's zijn daarbij niet overwogen, aldus Feith. En met oorlogsmisdadigers onderhandelt de NAVO niet.

De jonge Nederlandse dichter Ruben van Gogh was te gast op een poëziefestival in Albanië, het land dat tot tien jaar geleden zijn grenzen angstvallig gesloten hield voor alle mogelijk verderfelijke invloeden van buitenaf. Maar de poëzie leeft er, vol van liefde en tranen.

24-3-2000



Poëzie in Albanië

Ruben van Gogh

Het eerste wat ik hoor als ik op mijn kamer in hotel Ekriva aan de rand van de stad Elbasan de televisie aanzet, is het overbekende muzikriedeltje van het programma *Big Brother*. Welkom in Albanië, het land dat tot tien jaar geleden zijn grenzen angstvallig gesloten hield voor mogelijk verderfelijke invloeden van buitenaf.

De bustocht leidde van de eenpersoons geschutskoepeltjes, die als jeugdpuistjes in het landschap rond de hoofdstad Tirana liggen, op schitterende wijze letterlijk over een hoge bergkam weer naar beneden, naar Elbasan, waar ik, via Stichting Skampa, voor het poëziefestival Ditet Poetike te Veres 2000 ben uitgenodigd. Opbouwpozingen en vergane glorie wisselen elkaar af in het Albanese landschap, met altijd plastic afval, kinderschoentjes en gestrande vehikels op de voorgrond en maagdelijk gebergte er ver achter. Onderweg word ik door organisatrice Flutura Acka met gepaste trots gewezen op belangrijke gebouwen en fraaie vergezichten. Dat ik het enorme, vervallen metallurgische industriecomplex net buiten Elbasan van een ongekend grootse schoonheid vind, houd ik maar wijselijk voor me. Het is ooit opgebouwd met geld van 'die stomme' Chinezen. Albanië heeft afgerekend met het oude regime, waarbij zoveel mogelijk van wat eraan herinnerde is vernietigd, zoals hetzelfde communistisch regime rond 1967 deed met kerken en fresco's. Daarvoor waren er weer andere mogendheden met hun eigen vernietigingen. Albanië is een land geworden met zichtbare stukjes vernietigde geschiedenis. Alleen voor de geschutspukeltjes bleek geen tonic sterk genoeg, die zijn overeind gebleven, als pathetische littekens. Albanië is arm, zeker, maar overal wordt gewerkt aan nieuwbouw, zij het met geld van buitenaf. Ook hotel Ekriva, het beste in Elbasan, is zo'n hol klinkend nieuwbouwgeval. Ik bestempel het meteen tot het mafia-hotel. Het beklomtonen van lidwoorden neem ik over van

mijn omgeving en helpt, net als het hanteren van film-equivalenten en bekende namen, overzicht te houden in de chaos van dit mij onbekende land. Zo zal ik Gérard Depardieu ontmoeten, Peter Falk, Urbanus, maak ik kennis met dé actrice van Albanië, dé beste zanger van Elbasan, Miss Elbasan zelf, dé magiër die het gemaakt heeft en dé journalist van de staatstelevisie, die ik de ene dag op tv mijn naam hoor noemen en de volgende dag de hand mag schudden. De eerste avond weet ik dat nog niet, de eerste avond kijk ik naar het Duitstalig, elkaar masserend gezelschap van Big Brother, slaap onrustig en word wakker van honden die huilen naar de maan.

Aangezien ik een aantal dagen te vroeg ben aangekomen, maak ik de laatste voorbereidingen van het festival van dichtbij mee. Organiseren bestaat hier vooral uit veel regelen, en regelen bestaat weer uit het met grootse gebaren en dramatische stemwendingen discussiëren met anderen. Voor je het weet bemoeien derden zich er mee, of beginnen eigen discussies, zodat er al snel een kakofonie van klanken ontstaat, waarbij je alleen uit de kijkrichtingen van de verschillende ogen op kunt ma-

ken wie er met wie praat.

Flutura houdt kantoor in het café dat bij het gemeentehuis is ingebouwd. Een politiek stamcafé, waar iedereen die wat moet regelen langskomt om met het gemeentelijke apparaat in onderhandeling te treden. Zo hoor ik een flinke dag lang een overstelpende hoeveelheid Albanese. Dat is een waar genoegen, het Albanese is een gecompliceerde taal waarvan de klanken uit alle mogelijke windstreken lijken te komen. Zuid-Europa, Oost-Europa en soms zelfs denk ik even een woord Nederlands te horen, of iets Noord-Europees. Het mooiste vind ik de 'r', die wordt uitgesproken zoals Amerikanen dat doen als zij Spaans of Frans spreken. Deze 'r' geeft een sprookjesachtige tint aan het Albanese.

Uitbater Rubens, een overjarige hippie, probeert mij met heimelijke knikjes en gebaren zijn collectie ottomaans zilver te slijten en toont me zelfs een middeleeuws paneel van Onafri, met zijn weergalozes rood, dat hij vanonder de toog haalt. Voor 7000 dollar kan ik die meenemen, begrijp ik. Desgewenst weet hij me voor 5000 dollar ook nog de locatie aan te wijzen waar een Alexandrijnse schat begraven ligt.

De organisatie lijkt moeizaam te verlopen. Er zijn zo'n zeventig dichters uitgenodigd, van wie Dritero Agolli een belangrijke poëzieprijs moet krijgen. Een aantal dagen voor het uur U moeten er nog sponsors worden gezocht voor de financiële invulling van die prijs. Een ander probleem, dat bijna tot daadwerkelijke ruzies leidt, ontstaat als enkele gemeentelijke medewerkers de handgeschreven lijst met dichters langsgaan en kruisjes plaatsen bij ongeveer de helft ervan. „Heb je dat gezien“, briest Flutura later. „ze waren aan het kijken welke dichters sympathisanten van de Socialistische partij zijn en welke van de Democratische Partij. Ze zijn stom, stom, stom. Ik nodig dichters uit, geen politici. Ik doe niet aan politiek, ik doe aan poëzie. Nu zijn ze zelfs kwaad omdat ik een journalist heb uitgenodigd die van de verkeerde partij is. Ze zijn allemaal gek hier.“

De politiek is, ook bij dit festival, nadrukkelijk aanwezig. De Democratische Partij vormt de regering, terwijl de lokale overheid van de Socialistische Partij is. De regionale overheid van het district rond Elbasan is weer van de Democratische Partij. In Albanië bestaan geen beschaafde tegenstellingen, laat

staan een consensus genererend poldermodel. Dat is meer iets voor platte kikkerlandjes, niet voor Oost-Europese landen met besneeuwde bergtoppen en een roerige geschiedenis.

Dan breekt de dag aan dat de dichters arriveren. In hotel Skampa, het voormalig staatshotel, worden zij opgevangen en ondergebracht. Een herkenbaar tafereel, vergelijkbaar met Nederlandse poëziefestivals. Alleen hier moeten de dichters zich identificeren met hun paspoort. Dan pas krijgen zij een touwtje om hun pols, bonnetjes voor lunches en diners, programmegegevens en een hotelkamer. Maar het belangrijkste is natuurlijk het weerzien met collega's. Het is even of ik in de lobby van Vredenburg ben, tijdens De Nacht van de Poëzie. De Rawie's, Jellema's en Koplanders vallen elkaar in de armen en slaan elkaar op de schouders met een dramatische hartelijkheid, geflankeerd door de Neeltjes en de Enquisten. De gemiddelde leeftijd ligt rond de vijftig, ik voel me een jong broekje, nog versterkt door hun vriendelijkheid om mij zo'n acht jaar jonger te schatten. Ze kennen veel buitenlandse dichters, en willen meteen weten of ik die ook ken. Gelukkig werk ik aan vertalingen van Jac-

ques Prévert en vind daarin een collega, Milianov Kallupi. Met een Engelse sententol wisselen we gedichten van Prévert uit.

In het begin van de avond wordt er in de lobby een chaotische persconferentie belegd, waarbij Dritero Agolli als prijswinnaar bekend wordt gemaakt. Agolli, die eruitziet als Mulisch en Campert ineens, wordt meteen bestormd door pers en kennissen. Naast een onbekend geldbedrag, wordt de dichter ook symbolisch geëerd: op het tuinachtige stadsplein tegenover het hotel wordt te zijner glorie een boom geplant. Vervolgens gaat het in het donker, in processie, naar de buste van Konstandin Kristoforidhi, dé grondlegger van de Albanese taal, om daar een krans te leggen. Een dikke zestig dichters, wat cameramensen, een museumdirecteur, een bekende actrice en een verbaasde Nederlander lopen in plechtige stilte door de avond van Elbasan. Ik ben zowaar geroerd door dit eerbetoon, stel me dergelijke tafereelen voor in Nederland en schud meewarig het hoofd.

Het daadwerkelijke programma vindt de volgende dag plaats. Dritero Agolli geeft met een *éminence grise* uit de

Albanese taal, een voordracht in de universiteit van Elbasan, voorafgaand aan een studenten-poëzieconcours. „We hadden geen tijd om over liefde te schrijven“, begint hij. Zonder gêne loopt vervolgens de ene na de andere studente – jongens van die leeftijd werken in Italië – naar beneden om een gedicht voor te dragen. Poëzie leeft in Albanië, gevuld met liefde en tranen. Ook ik word naar beneden gedirigeerd om een gedicht voor te dragen. „Hi“, zeg ik. „Hi“, zeggen tweehonderdvijftig studentes in koor en ik ben op slag verliefd, net als het regiment van kolonel Thomson in 1914. Vervolgens zie ik hoe zij met stijgende verbazing en geamuseerde gezichten proeven van de Nederlandse taal, de klanken op zich in laten werken, zoals ik dat al enige dagen doe met het Albanese. Ook de Albanese vertaling valt in goede aarde, gelukkig.

Tijdens de lunch, nabij het vernietigde klooster van Sint Johan Vladimir, vindt een onderling concours plaats. We dragen voor elkaar voor, één gedicht per dichter. Naast mij zit mijn tijdelijke toek, een meegekomen studente, geconcentreerd te luisteren. „Ken je deze dichters?“, fluister ik. „Ik heb ze haast allemaal gelezen“, antwoordt ze met een gelukzalige blik in haar ogen, „maar dit is de eerste keer dat ik ze in het echt zie en ze hoor voordragen. Het is heel mooi.“ Onnodig te vertellen dat ook zij gedichten schrijft, ze leest me er een paar voor uit haar schrift: liefde en tranen. Als de gedichten gedaan zijn, storten de dichters zich als hongerige wolven op de uitgestalde lunch, die de nacht ervoor is bereid door de moeder van Flutura zelf.

's Avonds is er de afsluitende poëzievoordracht in Theater Skampa. In het publiek zitten zo'n beetje alle gemeentelijke hoogwaardigheidsbekleders die ik de afgelopen dagen ontmoet heb, plus studentes, journalisten, de burgemeester met zijn vrouw en de magiër Nadir Murro, een god in Albanië door zijn televisieshows in Italië.

Op het podium staan twaalf stoelen. Na een uitvoerige introductie waarin plechtstatig alle meewerkende instanties, sponsors en personen worden bedankt, worden ik en elf collega's uitgenodigd plaats te nemen. Ieder draagt weer één gedicht voor. Na een muzikaal intermezzo, dé componist van Elbasan playbacket onder luide bijval een virtuos stukje gitaarspel, nemen de dichters weer plaats in de zaal.

Dé actrice van Albanië en dé acteur staan nu op het podium en dragen bekende gedichten uit de Albanese literatuur voor, die als oude bekenden door het publiek worden begroet en meegemompeld. Dan noemt de presentatrice nog wat namen van concourswinnaars, die onder kort applaus even het podium opkomen. Een korte zin, die eindigt in een neerwaartse stembuiging, doet het publiek als één man opstaan en de zaal verlaten. Ik blijf verbaasd zitten. Ditet Poetike te Veres 2000 is afgelopen.

De volgende dag rijden we in een busje de bergkam weer op. Elbasan verdwijnt in de diepte, mijn blik verdwijnt mee. Ik vertel de actrice over de Franzen en hun *partir c'est mourir un peu*. „Brava“, zegt ze met een trotse glimlach, en pakt me even bij mijn knie. Ik kwam van over de bergen, en drie gedichten later ga ik weer terug, de bergen over. De tweehonderdvijftig studentes blijven achter in Elbasan, met zijn vergane, metallurgische industrie, zijn huilende honden en zijn liefde en tranen.

stenaarsduo
Sluik/Kurpershoek maakte
een videowerk van het
verhoor door Serviërs van
Johannes Tilder,
Nederlander in het
Kroatische leger.

'Joegoslavië is onze oorlog'

Door MARK DUURSM
AMSTERDAM, 12 APRIL Vooral
als hij zich richt tot de tweede on-
dervrager zie je de angst in zijn
ogen. Johannes Tilder, geboren in
Enkhuizen, wordt ondervraagd
door Serviërs. Ze dwingen hem
om tot in detail te vertellen over de
gruwelen waar hij aan heeft deel-
genomen bij de etnische zuivering
van Servische dorpen in de Me-
dak-enclave in Kroatië, september
1993. Een blozende Hollandse
jongen, aandoenlijk bijna, vertelt
in schijnbaar vloeiend Servo-Kroa-
tisch hoe hij de benen vasthield
van een Servische soldaat terwijl
zijn maat diens ogen eruit haalde.
Hij doet zijn best om het zo on-
schuldig mogelijk te laten klinken.
Tilder was vrijwilliger in het
Kroatische leger. Na een oproep
van de Nederlandse Kroatische
Werkgemeenschap, een extreem-
rechtse organisatie, vertrok de
voormalige beroepsmilitair eind
1991 naar Kroatië om te 'strijden'
tegen het Servische communis-

me'. Hij bouwde er een nieuw be-
staan op, trouwde met een Kroatische.
Zijn militaire expertise was
welkom, hij werd plaatsverv-
gend pelotonscommandant van de
9e gardistenbrigade Vukovi (Wol-
ven). Na het Medak-offensief viel
hij in Servische handen, op 10 mei
1994 werd hij onder onduidelijke
omstandigheden vermoord. Als
enige buitenlander ligt Tilder be-
graven op het veld van eer in Za-
greb.
Een van de Servische verhoor-
sessies van Tilder werd opgeno-
men op video en later gebruikt als
propaganda. Die bijna twee uur
durende band is het uitgangspunt
voor 'De Duiveljager', een sober
en aangrijpend videowerk van
kunstenaarsduo Sluik/Kurpers-
hoek. In vier delen tonen ze het in-
tegrale verhoor, aangevuld met
eigen filmmateriaal, muziek en tek-
sten. De toegevoegde context is
bescheiden, wat beeld betreft ligt
de nadruk op 'schuldige land-
schap'. Zoveel onbewerkt realis-
me zie je niet vaak in een kunst-
werk. Recht doen aan de bron
wint het van manipulatie en inter-
pretatie.
Affiniteit met voormalig Joego-
slavië hadden Ron Sluik en Rei-



Ron Sluik (l) en Reinier Kurpershoek (foto NRC Handelsblad, Maurice Boyer)

nier Kurpershoek al, en hun werk
stelt vragen aan de geschiedenis.
Hun voorlaatste project is plaat-
sing van drie gedenkstenen voor
Marinus van der Lubbe in Leiden,
Leipzig en Berlijn, waar de steen
nog wacht op zijn definitieve be-
stemming bij de Rijksdag. Van der
Lubbe en Tilder: slachtoffers van
hun eigen naïviteit, na hun dood

der delen: waarom doet iemand
zulke vreselijke dingen? Als je van-
af het begin denkt 'wat een kloot-
zak', dan lukt dat niet. Er moet
ruimte zijn voor onschuld, daar-
om moet je ook horen dat zijn ou-
ders in '93 gewoon op vakantie
naar Kroatië kwamen."
Het schemergebied, daar gaat
het om. De onmogelijkheid om
een duidelijk moreel oordeel uit te
spreken, al was het maar omdat je
niet weet wat je zelf zou doen.
Hoewel permanent in beeld, is Til-
der zelf niet het onderwerp van
'De Duiveljager'. Hij is een vehi-
kel om vragen op te roepen over
oorlog, geschiedschrijving,
schuld. Kurpershoek: „In 1992
waren we in Joegoslavië omdat we
Van der Lubbe nareiden. We
hadden een alibi, maar toch voel-
den we ons ook een beetje oor-
logstoeeristen. Wie als buitenstaan-
der naar een oorlogsgebied gaat,
moet wel een heel goede reden
hebben. We waren ons zeer be-
wust van onze luxe positie, we
reisden met een retourtje op zak.”
Van dergelijke schroom heeft Clif-
ford Cremer, die net een boek vol
huurlingheroïek publiceerde,
weinig last. Sluik: „Onbegrijpelijk
dat die man nergens wordt tegen-

gesproken. Dat hij ongestraft kan
zeggen dat hij als sluipschutter in
Sarajevo mensen heeft neerge-
schoten. Ik wil met die man in de-
bat.”
„De oorlog' is niet langer een
vanzelfsprekende verwijzing naar
de Tweede Wereldoorlog, vindt
het kunstenaarsduo. Er is een
nieuwe oorlog voor in de plaats
gekomen. Met instemming verwij-
zen ze naar de Pool Krzysztof
Czyzewski, die spreekt van de
'Bosnische generatie': de genera-
tie „die steeds te laat komt, de hele
jaren '90 al. Uiterst begaafd, maar
nooit sneller dan de actualiteit. De
oorlog in Bosnië was voor ons het
keerpunt, meer nog dan de val van
de Muur.” Sluik: „Veel Nederland-
ers hebben tijdens de Tweede
Wereldoorlog nauwelijks een
Duitsers gezien, maar iedereen had
wel een oom in het verzet. Die ge-
schiedvervalsing is niet onterecht,
want oorlog reikt verder dan de di-
rect betrokkenen. Op dezelfde ma-
nier heeft onze generatie de oorlog
in Joegoslavië meegemaakt, we
dragen de sporen met ons mee.”
De Duiveljager: vanavond om 20.00
uur in De Balie Amsterdam; 14/4
Nieuwspijper Groningen; 15/4 t
Hoogt Utrecht; 16/4 De Unie Rot-
terdam; 17/4 Concordia Enschede;
19/4 Filmstad In de Batterij Den
Haag; 20/4 Hedeh Maastricht. Inl.
020-5535100.

Kissinger (2)

'Zoals u weet, staan we in de Verenigde
Staten sympathiek tegenover wat u hier
probeert te doen.' Dat zei Henry Kissin-
ger op 8 juni 1976 tegen de Chileense
dictator Augusto Pinochet. En: 'Mijn
conclusie is dat u het slachtoffer bent
van linkse groepen over de hele wereld
en dat het uw grootste zonde is dat u
een regering omverwierp die op weg
was naar het communisme.' Zo staat
het in een vorig jaar maar openbaar ge-
maakt geheim protocol van het gesprek
in Santiago de Chile. Zo staat het niet in
de autobiografie van Henry Kissinger,
Years of Renewal.
Gedurende zijn ambtsperiode als minis-
ter van buitenlandse zaken heeft Kissin-
ger zich zelden een kampioen van de
mensenrechten betoond. En ook daarna
kon hij slechts zelden op principes be-
trapt worden. Nu is hij op weg om presi-
dent Wahid te adviseren over de men-
schenrechten in Indonesië. En op hetzelf-
de moment veert ex-dictator Augusto
Pinochet op uit zijn rolstoel na aan-

11-3-2000
komst op het vliegveld van Santiago.
Vergeten lijken zijn lichamelijke klac-
ten, die de Britse rechters aanleiding
gaven om hem niet uit te leveren aan
Spanje. Vergeten lijkt zijn dementie. En
de nabestaanden van de gefolterde en
vermoorde Chileenen moeten tanden-
knarsend toezien hoe de misdadiger
onthaald wordt.
Dat dictators vrijuit gaan, komt helaas
nogal eens voor. Pol Pot stierf in bed,
Idi Amin teert op zijn oude roem ergens
in Saoedi-Arabië, een proces tegen
Soeharto is niet in zicht. Maar dat hun
adviseurs en geldschietters zich tooien
met een aureool van heiligheid, gaat
wel heel ver.
De omgekeerde wereld? Het cynisme
van de geschiedenis? Met één verschil,
of liever gezegd twee: in Indonesië
heerst Soeharto niet meer, maar Abdur-
rahman Wahid. En Chili krijgt een soci-
aal-democratische president, Ricardo
Lagos, met ruime meerderheid geko-
zen.
Willem van der Meiden

Servische zender krijgt apparatuur terug

27-3-2000
BELGRADO - Een televisiezender
in het Servische Kraljevo heeft
zijn zendapparatuur teruggekree-
gen. Die was negen dagen geleden
door het Joegoslavische ministe-
rie van telecommunicatie in be-
slag genomen. Volgens het minis-
terie ontbrak de benodigde zend-
vergunning. Er is zeven dagen ge-
demonstreerd tegen de inbeslag-
name. De zender is in handen van
tegenstanders van president Milo-
sevic. Die vormen in Kraljevo het
gemeentebestuur.

Niet iedereen waardeert TV Nis

Media Joegoslavië

VERVOLG VAN PAGINA 1

27-3-2000
Stankovic is een jonge journalist
die niet aarzelt om behalve de re-
geringspartijen zo nu en dan ook
de oppositie met kritiek te besto-
ken. „Als ik iemand van Milose-
vic' partij te gast heb, vraag ik of
het klopt dat Kosovo nog bij Ser-
vië hoort. Praat ik met een SPO-
lid, dan wil ik weten waarom
Draskovic vorig jaar met Milose-
vic heulde." Niet iedereen waar-
deert zijn werk. Enkele weken
geleden werd de deur van zijn
flat besmeurd met hakenkruizen.

TV Nis zendt tien uur per dag
uit, voor de helft eigen program-
ma's, en daarnaast onafhankelij-
ke Joegoslavische producties. Ser-
vië telt meer dan vijftig televisie-
zenders. Nis alleen al (270 000 in-
woners) heeft er zeven, en ook
nog tien radiostations. Daarnaast
brengt de staatszender RTS in Nis
een eigen programma.

Niet alle stations verdienen het
predikaat 'onafhankelijk'. Veel
zenders zijn commerciële bedrij-
ven, die (niet officieel) geld krij-
gen van politieke partijen als
hun vertegenwoordigers in talk-
shows optreden. Volgens geruch-
ten zou de leider van de Demo-
cratische Partij, Zoran Djindjic,
vorig jaar tijdens de protesten
van de Alliantie voor Verande-
ring zo'n duizend mark hebben
betaald voor een twee uren du-
rend tv-optreden in Nis.

Recent onderzoek laat zien dat
de bevolking TV Nis in ieder ge-
val een stuk hoger waardeert dan
de staatszender RTS. Een onder-
vraagde: „Ik geloof hun sportuit-
slagen nog niet eens”.
Abe de Vries

Taekwondo en burgerwachten beschermen vrije televisie

24-3-2000
TV Nis beleeft zware tijden nu de
Joegoslavische regering de aan-
val heeft geopend op de onaf-
hankelijke media. De zender
heeft een bereik van anderhalf
miljoen mensen en is na Studio B
in Belgrado het belangrijkste te-
levisiestation in handen van de
oppositie in Joegoslavië.

Media Joegoslavië

Abe de Vries

NIS - Op de top van de berg Ka-
menicki Vis staat de dertig meter
hoge mast van TV Nis. Met mo-
biele telefoons bewapend beveilig-
ingspersoneel in zwarte pakken
stampst rond in de sneeuw. De
mannen, ingehuurd door het
stadsbestuur van Nis, moeten
voorkomen dat Milosevic de één
na grootste Servische oppositie-
zender uit de lucht neemt.
Taekwondo-expert Dragan Le-
povic moet voor vertraging zor-
gen, mocht de politie de zendap-
paratuur in beslag willen nemen.
„We gaan draad om het zender-
gebouw leggen en een muurtje

bouwen. Ik heb een lijst van
mensen die ik moet bellen als
het zover is. In het uiterste geval
moeten we de zender bescher-
men met ons lichaam.”
Op last van het Joegoslavische
ministerie van telecommunicatie
werden in Servië de afgelopen
weken televisiestations van de
oppositie in onder andere Pirot
en Kraljevo gesloten. In beide ste-
den leidde dat tot massale protes-
ten. Critici van de regering van
president Milosevic spreken van
een georganiseerde campagne te-
gen de persvrijheid. Burgemees-
ter Zoran Zivkovic, ondervoortit-

ter van de Democratische Partij:
„Ik twijfel er niet aan dat het re-
gime in de aanloop naar de ver-
kiezingen in het najaar TV Nis
wil sluiten. Maar de vraag is of ze
er de moed toe hebben. We heb-
ben preventieve maatregelen ge-
nomen waarmee de politie reke-
ning moet houden. De wegen
kunnen worden geblokkeerd,
misschien staat de zender onder
stroom. Misschien hebben we
mijnen gelegd.” Een burger-
wacht van honderden inwoners
kan met een paar telefoonpjes
worden gemobiliseerd. Informan-
ten in de dorpjes rond Kamenicki

Vis geven een seintje als ze poli-
tie-auto's of militaire trucks voor-
bij zien rijden.
Vorige week is een 'raad voor
de verdediging van media in Nis'
opgericht, een soort crisisstaf.
Vertegenwoordigers van politie-
ke partijen, vakbonden, onafhan-
kelijke organisaties en media
hebben daar zitting in. De raad
organiseert debatten over de vrij-
heid van meningsuiting en ver-
spreidt folders, waaruit moet blij-
ken dat Servië het enige Europe-
se land is waar die vrijheid niet
bestaat.
Na de grootscheepse protesten

tegen Milosevic van 1996 en 1997
namen de oppositiepartijen SPO
en Democratische Partij de con-
trole over TV Nis van de socialis-
ten over. Het station, met hon-
derd werknemers, draait deels op
reclame-inkomsten, deels op bij-
dragen van het stadsbestuur.
„In mijn talkshow probeer ik
de waarheid boven tafel te krij-
gen. Iedereen probeert wel iets te
verbergen”, zegt Dragan Stanko-
vic. Hij is de maker van een poli-
tieke show, een van de best beke-
ken producties van TV Nis.
VERVOLG OP PAGINA 5

Kabinet gaat scherper letten op mediaconcentratie

21-4-2000
VAN ONZE REDACTEUR
AMSTERDAM - Het Commissari-
aat voor de Media moet in opdracht
van het kabinet de voortschrijden-
de concentratie in de mediasector
gaan volgen. Het Commissariaat
doet hierover verslag aan de Twee-
de Kamer. Andere toezichhouders,
zoals de Nederlandse Mededing-
ingsautoriteit en de Opta (tele-
com) kunnen dan op basis van deze
informatie al dan niet maatregelen
nemen. Het Commissariaat voor de
Media is de instantie die toezicht
houdt op naleving van de
Mediawet.
Met deze beslissing komt het
kabinet tegemoet aan een verzoek
van de Tweede Kamer, die zich
afvraagt of de bestaande regelge-
ving voldoende is toegesneden op
de ontwikkelingen in de mediasec-
tor. Die wordt recentelijk geken-
merkt door nieuwe concentraties,
zoals de overname van VNU Dag-
bladen door Wegener, de acquisitie
van Endemol door Telefónica en de
overname van omroepbedrijf SBS
door kabelexploitant UPC.

DE ONDERKRANT KWESTIE / Het gezeul met een geknapte generaal

2-4-2000
Ruim een jaar geleden was de
ontvoering van generaal Genna-
di Sjpigoen de aanleiding voor
Moskou om al zijn vertegen-
woordigers uit Tsjetsjenië terug
te trekken. De man die namens
het Russische ministerie van
binnenlandse zaken Sergej Ste-
pasjin later erkend dat de plan-
nen voor een nieuwe invasie van
de opstandige republiek in maart
zijn opgesteld. De Tsjetsjeense
president Aslan Maschadov, ver-
moedelijk bezorgd over de pro-
vocatie, beloofde onmiddellijk
de ontvoerders op te sporen. Hij
is daar echter nooit in geslaagd,
of heeft - zo zeggen sommige
Russen - met de daders onder
een hoedje gespeeld.
Verslaggever Tomas Avenarius

van de Süddeutsche Zeitung
heeft de afgelopen weken in
Tsjetsjenië het spoor van Sjpi-
goen gevolgd. Volgens zijn bron-
nen is de generaal ontvoerd door
een minder bekende krijgshoer
(Avenarius noemt geen naam).
Buiten medeweten van Mascha-
dov. Hij werd vastgehouden in
Grozni en in december - toen de
Russen de stad omsingeld had-
den - naar buiten gesmokkeld.
Aangezien van de oorspronkelijk
ke ontvoerders er nog maar twee
in leven waren (de rest kwam om
bij de verdediging van Grozni), is
de generaal sindsdien gevangene
gehouden door verwanten en

clangenoten in het zuiden van
Tsjetsjenië. Door de voortduren-
de strijd moest Sjpigoen iedere
keer van dorp naar dorp worden
gebracht.
Zo'n twee maanden geleden is
de Russische generaal uiteinde-
lijk overleden. Hij was totaal ver-
magerd en zou niet eens zijn ver-
moord. Sjpigoen is 'gewoon' ge-
storven door ondervoeding en
verwaarlozing - „'s ochtends
niet meer wakker geworden”,
zoals een van de Tsjetsjenen zei.
Gezien de beestachtige wijze
waarop gijzelaars in de Kaukasus
worden ondergebracht, is dat
zeer wel mogelijk. Daarmee was

het drama niet afgelopen. Zelfs
aan een lijk moet je kunnen ver-
dienen, dacht een andere Tsjets-
jeense bende. Die groeven het
lichaam op en verstopten het op
een andere plaats. De Russische
eenheden die sinds december
naar de generaal op zoek waren,
hebben nu via pro-Russische
Tsjetsjenen waarschijnlijk het li-
chaam achterhaald. Hoewel Mos-
kou formeel nog een slag om de
arm houdt, is het vrijwel zeker
de dode generaal die vorige week
is gevonden in een waterleiding-
buis vlakbij de Georgische grens.

Massagraf in
Kroatië
2000
GOSPIĆ, 19 APRIL. Bij de Kroatische stad Gospić hebben deskun-
digen van het VN-tribunaal voor
oorlogsmisdaden in Den Haag en
Kroatische collega's gisteren het
begin van een massagraf blootge-
legd. In het massagraf worden de
lichamen vermoed van zestig tot
honderd twintig mensen die eind
1991 zijn vermoord, tijdens de
oorlog tussen de Kroaten en de
Kroatische Serviërs. De vermisten
zijn in meerderheid Serviërs, maar
er worden ook Kroaten vermist
die zich indertijd tegen de moord
op burgers verzetten. De opgra-
ving is het resultaat van de Kroatische
beslissing, voortaan met het
VN-tribunaal samen te werken.
(Reuters)

Martijn Roessingh

'De Navo geeft Milosevic veel te gemakkelijk de schuld'

Kosovo

Nicole Lucas

AMSTERDAM - Wie anders dan de 'slachter van de Balkan'? Voor de Navo is er geen twijfel mogelijk. Voor de recente onlusten in Mitrovica, de verdeelde stad in het noorden van Kosovo, is maar één man verantwoordelijk: Slobodan Milosevic, president van Joegoslavië, die immers al tien jaar in de omgeving stookt.

Nenad Stefanovic, politiek redacteur bij het onafhankelijk Servische weekblad *Vreme*, lacht cynisch: „Ja, gelukkig hebben we altijd Milosevic achter de hand om als schuldige aan te wijzen.” Ditmaal gelooft hij er weinig van. „Ik sluit niet uit dat er in Mitrovica wat mensen rondlopen uit Belgrado. Maar die analyse overschat toch echt de macht

van Milosevic en zwijgt over de activiteiten van de Albanezen. En verdoezelt het feit dat de internationale gemeenschap er een rommelige van maakt.”

In de eerste weken van februari was het zeer onrustig in de stad, die vlakbij de grens met Servië ligt. Een aanval op een door de VN-begeleide bus met Serviërs vormde het startsein voor aanslagen over en weer. Vorige week herstelden troepen van Kfor met veel machtsvertoon de rust, maar de situatie blijft zeer gespannen. „Ongeveer 80 procent van de Serviërs die in Kosovo gebleven zijn, zit nu in Mitrovica en omgeving”, beschrijft Stefanovic de situatie.

Samen vormen ze één van de laatste Servische enclaves in Kosovo. Ze weten zich door niemand gewenst: niet door de Albanezen aan de overkant van de

Ibar, maar ook niet door Belgrado. Dat voelt er niets voor nog meer vluchtelingen uit Kosovo op te nemen. „Die Serviërs voelen zich door Milosevic ontzettend verraden.”

Stefanovic gelooft daarom niet dat de Serviërs in Mitrovica zich laten registreren. Hij betwijfelt bovendien of Milosevic daartoe pogingen doet. De Joegoslavische leider sprak twee weken geleden, op het congres van zijn socialistische partij, stevige taal over het 'terugnemen van de volledige zeggenschap' over Kosovo. Volgens Stefanovic was dat echter vooral bestemd voor binnenlands gebruik. „Openlijk kan hij natuurlijk niet erkennen dat Kosovo een verloren zaak is, maar intern gebeurt dat wel.”

Stefanovic geeft toe: het einde van Milosevic is al zo vaak voorspeld. Maar toch heeft de journa-

list het gevoel dat de president, ook al heeft hij de gevreesde winter glansrijk doorstaan, zich de laatste tijd niet meer zo zeker van zijn zaak voelt. „Tijdens zijn toespraak heeft hij het voor het eerst ook over de oppositie gehad. Hij begon met te zeggen dat die niet bestond en vervolgens heeft hij het vijftien minuten lang gehad over iets wat niet bestaat.”

Voor Stefanovic hebben de onlusten in Mitrovica weinig te maken met Milosevic en door zijn regime gestuurde provocateurs. Het is vooral een 'lokale twist', vindt hij, waarbij de internationale gemeenschap de Albanezen wel erg gauw excuseert. Die blijft er bijvoorbeeld op hameren dat de onlangs uit het noorden weggejaagde Albanezen terug moeten naar hun huizen, maar zwijgen over Serviërs die de omge-

keerde reis hebben gemaakt.

De Navo heeft de mond vol over een multiculturele samenwerking, aldus Stefanovic, maar komt tegelijkertijd haar beloftes minderheden te beschermen niet na. Er zijn niet genoeg militairen, niet genoeg politiemensen, er is nauwelijks sprake van rechtsspraak etc. In Kosovo geldt het recht van de sterksten. Wat nu de Albanezen zijn.

De recente beschuldigingen en daaraan gekoppelde dreigementen richting Belgrado, door Richard Holbrooke, door secretaris-generaal van de Navo George Robertson en Navo-opperbevelhebber Wesley Clark, hebben in Servië wel indruk gemaakt, constateert Stefanovic. „Mensen vragen aan me: jij bent journalist, jij weet vast meer. Denk je dat ze ons nu wéér gaan bombarderen?”

Andrei Babitski stellig over martelingen in kamp

MOSKOU - De Russische journalist Andrei Babitski vertelde gisteren, na terugkomst in Moskou, dat slaan en martelen in het Russische 'filterkamp' Tsjernokosovo routine is en dat er 'sadisten' werken.

Babitski, bekend om zijn kritische verslaggeving over de Russische oorlog tegen Tsjetsjenië, is weken zoek geweest.

Hij kon of wilde gisteren niet zeggen wie hem de laatste weken van zijn gevangenschap vasthield, maar zijn gevangenschap begon bij de 'sadisten'. „Ik zelf kreeg slechts het routine-welkom dat iedere gevangene bij binnen-

komst krijgt, enkele tientallen klappen met de gummiknuppel”, vertelde hij aan radio Svoboda. Tegen het tv-station NTV zei hij dat hij in Tsjernokosovo het schreeuwen van gemartelden had gehoord, onder andere het geluid van een vrouw 'die ondragelijke pijn leed voor lange tijd'. Babitski dook op in de Kaukasische republiek Dagestan met een hem naar eigen zeggen opgedrongen, vals Azerbeidjaans paspoort en weer opgepakt. Gisteren werd hij in een leeg vliegtuig, 'vermoedelijk van het ministerie van binnenlandse zaken', naar Moskou gebracht. Hij moet zich beschikbaar houden voor verhoor.

5-4-2000

MOMCILO Krajisnik in de boeien. Het oppakken van de zwaargewichten is begonnen. De arrestatie van Radovan Karadzic en Ratko Mladic, de wrede iconen van de oorlog in Bosnië, is slechts een kwestie van tijd. Euforie heerst alom.

Bij deze euforie vallen enige vraagtekens te plaatsen. De logica achter de arrestatie van Krajisnik is niet bepaald helder. Of zij de aanhouding van Karadzic bespoedigt, is zeer de vraag. Dat die van Mladic onwaarschijnlijk blijft, is zeker.

Laat er geen twijfel over bestaan: Momcilo Krajisnik is een verwerpelijk politicus die schandelijk beleid heeft uitgedragen. Maar het gaat hier niet om de vraag of de man deugt. Het gaat hier om de vraag of zijn arrestatie logisch is en bijdraagt aan de normalisering van het gebied.

Krajisnik maakte deel uit van de Servische delegatie die in Dayton een einde maakte aan de oorlog in Bosnië. Hij en zijn maten lagen daar voordurend dwars en werden daarom door Slobodan Milosevic volledig genegeerd ('they are

viërs gedeelde kritiek dat het Tribunaal de nadruk legt op Servische oorlogsmisdaden. De Servische partij is weliswaar in aanzienlijke mate schuldig aan de Joegoslavische oorlogen, zij heeft die alles behalve alleen gevoerd.

Het Tribunaal reageerde vorig jaar onmiddellijk op de massale verdrijving van de Albanezen uit Kosovo. Slobodan Milosevic en Milan Milutinovic hebben er hun plaats op de verdachtenlijst aan te danken. De verdrijving van 150 duizend Serviërs uit de Krajina die het door het Westen bewapende Kroatische leger in augustus 1995 uitvoerde, is tot nu toe ongemeoid gelaten. Er zijn geen militairen aangeklaagd en geen politiek leiders. Waarom is wijlen Franjo Tudjman nooit op de lijst gezet? En waarom eigenlijk geen commandanten van het Kosovo Bevrijdingsleger, die na het einde van de bombardementen verantwoordelijk waren voor moorden op Serviërs?

Het onvermijdelijke gevolg van de huidige gang van zaken is dat de positie van het Milosevic-regime erdoor wordt versterkt. Een cruciaal onderdeel van zijn strategie bestaat eruit de bevolking ervan te overtuigen dat de hele wereld tegen de Serviërs samenzweert. Iedere Serviër die wordt gearresteerd is daarom een belangrijk wapen in de propaganda, net als iedere Kroaat of Albanees die vrijuit gaat. Om die reden werd Momcilo Krajisnik maandag op de Servische televisie als martelaar gepresenteerd.

Hoe solider de fundamente van het Milosevic-regime, hoe kleiner de kans dat de belangrijkste verdachten snel gepakt worden. Die klonten immers allemaal samen in Belgrado, waar Milosevic, zelf verdachte, de scepter zwaait en zij de bescherming genieten van zijn paramilitaire politie en leger. Ratko Mladic leidt er nu al jaren een rustig burgermansbestaan, wetende dat de internationale troepenmacht SFOR geen uitje naar Servië zal wagen waaruit een bloedige confrontatie voortvloeit. De door Milosevic diep geminachte Karadzic is volgens de laatste berichten nog steeds in Bosnië. Maar wat belet hem om 's nachts verkleed de grens naar Servië over te steken?

'Het Joegoslavië-Tribunaal zal nog decennia een donkere schaduw werpen over de opvolgers van Milosevic', stelde de Britse defensiespecialist en Balkan-kenner Jonathan Eyal. Maar de vraag is wanneer die opvolgers zullen aantreden, en wie dat zullen zijn. Het aantal Serviërs dat het Tribunaal steunt is gering. De kans dat zij het voor het zeggen krijgen is zeer gering.

Olaf Tempelman



Nog altijd vermist

27-3-2000

Duizend foto's droegen de vrouwen in Argentinië vrijdagavond (zaterdagmorgen vroeg in Nederland) op een gigantische deken met zich mee. De dwaze moeders van de Plaza de Mayo in de hoofdstad Buenos Aires vroegen 24 jaar na de coup van generaal Videla aandacht voor hun verdwenen kinderen. In de 'vuile oorlog' van de militairen tegen de dwazen tussen 1976 en 1983 30 000 mensen. De moeders demonstreerden, minder manifest, ook nog elke donderdagavond.

Journalist Duitse tv loog over film Tsjetsjenië

Van onze correspondent BERLIJN - De Duitse tv-nieuwszender N24 heeft zijn correspondent in Moskou, Frank Höfling, op staande voet ontslagen. Hij heeft toegegeven gelogen te hebben bij het doorspelen van filmbeelden uit Tsjetsjenië.

Op de beelden, die de hele wereld rond zijn gegaan, was onder anderen een dode Tsjetsjeense strijder te zien die voortgetrokken werd door een vrachtwagen van het Russische leger. Volgens het commentaar van Höfling was er op de plek sprake geweest van martelingen en standrechtelijke executies. Een massagraf moest als bewijs dienen dat Rusland oorlogsmisdaden begaat.

Al snel rezen er twijfels over het verhaal van de journalist. Een medewerker van de krant *Izvestija*, Oleg Blotski, meldde dat hij de beelden had gemaakt en ze vervolgens had doorverkocht aan de Duitse journalist. Höfling was helemaal niet aanwezig geweest, hij was op het gewraakte moment zelfs niet in Tsjetsjenië. Volgens Blotski betrof het een massagraf voor in de strijd gesneuvelde Tsjetsjenen. De Russische regering stelt kritiek uit het Westen op haar oorlogvoering al maanden als 'propaganda' aan de kaak.

1-3-2000

Servische politie sluit zender oppositie

13-3-2000
 BELGRADO – De Servische politie heeft gisteren een radio- en televisiestation van de oppositie in het westen van het land met geweld gesloten.

De zender in Pozega werd op last van de Joegoslavische president Slobodan Milosevic uit de lucht gehaald. Het station werd gerund door het door de oppositie gedomineerde bestuur van het district Pozega.

Zaterdag dreigde het station al gesloten te worden. Controleurs van de overheid kwamen, ondersteund door politiemanshappen, vertellen dat de zender uit de lucht moest omdat geen vergoe-

ding voor de uitzendrechten was betaald. De hoofdredacteur zwaaid met papieren waaruit bleek dat de vergoeding wel was betaald en deed samen met medewerkers een dringende oproep op de luisteraars en kijkers om naar het kantoor van Pozega te komen en de zender te verdedigen. Honderden mensen kwamen opdagen en wisten te voorkomen dat de politie de zendmast sloopte.

In de loop van de avond en nacht dropen de meeste mensen echter af, waarna de politie gisteren de nog resterende betogers afvoerde en de zender alsnog uit de lucht haalde.

Trouw

mensen

dinsdag 14 maart 2000

'Duitse zender verzon executie'

Tsjetsjenië

van onze correspondent

MOSKOU – De Russische krant *Izvestija* had er zaterdag de hele voorpagina voor over: de Duitse televisiezender N24, die eind vorige week beelden bracht van een massagraf van dode Tsjetsjenen, heeft hun executie door Russische soldaten verzonnen. Het verhaal van de Duitse journalist Frank Höfling, aldus *Izvestija*, is op niets gebaseerd.

Höfling wilde zijn bronnen niet bekend maken, net zomin als de exacte plek waar de beelden zijn gemaakt. Daarover hoeft volgens *Izvestija* geen onduidelijkheid te bestaan.

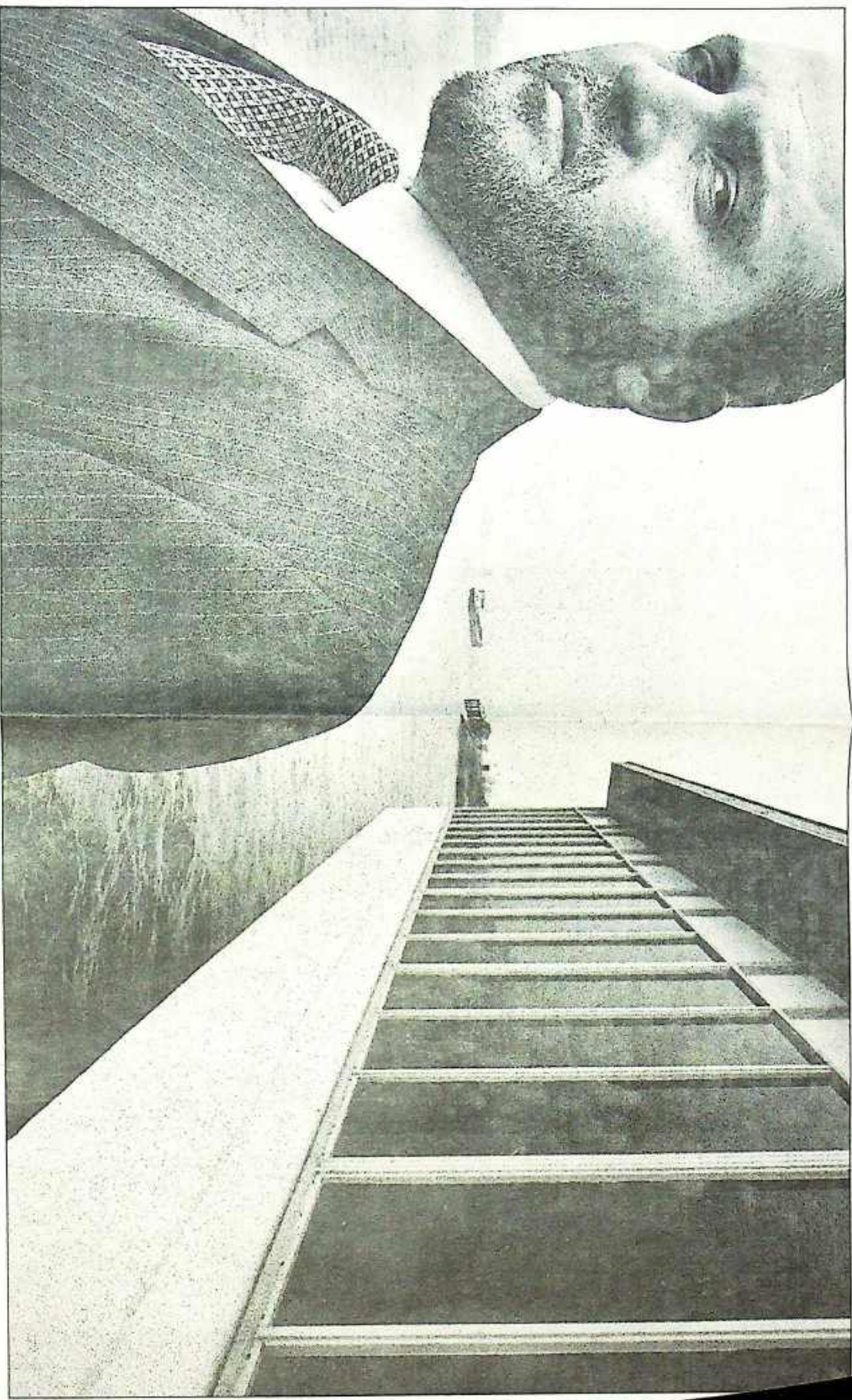
De Rus Oleg Blotski, medewerker van *Izvestija*, schrijft dat hij het materiaal heeft vervaardigd. Als bewijs daarvoor dient een grote foto van een man die een scène uit de reportage filmt. De foto werd gemaakt door Blotski's *Izvestija*-collega Michail Klimentjev, met wie hij samen op reis was. Blotski schrijft dat hij het filmmateriaal verkocht aan de Duitse journalist, die volgens de *Izvestija*-journalist niet eens in Tsjetsjenië was op het moment dat de beelden werden gemaakt. Het Duitse commentaar suggereert dat Tsjetsjenen standrechte-

lijk zijn geëxecuteerd, nadat ze waren opgepakt bij Russische zui- veringsacties ten westen van Grozni. Blotski vertelt een ander verhaal. Hij noemt de plek waar gefilmd zou zijn: Rosjni-Tsjoe. Op een veld vlakbij dit plaatsje werden tijdelijke graven ingericht voor strijders. Die waren gedood bij Alchan Kaloj, nadat ze begin februari uit Grozni waren uitgebroken. Anderen waren gesneuveld bij Gechi-Tsjoe als gevolg van Russische artilleriebeschietingen.

Ook noemt Blotski een eigen datum: 14 februari. En niet 22 februari, zoals de Duitse zender beweert.

Gebonden achter een vrachtwagen en op een pantserwagen werden de lijken naar hun tijdelijke graf afgevoerd. Ze vertoonden verwondingen, waarschijnlijk omdat ze in prikkeldraad waren gewikkeld. Dat was om het vervoer te vergemakkelijken, aldus Blotski. „Dát zijn de gruwelen van de oorlog. Maar sporen van genadeschoten en martelingen waren er niet.“ Het Duitse commentaar maakt daar wel melding van.

De beelden spreken wat dit betreft geen klare taal. Duidelijk is wel te zien dat een oor is afgesneden. Dat duidt echter niet per definitie op marteling. Russische soldaten snijden soms oren af van hun dode tegenstanders bij wijze van souvenir of trofee.



Surtroi wil de beschuldigende vinger niet alleen wijzen naar de buitenwereld. Ook de Albanezen zelf treft blaam. „Het kost de Kosovaren erg veel moeite te bepalen wat voor samenleving ze willen.“

FOTO: ROGER DOHMEN

'In Kosovo regereert de wetteloosheid'

Geuzenpenning

Nicole Lucas

VLAAARDINGEN – „Mijn moeder is een raar mens“, zegt Veron Surtroi en voor het eerst in het gesprek licht zijn gezicht op. „Ik moet niet vergeten bloembollen voor haar mee te nemen.“

Gisteren kreeg de Kosovoarse Albanees, samen met de Servische mensenrechtactiviste Natasha Kandic, in Vlaardingen de Geuzenpenning uitgereikt. Ampere een jaar geleden wist hij zich opgejaagd wild. Na het begin van de Navo-bombardementen op Joegoslavie op 24 maart, was de Journalist, uitgever van de krant *Koha Ditore* (Dagelijks Nieuws), in Prishtina zijn leven niet meer zeker. Hij na zijn leven niet meer zeker. Hij dook onder, na zijn vrouw en twee kinderen naar Macedonië te hebben gestuurd. Maar zijn moeder liet zich niet commanderen. Met haar trok hij van huis tot huis om uit de klauwen van de Servische politie te blijven.

Surtroi, zoon van een diplomaat, wil niet veel kwijt over de elf weken dat hij zich verborgen moest houden. Hij haat slechts los dat de herinnering hem regelmatig dwars zit. „Ik bleef omdat ik soldaat wilde zijn, omdat ik wilde helpen“, zei hij vorig jaar tegen de Duitse televisie, „maar ik kon niets doen. Integendeel, ik had hulp van anderen nodig. En bracht daarmee anderen in gevaar. Dat erkennen, was een moeilijk moment.“

Inmiddels kan Surtroi (38) weer vrij over straat lopen. Maar de stad en het land waar hij woont en werkt, functioneren nog lang niet zoals hij zich dat destijds had voorgesteld en gehoopt. „Het was te voorzien dat er een vacuüm zou ontstaan. Maar ik had niet verwacht dat het zo lang zou duren.“ Het kost de Internationale gemeenschap wel erg veel tijd om de wederopbouw van de grond te krijgen. „Maar ja, de VN staan al niet bekend als een extreem efficiënte organisatie, en nu krijgen ze een termijn van een week om het bestuur op te zetten.“

Van kritiek op de Navo, die de VN eerst volgens naar vroege, maar die de volkerenorganisatie vervolgens wel met de gevolgen van de acties van het bondgenootschap opzadelde, wil Surtroi echter niets horen. „Als de Navo niet had ingegrepen, waren de Albanezen nu nog veel verder van huis.“ Als hij al kritiek heeft, dan is het dat de Navo, uit angst voor slachtoffers in de eigen geleederen, te lief voor Belgrado is geweest.

Maar Surtroi – gedistigeerd grijs baardje, chique drietelig kostuum – wil de beschuldigende vinger niet alleen wijzen naar de buitenwereld. Ook de Albanees zelf treft blaam. „Het kost de Kosovaren erg veel moeite te bepalen wat voor samenleving ze willen.“ Aan de mensen die de afgelopen jaren de boventoon voerden wil Surtroi de toekomst niet toevertrouwen. Ibrahim Rugova, de schrijver met het stantje die jarenlang een politiek van vreed-

zaam verzet predikte, heeft voor hem allang afgedaan. Maar ook in Hashim Thaci, zelfbenoemd premier en voormalig leider van het officieel niet meer bestaande Kosovoanse Bevrijdingsleger UCK, ziet hij niets. „Ik heb hem niet kunnen betrappen op originele ideeën over de opbouw van een staat.“

Betekent dit dat Surtroi de onaf-

Wat Kosovo nodig heeft is een tolerante samenleving

hankelijkheid van Kosovo als een gegeven ziet? „Het is natuurlijk een wens. Maar goed los daarvan moeten we eerst goed functionerende instellingen krijgen, een onafhankelijke rechtspraak, politie, onderwijs, noem maar op. Nu regert de wetteloosheid.“

De discussie over de toekomstige status van Kosovo moet volgens Surtroi, die begin vorig jaar deel uitmaakte van de Albanese delegatie die in het Franse Ransbouillet onderhandelde over de toekomst van de Servische provincie, maar even wachten. VN-resolutie 1244 laat Kosovo binnen de Federale Republiek Joegoslavië, zij het met een grote mate van autonomie. Volgens veel Albanezen is daarmee iedere voor-

uitgang geblokkeerd. Eerst onafhankelijkheid, dan komt de rest vanzelf, is hun redenering. Surtroi, die vanwege het beroep van zijn vader zijn jeugd voornamelijk in het buitenland doorbracht, vindt het een slecht excuus. „Ook nu kunnen we beginnen met de opbouw van een staat die voldoet aan Europese waarden en normen.“

In zo'n staat worden mensen niet opgejaagd vanwege hun etnische achtergrond. Albanezen niet, Serviërs niet. Maar het gebeurt wel. Weer. Surtroi vindt er geen doelkjes om dat de rollen zijn omgedraaid. Een paar maanden geleden al nam hij in zijn krant stelling tegen wat hij onwonden aanduidde als fascisme, tegen wandaden die worden gepleegd uit de overtuiging dat iedere Servier verantwoordelijk is en gestraft moet worden voor wat er in Kosovo is gebeurd.“

Het is hem niet in dank afgenomen, kort nadat Belgrado door de knieten was gegaan en de Albanezen massaal naar huis terugkeerden, werd hij in Prishtina veelvuldig met applaus begroet. Na zijn oproep aan de slachtoffers om toch vooral geen daders te worden, waren verwensingen en doodsbepredingen zijn deel.

Veel effect heeft zijn pleidooi niet gehad, moet hij constateren. De laatste tijd zijn de spanningen tussen Albanezen en Serviërs eerder toe dan afgenomen. Vooral in het noorden. In Mitrovica staan de twee bevolkingsgroepen letterlijk tegenover elkaar. Het enige verschil, ziet hij met moeite als

lichtpuntje, is dat er de laatste tijd in ieder geval discussie is. „Een voormalig commandant van het UCK noemde het onlangs lal om nu Servische burgers aan te vallen. Als Albanezen dapper hadden willen zijn, dan hadden ze dat tijdens de oorlog moeten doen door tegen de politie en het leger te vechten.“

Opmerkelijk is overigens dat Surtroi een hekel heeft aan het begrip 'multi-etnisch'. „Kosovo was net zo veel of net zo weinig multi-etnisch als Slovenië. Ook daar behoorde amper tien procent van de bevolking tot een minderheid. Maar niemand heeft het nog over een multi-etnisch Slovenië.“ De term doet hem te veel denken aan de slogan 'Broederschap en eenheid', het ideologische dictaat waarmee Tito de verschillende volken in Joegoslavië probeerde te houden. „En we weten wat daarvan terecht is gekomen.“

Wat Kosovo nodig heeft is niet een multi-etnische, maar een tolerante samenleving. „Die is sowieso multi-etnisch.“ Surtroi: „Serviërs en Albanezen moeten leren elkaars verschillen te respecteren. En hetzelfde geldt voor Albanezen onderling.“ Niet voor niets waarschuwde hij in augustus al: „Wie denkt dat er een einde komt aan de wandaden zodra de laatste Serviërs zijn vertrokken, heeft het mis. De Albanezen zullen opnieuw slachtoffer worden van geweld, alleen dit keer door toedoen van andere Albanezen. Hebben we hier nu voor gevochten?“

...beschouwing bestaat waar-
in de mens niet oppermachtig is en
kankeer dus mag beschouwen als iets
dat hem overkomt.

...nau zijn
...vuchtelingen, daklozen,
...drusebruikers en Afrika? Gedit de



waarheid" -vc
De uitdr
sten.
over aanha
voor de son
weld. In di
christenen,
vergeving
jaar heeft
den voor k
namen, wi
zeven vol
Tijdens
een donke
de Sint Pie
dens de sp
van het ver
"oprechte
kerk moet
geschieden
katholieke
droeft" te
De 79-jari
wen en i
handeli
vergifte
tholieke
historie
lijden
gister
A is e
redacti
Paus

...bouwakte nuinhoor

Stenen die op elkaar staan zijn een zeldzaamheid in de Tsjetsjeense hoofdstad Grozni. Correspondent Wessel de Jong aanschouwde de puinhopen in de opstandige republiek en sprak – onder Russische begeleiding – met Tsjetsjenen, en met de Russische militairen, die vastberaden zijn de fout van drie jaar geleden niet te herhalen.

Tsjetsjenië

Wessel de Jong

Het grote wit-blauw-rode bord bij het binnenrijden van Tsjetsjenië staat te lezen: 'Republiek Tsjetsjenië van de Russische Federatie'. Het bord in de Russische kleuren laat geen misverstanden bestaan over de toekomst van de opstandige republiek. Het gebied achter de slagboom dient stevig verankerd te blijven binnen de Russische Federatie.

De vele schuttersputjes, ingegraven pantservoertuigen en zigzaggende loopgraven bij de grenspost zullen niet op korte termijn worden opgedoekt. Het noorden van Tsjetsjenië geldt als gepacificeerd, maar rijdend door de koude vlaktes valt daar weinig van te merken. Op weg van Mozdok, de grote Russische legerbasis tegen de grens met Tsjetsjenië, naar ons reisdoel Sjolkovskaja, tegen de grens met de deelrepubliek Dagestan aan, wemelt het van de wachtposten.

De Tsjetsjeense bevolking boven de rivier de Terek zou de Russen als bevrijders hebben binnengehaald. Maar de intensieve controles getuigen van groot wantrouwen jegens lokale bevolking. Buiten op iedere 'blokpost' hangen instructies die klinken als bevelen: 'Stoppen. Motor afzetten. Papieren laten zien.' Luguber is de tekst: 'Terrorisme is een ziekte. Wij genezen alle ziektes.' De Tsjetsjenen hebben weinig fantasie nodig om zich de therapie van de Russen voor te stellen.

Bovenop een betonnen versterking

wappert een grote verbleekte Sovjet-vlag. Het effen rode doek krijgt hier zijn oude betekenis terug van bloedvlag. Hier gelden nog de ouderwetse harde regels, lijkt de lap stof te zeggen. Maar de nieuwe chaos is voelbaar bij het scheppen van een luchtje. De vreemd hard aanvoelende berm blijkt bij nadere bestudering bezaaid te liggen met lege patroonhulzen. Ze lijken eerder het resultaat van een balorige uitspattingen, dan van gevechtshandelingen.

Een soldaat zit te midden van de modder aan een klein tafeltje netjes alle nummerborden en paspoortnummers te kalligrafieren in een groot beduimeld schrift. En dat duurt lang. De soldatenvingers lijken gemakkelijker om een trekker te krullen dan rond een balpen.

De Russen zijn eigenlijk maar met één ding bezig: voorkomen dat het scenario van augustus 1996 zich herhaalt. Na de verovering van Tsjetsjenië verslapte die zomer de aandacht van Moskou. De militaire aanwezigheid werd afgebouwd. De Tsjetsjeense hoofdstad bijvoorbeeld werd alleen maar aan de randen bewaakt. En op een onbewaakt ogenblik gebeurde het: de Tsjetsjenen namen met een slimme snelle actie de wachtposten over. Het Russische leger was toen weer terug bij af. Dat zal niet nog een keer gebeuren, is de impliciete boodschap van het hechte netwerk van wachtposten.

Chankala is een voorstad van Grozni, waarvan de Russen hun grootste legerbasis in Tsjetsjenië hebben gemaakt. Zo ver het oog kan zien staan er legertenten, waaruit rook omhoog kringelt. De hoeveelheid legervoertuigen valt niet

meer te tellen. Prikkelraadversperringen vinden hun natuurlijke hemelse voortzetting in allerhande antennes van staftenten en stafauto's.

Staan op een modderige vlinder vertelt generaal Vadim Demtsjenko, plaatsvervangend chef-staf van het Russische leger op de Noord-Kaukasus, dat de degenen die dromen van een vertrek van het leger, dat beter snel kunnen vergeten. „Slechts enkele eenheden zullen weer terugkeren naar hun uitgangspositie.“ De generaal wordt gevraagd naar het vertrek, omdat zijn bazen hebben verklaard dat de 'militaire fase' van de Tsjetsjeense campagne zo goed als voorbij zou zijn.

Volgens majoor Alexej, een van onze begeleiders, is er nu een 'pijnlijke fase' aangebroken. Het leger moet Tsjetsjenië nu overgedragen aan de troepen van het ministerie van binnenlandse zaken. Daar ging het de vorige keer ook fout, weet de majoor. Zijn gelijk wordt vrijwel meteen bevestigd. De volgende dag worden in een buitenwijk van Grozni twintig Russische politiemannen afgemaakt in een Tsjetsjeense hinderlaag. Gewond raken er 31.

De televisiebeelden die de Tsjetsjenen de volgende dag verspreiden van de actie tegen de speciale eenheid oproerpolitie (Omon) uit Moskou zijn schokkend. Bebaarde mannen trekken gewonde militairen achter het stuur van hun vrachtwagen vandaan en geven ze een genadeschot.

Majoor Alexej veracht dat het conflict met Tsjetsjenië nog enkele jaren zal duren. „De strijders kunnen dit eindeloos volhouden. Guerrilla is de meest effectieve manier van oorlog voeren.“ De beweringen dat de rebellen de strijd niet meer kunnen coördineren, verwijst de majoor naar het rijk der fabelen. „President Maschadov is een zeer goede militair. De rebellen slaan tegelijkertijd toe op verschillende plaatsen, dat is hun tactiek.“

De communicatie van de Tsjetsjenen lijkt dus nog intact, in tegenstelling tot wat de generale staf beweert. De generaals menen dat de rebellen onderling niet meer kunnen communiceren en alleen maar bezig zijn het vege lijf te redden. Demtsjenko denkt niet dat de guerrilla nog lang vol te houden is. „Om een guerrilla te kunnen voeren, heb je de steun van de bevolking nodig. Die ligt nu op vijftig procent. Dat is onvoldoende. De bevolking jaagt hen weliswaar nog niet weg, maar er zijn nu wel



strijders die zich overgeven: twee tot dertig per dag. Dat gebeurde niet tijdens de vorige oorlog. Of zij hun wapens weer zullen oppakken zal afhangen van onze politiek.“

In Grozni moet de 'foute' vijftig procent van de burgerbevolking te vinden zijn. Vlak voor vertrek naar de stad vertelt Kolonel Valeri Zjoeravel van 22ste brigade der binnenlandse strijdkrachten, die de wachtposten in de Tsjetsjeense hoofdstad bemant, dat er nu 20 000 tot 25 000 mensen in Grozni wonen. Toen de strijd was afgelopen restte er niet meer dan 4000 tot 5000 bewoners in de stad, die nu officieel gesloten is. Waar Zjoeravel dit hoge cijfer vandaan haalt, is een raadsel. En naarmate je langer in de spookstad bent wordt het steeds merkwaardiger.

Tijdens de tocht richting stad in brullende pantservoertuigen is vernietiging te zien in al zijn gradaties. De buitenwijken van Grozni vallen hier en daar mee. Niet overal is de laagbouw van blik en hout, zoals iedere Russische provinciestad die kent, kapot. Verder richting centrum wordt het hopeloos. Van de meeste huizen resten alleen delen, als er nog wat staat. Af en toe is zichtbaar hoe een netwerk van loopgraven door de tuinen kronkelt. Van een huis gelegen in de buurt van een versterkte positie is in de regel weinig over. De ravage maakt zichtbaar hoe de Russen de rebellen van huis tot huis hebben moeten verdrijven.

In het centrum ontvouwt zich een apocalyptisch landschap. Betonnen sta-

ketsels wekken alleen nog een associatie met gebouwen. Het beruchte Minoetka-plein, dat in beide oorlogen verschillende keren van eigenaar wisselde, wordt omgeven door louter puin.

Slechts af en toe loopt er een burger over de brede, van puin ontdane hoofdwegen. Met uitdrukingsloze gezichten kijken ze naar de passerende soldaten en journalisten op hun stalen monsters. De militairen en bewoners bestaan niet voor elkaar. De meeste bewoners zijn op weg naar hun voormalige huizen of komen er zojuist van terug. Ze wonen allang elders en zijn uitsluitend naar de stad gekomen om nog wat bruikbaar te vinden.

Twee vrouwen trekken hun boodschappenkarretjes tussen de puinhopen door. „Ik ben een optimist.“ zegt Liza, die zichzelf een voormalig bewoonster van Grozni noemt. „Nog wat tomaten op zuur“, lacht ze. Grappig vindt ze het dat uitgerekend de ingemaakte groenten de oorlog hebben overleefd. Verder heeft Liza nog een matras gevonden in haar oude huis. „Daarop ga ik bij mijn ouders slapen. In het centrum blijven durf ik niet.“ Gedurende de oorlog verbleef Liza in Mozdok en bij familie in Sint Petersburg. Vorige week is ze maar teruggekomen: „Niemand zit daar op ons te wachten. Waar moeten we heen? Dit is mijn stad, hier blijf ik wonen.“

Gezagsdragers van hoog tot laag ontwijken vragen over de wederopbouw van Grozni. De stad was al te zeer het symbool van het Tsjetsjeense verzet. Volgens een van onze regeringsgidsen, die met een Tsjetsjeense is getrouwd en vloeiend Tsjetsjeens spreekt, is dat een van de redenen waarom het herstel onzeker is. En wie moet dit land straks besturen? „Nooit hebben de Tsjetsjenen in hun geschiedenis een president of een ander hoogste gezag gehad. Omdat ze het niet kennen, accepteren ze het niet. Dat zullen ze waarschijnlijk ook nooit doen.“

In het dorpje Sjolkovskaja behoort de bevolking, om met de woorden van generaal Demtsjenko te spreken, tot de 'goede' vijftig procent. Toch lijkt het stadsbestuur ongerust. Het gebouw van de lokale overheid doet meer denken aan een fort dan aan een stadhuis. Goesein Noetajev is de loco-burgemeester. „Tijdens de vorige oorlog gingen een heleboel mensen van hier vechten. Niemand dwong hen. Zeker tachtig procent van de bevolking steunde Dzjochar

Doedajev, de eerste Tsjetsjeense president. Hele dorpen trokken zich terug achter de Terek om voor hem te vechten.“

Noetajev vertelt, onder het toezien oog van onze Russische 'gidsen', dat ook hij werd bekoord door Doedajev en de onafhankelijkheid die hij bracht. „De strijders hadden nergens tekort aan, niet aan wapens, niet aan levensmiddelen. Maar tijdens deze oorlog was er nauwelijks steun meer. Van degenen die in de vorige oorlog gingen vechten, is nu 89 procent thuis gebleven. Hier is daarom niet gevochten. De strijders trokken zich meteen terug.“

„Het bewind Aslan Maschadov, Doedajevs opvolger, heeft de steun van de bevolking afgelopen drie, vier jaar verspeeld. Mensen hadden hoop, maar Maschadov heeft niets voor hen gedaan. Alles wat los en vast zat, is weggesleept en weggeroofd. De belangrijkste industrietak van de Tsjetsjeense republiek is de oliebranche. Ook die is leeggeroofd. Alles werd verdeeld tussen de verschillende clans. De bevolking zag niks van de opbrengsten. Aan pensioenen, uitkeringen en gezondheidszorg werd een miezerig beetje uitgekeerd. We waren arm en werden nog armer, maar we zullen het hoofd niet in de schoot leggen.“

In het lokale ziekenhuis wordt hard geschilderd, gezaagd en geplamurd. Het militaire hoofdkwartier levert het bouw materiaal. Hoofdartis Pavel Ivanov is daar driftig mee in de weer. Hij is zojuist teruggekeerd uit zijn 'ballingsoord' Volgograd. Jarenlang was hij arts in Sjolkovskaja. Hij vertrok naar Rusland na de komst van de 'Doedajevtsi'. Ivanov was geschokt door de toestand waarin hij zijn ziekenhuis aantroef. „Er waren zelfs geen deuren meer in. Alle apparatuur was verdwenen.“

In school nummer twee van Sjolkovskaja zijn inmiddels alle islamitische vakken afgeschaft. „Als ik iets over de islam te weten wil komen, doe ik dat ergens anders. De school is daar niet de geëigende plek voor“, zegt het hoofd onderwijs van het dorp. De plaatselijke olieputten zijn overgedragen aan Rosneft, een van de Russische staatsoliebedrijven. De lokale ambtenaren vertellen dat de clans thuis de ruwe olie lieten raffineren door hun slaven. „Daar komen allemaal zware metalen bij vrij. Daarom zijn ze allemaal impotent geworden“, lachen ze. Het reisprogramma biedt geen ruimte om de slaven te spreken.

Canadese media en racistische stereotypes

April 2000

DOOR MARK BOURRIE

OTTAWA - De grootste en politiek meest invloedrijke Canadese kranten zijn cultureel bevooroordeeld en werken bijna dagelijks racistische stereotypering in de hand. Dat wijst een Canadese studie over racisme en media uit. Honderd van de zevenhonderd onderzochte artikelen uit de grootste Canadese kranten bleken een racistische ondertoon te hebben en versterkten negatieve stereotypes over minderheden, aldus Frances Henry, een van de twee onderzoeksters van de Canadian Race Relations Foundation. Het gaat om artikelen die de laatste twintig jaar verschenen zijn. De geselecteerde artikelen berichten

voornamelijk over kunst, misdaad en immigratie.

Volgens onderzoekster Carol Tator 'worden minderheden in de Canadese media afgeschilderd als onverlaten'. 'De media zijn steeds meer de verspreider van een racistisch discours waardoor vreemdelingenhaat wordt aangewakkerd', zegt ze. Opmerkelijk resultaat ook: de berichtgeving in de kwaliteitskranten verschilt in deze nauwelijks van die van de pulpmedia.

De wetenschappers besluiten dat redacties die gedomineerd worden door blanke journalisten, geen juist beeld geven van de gemeenschappen waarover ze schrijven. Hier

door sluipen culturele vooroordelen veel sneller in hun verhalen. Dit ondanks de zogeheten 'objectiviteit' van de media.

De Canadese media hebben de studie doodgezwegen. Alleen in de Toronto Sun werd aandacht besteed aan de analyse. Hoofdredacteur Mike Strobel denkt evenwel niet dat de kranten in Toronto racistisch zijn, hoewel hij toegeeft dat redacties meer gediversificeerd zouden moeten worden. 'Dit is echter niet zomaar te veranderen. We zijn er alleszins mee bezig', zei hij. Dat diversificatie noodzakelijk is, bewijzen alvast de cijfers: zo telt een stad als Toronto onder

haar 4,5 miljoen inwoners meer dan 50 procent eerste-generatie-immigranten, voornamelijk uit Azië, Zuid-Europa en de Cariben.

De voormalige vice-gouverneur van de Canadese deelstaat Ontario en hoofd van de Canadian Race Relations Foundation, Lincoln Alexander, drukte zijn bezorgdheid uit over de bevindingen van het rapport. 'Het wegzuiveren van racisme in de kranten moet een hoofddoelstelling worden van uitgevers, redacteurs en journalisten in het hele land'. (IPS)

- Heeft Ruzmashen de 8 april 2009?

- Abscrite Joy. ^{opgaven.} T. R. B. R. A. L.



8 april 1948

Netwerk → AVRO → eindredacteur Marnus Henne-man

Tel. 035-6779222. Tot 2x lie man in Promo's die radiotelefoon teruggeeft aan iemand buiten beeld, arde man net luistert in de ogen, die in die Promo's zegt: "ze zijn allemaal ~~vermoord~~", aldus de tekst eerder.

JOH. VAN Schoot: "iets fout gegaan met de uitsending" - "tijds de uitsending geeft dat de verkeerde stukjes tekst onder de bedde breidt een opname".

Henne-man: "Kontroleren een" - "geen rectificatie" - "lovensden heeft hij het niet gezegd, maar elders in de opname" - "→ bedoelde dan zijn Henne-man" - "heel verbleekt"

In de engelse uitsending bleek de man bij het terug overnemen van zijn de radiotelefoon in de overloopruimte te zeggen "dat hij het allemaal niet kan zeggen" of "wonder en gelijke stekking"

Tel. NRS. 070-3385600?

0800-1121

?

Heeft Raetia dat misschien bevestigd opgenomen, of t "medicamentum"?

Woede over persbreidel in Servië

BELGRADO, 20 MAART. In twee steden in het zuiden van Servië is dit weekeinde door duizenden inwoners betoogd tegen de sluiting van plaatselijke radio- en televisiezenders door het regime van president Slobodan Milošević.

In Kraljevo gingen zowel zaterdag als gisteren enkele duizenden mensen de straat op, nadat vrijdag vertegenwoordigers van het bewind de plaatselijke zender onklaar hadden gemaakt door vitale onderdelen mee te nemen. De zender zou geen zendvergunning hebben. De betogers in Kraljevo scholden het regime uit voor 'Rode gangsters'. De politie liet zich tijdens de demonstraties niet zien.

In Pirot werd zaterdag en gisteren voor de derde en vierde opeenvolgende dag tegen het regime gedemonstreerd. Ook hier maakten vorige week inspecteurs uit Belgrado de plaatselijke zender onklaar.

Het regime in Belgrado is nu al twee weken bezig met een campagne om onafhankelijke media in Servië tot zwijgen te brengen. Tot nu toe zijn zeven onafhankelijke radio- en televisiezenders onklaar gemaakt, omdat ze geen vergunning zouden hebben of omdat ze niet zouden hebben betaald voor het gebruik van de frequenties. In één geval werd de zender door gemaskerde politiemannen kapotgeslagen en werden twee employé's zwaar mishandeld.

Vorige week dreigde de Servische minister van Telecommunicatie 168 onafhankelijke radiozenders en 67 onafhankelijke televisiestations te sluiten omdat ze hun schuld aan de staat niet zouden hebben voldaan. De actie tegen de media is volgens waarnemers de grootste in Servië in tien jaar. De actie werd ingeleid door Milošević, die eind december zei dat alle onafhankelijke media in Servië door Westerse regeringen worden gecontroleerd. (Reuters, AP)

OVSE - report lacyk.

P 334 foto de twee steden uit loant

in Prusine
22 maart 1999
don de Servien police phatylkend.

Rue 226 West lacyk

29 billion

Het voornaamste thema van de conferentie was dat van de 'verantwoordelijkheid'. Vojin Dimitrijevic (van het Centrum voor de Mensenrechten uit Belgrado) merkte terecht op, dat het beter is om over feiten te spreken dan over waarheid. Alle nationalistische partijen creëren immers hun eigen "waarheid", waarbij ongunstige feiten werden onderdrukt of weggelaten.

Freimut Duve (OVSE, Commissioner for the Media, Wenen), één van de sponsors van de conferentie, legde de nadruk op self-victimization. "Self-victimization" leidt ertoe dat gemakkelijk de overgang wordt gemaakt van de rol van slachtoffer naar die van uitvoerder.

Zonder uitzondering werd de houding van de redactie van *Republika* (politiëk/cultureel magazine uit Belgrado) tijdens de NAVO bombardementen geprezen. Het was vrijwel het enige blad dat zich onttrok aan de censuur in Servië. In antwoord op een van de vele verwarrende vragen van de conferentie – is het te vroeg (of te laat) voor een dergelijk debat? – gaf Nebojsa Popov (hoofdredacteur *Republika*) het enige juiste antwoord: voor zaken die de werkelijkheid betreffen, is het nooit te vroeg of te laat.

Snezana Milivojevic (onafhankelijk onderzoekster, Servië) presenteerde een samenvatting van het onderzoek *Toekenning van Schuld* over de manipulatie door het regime van de radio en televisie ten tijde van de NAVO interventie. Volgens haar zou ook in de NAVO landen een dergelijk onderzoek uitgevoerd moeten worden. Ook daar waren de media niet vrij van manipulatie.

Drinka Gojkovic (taalkundige, Belgrado, mede-initiator van de conferentie) en Nenad Dimitrijevic (Centraal Europese Universiteit, Budapest) zeiden dat, anders dan de strikt individuele verantwoordelijkheid voor oorlogsmisdaden, er wel degelijk een collectieve verantwoordelijkheid is van de Serviërs, voor wat in hun naam is gedaan.

Zoran Djukanovic (Press Now) bekritiseerde de opvatting dat nationalisme niet langer het voornaamste probleem is in Servië. Er is sprake van een coherent en continu nationalisme.

Waarheid, Verantwoordelijkheid en Verzoening

2 April 2000

Op 17-18 maart organiseerde het Servische radiostation B2-92 een conferentie onder deze titel in Uleinj, Montenegro. De conferentie had tot doel een begin te maken met de discussie over die pijnlijke kwesties die verzoening in de weg staan na de Joegoslavische oorlogen. Het merendeel van de deelnemers kwam uit Servië. Daarnaast waren er deelnemers uit Bosnië en Kroatië en enkele Kosovaren en Albanen. Helaas was er maar één deelnemer uit Montenegro. Het is moeilijk om te beoordelen of de organisatoren alles hebben gedaan om vertegenwoordigers van de onafhankelijke media uit Montenegro naar de conferentie te halen (uitnodigingen werden verstuurd, maar de respons was vrijwel nihil). De conferentie, die werd gefinancierd door de Heinrich Böll Stichting en OVSE Wenen, werd bijgewoond door vertegenwoordigers van internationale mensenrechtenorganisaties en enkele betrokken donoren.

Woede over persbreidel in Servië

BELGRADO, 20 MAART. In twee steden in het zuiden van Servië is dit weekeinde door duizenden inwoners betoogd tegen de sluiting van plaatselijke radio- en televisiezenders door het regime van president Slobodan Milošević.

In Kraljevo gingen zowel zaterdag als gisteren enkele duizenden mensen de straat op, nadat vrijdag vertegenwoordigers van het bewind de plaatselijke zender ontklaard hadden gemaakt door vitale onderdelen mee te nemen. De zender zou geen zendvergunning hebben. De betogers in Kraljevo scholden het regime uit voor 'Rode gangsters'. De politie liet zich tijdens de demonstraties niet zien.

In Pirot werd zaterdag en gisteren voor de derde en vierde opeenvolgende dag tegen het regime gedemonstreerd. Ook hier maakten vorige week inspecteurs uit Belgrado de plaatselijke zender ontklaard.

Het regime in Belgrado is nu al twee weken bezig met een campagne om onafhankelijke media in Servië tot zwijgen te brengen. Tot nu toe zijn zeven onafhankelijke radio- en televisiezenders ontklaard gemaakt, omdat ze geen vergunning zouden hebben of omdat ze niet zouden hebben betaald voor het gebruik van de frequenties. In één geval werd de zender door gemaskerde politiemannen kapotgeslagen en werden twee employé's zwaar mishandeld.

Vorige week dreigde de Servische minister van Telecommunicatie 168 onafhankelijke radiozenders en 67 onafhankelijke televisiestations te sluiten omdat ze hun schuld aan de staat niet zouden hebben voldaan. De actie tegen de media is volgens waarnemers de grootste in Servië in tien jaar. De actie werd ingeleid door Milošević, die eind december zei dat alle onafhankelijke media in Servië door Westerse regeringen worden gecontroleerd. (Reuters, AP)

OVSE - report leest.

P 334 foto die hier staat of komt in Brussel

→ cas. e. mensuur 22 maart 1999

↓ door de Servische politie plichtigheids.

→ wie 22 B Wt loka

29 billion

Het voornaamste thema van de conferentie was dat van de 'verantwoordelijkheid'. Vojin Dimitrijevic (van het Centrum voor de Mensenrechten uit Belgrado) merkte terecht op, dat het beter is om over feiten te spreken dan over *waarheid*. Alle nationalistische partijen creëren immers hun eigen "waarheid", waarbij ongunstige feiten werden onderdrukt of weggelaten.

Freimut Duve (OVSE, Commissioner for the Media, Wenen), één van de sponsors van de conferentie, legde de nadruk op *self-victimization*. "Self-victimization" leidt ertoe dat gemakkelijk de overgang wordt gemaakt van de rol van slachtoffer naar die van uitvoerder.

Zonder uitzondering werd de houding van de redactie van *Republika* (politiek/cultureel magazine uit Belgrado) tijdens de NAVO bombardementen geprezen. Het was vrijwel het enige blad dat zich onttrok aan de censuur in Servië. In antwoord op een van de vele verwarrende vragen van de conferentie – is het te vroeg (of te laat) voor een dergelijk debat? – gaf Nebojsa Popov (hoofdredacteur *Republika*) het enige juiste antwoord: voor zaken die de werkelijkheid betreffen, is het nooit te vroeg of te laat.

Snezana Milivojevic (onafhankelijk onderzoekster, Servië) presenteerde een samenvatting van het onderzoek *Toekenning van Schuld* over de manipulatie door het regime van de radio en televisie ten tijde van de NAVO interventie. Volgens haar zou ook in de NAVO landen een dergelijk onderzoek uitgevoerd moeten worden. Ook daar waren de media niet vrij van manipulatie.

Drinka Gojkovic (taalkundige, Belgrado, mede-initiator van de conferentie) en Nenad Dimitrijevic (Centraal Europese Universiteit, Budapest) zeiden dat, anders dan de strikt individuele verantwoordelijkheid voor oorlogsmisdaden, er wel degelijk een collectieve verantwoordelijkheid is van de Serviërs, voor wat in hun naam is gedaan.

Zoran Djukanovic (Press Now) bekritiseerde de opvatting dat nationalisme niet langer het voornaamste probleem is in Servië. Er is sprake van een coherent en continu nationalisme.

Waarheid, Verantwoordelijkheid en Verzoening

2 April 2000

Op 17-18 maart organiseerde het Servische radiostation B2-92 een conferentie onder deze titel in Uleinj, Montenegro. De conferentie had tot doel een begin te maken met de discussie over die pijnlijke kwesties die verzoening in de weg staan na de Joegoslavische oorlogen. Het merendeel van de deelnemers kwam uit Servië. Daarnaast waren er deelnemers uit Bosnië en Kroatië en enkele Kosovaren en Albanezen. Helaas was er maar één deelnemer uit Montenegro. Het is moeilijk om te beoordelen of de organisatoren alles hebben gedaan om vertegenwoordigers van de onafhankelijke media uit Montenegro naar de conferentie te halen (uitnodigingen werden verstuurd, maar de respons was vrijwel nihil). De conferentie, die werd gefinancierd door de Heinrich Böll Stichting en OVSE Wenen, werd bijgewoond door vertegenwoordigers van internationale mensenrechtenorganisaties en enkele betrokken donoren.

Despotovic, Ruza

Van: Despotovic Ruza [despot@wishma
Verzonden: zaterdag 12 februari 2000 0:54
Aan: Ruza Despotovic; Globalreflexion;
Onderwerp: Human Rights Watch report - just

Andre Nugo's

NOB T OOD
N.H. 173T

- www.serbia-info.com/news
- <http://www.serbia-in
- CIVIL ISSUES <http://www.serl
- POLITICS <http://www.serbia-
- MILITARY <http://www.serbis
- ECONOMY <http://www.serl
- CULTURE AND RELIGION <
- SPORT <http://www.serbia-
- <http://www.serbi

Guide through K
info.com/news/k

Print this page
02/09/17149.f

<http://www
<http://v
<http://www
<http://ww
Humar
February 09
<http://w

The repc
bombing
media.
they ac
which
victim
From
cons

But,
US:
The
inte
Vic
hu

MAANDAG 7 FEBRUARI 2000

Hun 'L N 50 gekund

KWESTIES / De bommen hadden 'wat nauwkeuriger' gekund

BRUSSEL
slavië heb
Joegoslav
kwam de
na onderz

Het aantal
duidend h
die de NA
haar fout
treff, maar
die Belgra
van 1.200
Onderz

2-2-2000

Belgrado, de bommen die trei-
nen en vrachtwagens vol burgers
troffen.
De Conventie van Genève ver-
biedt acties tegen doelen waar
burgers als menselijk schild die-
nen. Toch viel de Navo een zie-
kenhuis aan. Patiënten stierven,
soldaten kropen ongedeerd uit
de schuilplaatsen onder het hospi-
taal.
Het aantal burgerslachtoffers,
volgens Human Rights Watch
vijfhonderd, had de helft kunnen
zijn, stelt de organisatie. Ze he-
kelt ook het gebruik van cluster-
bommen, die in de lucht uiteen-
vallen waardoor een fontein van

de Amerikaanse minister van de-
fensie William Cohen zei het
met genoegen: De Navo-acties te-
gen Joegoslavië, die de Kosovo-
Albanezen moesten redden van
de ondergang, zijn 'een groot
succes' geworden. "Ze hebben
een einde gemaakt aan de etni-
sche zuiveringen, de stabiliteit in
Oost-Europa hersteld en de ge-
vechtshandelingen van de ge-
versterkt", stelde Cohen gisteren
bij de presentatie van de Navo
rapport over de Kosovo-acties.
Enige onvolkomenheden wa-
ren er overigens wel. Zo ging het
soms mis met het kiezen van
doelen. Het bombardement op

de Chinese ambassade in Belgra-
do was de voornaamste blunder.
Ook de precisiebombardemen-
ten hadden af en toe nauwkeuri-
ger gekund, stelt het rapport.
Human Rights Watch zal dat laat-
ste ongetwijfeld een eufemisme
vinden. De mensenrechtenorga-
nisatie deed uitgebreid onder-
zoek in Joegoslavië, en komt tot
de conclusie dat de Navo veel te
weinig heeft gedaan om burger-
slachtoffers te voorkomen. Daar-
mee schond ze het internationa-
le humanitaire recht, zegt Hu-
man Rights Watch. Voorbeelden:
het bombardement op de Servi-
sche staatsradio en -televisie in

redactie buitenland

JO-

's guilt

victim of NATO
but also in foreign
on on Yugoslavia, or
s why the HRW report,
to reduce the number of
had no military functions.
e truth about the

circles say is close to the
Yugoslavia with this report.
"more careful" in next

ged prevention of
ocean country, NATO carried

Human Rights Watch: 'Luchtacties NAVO eisten 500 levens'

2000

BRUSSEL, 7 FEBR. De NAVO-bombardementen op Joegoslavië hebben vorig jaar tussen maart en juni aan vijfhonderd Joegoslavische burgers het leven gekost. Tot die conclusie kwam de mensenrechtenorganisatie Human Rights Watch na onderzoek in 91 steden in Joegoslavië.

Het aantal van vijfhonderd ligt beduidend hoger dan de aantallen die de NAVO aanhoudt waar het haar fouten en vergissingen betreft, maar lager dan de aantallen die Belgrado geeft, die variëren van 1.200 tot 5.000 burgerdoden.

Onderzoekers van Human Rights Watch hebben in de 91 steden in Servië, de Vojvodina en Kosovo 42 plaatsen bezocht waar burgers door NAVO-bommen werden gedood. Het ging bij de incidenten om afzwaaiende raketten of om verkeerd geïnterpreteerde doelen. Volgens Human Rights Watch heeft de NAVO zich niet schuldig gemaakt aan oorlogsmisdaden. Wel echter heeft de verdragsorganisatie volgens Human Rights Watch het internationale recht geschonden, omdat ze te weinig preventieve maatregelen heeft genomen om burgers te beschermen, omdat te vaak doelen werden bestookt in de onmiddellijke omgeving van woonplaatsen van burgers, omdat burgers niet tevoren zijn gewaarschuwd en omdat men nalatig is geweest bij

het identificeren van doelen. Daarnaast plaatst Human Rights Watch vraagtekens bij de militaire waarde van sommige doelen die door de NAVO werden bestookt en bij het ontbreken van precisie bij de bommen die werden gebruikt.

De NAVO heeft niet formeel op het rapport gereageerd, omdat ze het eerst wil bestuderen. Een woordvoerder liet weten dat men niet in staat is het aantal burgerslachtoffers van de bombardementscampagne precies vast te stellen, maar dat, hoe groot ook hun aantal was, dit moet worden gezien tegen de achtergrond van „de enormiteit van de missie van de NAVO in haar pogingen het systematische beleid van etnische zuivering, deportatie en vervolging" van het regime in Belgrado tot staan te brengen. Daarnaast werd herhaald dat steeds zoveel mogelijk voorzorgsmaatregelen zijn getroffen om te voorkomen dat burgers het slachtoffer van de bombardementen zouden worden. (Reuters, AP, AFP)

KWESTIES / De bommen hadden 'wat nauwkeuriger' gekund

y-2-2000

De Amerikaanse minister van defensie William Cohen zei het met genoeg: De Navo-acties tegen Joegoslavië, die de Kosovo-Albanezen moesten redden van de ondergang, zijn 'een groot succes' geworden. „Ze hebben een einde gemaakt aan de etnische zuiveringen, de stabiliteit in Oost-Europa hersteld en de geloofwaardigheid van de Navo versterkt", stelde Cohen gisteren bij de presentatie van het officiële rapport over de Kosovo-acties.

Enige onvolkomenheden waren er overigens wel. Zo ging het soms mis met het kiezen van doelen. Het bombardement op

de Chinese ambassade in Belgrado was de voornaamste blunder. Ook de precisiebombardementen hadden af en toe nauwkeuriger gekund, stelt het rapport.

Human Rights Watch zal dat laatste ongetwijfeld een eufemisme vinden. De mensenrechtenorganisatie deed uitgebreid onderzoek in Joegoslavië, en komt tot de conclusie dat de Navo veel te weinig heeft gedaan om burgerslachtoffers te voorkomen. Daarmee schond ze het internationale humanitaire recht, zegt Human Rights Watch. Voorbeelden: het bombardement op de Servische staatsradio en -televisie in

Belgrado, de bommen die treinen en vrachtwagens vol burgers troffen.

De Conventie van Genève verbiedt acties tegen doelen waar burgers als menselijk schild dienen. Toch viel de Navo een ziekenhuis aan. Patiënten stierven, soldaten kropen ongedeed uit de schuilkelders onder het hospitaal.

Het aantal burgerslachtoffers, volgens Human Rights Watch vijfhonderd, had de helft kunnen zijn, stelt de organisatie. Ze hekelt ook het gebruik van clusterbommen, die in de lucht uiteenvallen waardoor een fontein van

kleine bommen ontstaat. De Amerikanen staakten het gebruik van deze bommen na een bloedige actie bij de stad Nis, begin mei, maar de Britten bleven ze afwerpen.

Human Rights Watch wil met zijn onderzoek de mythe van een schone oorlog doorprikken. Een witwasoperatie, noemt de organisatie het Pentagonrapport. De Navo zegt blij te zijn met de bevindingen van Human Rights Watch. „Ze ontzenuwen veel hogere Servische schattingen over burgerslachtoffers", benadrukte Navo-bevelhebber Robertson.

redactie buitenland

Despotovic, Ruza

Van: Despotovic Ruza [despot@wishmail.net]
Verzonden: zaterdag 12 februari 2000 0:54
Aan: Ruza Despotovic; Globalreflexion; Dolf Loth
Onderwerp: Human Rights Watch report - just reduces NATO's guilt (<http://www.serbia-info.com/news/>)

www.serbia-info.com/news/

<http://www.serbia-info.com/index.html>
<<http://www.serbia-info.com/news/index.html>>

CIVIL ISSUES <<http://www.serbia-info.com/news/civil/index.html>>

POLITICS <<http://www.serbia-info.com/news/politics/index.html>>

MILITARY <<http://www.serbia-info.com/news/military/index.html>>

ECONOMY <<http://www.serbia-info.com/news/economy/index.html>>

CULTURE AND RELIGION <<http://www.serbia-info.com/news/culture/index.html>>

SPORT <<http://www.serbia-info.com/news/sport/index.html>>

<<http://www.serbia-info.com/g3/blue-bottom.gif>>

Guide through Kosovo and Metohia <<http://www.serbia-info.com/news/kosovo/documents/index.html>>

Print this page! <<http://www.serbia-info.com/cgi-bin/printpage?filename=/news/2000-02/09/17149.html>>

<<http://www.serbia-info.com/g3/1t.gif>> <<http://www.serbia-info.com/g3/1t.gif>>

<<http://www.serbia-info.com/g3/header.gif>>

<<http://www.serbia-info.com/news/kosovo/index.html>>

<<http://www.serbia-info.com/g3/1t.gif>>

Human Rights Watch report - just reduces NATO's guilt

February 09, 2000

<<http://www.serbia-info.com/g3/images/2.jpg>>

The report of the US agency "Human Right Watch" (HRW) about the civil victim of NATO bombing campaign in Yugoslavia got big publicity not only in Yugoslavia, but also in foreign media. NATO officials didn't recognize civilian victims during the aggression on Yugoslavia, or they admitted it when they had to, calling them "collateral damage". That's why the HRW report, which says that more than 500 people were killed, that NATO didn't try to reduce the number of victims, that they used the cluster bombs and destroyed the spots which had no military functions. From the first sight it can be determined as significant contribution to the truth about the consequence of NATO bombing.

But, only from a first sight. Organization - for which the well-informed circles say is close to the US secret service, only throws the ashes on the NATO aggression on Yugoslavia with this report. The aim of the report is actually the hypocrite request to NATO to be "more careful" in next interventions.

Violating the international law and the UN Charter, basing it as alleged prevention of humanitarian catastrophe of a national minority in a sovereign European country, NATO carried

out aggression on Yugoslavia. In such situation, there are no legitimate or illegitimate targets, and each victim is a victim of flagrant aggression. Not only thousands of murdered civilians, for whose number the HRW says is not bigger than 500, but also every other victim, every ruined bridge, school or factory is the consequence of illegal and illegitimate action of NATO.

The Human Rights Watch report additionally wonders about the requests from all the world around that the officials from NATO countries and leaders of this organization should be charged for the aggression, genocide and war crimes carried out against all citizens of Yugoslavia. This report doesn't raise the question whether the aggression was approved or not. It only says that the Geneva conventions, which protect the civilians in wars, were not respected enough. Nothing else.

Maybe, the aim of this HRW report is shown in following fact: this organization was one of so-called humanitarian organizations permanently present in Kosovo during 1998 and 1999. It reported on every alleged misdeed of the Yugoslav army or police against the "Albanian civilians", totally ignoring terrorist actions of the Albanian separatist. In that way, the HRW members participated in media manipulation and lies which created the world opinion, what caused a lack of moral accusation of NATO bombing campaign.

Humanitarian organization, which contributed with its lies to the aggression, is now in paradox situation - reporting on crimes carried out during that humanitarian intervention. It's less important now whether its partial report or mild rebuke to NATO is just the result of guilty conscience, or possible readiness to deal humanitarian activities. But, what we have left is the bitter truth that the organization which proclaims itself as world human rights controller stays aside those who violate these rights in most terrible way.

<http://www.serbia-info.com/g3/1t.gif>

[[Home](http://www.serbia-info.com/index.html) <<http://www.serbia-info.com/index.html>> | [Encyclopedia](http://www.serbia-info.com/enc/index.html) <<http://www.serbia-info.com/enc/index.html>> | [Facts&Figures](http://www.serbia-info.com/facts/index.html) <<http://www.serbia-info.com/facts/index.html>> | [News](http://www.serbia-info.com/news/index.html) <<http://www.serbia-info.com/news/index.html>>]
Copyright © 1998, 1999, 2000 Ministry of Information
Email: mirs@srbija-info.yu <<mailto:mirs@srbija-info.yu>>

Despotovic, Ruza

Van: Despotovic Ruza [despot@wishmail.net]
Verzonden: woensdag 12 april 2000 23:39
Aan: Targets; Richard Branka Novakovic; Sneza Nena Andjelkovic; Ruza Despotovic; Marrie & Jan Beentjes; Ksenija Sigulinski; Herman TI; Globalreflexion; Dolf Loth; Christina Th Tijsterman; Annamiek Vermeulen
Onderwerp: Fw: PEACE IN THE BALKANS DAY OF ACTION

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: Committee for Peace in the Balkans <committee@peaceinbalkans.freeseerve.co.uk>
<<mailto:committee@peaceinbalkans.freeseerve.co.uk>>>
Aan: Undisclosed Recipients <Undisclosed Recipients>
Datum: woensdag 12, april 2000 16:22
Onderwerp: PEACE IN THE BALKANS DAY OF ACTION

Committee for Peace in the Balkans • Update No6 • April 2000

CONTENTS ○ Day of Regional Action to commemorate first anniversary of NATO bombing

● DAY OF REGIONAL ACTION, Saturday 15th April

In London-

2.30p to 4pm, Saturday 15th April

Assemble this Saturday at

CHARING CROSS STATION, The Strand

Protest to mark the killing and maiming of civilians and the bombing of civilian transport routes

including -

14 passengers on a train in Grdelica on 12th April

75 Albanian refugees in a convoy on 14th April

39 civilians when a bus was bombed in Kuzane on 1st May

81 albanians, including 26 children, when a refugee column was bombed in Korisa on 14th May

Come along if you can - and please pass this on to friends and supporters

Despotovic, Ruza

Van: Despotovic Ruza [despot@wishmail.net]
Verzonden: donderdag 13 april 2000 0:37
Aan: Ruza Despotovic
Onderwerp: Fw: Albanian anti-war woman denounces Western media [fwd]

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: Herman de Tollenaere <hermantl@stad.dsl.nl>
Aan: office@globalreflexion.org <office@globalreflexion.org>
Datum: donderdag 13, april 2000 0:05
Onderwerp: Albanian anti-war woman denounces Western media [fwd]

from Italian daily "LIBERAZIONE", www.liberazione.it, 31 March 2000:

« - War Propaganda

As an Albanian woman, living in Italy, I completely agree with the articles in "Liberazione", published on 19 March on the bad information during the Yugoslavia war. As Albanian representative, I have participated in many anti-war conferences, organized by Rifondazione Comunista [Italian political party] and by various cultural organizations in Naples.

I have denounced the manipulation of information and, particularly, the role of the translators, who often deform what the interviewed persons say. As I know the [Albanian] language, I can understand the questions and the replies, and can compare them to the translations. The number of victims is often exaggerated. For instance, in a radio broadcast, a Kosovo Albanian mentions four dead, and the translator multiplies that to forty! In another broadcast, which RAI 3 TV also showed, a TV crew, accompanied by UCK [KLA] soldiers talks to Albanian women of Kosovo. Before the interview, they are warned by one of the soldiers "not to talk too much"; however, that is not translated. Another example: they ask an Albanian woman:

"Do you approve of the NATO bombings?" The translators translates, while whispering: "Say yes, say yes"».

Adriana Sllaku, Napoli

Herman de Tollenaere

My Internet site on Asian history and "new" religions:

<http://stad.dsl.nl/~hermantl/>

See also SIMPOS, information on occult tendencies' impact on society:

<http://www.stelling.nl/simpos/simpoeng.htm>

Despotovic, Ruza

Van: Despotovic Ruza [despot@wishmail.net]
Verzonden: maandag 28 februari 2000 22:34
Aan: Globalreflexion; Dolf Loth; Ruza Despotovic
Onderwerp: Demonization of Serbs in the Media (http://www.iacenter.org/warcrime/24_dem.htm)

NEP14

Chapter 24. Demonization of Serbs in the Media

By Rados Piletic

The mainstream media in the NATO countries have conveyed events in the former and new Yugoslavia in a very simplified manner, with deviations coming few and far between. The discourse on Yugoslavia's disintegration has operated primarily on the assumption that Serbian aggression has destroyed the country. Much work was put into this discursive formation—there are many factors that have gone into the demonization of the Serbian people in order for this simplified version of events to be effective, to have mass appeal. This has been a difficult task, given that in recent history—WWI and II—Serbia had been allied with Britain, France and the U.S. against the Axis powers. Nevertheless, the Western media was up to the task, and one would have to be either extremely ignorant or extremely stubborn to suggest that it was the other way around—that the Western media have been allied with Serbia's general perspective of the war. Because of this, most people who have heard anything about this situation believe that the Serbs have been the main aggressors.

However, there are many—Serbians notwithstanding—who would argue that the Serbs have been *unjustly* demonized by the Western media in order for the atrocities that have been committed *against* the Serbs and Yugoslavs in general *by* the West to be *allowed*, and even *morally justified* by their constituencies in the various Western countries that have taken it upon themselves to intervene in the "Crisis in Yugoslavia."

Journalists have done a lot of work in order to create the discourse through which the war has been understood as a war of Serb aggression. The following is a short list of what the New York Times, the London Times, the Guardian, the Independent Television Network, the British Broadcasting Company, The Washington Post, the LA Times, Time Magazine, Le Monde, and countless other newsmedia have engaged in in order to "demonize the Serbs."

Libel is the printed defamation of a person or group, prosecutable in many countries engaging in the conflict in Yugoslavia, including the U.S., GB, France, Germany, and the Netherlands. We need not enumerate the frequency of the term 'Serbian atrocities'; let us accept the simple truth that, at least for the last ten years and particularly for the last year (1998-1999) wherever one would see the word 'Serbian', its faithful counterpart in the Western newsmedia 'atrocities' was not far from hand. An opinion article, ominously entitled "The Question of Evil," written by Anthony Lewis of the New York Times provides the most concise and condensed example of this libelous behavior in its opening paragraph: "There can be *no doubt*, now, about the *scale* of *Serbian atrocities* in Kosovo. Western reporters and warcrimes investigators have *begun* to confirm what Kosovar Albanian refugees described" (1) How is it possible—much less logical—to believe that there can be "no doubt" if the investigators have only *begun* to confirm what the Albanian refugees described? The article goes on to suggest, in its sum, that thousands of Serbs are 'evil', that this is not solely the doing of one dictator in power: "what the Serbs did in Kosovo confronts us again with the question of the human capacity for evil." Is this not an example of pre-judicial accusation? And how well will Mr. Lewis' case stand up in a court of law? We have yet to determine the answers to these questions.

There are several examples of situations in which the Serbs have been falsely accused, none of which are as obvious as the Market massacres in Sarajevo in 1993-1995. Many newstations and print media reported immediately after the events that overwhelming

evidence pointed in the direction of the Serbs as the culprits in these bombings, and dismissed other accounts summarily:

It was not immediately known who fired *the shell* into the Bosnian capital, *which is under siege by Bosnian Serbs* fighting the Muslim-led government. But President Alija Izetbegovic's spokesman, Kemal Muftic, charged that *the 120mm mortar shell* was fired from a Serb-held position north of Sarajevo. Bosnian Serb leader Radovan Karadzic, however, suggested that government soldiers had fired on their own people to persuade NATO to go ahead with threatened airstrikes on Serb positions. *But there was no evidence to support this charge*, which was dismissed by the Bosnian government. (2)

I have emphasized certain words and phrases in this article that must be investigated, for example, the statement that "there was no evidence" to support the Bosnian Serb charge. There was also very little evidence to prove the first charge either. What then is the result of emphasizing that one charge had no evidence while the other charge, which is almost equally lacking conclusive evidence, is not questioned by the reporter? The result is an action which hurts—in the legal sense of the term—its object, the Bosnian Serbs, without the evidence to prosecute such a claim. Even with the publication of a secret UN document which "blames the Bosnian Moslems for the February 1994 massacre of Moslems at a Sarajevo market," the damage has been done: most people, I would argue, believe that the Serbs are guilty for what are now called "the Marketplace Massacres." (3)

As may be expected, viable and prosecutable examples of defamation against Serbs in the Yugoslav wars are not as numerous as less-than-prosecutable cases, including jokes, cartoons, false analogies (to Nazi Germany in WWII), and, particularly, omission of information that would upset the established discourse. For example, on the New York Times' Website (www.nytimes.com) there is a link to the Times' "Chronology of the Events Leading to the Kosovo Crisis," in which the riots by Albanian agitators for Kosovo's full republican status (and full separatism) in 1982 are mentioned briefly, but the most important events in those riots—the murder of nine Serbian civilians—are not mentioned in the summary. This gets even thicker when it is revealed that the New York Times reported the incident that year in an article entitled "Exodus of Serbians Stirs Province in Yugoslavia," written by Marvine Howe, Special reporter to the New York Times:

"Last year's riots, in which nine people were killed, shocked not only the troubled province of Kosovo, but also the entire country into an awareness of the problems of this most backward part of Yugoslavia, which is made up of many ethnic groups... In June, a 43-year-old Serb, Miodrag Saric, was shot and killed by an Albanian neighbor, Ded Krasnici, in a village near Djakovica, 40 miles southwest of Pristina" (4)

There are no further mention in the article of the ethnicities of the people killed in the rioting, though there is much coverage of the fact that 57,000 ethnic-Serbs have left the province since it received its liberal autonomous status in 1974, under pressure from Albanian extremists who believe, according to an Albanian official, that "the nationalists have a two-point platform, first to establish what they call an ethnically clean Albanian republic and then the merger with Albania to form a greater Albania." (5)

In the end, it is obvious to me that the Western media have often accused the Serbs of events in which the perpetrators have yet to be determined by a legal process, which, though it may sound stuffy and bureaucratic, is supposedly one of the founding principles upon which a democracy must operate. Examples abound: the numbers of 7-8,000 Muslim men massacred by Serbs in Srebrenica have not been corroborated by UN and International Red Cross investigations, which have confirmed a total of 767 dead; the Drenica Massacre in Kosovo in 1998 was blamed on the Serbs while evidence to that effect has yet to be substantiated; that the Racak Massacre in February of 1999—which precipitated the NATO bombing of Yugoslavia (particularly Serbia)—was committed by Serb soldiers, as alleged by most U.S. media, has been questioned openly by the French and British media, after the viewing of a videotape shot by OSCE monitors in cooperation with the Yugoslav authorities; and of course, the alleged numbers of 100,000-250,000 dead Kosovar Albanians during the Serbian offensive on the KLA while NATO was bombing has been reduced by a factor of 10 and more to estimates—yes, still only

estimates—of 10,000 killed total.

The colossal job of defaming the Serbs has created a situation in which any account by Serb sources is seen as propaganda. Serbs are guilty until proven innocent, and due process is marginalized in favor of a simplified story that is formulated in such a way as to justify what will inevitably have to be called the 'indiscriminate bombing' of Serbian civilians, according to the provisions set out in the UN Resolutions on War Crimes. The most obvious examples of indiscriminate bombing would have to be the bombing of the pharmaceutical and petrochemical factories in Pancevo, Serbia, and glaringly, the bombing of Radio Television Serbia—a media organ which was not killing anyone and was being operated by technicians, janitors, and news reporters. This incident represents for me the most obvious example of defamation: there is a 'reckless disregard' on the part of a broad range of Western newsmedia, including the New York Times, the London Times and the BBC, for whether or not RTS was an organ of the military, and there was immeasurable harm and damage done.

How did the United States-led NATO Alliance get away with war crimes in the eyes of their political constituencies? They made devils out of the Serbs, and then portrayed themselves as saviors, thereby justifying the killing and maiming of thousands of Serbian civilians and security personnel. They demonized the Serbs in order to justify what will someday be called a genocidal policy against the Serbian and other Yugoslav peoples in the Federal Republic of Yugoslavia.

Notes:

1. Anthony Lewis. "The Question of Evil" The New York Times, June 22, 1999.
2. Tony Smith. "Shelling of Sarajevo Market Kills 66: More Than 200 Wounded." Associated Press, February 6, 1994; page A01.
3. The direct quotation is from the article "Senior Official Admits to Secret UN Report on Sarajevo Massacre," Deutsche Press-Agentur; June 6, 1996. Another article in the Sunday Times issued an article to the same effect, only before the actual publication of the UN document, "Experts Warned US That Mortar Was Bosnian," October 1, 1995.
4. The New York Times, Monday, July 12, 1982.
5. Ibid. 4

Commission of Inquiry
c/o International Action Center
39 West 14th Street, Room 206
New York, NY 10011
email: iacenter@iacenter.org <<mailto:iacenter@iacenter.org>>
<<http://www.iacenter.org/>>
phone: 212 633-6646
fax: 212 633-2889

novisad1.jpg (10925 bytes) <<http://www.iacenter.org/warcrime/index.htm>>
war crimes <<http://www.iacenter.org/warcrime/index.htm>>

Table of Contents: Selected Research Findings
<<http://www.iacenter.org/warcrime/research.htm>>

<http://www.iacenter.org/iac_home.htm>

Despotovic, Ruza

Van: Despotovic Ruza [despot@wishmail.net]
Verzonden: maandag 28 februari 2000 22:09
Aan: Ruza Despotovic; Erwin Steijnen; Herman TI; Globalreflexion; Annamiek Vermeulen; Dolf Loth
Onderwerp: News @ INET (<http://www2.inet.co.yu/inet/d/20000223/v1.html>)

<http://www2.inet.co.yu/inet/sl/t.gif> <http://www2.inet.co.yu/inet/sl/t.gif>
<http://www2.inet.co.yu/inet/sl/t.gif>
<http://www2.inet.co.yu/inet/sl/inetb.gif>
<http://www2.inet.co.yu/inet/sl/o-inet.gif> <http://www2.inet.co.yu/inet/sl/ct.gif>
<http://www2.inet.co.yu/inet/sl/l.gif>
<http://www2.inet.co.yu/inet/sl/t.gif>
Trouw, 25 February, 2000

<http://www2.inet.co.yu/inet/d/20000223/trouw.gif>

Pills

See also background story: ' The American army loves CNN'
Article in Dutch at <http://www.trouw.nl/285005531.html>.

Military had no influence, says CNN

By Abe de Vries

ATLANTA - The American network CNN has admitted on Wednesday to Trouw that last year five U.S. Army specialist in the use of audiovisual media in psychological operations (psyops) have worked at it's main office in Atlanta for six months.

CNN rejects the view that its journalistic integrity has been endangered by the cooperation with the U.S. Army. Also, CNN does not think wrong appearances have been made, which should have been avoided. Mahoney: „These military were only involved in newsproduction under supervision of senior CNN employees. They have not decided what CNN should report and what not. Our staff is committed to neutral, fair, accurate and responsible reporting. CNN sticks to the highest standards in journalism." According to a spokeswoman, Megan Mahoney, „five military have learned, mainly in the role of observers, about the different tasks and responsibilities in our newsrooms".

CNN denies that psyops specialists could have been involved in the production of news about the war in Kosovo, as a Major of the U.S. Army Information Service said on Monday. The military worked at CNN in the period from June 7th until the end of December, each for ten weeks. This would mean that during the war they only were with CNN in the last week.

Mahoney says they were internees. Two worked in a television department, two in a radio department and one in satellite communications. Before 7 June there would have been no military personnel working for CNN. A spokesman for the U.S. Special Operations Command, Walter Sokalski, said that the psyops specialist were assigned „to study the proces of collecting and distribution of information at CNN, the technical side of it". Sokalski: „The American army

to more with less. They examined the logistics of a worldwide organisation: how can you do it on such a big scale and still be efficient?"

The military unit to which the internees belonged is the Third Psychological Operations Battalion (POB), part of the airmobile Fourth Psychological Operations Group in Fort Bragg, North Carolina. This POB is the only active unit of the American army which can print flyers, posters and newspapers and do radio and television transmissions. Most psyops personnel has a university degree in psychology or in one of the social sciences. In armed conflicts or during periods of rising tensions, troops like this are expected to disseminate 'information' to influence public opinion. A second goal of psyops is to frighten opponents on the battlefield. During the war in Kosovo leaflets were spread which contained a message for the soldiers of the Yugoslav army: that they had to choose between 'a certain death' or desertion. In April, anonymous 'military officials' delivered one such a leaflet to a CNN-reporter. The outplacement of American psyops specialists at CNN was, according to Mahoney, a one-time affair. „It was a temporary programme which will not be continued."

Trouw, 23 February, 2000

Specialists in 'psyops' worked for CNN

By Abe de Vries

WASHINGTON, ATLANTA - Last year, CNN has for a short period of time employed military specialists in 'psychological operations' (psyops). This was confirmed to Trouw by a spokesman of the U.S. Army. The military could have influenced CNN's news reports about the crisis in Kosovo.

„Psyops personnel, soldiers and officers, have been working in CNN's headquarters in Atlanta through our programme 'Training With Industry'", said Major Thomas Collins of the U.S. Army Information Service in a telephone interview last Friday. „They worked as regular employees of CNN. Conceivably, they would have been working on stories during the Kosovo war. They've helped in the production of news."

These military, a 'handful' according to Collins, have stayed with CNN for at least a couple of weeks „to get to know the company and to broaden their horizons". Collins maintains „they didn't work under the control of the army". The temporary outplacement of U.S. Army psyops personnel in various sectors of society began a couple of years ago. Contract periods vary from a couple of weeks to one year.

CNN is the biggest and most widely viewed news station in the world. The intimate liaisons with army psyops specialists raise serious doubts about CNN's journalistic integrity and independence. The military CNN-personnel belonged to the airmobile Fourth Psychological Operations Group, stationed at Fort Bragg, North Carolina. One of the main tasks of this group of almost 1200 soldiers and officers is to spread 'selected information'.

American psyops troops try with a variety of techniques to influence media and public opinion in armed conflicts in which American state interests are said to be at stake. The propaganda group was involved in the Gulf war, the Bosnian war and the crisis in Kosovo.

So far CNN has not commented on the allegations. „I don't believe that we would employ military personnel, it doesn't seem like something we would normally do", said CNN-spokeswoman Megan Mahoney at first, on Friday evening. But when the U.S. Army Information Service confirmed the news,

Mahoney said she would have to contact CNN's senior officials. However, on Sunday evening CNN could still not issue an official statement.

's coverage of the war in Kosovo, and that by other media, has attracted criticism from several sides as having been one-sided, too emotional, simplifying and too heavily based on NATO officials. On the other hand, journalists have complained about the lack of reliable information from NATO; for almost all of them it was impossible to be on the battlefield and file first-hand reports.

The American army loves CNN

BELGRADE - In the first two weeks of the war in Kosovo, CNN produced thirty articles for the Internet. An average CNN-article mentions seven times NATO politicians like Bill Clinton and Tony Blair, NATO spokesmen like Jamie Shea and David Wilby, and other NATO officials.

Nine times words like refugees, ethnic cleansing, mass killings and expulsions are used. But it seems the so-called Kosovo Liberation Army (0,2 times) and the Yugoslav civilian victims (0,3 times) never existed for CNN.

Concentration on one central message is a favorite technique in audiovisual mass media, but it holds also a high place with military personnel trying to win a war using 'psychological operations' (psyops). Number of viewers and the interest of the state can shake hands, provided there's a lot of simplifying and mystifying. The news that CNN employed psyops specialists leaves really only this question to be answered. Did the military learn from the television makers how to catch and hold the attention of the viewers? Or did the psyops people maybe teach CNN how the U.S. government could be assisted in gathering political support?

CNN, no doubt about that, will soon declare that the military ofcourse didn't influence their news. However, this whole thing looks very bad. And appearance counts too. The commander of the Fourth Psychological Operations Group, colonel Christopher St. John, implied beginning of February on a closed military symposium on special operations, held in Arlington (Virginia), that the cooperation with CNN was a textbook example of the kind of ties the American army wants to have with the media.

According to the French magazine Intelligence Newsletter, in a report in its latest edition, in particular the Kosovo experience was evaluated at this symposium. In the Kosovo crisis there was no military censorship, as was in place during the Gulf war. This time NATO tried with more subtle methods to regulate the flow of information. The U.S. Army leadership seems to have concluded that new and more aggressive measures in psychological warfare are needed. Not only do the psyops people want to spread handpicked 'information' (and keep other news quiet), the army wants also to control the Internet, to wage electronic warfare against disobedient media, and to control commercial satellites.

NATO's message in the Kosovo war was simple. That's how it should be in effective psyops. NATO had to confront Serbian troops who committed genocide, waged war to facilitate the return of Albanian refugees, and bombed Yugoslavia very careful, to avoid if possible 'collateral damage'. Mass media like CNN took this message at face value and didn't ask too many disturbing questions. Probably with this very soothing motto in mind: that half a truth is still far away from being a lie.

The war in Kosovo was far less bloody than the one in Bosnia; many Albanians fled Kosovo from fear of bombings or on orders of the KLA; NATO killed more than 500 innocent Yugoslav civilians in 'accidents'; by using unprecise and outdated cluster bombs NATO has, according to many experts in international law, violated the Geneva Conventions - but all of that, it seems, was not,

. really, worth mentioning.

... the psyops people in Arlington were not completely satisfied. In their opinion, too much information about the unplanned results of the bombings has come to the surface. Rear-admiral Thomas Steffens of the U.S. Special Operations Command (SOCOM) reportedly would like to have the capacity to bring down a 'informational cone of silence' over areas where special operations are in place. What that can mean in reality was shown by the bombing of the Serbian state television RTS in Belgrade. Fourteen people died.

Another high-ranking officer of SOCOM, colonel Romeo Morrissey, said in his review that NATO should have taken out the Serbian radiostation B-92. The B-92 coverage of the bombings did not correspond at all with the information NATO brought out on its press shows in Brussels. Journalists who regularly logged in on the internet site of B-92 had succeeded, bit by bit, in undermining NATO's message. And that is something psyops people don't like. Psyops people love CNN.

<<http://www2.inet.co.yu/inet/sl/ct.gif>>

I*Net a.d. Beograd

From: "Despotovic Ruza" <despot@wishmail.net>
To: "Ruza Despotovic" <ruzad@pca-znw.nl>,
"Erwin Steijnen" <Erwinsteijnen@zonnet.nl>,
"Herman Tl" <hermantl@stad.dsl.nl>,
"Globalreflexion" <office@globalreflexion.org>,
"Annamiëk Vermeulen" <Speerpunt@wxs.nl>, "Dolf Loth"
<loh@hesasd.nl>
Subject: News @ INET (http://www2.inet.co.yu/i-
net/d/20000223/v1.html)
Date sent: Mon, 28 Feb 2000 22:08:33 +0100

Trouw, 25 February, 2000

See also background story: 'The American army
loves CNN'
Article in Dutch at <http://www.trouw.nl/285005531-.html>.

Military had no influence, says CNN
By Abe de Vries

ATLANTA - The American network CNN has admitted on Wednesday to Trouw that last year five U.S. Army specialist in the use of audiovisual media in psychological operations (psyops) have worked at it's main office in Atlanta for six months.

CNN rejects the view that its journalistic integrity has been endangered by the cooperation with the U.S. Army. Also, CNN does not think wrong appearances have been made, which should have been avoided. Mahoney: ,,These military were only involved in newsproduction under supervision of senior CNN employees. They have not decided what CNN should report and what not. Our staff is committed to neutral, fair, accurate and responsible reporting. CNN sticks to the highest standards in journalism.'' According to a spokeswoman, Megan Mahoney, ,,five military have learned, mainly in the role of observers, about the different tasks and responsibilities in our newsrooms''.

CNN denies that psyops specialists could have been involved in the production of news about the war in Kosovo, as a Major of the U.S. Army Informati-

on Service said on Monday. The military
y worked at CNN in the period from June 7th until the end of
December, each for ten weeks. This would
mean that during the war they only were with CNN in the
last week.

Mahoney says they were internees. Two worked in a
television department, two in a radio
department and one in satellite communications. Before 7 June
there would have been no military per
sonnel working for CNN. A spokesman for the U.S. Special
Operations Command, Walter Sokalski, said
that the psyops specialist were assigned ,,to study the proces
of collecting and distribution of in
formation at CNN, the technical side of it''. Sokalski: ,,The
American army must do more with less.

They examined the logistics of a worldwide organisation: how
can you work on such a big scale and
still be efficient?''

The military unit to which the internees belonged
is the Third Psychological Operations

Battalion (POB), part of the airmobile Fourth Psychological
Operations Group in Fort Bragg, North-
Carolina. This POB is the only active unit of the American
army which can print flyers, posters and
newspapers and do radio and television transmissions. Most
psyops personnel has a university degre
e in psychology or in one of the social sciences. In armed
conflicts or during periods of rising te
nsions, troops like this are expected to disseminate 'informa-
tion' to influence public opinion. A s
econd goal of psyops is to frighten opponents on the battle-
field. During the war in Kosovo leaflets
were spread which contained a message for the soldiers of the
Yugoslav army: that they had to choo
se between 'a certain death' or desertion. In April, anonymous
'military officials' delivered one s
uch

Trouw, 23 February, 2000

Specialists in 'psyops' worked for CNN
By Abe de Vries

WASHINGTON, ATLANTA - Last year, CNN has for a
short period of time employed military s
pecialists in 'psychological operations' (psyops). This was
confirmed to Trouw by a spokesman of th
e U.S. Army. The military could have influenced CNN's news
reports about the crisis in Kosovo.

,,Psyops personnel, soldiers and officers, have
been working in CNN's headquarters in A
tlanta through our programme 'Training With Industry''', said
Major Thomas Collins of the U.S. Army
Information Service in a

telephone interview last Friday. ,,They worked as

regular employees of CNN. Conceivably , they would have been working on stories during the Kosovo war. They've helped in the production of news."

These military, a 'handful' according to Collins, have stayed with CNN for at least a couple of weeks ,,to get to know the company and to broaden their horizons''. Collins maintains ,,they didn't work under the control of the army''. The temporary outplacement of U.S. Army psyops personnel in various sectors of society began a couple of years ago. Contract periods vary from a couple of weeks to one year.

CNN is the biggest and most widely viewed news station in the world. The intimate liaisons with army psyops specialists raise serious doubts about CNN's journalistic integrity and independence. The military CNN-personnel belonged to the airmobile Fourth Psychological Operations Group, stationed at Fort Bragg, North Carolina. One of the main tasks of this group of almost 1200 soldiers and officers is to spread 'selected information'.

American psyops troops try with a variety of techniques to influence media and public opinion in armed conflicts in which American state interests are said to be at stake. The propaganda group was involved in the Gulf war, the Bosnian war and the crisis in Kosovo.

So far CNN has not commented on the allegations. ,,I don't believe that we would employ military personnel, it doesn't seem like something we would normally do'', said CNN-spokeswoman Megan Mahoney at first, on Friday evening. But when the U.S. Army Information Service confirmed the news,

Mahoney said she would have to contact CNN's senior officials. However, on Sunday evening CNN could still not issue an official statement.

CNN's coverage of the war in Kosovo, and that by other media, has attracted criticism from several sides as having been one-sided, too emotional, simplifying and too heavily based on NATO officials. On the other hand, journalists have complained about the lack of reliable information from NATO; for almost all of them it was impossible to be on the battlefield and file first-hand reports.

The American army loves CNN

BELGRADE - In the first two weeks of the war in

Kosovo, CNN produced thirty articles for the Internet. An average CNN-article mentions seven times NATO politicians like Bill Clinton and Tony Blair, NATO spokesmen like Jamie Shea and David Wilby, and other NATO officials.

Nine times words like refugees, ethnic cleansing, mass killings and expulsions are used. But it seems the so-called Kosovo Liberation Army (0,2 times) and the Yugoslav civilian victims (0,3 times) never existed for CNN.

Concentration on one central message is a favorite technique in audiovisual mass media, but it holds also a high place with military personnel trying to win a war using 'psychological operations' (psyops). Number of viewers and the interest of the state can shake hands, provided there's a lot of simplifying and mystifying. The news that CNN employed psyops specialists leaves really only this question to be answered. Did the military learn from the television makers how to catch and hold the attention of the viewers? Or did the psyops people maybe teach CNN how the U.S. government could be assisted in gathering political support?

CNN, no doubt about that, will soon declare that the military ofcourse didn't influence their news. However, this whole thing looks very bad. And appearance counts too. The commander of the Fourth Psychological Operations Group, colonel Christopher St. John, implied beginning of February on a closed military symposium on special operations, held in Arlington (Virginia), that the cooperation with CNN was a textbook example of the kind of ties the American army wants to have with the media.

According to the French magazine Intelligence Newsletter, in a report in its latest edition, in particular the Kosovo experience was evaluated at this symposium. In the Kosovo crisis there was no military censorship, as was in place during the Gulf war. This time NATO tried with more subtle methods to regulate the flow of information. The U.S. Army leadership seems to have concluded that new and more aggressive measures in psychological warfare are needed. Not only do the psyops people want to spread handpicked 'information' (and keep other news quiet), the army wants also to control the Internet, to wage electronic warfare against disobedient media, and to control commercial satellites.

NATO's message in the Kosovo war was simple. That's how it should be in effective psyops. NATO had to confront Serbian troops who committed genocide,

waged war to facilitate the return of Albanian refugees, and bombed Yugoslavia very carefully, to avoid if possible 'collateral damage'. Mass media like CNN took this message at face value and didn't ask too many disturbing questions. Probably with this very soothing motto in mind: that half a truth is still far away from being a lie

The war in Kosovo was far less bloody than the one in Bosnia; many Albanians fled Kosovo from fear of bombings or on orders of the KLA; NATO killed more than 500 innocent Yugoslav civilians in 'accidents'; by using unprecise and outdated cluster bombs NATO has, according to many experts in international law, violated the Geneva Conventions - but all of that, it seems, was not, or not really, worth mentioning.

Still, the psyops people in Arlington were not completely satisfied. In their opinion, too much information about the unplanned results of the bombings has come to the surface. Rear-admiral Thomas Steffens of the U.S. Special Operations Command (SOCOM) reportedly would like to have the capacity to bring down a 'informational cone of silence' over areas where special operations are in place. What that can mean in reality was shown by the bombing of the Serbian state television RTS in Belgrade. Fourteen people died.

Another high-ranking officer of SOCOM, colonel Romeo Morrissey, said in his review that NATO should have taken out the Serbian radiostation B-92. The B-92 coverage of the bombings did not correspond at all with the information NATO brought out on its press shows in Brussels. Journalists who regularly logged in on the internet site of B-92 had succeeded, bit by bit, in undermining NATO's message. And that is something psyops people don't like. Psyops people love CNN.

I*Net a.d. Beograd

"Dialogue" (Paris), v. 5, no. 20, Dec. 1996

Contextualizing Hate

The Hague Tribunal, the Clinton Administration and the Serbs

Raymond K. Kent Emeritus Professor of History, University of California at Berkeley

Summary

To break the cycle of vengeance, the United Nations should take measures to help local courts bring to justice war criminals on all sides of the conflicts in former Yugoslavia. The International Penal Tribunal, in contrast, was set up, organized and funded not as an unbiased world court of justice but as a political instrument directed against a single party to the conflicts: the Serbs. Like the media, the Tribunal ignored the Croatian attacks on Serbs in Western Slavonia, which initiated the rounds of ethnic cleansing producing criminals and victims among all population groups. Situated in The Hague the better to borrow the luster of the venerable International Court of Justice, the Tribunal's conduct actually risks undermining international law. The arbitrary and biased conduct of the Tribunal is most sharply illustrated by the treatment of Bosnian Serb General Djordje Djukich, who after being kidnapped by Sarajevo authorities in violation of the Dayton Accords, was illegally detained and interrogated in the Hague while he was dying of cancer, in a vain effort to incriminate senior Serb leaders. This cruel and arbitrary conduct is the product of the emerging political culture in a United States conscious of being the sole Superpower and convinced that it can and should impose its will on the world. But by abandoning the best of traditional American values in its undeclared war against the Serbs, the Clinton administration may be leading the United States itself into unforeseen troubles.

Some sixteen years ago, Anthropology Professor George Vid Tomashevsich (University of Buffalo) pleaded for non-interference in Yugoslavia by foreign powers and issued this warning in a letter to the New York Times (1 April, 1980)

"...splitting up the admittedly imperfect but viable Yugoslav Federation would be virtually impossible without drastic and brutal political and economic surgery, which at best could not fully satisfy any of the separated parts. Every conceivable divorce between Serbia and Croatia would of necessity involve not only a painful partition of Bosnia and Herzegovina but also the explosive question of the ethnic identity of the Yugoslav Moslems and nightmarish exchanges of hundreds of thousands of uprooted Serbs and Croats from the disputed territories..."

In 1993, as the Clinton Administration decided on an undeclared war against the Bosnian Serbs, the United Nations Security Council set up an International Tribunal to deal with war crimes in the former Yugoslavia since 1991. It was housed at the Hague, not far from the venerable World Court, extant since 1907. The UN Charter made no provision for such a Tribunal (1). Two Muslim states, Pakistan and Malaysia, were among the earliest financial backers. None of the initial 25 hand-picked jurists came from a single country that could be held to be favorable to the Serbs on either political or religious grounds or both (2). The Tribunal's first investigative Commission was headed by an ardent Sunni Muslim scholar from Egypt. His report on war crimes concerned exclusively a section of eastern Bosnia with a once-predominantly Muslim population. It was here, after the international recognition of Bosnia as a state in April 1992, that a collection of Serb irregulars, many

Although the investigative time-frame included 1991, the Commission remained silent about another, much larger, event that took place between August 1991 and early 1992. In what is known as western Slavonia, when both Croat irregulars and Croatia's newly formed army went on a terror campaign in which 189 Serb villages were destroyed, several thousand Serb civilians were killed, 70 Orthodox churches were systematically destroyed, Serb priests and even a Bishop were arrested, while some 40,000 refugees fled in disarray into Bosnia and Serbia. A substantial Serb population in the major Slavonian city of Vukovar disappeared without having fled, leaving traces of torture in the old Austrian catacombs under the city along with evidence of murder and rape. The Western media, whose demonization of the Serbs was already well underway, chose to overlook these events whose crucial significance was thus completely missed by the outside world. It was the massive Croat purge of western Slavonia's Serbs that ushered in and provoked the "modern" post-World War II "ethnic cleansing" which was pinned exclusively on the Serbs in 1992, some months after the whole of western Slavonia was "freed" and left to the Croats alone. What gives the western Slavonian event (3) an even more acute significance is its impact on the Serbs in general who immediately saw the replay of what was done to the Serbs in Croatia and Bosnia between 1941-1945 (4).

Involving the loss of the lives of several hundred thousand Serb men, women and children in the two regions, that was by far the most bestial example of war crimes in all of Europe under the German Nazi hegemony. Some Serbs were carved up alive or roasted on the spit. In several hundred cases eyes were gouged out with spoons. Hundreds were burned alive in their tightly shut Orthodox churches. Small children were smashed against walls, decapitations and rapes were commonplace, thousands were buried in mass and individual graves as well as caves, tens of thousands were put in 22 concentration camps in Croatia and Bosnia, thousands more were forcibly converted into another branch of Christianity, countless thousands fled in terror out of immediate reach. (5) To be sure, these gruesome crimes were mainly the work of Croat Nazis, none of whose higher-ranking members were ever tried for war crimes. Even officers of the German regular army stationed in the regions felt uncomfortable with the ongoing mayhem. It was hence not difficult to whip the Serb irregulars of April 1992 into a frenzy as their commander "Arkan" (Zeljko Raznatovic) swore that "never again" would the Serbs submit to being ruled by others or permit mass exterminations and mass expulsions of fellow-Serbs "wherever they may be, "with reprisals "sure to follow." (6) Arkan then moved into Slavonia and Serb-held Krajina to inflict misery on the Croat peasants who had nothing to do with the earlier ethnic cleansing of the Serbs from western Slavonia. He thus stepped right into the full view of UN observers and the global media, making it impossible to save the Serbs as a nation from hatreds knowing no bounds and continuing to flourish outside any historic context (7).

By the start of 1996, the Tribunal's expenditures topped \$40,000,000, mostly for salaries. It had indicted 46 Serbs, 8 Croats and one Muslim for war crimes. The Serbs were on the Tribunal's list for crimes against both the Croats and Muslims, the Croats allegedly committed crimes against the Bosnian Muslims while the sole Muslim was charged with crimes against the Bosnian Croats (8). In the third week of March 1996, there was an unusual addition to the list of war criminals sought. Three Bosnian Muslims and one Croat were indicted for crimes committed against the Serbs. Indeed, up until then, after more than two years of activity, the Tribunal had somehow failed to indict anyone for a wartime crime against a single Serb. This is despite the fact that, by the start of 1996, there were over 1,000,000 Serb refugees from western Slavonia, Krajina and Bosnia, that thousands of Serb civilians had been killed in these sections of "old" Yugoslavia, and that this was done by the

year old civil war among three main co-belligerents. The Bosnian government's army destroyed scores of Orthodox Christian churches and used regularly the United Nations-designated "safe zones" from which to attack the near-by rural Serbs in raids that would never reach the Western European or American TV screens. As a host of UN observers of low and high rank have repeatedly insisted, Bosnian government forces routinely endangered their own civilians through the calculated provocation of Serb shelling which would be on global TV screens within hours, as the cameras were turned on in advance. By early 1994, the War Crimes Commission received an important shipment of documents, many of better than prima facie quality (9), listing crimes committed against the Serbs since 1991. The evidence was submitted through the diplomatic pouch, it was duly signed for and, to this day, has never been used to indict anyone. It was, however, traced to Chicago's DePaul University where the Commission's head (Mammoud Cherif Bassiouni) taught international law briefly. A small team of Catholic volunteer students was given the assignment of preparing a data-base from an even larger documentation for all of the former Yugoslavia, while the Federal Bureau of Investigation provided in-house security (10). When asked to account for the missing documents for crimes against the Serbs, the Commission's head claimed he knew nothing about them. It becomes clear that something is very wrong with The Hague Tribunal (11).

On 23rd July 1996, the following paid advertisement appeared in the editorial page of the *Haagsche Courantas* a petition to the Hague's Lord Mayor and its citizens, on behalf of the Americans for International Justice Committee, an umbrella group formed in San Francisco in 1993, to monitor The Hague Tribunal (12):

"For several centuries Holland has been regarded as one of the most civilized nations. The Hague in particular has been the seat of the World Court in the current century, a court distinguished by the application of Law to relations and disputes between nations and states. The City and the Court became intertwined, epitomizing some of the most admirable legacies of the Western Civilization itself. The cases heard by the Court and its careful judicial rulings virtually defined International Law, a field now taught at most major universities. The World Court as a global legal Officer, never engaged in advocacy, it never demanded reprisals; it left the acceptance of its rulings to the parties involved. It allowed simultaneous representation and the submission of representations to all sides in a given dispute; it did not launder or argue its findings in public before or during judicial review or proceedings, while the concept of international military intervention to enforce its rulings remained alien to the World Court. Right now, this magnificent legal heritage is being literally raped at The Hague, its respected home. Its image is being subverted by an imposter, a would-be legal organ, inserted deliberately into The Hague in search of a legal and cultural pedigree. It is presented as an international "Tribunal" on war crimes. It uses legal language. It has jurists on its panels. It has funds but, in fact, it is a fraud. It clearly has a mission which by its very nature has become a naked assault on law itself.

Dealing with war crimes in former Yugoslavia, it truncates the true historical context by eliminating all events before 1991, invoking statutes of limitations, which do not apply to war crimes. Disregarding rules of evidence and established normal legal procedure, it investigates, indicts, prosecutes and renders sentence as a single body. It demands that arbitrarily proclaimed war criminals be physically delivered to the "Hague Tribunal." It issues daily accusations to the world media against two particular leaders of a single ethnicity and religion in the three-part civil war in which all sides share in brutalities. It does not allow defense attorneys to challenge the accusations, by hiding behind a lack of mandate for trials-in-absentia. It is even demanding that the NATO troops in Bosnia hunt and

and secular legal tradition by pursuing its own political objectives. The Americans for International Justice Committee believes that the decent residents of the famous city and its highest elected officials are being deceived and dishonoured by the presence in their midst of a would-be "court of law" conceived in mischief, and motivated by political expediency and bias. It embodies the imperial arrogance of powers whose leaders mistake might for right. We, therefore, respectfully, petition the Lord Mayor and the citizens of the Hague to put the "Tribunal" on notice that, as presently constituted and operated it debases the true Court's historic legacy and is no longer welcome in their city. The proclamation would attest in no uncertain terms that the Hague intends to remain the permanent home and guardian of International Law, fathered by the illustrious Dutch jurist Hugo Grotius (Groot), whose immortal work *De ivre belli ac pacis* (Law of War and Peace, Paris, 1625), had been the guiding light in the slow and painstaking evolution of international legality and morality."

Because even some of the Tribunal's supporters know, without admitting, that it is at odds with the UN Charter, that its establishment and maintenance bring up a host of embarrassing questions (13), one does hear frequently that the Tribunal is not patterned after the World Court but after the Nuremberg and Tokyo precedents. In order to hold this line, it has been advanced that the blood-letting in ex- Yugoslavia is not a civil war but an international aggression. This is because, when Bosnia became an internationally recognized state, elements of the Yugoslav Federal Army failed to leave it fast enough. None of this can withstand even minimal scrutiny. The German and Japanese cases involve military tribunals based not on any charter but on the rights of conquest. Bosnia is not under occupation by NATO (!?). In order to achieve the results of the American presence in Japan and Germany after their conquest, the Bosnia mission would require five times as many troops as there are now and their presence would have to last at least a decade, costing endless billions of dollars, an option unacceptable to the Western European and American peoples and therefore their governments alike. In the meantime, none of the co-belligerents in ex-Yugoslavia will turn over their leaders to The Hague Tribunal.

The Idea of the Tribunal

It would be a mistake to believe that a strong desire to deal harshly with war criminals in the former Yugoslavia persists mainly among segments of the intellectual and political elite in Western Europe, the United States and the Muslim countries. It is far stronger and it will be longer-lasting among the local survivors and relatives of the dead victims on all sides. Local reprisals and counter-reprisals simply insure that human memories will be intertwined or interspersed with hate, which can become obsessive at any time, especially in political and economic crises. If, somewhere along the way, the parties involved do not come to feel that legal justice has actually been done, the cycle of reprisals cannot be broken for good. This legal justice cannot come from outside. It must be arrived at internally. This is why, ultimately, the trials of killers and torturers of all the parties must be held in the local high courts and not at some distant tribunal. Until the Serbs, the Croats, and the Bosnian Muslims come to genuinely agree, on the basis of self-interest and insurance against future counter-reprisals, to deal directly with their own war criminals, neither the cause of justice nor that of enduring peace, will be served. It will certainly not be served by that well-paid mockery of International Law called, somewhat perversely, "The Hague Tribunal."

Indeed, it is high time to replace this Tribunal with a Permanent U.N. Commission on War Crimes (PCWC) with its own Monitoring Bureau (MB) strictly focused on investigating war crimes and providing the accusations of war criminals while allowing all the follow-ups (indictments, arrests, prosecution and the sentencing) to evolve locally in ex-Yugoslavia.

Common Law and which are not pre-advertised in the media. External powers would also be blocked from dictating the indictments ahead of time and deciding just who is to be punished or else "neglected" in the interest of some "higher goal." The Monitoring Bureau would see to it that trials take place within reasonable time limits or that the accusations are returned to the Commission for strengthening. In cases of a blatant circumvention of justice (i.e. a documented war criminal regarded by some at home as a "hero" is found to be not guilty as charged) one outside power at a time could put pressure on the respective governments via the suspension of diplomatic relations first, cultural relations next and trade relations last. This would prevent the punishment of the population through self-gratifying and brutal economic sanctions while escalating pressure in less crippling ways, always one at a time, one power at a time. In the end, there could finally be a concordance of both internal and external means to attain justice and provide a constant deterrent to the commitments of egregious war crimes. Continued support for the Hague Tribunal will achieve nothing but constant irritation without fulfillment, without justice accompanied by the growth of disrespect for law.

Creation of the Tribunal.

It was from the Western European side that the earliest proposals came for the Tribunal in 1992, as ethnic cleansing by Serb irregulars came into full view. It took, however, an American architect to put it through. The United States Ambassador to the U.N. found the starting funds in the amount of \$6,000,000, personally hired the first legal team of 25 jurists and made no secret of her wishes that the Tribunal should go after the Serbs (14). It was not particularly difficult to recruit the Tribunal's personnel with the same sense of mission and the same mind-set. By 1993, a host of European and American intellectuals, as well as politicians from across the political spectrum, castigated their respective governments for not using force to punish the Bosnian Serbs in particular. Some even wanted to bomb Belgrade for what was regarded as a crime, namely the support from Serbia for the Bosnian Serbs. There were at least three media blitzes against the Serbs in 1993 and the Bosnian Serbs did their level best to help the media out. They shelled Sarajevo without any real necessity and were instantly and repeatedly bashed on Western TV screens. They used U.N. personnel as shields against possible bombing of Bosnian Serb targets, which cost the Serbs many old friends in England and France. Over and above the self-inflicted image wounds, the Serbs in both Bosnia and Serbia misunderstood the power of public relations in the new electronic age. They would not hear of spending as little as \$76,000 a year to engage an American public relations firm for self-defense when the offer was actually made (15).

The net result was that Serbophobia had a field day without serious opposition from Serbia in Europe and the United States while editors of the scribal media on both sides of the Atlantic suppressed in myriad ways all texts defending the Serbs (16). In turn, this helped greatly in the otherwise strategic decision for the U.S. to enter into an undeclared war against the Bosnian Serbs, allow the Ayatollahs to violate the arms embargo and the Mujahadeen to enter in numbers into Bosnia, and actively help establish the Hague Tribunal. Even when numerous false charges and deliberate exaggerations are added (17), the Serbs did not particularly stand out in comparison with some other "modern" examples, but what the European and American Serb-haters in particular were after was not just punishment but punishment with humiliation. The reason for this obsessive hatred was the insolence of the Bosnian Serbs vis-a-vis much greater powers. If, in order to punish and humiliate Serbs in general, the Hague Tribunal needed to bend the law, circumvent it and violate it, that was of no consequence. Nothing illustrates this better and more poignantly than what Europe's Francophone press called "l'Affaire Djoukitch" (or Djukichaffair).

The Djukich Affair

Earlier this year, following the Dayton Accords, which made freedom of movement their

center-piece, two high-ranking officers of the Bosnian Serb army were taken prisoner by Sarajevo's government troops while driving in town. They were promptly called "war criminals." At the Tribunal's request, an U.S. transport flew them to The Hague where they were put in an empty Dutch prison, some ten kilometers from the Tribunal. Within several weeks they were put on trial as war criminals. One was a general named Djordje Djukich, the other a colonel named Aleksa Krsmanovich. Both had been non-combat officers, in Logistics. Some details are now in order. Compliance with the Dayton Accords requires that no arrests of alleged war criminals be made unless one or more figure on the Tribunal's list. The officers' captors provided no specific charges against either of the two. No one at the Hague had accused them prior to capture. They were not on any list or in any computer file. Clearly, the Tribunal was in violation of a key Dayton provision for war crimes. This was done deliberately and out of a sense of panic that the Tribunal would not be able to last for long. Despite all of the millions of dollars already spent, it actually had on hand only one accused Serb facing the judges and the case against him became more feeble with the passage of time. Nevertheless, to be able to confront directly two Serb officers of high rank proved irresistible to the Tribunal Prosecutor. It was also against Holland's laws to hold someone in prison for weeks without any charges but this was disregarded while counting on the international status of the UN Tribunal. The pursuit of "international justice" justified breaking Dutch law as well as American laws, given that the Tribunal was actually "made in the USA". Once Djukich and his aide reached the public trial stage they were given an "amicus curae" Dutch lawyer. When he became obviously "amicus" of the judges and not of the defendants, he was replaced by a Serb attorney, who immediately advised non-cooperation with the Tribunal.

In order to keep the officers on hand in prison but with another aim in mind, the Prosecutor decided to transform them into "material witnesses" rather than keep them as alleged war criminals. It wanted them to implicate as war criminals other important Serbs in Bosnia and in Serbia itself. The officers were given hints of leniency by cooperating but were threatened with return to their captors if unwilling to provide the requisite information. To overcome their repeated denials of knowing personally or knowing of any certified Serb war criminals, a team of FBI agents arrived quietly at The Hague, on an arrangement secured by America's UN Ambassador. Their assignment was to "extract" through intense interrogation techniques the kind of data sought at the Tribunal. When even the FBI came out empty-handed, the two officers were put on trial as alleged or would-be war criminals. The general did not have to await sentencing. He had been in acute pain while at the Hague and he died in a Belgrade hospital virtually DOA from a generalized cancer. Neither the Tribunal as a whole nor anyone else had shown any desire to put Djukich in a local hospital but of course, the imprisonment and the grilling of an obviously dying man could not be considered a crime against humanity. That he was "innocent until proven guilty" did not even enter through the backdoor of the Tribunal. Without any evidence surfacing at the trial, the colonel was eventually released from prison (18). It was observed by the Dutch citizens who had attended the public trial that the judges frequently laughed at the accused officers and their attorney to show that no one at the Tribunal believed in their professions of innocence.

The Political Culture

Under heavy pressure from members of his own (the Republican) party, the powerful Senator Dole, and in the middle of yet another media blitz against the Serbs, President Clinton needed to deflect the constant sniping at him over Bosnia. Hard line action was the answer and thus he rejected the Owen-Vance peace plan (19), unpopular in Washington but actually accepted at Lisbon in 1993 by all the co-belligerents in former Yugoslavia. Opposition was voiced on ostensibly moral grounds. It was better to let the bloodshed go on than "reward aggression". Only here the non-sequitur came in. The Serbs had originally

lines of "ethnic demarcation." As even Warren Zimmermann (who helped scuttle the Lisbon Agreement) admits in his new book, the Owen-Vance plan gave the Serbs just 43 percent of the former Yugoslav Republic's landmass or quite a drop (20). It hardly rewarded "aggression," a much abused and inaccurate term that hardly fits the local realities (21). Moreover, under the Owen-Vance plan, which partitioned Bosnia de facto, the Bosnian Muslims were getting most of the minerals, most of the industries, most of the townships and some of the most fertile fields in Bosnia, providing yet another reason why they accepted the peace plan. The Clinton Administration did not think that stopping the war was in the "national interest" because the "West" (U.S. needed to save NATO for two purposes much higher than peace in Bosnia. One was to be able to use NATO as a cosmetic cover for U.S. air power internationally. The other represented a more strategic thinking, to eventually bring NATO to the borders of the former Soviet Union and thus contain Russia in the event of its re-emergence as an imperial power. For the time being the value of Bosnia was in its war.

It was roughly at this point that the UN Tribunal seemed to offer all kinds of rewards, which no one could ever come to understand as another form of aggression against the Serbs. By constantly accusing the Serbs in public, the Tribunal would take some of the steam out of the President's home critics. It would gratify a host of vocal intellectuals at home and abroad, men and women who could not see let alone stomach any fact or truth even remotely favoring or exculpating the Serbs, and whose obsessive hatred had transformed the Serbs into a nation of neo-Nazi thugs, political caricatures with great potential for large-scale harm. The Tribunal could also not fail to please the Muslim countries by perpetuating the Serbs as aggressors and the Bosnian Muslims as victims despite the changes on the ground inside Bosnia, especially since 1995. Two top aides to the National Security Adviser perceived some additional benefits deriving from the Tribunal. Against the lessons of local history, they persuaded themselves that U.S. efforts to achieve a lasting peace in the Middle East would be enhanced by feeding the hapless, inconsequential Serbs into the political shredding machine called the "Hague Tribunal." To top it all, by helping the human rights Serbophobes, the Tribunal would "dissolve" the Serbs as victims and make it virtually impossible to indict anyone except the Serbs for war crimes committed during the last five years.

One of the most acute by-products of the Hague Tribunal and the Djukich Affair, against the background of these foreign and domestic policies, is the light they shed on an emerging, perhaps already established political culture which is asserting itself most clearly in the Balkans, a region of no vital interest to the United States, one devoid of any significant military power. Since the late 1980's, an entire class of strategists and global thinkers, some more astute than others, have come into America's public view through a common link. They all have had the same basic message for the Executive Branch: the U.S. is now the sole super-Power, its might makes it invariably right, both NATO and the UN must bend to the will of U.S. Administrations, the U.S. can and should routinely play dirty given the mondo cane around it but always have on hand one or more moral justifications with which to manipulate, not external enemies (or friends) but public opinion at home. The most succinct and clearest expression of this message was an essay by the National Security Adviser, Anthony Lake, published in the New York Times (op-ed. 23.9.94). Viewing the world as divided between a moiety of good and a moiety of bad societies, he sees the U.S. global mission as a concerted and structured drive to bring the bad societies into the good moiety. To this noble end, the U.S. has the might and the moral authority to do just about what it desires, when it so wishes, and wherever it so pleases. Those bad Bosnian Serb alleged nationalists and hard-liners can be bombed for weeks by NATO. The U.S. will takes precedence over their feelings and right to self-determination, it decrees for whom the Bosnian Serbs may not vote, where they should live and with whom, how they must behave and when their leaders should be smeared and smeared again, in what still passes as a free press at home. If the Spanish Civil War was a testing ground for two ideologies striving to

dominate the world, the Bosnian civil war is the clearest attempt to impose a U.S.-dominated political order on defiant nationalism (22), not via the Social Sciences, as George Soros would have it, but through a combination of crippling sanctions that punish the weakest and hi-tech pulverization, with slight risk to the U.S. military (a sort of killing by "immaculate conception" which is never called a war crime) and "minimal collateral damage" as testimony to residual humane feelings at 30,000 feet. This is the real battlefield for the political culture now in the saddle in Washington. U.S. experience in Vietnam has turned deception into both an art form and a science (something that Goethe did not anticipate when he said that "he who has art has science too") practiced paradoxically by an Administration whose participants, with one or two exceptions, never wanted to be even close to the battlefields of 'Nam.

The political culture now in the saddle cannot exist and thrive without constantly manipulating home public opinion, even when deceptions are not necessary at all. As it comes into full view in the Balkans, it explains why our Generals-for-hire (23) can disclaim any connection with the CIA and the Pentagon while training the 100,000-strong Croat army openly preparing to attack and expel the Serbs of Krajina, some 200,000 ("who had it coming") sub-humans from a once unoccupied border and in which the Serbs became its original inhabitants. As the Croat army amassed its heavy guns pointed at Knin, Krajina's main town, during several weeks, the top U.S. general on hand expressed "utter astonishment" at the attack and the subsequent cleansing. The dominant political culture explains why the National Security Adviser and the U.S. Ambassador to the UN gave the green-light to Croatia to go and take Krajina (24). As the saying went, "one less problem for us to solve." It explains how it is possible for the U.S. government officials who had occupied the loftiest moral ground in sustained and cultivated indignation over the ethnic cleansing attributed to the Serbs to turn their "Teflon" backs on the mass of fleeing humanity because it was composed of Serbs. The ethnic cleansing of Krajina in the summer of 1995 was of such magnitude that it could not be immediately eliminated from public view in America. It came as an unpleasant contradiction to many American viewers accustomed to see only Serbian-made horrors on their screens, whether accurately reported or not. President Clinton did receive a request to distance himself from his cabinet members who gave the green light to the Croatian army to take Krajina (25). He would not do even that much. Instead, it was "damage control times," as his Ambassador to the UN Madeleine Albright displayed somewhat dated CIA aerial photographs which revealed a freshly dug and rather large field near Srebrenica. By juxtaposing an undoubtedly false figure of 8,000 "missing" Bosnian Muslim men (the claim came from Sarajevo) nothing more needed to be said.

"Mass" grave is one the most charged terms in the English language as it brings back pictorial images taken at the end of WW II and immediately revives memories of the Holocaust. There is one basic difference between the mass graves of the Nazis and those

before the Serbs took Srebrenica, a U.N.-designated "safe zone," its Bosnian (Muslim) government forces routinely raided the rural Serbs in the surrounding countryside, committing all kinds of war crimes without any fear that the TV screens of the outside world could be even a silent witness. Nonetheless, a glimpse of this routinized war crime did manage to "get out" via a source that went to Srebrenica, which can be called impartial. A Toronto Star reporter (26) gave an intimate account of his meeting with Nasir Oric, commander of the Bosnian Muslim forces in the "safe zone" of Srebrenica, before its fall to the Serbs. Oric proudly showed him a video-tape of bestial war crimes committed by his men who had destroyed some 200 Serb villages around the town, raiding mostly at night (27). Oric has never been indicted by the Tribunal. As many of the Serb soldiers who took Srebrenica came from the surrounding villages, it would have taken superhuman iron discipline to show much mercy to any adult Bosnian Muslim male. The reason why all the sides to the civil war in ex-Yugoslavia segregated men from women and children is the nature of combatants in a civil conflict since it is easy to switch from soldier to civilian and vice-versa. All of this does not justify the vengeance killings of male prisoners or of unarmed men in flight, but it does indicate what the assorted Western Serbophobes constantly blot out. There are no saints in civil wars, only sinners. The real aggressors are men with guns and the real victims are unarmed.

Following the third and last market-place massacre at Sarajevo, the Clinton Administration moved quickly to suppress and make secret for a longtime to come a UN field report which placed the blame for this amply televised and bloody act squarely on the Bosnian Muslims. Instead, the Serbs were pronounced "guilty" within hours by the NATO commanders who then promptly launched air attacks on the Bosnian Serb positions, both around Sarajevo and throughout Serb-held parts of Bosnia. It was as if the massacre and the rapidly unleashed NATO air raids had been coordinated beforehand. Perhaps they were and possibly not, the rapidity and the coincidence provide only a circumstantial probability. What is beyond speculation, the ensuing weeks of heavy NATO raids in Bosnia saved this purely defensive inter-Western alliance from being a less than useful relic of the Cold War, with nowhere to go (28).

What is equally beyond speculation, the deceptions moved in with great speed. The NATO strikes were immediately pronounced as a success, especially because they silenced the Serb guns around Sarajevo. The truth happens to be that Serb commanders moved the heavy guns constantly to avoid destruction and the reason why the guns become silent is the fact that Belgrade intervened and had them moved out of Sarajevo's range. The egg was washed off NATO's face for depending on air power and forgetting an old military tenet that still holds: you cannot win wars without the foot soldier. The next deception came with minimal "collateral damage" claims. Several hundred Serb civilians were killed and as many wounded but, given the long-lasting and intense bombings and strafing, that deception was obviously a minor one. The biggest and most blatant deception was that the NATO strikes against the Bosnian Serbs were meant to bring them to the negotiating table. Anyone who had followed to any extent let alone closely, the evolution of conflict in Bosnia knew that its Serbs had been asking to negotiate for almost a year before the raids. The Clinton Administration rejected their requests as unacceptable because "the West" would not accept the partition percentages of territory proposed by the Serbs but advanced its own on a take-it-or-leave-it basis. Behind this persistent rejection lay the opposition of Bosnian Muslims, who would not be persuaded to negotiate, except under one condition. The U.S. (through NATO) must provide and demonstrate an iron-clad assurance that its air power would be virtually in the pocket of the Bosnian government. This is the reason for the full-scale NATO intervention from the air. It is not generally known, even among the more knowledgeable followers of local events, that several of the NATO strikes were directed by none other than Rasim Delic. Commander of all the Bosnian government forces. The "Djukich Affair" has

sympathizers, a less certain area, open to mistakes. When a foreign connection required the local presence of FBI agents they were sent abroad. In the post-Cold War era the FBI's field has been extended to industrial espionage and especially to monitoring, preventing and investigating suspected acts of terrorism against American targets at home and abroad. The recent opening of FBI offices in Europe responds to these new missions. A FBI team was sent to Saudi Arabia, following the death of 19 American soldiers from a terrorist bomb, in yet another use of the Bureau's technical skills. It is clear that a democracy cannot tolerate using the FBI as a political police. But there are ominous signs of changes for the worse. In the most unusual use yet of the FBI, one of its teams was given an ex-post-facto task by a UN Tribunal of trying to implicate any other important Serbs for war crimes by extracting damaging information through intense interrogations of the two detained Bosnian Serb officers. The officers could really not be charged for anything relating to war crimes. They were kept illegally in a Dutch jail. When even the FBI failed to produce the desired result, the Tribunal's Prosecutor put the officers on trial anyway. Far from being even remotely connected with terrorism against American targets, their only crime was that they were ethnic Serbs. The reigning political culture is also addicted to cruelty. The forced FBI grilling of a Serb general in pain as he was being executed by cancer can bring no glory to one of the most respected law-enforcement agencies in the United States. All the way up the line, President Clinton professes great humanitarian feelings for the elderly and the children who need to be protected at home. Abroad, he imposes brutal economic sanctions, which harm

most the elderly and the children of Serbia while failing to dislodge an undesired head of state. Suicide rates for the elderly and infant mortality rates for the children in Serbia skyrocketed in the sanction years. The attempts of American citizens to send the simplest of medicines to their relatives in Serbia were blocked by the U.S. postal authorities. Hundreds of individuals, across the U.S., who wanted to read regularly Serbian-language newspapers printed not in Belgrade but in Germany could no longer obtain copies on this side of the Atlantic. The Director of the American Red Cross, Elizabeth Dole, Harvard Law school graduate and spouse of Senator Robert Dole, denied aid to the children of Serbia because all Serbs were defined as "aggressors". This was done while American Red Cross trucks took medicines and baby food to the children of Muslims in Bosnia from the Serb capital of Belgrade. It is often the smallest, most obscure incident that brings out the sheer bloody-mindedness of the now-dominant political culture. A Serbian civil engineer working in Baghdad suffered a massive stroke. The Iraqis placed an aircraft at his disposal to fly him to Belgrade but the American Delegate to the Iraq Sanctions Committee refused permission. The engineer and his spouse were then driven across over one thousand miles of scorching desert to fly him out of Jordan. He died on the way in excruciating agony.

The Media and History

The American press, which prides itself on being absolutely free, has imprisoned itself in the domain of foreign policy matters both as a component and servant of the ruling political culture. Hundreds of letters from informed individuals, sent over the last six years to the most prominent newspapers in America, have been suppressed by their Editors because they either defended the Serbs or sought to counter the blatant inaccuracies and propaganda against the Serbs (29). The letters came from both Serb-Americans and others. The Editors also routinely truncated field reports from ex-Yugoslavia to expurgate anything that might favor the Serbs, and if this could not be completely attained, managed to tuck the favorable datum into the near-bottom of a printed text. To be sure, a few letters "for the Serbs" were allowed into print (at times mauled to assert the "right" of editorial abridgment) to suggest that fair play was at work but, more often than not, such an occasional "break-through" was offset by responses that went right on demonizing the Serbs in the fashion prevalent in the press anyway. Just recently the American public has been told, in the very same leading

foreign areas. In return, they printed what the CIA wanted them to print, refrained from printing what the 'spooks' did not wish to be revealed and, in the rare cases of some disagreement fell back upon the "national interest" as defined by the political culture.

The Hague Tribunal, was, for all practical purposes, sired by the same political culture but here the avenue selected for its expression happens to be Law. The two are mutually exclusive and antithetical. The American legal system derives from the Anglo-Saxon common law. An accused person is deemed innocent until proven guilty in a court of law. The burden of proof is on the accuser and its weight escalates with the crime's severity. An accused person and the person's attorney must have access to the accusatory texts, must have the right to confront accusers and witnesses alike, along with the right for rebuttals. Although the Tribunal's formal stance is to adhere to the Anglo-Saxon model, the model itself has been roundly circumvented and violated, moving closer to the Roman Law in which the burden of proving one's innocence rests on the accused. The "Djukich Affair" has stripped the Anglo-Saxon mask from the Roman Law mentality at the Tribunal for, if by some major miracle, the Tribunal could become a real court of Anglo-Saxon common law, it would have to play havoc with the entire patchwork of deceptions and blunders called the Administration's "Bosnia Policy." In such an event it would have had to indict already the military and civilian leaders of all the co-belligerents of ex-Yugoslavia while the U.S. government would have been left without anyone to talk to. Even some of the U.S. officials would not be exempt, at least from the accusation of complicity in crimes against humanity in the former Yugoslavia.

Is there anything in history to provide guidance in respect to America's involvement in punishing the Serbs? Decidedly, there is. In the course of this century the Serbs have been punished three times from the outside and twice from the inside of Yugoslavia after 1921 (then the Kingdom of Serbs, Croats and Slovenes). In the process, the Serbs paid a variety of often very heavy prices but, what is really striking, all five cases ended in disasters of one kind or another, strongly suggesting that there might exist in history a pattern of unintended consequences. The first external punishment of the Serbs came from Austria (1914). It had a good excuse. A Serb nationalist student (Gavrilo Princip) shot and killed the heir to Austria's throne and Serbia was immediately given a 10-point ultimatum. To Austria's surprise, the Serbs accepted nine out of ten demands in a somewhat vague language but Austria went to war just the same. The first invasion of Serbia ended in a humiliating defeat of Austria's army. A second invasion achieved a brief occupation of Belgrade but was repulsed with heavy loss of lives on both sides. This led to the German intervention and Russian mobilization and the rest, as the saying goes, is history, destroying an entire generation in a host of countries and changing the world forever.

Twenty-seven years later it was Adolf Hitler's turn to punish the Serbs, a proud, populist and in crises often insolent people. Hitler was particularly mad at the Serbs for nullifying the Yugoslav-German pact of 25th March 1941 just two days later as the Serbs overthrew the Regency and put their young king on the throne. The little Balkan side-show of Hitler's military machine retarded the German attack on Russia by three crucial months as the Nazi divisions got stuck in the Russian Winter and lost a war they could otherwise have won, according to the testimony of some very able German army generals as well as having been stated Hitler himself. The German occupation of Yugoslavia also led to its disintegration, setting a precedent for the future, which is being witnessed today. Another seven years later (1948), it was Stalin's turn to punish Tito and the Serbs. Apart from Tito (a Croat) the Serb Communists controlled the army, intelligence and the secret police (OZNA). They blocked Stalin's attempts to take over in all three areas so Stalin expelled Tito and Yugoslavia from the Comintern in 1948. What Stalin did not know at the time, this expulsion led to the polycentric, essentially nationalist domination of Communism which greatly assisted the U.S. policy of containment until the whole decaying system came down with the Berlin Wall.

Although the list of particulars is a long one, the two internal punishments can be

summarized as follows. Croat Nazis, installed by Hitler at Zagreb and given Bosnia as a gift for loyalty, did not know that Croatia would go under Communist rule for 45 years as a result of their genocidal policy against the Serbs. This is necessarily the case because Tito and a handful of Serb, Croat and Slovene Communists with him in the mountains would have amounted to nothing without their Partisan troops. Ninety percent of the Partisans were Serbs fleeing the Croat pogroms. They knew nothing of Communism but, once organized, they could fight and, with misguided Allied help after 1943, they could come to power in Yugoslavia. Tito also punished the Serbs of Serbia for blocking a Communist takeover. He industrialized Slovenia, Croatia and Bosnia but not Serbia. He gave autonomy to the Serbian provinces of Vojvodina and Kosovo. At Kosovo, he deliberately allowed a flood of Albanian economic migrants to gradually displace the Serbs in an area where culture, religion and state came together as the birthplace of the Serbs. The tragedy of Kosovo is not yet over as the CIA and the Pentagon have been ordered to prepare its future. It will not be long in coming. It is also certain that without having been continuously pushed down and punished by Tito, the Serbs would not have had any need to resurrect nationalism after his death. Whether or not Yugoslavia would have disintegrated anyway is an interesting question (30) but at least neither the Slovenes nor the Croats (whose own nationalism has been the most virulent) could come to float the disingenuous myth that Yugoslavia broke up because of Serb nationalism. The civil war could have been avoided altogether at any rate.

"Mission Civilisatrice"

After years of labor, three U.S. public relations firms succeeded in an unprecedented way in globalizing an essentially local hatred (31). There have been some dozen media blitzes of various durations and intensities against the Serbs through the 1990s. Eventually, the Clinton Administration yielded to the pressure and joined the ranks of Serb "punishers." The U.S. slapped crippling economic sanctions on the Serbs, it bombed the Bosnian Serbs for weeks, it resurrected the old Nazi alliance between the Croats and Bosnian Muslims but no longer with the same political orientation, it helped both with battlefield victories over the Serbs, it got implicated in the largest ethnic cleansing of the civil war, in the Krajina, it got the Hague Tribunal to go almost entirely after the Serbs, it threatened mayhem if the Serbs - all of them - did not sign and agree to abide by the accords drafted in Washington, and it is at this moment getting ready to impose its will again in Kosovo and Albania. It could be said that the Clinton Administration has developed a "Titanic mentality" in dealing with the Serbs as they can do nothing to threaten the United States. The question poses itself: will the U.S. toughness with the Serbs also enter at some point into yet another disaster or disasters or will the external "disciplining" and punishment of the Serbs fail to follow what seems to be a pattern of unintended consequences?

Can the U.S. really defeat the pattern and avoid some disaster as result of its entrance into the ex- Yugoslav tragedy? If it "wins" in Bosnia, the Clinton Administration will conclude that the new political culture gives international confirmation that might always makes right so that the world will be "re-invented" to America's liking. What was done in Bosnia and the rest of the old Yugoslavia can be done elsewhere, as the U.S. reserves the right to select its targets for "necessary improvements." This will gain even more strength in the second term because of one feature that absolutely defines the American Liberals. They sincerely believe they possess a monopoly on both rationalism and reasoning higher than anyone else's and this underpins the philosophical base of the dominant political culture. It cannot be stressed often enough that the "Bosnian dimension" will serve to add impetus to U.S. meddling in ethno-religious conflicts to impose "civilized behavior" (the old French idea of Mission Civilisatrice) worked out in the U.S. policy-rooms and think-tanks and coupled with forceful posturing and a glaring obsession with "leadership" In turn, this will make it certain that America and Americans become the favorite targets of terrorist lunatics, obsessive haters and nationalist avengers from every corner of the planet earth as the pulsating political culture simply eggs them on. Curiously, sight is lost of the fact that virtually everywhere people readily perceive the relationship between economic well-being and

Democracy without a need to violate their cultures or impose foreign wills and solutions to local problems. In the realm of material culture, most of the world is either already "Americanized" or in the process of becoming so. If, on the other hand, the Clinton Administration suffers a perceived setback in Bosnia (and it could come in several shapes) the first unintended consequence could not be long in coming. Where all the Christian Slavs and Greeks had shed rivers of blood over some four centuries to prevent a Balkan-based militant Muslim State, the sociologically-oriented American policy engineers have managed to launch one in just four years (32). Unless American power and wealth are permanently committed Bosnia has no future as something that it has never ever really been, an independent "unitary state." Unless the Serbs and the Croats partition Bosnia, allowing the Bosnian Muslims only the choice of becoming minorities on either side, the U.S. will not be able to control the feelings of Bosnian Muslims anymore than it has been able to control those of Bosnian Serbs and Bosnian Croats. A tripartite division of Bosnia will establish the first Muslim State. It will not take years for the Bosnian Muslims to adopt the Shari'a and turn backwards to the teachings of Al-Ghazali (d.1111) while making a lasting alliance with his Iranian spiritual descendants, the Ayatollahs, and their Mujahadeen Islamic brooms. Arming such a state with \$96,000,000 of U.S. military hardware would be a foregone prescription for Europe's most troublesome future, which is why European states have opposed the arming policy. It is equally possible that the vacillating, historically uninformed and deceptive U.S. performance in ex-Yugoslavia (whether it looks like a "winner" or "loser") will leave another adverse affect As the Clinton Administration tries "to lead the world" the Bosnia caper will persuade Western Europe, Japan, and possibly China and Russia, to create yet another New World in which plans and decisions made in Washington will often be treated as a joke. This could lead to the problems of "character" and even more "credibility" followed by an ugly chain of reactions that no one really wanted, a sort of Third World War not fought with weapons of physical destruction.

An even greater danger comes from within the American landscape as the anti-immigrant feelings, even against legal alien residents are already reflected in legislation, as a billion dollar expenditure is proposed to greatly expand the FBI (with a focus on terrorism) and as signs of possible "Balkanization" appear on the horizon. Revived and newly-contrived ethno-nationalist groupings, various separatists, dis-trusted and maligned national origins and an ever growing number of defiant minorities which have nothing to do with ethnicity, to say nothing of a larger polarization of the young and the old, the affluent and the underclass, White and Black racists, "patriotic militias" and religious bigots, terrorists made in the USA, anti-abortion fanatics and humanitarians full of hate-all or some have already resonated in one of the U.S. Congress most interesting intellects, Newt Gingrich. Leaving aside the neo-Victorian nostalgia for which he has been roundly attacked, he is trying to hold onto an America society, rooted in the Anglo-Saxon Common Law with English as its official language (33)

As for the "technical" attempts to internationalize an essentially civil war, one would have to be blind not to see that next-door neighbors, long-time friends and even relatives maimed and killed one another in moments when reason became the first criminally assaulted victim, as everyone spoke the same language. With over one third of the Bosnia's population having been Serb Orthodox (33%), another 8% regarding themselves as Yugoslavs, and still another 14% wishing to be a part of Croatia, the international recognition of Bosnia as a unitary state under the predominantly Muslim government was a good (?) intention on the road to Hell. Thus, the Hague Tribunal has no real precedent. Unless everyone abandons reason, it should not be allowed to become a precedent or anybody's future model. In its present structure, composition, lack of political independence, and practices it is planting the

sane person would wish for.

What has made America both unique and admirable is the ability to welcome legal alien residents representing the most disparate ethnic groups and English-language accents and, in just a few years, turn them into American citizens with a facility that exists nowhere else. At the same time, assimilation into American society has never been predicated on the "requirement" that old-country languages and culturally attractive carryovers be expurgated from the family home, rich or poor. Nor has the American brand of assimilation ever demanded that anyone shed a kind feeling for his or her ethnicity, "old country" or religion. Woodrow Wilson expressed this most succinctly when he told the Serb-American inventor Nikola Tesla that "a good Serb is a good American." Cases of protracted and widespread ethnic hate-mongering are relatively rare as the multi-ethnic American people have generally come to believe that no ethnicity, at home or abroad, is inherently evil because some of its members commit egregious crimes. The most glaring exception has been the maligning and the treatment accorded to the Japanese-Americans, Issei and Nissei, who were virtually dispossessed and placed in detention camps while their sons fought against the Japanese in WW II with distinction for bravery. Nothing could be more lethal for the future of America as one of man's noblest experiments in co-habitation than ethnic hate-mongering and defaming of the type applied to the Serbs during the last seven years. Even Daniel Webster, in his famous tale, could beat the Devil in Satan's own "court of law" because he was an American citizen.

In the aftermath of the World Trade Center terrorist bombing, the media at once placed "the Serbs" on top of the list of suspects. Had it not been for the fast work of the FBI it is almost certain that Americans of Serb origin would come to suffer all sorts of unpleasant experiences without being even distantly connected with this act of terrorism. It can be reported that even before this event the years of media demonizing have already had an adverse effect on Serb-Americans none of whom has any connection with war crimes in the former "old country." Avoidance at workplace and even the grocery store, snide remarks and outright insults, personal torment and despair among the elderly and less educated Americans who can hardly bear the repeated assaults on the Serbs, their original ethnicity, this much has already been around. Educated Serb-Americans are mostly angry at the media for blocking their communications in attempts to inform the American public about the many aspects that it never comes to see, hear or read (34). As for the Clinton Administration, it has been receiving for years extremely well-informed texts from several eminent Serb-Americans seeking to persuade the President to stand openly against the frequent Serbophobic attacks, bigotry and anti-Serb propaganda, to look at the historical contexts and avoid punishing the Serbs in order to gratify domestic hate-mongers. In return, they received the thank-you note from "Bill" Clinton, thanking them for their interest and advising them that he is "working very hard" to attain lasting peace in Bosnia. Considering the sustained quality of the texts sent to the White House, such a note could only be read as an indirect insult. It has become almost a banality to say that the only thing learned from history is that nothing is really learned from it. One can only hope that in punishing the Serbs, yesterday, today and tomorrow at Kosovo, America's reigning political culture can be induced to recall that the unsinkable Titanic fell prey to a block of ice.

1. First Annual Report of the International Tribunal for Prosecution of Persons responsible for Serious Violations of International Humanitarian Law committed in the territory of the former Yugoslavia since 1991, 53 pp. 49/342 - S/ I 994/ 1009, 8 16. 1 994. See also Dossier special in Dialogue (Paris): 18, 1996; and Srdja Trifkovic, The Hague Tribunal: Dubious Justice, Bad Politics, in Dialogue (Paris): 19, 1996.

2. IDN Press and Information Office release on the composition of the Tribunal 2 13 21005

40 p. shows the nationalities of 8 judges in two chambers.

3. The ethnic cleansing of western Slavonia was virtually unreported in the Western media but the starting point would be the Misha Glenny piece on the "Massacre of Yugoslavia", the New York Review, 01.30.1992 and the report by Yigal Chagan in The Guardian, 08.17.1992, and the Politika text above. All deal with the earliest phase of the event. The most important repository of documentation on western Slavonia between April/May 1991 and mid-1992 is in Belgrade's Museum of Applied Arts. There are some valuable unpublished papers that need to be brought together. Local newspapers, especially Borba, for the period are strong source. Sooner or later, a major work will be in print with devastating documentation. Just how little has been done to examine this period closely emerges from the letter written by Desa Tomasevic, Director of the American Serbian Women's Caucus to Senator Richard Lugar, Chair of the European Affairs Senate Foreign Relations Committee, dated July 14th 1995, reported here. "In connection with the most recent developments in Bosnia and Croatia, our organization would like to pose the following questions to your Committee, which is responsible for the evens in the former Yugoslav Republics. Since we did not receive any response from your Committee to our letter of May 5, 1995, concerning the aftermath of Croatian attack on Western Slavonia, we would like to repeat our questions to you personally:

- (1). Where were the UN and the US representatives and the media in May, when the Croatian military performed its ethnic cleansing in Pakrac, Okucani and other Serbian settlements in the area?
- (2). What happened to the Serbian children from this area who are still missing?
- (3). What happened to the Serbian refugees from this area, bombed by the Croatian planes?
- (4). What happened to the Serbian young men from this area caught by the Croatian forces?
- (5). What happened to the Serbian dead in this area?
- (6). Why were the UN and Red Cross representatives forbidden for weeks to enter the area?
- (7). Was it because the Croatian government would not allow them to record and report the truth about massacre of Serbian civilians?
- (8). Why is it taking so long to provide answers to the inquiries made by the Serbs to media, the United Nations, Red Cross and the governments of the Contact Group? Today, all of them are posing similar questions in the aftermath of the fall of Srebrenica and the experiences of the Muslim population of Bosnia.
- (9). Why is the Contact group refusing to talk directly to Bosnia's Serbs? Until Israel opened direct talks with Arafat, no mutual accommodations were possible.
- (10). Why are you taking sides in this human catastrophe in which all parties are victims and victimizers? As long as our government is taking sides, it will be responsible for further bloodshed. Please read the enclosed to gain a perspective which may help you personally to discharge your responsibility justly".

4. The early phase of this massive ethnic cleansing, destruction and atrocities included, was summarized in "Repetition of a Crime: the Persecution of Serbs in Western Slavonia", Politika, Belgrade, 9.15. 1991. The article includes a map inset showing the 18 burned-down villages and a concentration camp at Subopolje. The general area was that of Grasko Polje.

5. Extensive details can be found in Edmond Paris' scholarly work Genocide in Satellite Croatia, 1941 -1945, A Record of Racial and Religious Persecutions and Massacres, (translated from French by Lois Perkins), English Edition, Chicago, 1961; and in Martyrdom of the Serbs, a compilation of United Nations documents and eyewitness accounts, published in the mid- 1940s, in Chicago, by the Serbian Eastern Orthodox Diocese for the U.S. and Canada.

6. See Alfred Lipson's *The Roots of Ethnic Violence and Civil War in Yugoslavia*, Together, October 1991. The Serb commander was "Arkan" (Zeljko Raznatowc).

7. The Spanish philosopher Carlos Paris put it this way in *El Mundo* (2. 19.1 1993): there was an ongoing orchestrated campaign to satanize the Serbs and blame them for "all the atrocities in the Balkans"; most of the Western press elevated this artificial perception into a doctrine that must be adhered to in order to induce a military operation against the Serbs as an "absolute evil" and stop the bloodshed by force. He added that behind the "crocodile tears" shed by the world at large over the Yugoslav drama there was a "complex web of interests" involving the New World Order. See also Alexander Cockburn's "hating Serbs is fun", *The Nation* (10. 16. 1995). But the most penetrating and poignant statement came from the German historian K. Monzel (University of Saarbrueken) in the *Zeit* (3. 14. 1993) reproduced here in English translation:

Never since World War II have the Germans been so united in their hostility as they are now against the Serbs. It is curious that politicians and commentators of both the Right and the Left are equally determined to see in Belgrade the only culprit for the Balkan war. It is noteworthy that some of them qualify the Serbs as Communists while the others, with equal conviction, label them as Fascists. Is this hostility towards Serbia based only on moral grounds or does it have some other room as well? It is possible that the long suppressed German anger against the Soviet Union has now been automatically redirected toward Serbia, as nominally the sole remaining "Socialist country" with the Serbs perceived as the last Bolsheviks.

The German animosity against the Serbs is perhaps further explained by the historical rivalry between Germany and Serbia. In the eve of the World War One Germany viewed this Balkan country simply as a trouble-maker. Serbs fought against the Germans in World War II as well.

Now the Germans have sided with their former Croat and Muslim allies. The claim that they are essentially more moderate than the Serbs is absolutely unsubstantiated. The Swiss *Neue Zeitung* of 15th October 1992 reported on the "Horrors Committed by all the belligerents in the Devil's Circle of Hell". German reporting on this matter is certainly unbalanced. At the end of August 1992 a map of Bosnia appeared showing, in addition to 13 Serbian prisoner camps, another 7 held by the Bosnian forces. No one thought of what was happening within them.

Some German positions are obviously based on the view that Serbs are in pursuit of an essentially incomprehensible, senseless regional imperialism. One magazine even expressed fear that Serbia will eventually attack Turkey as well... but this is not true. The truth of the matter is that the Serbs are going through a profound crisis, which is delineating and, at the same time, exacerbating the Balkan war. For over a century and a half they have considered themselves "The Central Nation" of the Balkans... Numerous historians recognized this role for the Serbs. It is hardly an accident that Leopold Ranke devoted one of his studies to the Serbs.

Today, Serbs are threatened with nothing less than the loss of their special place in the Balkans. This is also because of their ambiguous attitude towards the present-day world. The Serbs have lost their authenticity, their peasant-like character, without having acquired a new one. They consider modern civilization as a threat, and obviously do not know how to

Serbia is a cornerstone of any acceptable order in the Balkans. Therefore it must not be allowed to fall. To quote Ranke, "Serbia also plays a role in the world plan".

8. The charges and names can be found in the pp. I -32 (second section) and pp. 19 - 22 (mid section under "Indictments"). Press and Information Office release (ICT), dated 2. 13. 1995.

9. A list of the documents submitted can be found in Alternative Yugoslav Tribunal (Belgrade, 1995, pp. 167- 194), by Dr. M. Bulajic.

10. See "Managing the Information of Ethnic Cleansing", by Terry Sullivan, DePaul University Magazine, Spring 1994.

11. Srdja Trifkovic, "The Hague Tribunal - Bad Justice, Worse Politics", Chronicles, August 1996, C. D. Lummis, "Time to Watch the Watchers", The Nation (9. 26. 1994).

12. This letter was penned by the present writer.

13. Alfred P. Rubin, "An International Tribunal for former Yugoslavia?", Pace University School of Law, International Law Review, VI/I (Winter 1994), pp. 7- 17, Ruth Wedgwood, "War Crimes in the former Yugoslavia -Comments on the International War Crimes Tribunal", Virginia Journal of International Law, XXXIV/2 (Winter 1994).

14. Madeleine Albright has reiterated her key role in the initial funding and staffing of the Hague Tribunal several times, along with her dislike of the Serbs. Interviews with her have appeared in such Serbo-Croat language magazines as Intervju and NIN, an interview with Paul Jankovich about years when her family lived in Belgrade, in Politika 6. March, 1994; see also the New York Times ("Albright makes her UN post a Focal Point", by Barbara Crossette), in the Washington Times ("Albright cites 'moral imperative' for Bosnia Mission" by Catherine Touns), and in the Wall Street Journal (10. 12. 1994, by Geraldine Brooks). In his critical review of "Will the US destroy the UN"., Strategic Policy, June-July 1996, Gregory Copley finds her to be a negative influence and suggests that her dislike of the Serbs derives from her distant past.

15. A visiting Serb-American happened to have been in the office of Slobodan Milosevic when the Public Relations firm representative (from Ruder Finn) made the offer. Upon rejection, he went to Zagreb and later represented Croatia with stunning success from the PR point of view.

16. Peter Brock has aptly called this "media cleansing". See his "Dateline Yugoslavia-The Partisan Press", Foreign Policy, No 93 (Winter 1993 - 94), pp. 152 - 172.

17. To provide just one concrete example, a reputable American TV news program which carried an unsubstantiated and untenable report on alleged "mass rapes" by Serbs in Bosnia received a long, detailed letter by the present writer correcting the gross and incompetent distortions. Needless to say, nothing was done to set the record straight.

18. He was returned to Sarajevo. The Dutch prison has been called the "UN Detention Center".
19. Ch. Reese, "Clinton's Foreign Policy Blunder", *Conservative Chronicle*, 9. 1. 1993. The definitive word on the Owen-Vance or Vance-Owen peace plan is in David Owen's valuable *Balkan Odyssey*, 1995, pp. 89-149 passim thereafter.
20. In his "Bosnian Policy at odds with History", Stefan Halper places the main blame for the collapse of the Lisbon Agreement on Warren Zimmermann himself, *Washington Times*, 9. 7. 1995.
21. An unusual discussion of aggression can be read in Bogoljub Kochovich's "Agresseurs et Agressees", *Lettres in Dialogue*, nos. 2/3 (September 1992). See also Dimitri K. Simes' "Stay out of the civil wars" (in ex-Yugoslavia), *N Y Newsday*, 7 June 1995.
22. Read Joan Phillips' two texts "Cleansing the West's Dirty War", *Living Marxism*, September 1995, and "America's Balkan Intrigue", *Living Marxism*, October 1993.
23. See the Associated Press report of November 1995 (printed in the *Oakland tribune inter alia*) "Generals for Hire - Retired Generals sell their know-how".
24. Croatia's Foreign Minister openly stated in an interview that the US advised its army on how to attack Krajina's Serbs and tacitly approved the attack itself. The *New York Times* identified National Security Advisor Anthony Lake and Madeleine K. Albright as the officials who gave Croatia the green light to attack in spite of the Pentagon's warning that it would end-up in ethnic cleansing of the Serb population. See. *Washington Times*, August 6, 1995.
25. R. Kent to President William I. Clinton, Letter, 12. 8. 1995.
26. A reporter from the *Christian Science Monitor* has seen the same evidence.
27. Bill Schiller, "Fearsome Muslim Warlords eludes Bosnian Serb Forces", report from Belgrade, 9. 16. 1995, printed in the text by SAVA (Serbian-American Voter Alliance), 26. 7. 1995.
28. See Michael Evans, "NATO struggles to win credibility", *The Times*, 2.21. 1994, "Bed-ridden Boris saved NATO's Skin in secret talks", *The Sunday Times*, 2. 20. 1994, being a joint report from Sarajevo (Colin Smith), Moscow (Matthew Campbell), Washington (James Adams), and London (Marie Colvin).

Negovan Rajic, "Misinformation and Collective Psychosis", unpublished paper; Nik Gowing, "Is Television Driving Foreign Policy", *Independent*, 3 July, 1994 (examines the "something-must-be-done factor" through five cases); David Hackworth, "Television War: viewer beware", *Atlanta Journal / Atlanta Constitution*, September 1, 1995

30. Solipsistic answers have been given by Laura Silber and Allan Little in *Yugoslavia - Death of a Nation*, 1995 (in short, Milosevic did it), and Warren Zimmermann in *Origins of a Catastrophe*, 1996 (Milosevic and Tujman did it). While the greatest shortcoming of the Silber - Little book is journalistic myopia, Zimmermann is too often self-serving.

31. For a substantial work on the interaction of television and foreign policy (and not only for Bosnia) see Nik Gowing, June 1994, Harvard University working paper 94 - 1, *real-time television Coverage of Armed Conflicts and Diplomatic Crises: Does it Pressure or Distort Foreign Policy Decisions*, 111 pp. For specific instances of public relations successes on behalf of both Croatia and Bosnia see Jacques Merlino's *Les Verites Yougoslaves ne sont pas toutes bonnes a dire*, (Paris, 1993). There is always the question of money. Where did it all come from and how much over the years? One answer is provided in "Croatian funds to VS Politicians" *Defense de Foreign Affairs Strategic Policy*, 3. 31. 1993 as follows:

The United States Congress, still reeling from a series of financial scandals involving representatives and senators, is now bracing for a new problem: the massive financial "contributions" which have been made to election funds of politicians by Croatians sources over the past two to three years. One congressional investigator told *Defense & Foreign Affairs Strategic Policy* that the donations and expenditures on Washington lobbying by the Croatians over the past two years "could well exceed \$ 50 million". Much of this came directly from Croatian lobbyists, and some from Croatian American businessmen. Croatia has built up the most effective lobbying and public relations network on Capital Hill since the days when Israel and Greek lobbies were at their peak. "Many of the campaign contributions have been recorded legally", the investigator said, "but many are questionable". But what is more important is that there has been a pervasive attempt to push the United States along a line defined by foreign powers: Croatia and Germany, and it has not been subtle. Elected officials are being told to either support the Croatian line or face either a removal of funding or are told that funding will be given to their opponents, or they are literally bribed into supporting the Croatian line. This was going on long before Croatia even made its open bid for recognition as an independent state". Much of the investigation focuses around conservative Republican elected officials.

32. There are some excellent discussions on this subject. Mervin Hiskett has produced a fine essay in "Reflections on the 'unspeakable Serb'" (Birmingham, 1994), 36 pp. especially pp. 18 - 34; Sir Alfred Sherman gives a broad five-point assessment with interesting inter-connections in "Islam's New Drive into Europe", *Jerusalem Institute for Western Defense, Bulletin VI/3* (October 1993); See also Bat Ye'or interviewed by Paul Giniewski, "The Return of Islam to Europe". She gives a penetrating analysis, *Midstream* (February - March 1994).

33. It is the thesis of Benjamin Schwarz (*Atlantic Monthly*, May 1995, pp.57- 67) that America's stability and unity hardly presented an open door to a welcomed diversity but,

hard. Citizenship in America over-rode any possibility of a rigid assimilationist code.

Contextualizing Hate

34. In several published letters the foremost American student of Yugoslavia, Professor Alex Dragnich of the Vanderbilt University has expressed both sorrow and shame of what the Clinton Administration has been doing in ex- Yugoslavia: "Clinton's action in Bosnia more evil than anything Nixon ever inflicted on us", Nashville Banner, Tennessee, 10. 16. 1995.

Scharping: Es gab den Hufeisenplan

Es habe sich niemand der Illusion hingeben können, das der Kosovo in Verlaufe eines Jahres zu einer prosperierenden und friedlichen Region werde. Er forderte die internationale Gemeinschaft auf, sich für die Rückkehr aller Vertriebenen einzusetzen. Dennoch wollte er die gegenwärtige Vertreibung von Serben nicht mit der von Kosovo-Albanern vor einem Jahr gleichsetzen, weil damals die Gewalttätigkeit vom Staat ausgegangen sei.

Politiker der Regierungsparteien unterstützten Scharping. Der verteidigungspolitische Sprecher der SPD-Bundestagsfraktion, Zumkley, sagte nach Scharpings Darlegungen vor dem Verteidigungsausschuss, der Minister habe die Zweifel der Abgeordneten zerstreut. Der außenpolitische Sprecher der Grünen-Fraktion im Bundestag, Lippelt, wies im Bundestag darauf hin, dass die Beobachter des OSZE im März vorigen Jahres auf Vertreibungen von Kosovo-Albanern in großem Ausmaß hingewiesen hätten. Er wandte sich, zielend auf Zweifel an den Vertreibungsplänen der Serben, gegen parteipolitisch motivierte Einlassungen. Der verteidigungspolitische Sprecher der Unions-Fraktion, Breuer, äußerte, Scharping habe zugesagt, den verteidigungspolitischen Sprechern der Fraktionen weitere Informationen zu geben. Die Union befürworte die Aufklärung von Zweifeln an der Existenz des Planes, die „in der Öffentlichkeit geschürt worden sind“. Er habe Verständnis, dass Scharping die geheimdienstlichen Quellen seiner Informationen nicht benennen könne.

Entwicklungshilfeministerin Wiczorek-Zeul (SPD) hob den deutschen Beitrag zum Stabilitätspakt hervor und lobte das Ergebnis der Geberkonferenz in Brüssel. Jetzt brauche man jedoch nicht weitere Konferenzen, sondern aus den „Projekten müssen Baustellen werden“, sagte die Ministerin. Ebenso wie Fischer zeigte sich Wiczorek-Zeul erfreut über die politische Entwicklung in Kroatien.

De demonisering van de Serviërs begon met de in Bosnië opgenomen film van Penny Marshall en een Britse filmploeg van ITN in 1992. ITN produceerde foto's uit deze films die het bewijs moesten leveren voor het bestaan van Servische 'vernietigingskampen'. Deze foto's hebben een beslissende rol gespeeld in het misleiden van de publieke opinie.

De webside www.tnc.net (emperor's clothes) heeft de video JUDGMENT geproduceerd, waarin de ITN foto's naar het land der fabelen wordt verwezen. Er zijn filmopnames te zien, van een andere filmploeg, die op hetzelfde moment de INT opnames vastlegde. JUDGMENT laat *precies* zien wat ITN zag in Bosnië. De realiteit was het tegenovergestelde van wat de wereld werd verteld.

De video is van historische betekenis en het bewijs dat de NAVO-campagne tegen de Serviërs gebaseerd is op leugens.



De scène hierboven is bewust opgezet door Penny Marshall van het Britse nieuwsstation ITN. In JUDGMENT wordt aangetoond dat Marshall de opnames nam van binnenuit het kamp achter een prikkeldraad hek. De filmploeg filmde door het hek om de indruk te geven dat de vluchtelingen achter prikkeldraad stonden. In feite waren zij vrij.

De magere man is Fikret Alic, die wereldwijd werd gepresenteerd als overlevende van een Servisch 'vernietigingskamp'. In werkelijkheid had hij tuberculose en werd hij door de Serviërs behandeld.

Scharping: Es gab den Hufeisenplan

Fischer gegen eine schnelle Entscheidung über den Status des Kosovo / Debatte im Bundestag

elo. BERLIN, 5. April. Der Bundestag und die zuständigen Ausschüsse haben am Mittwoch ausführlich über den Kosovo-Krieg, seine Ursachen und den Wiederaufbau in der Region diskutiert. Dabei versicherten Bundesaußenminister Fischer (Bündnis 90/Die Grünen) und Bundesverteidigungsminister Scharping (SPD), es habe den sogenannten Hufeisenplan der Serben zur Vertreibung der Kosovo-Albaner gegeben. Dieser Plan war im vorigen Jahr als eines der Argumente zur Unterstützung der Nato-Angriffe auf Jugoslawien benutzt worden. In jüngster Zeit waren Zweifel an dem Vorhandensein des Plans geäußert worden. Scharping sagte, den Vereinten Staaten hätten entsprechende Erkenntnisse seit dem Herbst 1998 vorgelegen. Das Bundesverteidigungsministerium habe seine Erkenntnisse über den Plan im April vorigen Jahres veröffentlicht, unmittelbar nachdem man die entsprechenden Informationen erhalten habe. Scharping sagte, wer glaube, dass eine Operati-

on, die mit der Vertreibung von 1,4 Millionen Menschen ende, ohne Plan habe stattfinden können, sei „entweder naiv oder dumm“. Das ihm vorliegende Material belege das Vorhandensein des Plans zur Durchführung der Operation „Hufeisen“.

Fischer erinnerte daran, dass der Hufeisenplan, von dessen Existenz er Anfang April vorigen Jahres - also nach Beginn der Nato-Angriffe - Kenntnis erhalten habe, nicht der Auslöser für die Angriffe der Nato gewesen sei. Der außenpolitische Sprecher der Unions-Fraktion im Bundestag, Lamers, äußerte, dass die Behauptung, der Plan habe nicht existiert, nichts an der Richtigkeit der Entscheidung Deutschlands ändere, sich an den Nato-Angriffen zu beteiligen. Doch nachdem man den Krieg gewonnen habe, drohe man den Frieden zu verlieren, sagte Lamers unter Hinweis auf die große Zahl serbischer Flüchtlinge im Kosovo.

Der Außenminister sagte, man habe aus dem Kosovo-Krieg gelernt, wie wich-

ig eine Stabilisierung Süd-Ost-Europas sei. In diesem Zusammenhang lobte er das Ergebnis der kürzlich abgehaltenen Geberkonferenz für den Stabilitätspakt für Süd-Ost-Europa und sprach dem Koordinator für den Stabilitätspakt, dem deutschen Politiker Hombach, seinen Dank aus. Fischer wandte sich abermals gegen eine rasche Entscheidung über den künftigen Status des Kosovo. Außer Zweifel steht für den Außenminister jedoch, dass die territoriale Integrität und die Souveränität der Bundesrepublik Jugoslawien nicht in Frage gestellt werden dürfe. Ein geteiltes Kosovo wäre nach Ansicht Fischers instabil und nicht lebensfähig. Der Minister sagte, seit dem Ende des Krieges sei im Kosovo vieles geleistet worden. Fast alle Flüchtlinge seien in ihre Häuser zurückgekehrt, die Polizei sorge für Recht und Ordnung. Die Bundesregierung begrüße die Bereitschaft eines Teils der Serben, an der Arbeit Übergangsverwaltung teilzunehmen. (Fortsetzung Seite 2.)

ETALAGE DONDERDAG 27 APRIL

27-4-2000 KOZH-AHMED NOEHAJEV: MAFFIOSO-ACTEUR OF WIJZE VRIJHEIDSHELD?

THE MAKING OF A NEW EMPIRE, NED 3, 23.10-0.28 UUR

Grondlegger van de Tsjetsjeense mafia in Moskou, daarna vrijheidsstrijder en oorlogsheld, nu zakenman, en leider van de Tsjetsjeense onafhankelijkheidsstrijd, oprichter in spe van een Kaukasische federatie. Hoedanigheden van Kozh-Ahmed Noechajev, door Jos de Putter geportretteerd in *The making of a new empire*.

In 1974 ging de Tsjetsjeen Kozh-Ahmed Noechajev naar Moskou, om te studeren. Daar kwam weinig van terecht. Wel kwam hij tot de conclusie dat het communistische systeem niets anders is dan mafia van overheidswege, die uitsluitend door een op dezelfde principes stoelende, kapitaalcrachtige organisatie bestreden kan worden. Alleen op die manier zou Noechajevs eigenlijke doel, onafhankelijkheid van Tsjetsjenië, kunnen worden verwezenlijkt. Daarom haalde hij landgenoten naar Moskou en werkte hij zich daar op tot leider van de Tsjetsjeense mafia. Noechajev, een gewezen onderwereldkoning die de gedaante van leider van een bevrijdingsorganisatie heeft aangenomen. Gezeten langs de Bosporus in Istanboel vertelt de in maatpak gestoken Noechajev, grijzend gentleman met gedistingeerd ringbaardje, kalm en weloverwogen zijn versie van de waarheid aan Jos de Putter. De filmmaker wilde wel een portret, en Noechajev wilde de buitenwacht wel laten zien dat hij en de Tsjetsjenen allesbehalve de bandieten en moordenaars zijn waarvoor de Russen, onder aanvoering van hun president, hen voortdurend uitmaken. Maar aangezien er in Tsjetsjenië al meer dan duizend westerlingen (met het oog op losgeld) zijn ontvoerd en in sommige gevallen vermoord, kon De Putter wel enige protectie - waarvoor overigens betaald werd - gebruiken. Zijn veiligheid en die van de Poolse filmcrew (Nederlandse cameramensen bleken onverzekerbaar) werd gegarandeerd door gewapende lijfwachten, die in westerse luxewagens Noechajev



escorteren wanneer deze zich in zijn gepantserde Mercedes verplaatst. Zaken doet Noechajev in zijn kantoor in Bakoe, aan de Kaspische Zee, waar nu de strijd om de controle over de enorme olievoorraden wordt opgevoerd. De pijplijn die van Bakoe westwaarts naar de Zwarte Zee loopt, doorkruist ook Tsjetsjenië. Plannen om die pijplijn over Russisch grondgebied om Tsjetsjenië heen te leiden, becommentarieert Noechajev als volgt: 'Het is mogelijk oliepijplijnen om Tsjetsjenië heen te leiden, maar niet om de Tsjetsjenen.'

Er wordt beweerd dat Tsjetsjenië sinds het uiteenvallen van de Sovjet-Unie en het uitroepen van de onafhankelijkheid (1992) in feite wordt geregeerd door de mafia. Vast staat dat de ongeveer één miljoen, letterlijk en figuurlijk vrijgevochten Tsjetsjenen een diepe haat koesteren jegens Rusland, dat inmiddels twee keer een vernietigingscampagne tegen het republiekje en z'n hoofdstad Grozny heeft gevoerd. De eeuwenlange Russische onderdrukking werd in 1944 'bekroond' door Stalin, die het Tsjetsjeense volk in z'n geheel naar Siberië en Kazachstan liet

deporteren. Veel Tsjetsjenen zijn in ballingschap geboren. Zo ook Noechajev, die meestal onderweg is en maar toe in zijn omheinde en zwaar bewaakte onderkomen in Grozny verblijft. Deze krijgsheld, die wellicht duizenden doden op z'n geweten heeft en die zichzelf een wolf noemt, is ook gelovig moslim (geworden). Noechajev is een patriot die zich gebonden acht aan de traditionele Tsjetsjeense cultuur, en hij droomt van een vreedzame islamitische staat, opgenomen in een Kaukasisch Gemenebest. Die vrouw in het blauw regeerde vroeger Engeland. Nu niet meer. Ze is ouder dan jij! Noechajev, die, op zoek naar goodwill, met president Mashad Londen heeft aangedaan, legt de aldaar gefilmde beelden, waarop ook Margaret Thatcher te zien is, uit aan de rimpelboerenvrouw met hoofddoek naast hem. Ze blijkt mevrouw Mashadov te zijn.

The making of a New Empire zit vol met zulke intrigerende, onheilspellende of geheimzinnige scènes en beelden. Dat de film in feite onder Noechajevs condities tot stand kwam, kan de maker, gegeven de omstandigheden, niet worden aangerekend. De kijker dient dus te beseffen dat hier niet een journalistieke balans wordt opgemaakt van het krachtenspel in Tsjetsjenië en op de Kaukasus. Als documentarist (*Het is een schone dag geweest, Solo, Nagasaki Stories*) is De Putter sowieso van mening dat uitsluitend de came het verhaal moeten vertellen - dus zonder verdere uitleg of commentaar en gestelde vragen worden weggelaten. Bovendien werd er gemonteerd in de wetenschap dat Noechajev de finale zeggenschap had over het resultaat. Binnen die beperkingen is Putter geheel in zijn opzet geslaagd. Laat het aan de kijker; zien we een begenadigd maffioso-acteur aan het werk, of een man die in zijn gekozen rol van wijze vrijheidsheld is gaan geloven en zich er dus naar gedraagt?

Despotovic, Ruza

Van: Despotovic Ruza [despot@wishmail.net]
Verzonden: donderdag 13 april 2000 0:32
Aan: Targets; Ruza Despotovic
Onderwerp: Military specialists in CNN's newsroom during NATO aggression (<http://www.serb>)

www.serbia-info.com/news

[<http://www.serbia-info.com/index.html>](http://www.serbia-info.com/index.html)
[<http://www.serbia-info.com/news/index.html>](http://www.serbia-info.com/news/index.html)
CIVIL ISSUES [<http://www.serbia-info.com/news/civil/index.html>](http://www.serbia-info.com/news/civil/index.html)
POLITICS [<http://www.serbia-info.com/news/politics/index.html>](http://www.serbia-info.com/news/politics/index.html)
MILITARY [<http://www.serbia-info.com/news/military/index.html>](http://www.serbia-info.com/news/military/index.html)
[<http://www.serbia-info.com/news/kosovo/index.html>](http://www.serbia-info.com/news/kosovo/index.html)
ECONOMY [<http://www.serbia-info.com/news/economy/index.html>](http://www.serbia-info.com/news/economy/index.html)
CULTURE AND RELIGION [<http://www.serbia-info.com/news/culture/index.html>](http://www.serbia-info.com/news/culture/index.html)
SPORT [<http://www.serbia-info.com/news/sport/index.html>](http://www.serbia-info.com/news/sport/index.html)
[<http://www.serbia-info.com/g3/blue-bottom.gif>](http://www.serbia-info.com/g3/blue-bottom.gif)

Guide through Kosovo and Metohia [<http://www.serbia-info.com/news/kosovo/documents/index.html>](http://www.serbia-info.com/news/kosovo/documents/index.html)

Print this page! [<http://www.serbia-info.com/cgi-bin/printpage?filename=/news/2000-04/12/18383.html>](http://www.serbia-info.com/cgi-bin/printpage?filename=/news/2000-04/12/18383.html)

[<http://www.serbia-info.com/g3/1t.gif>](http://www.serbia-info.com/g3/1t.gif) [<http://www.serbia-info.com/g3/1t.gif>](http://www.serbia-info.com/g3/1t.gif)
[<http://www.serbia-info.com/g3/header.gif>](http://www.serbia-info.com/g3/header.gif)
[<http://www.serbia-info.com/news/kosovo/index.html>](http://www.serbia-info.com/news/kosovo/index.html)
[<http://www.serbia-info.com/g3/1t.gif>](http://www.serbia-info.com/g3/1t.gif)

"The Guardian": Military specialists in CNN's newsroom during NATO aggression

April 12, 2000

[<http://www.serbia-info.com/g3/images/gardian.gif>](http://www.serbia-info.com/g3/images/gardian.gif)

London, April 12th, 2000 (Tanjug) - Two leading US news channels, Cable Network News (CNN) and National Public Radio (NPR), have admitted that they allowed psychological operations officers from the military to work at their headquarters during the bombing of Yugoslavia, last year.

CNN and National Public Radio, hastened to defend themselves, claiming, according to the London "Guardian", that the American military specials worked as interns in their newsrooms and that they did not influence news coverage of NATO aggression on Yugoslavia.

Faced with such an unpleasant discovery, which unavoidably questions the status of these highly professional houses, on which, especially CNN, insist. The representatives of these networks also said the internships of "psy-ops" officers had been stopped as soon as senior managers found out.

For its part, the American army, also made an effort to save CNN and National Public Radio's honour, saying the program was only intended to give young army media specialists some

experience of how the news industry functioned.

- "The Guardian" adds that the interns were restricted to mainly menial tasks such as answering phones, but the fact that military propaganda experts were even present in newsrooms as reports about the war against Yugoslavia were arriving has triggered a storm of criticism and raised questions about the independence of these networks.

Thus, Alexander Cockburn, a liberal newspaper commentator wrote "Maybe CNN was the target of a psy-ops penetration and is still too naive to figure out what was going on. In the Kosovo conflict, as with other recent wars, CNN's screen was filled with an unending procession of bellicose advocates of bombing, many of them retired US generals."

"The Guardian" emphasizes that the army's psychological operations are prohibited by law from manipulating the US media.

In spite of all this, Susan Binford, the head of CNN public relations said for "The Guardian" that the whole thing is embarrassing, but that it did not compromise her network "journalistically".

<http://www.srbija-info.com/>

[[Home <http://www.srbija-info.com/index.html>](http://www.srbija-info.com/index.html) | [Encyclopedia <http://www.srbija-info.com/enc/index.html>](http://www.srbija-info.com/enc/index.html) | [Facts&Figures <http://www.srbija-info.com/facts/index.html>](http://www.srbija-info.com/facts/index.html) | [News <http://www.srbija-info.com/news/index.html>](http://www.srbija-info.com/news/index.html)]
Copyright © 1998, 1999, 2000 Ministry of Information
Email: [mirs@srbija-info.yu <mailto:mirs@srbija-info.yu>](mailto:mirs@srbija-info.yu)

Van: Despotovic Ruza [despot@wishmail.net]
Verzonden: vrijdag 14 april 2000 0:13
Aan: Targets; Dolf Loth; Annamiek Vermeulen; Ruza Despotovic
Onderwerp: Internet aggression (<http://www.serbia-info.com/news/2000-04/13/18413.html>)

www.serbia-info.com/news

[<http://www.serbia-info.com/index.html>](http://www.serbia-info.com/index.html)
[<http://www.serbia-info.com/news/index.html>](http://www.serbia-info.com/news/index.html)
CIVIL ISSUES [<http://www.serbia-info.com/news/civil/index.html>](http://www.serbia-info.com/news/civil/index.html)
POLITICS [<http://www.serbia-info.com/news/politics/index.html>](http://www.serbia-info.com/news/politics/index.html)
MILITARY [<http://www.serbia-info.com/news/military/index.html>](http://www.serbia-info.com/news/military/index.html)
KOSOVO AND METOHIA [<http://www.serbia-info.com/news/kosovo/index.html>](http://www.serbia-info.com/news/kosovo/index.html)
ECONOMY [<http://www.serbia-info.com/news/economy/index.html>](http://www.serbia-info.com/news/economy/index.html)
CULTURE AND RELIGION [<http://www.serbia-info.com/news/culture/index.html>](http://www.serbia-info.com/news/culture/index.html)
SPORT [<http://www.serbia-info.com/news/sport/index.html>](http://www.serbia-info.com/news/sport/index.html)
[<http://www.serbia-info.com/g3/blue-bottom.gif>](http://www.serbia-info.com/g3/blue-bottom.gif)

Print this page! [<http://www.serbia-info.com/cgi-bin/printpage?filename=/news/2000-04/13/18413.html>](http://www.serbia-info.com/cgi-bin/printpage?filename=/news/2000-04/13/18413.html)

[<http://www.serbia-info.com/g3/1t.gif>](http://www.serbia-info.com/g3/1t.gif) [<http://www.serbia-info.com/g3/1t.gif>](http://www.serbia-info.com/g3/1t.gif)
[<http://www.serbia-info.com/g3/header.gif>](http://www.serbia-info.com/g3/header.gif)
[<http://www.serbia-info.com/news/politics/index.html>](http://www.serbia-info.com/news/politics/index.html)
[<http://www.serbia-info.com/g3/1t.gif>](http://www.serbia-info.com/g3/1t.gif)

Internet aggression

April 13, 2000

[<http://www.serbia-info.com/g3/images/si-logo1.gif>](http://www.serbia-info.com/g3/images/si-logo1.gif)

Belgrade, April 13 - Certain new methods are being applied these days in the media war against Serbia and the Serbian people. Along with their psychological and propaganda services and home-made self-proclaimed independent media, those who had bombed Serbia and who still carry out the aggression against it, have entered upon a new stage of the attacks over Internet.

In a planned and malicious action regularly registered Yugoslav sites were taken over on the central server of an American firm involved in the registration of the Internet domains. Numerous sites of the Yugoslav providers, political parties and firms were attacked in a synchronized manner.

One of the most severe criminal attacks on the Ministry of Information of the Republic of Serbia was carried out on Wednesday afternoon. American-Albanian propagandists forged the entire English version of the site and by false presentation on the Ministry of Information Internet address tried once again to delude the entire world and conceal their own crimes. It was not a surprise that they placed that bunch of outrageous lies regarding the historical and current developments on the territory of the former Yugoslavia, Serbia and Kosovo and Metohija between the story about the massacre in Racak and the text in which they rendered thanks to NATO. Though the Finnish, Russian and Belarus pathologists and numerous world media have denied the existence of the fabricated mass grave of the Albanians in Racak long ago, which was used as a pretext for bombardment of Serbia by its author Walker, the mass grave is persistently being mentioned. This story has a new function; it is supposed to conceal the real truth from the Kosovo

Albanians themselves - that they were misused by the NATO persons in power. The gratitude to NATO and the U.S., expressed in the end of the forged site has the same function. This propaganda against Serbia and the Serbian people, created by the order givers, by a combination of circumstances appeared on the day when the NATO killers had bombed the convoy of ethnic Albanian refugees in the village of Meja, near Djakovica last year. In the attack, 73 persons had been killed and 36 injured.

In keeping with its obligations, the Ministry of Information will continue informing domestic and world public about the developments in the country, especially in Kosovo and Metohija. All necessary measures will be taken against the media violence, the misuse of the Internet as a media and violations of all international judicial and moral norms.

[[Home <http://www.srbija-info.com/index.html>](http://www.srbija-info.com/index.html) | [Encyclopedia <http://www.srbija-info.com/enc/index.html>](http://www.srbija-info.com/enc/index.html) | [Facts&Figures <http://www.srbija-info.com/facts/index.html>](http://www.srbija-info.com/facts/index.html) | [News <http://www.srbija-info.com/news/index.html>](http://www.srbija-info.com/news/index.html)]
Copyright © 1998, 1999, 2000 Ministry of Information
Email: mirs@srbija-info.yu <<mailto:mirs@srbija-info.yu>>



KOOIJMAN

automatiseringsoplossingen die blijvend werken

1 Member of Foreign Affairs
LORD ROBINSON; Public Document

"military activities are needed in support of

Statement of Chairman ^{in charge} OSVE by
Vrijheid, with 1400 members;

your reference document was "human
interests" den vol.

= aambtelijke inderdaad. to file as indictment.

Dank." Zijn vrouw, een dame met sneeuw wit permanent, knikt ontroerd. „Dank u wel dat u bent gekomen.”

Een bus vol Nederlandse demonstranten vertrok afgelopen weekeinde naar Wenen om deel te nemen aan de internationale demonstratie tegen nieuwe Oostenrijkse regering, waaraan de extreem-rechtse FPÖ deelneemt. Het Nederlands Auschwitz Comité, het Cidi (Centrum informatie en documentatie Israël) en de anti-racisme stichting Magenta wilden met de reis dat deel van de Oostenrijkse bevolking steunen dat niet op de extreem-rechtse FPÖ heeft gestemd. De organisaties zijn voorstander van een effectieve politieke boycot tegen

ties. Een kwart van de inzittenden is journalist. Slechts een handjevol actievoerders gaat op eigen initiatief mee. Volgens de organisatie was het al moeilijk om deze ene bus vol te krijgen.

Minstens 150 000 demonstranten

WENEN – De politie sprak over 150 000, de organisatoren schatten het aantal deelnemers op 300 000. Zeker is in elk geval dat de demonstratie zaterdag in Wenen de grootste was die sinds het aantreden van de regering van christen-democratische ÖVP en de extreem-rechtse FPÖ van Jörg Haider begin februari werd georganiseerd.

Ook elders in Europa waren er in het weekeinde opnieuw protesten tegen de recente ontwikkelingen in Oostenrijk. In heel Frankrijk gingen zaterdag zo'n 20 000 mensen de straat op, waaronder 9 000 in

helemaal niks.”

Demonstrante Hanneke Klootwijk: „Één bus om heel Nederland te vertegenwoordigen, dat is niet veel. Nederlanders zijn laks, tegenwoordig. Op korte termijn

andere stem te geven dan Beatrice deed door in Oostenrijk te gaan skiën.” Mededemonstrante Roos Nierop (22): „Als burger moet je juist nu een signaal geven dat het de verkeerde kant op gaat.”

Parijs. In Londen trok een demonstratie bij de Oostenrijkse ambassade 500 mensen. In Brussel liepen gisteren 10 000 mensen door de stad.

Het protest in Wenen trok demonstranten uit heel Europa. Ze kwamen samen op het Heldenplatz, het plein waar Hitler in 1938 na de inlijving van Oostenrijk door nazi-Duitsland stormachtig werd toegejuicht. De bijeenkomst had een rustig verloop; de politie verrichtte vier arrestaties. FPÖ-leider Haider moest onder begeleiding een restaurant verlaten waar hij door demonstranten was ontdekt.

mebestrijding. „Jongeren denken misschien: dat gebeurt in Oostenrijk, niet hier. Toen ik student was, demonstreerde ik overal tegen: kernwapens, Ritzen. Nu zijn jongeren meer bezig met mobiele telefoons of merkkleding.” Roos Nierop: „Voor mij is 175 gulden toch vrij veel geld. In mijn vriendenkring wordt wel over Haider gepraat. Maar anderen vragen zich af wat ze Oostenrijkers te bieden hebben.”

De bus rijdt de hele nacht door. In Wenen gaat de groep per metro naar het centrum. De Oostenrijkse passagiers kijken strak voor zich uit, een half oog op de borden met 'Holland tegen racisme'.

VERVOLG OP PAGINA 4

Iran kiest massaal voor hervormingen

TEHERAN – De hervormingsbeweging rond president Khatami stevent af op een ruime overwinning bij de parlementaire verkiezingen in Iran. De vraag is of een tweederde meerderheid wordt behaald, nodig om veranderingen aanvaard te krijgen in de Majlis.

Het officiële Iraanse persbureau Irna meldde gisteravond de uitslag van 190 van de 290 parlementszetels. Daarvan gaan er 137 naar de hervormers, de conserva-

tieven krijgen er 44, en onafhankelijke kandidaten veroverden negen zetels. Het volledige resultaat van de verkiezingen van afgelopen vrijdag zal pas in de loop van de week duidelijk zijn.

Bij ongeregelde heden na het bekend worden van eerste uitslagen zijn volgens een Iraanse zondagskrant acht doden gevallen. In de steden Sjoesj en Sjadekan in het zuidwesten koelden tegenstanders van gekozen kandidaten hun woede op overheidsgebouwen.

Er wordt gerekend met een hoge opkomst, meer dan 80 procent van de 38,7 miljoen Iraanse kiezers zou naar de stembureau's zijn gekomen. Zij konden kiezen uit ongeveer 5 800 kandidaten. Volgens analisten heeft de hoge opkomst de hervormers in de kaart gespeeld. De conservatieven verloren vooral in de stedelijke centra als Teheran en Isfahan. Bekende verliezers zijn Ali Fallahan, ex-minister van veiligheid en gezocht door Duitsland wegens moord op Iraanse Koerden, en waarschijnlijk ook ex-president Rafsanjani, een gematigd hervormer. Voor enkele tientallen zetels is over twee maanden een tweede stembusgang nodig omdat geen van de kandidaten boven de vereiste 25 procent kwam.

De VS hopen dat een nieuwe dialoog mogelijk is tussen beide landen na deze verkiezingsuitslag. De Israëlische premier Barak reageerde voorzichtig: „Eén zwaluw maakt nog geen zomer.”

PAGINA 5: KHATAMI NOG NIET VAN KHAMENEI AF

Henrique Doormink, eigenaar van een kledingverhuurbedrijf voor tv en theater dat na 63 jaar wordt opgedoekt: „Voor de veiling hebben we alle pakken compleet gemaakt en nu hangt alles op 10 000 hangertjes.”

PAGINA 2

Spelers willen Aalbers terug

De spelers van voetbalclub Vitesse gaan pleiten voor een terugkeer van de weggestuurde ex-voorzitter Karel Aalbers. Op het veld leden de Arnhemmers de eerste nederlaag onder trainer Ronald Koeman, 3-2 bij PSV.

PAGINA 7 en 10

Vier asielzoekers neergestoken

ARNHEM – Vier asielzoekers van Armeense afkomst zijn gisteravond bij winkelcentrum Kronenburg in Arnhem neergestoken. Ze zijn opgenomen in diverse ziekenhuizen. Volgens de mannen, die ernstig gewond raakten aan buik en rug, zouden zij zijn belaagd door een groep van tien tot vijftien jongeren. De politie trok met tien agenten de buurt in. De zoektocht, aan de hand van bloedsporen, leverde geen daders op.

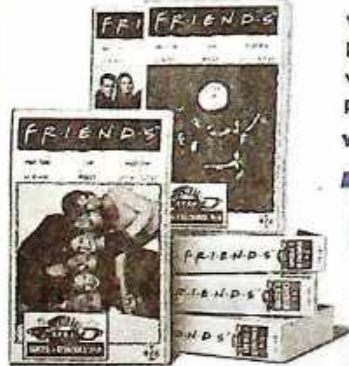
advertentie

FRANS KOTTERER
BLOW BABY BLOW
Noir-thriller over de Amerikaanse verkiezingen **DERDE DRUK!**
UITGEVERIJ LUITINGH SIBTHOFF f 29,90

advertentie

Even naar etos

Zo maak je vrienden



Videoband 'Friends' keuze uit 6 banden van serie 2 per stuk

van 39,95 naar

19,99

etos

Deze aanbieding geldt van maandag 21 t/m zondag 27 februari 2000. OP=OP

CNN had militairen in dienst

Kosovo

Abe de Vries

BELGRADO – De Amerikaanse zender CNN heeft vorig jaar korte tijd militairen in dienst gehad die zijn gespecialiseerd in 'psychologische operaties' (psyops). Een woordvoerder van het Amerikaanse leger heeft dit tegenover Trouw bevestigd. De militairen hebben mogelijk invloed gehad op het nieuws dat CNN over de Kosovo-crisis verspreide.

„Psyops-militairen, zowel soldaten als officieren, hebben op het hoofdbureau van CNN in Atlanta gewerkt in het kader van ons programma *Training with industry*”, aldus majoor Thomas Collins van

de informatiedienst van het Amerikaanse leger. „Ze waren als gewone werknemers in dienst van CNN. Ik sluit niet uit dat ze tijdens de oorlog in Kosovo aan verhalen hebben gewerkt. Ze hebben geholpen bij de nieuwsproductie.”

De militairen, volgens de woordvoerder een 'handvol', waren enkele weken bij CNN „om het bedrijf te leren kennen en hun horizon te verbreden”. Collins zegt dat ze „niet onder controle van het leger hebben gewerkt”. Amerikaanse psyops-personeel wordt volgens Collins sinds enkele jaren tijdelijk in het bedrijfsleven geplaatst. Hun verbintenis varieert van een paar weken tot een jaar.

CNN is het grootste en best-bekeken nieuwsstation ter wereld.

Het contact met psyops-specialisten van het leger roept vragen op over de journalistieke onafhankelijkheid van de zender. Het militaire CNN-personeel hoorde bij de luchtmobiele Vierde Psychologische Operatiegroep (Psyops Group), gestationeerd in Fort Bragg in Noord-Carolina. Een van de taken van deze 1 200 man sterke eenheid is het verspreiden van 'geselecteerde informatie'.

Amerikaanse psyops-troepen proberen met een scala aan technieken de media en de publieke opinie te beïnvloeden in gewapende conflicten waarbij Amerikaanse belangen op het spel staan. De propaganda-groep was onder andere actief in de Golfoorlog, de oorlog in Bosnië en tijdens de Kosovo-crisis.

CNN kon dit weekeinde geen

definitief commentaar geven. „Ik geloof niet dat wij militairen in dienst zouden nemen, dat is althans niet iets wat wij normaal gesproken doen”, zei woordvoester Megan Mahoney vrijdagavond in eerste instantie. Nadat de informatiedienst van het leger het nieuws echter bevestigde, liet Mahoney weten te moeten overleggen met de concerttop. Gisteravond had de CNN-woordvoering nog steeds geen officiële reactie geformuleerd.

De berichtgeving van CNN en andere media over de oorlog in Kosovo is van verschillende kanten bekritiseerd als eenzijdig, emotionerend, versimpelend en zwaar leunend op Navo-zegsliden.

PAGINA 5: BIJ HET AMERIKAANSE LEGER ZIJN ZE DOL OP CNN



Eerst lichte vorst en kans op gladheid. Later zon en vanuit het westen bewolking. Later kans op regen. Het wordt ongeveer 5°. Tot matig, aan zee tot vrij krachtig toenemende zuidenwind. De komende dagen af en toe zon en meest droog.

Trouw commentaar Witte ouders op de vlucht

Nederlanders laten zich graag voorstaan op hun tolerantie jegens minderheden, de maatschappelijke werkelijkheid wijst anders uit. Die zegt dat integratie op papier een mooi ideaal is, dat vooral nagestreefd moet worden in landen als Oostenrijk. Maar onze eigen witte kinderen sturen we liever niet naar scholen met allochtonen. Het resultaat van deze 'witte vlucht' is dat het aantal zwarte scholen de laatste jaren sterker is gestegen, dan op grond van de prognoses mocht worden verwacht, zo blijkt uit het zaterdag in deze krant gepresenteerde onderzoek.

Voor een goed begrip: de aanwezigheid van zwarte scholen is in met name de vier grote steden onvermijdelijk vanwege de grote concentraties allochtonen. In tal van andere wijken van die steden en in andere gemeenten

zijn zwarte scholen echter wel degelijk het resultaat van witte ouders die hun kinderen liever naar een witte school sturen. Soort bij soort. Ongetwijfeld menen zij het beste met hun kind voor te hebben. Soms zullen ze daarin ook gelijk hebben, met name als de kwaliteit van de zwarte school te wensen overlaat. Maar feit is ook dat zij hun kind zo ernstig tekort doen. Hun kind wordt opgevoed met de illusie van een wit Nederland. De kans dat ze dit beeld later alsnog kunnen bijstellen is ook niet zo groot. De kans dat je op een gymnasium een allochtoon tegenkomt is zelfs te verwaarlozen.

Zo tekent zich een tweedeling af die gepareerd zal moeten worden. Door dwars tegen de stroom in toch zoveel mogelijk te willen spreiden, maar vooral ook door ervoor te zor-

gen dat zwarte scholen inhoudelijk goed scoren, zodat het argument vervalst dat daar geen kwaliteit geleverd wordt. Op beide punten is de afgelopen jaren wel het een en ander gebeurd, maar te weinig. Het spreidingsbeleid leed meestal schipbreuk en het bijspijkeren van zwarte scholen liet te wensen over.

Staatssecretaris Adelmund wil nu het tij keren door teams van onderwijskundigen op zwarte scholen loslaten. Maar of dat veel zal helpen? Leerkrachten ontvluchten nu al vaak de zwarte scholen. Dat lijkt met deze vrijblijvende bemoeizucht alleen maar erger. Nee, een overheid die werkelijk wat aan de zwarte scholen wil doen, zal er een goed salaris tegenover moeten stellen en (voor wat hoort wat) die scholen vooral ook moeten afrekenen op prestaties.

Elke dag

het Nieuwskatern

alles wat u moet weten, afgewogen bij elkaar

De Verdieping
Trouw
(Misschien wel de beste krent van Nederland)

BON voor een proefabonnement op Trouw inclusief de Verdieping van 4 weken voor f 19,75

Naam: _____ MV

Adres: _____

Postcode/Plaats: _____

Telefoonnummer: _____ (i.v.m. controle op bezorging)

Deze bon in een open enveloppe zenden aan: Trouw, Antwoordnummer 2792, 1000 PA Amsterdam. (Postzegel niet nodig), bellen kan ook: 0800-0557 (gratis).

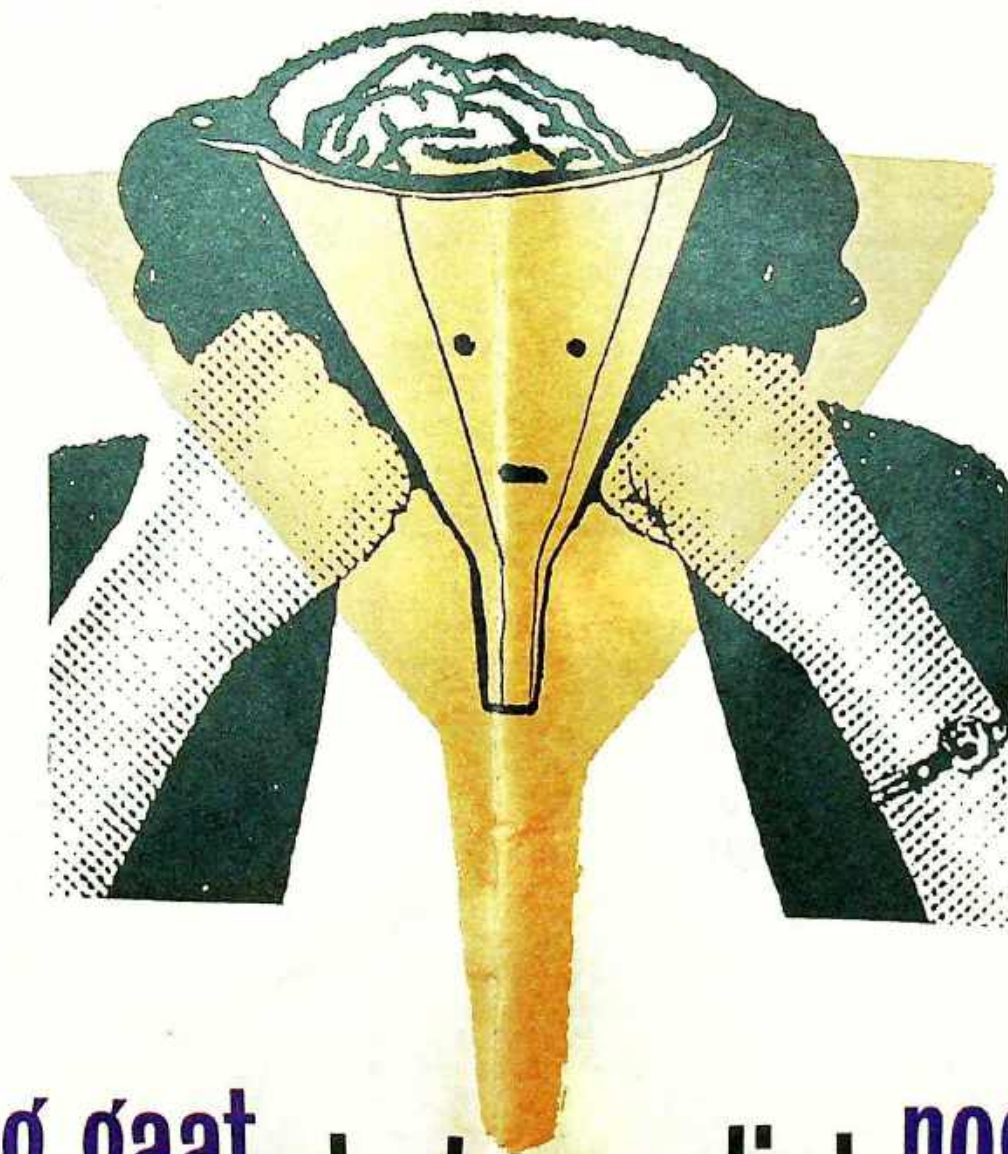
Aansluitend neem ik een abonnement en betaal per:

- maand f 45,50
- kwartaal f 129,50
- halfjaar f 243,00
- jaar f 466,50



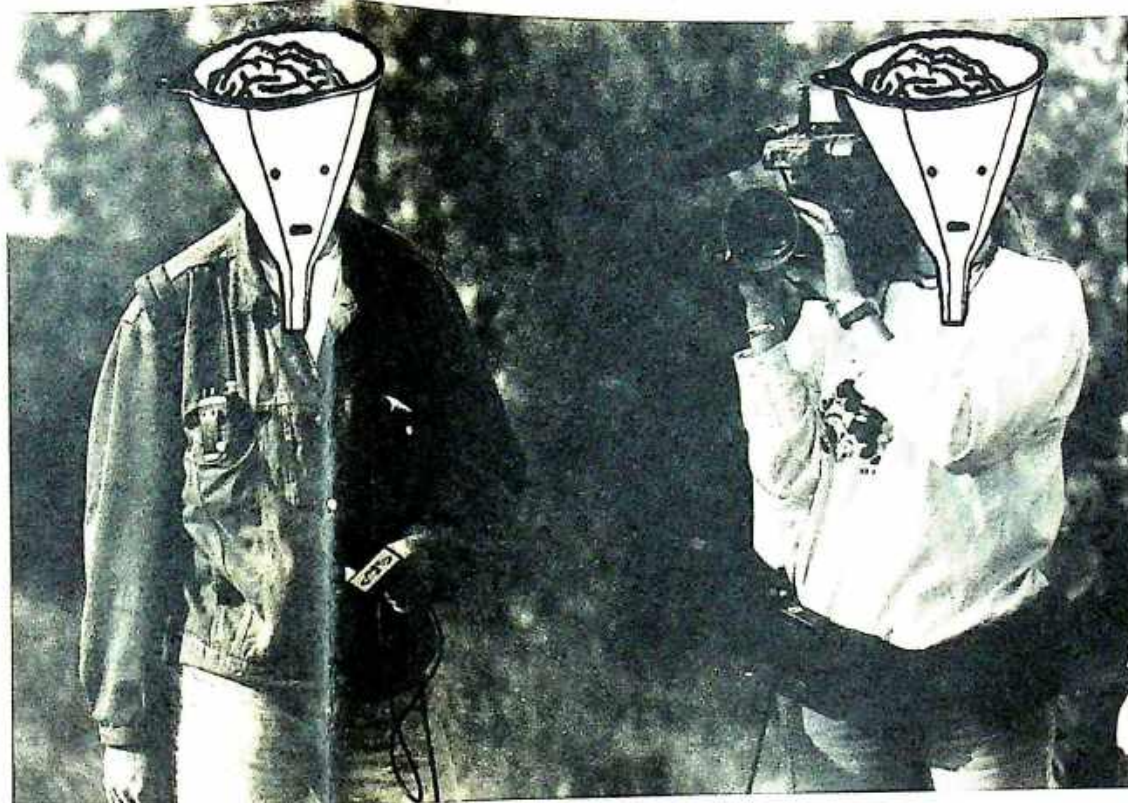
15-3-2000

2000 . . . DE SLAG OM HET NIEUWS



TAMMO SCHURINGA

Hoe lang gaat de journalist nog mee?



WILLEM MIDDLEBOOP / RHT / TAUONO SCHURINGA

Marcel Gelauff
eindredacteur RTL Nieuws:

'Verbindingen *all over the world* zijn steeds simpeler te maken, waardoor je beelden sneller kan laten zien. Dat heeft het gevaar in zich, dat je minder tijd neemt om over die beelden na te denken, er met de journalistieke kam doorheen te gaan. Bij live-verslaggeving wordt het materiaal op locatie geselecteerd door de verslaggever zelf, terwijl je er als eindredactie misschien langer bij stil had willen staan. Toch betekent de snelle ontwikkeling van nieuwe technologieën niet per definitie een vermindering van de kwaliteit. Want we kunnen nu veel actueler zijn, de hele wereld op elk moment van de dag laten zien. Het nieuws uit randgebieden is beter te verslaan, en dat is een belangrijk winstpunt. Moest vroeger de hele filmcrew met apparatuur naar het land van bestemming worden vervoerd, nu monteert onze verslaggever in Mozambique ter plekke zijn eigen verhalen. Er zijn veel meer mogelijkheden tegen lagere kosten. Daarbij heeft een redactie zelf de keuze om te zorgen voor achtergrond en duiding. Zo zijn er bij RTL Nieuws voortdurend een paar mensen aan het werk die los staan van de waan van de dag, die zich alleen richten op research en langlopende verhalen. Ook gezien de toenemende concurrentie is dat een voorwaarde. Dat aan die concurrentieslag ook amateurs deelnemen is inderdaad een feit. Elke gek kan tegenwoordig een digitale camera kopen en nieuws verslaan. Voor

nieuwsrubrieken is het dus van groot belang om zich te blijven onderscheiden, vooral als je te maken krijgt met het wegvallen van deadlines op het internet en de noodzaak om 24 uur per dag up to date te zijn. Toch denk ik dat de consument ook altijd nieuws tot zich zal willen nemen, dat geselecteerd is door een betrouwbare bron. Zo zal ik wel een boek bestellen bij amazon.com, maar niet bij hupseflups.com, omdat ik anders de kans loop een baksteen toegestuurd te krijgen. Zo zal het met journalistieke producten op het net ook gaan. Die behoefte aan een handzame samenvatting van het nieuws door professionele journalisten zie ik niet zo snel verdwijnen. Maar dat is maar een gevoel. De ontwikkelingen komen in een enorm tempo op ons af en we weten niet waar het precies heen zal gaan. Op het moment zijn we hard aan het nadenken over een RTL Nieuws-site op internet, want zoals voor veel nieuwe producten geldt ook hier: als je niet op tijd op de markt bent, besta je straks niet meer.'

Theo Dersjant
eindredacteur De Journalist:

'Je moet het sneller en het oppervlakkiger werken wel van elkaar gescheiden houden. De consument zal het nieuws inderdaad als oppervlakkiger beschouwen, maar dat heeft meer te maken met de versoaping van de media dan met de ontwikkeling van nieuwe technologieën. Zo heeft Teletekst het

Dankzij de digitale revolutie kan de journalist uit steeds meer nieuwsbronnen putten. Maar wat is zijn waarde nog als zijn rol van kritisch intermediair wordt gereduceerd tot die van doorgeefluik van vluchtige, ongesorteerde informatie? Verdwijnt het onderscheid tussen amateurs en professionals nu digitale technieken binnen ieders handbereik komen? Over deze en andere brandende kwesties gaat *Het Schaduwkabinet*, een NPS-discussieprogramma onder leiding van Felix Rottenberg. Aanleiding voor een rondvraag langs mensen uit het vak.

be-
nd
nts
hil
nd
r-t
ls j
vaa
eef;
esul

ran
nter
Nieu
tern
die b
zieën



Elke gek kan tegenwoordig een digitale camera kopen en nieuws verslaan

TAMMO SCHURINGA

nieuws ooit wel sneller kunnen brengen, maar niet platter gemaakt. Journalisten hebben altijd snel moeten werken. Volgens mij zit het probleem meer in de hoeveelheid informatie die er tegenwoordig op ze afkomt. De samenleving van nu is ingewikkelder om te verslaan. En die informatiestroom neemt alleen nog maar toe, ook gezien de steeds grotere bedragen die bedrijven uitgeven aan PR. De journalist moet al die gegevens waarnemen, beoordelen en selecteren en als het nieuws niet binnen 24 uur verwerkt wordt, dan hoeft het eigenlijk al niet meer. Doordat de media verzakelijken, er meer onderwerpen gecoverd moeten worden en de gemiddelde werknemer ook nog bijdraagt aan de zorg voor het gezin, wordt de druk wordt steeds groter. Maar dat is meer een maatschappelijke dan een technologische kwestie. Ik ben het er dan ook niet mee eens dat de journalist

steeds meer een 'doorgeefluik' wordt. Integendeel. Hoe meer informatie we van alle kanten krijgen, hoe belangrijker het element van checken, schiften en beoordelen wordt. Vroeger was je veel tijd kwijt met het vergaren van nieuws; tegenwoordig komt het nieuws naar je toe en neemt het checken en interpreteren van feiten meer tijd in beslag. Bij een groot nieuwsaanbod als het huidige is het immers van groot belang dat jij als betrouwbare bron wordt beschouwd. En dat onderscheidt nu juist de amateur van de professional. Het is een groot verschil of je een nieuwsfeit op internet aanbiedt als Jan Klaasen of als Jan Klaasen van de *Washington Post*. Dat keurmerk van betrouwbaarheid wordt steeds essentiëler. Ook omdat er veel verandert binnen het vak; er is een grote toeloop van journalisten en de traditionele manier van media maken valt langzamerhand weg. Daarom moeten we regelmatig kritisch reflecteren op wat we doen en hoe we het doen.'

Harry van Heerden hoofdredacteur 2Vandaag:

'Ik denk niet dat het nieuws oppervlakkiger is geworden. Doordat je allerlei bronnen sneller kunt raadplegen, kun je juist een vollediger beeld van de gebeurtenissen geven. En je moet natuurlijk altijd waken voor het klakkeloos doorgeven van feiten. Ik zie het wel om me heen gebeuren, dat journalisten te weinig kritisch zijn, de informatie snel naar buiten brengen zonder te kijken uit welke bron het komt. Vooral bij nieuws uit landen waar de overheidspropaganda sterk is, zoals China, Taiwan of Indonesië. Zo stond onlangs in alle kranten dat Pinochet het bewustzijn verloren had, maar dat was helemaal niet waar. Dat was een bericht waarvan je op je klompen kon aanvoelen dat het onzin was. En het checken van informatie is toch de basisvoorwaarde van de journalistiek. Je moet wel weten uit welke hoek de wind waait.

Als nieuwsredactie van 2Vandaag hebben we dankzij internet wel sneller toegang tot informatie, maar onze werkwijze is daardoor nog niet erg veranderd. Ik denk dat dat in de toekomst wel zal gebeuren. Dat binnen tien jaar tv en internet zullen samenvallen, beide media via één beeldscherm de huiskamer binnenkomen en je met je toetsenbord kunt aangeven welk programma je wilt zien. Dat betekent dat je als programmamaker veel meer contact met je publiek kunt hebben, dat kijkers direct kunnen reageren en vragen stellen. Door internet onderdeel van je programma te laten zijn, kun je je informatie ook meer toespitsen op de wensen van de individuele kijker. Naast de onderwerpen die je dagelijks uitzendt, kan je ook nu extra informatie bieden, zoals ruwe interviews. Dankzij een directe feedback raak je als actualiteitsrubriek beter op de hoogte van wat de kijker belangrijk vindt, zodat je daarop kunt inspelen. Sommige zijn bang dat je daarmee stupide programma's krijgt, maar ik denk niet dat een grotere participatie van het publiek tot vervlakkings leidt. Programmamakers moeten niet in een ivoren toren gaan zitten en zelf een beetje hun hobby gaan uitleven; ze zijn er tenslotte voor de kijker. Al blijft de rol van de journalist een rieuze, hij zal het kaf van het koren moeten scheiden en dat lijkt me een hele uitdagende positie.'

Bernadette Slotboom adjunct-hoofdredacteur NOS Journaal:

'De informatie is steeds sneller bij je en wat vanochtend in de krant stond is vanmiddag alweer achter de haald. In bepaalde gevallen is er inderdaad sprake van een inflatie van het nieuws. Een 24-uurszender als CNN bijvoorbeeld maakt veel registratietelevisie. Enkele programma's proberen ze wel verdieping te brengen, maar verder is het gewoon een kwestie van een blik opretrekken. Dat gaat maar door. Zo



YASHA

In de *Financial Times* van 18 februari zegt Oliviero Toscani van Benetton: 'Today, any product is made of two things: a percentage of material and a percentage of image. And the part of the product that is made of image is getting bigger.' Wat is *image*?

Image is wat de consument denkt, voelt en associeert bij product X. Denkt en voelt de consument niets bij product X, is het een product zonder *image*, dus waarschijnlijk een hopeloos product. Waarom zijn debutanten, zegt men, moeilijk te verkopen? Omdat het producten zijn zonder *image*. Als uw schoonfamilie niets voelt of denkt, als ze aan u denken, bent u ook een product zonder *image*.

Geen geld hebben is erg, maar een product zijn zonder *image* is het ergste wat de mens kan overkomen.

Om te beginnen zult u over uzelf na moeten gaan denken als een product, ook als u in God gelooft. God houdt ook van producten. Het is misschien even wennen, maar het is onvermijdelijk.

Vraagt u zich dan af waarin het materiaal van uw - laten we eerlijk zijn - belabberde product zich onderscheidt van het materiaal van de belabberde producten om u heen? In niets.

God heeft een belabberd product afgeleverd. Sommigen zeggen dat de erfzonde is. Nu komt de verlossing om de hoek kijken: *image*.

Om te beginnen maakt het niet uit wat de consumenten voelen als ze aan uw product denken, als ze maar iets voelen. Hoewel *image* zich ook tegen je kan keren. Denk aan Cherry Coke, Herman van Veen, Video2000, Youp van 't Hek, Versace.

Als u een familie heeft, moet u over uw familieleden niet meer als familieleden denken, maar als consumenten. Zeg een paar keer tegen uzelf: 'Ze eten me op en daarvoor moeten ze betalen.' Dat helpt.

Nu uw *image*. Heeft u iets dat opvalt, het hoeft niet per se iets positiefs te zijn? Heeft u bijvoorbeeld heel lang okselhaar? Houd op met knippen, laat het groeien tot uw okselhaar een aanzienlijke lengte heeft bereikt. Toon uw okselhaar herhaaldelijk aan de consumenten in uw omgeving. Vroeg of laat zullen ze u associëren met okselhaar en okselhaar met u.

U heeft een *image*.

anders gaan wij in Nederland ook krijgen, zo niet via tv, dan wel via internet. Je kunt nu al via webcams onder commentaar allerlei gebeurtenissen volgen, steeds meer plaatsen in de wereld.

Denk ik dat de kristische nieuwsconsument tijd zal blijven zoeken naar goed geselecteerde zaken. Een 8 uur Journaal zoals dat er nu is, de dingen voor u op een rijtje gezet, zal altijd behoefte blijven. Natuurlijk is het bewaren van evenwicht tussen snelheid en kwaliteit ook voor ons een dagelijkse worsteling. Maar door de snelheid van het nieuws zijn we verplicht nog beter te selecteren en naar onze bronnen te kijken. We proberen ons programma te verdiepen door uitleg te geven, verschillende kanten belichten en onverwachte onderwerpen en invalshoeken te kiezen.

Onder invloed van nieuwe technologieën, door het ontstaan van nieuwe programmavormen, zal je verschillende typen journalisten gaan signaleren, variërend van het doorgeefluik en het 'U vraagt, wij draaien'-type tot de kritische intermediair en de waakhond. Als je het goed doet zal het vak in elke geval steeds waardevoller worden. Er komt immers steeds meer in de wereld; je moet steeds meer verwerken voor hetzelfde resultaat.'

Francisco van Jole, internetverslaggever:

Nieuws wordt alleen maar oppervlakkiger omdat er kennelijk een behoefte aan oppervlakkigheid is. En in die behoefte wordt voorzien door nieuwe technologieën. Dat journalisten daarbij steeds meer de functie

van doorgeefluik krijgen is inherent aan het ontstaan van nieuwe media. De eerste kranten in de jaren twintig brachten ook voornamelijk doorgeefnieuws. Zo begint het altijd.

Onder journalisten heerst nog steeds een grote weerstand tegen internet, er zijn er maar weinig die er iets mee doen, bijvoorbeeld erop publiceren. Dat zie je wel vaker: mensen die progressie prediken hebben eigenlijk een hekel aan nieuwigheid. En andersom. Zo is *De Telegraaf* de krant die internet het meest omarmd heeft, en is *Vrij Nederland* er nergens te vinden. Eenzelf gebruik ik internet als journalistiek instrument. Het medium heeft de machtspositie aangetast van de journalist, omdat je nu minder makkelijk met dingen weggkomt. Een CNN-autoriteit als Peter Amett is erdoor gesneuveld, omdat zijn verhalen via internet werden ontkracht.

De snelheid van het nieuws is er op zich niet groter op geworden, maar wel zijn de nieuwsmomenten veranderd. Tegenwoordig kun je je op elk gewenst moment van de dag laven aan de voortdurende nieuwsstroom. Ook kan iedereen een krantje beginnen op internet. Ik geloof niet dat de verschillen tussen amateurs en professionals daardoor echt wegvallen, maar wel dat de professionele amateur nu meer kans van slagen heeft. Zo heb ik contact met een meisje van vijftien, die in haar eigen e-zine hele diepgravende journalistieke onderwerpen aansnijdt. Wellicht staat er onder invloed van nieuwe media een hele generatie betere journalisten op.'

Pam van der Veen

MAANDAG NEDERLAND 3 20.54 UUR

Afschuw na Duitse televisiebeelden

Van onze redactie buitenland
AMSTERDAM - De Russen spreken van een regelrechte verval-sing, maar internationale mensenrechtenorganisaties zijn overtuigd van de echtheid. In het Westen is gisteren met afschuw gereageerd op de beelden van wat voor de gewone televisiekijker welhaast een massamoord op Tsjetsjenen door Russische militairen móet zijn. Vanuit verschillende Europese hoofdsteden klonk direct de roep om een onafhankelijk onderzoek.

De beelden zijn gemaakt door een journalist van de Duitse televisiezender N24. Ze tonen ondermeer een twintigtal lichamen van mannen die in een kuil worden gegooid. De lichamen zijn omwik-

keld met prikkeldraad. De enkels van de mannen zijn gebonden, en bij minstens één van hen is een oor afgesneden.

Op andere beelden duwen Russische soldaten een lichaam van een pantserwagen. Op weer andere beelden trekt een vrachtwagen een lichaam aan een touw door het veld. Volgens de Duitse journalist heeft hij de opnamen gemaakt ten westen van de Tsjetsjeense hoofdstad Grozni. Hij weet niet hoe de dode mannen aan hun einde kwamen.

In Moskou wordt de suggestie van een nieuwe massamoord van hoog tot laag tegengesproken. De beelden werden donderdagavond al op de Russische tv vertoond. Een man die een correspondent van de Russische krant *Izvestia* zou zijn, beweerde dat hij ze had

gemaakt. Volgens hem betrof het Tsjetsjenen die in de strijd met de Russen waren gedood.

Een woordvoerder van het Russische ministerie van binnenlandse zaken zei gisteren dat de maker van de beelden 'een politieke opdracht vervulde'. Een collega van de veiligheidsdienst FSB sprak van 'provocaties'. De Russische minister van buitenlandse zaken Ivanov beloofde echter een onderzoek, door Russische militaire aanklagers.

Voor de Europese Unie is dat zeker niet genoeg. Coördinator buitenlands beleid Javier Solana vroeg om een grondig en onafhankelijk onderzoek. De ministers van buitenlandse zaken van Duitsland en Groot-Brittannië, Fischer en Cook, sloten zich daarbij aan.

Russische schrijver: Wij zijn een wreed volk

26-2-2000.

Tsjetsjenië

Wessel de Jong

MOSKOU - De Russische schrijver Anatoli Pristavkin schreef een literair standaardwerk over de relatie tussen Russen en Tsjetsjenen. Hij is voorzitter van de presidentiële commissie voor amnestieverlening en geldt als morele autoriteit, zeker als her om Tsjetsjenië gaat. Over de Russische rol op de Kaukasus door de jaren heen is hij niet mals.

Pristavkins autobiografische roman 'Een gouden wolkje ging logeren' is in het Nederlands verschenen onder de titel 'Kaukasus! Kaukasus!', en werd aangeprezen als een „hartverscheurende roman over de geschiedenis van Tsjetsjenië, gezien door de ogen van een kind". De voormalige president van Tsjetsjenië, Djochar Doedajev, die sneuvelde in

de eerste Tsjetsjeense oorlog vier jaar geleden, heeft bij de verfilming ervan gehuild.

'Kaukasus! Kaukasus!' speelt tijdens de Tweede Wereldoorlog en gaat over twee weesjongetjes, broertjes. Hun ouders zijn 'gerepasseerd', zoals dat eufemistisch in het Russisch heet, oftewel verdwenen in Stalins kampen. De twee broertjes worden in 1944 naar Tsjetsjenië gestuurd om daar een nieuw leven te beginnen. Als 'kolonisten' moeten zij de plaats innemen van de Tsjetsjenen, die dan naar Siberië en Centraal-Azië worden gedeporteerd en die daar bij tienduizenden tegelijk omkwamen. Woensdag hebben de Tsjetsjenen die deportatie weer herdacht.

De broertjes Kolja en Sasja hebben geen idee van de plek waar ze naar toe gaan en de gevaren die hen daar te wachten staan. Een van hen wordt op gruwelijke

wijze vermoord door achtergebleven Tsjetsjenen die het gebied onveilig maken. De ene broer vindt de andere terug, op een hek gespietst met maïsstengels die uit zijn buik puilen. Een jonge Tsjetsjeen wordt zijn nieuwe kameraad. Maar dat blijkt lastig:

'In onbegrijpelijke tijden verliest dit land zijn verstand'

de een is op de vlucht voor de 'bandieten', de ander voor de Russen.

Mede door deze roman geldt Pristavkin als een morele autoriteit in Rusland. Deze kwaliteit heeft hem de post opgeleverd van voorzitter van de presidentiële commissie voor amnestie. Achter zijn werktafel, die de afme-

ting heeft van zeker vier pingpongtafels, neemt hij dagelijks vele bloederige dossiers door. Merkwaaardig oogt de wand met kindertekeningen in de statige ruimte. „Van mijn dochter. Ze dienen als tegenwicht voor al het gruwelijks dat hier besproken wordt.”

De verheven en afstandelijke sfeer van de presidentiële administratie valt moeilijk te rijmen met de warmte van Pristavkins persoon. Het gaat hem aan het hart hoe de Tsjetsjenen nu worden afgeschilderd als zinloos volk, dat tot niets anders in staat is dan vechten. Als jonge ingenieur bouwde Pristavkin een stuwdam in het hoge noorden. „De Tsjetsjenen werkten dag en nacht aan een garage, zoals wij ze niet bouwen. Bij ons stort alles na een tijdje in. Of we verzuipen het bouw materiaal.”

Hartstochtelijk spreekt Pristav-

kin over de Tsjetsjeense strijder door wie hij tijdens de vorige oorlog over het slagveld werd geleid. „Het was een leraar aardrijkskunde die in Rusland had gestudeerd. Grote bewondering had hij voor de Russische cultuur, dat bracht hij ook de kinderen bij. In die vorige oorlog had hij in Grozni nog zestien Russische jongens gered. Later droeg hij die aan hun moeders over.”

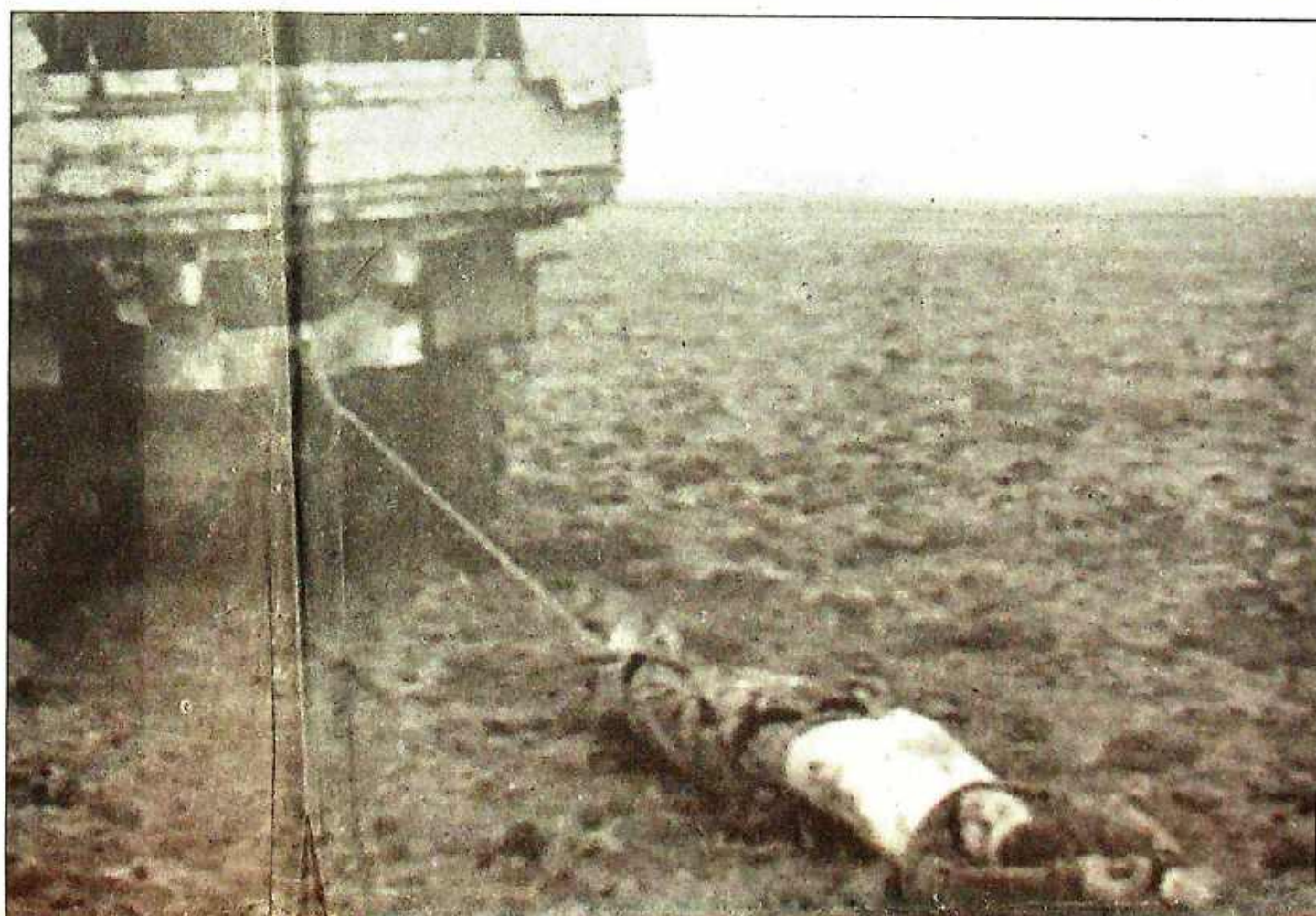
Het levenspad van de leraar aardrijkskunde weerspiegelt volgens Pristavkin de geschiedenis van het hele Tsjetsjeense volk. De wreedheid die kenmerkend zou zijn voor de Kaukasus, is geïntroduceerd door de Russen, is de vaste overtuiging van de schrijver. Generaal Jermolov, die in de negentiende eeuw de Kaukasus moest veroveren, paste een 'tactiek van de verschroeiende aarde' toe. „Iedere Tsjetsjeen die bleef leven, kon je een dolk in de rug steken. Ze moesten allemaal dood. Er is wat dat betreft niets veranderd. Soldaten kregen in 1944 onder Stalin een premie voor ieder Tsjetsjeens hoofd dat ze inleverden. Wie heeft nu die wreedheid daar gebracht?”, vraagt Pristavkin.

„We zijn een wreed volk. En het is in de Sovjet-tijd alleen maar erger geworden. Als het economisch goed gaat, beginnen de mensen iets te begrijpen. Maar in onbegrijpelijke tijden verliest dit land zijn verstand. Het volk is dan alleen maar aan het overleven. Verdriet wordt weggedronken. De opgekropte wreedheid wordt dan botgevierd op de omgeving. Omdat je nu eenmaal de president niet met een bijl de hersens kunt inslaan. Daarom haten we onszelf en vermoorden elkaar.”

De huidige Russische wreedheid garandeert een volgende eeuw van oorlog met de Tsjetsjenen, verzekert Pristavkin. Voorzover de Tsjetsjenen daaraan schuld hebben, ligt die besloten in hun olifantengeheugen. „Toen ik voor het eerst hoorde over Jermolov, klonk het alsof de generaal net gisteren was vertrokken. Zo zal het ook gaan met de huidige generaals.”



Een stuk of twintig dode mannen liggen in een kuil, ergens ten westen van de Tsjetsjeense hoofdstad Grozni. Rechts trekt een vrachtwagen een lichaam aan een touw. FOTO'S REUTERS



In 1903 patrouilleerde de eerste internationale politiemacht op de Balkan, aan het eind van de eeuw keerden ze terug. Een monumentale nieuwe studie maakt duidelijk dat Europese grootmachten juist met hun pogingen orde op te leggen, de spiraal van etnisch geweld hebben aangejaagd die deze regio aan het verleden gekluisterd houdt.

Misha Glenny: *The Balkans 1804-1999. Nationalism, War and the Great Powers.* Granta. 726 blz. f 99,95

Ismail Kadare: *Drie rouwzangen voor Kosovo.* Van Genneep. 111 blz. f 24,90

György Konrád: *De oorlog in Joegoslavië (en wat erna kan komen).* Van Genneep. 95 blz. f 19,90

Timothy Garton Ash: *Geschiedenis van het heden.* Vertaald uit het Engels door Tinke Davids. Atlas. 528 blz. f 69,90

David Fromkin: *Kosovo Crossing. American ideals meet reality on the Balkan Battlefields.* The Free Press. 210 blz. f 54,20

Paul Scheffer

Wie in Europa van West naar Oost reist, zal merken dat de twintigste eeuw steeds langer duurt. De gevolgen van de 'Europese burgeroorlog' (1914-1945), zijn namelijk zeer ongelijk verdeeld. Van de wederopbouw, die in West-Europa allang is voltooid en in Midden-Europa nu volop gaande is, kunnen ze in Rusland en Servië hooguit dromen. De diepe onzekerheid daar, of beter: de angst voor burgeroorlog, maakt dat de burgers in deze landen weten dat ze morgen in de vorige eeuw zullen ontwaken.

Zo bezien is Europa geen geheel, maar valt het uiteen in verschillende tijdzones. Vaak wordt deze uiteenlopende ervaring geïnterpreteerd als het verschil tussen 'voorlijk' en 'achterlijk'. De Balkan-volkeren zouden gevangen zijn in een overwegend traditionele cultuur, terwijl het welvarende Westen zich reeds koestert in een post-moderne tijd. De codewoorden zijn 'bloedwraak' en 'globalisering'. Zoals elke beschaving barbaren aan de poort nodig heeft, om zichzelf te definiëren, zo heeft Europa zijn eigen rafelrand.

Een cruciaal motief voor de vorming van de Europese Unie de afgelo-

zeggingskracht hebben: 'De gebieden die op het eerste gezicht niet meer waren dan de buitenste verdedigingslinie van Europa, vormden in werkelijkheid van rijk gevulde voorraadkamers van dit werelddeel. Die mochten onder geen beding worden vergeten of opgegeven'. De bemoeienis met het uiteenvallen van Joegoslavië was dan ook halfhartig, en is dat tot op de dag van vandaag gebleven.

De Britse historicus en journalist Misha Glenny maakt in zijn monumentale, zij het ietwat droge overzichtswerk *The Balkans 1804-1999* goed duidelijk dat er geen regio in Europa is waar de grootmachten zich zó mee hebben bemoeid als de Balkan. Het gebied omvat de strategisch gelegen groep landen waar het Ottomaanse, Habsburgse, Britse en Russische imperium om voorrang streden. 'Er zijn weinig gebieden in de wereld waar de geografie de geschiedenis zo diepgaand heeft beïnvloed als het Balkanschiereiland', aldus Glenny.

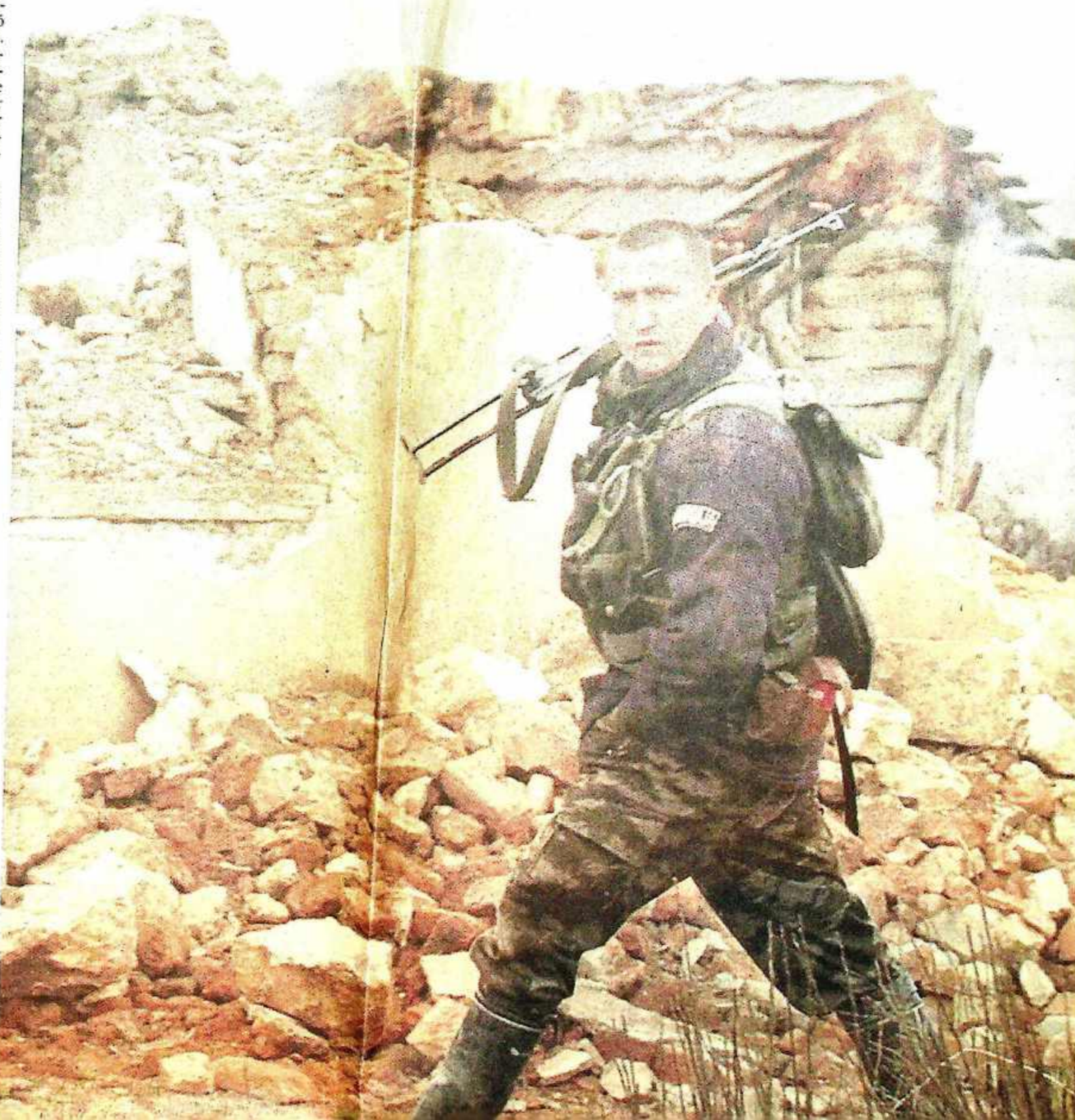
De naam 'Balkan', bedacht door de Turken, zou later met begrippen als 'balkanisering' of 'Balkan-mentaliteit' een treurige faam verwerven. Kadare beschrijft deze naamgeving in zijn 'rouwzangen' nogal plastisch als een voorloper van de Turkse overheersing: 'En met die nieuwe naam, die het als een vervloeking moest meetersen zoals een schilpad zijn schild, zou het schiereiland zich voortaan traag en moeizaam door de geschiedenis voortslepen'.

Hoezeer Glenny de betrokkenheid van de grote mogendheden wil benadrukken, dat betekent zeker niet dat hij de lokale elites vrijpleit in de dramatische en gewelddadige conflicten. Vooral de systematische verwaarlozing van de boeren acht hij typerend voor de Balkan-samenlevingen. De haat van de bewoners van het platteland ten opzichte van de stad is één van de voornaamste oorzaken die hij noemt voor de recente oorlog in Joegoslavië. De Balkan bestaat uit 'agrarische samenlevingen die slecht toegerust waren om het gedachtengoed van de Verlichting op te nemen en die zich bevonden op het snijpunt van concurrerende absolutistische rijken'.

Glenny ziet de buitensporige gewelddadigheid op de Balkan vooral als de erfenis van de Ottomaanse en Habsburgse imperia, die een zeer complexe etnische lappendeken nalieten, met name in de grensgebieden. Neem de duizelingwekkende problematiek van Macedonië, een knooppunt van economische en militaire bewegingen: 'Op verschillende momenten stonden in de strijd rond Macedonië Slaven tegenover Slaven; Slaven tegenover Hellenen; Slaven tegenover Moslims; Hellenen tegenover Moslims en Moslims tegenover Moslims'. De tragiek van de Balkan, constateert Glenny, ligt erin dat de nationale bevrijdingsbewegingen alleen maar konden slagen als ze een grootmacht aan hun zijde wisten te krijgen. Het resultaat waren zwakke, onzekere staten. Tot de vorming van de Griekse staat in 1830 wordt bijvoorbeeld besloten in overleg tussen Frankrijk, Rusland en Groot-Brittannië, die allen één van de strijdende fracties in Griekenland

Ontwaken in de vorige eeuw

Balkan als rafelrand
De Balkan als rafelrand van Europa



sen beide volken, die allebei aanspraak maken op Kosovo.

Op diezelfde aarde zouden honderden jaren later opnieuw vreemde troepen marcheren. Maar nu om een einde te maken aan de traditionele machtspolitiek en een nieuw tijdperk in te luiden. Althans dat is de gangbare rechtvaardiging. De Westerse oorlog in en rond Kosovo verschijnt na lezing van het relaas van Glenny echter als één episode in een lange reeks van gewelddadige interventies, die zonder uitzondering tot méér geweld hebben geleid.

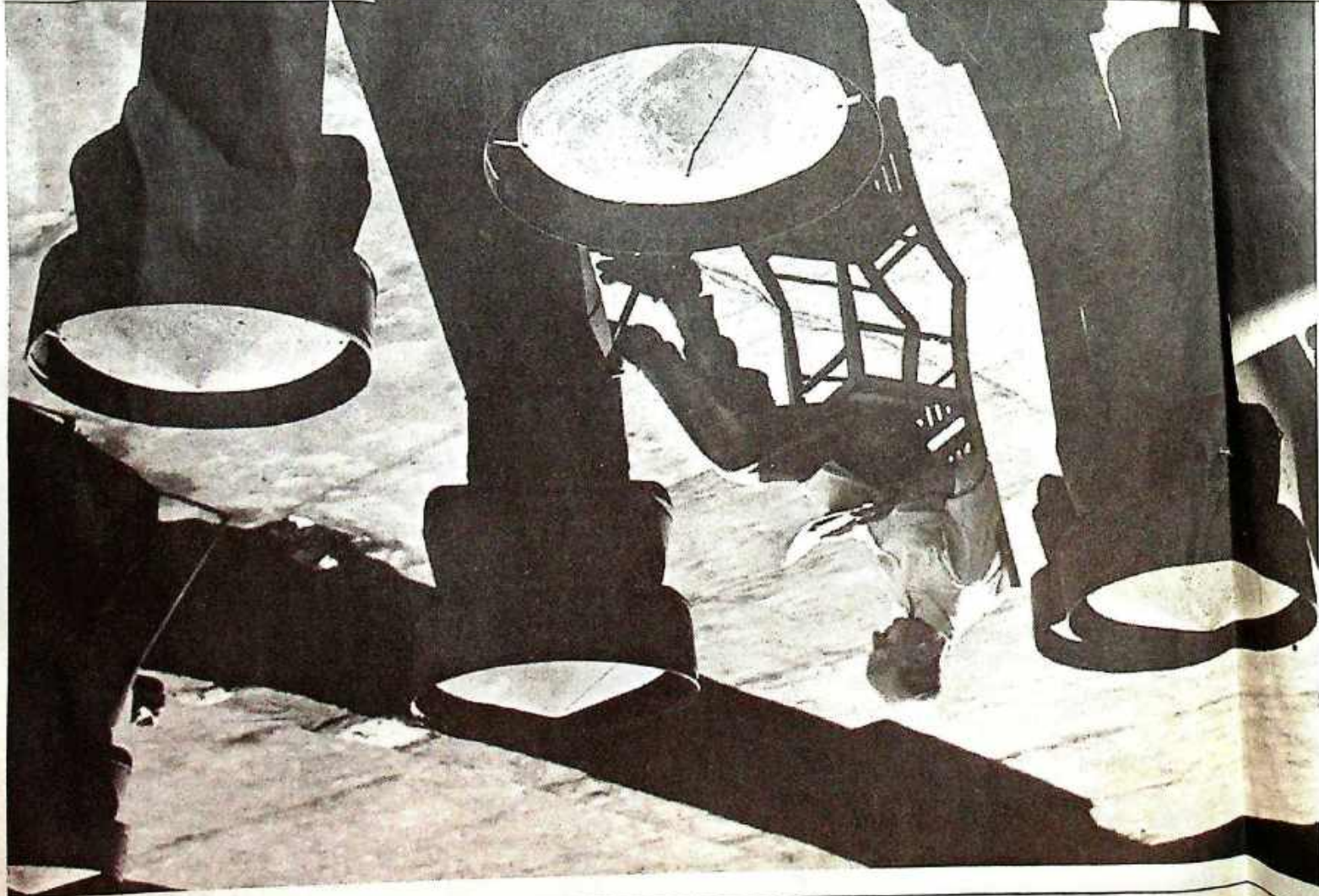
Ook de Hongaarse schrijver György Konrád heeft zo zijn twijfels. Zijn scherpe kanttekeningen bij de oorlogsvoering, gebundeld in *De oorlog in Joegoslavië (en wat erna kan komen)*, worden gekenmerkt door een betrokkenheid die vooral zichtbaar maakt dat Hongarije en Servië buurlanden zijn: 'Een Hongaar zou zelfs in zijn ergste dromen niet hebben verzonnen dat hij ter verdediging van de Kosovaarse Albanezen de bruggen van Novi Sad zou bombarderen.' En toch verkeerde Hongarije, door het zes weken oude NAVO-lidmaatschap, ineens op voet van oorlog met Servië.

De luchtbombardementen waren volgens Konrád gebaseerd op het uitgangspunt van collectieve schuld van de Serviërs, want bommen maken nu eenmaal geen verschil: 'Wie beweert aan het einde van de twintigste eeuw dat collectieve straf rechtmatig is? En wat is bombarderen anders dan collectieve straf?'

Het gebruik van geweld heeft altijd onbedoelde gevolgen: 'De interventie heeft het ressentiment, de wraakzucht en de barbaarsheid doen toenemen'. De verdrijving van de Albanezen was daar de meest concrete uitdrukking van. Sommigen zullen zeggen dat de Serviërs al van plan waren de Albanezen te verdrijven. Maar ook dan kan men tegenwerpen dat het gebruik van geweld deze escalatie niet heeft voorkomen, maar eerder bespoedigd. Konráds conclusie luidt dat geweld alleen gerechtvaardigd is bij wijze van zelfverdediging, want 'een bom als middel is bedoeld voor een oorlog tussen staten en niet voor het redden van mensen'.

Garton Ash daarentegen verdedigt de interventie met verve. Bij hem speelt de les van München 1938 een hoofdrol: 'Milošević is geen Hitler, maar het basispatroon van suspen en kalmeren is vergelijkbaar: hoe langer je wacht des te hoger is de prijs'. De gebeurtenissen in Kosovo zijn geen 'holocaust': 'Maar het is samen met Bosnië, de vreselijkste gebeurtenis die zich in de afgelopen vijftig jaar in Europa heeft afgespeeld'. En om de parallel te voltooien: 'Zoals onschuldige Duitsers na 1945 de prijs voor Hitlers misdrijven hebben moeten betalen, zo zullen onschuldige Serviërs de prijs voor de misdrijven van Milošević betalen'.

Hoezeer men ook over het gebruik van geweld tegen Servië kan twisten, Garton Ash raakt een gevoelig punt met zijn stelling dat de Europese Unie 'Maastricht' ten onrechte de voorrang heeft gegeven boven 'Sarajevo'. Een



Oud en nieuw

men: integratie is alleerst een poging de interne vrede te handhaven en het gebied af te grenzen tegen oorlogen en conflicten buiten de grenzen. Gemeenten aan die doelstelling zijn de recente diplomatieke twisten in de Europese Unie over de Joegoslavische oorlog niet zomaar af te doen als een moreel dieptepunt, zoals wel is gebeurd. Ondanks een traditie van rivaliteit op de Balkan heeft de Joegoslavische oorlog de Europese Unie slechts in beperkte mate verlamd.

Maar afgrenzing betekent óók het scheppen van afstand. Rebecca West kon in *Black Lamb and Grey Falcon* (1941) nog over de Balkan schrijven als de 'vestingwal' van Europa, maar zo kijken we nu niet meer naar de regio. Wanneer West in 1934 op de radio het bericht hoort dat de koning van Joegoslavië in Marseille is vermoord, gaan bij haar onmiddellijk alle alarmbellen af: is dit de voorbode van een nieuwe oorlog in Europa? De lotsverbondenheid van West-Europa en de Balkan was toen nog zo pertinent, dat ze veel gebeurtenissen daar kon interpreteren als voorspel van de wereldoorlogen.

Die samenhang bestaat nu niet meer. Althans: ons deel van de wereld leeft in de illusie van onkwetsbaarheid. De betekenis van deze landen, zoals omschreven door de Albanese schrijver Ismail Kadare in *Drie rouwzangen voor Kosovo*, zal nog maar voor weinigen

de conferentie in Londen niet deel: 'Dit was een ontmoedigend precedent voor de andere nationaliteiten op de Balkan'.

De Grieks-Turkse oorlog van 1919-1923 mag als een van de meest dramatische symbolen gelden van deze vermenging van lokale ambities en machtspolitiek door de grote mogendheden. Om het Italiaanse expansionisme in het verslagen Turkije voor te zijn, nodigt de Britse premier Lloyd George, met steun van de Amerikaanse president Wilson, Griekenland uit om Smyrna en omgeving te bezetten. Deze stad met een overwegend Griekse bevolking ligt in klein-Azië. De Griekse premier Venizelos hapt toe.

Het blijkt een fatale misrekening. Na een aanvankelijk voorspoedige campagne, waarbij de Griekse troepen zich massaal vergripen aan de moslim-burgers van Smyrna, loopt het offensief in het uitgestrekte binnenland vast. Op Britse steun hoeft hij niet te rekenen en zo keren de kansen ten gunste van de Turkse militairen onder leiding van Mustafa Kemal, de latere president Atatürk. Er volgt een massale wraak op de Griekse burgers van Smyrna: een waar inferno breekt los in de brandende stad, waar duizenden de zee worden ingedreven.

Uiteindelijk wordt op voorstel van Lord Curzon, de Britse minister van

Servische soldaat in Kosovo Foto uit Bruce Bernard 'Century

Buitenlandse Zaken, in 1923 besloten tot een massale bevolkingsruil waarbij twee miljoen burgers onder dwang worden gedeporteerd: Griekse families moeten hals over kop vertrekken, terwijl honderdduizenden Griekse Turken op boten naar Turkije worden geperst. Dit precedent zou na de Tweede Wereldoorlog in Midden-Europa worden nagevolgd en is de laatste jaren stilzwijgend aanvaard bij de oplossing van de crises rond Bosnië en Kosovo.

De eveneens Britse historicus-journalist Timothy Garton Ash stelt in zijn nu vertaalde bundel *Geschiedenis van het heden* nuchter vast: 'Hoe groter de etnische mengeling in een postcommununistisch land, des te waarschijnlijker is het dat zo'n land kiest voor een nationalistische, autoritaire weg. (...) De landen die het er het best hebben afgebracht zijn etnisch het meest homogeen'. Polen en Tsjechoslowakije zijn uitgerekend de voorbeelden van landen waar massale deportaties na de oorlog hebben plaatsgevonden. De pijnlijke waarheid is dat het *fait accom-*

pli van etnische zuivering vaak op langere termijn een bron van spanningen wegneemt.

De conferenties van Berlijn (1878), Versailles (1918-1920) en Jalta (1945) vormen de hoogtepunten van de vaak willekeurige bemoeienis van het Westen met de Balkan. Onder leiding van Bismarck neemt het congres van Berlijn tal van verreikende beslissingen: zo wordt besloten de zeggenschap over Bosnië aan het Habsburgse Rijk te geven, een keuze die later de directe aanleiding zou worden van de Eerste Wereldoorlog. Glennly concludeert: 'De Balkanlanden waren niet het kruisvat (...). Ze waren meer het kruispunt dat door de grote mogendheden zelf was gelegd. Het kruisvat was Europa'.

Na de grote oorlog van 1914-1918 ging het niet veel beter. In weerwil van de optimistische aankondigingen van de Amerikaanse president Wilson, die het beginsel van de zelfbeschikking introduceert, zoals Fromkin mooi beschrijft in *Kosovo Crossing*. De doos

van Pandora was geopend; elke afscheidingsbeweging die uit naam sprak van een etnische groep, kon nu volledig gelegitimeerd streven naar een eigen staat. Wilson kwam er snel achter dat hij mee had geholpen een kracht in het leven te roepen die nauwelijks te beheersen was. Zo raakte de idealistische president evenzeer als de 'ijzeren kanselier' verstrikt in machtspolitiek op de Balkan.

Na de Tweede Wereldoorlog werd op dit patroon voortgeborduurd, met een nieuwe verdeling van invloedssferen. De ruil tussen Churchill en Stalin is berucht geworden: zo kwam Roemenië, waar het communisme een splinterbeweging was, in het Oostblok terecht, terwijl Griekenland, waar het communisme op grote steun kon rekenen, na een bloedige burgeroorlog bij het Westerse kamp kon worden ingelijfd.

Natuurlijk, de nadruk op de rol van de grote mogendheden heeft beperkingen. Toch is Glennly's invalshoek zeer vruchtbaar, zeker nu in onze tijd opnieuw een poging tot ordening van

buitenaf wordt ondernomen. Dat Kosovo reeds lang inzet is van conflicten is inmiddels wel bekend. De slag op het Merelveld van 28 juni 1389, waarbij de Serviërs door de Turken werden verslagen is een cliché waarover nogal lacherig wordt gedaan. Zover in de geschiedenis af dalen, ja wat wil men dan nog zeggen over de nabije toekomst?

De Albanese schrijver Ismail Kadare beschrijft de veldslag in *Drie rouwzangen voor Kosovo* op een geromantiseerde manier en maakt zo begrijpelijk waarom de herinnering niet anders dan hardnekkig kán zijn in deze contreien. Dat de Turkse overheersing de overwinning van de barbarij betekende, lijkt voor Kadare een vanzelfsprekendheid: 'Barbaren hadden de vestingwal van Europa geslecht'. Zijn 'rouwzangen' willen vooral het verhaal vertellen van de verdeeldheid tussen Serviërs en Albanesezen, die slechts tijdens de veldslag opzij werd gezet. Hun verslaving aan etnische strijd was echter zo groot, dat de rapsoeden zelfs oog in oog met de Turkse vijand nog hun oude liederen zongen over de haat tus-

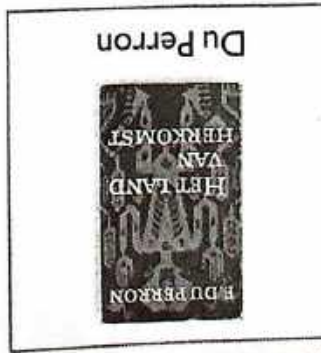
voor de voeten dat zijn eigen pleidooi voor een grote prioriteit bij de Midden-Europese landen er mede toe heeft bijgedragen dat vanaf 1989 de Balkan is vergeten.

De enige uitweg na drie Frans-Duitse oorlogen was vrijwillige integratie in een omvattender geheel. Datzelfde geldt voor de Servisch-Kroatische of de Turks-Griekse oorlogen en conflicten. In wezen is de Europese integratie niets anders dan de vorming van één tijdzone, die ook Midden-Europa en op den duur de Balkan zal omvatten. Voorlopig schiet de verbeeldingskracht tekort, want dan spreken we over een Unie met zo'n veertig leden, en één die veel historische conflicten heeft binnengehaald. Maar met hun oorlog op de Balkan hebben de West-Europeanen zich wel verplicht die puzzel te leggen. Zo zou ordening van buitenaf veranderen in de lotsgemeenschap waar Kadare van droomt.

In 1903 maakte de eerste internationale politiemacht zijn opwachting in Macedonië. Bijna honderd jaar later zijn er zulke politiemachten in Kosovo en Bosnië. De cirkel lijkt rond: een eeuw van bemoeienis heeft vooralsnog weinig positiefs opgeleverd. Maar als de protectoraten Bosnië en Kosovo de springplank worden voor een groots project van democratische verleiding en omarming, dan kan wellicht over twintig jaar het moment aanbrenken dat ook deze regio de twintigste eeuw achter zich laat.

Een grote kankertirade

Verpletterend, ja. Zo sterk dat te lappen. En ten slotte zijn baan in Beckmann en Georg Grosz. Maar het is zo waanzinnig beledend geschreeven en met zo'n razende slaapt door dit boek, in de vertaling van F. V. Kumpert uit 1968. Het is wereldbeeld dat Louis-Ferdinand Legi. Het is dan ook geen vrolijk meningen de vijftien bladzijden



KESTER FRERIKS
E. du Perron, *Het land van herkomst* (1935), is recent opnieuw uitgebracht door Van Oorschot.

Het land van herkomst van grote betekenis. In die zelfontleding is *Het land van winnen*. Daarbij hoort analyse. En van de taal om het verleden terug te schrijven vertrouwt op de kracht Indië. Het boek is veel meer: de schap af van de betekenis van dat Perron legt op grootse wijze reken-temand zo voorgoed veranderd. Du Nederlands-Indië, het oosten dat en de wonderen van het voorbije Die dingen, dat zijn de raadsels medelijden in mij waargenomen. Intensiteit de gevoelens van haat en gen teruggedacht en met dezelfde Ik heb toch jaren later aan die ding van het schrijven verangst het. nits... het is voorbij, of de hande te vinden terwijl ik dit schrijf; maar

overen, is de ideale beschrijving van heftige emoties die door een strake en klare kop bedwongen druk achterlaten, blijven altijd boeken die je in je jeugd jaren las. Een boek kon, toen, op eens een ontdek ik steeds meer hoe Du wegw aanwijken die je niet vermoedde. Onbetwist hoort voor mij E. du Perron *Het land van herkomst* tot de belangrijkste literaire werken van de afgelopen honderd jaar. Het verscheen tijdens het interbellum, in 1935. 'Ik kan nog niet naar de Zandbaai gaan, voor ik dit huis heb herbacht', schrijft Du Perron over zichzelf in de eerste regel van het achtste hoofdstuk, 'Gedong Lam'. In zo'n op het eerste gezicht koel, beschouwende regel schuilt de dramatiek en de kracht van het boek. Du Perrons autobiografie over een man, alkomstig uit Indië, die zich in Parijs een nieuw leven en vooral een nieuwe levenshouding probeert te ver-

Haat en medelijden

deVerdieping

Trouw DONDERDAG 9 MAART 2000

PAGINA 13

De harde kant van de zon

De zon is weg naar zijn piek, die zich eenmaal in de elf jaar voordoet. De ster zal meer deeltjes de ruimte inslingeren dan normaal. Op aarde zorgen die voor het indrukwekkende poollicht. Maar behalve een esthetisch kunnen heeft de zonnwind ook een vernietigende kracht.

Zonnwind

Jan Karel Lameer

Op zaterdagavond 4 juni 1989 vulde een vallei in het Russische Oeralgebied zich met aardgas uit een lekkende pijpleiding. Het wegstromende gas ontbrandde toen twee passagierstreinen de vallei binnreden. Bij de explosie vielen vijfhonderd doden en ruim zeventienhonderd gewonden. De lokale bevolking dacht onmiddellijk aan sabotage maar de Amerikaanse ruimtevaartorganisatie Nasa wijst elf jaar later naar de zon als medeveroorzaker van die ramp.

Het Russische gaslek deed zich namelijk voor tijdens een periode van hoge zonneactiviteit. En hoewel hard bewijs ontbreekt, is het tijdstip voor Nasa genoeg reden de ramp een prominente plaats te geven in een lange lijst onge-

In Scandinavië is regelmatig noorderlicht zichtbaar en toen daar in de negentiende eeuw telegraaflijnen kwamen, werd men met een vreemd verschijnsel geconfronteerd. Bij spectaculair noorderlicht werkte het seintoestel als vanzelf. Soms begon de bel te rinkelen zonder dat iemand aan de andere kant om aandacht vroeg, en ook kon er dan zonder stroom een bericht worden verstuurd.

De Britse astronoom William Ellis merkte dat die raadselachtige gebeurtenissen steeds optraden als er op het zonsoppervlak veel donkere vlekken te zien waren. Die zonnevlekken verschijnen ruwweg elke elf jaar. Op grond van die periodiciteit waarschuwde Ellis in 1879 dat er rond 1881 weer kans was op magnetische stormen. En inderdaad, in 1881 werd vanuit Londen en het Amerikaanse Boston gerapporteerd dat de telegraaf regelmatig vanzelf werkte. Zo nu en dan werden de telegraafbeambten bijna geëlektrocuteerd.

Inmiddels weten we dat de oorsprong van geomagnetische stormen in de bui-

RELIGIE & FILOSOFIE 14

Reli-rechts in de VS? Niet overdrijven, zegt prof. Wilcox. Ze hebben eigenlijk weinig bereikt.

AFGHANEN 15

De Afghaanse beulen voelen zich achtergesteld in Nederland.

PODIUM 17

Hoe belijdende christenen deelnemen in de samenleving kan leerzaam zijn voor allochtonen.

KUNST 19

Het liefst had Dirk Nienhuis zijn expositie de titel 'Hartstocht en hebzucht' gegeven.

Ephimenco

Vrouwendag? Allicht! Maar over welke vrouwen hebben we het? Opterend voor een risicomijdende attitude heb ik gisteren mijn helm opgezet en heb me achter de gebarricadeerde deur verschanst. Voor de gelegenheid heb ik mijn meest optimistische mantra uit de kast gehaald en daar luid van gesmuld: een dag duurt maar 24 uur, hallelujah! Maar de achterhoede van de uitpuilende achterwerken moet uit haar tuinbroek zijn gebarsten, definitief gestrand bij de banketbakkerij. Geen last van gehad. Zelfs niet de laatste spetters van een stervende

Despotovic, Ruza

Van: Despotovic Ruza [despot@wishmail.net]
Verzonden: woensdag 16 februari 2000 0:22
Aan: Ruza Despotovic
Onderwerp: 10 (http://news.suc.org/bydate/Feb_15/10.html)

<<http://news.suc.org/>> 

Search suc.org:

[<http://news.suc.org/images/black1px.gif>](http://news.suc.org/images/black1px.gif) Choose S.U.C. Page About S.U.C. S.U.C.
Activities News from Serbia Kosovo Crisis Bosnia, Croatia Help children BLAGO Fund Serbian
History Serbian Art Book Library Become a member
[<http://news.suc.org/images/black1px.gif>](http://news.suc.org/images/black1px.gif) [<http://news.suc.org/images/suc_qrb.gif>](http://news.suc.org/images/suc_qrb.gif)

[<http://news.suc.org/images/1px.gif>](http://news.suc.org/images/1px.gif)

William Safire: Man With A Mission, Antiwar.com, Feb 15

by George Szamuely

There is nothing more infuriating than a journalist with an agenda who however refuses to be honest about it. For almost a quarter of century William Safire has been knocking out two columns a week for the Op-Ed page of the New York Times. Safire is no deep thinker. The world is divided into "good guys" and "bad guys." The "good guys" comprise Israel and the United States (in that order). The "bad guys" comprise, well, just about everyone else. America and Israel, are always arm in arm, up against the "bad guys," the "terrorists," the "rogue states," the "dictators."

Safire's hatreds are deep and venomous. Though he likes to think of himself as a great humanitarian, as a champion of "human rights," he tosses out slurs and insults about other nations with cheerful abandon. Since, according to his solipsistic world-view, the measure of any people is how it stands in relation to Israel or the United States, the intensity of his hatred is directly proportional to the degree to which a nation opposes current Israeli or US policy. That a nation may have interests of its own which do not coincide with those of Israel or the United States is inconceivable. To suggest that a nation may be responding to US or Israeli aggression, naturally makes one a member of the "isolationist" or the "blame America first" crowd.

Recently Safire has directed something bordering on barely-controlled rage at Russia. This is hardly surprising. Over the past year, the Russians have made it clear that they are fed up with being pushed around by the United States. The humiliation over Kosovo starkly demonstrated just how weak Russia had become during the Yeltsin years. Anxious to conform to Western diktats about "market democracy," the Russian government fecklessly presided over the looting of a nation in the name of "privatization." In the meantime, Russia's armed forces went into decline. One national humiliation followed another. The Russians were forced to accept the expansion of NATO almost to their borders. Their ally Serbia was pulverized. The United States was openly establishing anti-Russian military alliances in the Caucasus. And, now, if the Safires and Albrights have their way, the Baltic states and even Ukraine will become members of NATO. Enough is enough. The new leader Vladimir Putin promises that there will be no more kowtowing to the West. It is high time for Russians to regain their national pride.

As a result Safire is barely able to control himself. Every week he vents his spleen against the Russians at least once, sometimes twice. "Riding a wave of war hysteria," he spluttered recently, "this KGB apparatchik is likely to be elected president-to take his patient, Russia, to the cooler of repression and autocratic rule." Putin had "taken advantage of lawlessness in Chechnya to launch a popular war and called a snap election to capitalize on the war fever." This is typical Safire. He causally tosses out the phrase "lawlessness in Chechnya" and then never mentions it again as if it were a matter of no consequence. Chechnya is more than lawless. It is a gangster state. It launched an invasion of Dagestan last year. Its main source of income comes from organized crime, from stealing oil bound for the Black Sea, from kidnapping and from the counterfeiting of \$100 bills. In fact, kidnapping is Chechnya's most important economic activity. Hostages, held under terrible conditions, are frequently tortured and dismembered. They are then bought and sold among the Chechen clans like marketable commodities.

What are the Russians supposed about this kind of "lawlessness"? Ignore it? Is that what Safire would advise the US Government to do? Of course not. He only wants Russia to be weak, not the United States. His show of solicitude for the Russians is so transparently dishonest it is hilarious. For some time now Safire has championed the cause of the "reformer" Grigory Yavlinsky. Yavlinsky is the Steve Forbes of Russian politics-always running and always losing and always in single digits. Sure enough, once again he is "gutsily running...but his time won't come until Russians tire of stagnation, weary of war and are no longer bamboozled by the Kremlin-controlled media" Interestingly, neither Safire nor anyone else complained about the "Kremlin-controlled media" at the time of the 1993 parliamentary shoot-out or during the 1996 presidential campaign it saved Yeltsin from almost certain defeat.

Safire is intelligent enough to see that any candidate that he or the US Government embraces would be seen by Russians as creatures of the United States and hence to be avoided like the plague. So he offers the following disingenuous comment: "The irony is that a 'Putin era' would mean an uncompetitive, economically weakened Russia-no threat to the West. A 'Yavlinsky era' would marry a free-market system under law-and Russia would soon compete as a world power. Those fearful of resurgence of Russian power prefer the surly stagnation of what would come to be called Putinism. The more hopeful of us wish the Russians a better life, but should be careful what we wish for."

Safire obviously believes his readers are stupid. Apparently, they will buy into the notion that Putin's Russia-nationalist, assertive, determined to improve its military-poses no threat to the West. Why? Because it is so "uncompetitive." Why then did we spend all those years scaring ourselves silly about the Soviet Union? After all, its VCRs and coffee-makers could not "compete" with ours. Moreover, Safire's argument goes against the most cherished doctrine of the "global democracy" crowd. Democracies allegedly do not go to war against each other. So why would a Russia, even more completely under the sway of the West than it ever was during the Yeltsin years pose a "threat to the West"? Of course, it would pose no threat whatsoever and Safire knows it. Yavlinsky's Russia would be divided into economic zones run by the giant international corporations for the purpose of looting the country of its natural resources.

Safire's lament for the Chechens and his show of horror at Russia's atrocities contrasts starkly with his bellicosity last year during the bombing spree on Yugoslavia. Then his weekly lament was: Why so few bombs? Why so few Serb casualties? Last April, he wrote "Punishment from the air, calibrated to hurt but not too much, is not enough to win the war. The way to free Kosovo is to send in men with guns to force out the men with guns now doing the killing." And he sneered at Clinton's pusillanimity: "Public opinion, now supporting ground action to stop rapine and mass murder, could turn against him [Clinton] at the first sight of body bags. And so he waits for others to push him into taking the military steps to save refugee lives that NATO credibility and international morality urgently require."

By May Safire had become completely hysterical. In every column he warned of an impending

sellout. His demagoguery was shameless. The "peacekeepers" - "with NATO at its core"-that would go into Kosovo would comprise, he claimed, "Serb-favoring Russians, Ukrainians and Argentineans, with Hungarians and Czechs to give the illusion of 'a NATO core'. If you were an ethnic-Albanian woman whose husband had been massacred, sister raped, children scattered and house burned down on orders from Belgrade-would you go back home under such featherweight protection?" In June, he wrote, "the Western world is doing the right thing in the wrong way... When you decide to strike, strike decisively. We should have turned out the lights in Belgrade and destroyed telecommunications the first day. Slow, steady escalation invites propaganda exploitation of 'collateral damage', highlights mistakes like the Chinese Embassy destruction and in the long run costs lives." To hell with civilian casualties, to hell with war crimes-the only thing that matters is American power. Vladimir Putin would put it a little differently - the only thing that matters is Russian power.

Since NATO's seizure of Kosovo, Safire has not written one column about Yugoslavia. Not once has he addressed the issue of the mass expulsion of the Serbs and gypsies. Not once has he suggested that he may have been wrong to indulge in so much hysterical hyperbole. There is a reason for that. Safire knew perfectly well that the story of the Kosovo genocide was a crock. Doubtless, he saw it as a necessary lie. The Serbs had to be defeated. Israel's pal, Turkey, had to be brought back into Europe. And the United States had to establish its little protectorates in the Balkans. These are to be the staging ground for subsequent expansion into the Middle East and Central Asia. Safire is a man with a mission.

home <<http://news.suc.org/>> | suc home <<http://www.suc.org/>> | suc info
<<http://www.suc.org/sucinfo/>> | site map <<http://www.suc.org/sitemap.html>> | membership
<<http://www.suc.org/membership.html>> | contact <<http://news.suc.org/comments.html>>
© 1996-99 Serbian Unity Congress.

■ *Milosevic' loopbaan naar de macht liep van het begin af aan gesmeerd. Dusko Doder en Louise Branson proberen in hun biografie greep te krijgen op een man die geen enkele politieke of intellectuele overtuiging had, maar goed wist hoe hij het spel van de politieke overleving moest spelen. Charles Simic, ex-Joegoslavisch-Amerikaans essayist en dichter, bespreekt de biografie en voegt zijn eigen inzichten toe over 'de belichaming van het ergste soort nationalisme'.*

Er zijn twee soorten verklaringen in omloop aangaande Slobodan Milosevic en de vele wandaden waarmee zijn naam verbonden is. Volgens de eerste is hij in zijn eentje verantwoordelijk voor alles wat zich in de Joegoslavische afscheidingsoorlogen heeft afgespeeld en zou Servië weer normaal worden zodra hij maar van het toneel verdween. De andere verklaring ziet de Serven als een stam van fanatieke nationalistische met een lange geschiedenis van geweld tegen hun burens en gaat ervan uit dat zijn vertrek niet veel zou betekenen omdat zijn plaats meteen zou worden ingenomen door een even verrot of nog veel erger iemand. Dusko Doder en Louise Branson komen in hun nieuwe biografie van Milosevic op verschillende momenten met beide verklaringen, maar laten in het midden hoeveel gewicht de lezer aan beide toe moet kennen. Ze geven weliswaar vaak aan dat de Serven een bekrompen, starre waanvoorstelling van de geschiedenis hebben, maar als goede journalisten vertellen ze ook een veel gecompliceerder verhaal, al lijken de diverse consequenties en tegenstrijdigheden daarvan de schrijvers niet helemaal duidelijk te zijn.

De man die door de westerse pers en televisie geregeld met Hitler wordt vergeleken werd op 22 augustus 1941 geboren in het stadje Pozarevac, een uur rijden ten oosten van Belgrado en bekend om zijn gevangenis waar na de oorlog veel anti-communisten werden opgesloten. Zijn vader was een orthodox priester en zijn moeder was onderwijzeres. Eerder dat jaar waren zij met hun driejarig zoonje Borislav van Montenegro naar Servië verhuisd. In april was Joegoslavië bezet door de nazi's, nadat Servische officieren op 27 maart bij een staatsgreep de regering hadden afgezet en het neutraliteitsverdrag weer hadden opgezegd dat achtenveertig uur daarvoor met Hitler was getekend. Juichende menigten trokken door de straten van Belgrado en riepen 'Liever oorlog dan het pact'. Hitler reageerde onmiddellijk, met de zogeheten 'Operatie Straf': op 6 april werd de stad door de nazi's zwaar gebombardeerd en binnen de kortste keren werd Joegoslavië onder de voet gelopen door de Duitse, Italiaanse, Hongaarse en Bulgaarse legers.

Mijn eigen vader en grootvader zagen die staatsgreep als een heldendaad in de edelste Servische traditie. Voor hen was het een erezaak. Wij konden onze bondgenoten uit de Eerste Wereldoorlog, Engeland en Frankrijk, in hun strijd tegen de nazi-legers niet in de steek laten. Mijn moeder beschouwde de staatsgreep aan het einde van haar leven als een van de stompzinigste beslissingen die de Serven ooit hebben genomen. In diezelfde lente en zomer kwamen in Servië de monarchisten onder Michailovitsj en de communisten onder Tito tegen de nazi's in opstand. Er brak een burgeroorlog tussen hen uit, die zich uitbreidde naar Montenegro en Bosnië-Herzegowina, waar de Kroatische fascistische inmiddels al Serven, joden en zigeuners afslachtten.

Het is verbijsterend om te beseffen dat de meeste van de zeven- à achthonderdduizend Joegoslaven die in de Tweede Wereldoorlog zijn omgekomen niet door de nazi's maar door hun eigen volk gedood zijn. In het dorp bij Belgrado waar mijn moeder en ik altijd bij mijn opa op bezoek gingen bleek in 1944 elke ochtend als we wakker werden wel weer iemand vermoord te zijn gevonden. Omdat de strijdende partijen allemaal zo hun geliefde executiemethoden hadden, probeerden we dan aan de hand van de werkwijze te raden wie het had gedaan. Gezinnen werden verdeeld doordat de leden een verschillende kant kozen. Zo ging het ook bij ons thuis. De tragedies van de afgelopen tien jaar zijn niet te begrijpen zonder stil te staan bij de blijvende vijandschap die deze bloedige burgeroorlog onder de Serven teweeg had gebracht.

Mirjana Markovic, de vrouw van Milosevic, is een kind van die vreselijke tijden. Haar moeder, van goede familie, studeerde Frans aan de universiteit van Belgrado, waar ze een verhouding kreeg met een student die al hoog was opgeklimmen in de verboden communistische partij. Algauw werd Mira naar haar grootouders in Pozarevac

gestuurd, zodat haar moeder haar werk voor de communistische ondergrondse in Belgrado kon voortzetten. In 1943 werd haar moeder gearresteerd en gemarteld door de Gestapo. Toen kort daarna tal van vooraanstaande partijleden werden gearresteerd en hun netwerk werd opgebroken, rees de verdenking dat ze had gepraat. Volgens de communisten werd ze terechtgesteld door de Gestapo. Waarschijnlijker is dat ze door haar kameraden is vermoord en dat de waarheid over haar verraad werd verdoezeld om haar geliefde te beschermen, want die was inmiddels generaal en oorlogsheld.

Milosevic was vier toen de oorlog eindigde en de communisten aan de macht kwamen. Hij groeide op in de jaren van hongersnood en armoede die werden beheerst door de geheime politie en de communistische indoctrinatie. Zijn moeder werd partijlid. Zijn vader, inmiddels priester af, niet. Hij verliet zijn gezin en keerde terug naar Montenegro, waar hij Russische les ging geven. Uiteindelijk pleegden beide ouders zelfmoord, de vader in 1962 door zich voor het hoofd te schieten na de zelfmoord van een leerling die een onvoldoende van hem had gekregen, en de moeder in 1972 om onduidelijke redenen, door zich op te hangen aan de lamphaak in hun woonkamer.

Ook Mira werd door haar vader in de steek gelaten. Hij begon een nieuw gezin en liet haar in Pozarevac door haar grootouders opvoeden. Het is geen verrassing dat Slobodan en Mira op de middelbare school onafscheidelijk waren. Naar verluidt was zij verbitterd en vond iedereen hem bescheiden en verder onopvallend. Hij werd op zijn achttiende partijlid en zij volgde hem een jaar later. Aan de universiteit van Belgrado, waar hij rechten studeerde en zij sociologie, begon hij via een aantal studentenorganisaties aan zijn klim op de partijladder. Zo leerden toekomstige apparatstijks discipline en de kunst van de achterbaktheid en de politieke overleving.

Doder en Branson geven een nuttige schets van Milosevic' loopbaan en laten zien dat die van begin af aan gesmeerd verliep. Binnen drie jaar stond hij al op de partijloonlijst als activist belast met ideologie. Hij zag al gauw het belang in van een machtige beschermheer, een kruiswagen om vooruit te komen, en die vond hij in Ivan Stambolic, afkomstig uit een oude communistenfamilie. Ivans oom Peter Stambolic was een van de hoogste functionarissen in het land. Ivan was vijf jaar ouder dan Milosevic, maar ze raakten aan de universiteit van Belgrado al gauw nauw bevriend. Met zijn familieconnecties kwam Stambolic snel vooruit. Na zijn afstuderen werd hij directeur van het staatsenergiebedrijf, toen directeur van de kamer van koophandel van Belgrado, toen secretaris van het Servische centraal comité en kort daarna, in 1975, premier van Servië.

Hij vergat zijn vriendje Milosevic niet en hielp hem een aantal steeds belangrijker partijposten te verwerven. Hij werd hoofd van de voorlichtingsafdeling van het stadsbestuur, volgde Stambolic zelf op als president-directeur van het staatsenergiebedrijf en werd ten slotte in 1975 benoemd tot president van Beobanka, de grootste staatsbank. Door dat soort vriendjespolitiek werden uiteraard overall in de communistische wereld carrières bepaald. Het is geen wonder dat ook de meest bereisde en ontwikkelde partijleden het altijd moeilijk te geloven vonden dat de democratie in het Westen geen ingewikkeld spel van bedrog was.

Doder en Branson beschrijven het gekonkel van Milosevic om zich eind jaren tachtig van Stambolic te ontdoen en hem daarna als Servisch leider op te volgen. Tegelijkertijd onderging hij een gedaanteverwisseling van communist tot nationalist. 'Milosevic' voorbeeld was Stalin, die had laten zien dat een opportunist in een stelsel dat zogenaamd op ideologie berust van intellectuele overtuigingen alleen maar last heeft.

Hoe kon een man zonder politieke overtuigingen, door velen die hem in de jaren zeventig en tachtig leerden kennen beschouwd als pragmatisch, redelijk en vooruitstrevend in zijn economische opvattingen, de belichaming

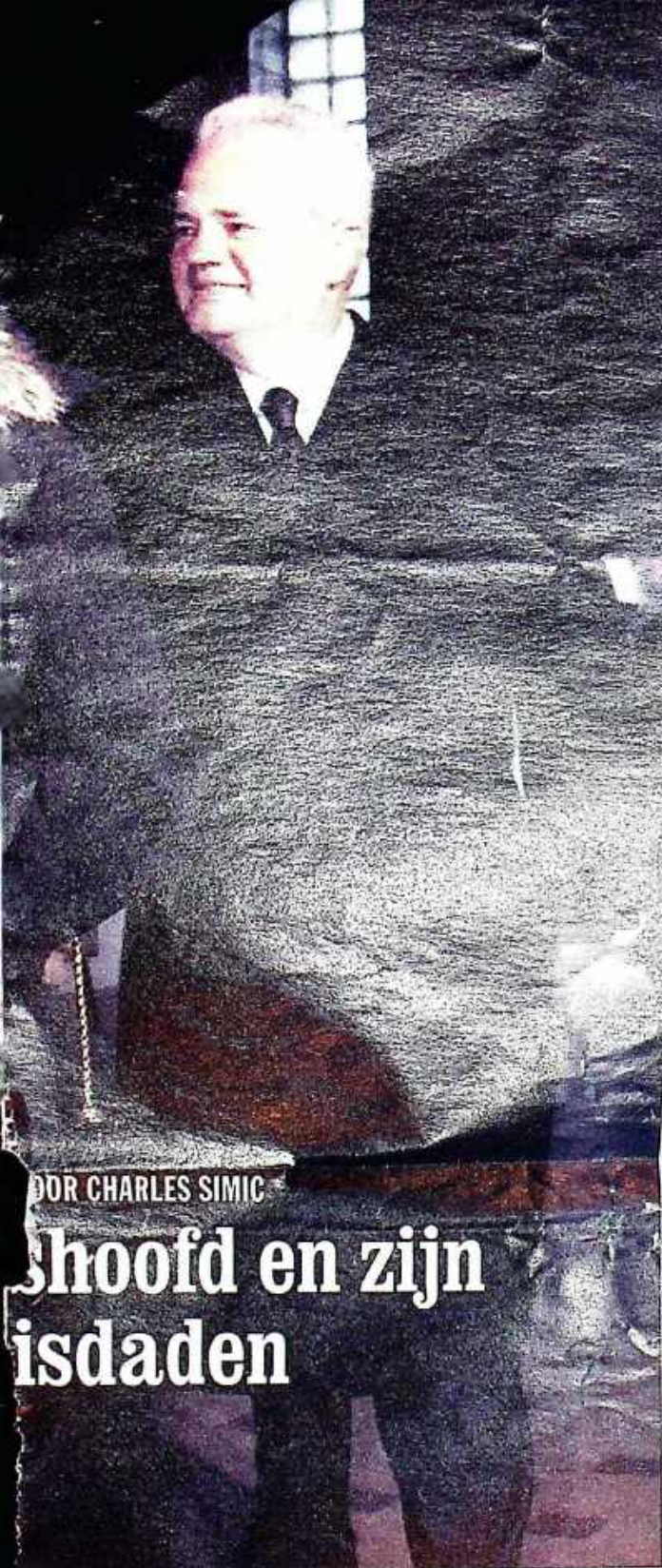


BIOGRAFIE VAN MILOSEVIC

Van een staats oorlogsm

van het ergste soort nationalisme worden? De gebruikelijke verklaring berust op het demagogische opportunisme van Milosevic in Kosovo. Op 24 april 1987 stuurde Stambolic Milosevic naar Kosovo om de Serven te kalmeren, want die waren zo boos over hun slechte behandeling door de Albanen daar dat ze van plan waren de provincie massaal te ontvluchten. Milosevic had een verzoenende toespraak bij zich, maar heeft die nooit gehouden. Duizenden woedende Serven, misschien wel door Milosevic zelf georganiseerd, kwamen samen bij de zaal waar hij zou spreken en gooiden met stenen. De plaatselijke politie, die hoofdzakelijk uit Albanen bestond, hield de meute met knuppels in bedwang. Milosevic begon met 'De partij zal dit probleem oplossen', toen hij werd onderbroken door een luidkeels 'Ze slaan ons!' 'Niemand zal jullie ooit nog durven slaan,' flapte een zichtbaar opgewonden Milosevic eruit. In de westerse pers is dat zinnetje vaak verkeerd vertaald als 'Niemand zal jullie ooit nog verslaan'. 'Jullie moeten hier blijven,' ging hij verder. 'Jullie land is hier. Hier zijn je huizen, je akkers, je tuinen, je herinneringen. Die hoop je toch niet achter te laten omdat het leven zwaar is en je lijdt onder onrecht en vernedering? Nooit heeft het in de aard van de Serven en Montenegrijnen gelegen om te wijken voor tegenslagen, op te geven als er gevochten moest worden, ontmoedigd te raken door ontberingen.'

Het publiek genoot. 'Slobo! Slobo!' werd hem toegeroepen. Zelfs mijn meest sceptische en anti-communistische vrienden waren onder de indruk. Voor Milosevic was dit



DOOR CHARLES SIMIC

Shoofd en zijn misdaden

Slobodan Milosevic en zijn vrouw Mirjana Markovic

niet meer dan een begin. Hij riep zijn nieuwe aanhang op tot massademonstraties en kreeg het parlement zover dat de grondwet van 1974 zodanig werd gewijzigd dat de autonomie van de twee Servische provincies Vojvodina en Kosovo werd afgeschaft, want die had Tito volgens veel Serven bedacht om hen te verzwakken. Zelfs de eerbiedwaardige oude dissident Milovan Djilas stemde met de grondwetswijziging in, ook al werd daarmee het machts-evenwicht tussen de republieken verstoord, met onvoorziene en gevaarlijke gevolgen.

Zo was halverwege de jaren tachtig de gedachte van een Groot-Joegoslavië al verzwakt, terwijl overal de oude titoïstische strijdkreet 'broederschap en eenheid' werd vervangen door separatistisch-nationalistische sentimenten. Tito maakte korte metten met dat nationalistische protest en de leiders ervan, maar in de praktijk draaide het daar wel op uit. Veel schrijvers en intellectuelen eisen stelden inzake culturele verscheidenheid. Pas later sloten politici zich daarbij aan. Het was niet duidelijk dat die roep om culturele onafhankelijkheid de Joegoslavische identiteit zou ondergraven, maar in de praktijk draaide het daar wel op uit. Veel schrijvers en intellectuelen zeiden in die tijd: het gaat er niet om wat ons bindt maar wat ons scheidt. Op de Balkan, waar iedereen alleen onthoudt wat hem is aangedaan en niet wat hij anderen heeft aangedaan, ontstond nu een wedstrijd wie het grootste slachtoffer was.

Het beruchte 'memorandum' van de Servische Academie uit 1986 is een goed voorbeeld. In dat geschrift, ondertekend door tientallen intellectuelen en schrijvers, werd gesteld dat Tito's Joegoslavië Serven discrimineerde door hun economie ondergeschikt te maken aan die van Kroatië en Slovenië en de Albanezen 'volkerenmoord' in Kosovo te laten plegen. Wie zich verbaast dat de partij die eens de arbeiders aller landen had opgeroepen zich te verenigen zomaar opeens chauvinistisch was geworden, vergeet de dualistische kant van het communisme. De schepping van vijanden, in binnen- en buitenland, is in alle communistische maatschappijen een belangrijke bedrijfstak.

Het vervelende was voor iedereen dat de 'nieuwe klasse' van functionarissen, beschermd door de geheime politie en met de algehele zeggenschap over de massamedia, in Joegoslavië al hecht verankerd was en vast van plan om als communisten dan wel als nationalist aan de macht te blijven. Niemand die zich in die tijd verdiept legt veel nadruk op de belangen van de heersende elite, maar volgens mij is de behoefte van haar leden om hun voorrechten te behouden van doorslaggevend gewicht geweest. Na de val van Tito en het failliet van de communistische ideologie eind jaren tachtig hadden veel Joegoslaven toch ergens verwacht dat de communistische leiders van het land afstand zouden doen van hun directeursposten, villa's, limousines, koop-uitjes naar Parijs en New York en buitenlandse bankrekeningen, en een open competitie van ideeën zouden toestaan waarin ze vermoedelijk aan het kortste eind zouden trekken. Maar de meeste partijleiders waren desnoods toegetreden tot de Moon-sekte als ze daarmee aan de macht hadden kunnen blijven.

De woordenoorlog werd een echte oorlog in mei 1991, toen Slovenië en Kroatië hun onafhankelijkheid afkondigden. Het jaar ervoor waren de verkiezingen in Slovenië gewonnen door een centrum-rechtse coalitie, terwijl de communisten in Kroatië plaatsmaakten voor een nieuwe nationalistische partij onder leiding van Franjo Tudjman, oud-generaal in het Joegoslavische leger. In Servië en Montenegro wisten de communisten de eerste vrije verkiezingen te overleven. Milosevic was in het geheim al met de Sloveense leiders overeengekomen dat ze uit de federatie mochten stappen. In de rest van Joegoslavië voorzag hij één staat voor alle Serven, waartoe hij de aanzienlijke delen van Kroatië met een Servische meerderheid zou overnemen en Bosnië-Herzegovina met Tudjman zou delen.

'We willen niet meer met ze samenleven,' kreeg ik te horen van vrienden die er geen moment bij stilstonden hoe er een eerlijke scheiding tussen verschillende volkeren kon komen in een land waar de bevolking zo gemengd was en niet alleen zo door elkaar woonde maar ook vaak over en weer getrouwd was. Westerse journalisten en intellectuelen schreven goedkeurend over de net onafhankelijk geworden republieken en zagen ze als voorbeelden van zelfbeschikking; ze konden niet begrijpen waarom mensen die zich nog altijd koppig Joegoslaven wilden blijven noemen, ontdaan waren. Door de opgeëiste minderheidsrechten werd een groot aantal mensen dat helemaal geen afscheiding wilde van de ene dag op de andere rechteloos. Het recept voor een ramp, geestdriftig gesteund in het buitenland, was zelfbeschikking voor iedereen behalve voor de Serven, van wie er twee miljoen de pech hadden buiten Servië te wonen, vooral in Kroatië en Bosnië. Wat mij nog altijd verbaast aan de begindagen van de oorlog in Kroatië en later in Bosnië is de kwaadaardigheid van Milosevic en de misdadige onverantwoordelijkheid van de Serven die zich achter hem schaalden. Het geweld was zelden spontaan. De paramilitaire eenheden die een groot deel van de moorden uitvoerden werden bewapend en geleid door de Servische geheime diensten. (Zoals de Kroatische paramilitairen werden bewapend door de geheime politie van Tudjman.) Doder en Branson beschrijven een beleid dat al veel vaker uitvoerig is beschreven. Radovan Karadzic en Ratko Mladic en Arkan volgden een patroon waar Milosevic zelf mee instemde. Schep allereerst een chaotische toestand waarin niemand die geen Serviër is op bescherming kan rekenen. Zet burens tegen elkaar op en laat je gewapende bendes roven en verkrachten zoveel ze willen, terwijl je de verdenking van je misdaden op onschuldigen laadt.

De enige verrassing in *Portrait of a Tyrant* is dat Servische politici en militairen nul op het rekest kregen toen ze de hulp van de Verenigde Staten inriepen om Milosevic te lozen. Na het akkoord van Dayton werd de 'slager van de

Balkan', beschouwd als hoofdschuldige van alles wat zich in Joegoslavië had afgespeeld, opeens tot vredestichter uitgeroepen. Ondanks zijn rituele verwerping door het Amerikaanse ministerie van Buitenlandse Zaken werd Milosevic nu door de Verenigde Staten en Europa gezien als spil van het evenwicht op de Balkan. De betogers in Belgrado kregen dus te horen dat de Verenigde Staten een toverformule hadden om slagers in lammeren te veranderen.

Waren de Amerikaanse beleidsmakers tot de slotsom gekomen dat Servië, als zoveel andere landen waar zij een dictatuur hadden gesteund, een sterke man nodig heeft? Vrijwel elke zet die de Verenigde Staten hebben gedaan, en nog altijd doen, heeft Milosevic sterker gemaakt. De economische sancties die werden ingesteld in 1992, toen hij er politiek zwak voor stond, hebben enorm geholpen om zijn macht te verstevigen doordat zelfstandige bedrijven zijn vernietigd en tot dan toe betrekkelijk welvarende boeren aan de bedelstaf zijn geraakt. Daardoor verloor zijn regeringspartij de heerschappij over vrijwel alle economische bedrijvigheid in het land. Net als in sommige klassieke communistische pamfletten wordt van de ongewapende Servische massa's, hopeloos verarmd door de sancties, verwacht dat ze het opnemen tegen de geheime diensten en het leger van Milosevic, vrije verkiezingen afdwingen en hem met zijn vriendjes bij het hof in Den Haag afleveren. Is er een nog onrealistischer strategie denkbaar?

Milosevic heeft sinds 1991 elke verkiezing nipt gewonnen door zijn tegenstanders te verdelen en om te kopen. De Albanezen in Kosovo weigerden hun stem uit te brengen – ondanks aandringen van westerse diplomaten – omdat ze wisten dat zijn aanblijven hun afscheidsbeweging alleen maar kon versterken. Servië zelf heeft tientallen politieke partijen, waarvan er ongetwijfeld een aantal in het leven is geroepen door de geheime diensten van Milosevic. Hij leidt het land met een coalitie van zijn eigen socialistische partij, een partij van neofascisten onder leiding van Vojislav Seselj en een 'linkse' partij onder leiding van zijn vrouw. Zoals Doder en Branson terecht zeggen zal het Milosevic een zorg zijn op wie de Serven stemmen. Het gaat er uiteindelijk om wie de stemmen telt, en Milosevic waakt er wel voor dat hij er te weinig krijgt.

Een van de moeilijkheden met het boek van Doder en Branson is dat het een breder perspectief ontbeert. Ze staan er niet bij stil dat de ellende mede het gevolg is van de territoriale ambities en onverdraagzaamheid van andere groepen. Met de val van Joegoslavië belandden de Serven in een netelige positie. Ze hadden legitieme historische aanspraken, maar de westerse landen waren nooit bereid die los te zien van de man door wie zij werden geleid en gemanipuleerd.

Als Milosevic momenteel vrij kan ademen, dan komt dat doordat zijn politie en leger nog nagenoeg intact zijn. Vroeger moest hij vechten om aan de macht te blijven, maar nu is hij, als eerste zittend staatshoofd dat van oorlogsmisdaden is beschuldigd, gevaarlijker dan ooit. De onopgeloste moorden en verdwijningen waarvan de laatste tijd politieke tegenstanders en journalisten het slachtoffer zijn, zullen ongetwijfeld alleen maar talrijker worden.

Als de tegenstanders van Milosevic agressiever zouden worden en dan op grote schaal werden afgeslacht, zou dat, zoals ze zelf ook weten, hoogstens drie dagen wereldschokkend zijn. Aangezien de Verenigde Staten weigeren de sancties op te heffen voordat hij bij vrije verkiezingen is vervangen – oftewel: voordat Milosevic vrijwillig instemt met zijn eigen troonsafstand en gevangenneming – zijn we hoogstwaarschijnlijk voorlopig nog niet van hem af. De man zonder overtuiging of geweten blijft wat hij altijd is geweest: de ergste vijand van de Serven en Montenegrijnen, en zeker van iedereen die zich verder nog in zijn buurt bevindt.

© The New York Review / Lijnkamp Literary Agents
Vertaling: Rien Verhoef

MILOSEVIC
Portrait of a Tyrant
door Dusko Doder en Louise Branson
Uitgever Free Press, 304 p.
Importeur Van Dijkmar, j.65,-

19-2-2000

Het is net Alice in Wonderland: vanuit Kosovo kun je niet op legale wijze Servie binnenkomen, omdat er geen Joegoslavische grenstroepen zijn aan de buitengrens van Kosovo, en omdat de politie je bij deze 'binnenlandse' grens zeker geen 'inreisstempel' zal geven op je Joegoslavische visum. Ik ben daarom aan het begin van de reis ^{erf!} Per auto vanuit Boedapest naar Belgrado geresid, - vanwege de sancties zijn er nog steeds geen rechtstreekse vluchten vanuit het Westen, - alleen maar om dat ene inreisstempeltje op mijn visum te krijgen. Als je vanuit Kosovo het land in zou komen, zou je worden gearresteerd wegens het illegaal binnenkomen van Joegoslavië vanuit... nou ja, eh, Joegoslavië.

De terugkeer vanuit het bezette Kosovo naar het eigenlijke Servie is een surrealistische ervaring. In de ijskoude mist neem ik afscheid van mijn Albanese rechter-chauffeur. Vrolijke Canadese soldaten nemen bij de met zandzakken versterkte controlepost de persoonsgegevens over uit mijn paspoort, 'alleen voor het geval u iets mocht overkomen'.

Mijn Servische chauffeur staat aan de andere zijde te wachten om mij langs de controlepost van de Servische politie te loodsen. Dan rijden we naar Belgrado, door een landschap dat, vergeleken met Kosovo, nog steeds de indruk geeft van beschaving en orde. Daar vertel ik vrienden en bekenden over het leven in het stukje van hun land dat wij zojuist hebben bezet, en over de dingen die een Duitse generaal voorstelt ermee te doen.

Dit zijn geen makkelijke gesprekken. Verrassend genoeg is Kosovo zelf geen belangrijk onderwerp van dispuut, ook al wordt het leed van Serviërs door toedoen van wraakzuchtige Kosovaren, evenals de algemene chaos in de provincie, door de staatspers en televisie gebruikt voor propaganda. Volgens een opiniepeiling, in oktober gehouden voor het National Democratic Institute - toch vriendelijk voor een openbare instelling uit de VS opdacht kan geven tot een andielijk gebied is - zei maar 5 procent van de ondervraagden dat het verlies van Kosovo het belangrijkste probleem is waarmee Servie te kampen heeft, vergeleken met 26 procent die armoede en sociale problemen belangrijker vonden, en 14 procent die het regime van Slobodan Milosevic noemden.

Een jaar geleden gebruikte Vuk Draskovic, leider van de semi-oppositionele Servische Vernieuwingsbeweging, het grootste deel van ons gesprek om te oeren over Kosovo. Dittinaal, tijdens een lang gesprek in zijn grote, comfortabele eengezinshuis, brengt hij het onderwerp maar één keer ter sprake, en dan nog haast terloops: "Natuurlijk is Kosovo verloren." Bij andere politici van de oppositie, die door de zaak-Kosovo jarenlang tot sprakeelooheid waren gebracht, bespeur ik iets van opluchting: „Het is tenminste niet langer ons probleem”.

Maar de oorlog, en in het bijzonder het bombarderen van hun eigen grote of kleine steden, is een hoofdonderwerp van gesprek met een Engelsman, Aleksa Djilas, zoon van de beroemde dissident Milovan Djilas en - denk ik graag - een vriend van mij, begroet me hartelijk in zijn appartement en zegt dan: „Bessé je wel dat wij, als er in Groot-Brittannië dienstplicht bestond en als de oorlog was voortgezet, misschien nu wel tegen elkaar aan het vechten waren?” Wat een gedachte.

Iedereen heeft wel een verhaal over het bombarderen. Een vrouw die werkt voor een van de werkelijk progressieve (en daarom kleine) oppositiepartijen herinnert zich dat ze, toen haar zes jaar oude dochter vroeg "Waarom bombarderen ze ons?", het probeerde uit te leggen in de trant van "er zijn slechte mensen in Servie die slechte dingen doen, en ze zijn die slechte mensen aan het bombarderen, maar dat betekent helaas dat ze ook ons raken. Het meisje begreep het niet. (Ik ben er niet helemaal zeker van of ik het zelf wel begrijp.) In plaats daarvan loopt ze nu een schunnig liedje tegen 'Clinton Bill' te zingen dat heel populair is. De tweezijdige bitterheid die tijdens de bombardementen werd gevoeld werd volmaakt samengevat in een graffiti-lens die simpelweg luidde: "Sloba Klinton!" "Sloba, you Clinton!"

Over het algemeen heeft het bombarderen het bij de Serviërs toch al goed ontwikkelde gevoel van nationaal slachtofferschap nog versterkt. Ik praat met de verbolgen ex-burgemeester van een dorp in het landelijke en boerslike midden van Servie, de Sumadija. Als ik bij hem wegga zegt hij, groothoedig: „Wij Serviërs kunnen vergeven, maar wij kunnen niet vergeven." Het komt niet bij hem op dat Serviërs van hun kant iemand om vergiffenis zouden moeten vragen. Tegelijkertijd heest alom het besef dat Servie aanstralen dient te maken om zich weer bij de beschaafde, ontwikkelde wereld te voegen. Zelfs deze man, die tot de Socialistische Partij van Milosevic behoort, denkt dat er geen alternatief is.

Natuurlijk beschuldigt het regime-Milosevic de positie ervan lakelen van de Navo te zijn. Maar, zoals een oppositieleider lachoniek opmerkt, gewone Serviërs hebben ook ontzag voor macht, en het bombarderen was, meer dan wat ook, een elementaire les in machtsuitoefening. In psychologisch opzicht, zelfs meer dan in economisch opzicht, verkeert het land in een vreselijke toestand, smorend in een heksensrouwsel van wrok, cynisme, samenzworingstheorieën en gekrenkte trots. Dezelfde Belgadose intellectuelen die mij het ene moment kapittelen om de zonden van het westerse beleid, vragen mij het volgende moment op persoonlijke titel om een aarbevelingsbrief of om iets anders dat hen kan helpen naar het Westen te komen. Van de knappe koppen onder de jongeren zijn er al zoveel vertrokken. De achterblijvers moeten, om de eindjes aan elkaar te

knippen knopen, vaak hun toevlucht nemen tot semi-legale zaken of tot onomwonden zwarte handel. „Om nu dit land te begrijpen", zegt een politcoloog wiens oordeel ik hoogacht, „heb je geen politcoloog nodig. Wat je nodig hebt is een klinisch psycholoog. Wij zijn allemaal gek, op welke manier dan ook." En hij maakt gewag van een diagnose die van zwarte humor getuigt: het Politieke Servicie Syndroom. De-geenen die daaraan lijden beseffen dat ze tot een samenleving behoren die tot collectieve politieke zelfmoed wordt gedreven door Slobodan Milosevic, zelf de zoon van ouders die allebei zelfmoord hebben gepleegd.

In zo'n samenleving, en op zo'n moment, is serieuze politieke analyse erg moeilijk, en is prognose vrijwel onmogelijk. Niettemin is bijna iedereen met wie ik praat het over drie dingen eens. Het eerste is zonder meer duidelijk, namelijk dat Milosevic de onmiddellijke gevolgen van de nederlaag heeft overleefd. Er is tot nog toe geen sprake geweest van het 'Galtieri-effect', waarop was gehoopt door de oppositie en door het Westen - en misschien vooral de regering-Clinton. (De Argentijnse dictator werd natuurlijk afgezet als gevolg van de nederlaag in de Falklands-oorlog.)

Wel zijn sommige goederen schaars geworden. Mensen staan 's ochtends om vijf uur op om in de rij te gaan staan voor melk. Ze zijn heel slecht bij kas. Maar in het door de Navo bezette Pristina wordt de energievoorziening veel vaker afgesneden dan in Belgrado. Milosevic komt de winter wel door. Hij heeft een gunstige ruilhandelsakkoord voor Russisch aardgas, dat wordt geleverd via Hongarije. Hij heeft, naar men beweert, voor 300 miljoen dollar hulp gekregen uit China. Hij heeft waarschijnlijk een paar geheime transacties afgesloten voor levering van brandstof via Bulgarije. Door zijn beleid om stelselmatig staatsgedonnen (waaronder de Trepp-mijnen in Kosovo) voor een zacht prijsje te verkopen aan zijn kompanen en aan buitenlandse investerders resteren er blijkbaar nog altijd een paar minimale reserves in harde valuta. En hij goochelt met cash flow, door van alle werknemers in overheidsdienst bij toerbeurt een bepaalde groep gedurende een maand of twee niet te betalen.

Een uitgekierende reclamecampagne op de staatsrevisie laat zien hoe zijn regime heroïsch de bruggen en gebouwen herbouwt die door de Navo zijn verwoest. Servie trotseert de wereld! Deze publieke werken worden deels gefinancierd door de arbeiders geen loon uit te betalen, deels door geld bij te laten drukken, en deels door gebruik te maken van 's lands rijk en reserves aan zeer goedkope arbeidskrachten - inclusief de naar schatting 800 000 verpauperde Servische vluchtelingen uit andere delen van het voor-malige Joegoslavië.

Wat de politieke kant van de zaak betreft: de strafbetrogingen op instigatie van de Alliantie voor Verandering, een coalitie van oppositiepartijen, begonnen in de zomer met veel trammeltant maar kwamen nauwelijks hoorbaar ten einde. Ze zijn er niet in geslaagd het gestelde doel, verwroegde verkiezingen, te verwzenlijken.

De jaren '80 van de twintigste eeuw eindigden met de val van Honecker. Husak en Cenusescu. Het zou fantastisch zijn geweest als de jaren '90 waren geëindigd met de val van Milosevic. Maar nee. Dit betekent echter niet dat Milosevic de Europese Saddam Hoersens dat we zijn overgegaan tot de laatste akte van de Servische tragedie, met Sloba en zijn machtige vrouw, Mira Markovic, nog steeds in de rol van Macbeth en Lady Macbeth. Twee omvangrijke opiniepeilingen - de ene van het Centrum voor Beleidstudies in Servie zelf - geven aan dat een grote meerderheid van de ondervraagden Milosevic de schuld geeft van de ellende in het land, en hem wil zien vertrekken voordat zijn termijn is afgelopen.

Behoorlijk grote ratten schijnen zich gereed te maken om het zinkend schip te verlaten, tenende hun eigen huid te reddden alsmede de rijkdom die Milosevic hen heeft laten vergaren in ruil voor hun steun. Ik praat met een banker die zich vroeger ophield in de kringen rond het heersende paar maar die nu - een flinke trek nemend van zijn grote sigaar, terwijl



Logica in de waanzin

door Timothy Garton Ash

hij afweegt hoever hij durft te gaan in een gespre met een westerling - Servie beschrijft als een land met een 'pre-overgangsstadium'. Jammer genoeg zal deze overgang naar alle waarschijnlijkheid niet vreedzaam verlopen - dat is het derde punt waarover alle Servische waarnemers heens zijn. We moeten onderscheid maken tussen wa rationeel is en wat reëel. Rationele voorstellingen bijvoorbeeld suggereren da de Alliantie voor Verandering, een broze coalitie van enkele van de meest progressieve oppositiepartijen steun van de bewijking zou kunnen krijgen door zich met de Verenigde Staten en de Europese Unie te verenigen tot een 'Trilaterale Commissie', met het doel de westerse hulp te verdelen. 'Kijk, wij krijgen het voor elkaar', zouden ze kunnen zeggen. Rationele voorstellingen voorzien verkiezingen. Lc kale en federale verkiezingen moeten in de loop van 2000 worden gehouden, de cruciale verkiezingen op het niveau van de (Servische) republiek op z'n laats volgend jaar. Op 10 januari deden de oppositiepartijen eindelijk waar het Westen lange tijd bij hen op heeft aange drongen: ze vormden één gemeenschappelijk front ze tekenden een gezamenlijke verklaring waartoe wordt gevraagd om republiekverkiezingen voor eind april van dit jaar, om het opheffen van de sanctie van de VS en de EU tegen Servie, en om het volledige respecteren van de VN-resolutie over Kosovo. Het valt nog te bezien hoelang dit gemeenschappelijke front stand zal houden, vooral gezien de diep gewortelde persoonlijke animositeit tussen de leiders van de twee belangrijkste oppositiepartijen. Zc van Djindjic en Vuk Draskovic, die allebei sterk i diskrediet zijn geraakt, zij het op verschillende wij ze. Afgezien daarvan is het zeer onwaarschijnlijk da wanneer en hoe er ook verkiezingen worden gehouden, de huidige regeringspartijen - de Socialisten va Milosevic, de partij van zijn vrouw, Verenigd Joegoslavisch Links (JUL) genaamd, en hun extreem-nationalistische coalitiepartner, de Radicaalen - genoe stemmen zullen krijgen om een nieuwe regering t kunnen vormen.

Maar hier eindigt de rationaliteit en begint de real

teit. Want hoe zou Milosevic vreedzaam de macht moeten overdragen, zelfs aangenomen dat hij daartoe bereid is? En waar zou hij dan heen moeten? Na Den Haag?

Milosevic is nu gevaarlijker dan ooit. Draskovic wij mij erop dat Milosevic tot dit jaar nog in toom was gehouden door zijn vrees voor de reactie van het Westen. Nu heeft het Westen het ergste gedaan wat het kan - het heeft hem gebombardeed - en heeft i weinig meer te vrezen. Aan de andere kant is h Haagse Tribunal), na zijn aftreden niet langer v woude, in de hoek gedreven tigers valt te verwac ten dat ze fel uithalen - en dat heeft hij gedaan. I universiteiten, waar de grote studententoprotesten v 1996 en 1997 ontstonden, zijn weer met ferme ha onder het gezag van het regime gesteld. Milosev heeft het voorwendsel van de oorlog gebruikt om t slag te leggen op de bedrijfsmiddelen van de belangrijkste onafhankelijke kranten en zenders, zoals F dio B92 - al wordt er nu een Radio B2.92 geexplote teerd door de onverzettelijke Veran Matić. De over ge onafhankelijke media worden bestraft met ho boetes, onder een draconische wet op publieke i formate. Activisten van de oppositie worden met gelmat gearresteerd en afgetutigd.

Ergert nog de Servische politiek wordt een zaak v leven of dood. Tijdens de oorlog werd de Krantenu gever Slavko Curuvija, die ooit behoorde tot de in ma van Milosevic's vrouw, Mira Markovic, maar da nu een uitgesproken criticus van het regime wa voor zijn huis neergeschoten. Begin oktober vond zwager van Vuk Draskovic samen met drie van Dr kovic' lijfwachten de dood in een uiterst verda 'verkeersongeluk'. Er wordt op gezinspeeld dat t moord was, gepleegd door een factie binnen de f heime dienst of zelfs door de onderwereld, omc Draskovic' zwager de leiding had over het luteratie en corruptie Belgadose bureau voor stadsontwikke partij van Mira Markovic (maar niet de Socialistisc Partij van Milosevic) openlijk beschuldigd van het gnisseren van 'staatsterrorisme'. Zijn Servische V 'nieuwingsbeweging heeft uit eigen geledehen gev pende zelfverdedigingsseenheden gevormd.

Er doen zeer uiteenlopende theorieën de ronde o de vraag door welke vonk de revolutie zou kunn ontbranden. Draskovic oppert de mogelijkheid t de vonk zal bestaan uit een poging van Milosevic t de macht te krijgen over Montenegro, dat met Ser het enige nog resterende deel is van de Federale publiek Joegoslavië, en dat behoeftzaam maar ha nekking bezig is om zijn eigen de facto autonomie te verwerven.

De volgende dag vindt er een confrontatie plaats t sen Servische soldaten en Montenegrijnse politici

TROUW

ZATERDAG 19 FEBRUARI 2000

'Veel Joegoslaven in criminaliteit'

2070

Door een onzer redacteurs
ROTTERDAM, 23 FEBR. Er bestaat een „ernstig criminaliteitsprobleem” bij migranten uit voormalig Joegoslavië en de voormalige Sovjet-Unie. Zij maken zich in groten getale schuldig aan diefstal, afpersing en verduistering.

Dit concludeert het Rotterdams Instituut voor Sociaalwetenschappelijk Beleidsonderzoek (RISBO) in een studie voor het ministerie van Binnenlandse Zaken. Het „forse criminaliteitsprobleem” geldt „in nog veel sterkere mate” voor jongeren. Analyse van politiegegevens wijst uit dat jaarlijks meer dan tien procent van hen in aanraking komt met de politie. Voor 25 tot 34-jarigen ligt het percentage iets lager, maar het is nog altijd twee- tot driemaal zo hoog als onder Turkse immigranten en acht maal zo hoog als onder autochtonen.

Het aantal vermogensdelicten is „opmerkelijk hoog”, aldus de onderzoekers. Zeventig procent van

de door Joegoslaven gepleegde delicten betreft diefstal, diefstal met geweld, afpersing of verduistering. Bij migranten uit de voormalige Sovjet-Unie ligt dit percentage op vijftig. Het bevestigt volgens het RISBO eerdere berichten van het IRT Zuid-Nederland over een „hecht georganiseerd Joegoslavisch inbraakcircuit”.

Het onderzoek maakt melding van een nog vertrouwelijk rapport van het IRT Noordoost-Nederland, getiteld *Oost-Europese georganiseerde misdaad. Een bedreiging voor Nederland?* Het IRT concludeert dat criminele groepen uit de voormalige Sovjet-Unie actief zijn in mensensmokkel, vrouwenhandel en autodiefstal. Angst voor Russische mafia in Nederland is volgens het IRT niet nodig: het is „een ernstig, maar beperkt verschijnsel”. Ruim een kwart van de Joegoslaven in Nederland is werkloos, blijkt uit het onderzoek.

• RAPPORT: pagina 3

De criminaliteit onder immigranten uit voormalig Joegoslavië en de voormalige Sovjet-Unie is hoog.

2000

Door onze redacteur
YASHA LANGE

ROTTERDAM, 23 FEBR. Criminele organisaties ronselen flink, onder de Joegoslavische jongeren in Nederland. Hoe dat gaat? De jongeren worden in asielzoekerscentra of via vrienden benaderd. Ze krijgen te horen hoe ze moeten inbreken, en waar. Ze krijgen een treinkaartje mee en een adres om de buit af te leveren. De criminele organisaties verzilveren de gestolen spullen (bijvoorbeeld cheques) via in Nederland opgerichte dekmantelfirma's of vervoeren het naar voormalig Joegoslavië.

Lang niet alle jongeren uit voormalig Joegoslavië en de voormalige Sovjet-Unie zijn vatbaar voor het snelle geld. Maar wel veel. Jaarlijks komt ongeveer één op de zeven van hen in aanraking met de Nederlandse politie. Dat is acht maal zo vaak als autochtonen en twee- tot driemaal zo vaak als Turkse immigranten. Zeventig procent van door Joegoslaven gepleegde delicten betreft diefstal, diefstal met geweld, afpersing of verduistering.

Voor onderzoekers van het Rotterdams Instituut voor Sociaalwetenschappelijk Beleidsonderzoek (RISBO) van de Erasmus Universiteit is dit voldoende reden te

Vatbaar voor het snelle geld

spreken van „een ernstig criminaliteitsprobleem bij migranten uit voormalig Joegoslavië en de voormalige Sovjet Unie”.

Ook de politie onderkent het probleem. Vermoedens over een „hecht georganiseerd Joegoslavisch inbraakcircuit” waren er al langer, maar de harde cijfers zijn voor de politie aanleiding een speciaal 'informatiepunt voor inbra-

In dat onderzoek - *Oost-Europese georganiseerde misdaad. Een bedreiging voor Nederland?* - staat dat immigranten uit de voormalige Sovjet Unie vaak in aanraking komen met de politie, alleen gaat dat lang niet altijd om georganiseerde misdaad. Goed, er is een toename in prostitutie, mensensmokkel en handel in tweedehands auto's. Maar drugstransporten, wapen-

'Sommige Joegoslaven waren al crimineel. Anderen zijn dat hier geworden.'

ken door Joegoslaven' op te richten. Een politiefunctaris vertelt de RISBO-onderzoekers dat er een wapensmokkelroute bestaat van Joegoslavië naar de Rotterdamse haven. „Bijna alle in beslag genomen handgranaten komen uit Joegoslavië.” En angst voor 'Russische mafia in Nederland' noopt het Interregionaal Rechercheteam (IRT) Noordoost Nederland een onderzoek uit te voeren naar de nesteling van georganiseerde misdaad uit Oost-Europa.

handel en liquidaties zijn niet aan de orde van de dag.

De georganiseerde misdaad uit de voormalige Sovjet-Unie, concludeert het IRT Noordoost Nederland, is een „ernstig maar beperkt verschijnsel”. Er zijn wel criminele groepen actief, maar ze zijn niet zo hecht, groot en hiërarchisch dat je kan spreken van diepgewortelde Russische mafia.

In Nederland wonen ruim 60.000 immigranten uit voormalig Joegoslavië en 20.000 immigran-

ten uit de voormalige Sovjet Unie. De RISBO-onderzoekers wijzen erop dat zij vaak in Nederland zijn door tijdelijk bovendel migratie en illegaal verrijft. Tot de illegalen behoren ook afgewezen asielzoekers die in Nederland zijn blijven hangen.

Hier ligt voor een deel de oorzaak van de hoge criminaliteit. Een vertegenwoordiger van de Bond van Joegoslavische clubs in Nederland vertelt tegen de onderzoekers: „Sommige Joegoslaven waren al crimineel voordat ze hier kwamen. Anderen zijn dat hier geworden, maar ook dat zijn verschillende groepen. De jonge vluchtelingen willen hier een leven opbouwen en werken, maar dat mogen ze niet en dus proberen ze op een andere manier iets te verdienen. De illegale migranten hebben ook beperkte mogelijkheden om aan geld te komen. Zwart werken - dat doen de meesten - of criminaliteit.”

De onderzoekers schetsen een patroon van werkloosheid, desillusie en trauma's onder de Joegoslavische jongeren. Ruim een derde van hen heeft geen baan. Ook een opleiding helpt vaak niet. En omdat de cirkel klein is, zijn de Joegoslavische en Oost-Europese jongeren gemakkelijk benaderbaar voor criminele groepen. Een Joegoslaaf zegt aan de onderzoekers: „De realiteit komt niet overeen met hun verwachtingen. Ze denken dat hier van alles mogelijk is, maar dat blijkt niet zo te zijn.”

Bommenlegger homobars Londen bekend schuld

LONDEN - Een 23-jarige man heeft gisteren voor een Londense rechtbank bekend vorig jaar in het centrum van de stad bom-aanslagen te hebben gepleegd. De bommen die vol zaten met nagels en spijkers, kostten aan drie mensen het leven en verwonden 117 mensen. Het proces duurt voort, want de aanklager wil de man duidelijk veroordeeld zien wegens driefvoudige moord, en niet wegens doodslag. Het doelwit van de daer waren cafés die veel worden bezocht door homoseksuelen met een donkere huidskleur.

Onverwachte ontslagen in legertop Algerije

ALGIERS - President Abdelaziz Bouteflika van Algerije heeft gisteren onverwacht zeven generaals en drie kolonels ontslagen. Onder meer het hoofd van de presidentiële garde en enkele commandanten van de landmacht, marine en de militaire politie kregen hun congé. Blijvers zijn de machtige legerleider Lamari en het hoofd van de militaire inlichtingendienst, Mediane. De ontslagen houden mogelijk verband met weerstand in het leger tegen hervormingen die het land moeten bevrijden van de terreur.

Brand in Japanse kerncentrale

TOKIO - In een kerncentrale ongeveer driehonderd kilometer ten noordoosten van Tokio heeft gisteren korte tijd brand gewoed. Volgens het bedrijf doofde het vuur vanzelf en is er geen straling vrijgekomen. De brand brak uit in de machinekamer van een reactor die sinds vorige maand buiten werking is vanwege een inspectie.

Londen: huisdieren volgende week welkom

LONDEN - Huisdieren die in het bezit zijn van een 'paspoort' en voorzien zijn van een chip mogen vanaf volgende week Groot-Brittannië in, zonder de tot nog toe gebruikelijke zes maanden quarantaine om te zien of ze geïnfecteerd zijn met hondsdolheid. Maandag vertrekt de eerste trein met huisdieren aan boord vanuit Frankrijk door de Eurotunnel.

CNN: geen invloed door militairen

Amerikaanse nieuwszender had vorig jaar vijf 'stagiaires' uit het leger

Oorlogsvoering

Abe de Vries

ATLANTA - De Amerikaanse nieuwszender CNN heeft tegenover *Trouw* toegegeven dat op het hoofdkantoor in Atlanta vorig jaar gedurende zes maanden vijf militairen hebben rondgelopen die zijn gespecialiseerd in psychologische oorlogsvoering middels radio en televisie.

CNN bestrijdt echter dat de nauwe samenwerking met het leger de journalistieke integriteit van het bedrijf in gevaar heeft gebracht. Ook vindt CNN niet dat de verkeerde schijn is gewekt. Woordvoester Megan Mahoney: „De militairen waren alleen onder toezicht van een ervaren CNN-medewerker betrokken bij de nieuwsproductie. Ze hebben niet besloten wat CNN wel en niet zou melden. Onze staf staat garant voor een onpartijdige, eerlijke, accurate en zo verantwoordelijke mogelijke verslaggeving. CNN houdt vast aan de hoogste

journalistieke normen.”

Volgens de woordvoester hebben de vijf militairen „in een voornamelijk observerende rol kennisgemaakt met de verschillende taken en verantwoordelijkheden van onze redacties”.

CNN ontkent dat militairen betrokken kunnen zijn geweest bij de productie van nieuws over de oorlog in Kosovo. Een majoor van de informatiedienst van het Amerikaanse leger suggereerde eerder deze week dat dat wellicht het geval was geweest. De militairen, specialisten in het gebruik van televisie voor propaganda-doel-einden, hebben tussen 7 juni en eind december ieder tien weken bij CNN gewerkt. Hun aanwezigheid besloeg alleen de laatste week van de oorlog in Kosovo.

Woordvoester Mahoney omschrijft hun dienstverband als 'een soort stage'. Twee werkten op een televisie-afdeling, twee op een radio-afdeling en een bij de satellietcommunicatie. Vóór 7 juni zouden bij CNN geen gedetacheerde militairen hebben gewerkt.

Woordvoerder Walter Sokalski

van het Amerikaanse Special Operations Command (Socom) zei deze week dat de militairen tot taak hadden „de technische kant van de informatieverzameling en de nieuwsdistributie van CNN te bestuderen”. Sokalski: „Het Amerikaanse leger moet tegenwoordig méér doen met minder. Het ging er ons om de logistiek te onderzoeken van een wereldwijde organisatie: hoe kun je op zo'n grote schaal televisie brengen en toch efficiënt zijn?”

De militaire eenheid van de stagiaires is het Derde Psychologische Operaties ('psyops') Bataljon, onderdeel van de luchtmobiele Vierde Psychologische Operaties Groep in Fort Bragg in Noord-Carolina. Het bataljon is de enige parate eenheid van het Amerikaanse leger die pamfletten, posters en kranten kan drukken en radio- en televisie-uitzendingen kan verzorgen.

Psyops-militairen hebben veelal een universitaire graad in de psychologie of een van de sociale wetenschappen. Het zijn troepen die in tijden van spanning informatie dienen te verspreiden met het doel de publieke opinie te sturen. Een tweede doel van psyops is de tegenstander op het strijdtoneel angst in te boezemen. Boven Kosovo werden door de Navo pamfletten uitgeworpen met de boodschap dat Joegoslavische soldaten konden kiezen tussen 'een zekere dood' of deserte. In april speelden anonieme 'militaire functionarissen' zo'n pamflet in handen van een journalist van CNN.

De plaatsing van Amerikaanse psyops-specialisten bij CNN was volgens Mahoney eenmalig. „Het was een tijdelijk programma dat niet wordt voortgezet.”

VN-vredesmacht naar Congo

LUSAKA - De VN-veiligheidsraad heeft gisteren ingestemd met een vredesmacht voor Congo. Vijfhonderd waarnemers moeten bekijken of later vijfduizend militairen gestuurd kunnen worden.

Pakistan, Jordanië Senegal en Egypte willen soldaten sturen om toe te zien op de wapenstilstand, die de rebellen en president Laurent-Désiré Kabila een half jaar

geleden sloten. Sindsdien duurt de strijd om Congo's grondstoffen voort, aangewakkerd door ondermeer Rwanda, Oeganda, Zimbabwe, Angola en Namibië. Woensdag beloofden zij allen, in de Zambische hoofdstad Lusaka, beterschap. Maar gisteren werd er weer gevochten. Getwijfeld wordt aan de vredeswil van de vechtenden, en ook aan het nut van een zo kleine vredesmacht in een gebied zo groot als West-Europa.



'Elian moet terug'

De Amerikanen moeten Elian terug laten gaan naar Cuba. Dat vinden nog steeds duizenden Cubanen, die gisteren in Havana opnieuw demonstreerden voor de terugkeer van het jongetje. Hij verblijft al enige tijd in de VS, nadat hij door de Amerikaanse kustwacht uit zee was opgevisst. Met zijn moeder en nog tien anderen had hij geprobeerd de VS te bereiken. De boot waarin ze zaten sloeg echter om en zijn moeder verdronk. Familieleden willen dat hij in de VS blijft. De vader van Elian, die nog op Cuba woont, wil hem echter terug.

FOTO AP

'President Wijdenbosch begint zijn eigen NDP-partij'

PARAMARIBO - Kringen rond de Surinaamse president Jules Wijdenbosch willen er niets over zeggen, maar heel Paramaribo praat over de nieuwe partij 'Nationaal Democratisch Platform 2000' die het staatshoofd gaat oprichten.

Wijdenbosch is wegens ruzie met Desi Bouterse uit diens Nationaal Democratische Partij gezet. De president heeft daarom geen an-

dere optie dan een eigen partij op te richten, wil hij aan de verkiezingen meedoen op 25 mei - en dat wil hij. Geen andere partij wil hem op de lijst zetten, mocht hij dat al willen.

Bouterse verklaarde begin februari dat er voor Wijdenbosch geen plaats op de NDP-lijst zou zijn. De president reageerde dat hij niet met de voorzitter op een en dezelfde lijst wilde staan. Wijdenbosch zal zijn nieuwe partij

vermoedelijk morgen presenteren tijdens een manifestatie in Paramaribo. Hij heeft eerder beloofd dat hij dan ook uitleg zal geven over zijn ruzie met Bouterse. De omstreden president zal waarschijnlijk enige NDP-kopstukken meenemen, maar wie, weet niemand.

Bouterse houdt vandaag een bijeenkomst in het partijhoofdkwartier van de NDP in Paramaribo, om te memoreren dat precies

twintig jaar geleden een militaire staatsgreep in Suriname plaatsvond, onder zijn leiding.

Waarnemers tellen het aantal aanwezigen bij beide bijeenkomsten om een idee te krijgen hoe de twee kemphanen er voorstaan in de aanloop naar de verkiezingen van mei. Overigens is onduidelijk hoe heftig de animositeit is. Niet wordt uitgesloten dat zij weer tot elkaar komen, vóór dan wel ná de verkiezingen.

Toen er nog dissidenten bestonden was Srdja Popović er een. Belgrado, november 1987. Servië was een eenpartijstaat. Slobodan Milošević was een jaar partijchef. Alom in het oosten brak de dageraad van de democratie door. Niet hier. Milošević had de president van Servië gewipt, had het liberale stadsbestuur van Belgrado weggejaagd, had de kranten van kritische journalisten gezuiverd. Het begon in Belgrado te ruiken naar dictatuur. Maar Srdja Popović, jurist, wist hoe het zou lopen: Milošević – hij noemde hem Baby Face, om zijn engelenwangetjes, en ook wel: Baby Face Killer – zou het niet lang volhouden, hij kon dit niet maken, niet hier, in het liberale Joegoslavië. Kijk naar de crisis, de economie staat op instorten. „We zijn als de man die van de twintigste verdieping valt en ter hoogte van de vijfde verdieping zegt: *so far so good*.”

Twaalf jaar later, anno 1999, is Joegoslavië allang te pletter geslagen, uiteengereten bij de afscheiding van vier deelrepublieken. Het heeft drie oorlogen op rij achter de rug en is verwikkeld in de vierde, met de NAVO nog wel, met de hele wereld. Het is de paria van Europa, een economisch en sociaal geruïneerd land dat de grootste hyperinflatie sinds mensenheugenis achter de rug heeft en waar economie en politiek worden beheerst door criminelen en profiteurs. En nog altijd zit Slobodan Milošević, Baby Face Killer, vast in het zadel. Sterker: al dat onheil overkwam de Serviërs dankzij zijn beleid. En toch dragen ze hem op handen, nog steeds. Srdja Popović? Srdja Popović woont al vele jaren in Amerika, geëmigreerd, net zoals 300.000 andere Serviërs, intellectuelen, kunstenaars, technocraten – de bloem van de natie.

Iedereen erkent, na de drama's in Kroatië en Bosnië en nu Kosovo, dat Slobodan Milošević een geniale onderhandelaar is, die tot de rand gaat en soms nog ietsje verder. Lees Richard Holbrooke en zijn verslag van de Dayton-conferentie. Hij prijst met een ondertoon van ontzag Milošević' superbe onderhandelingsstalent, zijn tactische flexibiliteit, zijn uithoudingsvermogen („Hij wordt opgewekt tegen de tijd dat anderen uitgeput raken.”). Milošević, aldus Holbrooke, is als jurist in staat in een

Milošević, de dictator die niet brult

Baby Face Killer

34-ges

Dertien jaar maakt de schijnbaar grijze apparatsjik Slobodan Milošević nu de dienst uit in Belgrado. Dertien jaar van desintegratie en geweld. Wat voor man is hij eigenlijk? Portret van de sfinx van Belgrado.

woedend als dat moet, een oogwenk later weer rustig en beleefd. Een superbe realist, zonder illusies, zonder scrupules, zelfs jegens zijn eigen standpunten, die hij in een oogwenk kan veranderen. „Hij neemt alleen beslissingen als hij in een hoek wordt gedreven en respecteert alleen wat hem werkelijk angst inboezemt”, schreef zijn biograaf Slavoljub Djukić.

Een in veel opzichten raadselachtige man. Een sfinx. Onderhandelaars omschrijven hem als een man zonder

sigaar. Hij gaat nooit uit. Leest geen kranten. Kijkt geen televisie. Leest hooguit af en toe een detective. Mijdt mensen. Een onbeholpen spreker. Geen persoonsverheerlijking hier, en geen wilde verhalen, geen wild verleden. Een schrijftafelstrateeg.

Het Genie van de Vernietiging? De Slager van de Balkan?

Zijn blufpoker aan de onderhandelingstafel brengen sommigen in verband met de zelfmoord van zijn ouders. Zijn vader was een Montenegrijnse pope, die het gezin verliet toen Slobodan twaalf was en zijn later



Het portret van president Slobodan Milošević, geklemd onder de arm van een Servische vrouw tijdens een anti-NAVO-demonstratie in Stuttgart Foto Michael Latz/AP

vić is een man zonder scrupules, zonder geweten, zonder principes, een man met een kilheid die anderen soms de rillingen over de rug jaagt, een man die in niets gelooft, behalve in zichzelf. Hij was leider van de communistische partij – maar communist was hij nooit. Hij was en is de held van de nationalist – maar nationalist was hij nooit. Hij verried zijn beste vrienden zonder met de ogen te knipperen, zoals zijn vriend en mentor Ivan Stambolić, de man die hem 22 jaar lang aan elke baan en elke promotie

voor hen uit toen ze in 1995 door de Kroaten werden aangevallen. Hij verried in Dayton de Bosnische Serviërs, aan wier kant hij toch jarenlang had gestaan. Holbrooke was verbijsterd over de openlijke minachting waarmee Milošević zijn bondgenoten behandelde: hij sloot hen uit van het overleg, isoleerde hen, maakte van hen „de onpersonen van de conferentie”. „Ze hingen wat rond aan de rand van het overleg, donker en broedend, alleen etend en contact met andere delegaties vermijgend.” Toen ze zich bij de Dayton-conferentie beklaagden

hij vrienden verraadt als dat zijn positie dient, zo omhelst hij vijanden als dat voor hem van nut is, zoals de ultranationalist Vojislav Šešelj, of de pseudodemocraat Vuk Drašković, die hem jarenlang in beleedigende termen hadden uitgescholden („De tiran van Dedinje”): zij hebben nu mooie baantjes in zijn dienst. In Dayton registreerde Holbrooke verbaasd hoe Milošević Sarajevo, drie jaar lang door de Serviërs belegerd en beschoten en opgeëist, simpelweg in één seconde weggaf aan zijn grootste vijand, moslimleider Izetbegović, met de opmerking: „Hij verdient het, omdat hij niet heeft opgegeven. *He is a tough guy*. Sarajevo is van hem.” Milošević respecteert alleen kracht. En minacht zwakheid. Of vermeende zwakheid.

Dit is de combinatie: géén principes, behalve zijn eigen macht, en een gevoelloosheid die verbijstert. Tegen mensen die hem wijzen op menselijk leed zegt hij: „U kijkt te veel naar CNN.” Warren Zimmermann, begin jaren negentig Amerikaans ambassadeur in Belgrado, omschreef hem als „vrijwel geheel gedomineerd door zijn donkere zijde”. Milošević, schreef hij, is „een ambitieuze, meedogenloze opportunist, gedreven door machtshonger” en „een man van uitzonderlijke kilte”. „Ik heb nooit gezien dat hij ontroerd raakte door een individueel geval van menselijk lijden; voor hem zijn mensen simpelweg abstracties. Deze verkillende karaktertrek maakte het hem mogelijk de onuitsprekelijke wreedheden door Serviërs toe te staan, aan te moedigen en zelfs te organiseren.”

Het enige waar Milošević niet tegen kan, is kritiek die hem in het gezicht wordt geuit. Zimmermann vertelt hoe Milošević reageerde toen een jonge Amerikaanse diplomaat hem op een receptie wees op een foutieve analyse: „Hij schrok terug alsof hij fysiek was aangevallen, met een blik van afschuw op het gezicht, en moest worden weggeleid door een van zijn assistenten.”

Milošević, in augustus 1941 geboren in Požarevac, een Servisch stadje aan de Donau, zestig kilometer van Belgrado, was als kind en puber al even onopvallend als hij nog is: een wat dikkige jongen, stil en in zichzelf gekeerd, die op de middelbare school omgaat met niemand, behalve met een vriendinnetje, Mirjana Marković. Mirjana Marković, door hem gewoonlijk Mira genoemd, is waarschijnlijk de enige die hem

visch Links), een partij die begon als vergaarbak van communisten en generaals en die nu bekendstaat als de partij van de criminele zakenwereld, van de fluwelen putschisten: de directeuren van staatsbedrijven die hun verliezen uit de staatskas aanvullen en al manipulerend en frauderend steenrijk zijn geworden in de tijd van de internationale sancties, smokkel en de hyperinflatie waarmee het volk vakkundig van zijn spaargeld werd afgeholpen.



Milošević respecteert alleen kracht. En minacht zwakheid

Marković is een radicale ideologe, die grossiert in rammelende redevoeringen waarin ze, bijvoorbeeld ten tijde van de grote studentendemonstraties tegen Milošević' verkiezingsfraude in 1996 (zijn enige grote nederlaag in eigen land: hij moest de fraude rechtzetten) de democratische oppositie uitmaakte voor „militante, woedende, zieke beesten” of „huurlingen en verraders” en hun aanhang voor „gefrustreerde intellectuelen, afstammelingen van fascistische misdadigers”. Een hartstochtelijke marxiste, nog steeds. Milošević' kinderen zijn profiteurs. Hun dochter heeft een radio-station en een casino, hun zoon rijdt in luxe-auto's en leidt het monopolie van de sigarettensmokkel en -distributie. Maar Milošević zelf is pure soberheid. En als er in dit onafscheidelijke echtpaar een rolverdeling bestaat, dan is zij de dromer en hij de doener, zij de ideologe en hij de cynicus.

Tijdens zijn rechtenstudie raakt Milošević bevriend met Stambolić, die hem aan zijn carrière helpt: een baan bij het staatsgasmonopolie Technogas, waarvan hij al snel directeur wordt, een baan bij Beobanka, waarvoor hij het New-York-

geits gestelde documenten te doorgronden. Sterker: hij is in staat om, al onderhandelend, in die documenten zinnen of woorden binnen te smokken die later blijken een tijdbom onder cruciale onderdelen van een akkoord te zijn. „Dat talent maakt hem als onderhandelaar gevaarlijk.” Een charmante man als dat kan, plotseling

In veel opzichten een burgerman, die graag wandelt in de rozentuin bij zijn onopvallende bakstenen villa aan de Tolstojstraat nummer 33 in Dedinje, de zuidelijke voorstad van Belgrado vanwaar je uitkijkt over de Sava. Vlakke, onopvallende pakken. Een grijze apparatsjik. Hij drinkt whisky (Glenfiddich) en rookt af en toe een

doodschoot. Zijn moeder, een telle communiste, verhing zich toen Slobodan het huis al uit was. Dat zou verklaren waarom Milošević zich als een halve zelfmoordenaar gedraagt, in hard overleg.

Het is voer voor psychologen. Er is een andere karaktertrek die zijn gesprekspartners is opgevallen: Milošević

tijchel maakte. Even later gooide Milošević hem eruit, als oud vuil, na 22 jaar vriendschap, en dat die vriend net zijn dochter in een verkeersongeluk had verloren speelde geen rol.

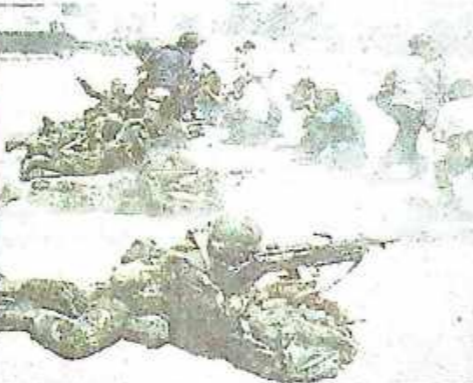
Hij bezwoer jarenlang zijn solidariteit met de Kroatische Serviërs maar verried hen toen ze hem niet meer van nut konden zijn en stak geen vinger

om te helpen, tot Stambolić president van Servië wordt en hij zijn vriend en beschermeling zijn eigen functie, die van partijchef, overdraagt. Om prompt zelf door die vriend te worden verraden.

Ze doceert geschiedenis van de sociologie en leidt de neocommunistische partij JUL. (Verenigd Joegoslavië)

der ophelpt, tot Stambolić president van Servië wordt en hij zijn vriend en beschermeling zijn eigen functie, die van partijchef, overdraagt. Om prompt zelf door die vriend te worden verraden.

Vervolg op pagina 2



2.

3.

4.

5.

In Kosovo wint de censuur het van de mobiele telefoon

Raymond van den Boogaard

N et een scene uit *Schindler's List*, meende een functionaris van het Britse ministerie van Defensie, die voor de televisiecamera's van CNN en BBC world dagelijks een overzicht geeft van Servische wreedheden tegen de Albanese bevolking in Kosovo. Wie eergisteren de televisiebeelden van treinvluchtelingen uit Priština in Macedonië had gezien, kon die vergelijking met een film over de jodenvernietiging in de Tweede Wereldoorlog misschien wel billijken.

Maar kennelijk was het de Britse woordvoerder, wiens mededelingen over Kosovo doorgaans even schokkend als moeilijk te controleren zijn, ontgaan dat in een oorlog zonder tv-camera's juist de aankomst van deze vluchtelingen wél door meerdere cameraploegen was gadegeslagen. Anders had hij er wel van afgezien te vertellen dat de groep trein vluchtelingen alleen uit vrouwen, kinderen en ouderen van dagen had bestaan, omdat de weerbare mannen door de Serviërs met onbekende bestemming waren afgevoerd. Op de televisiebeelden

Tijdens de oorlog in Bosnië mochten journalisten vrij rondlopen, nu houdt Servië de wereld buiten. Historisch gezien zijn restricties op oorlogsverslaggeving eerder regel dan uitzondering. In Kosovo regeert de onwetendheid.

was duidelijk te zien dat onder de treinvluchtelingen veel jonge mannen waren.

De oorlog om Kosovo had zich net zo goed op de maan kunnen afspelen – zo zeldzaam zijn serieuze verslagen

Aan geruchten geen gebrek

1. Bulgaarse fotografen bij een kruisraket in Sofia. De raket was bedoeld voor Joegoslavië Foto Dimitar Dilokoff/Reuters
2. Amerikanen komen de orde herstellen in Somalië Foto P. Robert/Sygma/ABC
3. Cameralieden nemen Amerikaanse soldaten op de korrel die Haïti binnenvallen Foto Alex Webb/Magnum/ABC
4. Fotograaf B. Barbey krijgt bescherming van Filipijnse soldaten Foto Barbey/Magnum/ABC
5. Soldaten en media in de Golfoorlog Foto Abbas/Magnum/ABC

van onafhankelijke journalisten uit het oorlogsgebied. De oorlog is een historische gebeurtenis van formaat: voor het eerst sinds zijn oprichting valt de NAVO een land aan. De technische mogelijkheden en inzet van de media zijn groter dan ooit: draagbare telefoons, satellietverbindingen en vele honderden journalisten.

Maar een *media-event* is de oorlog nauwelijks: het eigenlijke oorlogsgebied is voor de internationale media gesloten. De krantenlezer of televisiekijker is voor zijn kennis bijna geheel afhankelijk van oorlogspropaganda: NAVO-woordvoerders, Joegoslavische autoriteiten of de Servische staatstelevisie, de enige leverancier is van oorlogsbeelden. Authentiek zijn slechts de verslagen aan de rand van het strijdtoneel, waar de vluchtelingen aankomen.

Aan sombere verdachtmakingen en geruchten geen gebrek – maar feiten zijn nauwelijks voorhanden. Wordvoerders dalen vaak af tot invectieven: vanaf het begin van de strijd hebben de Joegoslavische

staatsmedia Clinton tot 'oorlogsmisdadiger' uitgeroepen; NAVO-woordvoerders noemen Milošević *serial ethnical cleanser*.

Onwetendheid regeert sinds vorige week, bij de aanvang van de NAVO-bombardementen, een lange rij gepantserde jeeps uit Priština naar Macedonië reed. Het was de uittocht van de internationale pers. Sinds het jarenlange beleg van Sarajevo was bekend dat je voor een succesvolle verslaggeving in ex-Joegoslavië kogelvrije vesten en gepantserde voertuigen moest meenemen.

Geen enkele beschermende maatregel bleek echter afdoende tegen persoonlijke bedreiging van journalisten in Priština en in mindere mate de Joegoslavische hoofdstad Belgrado, een reeks intimiderende arrestaties, uitwijzingen en een (slechts gedeeltelijk geëffectueerd) verbod op de aanwezigheid van buitenlandse journalisten in Joegoslavië. Het handjevol dat in Belgrado bleef, heeft weinig mogelijkheden.

Het thuisfront

Restricties op verslaggeving in oorlogstijd zijn, historisch gezien, eerder regel dan uitzondering. De Golfoorlog van 1991, die als eerste internationale oorlog van de postcommunisti-

sche wereld lang de toon heeft gezet, was een van de meer restrictieve. Aan geallieerde zijde kon het front alleen worden benaderd aan de hand van persvoorlichters. Irak wees bijna alle buitenlandse journalisten het land uit. Eén mocht blijven, Peter Arnett van CNN, en vertellen hoe hij de kruisraketten die zijn collega's in het Golfgebied zagen afschieten, in de Iraakse hoofdstad Bagdad neerkwamen. Arnett werd daar zeer beroemd mee.

De moderne, niet zelf tot de strijdkrachten behorende oorlogsjournalist is ontstaan in het midden van de vorige eeuw. De invoering van de telegraaf, en daarmee de mogelijkheid heet van de naald over het verloop van de strijd te berichten, gaf de bedrijfstak een enorme impuls. Maar de beroemdste oorlogsverslaggevers ontleenden hun faam niet aan de feitelijke betrouwbaarheid van hun berichten, maar aan de strekking ervan: meestal een aanklacht aan het adres van het thuisfront.

Zo werd William Russell van de Londense *Times*, een der eerste vertegenwoordigers van de soort, tijdens de Krim-oorlog in 1854 niet alleen beroemd door zijn beschrijving van hoe Britse militairen door Russen in de pan werden gehakt, maar met name door zijn vlamme beschuldigin-

gen over nalatigheid van Britse legerleiding en regering.

Peter Arnett was misschien wel de eerste oorlogsverslaggever, die in 1991 niet beroemd werd door een visie, of door het literair gehalte van zijn beschrijvingen. En evenmin doordat hij onbekende feiten boven water tilde, al deed hij zijn best. Het was het loutere feit dat hij aanwezig was in Bagdad en aan de telefoon hing als de raketten vielen. In het tijdperk van *live* nieuwstelevisie bleek de fysieke aanwezigheid van de verslaggever voldoende om journalistieke geschiedenis te schrijven.

Onbepaalde toegang

Kort daarna begon de burgeroorlog in Joegoslavië waar journalisten, tot hun aangename verbazing, vrijwel onbepaalde toegang tot het strijdtoneel bleken te hebben. Zij konden – zeldzaam verschijnsel – de strijd aan meerdere zijden van het front verslaan. De enige beperking was de mate van fysiek risico die de verslaggever bereid was te ondergaan bij het doorkruisen van het niemandsland tussen de fronten of het bezoeken van plaatsen die onder schot werden gehouden.

Vervolg op pagina 2

reporters
sans frontières



De begrensde belangen van

Deel 2003

In de achterliggende jaren hebben we in toenemende mate kunnen waarnemen hoe de zogenaamde non-gouvernementele organisaties (ngo's) bij conflicten in de internationale politiek worden betrokken. Overal waar vooral door inmenging van de ontwikkelde westerse landen conflicten ontstaan, spelen zij een belangrijke rol als zogenaamde neutrale waarnemers en hoeders van vrijheid, democratie en mensenrechten.

Hun zogenaamde onpartijdigheid zou garant staan voor een eerlijke en objectieve beoordeling en als zodanig oefenen ze grote invloed uit op publieke meningsvorming. Daarnaast spelen ze een belangrijke rol als geldschietster voor wie door hen het stempel heeft gekregen van 'vrije oppositiegroep', 'dissidenten', 'democratische oppositie' of 'mensenrechtenorganisaties'. Dat in vrijwel alle gevallen deze ngo's volledig gefinancierd worden door regeringen en het bedrijfsleven en nauw samenwerken met inlichtingendiensten, blijft doorgaans onbesproken. Ze noemen zich 'non-gouvernementeel' en dat schijnt voldoende te zijn om het imago aan te nemen van 'eerlijk en onpartijdig'.

De werkelijkheid is echter anders. Er is het duidelijke voorbeeld van de Fransman Kirchner, voormalig hoofd van 'Artsen Zonder Grenzen', die namens de 'internationale gemeenschap' als eerste het koloniaal bestuur over Kosovo mocht leiden en onder zijn leiding deze Servische promoes vrijwel geheel gezuiverd werden. Niet-Albanëzen, en wie niet wilde belandde in een hel op dat geval staat niet op zich-

zelf. Human Rights Watch, the National Endowment of Democracy of noem een paar andere internationale zogenaamde onafhankelijke non-gouvernementele organisaties, zij fungeren eerder als instrument in de buitenlandse politiek van regeringen of voor de belangen van het internationale bedrijfsleven, dan dat zij opkomen voor wat ze zeggen te zijn.

RSF

Zo ook met de organisatie 'Reporters Zonder Grenzen' (RSF), dat haar zetel heeft in Parijs en zegt op te komen voor de verdediging van de 'vrije pers'. In november van dit jaar organiseerde zij een 'Sponsor Dag' voor de onderdrukte en in gevangenschap verkerende journalisten. Uiteraard was één van de belangrijkste personen voor wie deze actie bedoeld was, de veroordeelde Cubaanse 'journalist' Adolfo Fernández Sainz. Deze werd in het voorjaar tot 15 jaar veroordeeld, niet omdat hij zijn mond open deed, maar omdat hij in nauwe samenwerking met Amerikaanse overheidsfunctionarissen zich liet met activiteiten ter ondermijning van de stabiliteit en veiligheid van Cuba.

RSF heeft in de achterliggende jaren een belangrijke rol gespeeld in de anti-Cubaanse campagnes in Europa en daarbuiten. Deze campagnes zijn ook zeer effectief gebleken. In Nederland heeft de bij de FNV aangesloten Nederlandse Vereniging van Journalisten (NVJ) een belangrijke rol gespeeld in de anti-Cubaanse hetze van de afgelopen maanden, met niet alleen acties voor de Cubaanse ambassade in den Haag maar ook, en dat is niet verbazingwekkend, in Parijs waar RSF zetelt.

Publicis

De campagnes van RSF worden uitgedragen door de internationale publiciteitsgigant 'Publicis'. Onder de belangrijkste klanten van Publicis bevinden zich het Amerikaanse leger, Bacardi en andere mafia vertegenwoordigers, inclusief de financiers van notoire terroristen als Luis Posada Carriles.

De algemeen secretaris van RSF, Robert Ménard, die zich in de jaren zestig heeft toegelegd op infiltratie in links-radicalen groepen, heeft meer dan eens verklaard dat het beroemde New Yorkse publiciteitsbureau Saatchi & Saatchi achter zijn aanvallen op Cuba stond

en bevestigd dat dit enorme commerciële propagandabedrijf haar diensten zonder kosten aan RSF heeft geleverd.

Saatchi & Saatchi is geen bedrijf dat haar tijd besteed aan de promotie van ngo's of charitatieve organisaties. Het werkt voor multinationals als Dupont, General Mills, Johnson & Johnson, Toyota en Visa. In feite is Saatchi & Saatchi één van de drie strategische pilaren van de op de vierde plaats van wereldranglijst staande communicatiegroep 'Publicis Group' in Parijs.

Volgens de website van de aandeelhouders is Publicis op het gebied van publiciteit nummer één in Frankrijk en nummer drie in de Verenigde Staten. Het is de grootste in de wereld op het gebied van consultancy en media aankopen. Publicis, noch haar klanten, hebben de eigenschappen van Robert Ménard's ngo, dat recentelijk tijdelijk geschorst werd door de VN vanwege wanbeleid dat op z'n zachts gezegd niet paste binnen de regels van de VN.

Onder de klanten van Publicis bevinden zich beroemde namen als Coca-Cola, Heinz, Kelloggs, McDonald's, Phillip Morris, General Motors, Citybank, United Airl-

nes, Walt Disney, én het Amerikaanse leger!

'Emotie, avontuur en geluk'

Het Amerikaanse leger besteedt jaarlijks zo'n 100 miljoen dollar aan reclamecampagnes om vooral jonge mensen te werven voor een militaire carrière, voornamelijk voor operaties buiten de Verenigde Staten. Via haar Amerikaanse dochteronderneming 'Starcom Mediavest' heeft Publicis de ideeën geleverd voor het creëren van het imago van het Amerikaanse leger.

Desinformatie is overal aanwezig in het taalgebruik van Publicis om jongeren te interesseren om zich aan te melden voor de strijd. Drie paragrafen op de Spaanstalige website voor militaire propaganda die de RSF-sponsors hebben bedacht, geven een aardig beeld van het demagogisch niveau.

'De voordelen van het leger kunnen voor jou vandaag beginnen en duren tot het einde van je leven. Sommigen zijn heel kostbaar. Andere bestaan uit substantiële contante betalingen', zegt de dochteronderneming van Publicis. 'Je legertraining kan je naar

plaatsen in de Verenigde Staten en de rest van de wereld brengen die je niet kent. Je kunt naar Hawaï, het Caraïbisch gebied, Alaska, het verre Oosten of Europa gestuurd worden'. Uiteraard passen Afghanistan en Irak niet in het publiciteitsconcept.

Tot slot komt de prikkel van een gezondheidsverzekering die vier miljoen Amerikaanse gezinnen moeten ontberen. 'Onze uitstekende gezondheidszorg is een substantieel voordeel voor jou wanneer je in het leger bent. Jij en je familie zullen gratis of tegen hele lage kosten medische en tandheelkundige hulp krijgen, wanneer het ook maar beschikbaar is'. We hoeven geen commentaar te geven over het lage ethische niveau van de vrienden van Ménard bij het ronselen van kanonnenvoer.

Adviseur van Bacardi

De consultancy branche van Publicis, Publicis Conseil, heeft als belangrijke klant Bacardi. Bacardi, de rum gigant die gevestigd is op de Bahamas, heeft een geschiedenis van steun geven aan anti-Cubaans terrorisme dat teruggaat tot januari 1959. Tot die tijd was het gevestigd in Santiago de Cuba.

Reporters Zonder Grenzen'

Zoals in het in het boek 'Bacardi Rum: de Verborgene Oorlog', van Hernando Calvo Ospina en Katlijn Declercq, uit de doeken wordt gedaan, zijn relaties tussen de voornaamste leiders en aandeelhouders van Bacardi Rum, de Cubaans-Amerikaanse Nationale Stichting (CANF), een ultrarechtse terroristische organisatie, en de CIA zeer vergaand.

Door nauwgezet onderzoek tonen Ospina en Declercq aan hoe deze pseudo rumfabriek (Bacardi houdt zich voornamelijk bezig met marketing van haar producten) haar eigen terroristische netwerk heeft opgebouwd; de promotie, organisatie en financiering van terroristische daden heeft georganiseerd en heeft geopereerd als springplank voor CIA-fondsen naar paramilitaire huurlingen in Nicaragua en zelfs Angola.

In een ander onderzoek, 'Bacardi Rum: de CIA, Cuba en globalisering', beschrijft Ospina hoe Bacardi de Amerikaanse wetgeving met betrekking tot Cuba heeft geleid met de hulp van hun 'adviseur' Otto Reich, toen in dienst van de CANF en nu één van Bush's voornaamste adviseurs inzake Cuba en Latijns Amerika. Advocaten van Bacardi heb-

ben de ontwerptekst opgesteld van de Helms-Burton wet, die het de Amerikaanse regering mogelijk maakt buitenlandse bedrijven te straffen wanneer zij zaken doen met onteigende goederen op Cuba. De verborgen banden tussen Bacardi, de CANF en Bush, en de banden tussen de 'Rumbedrijven' en de Spaanse leider José María Aznar en extreemrechts in Europa, hebben ook bijgedragen aan de huidige confrontatie tussen Cuba en de Europese Unie.

Miami

Publicis heeft ook een vinger in de pap in Miami. Hier loopt het via Sánchez & Levitan, die met haar activiteiten op Amerikaans Spaanssprekende markt en klanten als Coca-Cola en Bell South goed is voor een jaaromzet van 80 miljoen dollar. Sánchez and Levitan is in eigendom van Aida Levitan and Fausto Sánchez, twee Cubaanse emigranten.

Aida Levitan, die op vierjarige leeftijd naar Florida kwam, was één van de individuen die zich publiekelijk heeft verzet tegen het optreden van de Cubaanse band Los Van Van in Miami in 2000.

Haar naam verscheen in een recente anti-Cubaanse campagne

in Frankrijk, samen met andere ondernemers die beter bekend zijn door hun fortuin dan door hun spirituele niveau: José Valdés-Fauli, voormalig voorzitter van de South Florida Colonial Bank, een groep die een waarde vertegenwoordigt van 16 miljard dollar; Eloy Cepero, een andere bankier en eigenaar van Peninsula

Mortgage Bankers; Santiago Morales, producent van industriële machines; Richard O'Connell, miljonair uit Miami die nu in Parijs leeft; en de extremistische leider Diego Suárez, met Feliciano Foyo financierder van terroristen in de CANF, en op dit moment de meest fanatieke 'hard-liner' van de Cuban Liberty Council (CLC) van Ninoska Pérez-Castellon.

Zowel de eigenaar van Sánchez & Levitan als de algemeen secretaris voor het leven van RSF, Ménard, zijn perfect op de hoogte van het feit dat de kapo's van de CLC de recente fondswervingcampagnes hebben geleid voor de verdediging van de terrorist Luis Posada Carriles. Deze zit inmiddels drie jaar vast in Panama met de huurmoordenaars Guillermo Novo Sampoll, Pedro Crispin Remón en Gaspar Jiménez Escobedo, na de mislukte poging om de Univer-

siteit van Panama op te blazen tijdens een toespraak van Fidel Castro in 2000.

Ménard, strijder voor de vrije pers, heeft niets gedaan om zijn voorliefde voor de vertegenwoordigers van de rijken der aarde te verbergen. Hij heeft al verschillende cheques geïnd van de multimiljonair en uitgever François Pinault, de onlangs overleden steenrijke wapenhandelaar Jean-Guy Lagardère en Serge Dassault, een andere notoire wapenhandelaar.

Media chantage

Een ding is zeker, voor de Franse media maakt Publicis een enorm deel uit van hun publiciteitsbudget. Wanneer Ménard's desinformatiecampagne een krant of televisiestation bereikt, voorzien van een stempel van Saatchi & Saatchi, dan is de boodschap meteen duidelijk.

De propagandamanoeuvres gaan niet zelden gepaard met chantage. Daarom moet het geen verbazing wekken dat Ménard grote invloed heeft gekregen in de redacties van verschillende belangrijke Franse kranten, noch over de censuur die wordt toegepast wanneer Cuba de aanvallen

beantwoordt. En waarom zou men verbaasd zijn over het grote aantal bekende figuren uit de Franse 'high society' dat aanwezig was bij een recente anti-Cuba bijeenkomst, georganiseerd door Ménard en zijn publiciteitsmachine, in een ruimte aan de Champs-Élysées?

Ménard's banden met verschillende individuen uit het rechts-extremistische circuit in Miami - die al hun tijd geven aan aanvallen op Cuba, inclusief terroristische aanslagen - zijn welbekend. Het is ook bekend dat hij relaties onderhoudt met organisaties zoals 'Freedom House', dat is opgezet door de inlichtingenveteraan Frank Calzon. Deze staat bekend om z'n CIA-operaties vanuit het Bureau voor Amerikaanse Belangen (USIS) in Havana om op Cuba groepen van 'dissidenten' te organiseren. Groepje individuen werden op een systematische wijze gerekruteerd, betaald met Amerikaanse dollars en regelmatig ontvaard op bijeenkomsten in het huis van de hoogste Amerikaanse diplomatieke vertegenwoordiger, waar zij instructies kregen. Deze feiten werden duidelijk uit de getuigenverklaringen van verschillende Cubanen die in deze groe-

pen waren geïnfilteerd.

In de door Ménard gecontroleerde media worden deze feiten volledig doodgezwegen wanneer de arrestaties van het voorjaar besproken worden. De schrijvers van de big boss van Reporters Zonder Grenzen prefereren boven de correcte omschrijving van 'huurling' de fraai klinkende benamingen van 'dissidenten', 'onafhankelijke journalisten' of 'democratische oppositie'.

Nu we weten dat Ménard het publiciteitsbed deelt met het Amerikaanse leger, Bacardi en andere bedrijven, dan mogen we ons serieus afvragen wat de relatie is van de door Ménard, de Franse media tycoons, USAID en verschillende Amerikaanse veiligheidsdiensten georganiseerde grootscheepse mediaaanval tegen Cuba, die jaarlijks honderden miljoenen uittrekken van het eiland en de Revolutie vernietigen. Gezien de opstapeling van een aantal organisaties in Nederland, lijkt die reikwijdte niet te stoppen bij de Franse grenzen.

(Bron: Granma International)

NOYUIT TR

Zokk

EDINBURGH
DAILY GUIDE
AGE 22
London 50p

Muslims 'their own people'

Bosnia bread queue massacre was propaganda ploy, UN told

Evros Learned Doyle in New York

Kroatische mogelijke Ha
Partnerschapp met Vrede
BRUSSEL - Kroatische mogelijke Ha
te worden toegestaan tot het Part
nerschap voor Vrede-programma
van de NAVO. Dat heeft de secretaris-generaal van de NAVO, Lord Robertson, dinsdag gezegd.
Tijdens een ontmoeting met de Kroatische premier Milanovic zei hij onder de voorwaarde dat de Kroatische regering voor drie maanden aan de NAVO om het Partnerschapp met Vrede-programma is een samenvoegingsverband tussen de NAVO en 26 Oost-Europese landen. Mogelijk beslist de NAVO vandaag over de toelating.

A Serbian guard of honour for Mr Hurd's security, however, had already taken cover.
UN officials believe the bullet which killed US TV producer David Kuplan near Sarajevo airport on 12 August was unlikely to have been fired by a sniper from distant Serbian positions.
"That would have been impossible," one UN military officer said. "That shot came in horizontal to the ground. Somebody was down at ground level."
UN officials also say a Ukrainian soldier, shot in the head and heart at Sarajevo's Marshal Tito barracks on Thursday, was killed by "small arms fire" - by implication the Bosnians.
The officials were anxious to point out that they were not trying to exonerate the Serbian side that has been besieging Sarajevo for months, killing unknown numbers of Muslim, Croat and Serb residents, as well as carrying out

"ethnic cleansing" - enforced population shifts - around the city and elsewhere in Bosnia.
But they expressed fears that the suspected self-defence attacks may not occur until the existing UN forces or for additional Western troops, including Britain, who have to serve there.
Such is the level of distrust of the Bosnian side that British and French governments are anticipating attacks by Muslims as well as Serbs as they draw up plans to deliver humanitarian aid. In a New York meeting on Thursday attended by Sir Peter Inge, the Chief of the General Staff, it was agreed that the 1,800 British and 1,000 French soldiers being sent in would use their weapons strictly in self-defence and would not intervene to separate Serbs from Muslims.
The televised scenes of civilians cut to pieces by an explosion as they

queued for bread on one of Sarajevo's main shopping thoroughfares, Vase Miskina, horrified international public opinion and added to growing pressure for military intervention against the Serbian side in the war.
Visual footage showed dead bodies filtering the street and terrified crying people with severed limbs sitting on the pavement in pools of blood.
The attack came shortly before a meeting of European Community ambassadors to consider imposing sanctions on Serbia. The world's press concluded that the atrocity was caused by mortar shells fired from Serbian held positions and the attack was widely interpreted as a cynical display of defiance by the Serbs.
UN officials then said they were suspicious about the circumstances but could not go public with their thoughts without jeopardising the UN mission and possibly endangering the lives of UN peace-keepers. Classified reports to the UN force commander, General Satish Nambiar, however, concluded that Bosnian forces loyal to President Alija Izetbegovic may have detonated a bomb in the area. "We believe it was a command-detonated explosion, probably in a car," a UN official said.
"The impact which is there now is not necessarily similar or anywhere near as large as we came to expect with a mortar round landing on a paved surface," he said.

SLOBODAN MILOSEVIC, the Serbian President, will attend next week's London conference on Yugoslavia, the Foreign Office said yesterday. Mr Milosevic, whose attendance had been in doubt until yesterday, will join all other factional leaders at the talks, which open on Wednesday.

Serbian pledge, page 10



from TV documentary.
"The Thrill is a Victim in Bosnia"

"I saw a TV camera crew and an ambulance standing nearby, half an hour before. Everything was stage-managed."

DE LANGE SCHADUW VAN DE STASI

ANDRÉ ROELOFS



12-5-2000
R.A.

MEET de vraag of de archieven van de Stasi mogen worden gebruikt in het onderzoek naar Kohls illegale fondsen is de rol van de voormalige Staatssicherheit van de DDR opnieuw voor het voetlicht gekomen. Het Duitsland Instituut in Amsterdam organiseerde onlangs een studiereis naar Berlijn waarbij ook een bezoek werd gebracht aan de voormalige Stasi-gevangenis Hohenschönhausen. Met Kohl in het achterhoofd vormde de rondleiding door dit lugubere gebouwcomplex - dat de nazi's, Stalins NKVD en de Stasi diende - een aansporing nog eens na te denken over de onderdrukingsmethoden in recente dictaturen.

De Stasi beschikte over een reusachtig afliuisterapparaat, ook in het Westen. Daarbij werden vooral etherverbindingen onderschept. Aan de DDR-grens stonden 44 luisterstations met onderstations in Wenen, Brussel, Bonn en Düsseldorf. Volgens *Die Zeit* van 13 april dekde dit net vijfviervde van West-Duitsland af. Rond 25 duizend westerse politici, journalisten, ondernemers en regeringsfunctionarissen werden telefonisch door de Stasi bewaakt. Honderdduizend aansluitingen konden worden afgetapt, waarvan alleen in de Bonner Bondsdag al 500. Ook medewerkers van Kohl werden afgeluisterd en naar het schijnt bevatten de Stasi-archieven aanwijzingen wie zijn geheime geldgevers waren. Dat Kohl wil voorkomen dat dit materiaal gebruikt wordt, is begrijpelijk. Bondskanselier Schröder heeft evenmin veel animo en ook dat laat zich denken. De Stasi-archieven zijn een goudmijn voor historici, maar ook een opslagplaats van politiek dynamiet. Dat is des te hachelijker omdat de Stasi-archieven in Berlijn niet compleet zijn. Veel werd door de Stasi vernietigd, andere delen van het archief in opdracht van toen-

malig kanselier Kohl. Voorts hebben allerlei westerse geheime diensten zichzelf bediend en is er ook nog al wat gestolen. Het ergste is echter dat kopieën van de archieven zich waarschijnlijk in Moskou bevinden. Die Zeit meent daarom dat het slechts een kwestie van tijd en van geld is en dan zullen Kohl-papieren te lezen zijn.

Hoe dan ook, de waarde van de archieven zal zeker niet zijn voorbijgegaan aan de man die nu president van Rusland is: Vladimir Poetin, voormalig chef van de KGB en in een eerder leven als KGB-officier in Duitsland ongetwijfeld betrokken bij de nauwe

samenwerking met de Stasi. De Stasi was het jongere broertje van de KGB. Nu de macht in het Kremlin wordt overgenomen door de KGB (of een groep daaruit), is de vraag hoe een apparaat als de Stasi uiteindelijk toch werd verslagen niet alleen fascinerend, maar mogelijk ook van meer dan alleen theoretisch belang. In zijn studie *Staatssicherheit am Ende* wijst de Berlijnse journalist Walter Süsz in dit verband allereerst op het interne verval van de Stasi. Juist doordat zij in alle porieën van de samenleving doordrong, werd zij zelf ontvankelijk voor twijfel en verwarring. Hij illustreert dat aan de hand van de Inoffizielle Mitarbeiter. Een deel van hen liep in 1989/90 over naar de oppositie. Dat woog te meer omdat de oppositie zwaar was gefiltreerd en soms zelfs door Stasi-mensen werd geleid. Zo was de oprichter van de Oostduitse SPD Ibrahim Böhme IM met de codenaam 'Maximilian'. Topman van Kohls Allianz für Deutschland was Wolfgang Schnur alias 'IM Dr Ralf Schirmer'. De kern van de zaak is dat het communisme in 1989 mislukt was. Achterom kijkend kan men

met Süsz stellen dat de dood van Stalin (maart 1953) de cesuur vormt. Van een beweging voor de revolutionaire omverwerping van het wereldkapitalisme, evolueerde het communisme naar een systeem dat pretendeerde het kapitalisme in een economische wedijver te zullen verslaan. De Duits-Amerikaanse filosoof Hannah Arendt voelde al hoe belangrijk de overgang van totalitair naar post-totalitair was. In een nieuw voorwoord bij haar *The Origins of Totalitarianism* schreef zij in 1966 dat met Stalins dood een eind was gekomen aan het totalitarisme. Rusland was nog steeds een dictatuur en 'het lijkt of er niets is veranderd, maar in werkelijkheid is alles veranderd'. Met de verandering van het systeem evolueerde de onderdrukking van massale fysieke vernietiging naar gerichte repressie met psychologische methoden. Een ding bleef. Systemen die niet functioneren kunnen met 'moderne' onderdrukingsapparaten hun bestaan rekken, maar zij worden er niet door gered. Systemen die wel functioneren, hebben deze apparaten niet nodig.

ruro@euronet.nl

Oppositie Servië gelast protest af na tegenwerking

10-5-2000
AP, AFP, Reuters

POZAREVAC/BELGRADO
De Servische oppositiepartijen hebben dinsdag op het laatste moment een demonstratie afgelast tegen de regering-Milosevic, na tegenwerking van de autoriteiten. De protestactie had plaats moeten hebben in Pozarevac, de woonplaats van Slobodan Milosevic. De oppositie besloot de demonstratie af te blazen omdat demonstranten grote moeite ondervonden de stad te bereiken. Bussen werden aan de rand van de stad tegengehouden en streng gecontroleerd door de politie. De autoriteiten in Pozarevac bleken bovendien op dezelfde dag een massabijeenkomst te hebben georganiseerd om het einde van de Tweede Wereldoorlog te vieren. De oppositiepartijen wilden protesteren tegen de molestatie van drie oppositieleiden, vorige week in Pozarevac. Zij waren in gevecht geraakt met bekenden van Marko Milosevic, de zoon van president Milosevic. De drie werden gearresteerd, maar maandag weer vrijgelaten. Maandagavond werden twee van hen opnieuw aangehouden, samen met drie Joegoslavische journalisten. Volgende week maandag wil de oppositie een nieuwe demonstratie organiseren. Die moet plaats hebben in Belgrado.

Kroatië mogelijk lid Partnerschap voor Vrede

16-5-2000
BRUSSEL - Kroatië maakt kans te worden toegelaten tot het Partnerschap voor Vrede-programma van de NAVO. Dat heeft de secretaris-generaal van de NAVO, Lord Robertson, dinsdag gezegd tijdens een ontmoeting met de Kroatische premier Racan. Robertson zei 'zeer onder de indruk' te zijn van de hervormingen van de Kroatische regering, die sinds drie maanden aan de macht is. Het Partnerschap voor Vrede-programma is een samenwerkingsverband tussen de NAVO en 26 Oost-Europese landen. Mogelijk beslist de NAVO vandaag al over de toelating. (AFP, AP)

UCK steelt uit Spaanse brandkasten

10-5-2000
Van onze correspondent
Cees Zoon

MADRID
Het Kosovo Bevrijdingsleger opereert ook in Spanje. Het werft er fondsen, een activiteit die bijzonder succesvol blijkt te zijn: ruim vijftig miljoen gulden heeft het leger in de laatste twee jaar opgehaald. De methode van het leger is echter weinig verheven. Het steelt zich rijk door het legen van brandkasten van Spaanse bedrijven. Meer dan tweeduizend kraken heeft een omvangrijke groep Kosovaren in de afgelopen twee jaar gezet. Volgens de politie telt de maffia van de Balkan ten minste vijfhonderd leden, van wie de helft bekend is. Het zouden voor het overgrote deel voormalige politieagenten en soldaten zijn, die er

een op militaire leest geschoeide structuur op na houden en uiterst gedisciplineerd bedrijven op Spaanse industrieterreinen uitkleeden. Ze handelen met de efficiëntie van een commando-eenheid, aldus een politiewoordvoerder. Hun doelwit is steevast een firma op een afgelegen industrieterrein. De krakers dringen het gebouw binnen door een gat in het dak te maken en zich met touwen naar beneden te laten zakken. De kluis wordt met professioneel materieel geopend en het gebruikte gereedschap wordt na elke klus op locatie achtergelaten. Van de buit leiden de Kosovaren een riant leven en schaffen ze de modernste apparatuur aan voor hun volgende kraak. Maar de politie meent dat ook vele miljoenen

hun weg vinden naar het Bevrijdingsleger. Zij baseert zich op de wetenschap dat vrijwel wekelijks enorme bedragen worden overgemaakt naar Frankrijk, Duitsland en Zwitserland. Het aantal overvallen waarvoor de groep verantwoordelijk wordt gehouden, is met duizelingwekkende vaart gestegen: van 25 in 1995 tot bijna duizend vorig jaar. De Spaanse politie spreekt van een epidemie zich zich nog steeds uitbreidt. De overvallers slaan in heel Spanje toe, zijn uitstekende vakmensen en vermijden elk risico. Ze zijn nooit gewapend, bieden geen verzet als ze op heterdaad worden betrapt en hebben enkele complete advocatenkantoren tot hun beschikking. Bij arrestatie worden ze be-

schuldigd van poging tot roof, waarna ze direct in voorlopige vrijheid worden gesteld. De politie heeft de afgelopen jaren zo'n driehonderd tot de bende behorende Kosovaren over de vloer gehad en dossiers van hen aangelegd. Maar dat heeft tot nu toe geen enkele invloed gehad op de productiviteit van de maffia. De bende is tot in de puntjes georganiseerd. De leden gebruiken vele mobiele telefoons, maar bellen nooit twee keer hetzelfde nummer vanaf één telefoon. Daardoor heeft de politie geen idee van de hiërarchie. Het is duidelijk dat elk commando een leider heeft, net als elke zone van Spanje, en dat er een leider moet zijn voor heel Spanje, Frankrijk en Italië. Maar de identiteit van de leiders is een compleet raadsel.

'Ik heb de strijd nooit zelf opgezocht'

11-5-2000
Willem Oltmans
Kustaw Bessems

AMSTERDAM - We kennen hem als gedreven, fel, extravert. Vals is hij geweest, en beledigend. Geen mogelijkheid liet Willem Oltmans de afgelopen jaren onbenut om zijn zaak tegen de Staat der Nederlanden te bepleiten. Gedwarsboemd hadden ze hem, tientallen jaren lang. En hij eiste schadevergoeding. Maar een paar uur na het verlossende telefoontje is Oltmans de kalmte zelve. De staat moet hem acht miljoen betalen. „Het is maar geld.“ Wie niet heeft meegemaakt wat hij heeft meegemaakt, begrijpt het niet, denkt Oltmans. „Na al dat gedonder, van 1956 tot 2000, gaan ze me eindelijk met rust laten. Van de advocaten verlost, van de telefoontjes. Als je vijfenzeventig bent, dan denk je: laat mij met rust.“ Oltmans is moe, van de stoet cameraploegen ('idioten') die aan zijn huis voorbijtrekt, van de verslaggevers die hij door zijn intercom tracht af te houden, maar ook van het jaren lange geharrewar. Het begon allemaal in 1956 met Het Interview; Soekarno, de eerste president van de zelfstandige republiek Indonesië, wou wel met hem praten. Maar Soekarno had Nederland haar kolonie Nederlands-Indië afhandig gemaakt, dus daar liet je je niet mee in. Daar raakte je al helemaal niet mee bevriend, en nog een stap verder ging het dat Oltmans tegen internationale politieke toppers verkondigde dat Nederland Nieuw-Guinea aan Indonesië moest overdragen. De Telegraaf, de NRC, Het Handelsblad en Het Vaderland zegden de band met Oltmans op. Ambassadeurs werkten Oltmans tegen. Minister Luns van buitenlandse zaken deed zijn invloed gelden. „Ik heb het nooit gezocht, die strijd. Het is net een handicap, maar het is me opgedrongen.“ Hij heeft er nooit aan getwijfeld dat hij zou overwinnen. „Wat

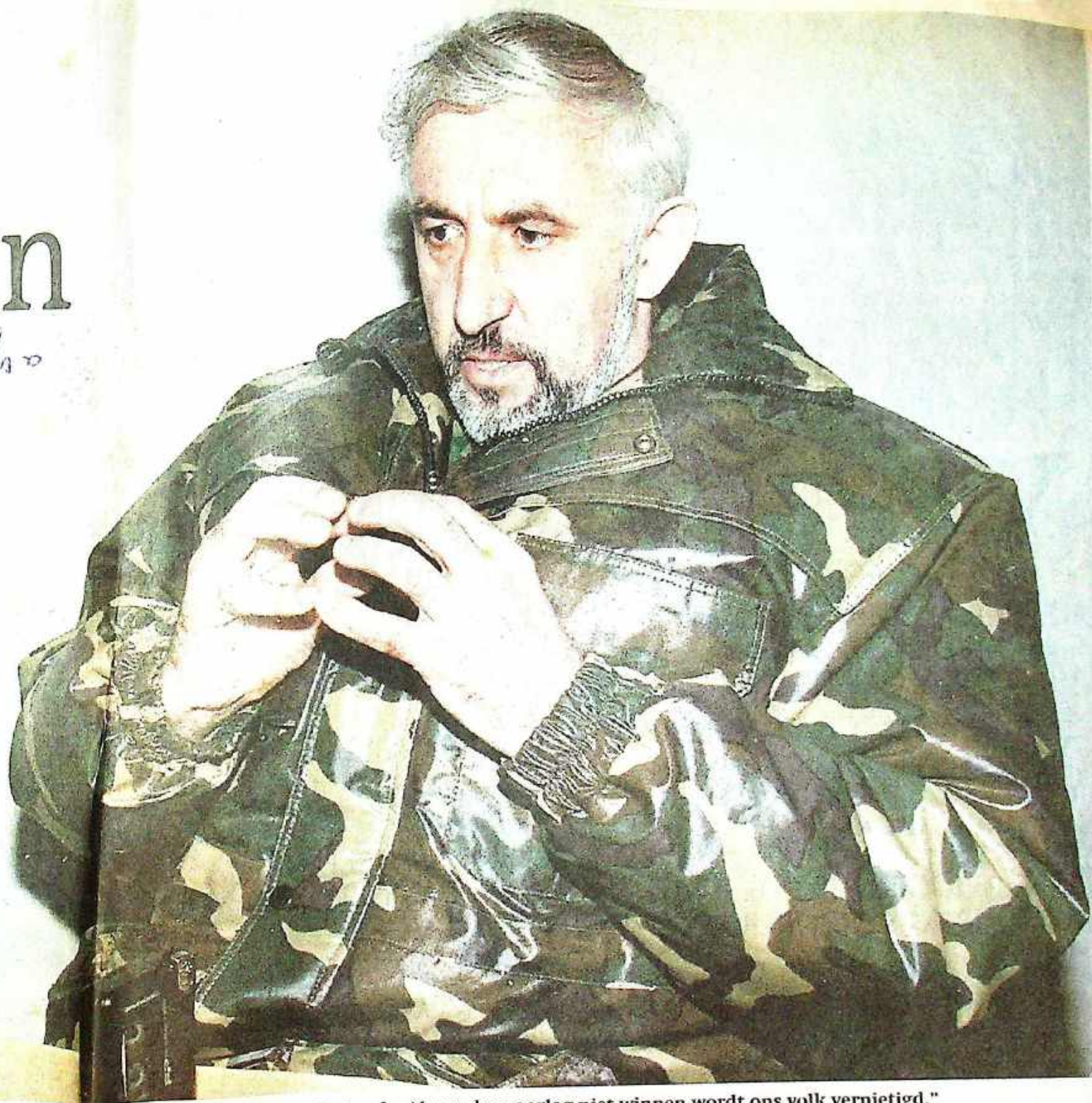
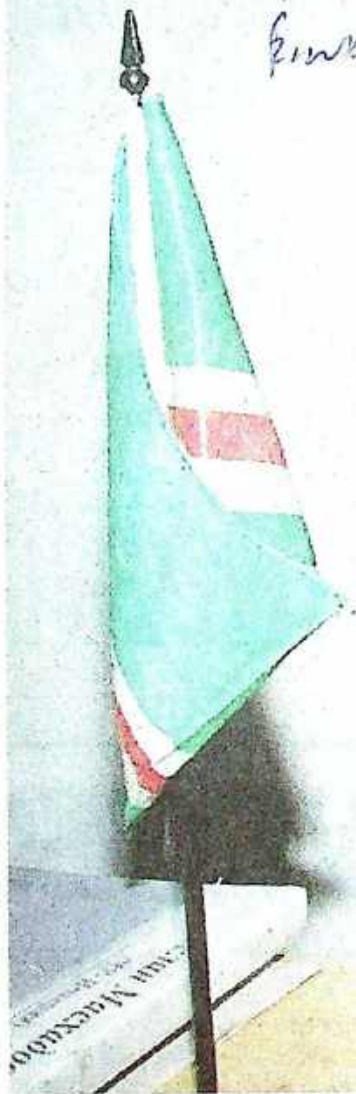
voor vuil ze ook over me hebben uitgestort, van jezelf weet je dat je geen schurk bent. Lubbers zei: you'll never do it. Maar eindelijk komt een einde aan dat getreiter van die Haagse bureaucraten.“ Eind vorig jaar kwam het briefje van premier Kok: er moest nu toch echt een oplossing worden gezocht. Oltmans is uitgenodigd bij minister Van Aartsen van buitenlandse zaken („Ik zal hem een paar van mijn boekjes cadeau doen.“) Niet gek voor iemand die jaren lang een paria was binnen de Nederlandse politiek. Maar de kentering in de beeldvorming kwam toen Van Aartsens voorganger Van Mierlo Oltmans een miljoen bood. Hij kreeg de Tweede Kamer achter zich. „Ze hebben een flinke klap op hun kop gekregen en helemaal terecht.“ Maar erkenning is het niet, vindt Oltmans. „Erkenning van wat? Ik heb nooit iets verkeerd gedaan, alleen maar gezegd wat ik wou en dat wilden ze niet hebben. Toen hebben ze me uitgeemaakt voor alles wat lelijk is en dan word ik - jaren later - schadeloos gesteld.“ En toch, bitter lijkt Oltmans ook niet. „Het laat me betrekkelijk koud. Ik woon nu negen jaar in dit hok van zes bij zes en ik woon er prima. Weet je wat, ik blijf hier nog een tijdje zitten ook.“ Hij wijst op zijn woninkje, drie hoog voor, in de Amsterdamse Jordaan. Zes bij zes meter, met drie stoelen, een slaaphoek, een klein keukentje en stapels boeken en dossiers. Hij was beter gewend, zijn familie was rijk geworden dankzij een monopoliepositie in de kinine-handel. Maar hij eindigde in de bijstand, 'vluchtte' naar Amerika en Zuid-Afrika, kon daardoor weer geen AOW opbouwen. „Ik ben binnenkort jarig, ik ga lekker naar New York en ze zoeken het allemaal maar uit. Een vleugel ga ik kopen. Dat is het eerste wat ik doe.“ Het is één stap naar het aanrecht. De miljonair zet een kopje koffie.

Winnen of uitgeroeid worden

13-5-200

madhu

Aslan Moschadov



Aslan Moschadov, president van Tsjetsjenië, starend naar de groen-wit-rode vlag van zijn land: „Als we deze oorlog niet winnen wordt ons volk vernietigd.”

Door Roestam Kalijev en Wierd Duk

Ontmoetingen in Tsjetsjeense bossen

Als de Russische bombardementen bij het dorpje Tsatsani onverwacht ophouden, maakt onze jonge commandant Daer Chatoejev (27) een grapje. „Volgens mij zijn onze Arabische vrienden hier er-“

Onze correspondent in Moskou, Wierd Duk, trok onlangs met enkele collega's en onder bescherming van Tsjetsjeense

Voorbij Tsatsani worden wij overgedragen aan een groep van acht strijders, onder wie twee meisjes: verpleegster Madina en Zarina, koerierster van commandant Gelajev. Hun route loopt van Venedo naar het stadje Sjali en vandaar de bergen in. Zarina heeft een afspraak met Maschadov. Zij heeft een audiocassette met een boodschap van Gelajev bij zich.

1996 al hebben verslagen. Het voert hier nu op nieuw oorlog, maar het wordt geleid door dezelfde blunderende generaals. Die hopen allemaal minister van defensie te worden, maar in werkelijkheid zijn ze een schande voor Rusland." De Russen houden vol dat de meeste rebellen in de afgelopen acht maanden zijn 'vernietigd'. De tegenstand zou alleen nog komen van een enkel

We bevinden ons met een groep Tsjetsjeense rebellen in de bossen van het bergrayon Vedenov, aan de voet van de Kaukasische bergen. Onderweg naar de schuilplaats van de Tsjetsjeense president, Aslan Maschadov, trekken we door het territorium van radicale moslimstrijders, die onder leiding staan van de veldcommandanten Sjamil Basajev en de Arabier Chattab. 'Wahhabieten' worden deze krijgsheren genoemd, naar de fundamentalistische islamitische secte wier gedachtegoed de afgelopen jaren vanuit Saoedi-Arabië naar de noordelijke Kaukasus is overgewaaid. Basajev en Chattab leidden de vorige zomer de Tsjetsjeense invasie in de buurrepubliek Dagestan. Die inval luidde de huidige Tsjetsjeense oorlog in.

Volgens veel Tsjetsjenen, die maar weinig met de radicale 'Arabieren' op hebben, werken de Wahhabieten, als hen dat zo uitkomt in deze smerige oorlog, samen met de Russen. Vandaar Daoers cynische opmerking.

Heilige oorlog

Plotseling duikt een groep donkere, in camouflagepakken gestoken mannen op vanuit het bos. Ze zwijgen. Hun automatische wapens zijn dreigend op ons gericht, ze hebben hun vingers aan de trekker. Onze begeleiders richten eveneens hun kalasnikovs. Gelukkig lijken ze hun zenuwen goed in bedwang te hebben. Daoer is kennelijk al gewend aan de absurde werkelijkheid van deze oorlog. Hij blijkt helemaal geen grapje te hebben gemaakt. Dit zijn wel degelijk de mannen van Chattab.

Omdat de ontmoeting zo onverwacht is, herkennen we Chattab niet onmiddellijk. Ruslands 'most wanted', een internationaal gezochte terrorist, is klein en gezet, zijn huid is egaal diepbruin. Chattab draagt lang haar en een lange baard. Zijn spiedende ogen staan wantrouwend. „Wat doen jullie hier?” Daoer legt uit dat wij uitrusten, dat we nog een lange en moeilijke tocht voor de boeg hebben. De conversatie verloopt moeizaam. De mannen vertrouwen elkaar niet.

Of Chattab dan iets tegen de pers wil zeggen? Dat wil de stugge Saoedi wel. „Wij vechten tegen alle ongelovigen.

Kaukasus naar het verborgen 'hoofdkwartier' van president en generaal Aslan Maschadov. Op hun tocht ontmoeten ze ook toevalligerwijs Chattab, Arabische leider van een groep islamitische strijders. Maschadov is vastbesloten de strijd tegen de Russen voort te zetten tot het bittere eind. „Als we niet winnen wordt ons volk vernietigd”.

Russen zowel als Tsjetsjenen.” En wat vindt hij ervan dat een groot deel van de Tsjetsjeense bevolking niets van hem moet hebben? „Dat is niet belangrijk. Tsjetsjenië is slechts onze uitvalsbasis. Het enige dat telt is de overwinning in onze heilige oorlog.”

Dan excuseert Chattab zich ervoor dat hij onze rust heeft verstoord en keren hij en zijn mannen ons de rug toe. „Pfoe”, verzucht Daoer. „Ze hadden ons wel kunnen vermoorden. Chattab houdt er niet van als andere strijders zich in zijn gebied ophouden. Kom, we kunnen hier niet te lang blijven.” Onder Chattabs manschappen bevinden zich nauwelijks Tsjetsjenen. Het zijn vooral Afghanen, Libanezen, Pakistani en Saoedi's. In totaal bestaat zijn militie uit een man of driehonderd.



Bijzonder professionele vechtersbazen, goed uitgerust en goed betaald.

In het dorpje Tsatsani vertelt een marktverkoopster, Chanipat, dat strijders van Chattab al haar zoetwaren en sigaretten opkochten. We stoten elkaar aan: Het is dus niet waar dat de Wahhabieten niet roken. Ze betaalden haar met Amerikaanse dollars. „Ze waren mij zo'n honderd dollar schuldig, maar ze gaven wel vijfhonderd”, zegt Chanipat, nog altijd verbaasd.

Ze legt uit. Toen de mannen van veldcommandant Roeslan Gelajev na een dagenlange, hevige belegering uit de omsingeling van het dorpje Komsomolskoje waren gebroken, trokken zij op hun tocht naar de bergen eveneens door Tsatsani. „Maar hoewel zij uitgehongerd waren, kochten ze alleen mijn goedkoopste sigaretten”, herinnert Chaipat zich. „Ze hadden gewoon geen geld”. Opvallend is ook het grote aantal satelliet-telefoons waarmee de Wahhabieten veel en lang telefoneren. Cadeautjes van Osama Bin Laden, de beruchte terrorist en miljonaar, of van de Russische veiligheidsdienst, de FSB? De mannen van Daoer Chatoejev halen smalend hun schouders op. Ze weten het niet.

Zware tocht

Een reis door de imposante Tsjetsjeense bergen is het veiligst in gezelschap van een groep rebellen. Voor hen zijn dergelijke gevaarlijke tochten dagelijkse kost. Daoers groep bestaat uit dertien man, jonge jongens nog, met wie wij het hele Vedenorayon doorkruisen tot aan de grens met de deelrepubliek Dagestan. Voortdurend vliegen er Russische gevechtshelicopters over. Met hun boordmitrailleurs nemen de Russen de dichte bossen onder vuur.

den als wij, erg zwaar. De laatste veertig kilometer kunnen we bovendien alleen 's nachts verder trekken. De route voert over stijle bergweggetjes, vaak door de Russen ondermijnd.

Maschadovs schuilplaats blijkt te zijn ingericht volgens algemeen geldende militaire regels. Zo'n drie of vier meter onder de grond zijn twee ruime kamers uitgegraven. Er is verwarming, een tafel, enkele stoelen, een bed en een plek om te bidden. Een kleine generator zorgt voor electriciteit. Het is duidelijk een tijdelijk onderkomen. President Maschadov, een voormalige kolonel uit het Sovjet-leger, wisselt voortdurend van hoofdkwartier. Zijn ministers ontmoet hij nooit, de Tsjetsjeense regering bestaat alleen nog virtueel. Contact met de meeste veldcommandanten heeft Maschadov wel. Vaak via koeriers als Zarina, die cassettes naar hem doorspelen. „Na het recente bezoek van Poetin aan Tony Blair, toen ons duidelijk werd dat het Westen de Russen steunt en niemand ons te hulp zal schieten, hebben wij een speciale vergadering belegd om onze reactie te bepalen”, aldus Maschadov. „Tijdens die bijeenkomst hebben alle commandanten mij opnieuw van hun steun verzekerd.”

De bebaarde Tsjetsjeen maakt een zeer vermoeide indruk. Zelfs onder zijn volksgenoten is hij niet veilig. Het hoofd van Maschadovs lijfwacht, Achmed, weert sommige bezoekers bewust. De moefti van Tsjetsjenië, Kadyrev, die de kant van Moskou heeft gekozen, is niet de enige Tsjetsjeense leider door wie Maschadov zich verraden voelt. Achmed vreest een moordaanslag. Ook met het gebruik van de satelliet-telefoons, waarmee Maschadov zo nu en dan Russische en buitenlandse journalisten belt, is de president voorzichtig. „We mogen niet dezelfde fout maken als de bewakers van Doedajev”, verklaart Achmed. Wijlen president Doedajev werd tijdens zo'n telefoontje getroffen door een Russische raket die inzoomde op Doedajevs telefoonsignaal.

Russen verjagen

Achmed snort een gammele videocamera op voor een interview. Voor de camera is Maschadov fanatiek en stellig, zijn optreden heeft iets pathetisch. „Wij moeten deze oorlog wel winnen”, zegt de president, gekleed in groen legeruniform. „Want anders zal ons hele volk worden uitgeroeid.” Maschadov zegt er vast van overtuigd te zijn dat de Tsjetsjenen er opnieuw in zullen slagen de Russen van hun grondgebied te verjagen. „Het is hetzelfde armzalige Russische leger, dat wij in

heeft. Maar tijdens onze tocht door Tsjetsjenië wordt duidelijk dat die Russische aanspraken nergens op zijn gebaseerd en dat Maschadov niet overdrijft.

Ogenscheinlijk hebben de federale Russische troepen controle over het Tsjetsjeense grondgebied. Zo zijn bij de toegangswegen rond alle belangrijke nederzettingen Russische militaire posten ingericht. Overdag controleren soldaten de papieren van voorbijgangers en soms hebben in de dorpen 'schoonmaakoperaties' plaats. Maar 's nachts zijn veel van die controleposten leeg. De soldaten overnachten op zwaar bewaakte, grote legerbases. De bemande blokposten worden gedurende de nacht door de Tsjetsjenen onophoudelijk onder vuur genomen.

De rebellen lijken in staat om de Russen opnieuw een gevoelige slag toe te brengen, zowel in Grozny als op andere plaatsen. „Nu opereren onze strijders nog verspreid in kleine groepjes over een uitgestrekt terrein”, aldus Maschadov, gezeten voor de groen-wit-rode vlag van zijn republiek Itsjkerie. „Maar er komt een dag dat wij al onze krachten zullen bundelen en ons zullen concentreren op een plaats. Zo hebben we in de zomer van 1996 ook Grozny heroverd. En zo zal het weer gaan.”

Als de camera niet meer loopt, is Maschadov gematigder en inschikkelijker. Hij praat openlijk over zijn vergissingen. Zo had hij harder moeten optreden tegen de activiteiten van de Wahhabieten op Tsjetsjeens grondgebied. En hij lijkt heel goed te begrijpen dat de Tsjetsjenen serieuze offers moeten brengen als zij willen dat deze oorlog eindigt. „Maar een compromis is alleen mogelijk indien beide kanten daartoe bereid zijn. En in Moskou zijn er teveel politici, militairen en oligarchen die grof geld verdienen aan deze oorlog of wiens carrière er vanaf hangt.”

Laat in de nacht keren we terug om op tijd in Grozny te zijn, de 'bevrijde' hoofdstad van Tsjetsjenië, om vandaar uiteindelijk de terugreis naar Moskou te ondernemen.

De strijd in Tsjetsjenië gaat, ondanks de afnemende belangstelling in de internationale media, in alle hevigheid door. Het is nu een guerrilla-oorlog en het einde ervan is nog lang niet in zicht. „Er is geen militaire academie in de wereld waar de studenten leren hoe je een partizanleger kunt bestrijden”, vertelde Aslan Maschadov in zijn onderaardse bunker. „Waarom niet? Omdat je een oorlog tegen partizanen niet kunt winnen.”

Tibets boeddhisme jong en avontuurlijk
pagina W3

Gebeurtenissen rond een ereburger
pagina W7

Week 19

Corry Brokken wilde het steeds goed doen
pagina W9



Eindredactie: Leo van Lieshout
Vormgeving: Wendy van de Zijl
René Makorps

Background

The Secretary-General of the United Nations, Kofi Annan, caused quite a stir during the opening debate of the 54th General Assembly in New York on September 14 last year by dedicating part of his speech to the issue of humanitarian intervention. "From Sierra Leone to the Sudan to Angola to the Balkans to Cambodia and to Afghanistan, there are a great number of peoples who need more than just words of sympathy from the international community," he said.

His speech, an adaptation of which is reprinted in part below, brought the dilemma facing the international community into clear focus, "On the one hand, is it legitimate for a regional organisation to use force without a UN mandate? On the other, is it permissible to let gross and systematic violations of human rights, with grave humanitarian consequences, continue unchecked?"

At the Hague Appeal for Peace conference on May 11-15 last year, debate on this highly contentious issue was fueled even further by the fact that NATO was then intervening in Yugoslavia with the stated aim of protecting Kosovar Albanians from gross violations of their human rights. As the conference organisers, we were presented every day with numerous petitions demanding that a position be taken either for or against the NATO bombing of Kosovo. We gathered a wide variety of experts on the legal, military and humanitarian aspects

Kofi Annan on Humanitarian Intervention

Excerpt from "Two Concepts of Sovereignty"

The genocide in Rwanda showed us how terrible the consequences of inaction can be in the face of mass murder. But this year's conflict in Kosovo raised equally important questions about the consequences of action without international consensus and clear legal authority.

It has cast in stark relief the dilemma of so-called "humanitarian intervention". On the one hand, is it legitimate for a regional organisation to use force without a UN mandate? On the other, is it permissible to let gross and systematic violations of human rights, with grave humanitarian consequences, continue unchecked? The inability of the international community to reconcile these two compelling interests in the case of Kosovo can be viewed only as a tragedy.

To avoid repeating such tragedies in the next century, I believe it is essential that the international community reach consensus – not only on the principle that massive and systematic violations of human rights must be checked, wherever they take place, but also on ways of deciding what action is necessary, and when, and by whom. The Kosovo conflict and its outcome have prompted a debate of worldwide importance. And to each side in this debate difficult questions can be posed.

To those for whom the greatest threat to the future of international order is the use of force in the absence of a Security Council mandate, one might say: leave Kosovo aside for a moment, and think about Rwanda. Imagine for one moment that, in those dark days and hours leading up to the genocide, there had been a coalition of states ready and willing to act in defence of the Tutsi population, but the council had refused or delayed giving the green light. Should such a coalition then have stood idly by while the horror unfolded?

To those for whom the Kosovo action heralded a new era when states and groups of states can take military action outside the established mechanisms for enforcing international law, one might equally ask: Is there not a danger of such interventions undermining the imperfect, yet resilient, security system created after the second world war, and of setting dangerous precedents for future interventions without a clear criterion to decide who might invoke these precedents and in what circumstances? Nothing in the UN Charter precludes a recognition that there are rights beyond borders. What the charter does say is that "armed force shall not be used, save in the common interest." But what is that common interest? Who shall define it? Who shall defend it? Under whose authority? And with what means of intervention? In seeking answers to these monumental questions, I see four aspects of intervention which need to be considered with special care.

First, "intervention" should not be understood as referring only to the use of force. A tragic irony of many of the crises that go unnoticed or unchallenged in the world today is that they could be dealt with by far less perilous acts of intervention than the one we saw this year in Yugoslavia. And yet the commitment of the world to peacekeeping, to humanitarian assistance, to rehabilitation and reconstruction varies greatly from region to region, and crisis to crisis. If the new

commitment to humanitarian action is to retain the support of the world's peoples, it must be – and must be seen to be – universal, irrespective of region or nation. Humanity, after all, is indivisible.

Second, it is clear that traditional notions of sovereignty alone are not the only obstacle to effective action in humanitarian crises. No less significant are the ways in which states define their national interests. The world has changed in profound ways since the end of the cold war, but I fear our conceptions of national interest have failed to follow suit. A new, broader definition of national interest is needed in the new century, which would induce states to find greater unity in the pursuit of common goals and values. In the context of many of the challenges facing humanity today, the collective interest is the national interest.

Third, in cases where forceful intervention does become necessary, the Security Council – the body charged with authorising the use of force under international law – must be able to rise to the challenge. The choice must not be between council unity and inaction in the face of genocide – as in the case of Rwanda – and council division, but regional action, as in the case of Kosovo. In both cases, the UN should have been able to find common ground in upholding the principles of the charter, and acting in defence of our common humanity.

As important as the council's enforcement power is its deterrent power, and unless it is able to assert itself collectively where the cause is just and the means available, its credibility in the eyes of the world may well suffer. If states bent on criminal behaviour know that frontiers are not an absolute defence – that the council will take action to halt the gravest crimes against humanity – then they will not embark on such a course assuming they can get away with it. The charter requires the council to be the defender of the "common interest". Unless it is seen to be so – in an era of human rights, interdependence and globalisation – there is a danger that others will seek to take its place.

Fourth, when fighting stops, the international commitment to peace must be just as strong as was the commitment to war. In this situation, too, consistency is essential. Just as our commitment to humanitarian action must be universal if it is to be legitimate, so our commitment to peace cannot end as soon as there is a ceasefire. The aftermath of war requires no less skill, no less sacrifice, no fewer resources than the war itself, if lasting peace is to be secured.

This developing international norm in favour of intervention to protect civilians from wholesale slaughter will no doubt continue to pose profound challenges to the international community. In some quarters it will arouse distrust, scepticism, even hostility. But I believe on balance we should welcome it. Why? Because, despite all the difficulties of putting it into practice, it does show that humankind today is less willing than in the past to tolerate suffering in its midst, and more willing to do something about it.

© The Economist, London (September 18, 1999).

of the issue. We brought people from both sides of the conflict to the Hague. We had large rooms and many hours each day for debate, and organized an international team to help maintain the peace. The pressure was intense, and not everyone emerged

Hardly surprising, you will agree. But hardly satisfactory either. So, in order to further effort to advance debate on this highly contentious subject, we have dedicated this issue to reprinting, in whole or in part, articles and letters sent to Peace Matters in response to our general call to the Hague Appeal for Peace network to let us know what they

These articles take a close look at the recent intervention in East Timor (Wolcott), discuss some of the legal questions surrounding the issue of humanitarian intervention (Falcone, Hartsough) and non-violent (Daley) intervention forces, and set forth arguments in favour of (Todres, Moore, McGrath) military humanitarian intervention.

The aim is not to come down definitively on one side of the argument, but rather to offer a variety of opinions on this very contentious and multi-faceted issue and to encourage of Peace Matters to consider them very seriously.

Bolkesteins energiecrisis kan al veel eerder komen

Bolkestein verwacht een energiecrisis over vijftien tot twintig jaar. Dat is optimistisch, vindt Ferdinand Bogman. De olieproductie daalt misschien al veel eerder.

IN zijn Mansholt-lezing (Forum, 10 mei) gaat Frits Bolkestein in op de mogelijkheid van een oliecrisis over tien tot vijftien jaar. Het is goed dat hij hier aandacht voor vraagt. Maar, om met Mansholt te spreken: de zaak moet nog scherper gesteld worden. Een groot aantal olie-experts waarschuwt dat de olieproductie binnen enkele jaren zal dalen. De berekeningen variëren van 2003 tot 2010. Dat betekent dat we nog meer

haast moeten maken. Veel mensen denken dat het laatste vat olie uit een veld net zo makkelijk gewonnen kan worden als het eerste. In werkelijkheid bereikt de productie een piek als ongeveer de helft van de olie opgepompt is en daalt daarna. Op basis hiervan berekende de Amerikaanse geoloog M. King Hubbert in 1956 al dat de olieproductie van de VS begin jaren zeventig zou 'pieken'. Hij kreeg gelijk. De olie-experts die nu waarschuwen voor de komende productiepiek gebruiken dit principe in combinatie met andere statistische methoden om te berekenen wanneer de daling wereldwijd zal inzetten. Zo kwam in 1996 *The Coming Oil Crisis* uit van de Engelsman Colin J. Campbell, die veertig jaar ervaring heeft in de olie-industrie. Campbells jongste

berekening (1999) van het piekjaar komt uit op 2003. Daarna daalt de productie met zo'n 3 procent per jaar. Let wel: het voorgaande betekent niet dat de olie opraakt. Maar wat telt voor de economie is de snelheid waarmee zij opgepompt kan worden. Door een groeiende wereldeconomie neemt op het ogenblik de energiebehoefte jaarlijks toe met zo'n 2 procent. Bij een dalende productie wordt het verschil tussen vraag en aanbod steeds groter en ontstaat een permanente oliecrisis. Bolkestein lijkt vooral gevaren te zien voor de elektriciteitsvoorziening. Maar in Nederland speelt olie daarbij nauwelijks een rol. En juist hiervoor zijn alternatieven voorhanden zoals zon, wind en kernenergie. Het succes van de moderne sa-

menleving is grotendeels gebaseerd op de beschikbaarheid van goedkope olie. Als brandstof is olie essentieel voor de transportsector: vliegtuigen, schepen, vrachtwagens en personenauto's rijden op olieproducten. Daarnaast is olie grondstof voor kunststoffen, verven, medicijnen en vooral kunstmeest. Het zal moeilijk worden olie als brandstof in transportmiddelen te vervangen. Er is geen enkel alternatief beschikbaar dat dezelfde energie-inhoud heeft. Er wordt onderzoek gedaan naar motoren die op waterstof lopen, maar dat is nog in een pril stadium. Bovendien is waterstof op zichzelf geen energiebron: het moet eerst (elektrisch) geproduceerd worden. Voor olie als grondstof in de chemie zijn er nauwelijks alternatieven. Het gaat hier immers niet om

de energie uit de olie, maar om de chemische samenstelling. Het vervelende is dat ook alternatieve energiebronnen duurder worden. Zelfs als waterstof een alternatief is, zal het veel tijd, geld en energie kosten om, ten eerste, de transportvloot geschikt te maken voor de nieuwe brandstof en, ten tweede, de elektriciteitsproductie uit te breiden. Voor de productie van zonnepanelen, bijvoorbeeld, zijn veel energie en grondstoffen nodig. Bovendien zijn voor zowel wind- als zonne-energie enorme oppervlakten nodig om de benodigde energie te leveren. Dit wordt alleen maar meer als ook in de productie van waterstof voorzien moet worden. De komende energiecrisis is dus een vicieuze cirkel: de schaarste aan conventionele bronnen maakt alternatieven steeds duur-

der. En daarmee komt er een einde aan de ongekende economische groei gedurende een lange periode. Het is dus hoogste tijd het beleid daarop aan te passen. De fileplannen van minister Netelenbos, de uitbreiding van Schiphol en de aanleg van de Betuwe lijn leiden alle tot meer verkeer en vervoer. Zelfs als de oliecrisis niet in 2003 optreedt maar, volgens Bolkestein over tien tot vijftien jaar, zijn dit onzinnige plannen en zullen uiteindelijk kapitaalvernietiging blijken. Het is beter dat geld te besteden aan alternatieve energievoorziening en een drastische beperking van het energieverbruik. Hoe dan ook, de komende permanente energiecrisis zal pas het echte begin zijn van een Nieuwe Economie.

Ferdinand Bogman is fysisch geograaf.



Muslims 'slaughter their own people'

Bosnia bread queue massacre was propaganda ploy, UN told

From Leonard Doyle in New York

UNITED NATIONS officials and senior Western military officers believe some of the worst recent killings in Sarajevo, including the massacre of at least 16 people in a bread queue, were the work of the city's mainly-Muslim defenders — not Serb besiegers — as a propaganda ploy to win world sympathy and trigger military intervention.

The view has been expressed in confidential reports circulating at UN headquarters in New York, and in classified briefings to US policymakers in Washington. All suggest that Sarajevo's defenders, mainly Muslims but including Croats and a number of Serb residents, staged several attacks on their own people in the hope of dramatising the city's plight in the face of insuperable Serbian odds.

They stress, however, that these attacks, though bloody, were a tiny minority among regular city bombardments by Serbian forces.

The reports recite a litany of gruesome events, from the bombing of a bread queue on 27 May which killed at least 16 people, to the 4 August explosion at a cemetery while two orphans were being buried in early August and a "choreographed" mortar salvo 30 seconds after Douglas Hurd entered a building for a meeting with the Bosnian President, Alija Izetbegovic, on 17 July. The mortar attack, which the Foreign Secretary played down by saying "it wasn't as bad as the No 10 bang," killed or wounded 10 bystand-

ers. A Bosnian guard of honour for Mr Hurd's security, however, had already taken cover.

UN officials believe the bullet which killed US TV producer David Kaplan near Sarajevo airport on 13 August was unlikely to have been fired by a sniper from distant Serbian positions.

"That would have been impossible," one UN military officer said. "That shot came in horizontal to the ground. Somebody was down at ground level." UN officials also say a Ukrainian soldier, shot in the head and heart at Sarajevo's Marshal Tito barracks on Thursday, was killed by "small arms fire" — by implication the Bosnians.

The officials were anxious to point out that they were not trying to exonerate the Serbian side that has been besieging Sarajevo for months, killing unknown numbers of Muslim, Croat and Serb residents, as well as carrying out

"ethnic cleansing" — enforced population shifts — around the city and elsewhere in Bosnia.

But they expressed fears that the suspected self-inflicted attacks may not augur well for existing UN forces or for additional Western troops, including Britons, who have to serve there.

Such is the level of distrust of the Bosnian side that British and French governments are anticipating attacks by Muslims as well as Serbs as they draw up plans to deliver humanitarian aid. In a New York meeting on Thursday attended by Sir Peter Inge, the Chief of the General Staff, it was agreed that the 1,800 British and 1,000 French soldiers being sent in would use their weapons strictly in self-defence and would not intervene to separate Serbs from Muslims.

The televised scenes of civilians cut to pieces by an explosion as they

queued for bread on one of Sarajevo's main shopping thoroughfares, Vase Miskina, horrified international public opinion and added to growing pressure for military intervention against the Serbian side in the war.

Vivid footage showed dead bodies littering the street and terrified crying people with severed limbs sitting on the pavement in pools of blood.

The attack came shortly before a meeting of European Community ambassadors to consider imposing sanctions on Serbia. The world's press concluded that the atrocity was caused by mortar shells fired from Serbian held position and the attack was widely interpreted as a cynical display of defiance by the Serbs.

UN officials then said they were suspicious about the circumstances but could not go public with their thoughts without jeopardising the UN mission and possibly endangering the lives of UN peace-keepers. Classified reports to the UN force commander, General Satish Nambiar, however, concluded that Bosnian forces loyal to President Alija Izetbegovic may have detonated a bomb in the area. "We believe it was a command-detonated explosion, probably in a can," a UN official said.

"The impact which is there now is not necessarily similar or anywhere near as large as we came to expect with a mortar round landing on a paved surface," he said.

Serbian pledge, page 10

SLOBODAN MILOSEVIC, the Serbian President, will attend next week's London conference on Yugoslavia, the Foreign Office said yesterday. Mr Milosevic, whose attendance had been in doubt until yesterday, will join all other factional leaders at the talks, which open on Wednesday.



From TV documentary
"The Thrill is a Victim in Bosnia"

"I saw a TV camera crew and an ambulance standing nearby, half an hour before. Everything was stage managed."

Humanitarian Intervention

Humanitarian Intervention and Territorial Sovereignty

Elmor Smith, *International Human Rights Lawyer, UK*
Tom Zouos

The principle of territorial sovereignty provides that a State is free from international interference in matters solely within its national borders. The principle has traditionally been invoked to exclude the participation of the international community in a state's internal conflicts, despite the appalling violence, human rights abuses and suffering such conflicts often visit upon the civilian population. More recently, however, the emerging emphasis on human rights, together with the growing sense of global obligation towards their protection, means that the international community can no longer credibly claim to support and pursue the world-wide fight against human rights abuses whilst effectively tolerating systematic and systemic acts of torture, rape, murder and genocide which take place within a state's frontiers.

The question therefore arises as to the precise relationship which exists between the developing legal custom of humanitarian intervention and the principle of territorial sovereignty, and in particular, whether humanitarian intervention operates as an exception to the principle of territorial sovereignty or whether a domestic situation is in effect "internationalised" by the incidence of human rights abuses, such that arguments of territorial sovereignty become inapplicable.

In an increasingly politically and economically interdependent world there are strong arguments to support the view that civil war or internal conflict cannot genuinely be defined as domestic. The majority of states are signatories to the fundamental human rights conventions and international treaties governing the conduct of armed conflict, and even to the extent a state is not a signatory many principles, such as the prohibition of torture and genocide, form norms of customary international law and constitute crimes of universal jurisdiction. They therefore bind all states regardless of their treaty commitments, and abuses can be tried in any state, irrespective of where the alleged act took place. As a result, the onus of protecting human rights arguably exists at an international level. Human rights abuses anywhere, whilst not only impressing upon the international conscience, effectively "breach" those interstate obligations established to guarantee a common standard of treatment, and so become both the moral and legal concern of all state actors. The violation of human rights is therefore not a domestic issue, and consequently intervention by the international community cannot be excluded on the basis of territorial sovereignty.

The international aspect of domestic conflicts is further evident in the establishment of international tribunals, for war crimes and gross human rights violations arising out of the conflicts in Rwanda and the former Yugoslavia, and most recently an International Criminal Court. At the same time, the flow of refugees across borders, the destabilising effect this has upon the region, and the involvement of foreign mercenaries in many conflicts also point to the conclusion that internal aggression involving the violation of human rights cannot truly be described as domestic.

Most importantly, human rights adhere to us all by virtue of our common humanity, and are inherent in every individual. They are therefore by definition international, and as a result are the concern of the international community. They can neither be given nor taken away by a State, and the extent to which they are respected cannot be made dependent upon the arbitrary position of national frontiers. They reflect our common aspirations and hopes, and so cannot be limited by arguments of cultural relativism. Human rights apply to all peoples irrespective of national frontiers, and as such they must be protected irrespective of national frontiers.

The arguments for the internationalisation of human rights issues are therefore strong. The duty to observe them clearly rests at the international level, and so, by analogy, does the duty to protect them. On a more practical level, the internationalisation of domestic human rights abuses provides a more politically palatable solution to states to question of the relationship between the two principles, jealously guarding their own domestic powers and reluctant to allow international intruders into the principle of territorial sovereignty.

Through the internationalisation of human rights abuses, and by avoiding theoretical incursions into the principle of territorial sovereignty, not only will intervention in humanitarian circumstances be more readily supported and encouraged, ensuring the greater protection of individuals everywhere, but the principle of humanitarian intervention, which currently exists in a legal "grey" area, will be better placed to emerge, through state practice and support, as a clear defined and recognised principle of international law.

When Intervention is Humanitarian, and When it's Not

Frank Moore, *Peace Activist, Houston, USA, and Chiapas, Mexico.*

Any powerful nation can impose its military will upon a weaker country, using the excuse of "humanitarianism." And if that nation is a superpower, it can bomb or invade with little fear that the World Court will ever prosecute its leadership for such things as bombing civilians, destroying the embassy of another major power, or depriving countless children of their food and medicine. So, how can we gauge when intervention qualifies as humanitarian?

First, you shouldn't bomb civilian targets to stop ethnic cleansing. President Clinton said after the Columbine High School murders that "Violence is not the answer." How, then, was the bombing of Kosovo an answer to apparent genocide? Why do world leaders think the only solution to violence is to send in armed troops who threaten to kill the enemy? Why do great nations only train millions of military personnel to overpower with lethal force, and not even train 100 people to intervene nonviolently? Why do even the United Nations' "peacekeeping forces" consist almost completely of military?

The 21st century needs millions of unarmed, nonviolent peacemakers and peacekeepers, properly trained and supported. Bombing failed in Iraq, Libya, Serbia, and Kosovo to remove the wicked leader and succeeded each time in killing the innocents. Military force did not prevent the massacres in Rwanda, Burundi, Cambodia, Northern Ireland, East Timor, South Africa, Chiapas, etc. - in fact, sometimes the killings were done by uniformed soldiers, or by paramilitaries sponsored by the government. No matter how badly peace fails, violence always fails far worse.

If we do not wish violence in the future, we must teach peace now. It will cost billions of dollars to make up for lost time. How many thousands of scholarships per year, especially for foreign students, should private and public US colleges offer for peace studies? Not simply studies in international relations, but in non-violent methods of resolving local and world conflicts. While I hate to burden our primary and secondary schools with more required curricula, haven't the schoolyard killings shown a need for lessons and courses for our children to solve problems without violence? Yes, we have almost nobody who is trained to teach our public school teachers on this subject.

We don't need to be experts in international law to realize the hazard of one country interfering with a second country on the pretext of "humanitarianism." If the European Union or NATO or the United Nations fails to intervene, another legitimate coalition should non-violently step into the breach. The coalition might be composed of religious groups, peace societies, Bible publishers, all the legislators of a nation, all Irish grandparents, graduate students in nuclear engineering, or the board members of armaments companies. But they must deny all use of force in the intervention, not even threatening to employ weapons as a last resort.

In the new century, international violence is not the answer; peaceful change is far more effective. The Soviet empire collapsed without war. The Philippines was finally liberated without war. There are, and will be, many more examples. While Tiananmen Square was a partial failure, the whole world disapproved of how the Chinese army crushed the unarmed students. Of course, there are few precedents for unarmed intervention, but groups like Christian Peacemaker Teams are doing it, and non-violent direct action goes back for centuries. What leaders are courageous enough to fight fire without fire? Who is brave enough to overcome evil with goodness?

Who will begin the work?

10

<http://www.haguepeace.org>

True Humanitarian Intervention: The Road Less Travelled

Dr. Troy McGrath — *Political Science Department,
University of Kansas, USA*

During the long weeks of bombing, the death and devastation visited upon Kosovo and Serbia was often justified as "Humanitarian Intervention." Humanitarian, according to most dictionaries, means "promoting human welfare and social reform," while Interventionism usually refers to governmental interference in economic affairs at home or in the political affairs of another country. While the NATO actions of Spring 1999 were certainly interventionist, these acts, justified or not, are hardly denoted by the term humanitarian. It is difficult to find solace in governmental justifications and rationalizations that altering the status quo in Kosovo was so important that it was worth contravening established international law, not to mention the many thousands of deaths and shattered lives that resulted. Billions of dollars were expended upon ever more destructive ways of bringing another sovereign country to its knees, bending its will by dint of force to the moral judgement of those who ordered the bombing and killing. Tragically, the moral high ground has become the "road less traveled" by American foreign policy-makers.

Clearly, the Kosovo policies of the Setb leadership (not to be confused with the Serbian people!) were indefensible violations of norms of justice and decency, very much like the policies and laws used to repress America's minority population well into the 1960's. I doubt, however, that at any point American policy-makers favored an Allied bombing of Alabama or Mississippi, much less Washington. While it may or may not be easy for Americans to brush aside memories of those troubled times, how did we so quickly and so easily brush aside reports of 'collateral damage,' so-called bombing mistakes in which children were maimed and entire families perished. Why did we refuse to see that the 'mistake' lies not in where bombs landed, but in allowing ourselves to be led by those who drop bombs on civilians in the first place. This is certainly a strange way of 'building' democracy. We must ask ourselves honestly, can the burnt out foundations of houses and buildings, a landscape that NATO's daily, massive aerial bombing helped to create, really be seen as foundations of democracy? The US seems to have gone from the world's great arsenal of democracy to merely the world's greatest arsenal.

Has the US finally run through its reserves of moral capital, built up so painstakingly by generations of Americans who fought tyranny both at home and abroad? How can it be that the exhaustive energies of the best minds of our generation, who once put their formidable talents to reaching the stars and to feeding the poor, now invent laser-guided "peace-makers" that benefit mainly weapons manufacturers and defense contractors, while our schools and public hospitals go under-funded? How did we, as Americans, go so far astray from our fundamental ideals? Were they too lofty to attain, or are we simply no longer bold enough to reach out that far? Some would say that America's greatest resource is not in our forests and mountains, our farms or our factories, but in the example we set for others: a nation dedicated to preserving individual freedom and social justice. Do we really make our point, that we value above all else people's rights to determine the way in which they will live, by dropping bombs, by killing people so that we might save them?

Maybe the answer is to change our conception of humanitarian intervention. Rather than glorify media-hyped technologically skilled warriors or strategic geniuses who reign down death and destruction upon other human beings, maybe we should focus upon ways to counter tyranny without so much destruction. How about a scenario in which invading another country could be legitimately viewed as humanitarian. What if the NATO Alliance took its many billions of dollars and impressive physical/material might and forced its ways across Serbia/Kosovo's borders with endless truckloads of food and medicine? What if we airlifted into the region building supplies, in order to construct decent housing and functional hospitals? Of course, there might be casualties in the beginning, but the notion of risking lives to save lives makes much, much more sense than destroying lives to free people. Would such an invasion be long opposed? My guess is that few would fight against such interventionism beyond its initial stages. Although utilizing the vast arsenal of the NATO Alliance to force upon their population decent material conditions and adequate living standards would still contravene sovereignty, but the moral high ground would once again be ours.

PEACE MATTERS, January 2000

Humanitarian Intervention

The International Community's "Duty", rather than "Right", to Intervene

Jonathan Todres, Lawyer, London, England

Recent events in Bosnia, Rwanda, Kosovo, and East Timor, colored by the memory of the Holocaust, have raised the issue of whether the international community has the "right" to intervene to protect victims of ethnic cleansings and other systematic torture and killing. This question often focuses on whether customary international law has evolved to a point where the United Nations has a right to intervene in the affairs of a state for humanitarian purposes. This is both an awkward and difficult argument to make; awkward because rights traditionally have been held by individuals as against the state, not by states themselves, and difficult because customary law develops slowly and probably is not at a stage where a "right" to intervene exists. Perhaps a better approach is to examine whether there is a duty to intervene.

When a state ratifies a human rights treaty, it accepts a duty to "respect and ensure" the rights of each person within its jurisdiction. Its duty does not extend to protecting individuals in other states. However, a duty to intervene for humanitarian reasons cannot be dismissed so easily, as there is other evidence to support it.

The duty to intervene in order to assist exists in tort law. In some countries, such as France, the duty to assist is recognized by law. Other countries are more reluctant to impose such a duty. In the United States, for example, there is generally no duty to assist. There is law, however, which is designed to remove potential barriers to assisting others: Good Samaritan laws protect individuals who volunteer their assistance from potential liability so that they feel more free to help. Also, under certain circumstances professionals (e.g., police officers, firemen, and medical personnel) have a pre-existing duty to assist. Finally, some laws hold that once an individual undertakes to assist a victim, he has a duty to continue to do so until professional aid arrives on the scene.

This law demonstrates two important points. First, in some nations the duty to assist is firmly established. In these countries, one legally cannot turn away from and ignore victims. Why then on the world stage are we permitted to ignore the victims of ethnic cleansing? Second, even in states that are reluctant to impose a duty to assist, there are certain exceptions. Professionals have particular duties, and individuals that start to assist cannot withdraw their help midstream. In East Timor, the U.N. pledged its support to the East Timorese, and yet when violence erupted, the U.N. nearly pulled out. Is the U.N. role not similar to that of a professional with a pre-existing duty to assist? If not, would a U.N. pull out not have been the same type of act as that of an individual starting to aid an accident victim and then simply walking away?

The lessons from tort law offer guidance for dealing with humanitarian emergencies. Critics will argue that the state-to-state model of international affairs and the concept of state sovereignty make this parallel untenable. However, if we look to the intent of legislation establishing a duty to assist, we see that it is relevant. A duty to assist is imposed upon individuals because there is a belief that when a person is injured and in need of help the "right thing to do" is to assist. This view is rooted in a belief in the value of life. Such a view does not distinguish between citizens and non-citizens. The relevant tort law does not hold that one has a duty to assist a fellow citizen but can ignore the injured non-citizen. Therefore, there should be no distinction made with regard to humanitarian emergencies in places such as Kosovo or East Timor, simply because citizens of another country need assistance. A duty to assist, if it exists, exists independent of the nationality or location of the victim.

Recognizing a duty to intervene can press the international community to accept responsibility more readily when facing humanitarian emergencies. Although this does resolve the question of how to intervene most effectively, it should move the international community to respond more quickly, thereby avoiding the needless destruction and loss of life that often occurs while the international community debates over whether to intervene. If there is general agreement that, at least under certain circumstances, individuals have a duty to assist other human beings, then this same idea can give rise to a similar duty for individuals acting collectively either through their states or through international bodies to intervene in humanitarian emergencies.



Photo Credit: Kirk Wolcott, The Carter Center

Proposal for International Nonviolent Peace Force Comes Forth from Hague Conference

Mel Duncan and David Hartsough, Peaceworkers, San Francisco, USA.

As thousands of people jammed the Netherlands Congress Center last May for the Hague Appeal for Peace conference, small groups of nonviolent activists found nooks and corners to discuss how to bring nonviolent peacemaking to a new level.

Based upon the meetings at the Hague, we drafted and circulated a proposal on how to build such a nonviolent peace force with the goal of creating a well trained, standing, multicultural peace force that would be deployed to conflict areas at the invitation of local organizations working for peaceful change or resolution. The peace force would be equipped to carry out strategies in cooperation with local groups. Such strategies would be designed to lessen violence or its potential and create the space for a peaceful resolution to occur.

The response has been overwhelming. While there have been many challenges, we have found hundreds of people sharing the vision and expressing a commitment to help create an international nonviolent peace force. We will continue to meet with key activists around the globe to shape and develop the proposal and will be forming a multinational convening group within the next year.

This proposal builds on a strong legacy of nonviolent activism. In fact, third party nonviolent intervention has gained momentum during the latter part of this century. Peace Brigades International, the Balkan Peace Teams, Witness for Peace, Peaceworkers, the Helsinki Citizens Assembly, Christian Peacemaker Teams, SIPAZ, the International Fellowship of Reconciliation and others operate in numerous countries including Colombia, Guatemala, the Balkans, the U.S., Israel/Palestine, Mexico and Nicaragua. Most are doing small scale, highly specialized activities designed to be an active presence to lower the potential or current levels of violence and support local peacemakers. They are creating an invaluable knowledge and experiential base of tactics and strategies of nonviolent peacemaking.

Yet when faced with the brutal aggression of Slobodan Milosevic throughout the last decade, the peace movement has lacked a credible, coherent and comprehensive response. While some international activists bravely carried out nonviolent peacemaking efforts with people of the Balkans and still are, many others didn't know what to do and, in some cases, reluctantly shrugged their shoulders and supported the NATO response. The Nation, a progressive magazine from the US, editorialized about this quandary in April of 1999. "This crisis creates a profound dilemma for principled anti-militarists who do not want to turn a blind eye to ethnic cleansing but do not embrace the NATO air war."

Kosovo presented a need for a substantial, well organized, international nonviolent response. Kosovar Albanian President Ibrahim Rugova was asking for an international peace presence in Kosovo as early as nine years ago. There was no substantial response.

We have the capacity to create an international nonviolent peace force in our lifetimes. The ingredients abound: there are many veterans of nonviolent movements, thousands of citizens have demonstrated their willingness to courageously stop violence and oppression, hard lessons have been analyzed and learned, our organizational abilities have increased, highly qualified trainers are available, the World Wide Web, already used to advance the campaigns for banning land mines and establishing an International Criminal Court, is available as an organizing tool, funders are expressing an interest, and, most importantly, people are demanding an alternative to the highly militarized responses to conflict.

To begin the program there will need to be significant advance commitments including at least 200 people willing to commit to training and deployment for at least two years, 400 reserves and 500 supporting members. We will need to secure \$5 million for the first year's operation. Additionally, we will need to have an efficient, accountable, multinational decision making body and significant media relationships. Over the decade the force will grow to 2,000 active members.

Profound questions remain. Yet, we live in a time when we are called to be troubled by these questions. Questions haven't stopped NATO. As evidenced last spring, they are still plagued with problems of decision making, turf, logistics and effectiveness.

Together we can make the Peace Force a reality. There will be no better way to commemorate the United Nations Decade of Nonviolence than to do so. Please contact us with your feedback or for a current draft of the proposal: Mel Duncan (tel: +1 651 644-1651, malduncan@aol.com); David Hartsough (tel: +1 415 751-0302, peaceworkers@igc.org).

PEACE MATTERS, January 2000



Photo Credit: UN Photo 2001/286

An aerial view of the destruction in Pec, Kosovo. The city, which was more than half destroyed in the fighting, is located about 80 kilometres west of Pristina.

<http://www.haguepeace.org>

KOSOVO MERKWAARDIGHEDEN

De Nederlandse regering en het Nederlands Parlement besloten voor 24 maart tot volledige instemming met en medewerking aan de NAVO terreurbombardementen op Servië, die op die datum begonnen en bijna 3 maanden werden voortgezet. Er ontstond geen krachtige massale oppositie. Als we ons afvragen of dat begrijpelijk is dan zal het antwoord helaas moeten luiden: ja, dat is meer dan begrijpelijk. Niet omdat onze bevolking vervuld is van oorlogsenthusiasme. De reden voor het ja tegen de fikse moord- en slachtpartij die volgde lag in de afgrijpselijke beelden die we zagen op de tv, beelden van etnische zuivering zoals die voor 24 maart onder verantwoordelijkheid van het regime van Milosovic op nog 'relatief kleine schaal' was begonnen.

De begrijpelijke reflex was terecht: "zoiets is onaanvaardbaar, ontoelaatbaar". Oprechte en terechte woede bepaalde het ja van de gewone bevolking. Zo kreeg de NAVO bij het enorme ontketende geweld dat volgde, op een presenteerblad het nooit eerder verworven imago aangereikt van de humanitair denkende reus die dit gruwelijke wangedrag niet langer pikte! Dat diezelfde NAVO sedert jaar en dag het recht voor zich heeft opgeëist -en dat nog altijd blijft doen- om als eerste kernwapens van iedere soort te gaan gebruiken onder uitsluitende zeggenschap van NAVO-baas de Heer President van de Verenigde Staten, dat werd uiteraard bij deze gelegenheid maar niet onderstreept en door de bevolkingsmassa als gewoonlijk uit het bewustzijn gebannen. Een aan struisvogels toegeschreven gewoonte is in ieder geval de menselijke soort zeer eigen.

Zo werd hier agressie-oorlog een puur humanitair verschijnsel en leerden wij warempel het begrip humanitair bombarderen, humanitair afslachten heel serieus te gaan nemen. De leuze "het doel heiligt de middelen" verenigde Christenen en humanisten. Begrijpelijk, we zagen het. In het hiernavolgende een uiteenzetting waarom "begrijpelijk" en "terecht" echter geenszins samenvallen; integendeel. Het meest tragische aspect van het ja tegen de NAVO-oorlog is misschien daarin gelegen dat het zo direct en volledig aansluit bij het nog altijd overheersende domme dogma dat toepassing van oorlogsgeweld "zo nodig" uiteindelijk steeds goed resultaat garandeert. Kernpunt van het kwaad is zo gelegen in de nog altijd overheersende programmering van mensen op Geloof in massaal destructief geweld als een zinlijk en verantwoord middel. Geloof in God is prima, maar als die niet optreedt hebben we nog altijd die andere, nimmer falende God, die van het Geweld.

Rosenmøller's formulering is typerend voor de diep-geweldsgelovige: "er was geen andere mogelijkheid meer." Marijke Vos was 4 weken later verbaasd en teleurgesteld dat met het geweld zo weinig bereikt was, "daar moeten we dus nog eens goede overnadenken." Beter laat dan nooit? Zeker te laat voor de gedoden, de verminkten, de levend verbrande medemens.

Chantage

Chantage is strafbaar in elke rechtsorde. Een overeenkomst die is ondertekend onder dreiging met geweld geldt niet, dat spreekt vanzelf. Prof. De Waard (oud-hoogleraar internationaal recht) heeft erop gewezen dat ook in het internationaal recht een door dreiging met of toepassing van geweld verkregen ondertekening geen rechtskracht heeft (verdrag van Wenen).

Nu hebben we allen secretaris-generaal van de NAVO Solana (kunnen) horen zeggen: "een telefoontje uit Belgrado is genoeg om de bombardementen meteen te doen beëindigen." Daarmee erkende Solana het chantagekarakter van de NAVO-maatregelen. En indien Milosovic op grond daarvan had getekend, dan had die handtekening geen rechtsgeldigheid gehad." Het zichzelf toekennen van chantagebevoegdheden was eerder een berucht Hitleriaans standpunt. Is het niet bedroevend dat we hierin en in de aarzeloze bereidheid tot het gebruiken van genadeloos en gewetenloos geweld twee treffende overeenkomsten aantreffen tussen nazi- en NAVO mentaliteit?

Er is natuurlijk wel een enorm verschil: de Nazi's verachtten het begrip mensenrechten. De NAVO daarentegen gooid clusterbommen, lanceerde kruisraketten en vuurde granaten af, in alle soorten en maten uit puur humanitaire overwegingen. Humanitair mensen verdelen, bij de duizenden, was droeve plicht. Dat nobele argument overtuigde de complete Nederlandse regering en vrijwel het complete Nederlandse parlement (met uitzondering van de SP en enkele eenzame Eerste Kamerleden van Groen Links). In de Tweede Kamer had de Groen Links fractie wel -als enige- grote bezwaren dat niet meteen aan een ouderwetse (totale) grondoorlog werd begonnen. Nog militaristischer dus dan hun toch al aardig militaristische collega-kamerleden. En impliciet de NAVO-chantage onderschrijvend. Ooit riep Bram van der Lek bij de oprichting van Groen Links verheugd uit dat de PSP Vredes-duif meevloog naar het nieuwe honk. De wens was de vader van de gedachte. De vogel bleek meer havik.

Grondwet

We weten dat ministers en kamerleden voordat ze in functie treden de eed of belofte moeten afleggen op de Grondwet. Met die eed/belofte verbinden en verplichten ze zich om zich aan de bepalingen van de Grondwet te houden. In een rechtsorde kan dat natuurlijk ook niet anders. Maar heeft dat nu iets met de Kosovo kwestie te maken? Ja. En daar staan tenminste twee zwaarwegende redenen voor:

In de eerste plaats is in de Grondwet duidelijk vastgelegd dat ons land de ontwikkeling van de internationale rechtsorde dient te bevorderen. Bevorderen is nu eenmaal iets anders dan naar vermogen onderuit halen. En er bestaat niet de minste twijfel dat de NAVO-oorlog tegen Joegoslavië bewust en bedoeld werd ondernomen in flagrante strijd met bindende bepalingen van het Handvest van de Verenigde Naties. De 19 lidstaten van de NAVO zijn allen tevens lid van de VN organisatie en daarmee verplicht om een geweldsactie, zoals die heeft plaatsgevonden

2000

achterwege te laten tenzij die actie is goedgekeurd door de Veiligheidsraad van de VN. Die goedkeuring zat er echter duidelijk niet in omdat zowel Rusland als China mordicus tegen waren. Zo hebben dus alle NAVO-landen hun belangrijkste internationaal rechtelijke verplichtingen simpelweg aan de militaire laarzen gelapt. Daaraan hun medewerking verlenend schenden onze regeerders en kamerleden de verplichting tot naleving van de Grondwet. De internationale rechtsorde werd hier niet bevorderd, veeleer decennia of meer teruggedraaid. Voortaan zou moeten gelden: alle NAVO-besluiten prevaleren boven welk geldend internationaal recht dan ook? Paralleel daarmee wordt de gewoonte geïntroduceerd om NAVO-besluiten te presenteren als besluitvorming van "de internationale gemeenschap". Rusland, China, Afrika, Z.O. Azië en Zuid-Amerika maken die geen deel uit van de internationale gemeenschap? De NAVO heeft nu aan zichzelf de bevoegdheid toegekend overal ter wereld in te grijpen op 'n Joegoslavisch en de VN hebben het toekijken. Ziedaar de zotte machtsdroom van de NAVO machthebbers. Het liep gelukkig een tikje anders.

Een tweede illustratie van de grove Grondwetsschending in verband met "Kosovo" is gegeven in de strekking van de Grondwetsbepalingen inzake Defensie. Inzet van de Nederlandse militaire middelen is bepaald niet onduidelijk gebonden aan twee mogelijkheden, te weten "verdediging tegen militaire agressie" en deelname aan een collectieve actie waartoe door de Veiligheidsraad van de VN het groene licht is gegeven. Niemand van de regering of van de zijde van kamerleden heeft het in het hoofd gehaald om de bestaande Grondwetsbepalingen te interpreteren als gevende een machtiging tot (deelname aan) het plegen van een aanvalsoorlog. Allicht niet, want dat is duidelijk in het Handvest een verboden zaak!

Een snuggere kamerfractie zou dus het initiatief kunnen nemen tot een voorstel van Grondwetswijziging op twee punten:

1. schrappen van die bepaling over onze bevordering van de internationale rechtsorde en
2. opname van een bepaling die meedoen aan een aanvalsoorlog toestaat ten behoeve van belangrijke humanitaire doeleinden en met uiteraard humanitaire middelen gevoerd.

Humanitaire rampen

Humanitaire rampen moeten liefst voorkomen worden. Lukt dat niet, dan komt bestrijding van de gevolgen aan de orde. Dat deze beide taakstellingen een nieuw deel gaan uitmaken van de NAVO-doeleinden lijkt wel een zeer verheugende aanwinst, al zet ik daar wel een vraagteken bij. Van steeds uitgesproken bereidheid (en recht) om

Een uitzonderlijk man maar het tegendeel van een zonderling.

Kees Koning, met zijn lange baard een opvallende verschijning, kwam eind jaren '80 in het nieuws na herhaalde vernielingen van defensiematerieel als protest tegen militair geweld.

Zijn acties brachten hem meermalen in de gevangenis. Maar nooit kon dat zijn strijdlust temmen. Geïnspireerd door de bijbeltekst Jesaja 2:4: "Dan zullen zij hun zwaarden tot ploegscharen omsmeden en hun speren tot snoeimessen; geen volk zal tegen een ander volk het zwaard heffen en zij zullen de oorlog niet meer leren", was hij de drijvende kracht achter de Nederlandse beweging 'Van zwaarden tot ploegscharen'.

Kees Koning, zoon uit een katholiek Amsterdams middenstandsgezin, werd in 1959 tot priester gewijd. Zijn kerkelijke loopbaan was niet erg succesvol. In 1964 volgde zijn eerste contact met defensie. Tot 1967 was hij aalmoezenier in Seedorf (Duitsland). Het was daar dat hij zijn eerste ideeën over 'het gevaar van het militarisme' ontwikkelde. Vooral de dreiging van een kernoorlog vond hij een nachtmerrie. Zijn denkbekenden probeerde hij onder de dienstplichtigen te verspreiden tot ongenoegen van zijn superieuren. Kees Koning moest vertrekken.

Tien jaar lang zocht de christen-anarchist naar een nieuwe richting. Hij woonde bij de Emmaüsgemeenschap in Frankrijk, die, uit solidariteit met minderbedeelden, alle luxe afzweert en zich inzet voor hergebruik van spullen, die ze welvaartresten noemt. Een levenshouding die Kees Koning tot zijn dood toe zou volhouden.

Eind jaren '70 voerde hem naar India. Hij richtte een coöperatie op en bouwde met de bevolking waterputten.

Temidden van de arme boeren had hij het gevoel dat hij echt leefde. "Ik heb daar het toppunt van mijn bestaan beleefd", zei hij later.

Later vond hij rust bij de Emmaüsgemeenschap in Eindhoven, waar hij de rest van zijn leven bleef werken. Hij woonde jarenlang op grind in een schuurtje met afgedankte meubels. Als veganist zwoer hij alle dierlijke voedingsproducten en hij zwoer ook geïmporteerd voedsel af.

In 1989 haalde Kees Koning (weer) de pers. Op nieuwjaarsdag vernielde hij met een mokerhamer straaljagers op Woensdrecht. Schade: 7 ton. De schade die hij in de loop van de jaren aan defensiematerieel heeft aangericht zou in de miljoenen lopen. "Het was na de grote vredesdemonstraties tegen kernwapens. Niemand deed meer iets",

meende Kees Koning. Gevangenisstraf volgde. En dat was niet de laatste keer dat hij de strijd voor vrede met zijn vrijheid moest bekopen. Hij vertelde de rechters altijd dat geen straf kon voorkomen, dat hij zijn acties tegen de wapenindustrie en het leger zou staken.

Kees Koning was uitzonderlijk, maar het tegendeel van een zonderling. Hij was de oud-aalmoezenier van het leger die terecht oordeelde dat de goedbetaalde geestelijke verzorgers het leger uit moesten. Kees wist waar het om ging. Het was goed en heilig dat Kees Koning de vliegtuigen die bestemd waren om te verdienen aan Turkije dat het Koerdische volk ten hemel schreiend verdrukkend, vernietigd wilde zien. Hij doorzag de Golfoorlog en stelde zich solidair op met een missie naar Irak die bekommerde om slachtoffers van groter tirannie dan die van Saddam Hoessein. Hij deed hetzelfde als het ging om de oorlog in Bosnië.

Velen noemde zijn acties irrealistisch. Zelf zei hij: "Niemand heeft mij begrepen. Ik was misschien iets te idealistisch. Maar mijn bedoelingen waren goed." Eerbiedige agressie of agressieve eerbied; ik hoop dat Kees Koning mij en velen, nu hij de geest heeft gegeven, de kracht zal geven zijn strijd voort te zetten.

Kees Koning zal via de Kees Koning-vredesprijs verbonden blijven met de strijd tegen bewapening, oorlogsvoorbereiding en oorlog. Dat was namelijk ook de strijd van deze priester-vredesactivist. Kees Koning was lid van de PSP'92 en stond op de kandidatenlijst voor de Tweede Kamerverkiezingen in 1994.

Henrique Jonkman
SI 5-97

Ter nagedachtenis aan Kees Koning heeft de PSP'92 de Kees Koning Vredesprijs ingesteld.

In September zal voor de tweede maal deze prijs worden uitgereikt. Na de overweldigende eerste keer doen we weer een oproep om mensen of groepen kandidaat te stellen. Om tot een goede winnaar of winnares te komen is de sluitingstijd van uw inzendingen vastgesteld op 1 augustus.

Uw inzending kunt u sturen naar:
Cor Edelenbosch, Hoekland 16,
1602 MX Enkhuizen.

Wie komen voor de Kees Koning Vredesprijs in aanmerking?
Uit de statuten voor de Kees Koning Vredesprijs hierover het volgende:

De Kees Koning-vredesprijs kan worden toegekend aan een persoon, een groep of organisatie in Nederland die voldoet aan de volgende criteria.

"de persoon, groep of organisatie heeft activiteiten verricht in of vanuit Nederland, in de periode vóór de uitreiking of een aantal jaren aaneen, ter bevordering van ontwapening, het streven tegen oorlogsvoorbereiding en het bevorderen van geweldloosheid.

Vermeld bij je nominatie waarom jij vindt dat een persoon of groep de Kees Koning-Vredesprijs zou mogen ontvangen.

Cor Edelenbosch



□ Kees
Koning

complete kernoorlog te entameren naar
oming van humanitaire rampen -het is
gal een overstapje. Onomstreden vormen
de Verenigde Staten de eigenlijke
hoofdmacht van de NAVO. Daarom en
gezien de praktijk, mogen we vrijwel stellen
dat NAVO beleid en USA beleid te bezien
zijn als een kant van dezelfde medaille.
Wie dat beseft ontkomt niet aan de conclusie
dat USA/NAVO beleid nauwelijks anders
kan worden gekenschetst dan als een
aaneenschakeling van een lange rij van het
tot stand brengen van kleinere en grotere
humanitaire rampen. De verleende steun aan
de regimes van Franco, van de Griekse
kolonels, van Salazar, was dat strijd voor
erbidiging van mensenrechten? Was de
Vietnam oorlog geen humanitaire ramp,
made in USA? En dan nog: Panama,
Granada, Chili (moord Allende, macht aan
Pinochet), Nicaragua, Afrika-wanbeleid,
gebruik van verarmd uranium projectielen in
de Golfoorlog met als gevolg afgrijselijk
misvormde foetussen en

leukemiebevordering dit weer herhaald in
Kosovo. De opsomming is incompleet en
niet uitgewerkt per onderdeel.

De Kosovo oorlog heette bedoeld om een
humanitaire ramp te voorkomen. Het
tegendeel is verwerkelijk. Albright
verwachte de capitulatie van Milosovic in 3
dagen. Alleen al de duur van deze oorlog
impliceert de mislukking. Milosovic plannen
zijn niet beperkt of tegengehouden, maar
bevorderd en "succesrijk" voltooid. Iedere
beoordeling van het gebeurde zal rekening
moeten houden met het feit dat de NAVO
wist:

- dat Milosovic e.s. de etnische
zuiveringsplannen klaar hadden;
- dat die in maximum tempo zouden worden
uitgevoerd zodra de bombardementen
begonnen;

- dat deze "werkwijze" volledig aansloot bij
een oude nogal specifieke Balkantraditie
eerder door de NAVO aanvaard en gesteund
(verdriving van de Serviers uit de Krayna
door de Kroaten);

- dat hun luchtacties geen serieuze kans
maakten om Milosovic plannen tegen te
houden;

- dat het optreden van de Turkse bondgenoot
tegen de Koerden het in misdadigheid heel
wel kon opnemen tegen Milosovic daden,
terwijl daar kennelijk geen behoefte bestaat
aan het "voorkomen en bestrijden van
humanitaire rampen."

Die feiten overziende ontstaat er wel enige
twijfel over de vraag of de NAVO-acties
uitsluitend of zelfs in de eerste plaats zijn
ingegeven door humanitaire overwegingen.
De vraag dringt zich op of hier, heel
misschien, ook een heel klein beetje sprake
is geweest van zoiets lelijks als
machtspolitiek. De geschiedenis -die van de
NAVO niet uitgezonderd- kent, naar
sommigen menen, daarvan voorbeelden. De
Russen hebben zich niet zo lang geleden fel
gekeerd tegen de nog in gang zijnde
uitbreidingsbedoelingen van de NAVO tot
aan de Russische grenzen. Onzin,
riposteerde de NAVO verontwaardigd- jullie
weten toch zeker dat we krachtens het
NAVO-verdrag een uitsluitend defensief
bondgenootschap vormen! Jullie andere
veronderstellingen bewijzen alleen
misplaatste kwaadkendheid. Ach, dan
kun je je onder de huidige omstandigheden
best veroorloven dat "zuiver defensieve"
uitgangspunt los te laten. Wie de Europese

kaart bekijkt ontkomt niet aan de conclusie
dat het Balkangebied in een
omsingelingsstreven van Rusland door de
NAVO een nog overgebleven gevaarlijke en
in elk geval ongewenst grote open plek
vormt zolang niet ook daar NAVO-
freundliche regimes aan de macht zijn. Is het
een gekke veronderstelling dat de twee
NAVO-protectoraten dien in de Balkan het
beeld gaan bepalen zullen voortbestaan
toldat aan die voorwaarde voldaan blijkt?
Een NAVO-dienstbare pacificatie in die
regio zou, indien het lukt, voor het gebied
zelf een tweede adempauze betekenen in de
alleen in het Tito tijdperk onderbroken
oorlogsverhoudingen in permanentie. Maar
dat het invoegen van het gebied in de
Europese machtsconcentratie van de totale
NAVO voor Washington een meer dan
aantrekkelijke ontwikkeling zou vormen is
onmiskenbaar.

Uitschakeling VN en VR

Eerder werd al aangegeven hoe de NAVO
feitelijk pretendeerde dat het
bondgenootschap voortaan de bevoegde
vaststeller zou zijn van het geldend
internationaal recht. In de Kosovo situatie
impliceerde en vereiste dit: het bewust
passeren en de bewuste uitschakeling van
VN en Veiligheidsraad. Waarom die keuze?
In de club van 8 was de concepttekst van de
overeenkomst van Rambouillet aanvaard
door alle 8, dus ook door Rusland. Maar de
oorlogsplannen van de 7 voor het geval van
een "neen" van Milosovic werden met klem
door de Russen afgewezen. Het toch
doorzeten van de oorlogsaanpak
garandeerde, in de NAVO verwachting, niet
alleen een "straks zijn wij hier de baas"
maar ook

- de Russen kon nog eens goed worden
ingewreven welke betekenis aan hun positie
in het wereldbestel nog werd toegekend
-en in een adem kon ook de Chinezen
worden duidelijk gemaakt dat hun vetorecht
in de VR weinig meer zou voorstellen zodra
het de NAVO goed uitkwam dat recht weer
langs de nu gekozen route te omzeilen.
Niet voor niets dan ook de zeer
nadrukkelijke aankondiging dat het in het
geval Kosovo ging om nog maar de eerste
toepassing van het nieuw in het NAVO
beleid opgenomen militaire interventie
beginsel.

Vervolgens werden de 3 dagen van Albright
bijna 3 maanden. Een minister moet zich
kunnen vergissen. Maar de NAVO werd wel
genoodzaakt om, om uit de impasse te raken,
de onmisbare hulp in te roepen van Moskou.
Tjernomyrdin ging naar Belgrado, sprak met
Milosovic. De langs die weg bereikte
oplossing(?) zou vrijwel zeker ook zonder
maandenlange, duizenden mensenlevens en
een groot deel van de economische
bestaansvoorwaarden vernietigende
bombardementencatastrofe bereikbaar zijn
geweest. Hoofdbezwaar van Milosovic tegen
de tekst van Rambouillet was immers de
NAVO-eis van bezetting van zijn land door
de NAVO-troepen onder NAVObevel. Die
eis is in het kader van de Russische
bemiddeling komen te vervallen. De
bezetting van Kosovo vond plaats onder
auspiciën en verantwoordelijkheid van de
VN. De bindende verdragstekst werd
vastgesteld in de Veiligheidsraad. De
conclusie moet dan ook luiden:
alleen door vast te houden aan niet

noodzakelijk gebleken te ver gaande eisen
schiep de NAVO de voorwaarde voor de
eigen rampzalige, onrechtmatige en
misdadige oorlogsinterventie. De eigen
"geloofwaardigheid", daaraan mochten
mensenlevens bij de duizenden,
vanzelfsprekend worden opgeofferd.

Collateral damage

Het officiële doel van de NAVO, het
voorkomen van een humanitaire ramp, werd
niet alleen geenszins verwezenlijkt, de
militaire acties hebben integendeel de
ellende tot onvoorstelbare proporties verder
vergroot. Twee rechtvaardigingen had de
NAVO voor het feit van het afslachten van
mannen, vrouwen en kinderen in
grootbedrijf. Gedeeltelijk immers betrof dit
(dienstplichtige) Servische militairen.
Vernietiging daarvan is, in het oorlogsrecht,
natuurlijk een erkend rechtmatige
doelstelling, dat vernietigingsdoel vormt,
kernaspect van het militaire handelen, als je
dat zou verbieden dan zou je de hele oorlog
moeten verbieden, toch? Tot zover dus: niets
aan de hand!

Maar dan die anderen: de
burgerslachtoffers? Ook daar heeft de
NAVO in ieder geval naar haar mening een
afdoend antwoord voor.

Voorop moet uiteraard gesteld worden dat
de NAVO-top nooit beweerd heeft dat het
mogelijk zou zijn het vallen van zulke
slachtoffers geheel te vermijden. En de
NAVO is gaarne en van harte bereid om die
vele doden en verminkten ernstig te
betreuen. Daar hebben die mensen
natuurlijk niet zoveel aan, maar het moet
toch een grote troost zijn dat de NAVO het
gebeurde zo betreurt. Wie het gelooft moet
het maar zeggen.

Maar bovendien: waar gehakt wordt vallen
spaanders. Het militarisme heeft voor die
aspecten van oorlogsprogramma's een
toepasselijke term gelanceerd, namelijk
Collateral Damage- d.w.z. onbedoelde,
bijkomende, dus bijkomstige schade.
Daaronder rekenen we nu al die
burgerslachtoffers. Zo zijn er bij de NAVO-
bombardementen en brandstichtingen
aantallen vrouwen en kinderen per ongeluk,
levend verbrand. Die werkelijkheid was
volledig voorzienbaar (hoort gewoon bij
hedendaagse oorlogvoering) en werd als
acceptabel gebeuren ingecalculeerd.
Hedendaagse vorm van het brengen van
kinderoffers in brandstapelvorm, om een
gewenst doel naderbij te brengen. Door eerst
een Duitse, vervolgens een Engelse en
ten slotte een Amerikaanse generaal is
achteraf met klem gewezen op de "enorme
beperkingen" die waren verbonden aan de
uit te kiezen doelen. Objecten te dicht bij
scholen, dat mocht niet! Allicht dat je zo als
generaal niet aan je trekken komt, die
(wan)toestand werd dan ook grif door de
bestierde heren aangewezen als (mede)
oorzaak van het verschil tussen de 3 dagen
en de 3 maanden. Op die manier haal je de
aardigheid uit een toch zo hoog gewaardeerd
beroept

Evangelie van de haat

Organiseren en opvoeren van wederzijdse
haat is vanouds een beproefd middel om de
oorlogsanimo op te voeren, resp. In stand te
houden. In dat opzicht is de NAVO-oorlog
ongetwijfeld een weergaloes succes.

Toegegeven het zaad van de haat viel hier op meer dan vruchtbare bodem. Men leze het voortreffelijke boekje van Milo Anstadt "Servië en het Westen" en men zal zijn conclusie begrijpen en vermoedelijk delen: "dat deze Kosovo-oorlog met alweer voorspelbare zekerheid de grondslag heeft gelegd voor meer en niet minder verschrikkelijk oorlogsgeweld."

De etnische zuivering van Kosovaren werd, op wat kleiner schaal, gevolgd door etnische zuivering van Serviërs. Albanen hebben geleerd om alle Serven te zien zoals Nederlanders de Duitsers zagen in de nazitijd. En omgekeerd. Daarmee is dus een enorme klap uitgedeeld aan alle nog bij de talrijke etnisch en religieus verdeelde bevolkingsgroepen al schaars aanwezige wil tot opbouw van een Balkanstructuur waarin al deze varianten letterlijk samenlevend tot hun recht kunnen komen. Vooralsnog bestaan drie elkaar uitsluitende dromen: die van groot Servië, die van groot Albanië en die van groot Kroatië. Waarbij de situaties voor Macedonië, Bosnië en Montenegro en misschien Slovenië alsmede de godsdienstige tegenstellingen van Christenen en Moslims daar doorheen spelen. Zeker is wel dat de Kosovo oorlog bij alle Balkanbewoners het bewustzijn krachtig heeft onderstreept dat het bij alle oplossingen toch altijd blijft gaan om het recht van de sterkste. Wat goed aansluit op het bij alle groeperingen sterk gewortelde geloof aan de rechtmatigheid en de noodzaak van (natuurlijk vooral het eigen) geweld.

Conclusies

1. De belangrijkste conclusie op korte termijn houdt in dat duizenden mensen zijn verbrand dan wel op zachtzinniger wijzen vermoord, verminkt en/of tot nog komende (maar wel gegarandeerde) leukemie veroordeeld door onbegrensde NAVO-machtsarrogantie plus welbewuste verkrachting van internationaal recht.

2. Conclusie t.a.v. de NAVO als instituut:

a. De NAVO werpt zich op als eenzijdig bevoegd vaststeller van voortaan geldend internationaal recht ter vervanging van nu geldend recht, naar NAVO-landen behoefte.
b. Over burgerslachtoffers, inclusief hier en daar wat kinderverbrandingen, moet nu verder niet gezeurd worden omdat de NAVO bereid is te zeggen dat ze dit "betreurt" (traantje wegpinken). Bestaat er walgelijker hypocrisie?

c. Loochening van de puur machtspolitieke grondslag van de NAVO-bedoelingen wijst welhaast op ernstige vorm van zwakbegaafdheid.

d. Uiteraard vormen de NAVO-acties een prachtige bijdrage aan bevordering van instandhouding en uitbreiding van kernbewapeningsactiviteit. Verheugd(?) schiep de NAVO grote zekerheid dat alle kernontwapeningsbereidheid in Rusland snel voltooid verleden tijd gaat worden.

e. Geen groter bijdrage aan de kans dat de derde wereldoorlog ons bespaard blijft: opheffing van de NAVO.

3. Conclusies inzake de Nederlandse Kosovo politiek, dit van Groen Links i.h.b.

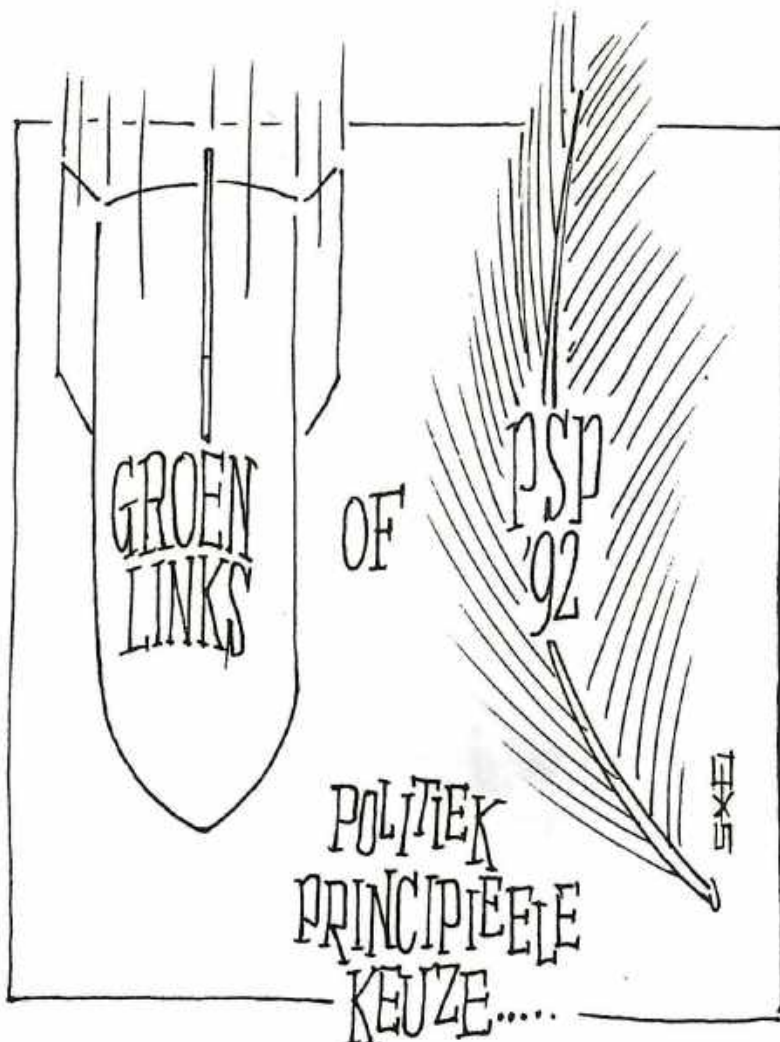
a. De Nederlandse steun aan de NAVO-chantage was een juridisch monstrum, verwoestend t.a.v. een internationale rechtsorde, symptoom van geweldverslaafd (non)denken.

b. Groen Links heeft zichzelf ontmaskerd als zeker even oud-militaristisch als de nog rechtserere groepen in ons parlement.

c. Groen Links heeft daarmee iedere geloofwaardigheid als partij van "anders denken, anders doen" ook op het terrein van oorlog en vrede verloren. Hun belangrijkste "geloofsartikel" in de concrete situatie bleek dat het opbouwen van vrede en recht te dienen valt door het gooien van clusterbommen, lanceren van kruisraketten en afvuren van granaten. Wie ooit stem of steun gaf aan Groen Links vanuit sympathie voor pacifistisch gedachtegoed mag zich verkocht en verraden weten al heeft Rosenmöller gelijk dat Groen Links nooit een pacifistische club is geweest. Het feitelijk "weg met het pacifisme" was door de oude PSP al ver voor de opheffing omarmd.

d. Het is een absurd feit dat de pacifisten in Nederland die samen zeker een vertegenwoordiging in ons parlement waard zijn en kunnen bereiken die kans weigeren te grijpen. Is er hier wellicht werk aan de winkel????

Hans Wiebenga



BOEK VAN MAART HAN OVER Jugoslawië

Verbreitet wurde die Legende vom *serbischen Überfall auf Slowenien und dessen heldenhaften Kampf gegen die Aggressoren* im Sommer 1991. Verschwiegen wurde, daß die vom kroatischen Vertreter in der jugoslawischen Regierung Veljko Kadijević befehligte Jugoslawische Volksarmee nach der einseitigen Unabhängigkeitserklärung Ljubljanas den von der Verfassung der noch immer bestehenden jugoslawischen Föderation gedeckten Auftrag hatte, die Kontrolle über die Staats- und Zollgrenzen Jugoslawiens wiederherzustellen. Während die schwachen Einheiten der »Aggressionsarmee«, seit Jahrzehnten in allen Republiken der gemeinsamen Föderation stationiert, ohne scharfe Munition und ohne Schießbefehl vorgingen, setzte die noch zur Tito-Zeit geschaffene slowenische Territorialverteidigung ihre Waffen ein und errang einen glänzenden Sieg. Kurz danach zog die Armee aus Slowenien ab. Die einzige Stimme, die im jugoslawischen Staatspräsidium gegen diesen Rückzug abgegeben wurde, kam vom Kroaten Stepe Mesić, dem späteren Parlamentspräsidenten in Zagreb. »Hätte die jugoslawische Armee wirklich Krieg geführt, d.h. bedenkenlos all ihre militärischen Mittel eingesetzt, dann wäre aus Slowenien«, wie der Balkanologe Jens Reuter einen Militärexperten zitierte, »innerhalb von drei Tagen ein einziger Friedhof geworden«. ¹⁶⁷ Sie tat es nicht, und die »Kriegsbilanz« sah entsprechend aus: Nach Angaben des Roten Kreuzes kamen 64

¹⁶⁷ Jens Reuter: »Jugoslawien vor dem Zerfall«, in: Aus Politik und Zeitgeschichte, B 14/1992, S. 8.

Menschen ums Leben, davon 37 Armeeingehörige, 11 Mitglieder der slowenischen Territorialverteidigungskräfte, 16 Zivilisten. Verletzt wurden 335 Personen, darunter 163 Armeeingehörige. Von den insgesamt 3.117 Kriegsgefangenen gehörten 2.984 der Armee an. Noch nie in der Geschichte hatte ein »Aggressor« eine so vernichtende Niederlage erlitten wie die Jugoslawische Volksarmee, die zu den stärksten Armeen auf dem europäischen Kontinent zählte. Das alles – begrenzter militärischer Auftrag im Rahmen der gültigen Verfassung, multinationale Zusammensetzung der eingesetzten Streitkräfte, kroatischer Ober- und fehlender Schießbefehl – hinderte bundesdeutsche Politiker und Medien nicht daran, eine wilde Kampagne gegen die »serbische Aggression und Intervention« zu entfesseln. »Zum Teufel mit den Fakten, wenn nur das Feindbild stimmt«!

FAZ-Reißmüller hatte schon Monate vorher die Jugoslawische Volksarmee als »serbische Streitmacht« deklariert und ihren Beitrag zum Sieg der Antihitlerkoalition auf seine Weise gewürdigt: »Das jugoslawische Militär ... hatte sich auch in früheren Zeiten keine Verdienste um Jugoslawien erworben. Das Partisanenheer Titos, aus dem die Armee hervorgegangen ist, hat schon im Zweiten Weltkrieg mehr wehrlose Zivilisten aus der Bevölkerung getötet als bewaffnete Okkupanten. Nach Kriegsende führte es riesige genozidhafte Mordaktionen durch, vor allem gegen das kroatische und das slowenische Volk sowie gegen die deutsche und albanische Minderheit.« ¹⁶⁸

Van onze correspondent
Peter de Waard
LONDEN

30 juli
2003

Rechtse pers begint aanval op 'gehate' BBC

Niet de redacties maar de kranteneigenaren bepalen in Engeland de koers van de dagbladen. Rupert Murdoch deinst er bijvoorbeeld niet voor terug de hoofdredacties van *The Times* en de grootste Britse tabloid *The Sun* van instructies te voorzien. Zijn persoonlijke aversie tegen de euro klinkt door in de kolommen van deze kranten. Maar het gebeurt niet vaak dat een persbaron een ingezonden brief naar zijn eigen krant stuurt. Lord Black - eigenaar van de grootste Britse kwaliteitskrant *Daily Telegraph* - nam afgelopen weekende zelf de pen ter hand voor een frontale aanval op de

BBC. Volgens Black is de Britse staatsomroep ziekelijk vijandig tegenover de regering, de oppositie (de Tories), de meeste Britse instituten, de Amerikaanse politiek, Israël, alle westerse religies, de gematigde partijen in Ierland en de vrije markteconomie. Black haakt daarmee in op het conflict tussen de BBC en de regering van premier Blair die vermoedelijk leidde tot de zelfmoord van de wapenexpert David Kelly. Volgens Black heeft de BBC het politieke debat vergiftigd. 'Het is niet alleen in oorlog

met de regering, het poogt de meningsvorming te monopoliseren en het maskeert zich als de enige stem van de waarheid tegenover de regering. Het is niet de taak van de BBC om de waarheid over Irak te vermoorden. Het enige belang van de BBC lijkt te zijn om de autoriteit van de regering te ondergraven. Dat mag niet

Sun kopte vorige week op de voorpagina: 'Jij, rat.' Hiermee doelde het schandaalblad op de BBC-journalist Andrew Gilligan die op grond van informatie van David Kelly de regering had beticht het rapport over massavernietigingswapens in Irak te hebben aangedikt. Volgens *The Sun* had Gilligan de inmiddels dode Kelly een 'leugenaar' genoemd. Zowel *The Sun* als *The Times* maakt veel ophef over de grote verdeeldheid die binnen de BBC zou bestaan over de verslaggeving tijdens de Irak-oorlog. Het is geen geheim dat Murdoch een

Morele terreur van organisaties mensenrechten'

30 juli 2003

MOSKOU, 23 JULI. Mensenrechtenorganisaties die het Russische beleid in Tsjetsjenië hekelen plegen „morele terreur” en zouden moeten worden vervolgd. Dat heeft gisteren de speciale vertegenwoordiger van het Kremlin voor kwesties inzake mensenrechten, Abdoel-Karim Soeltygov, gezegd. „Tsjetsjenië toont duidelijk aan dat de terroristische activiteiten hand in hand gaan met de psychologische oorlog, de propaganda en de morele terreur van organisaties voor de verdediging van de mensenrechten”, aldus Soeltygov, een pro-Russische Tsjetsjeen. „Er moet een onderzoek worden ingesteld naar de financiering van zulke organisaties, inclusief die met een internationaal statuut, om te zien welke banden ze onderhouden met het internationale terroristische netwerk”, zo voegde hij daaraan toe. „De zogenoemde organisaties voor de verdediging van de mensenrechten combineren waarheden, halve waarheden en leugens en houden de internationale publieke opinie voor de gek.” Ze praten „direct of indirect” terroristische methoden goed en zouden moeten worden verboden. Soeltygov pleitte voor een verbod van mensenrechtenorganisaties om nog in Tsjetsjenië te werken. Dat zou ook de media moeten wor-

den verboden. Organisaties als de Russische ngo (non-gouvernementele organisatie) Memorial, de Helsinki Federatie en Human Rights Watch hekelen regelmatig de willekeurige executies, willekeurige arrestaties, ontvoeringen, afpersingen en andere schendingen van de mensenrechten die de Russische strijdkrachten in Tsjetsjenië plegen. Ook de weigering van de Russische regering over een eind van de oorlog in Tsjetsjenië te praten met de leiding van de Tsjetsjeense separatisten wordt regelmatig door de mensenrechten-ngo's gehokeld. Anna Neistat, directrice van het Moskouse bureau van Human Rights Watch, reageerde met schouderophalen op de uitslatingen van Soeltygov. Hij heeft de organisaties die zich sterk maken voor de verdediging van de mensenrechten al vaker gehokeld, zo zei ze, en hij heeft ook - vergeefs - geprobeerd zijn aanklachten te staven. „Het enige dat hem rest zijn deze komische beschuldigingen”. De voorzitter van de Russische mensenrechten-ngo Memorial zei in een reactie te overwegen samen met een aantal collega's Soeltygov voor de rechter te brengen en te eisen dat hij zijn beschuldigingen hard maakt. (AP, AFP)

Een van de specialiteiten van *The Economist* - het weekblad heeft er meer - is het afzetten van buitenlandse regeringsleiders. In het nummer van twee augustus was het opnieuw Silvio Berlusconi, nadat deze staatsman in 2001, kort voor zijn verkiezing, hetzelfde was overkomen. In 1998, het vredige jaar waarin Washington de aandacht van de wereld gevangen hield met Bill en Monica, was het de Amerikaanse president zelf. *Just Go!* riep *The Economist* hem toe. Hij dacht er niet aan. Onder zijn bewind ging het te goed met de economie. En *The Economist* kan Berlusconi nog meer vertellen. Hij beheerst de nationale televisie en het Britse weekblad wordt door weinig Italianen gelezen. Maar het blijft een goed idee: een krant (of een columnist) die een regeringsleider afzet.

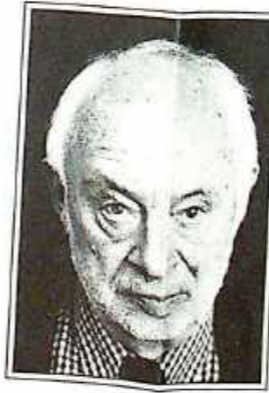
In de Verenigde Staten is al maanden een strijd gaande over de vraag of het de grote mediaconcerns zal worden toegestaan hun macht verder uit te breiden. De Federal Communications Commission wil de grenzen voor concentraties in de media verruimen. In de praktijk zou dit betekenen dat de vier reuzen hun nationaal bereik van 35 tot 45 procent mogen uitbreiden. De voorstanders verklaren dat dit volkomen in overeenstemming is met de tucht van de vrije markt. Zo krijgen de meeste consumenten wat ze het liefst willen. En voor wie iets anders wil, blijven er genoeg media over. Amerika blijft het vrijste land ter wereld. Tegenstanders in het Congres en de pers vrezen de verplet-

De desinformatierevolutie

terende macht van de giganten. Plaatselijke belangen, minderheden verliezen hun toegang tot de openbare mening. Columnist William Safire, overtuigd conservatief, schrijft in *The New York Times* over „een greep naar de macht”. Er bestaat een kans dat de president met zijn veto die greep zal beschermen.

Wat gaat ons in Nederland de mediaconcentratie in Amerika aan? Alles, want de gevolgen dringen door tot in onze huiskamers. Daarbij gaat het nu niet om de 'content', de inhoud van het entertainment die voor een aanzienlijk deel door de Amerikaanse maatschappijen wordt geproduceerd, en die onontkoombaar onze smaak en levensstijl beïnvloedt. Wie daar geen zin in heeft kan zijn televisie afzetten. De mediagiganten bepalen de kleur, de teneur van het wereldnieuws. Dat geldt dan in het bijzonder als Amerika bij het wereldnieuws is betrokken, en als dat in deze tijd niet zo is, dan is het waarschijnlijk geen wereldnieuws.

Van ongeveer een jaar geleden tot de dag waarop de oorlog uitbrak hebben de vier mediaconcentraties in hun nieuwsvoorziening het Amerikaanse publiek op de onvermijdelijkheid van de krachtmeting voorbereid. Natuurlijk is er een onverschrokken kritische pers en zijn er onafhankelijke televisie en radio: C-Span,



H.J.A. Hoffland

Channel 13, National Public Radio. Door de 'informatierevolutie' zijn er langzamerhand honderden websites, van de grote kranten, en verder alle soorten, van onwaarschijnlijk links tot van lotje getikt rechts. Soms lees je iets dat de moeite waard lijkt, soms bevat zo'n particulier bulletin nieuws dat grote gevolgen heeft, zoals het geval was toen de inmiddels vergeten Matt Drudge bekend maakte wat Bill en Monica hadden gedaan. Maar dat

internet de vrijheid van informatie vrijwel onbegrensd heeft gemaakt, wil niet zeggen dat het daarmee een massamedium is geworden.

Met een wereldwijd maar beperkt publiek is geen website tegen de overweldigende berichtgeving van de werkelijke massamedia opgewassen. Dat is al gebeelden, op vreedzame wijze tussen 1998 en 2000, toen de massamedia de hype kweekten die de luchtbel van de 'nieuwe economie' heeft veroorzaakt. En nu weer, met de massavernietigingswapens, de banden tussen Saddam Hussein en Al-Qaeda. Het gaat niet over de waardering van het resultaat, maar over de rechtvaardiging die aan de oorlog vooraf is gegaan. Op essentiële punten deugde die niet. Dat is ook voor de oorlog door een aantal media duidelijk gezegd, maar niet door de vier giganten die het publiek oorlogsbereid hebben gemaakt. Daarvoor waren geen geheime directieven nodig, als in een dictatuur. Alles heeft zich in volstrekte vrijwilligheid voltrokken. Onze regering heeft zich ook vrijwillig bij de neus laten nemen.

Met de informatierevolutie is een nieuwe tijd aangebroken, in de wetenschap maar niet in de politiek. In vroeger tijden betekende het bezit van een krant politieke macht. De geschiedenis levert legendarische voorbeelden. De 'persbaronnen',

Northcliffe, Beaverbrook, de geheimzinnige Zaharoff. Menno ter Braak heeft er nog een toneelstuk over geschreven, *De Pantserkrant*. Daarna kwam Hearst wiens krantenimperium Orson Welles heeft geïnspireerd tot *Citizen Kane*. Nu hebben we Rupert Murdoch met zijn NewsCorp, in de hele wereld. Koop een keer *The Sun*, en u leest hoe volgens Murdoch onze wereld in elkaar zit.

De argumenten die worden gebruikt om de grenzen van concentratie in de media te verruimen, zijn drogredenen. Groter concentratie, hoe dan ook, links of rechts, leidt altijd tot meer macht. In de communistische wereld werd de voorkeur gegeven aan ruimtelijke concentratie: zoveel mogelijk in één gebouw. Dat is primitief, en die tijd is voorbij. In onze vrije, democratische samenleving kan iedereen zeggen en schrijven wat hij wil. Dat is mooi, maar het gaat om de omvang van het publiek dat hij ermee bereikt. Hoe groter het publiek, hoe groter de macht en ook de kans op desinformatie.

The Economist is een van de best geïnformeerde, zorgvuldigste weekbladen ter wereld. Onwaarschijnlijk dat ze daar in hun requisitoir tegen Berlusconi fouten hebben gemaakt. Toch zal *The Economist* er niet zo gauw in slagen, een premier af te zetten. Als iemand dat al doet, dan Rupert Murdoch, en dit of zijn argumenten nu deugen of niet. De enorme schaalvergroting heeft het principe niet veranderd. Dat is hetzelfde als honderd jaar geleden.

Sagittarius

Van: "Ian Johnson" <i-johnson@lineone.net>
Aan: <Undisclosed-Recipient:>
Verzonden: woensdag 2 juli 2003 0:34
Onderwerp: CDSM:Fw: Translation of War and Media

— Original Message —

From: Mick Collins
Sent: Tuesday, July 01, 2003 9:59 PM
Subject: FW: Translation of War and Media Lies

Since long before Milosevic's kidnapping two years ago, NATO and Western waste culture have been holding our History hostage. I am forming a French wing of the International Committee to Defend Slobodan Milosevic and the People of Yugoslavia/Serbia, the premiere POWs in the resistance struggles against the wasting wars for globalization.

It is the overall aim of this Committee, by working in support of President Milosevic in the preparation and presentation of his defense at the Tribunal in The Hague, to regain his freedom, to bring an end to the state of siege in Serbia and return control of that nation to its people, and to liberate History itself from the Western torturers who currently mutilate it in the service of their monstrous cravings for an ever-greater wasting of our world.

Your help in this endeavor is essential. Please let me know how you think we should best proceed toward this end of Freedom and Justice for Milosevic and Yugoslavia/Serbia and an end to the wars of globalization.

Here's a little diversion from Michel Collon which might demonstate just what sort of critical condition our History is in.

Stay strong and stay long to

FREE SLOBO!! OFF THE HAGUE!!! POWER TO THE PEOPLE!!!! RIGHT ON!

Mick

War and Media Lies: Test Your Awareness

"When I see what the media say about my country, a country I know well, I tell myself that I just can't believe anything they say about other countries that I don't know that well!" So said, twenty years ago, Ernesto Cardenal, priest and government minister in progressive Nicaragua, a country that was attacked economically, militarily and mediatically by the US.

And you? And those close to you? Are you concerned by Cardenal's opinion? How do you react to the enormous system of war propoganda?

To know whether or not you were manipulated during the recent wars, here is a little test, "Kosovo". We would welcome your results, comments or criticism at:

<http://lesdamnesdukosovo.chiffonrouge.org>

22-7-03

KOSOVO: TRUE OR FALSE?

1. "In a 1989 speech, Milosevic enflamed anti-Albanian feelings in Kosovo."
 True False

2. "Kosovo was an Albanian region that the Serbs occupied."
 True False

3. "At Rambouillet, the intransigent Serbs refused to agree to anything."
 True False

4. "At Raçak, in January 99, the Yugoslav police massacred 40 civilians."
 True False

5. "The Albanian UCK (KLA) was a victim of the Serbs."
 True False

6. "The West intervened for humanitarian reasons."
 True False

7. "The US had no strategic interests in this region."
 True False

8. "NATO stopped the Serbs from committing genocide."
 True False

9. "Mass graves have been discovered verifying the genocide."
 True False

10. "Milosevic organized crimes against the Albanian population."
 True False

11. "NATO fought a clean war."
 True False

12. "NATO set up a multiethnic Kosovo."
 True False

ANSWERS:

1. SPEECH
 "In a 1989 speech, Milosevic enflamed anti-Albanian feelings in Kosovo."

FALSE: Why do the Western media never cite even one sentence of this speech? Milosevic said the exact opposite:

"Serbia has never had only Serbs living in it. There are today, more than ever before, many citizens of other nations, other ethnicities. This is not a handicap for the country. I sincerely believe that this is even an advantage. (...) Yugoslavia is a multinational community and can only continue to exist if there is a total equality among all the nations that inhabit it. The enemies of these communities, be they inside or outside, know this very well, and they generally direct all their subversive actions toward a deepening of these interethnic conflicts."

2. ALBANIAN LAND?

"Kosovo was an Albanian region that the Serbs occupied."

FALSE: For centuries, Kosovo has been inhabited by many different nationalities: Serbs, Albanians, Roma, Muslims, Jews, Turks, Gorans, Egyptians, Ashkanazi. . . It matters little who was 'the first to arrive'! All were supposed to have equal rights. But . . .

During WWII the Italian fascists, then the Germans eliminated a great many Serbs. In 1945, the Yugoslav leader Tito did not authorize their return. During the 70s and 80s, Kosovo was administered by . . . Albanians. November 10, 1987, the New York Times printed something that the Western media has failed to repeat since:

"In reality, the Albanians control every phase of life in Kosovo: the police, the courts, agriculture, the factories, the villages and the cities. . . At present, the Serbs are fleeing, faced with growing Albanian violence. Twenty thousand among them have left Kosovo in the last seven years. . ."

3. RAMBOUILLET

"At Rambouillet, the intransigent Serbs refused to agree to anything."

FALSE! At the Rambouillet 'negotiations' (early 99), NATO wanted to impose a military occupation over all of Yugoslavia. And the privatization of the wealth of Kosovo by the multinationals. They even forbid the Serbs and Albanians from talking.

4. RAÇAK

"At Raçak, in January 99, the Yugoslav police massacred 40 civilians."

FALSE! They were the victims of a battle between two armed forces. This manipulation was orchestrated by an American agent, William Walker, who had formerly been an accomplice to the death squads in El Salvador and to the Contras in Nicaragua (in the 80s). The ICTY at The Hague has not called Madame Renta, the head of the international forensics team. Every war begins with a big media lie: terrible images, but manipulated so as to effect public opinion. . .

5. UCK (KLA)

"The Albanian UCK (KLA) was a victim of the Serbs."

FALSE! February 22, 1998, Special US envoy to the Balkans, Robert Gelbard, declared publicly: "I know a terrorist when I see one. And I'm telling you, these guys in the KLA are terrorists."

In effect, numerous official reports established that this Albanian separatist movement deliberately killed not only Serb policemen and other civil servants, but also Albanians who were married to

Serbs or who refused to support the KLA. However, three months later, on July 7, the US State Department declared the opposite: "It is not the opinion of the United States that the KLA are terrorists."

And the CIA trained and armed these terrorists. Then, NATO became their air force. Why? In whose interests?

6 HUMANITARIAN

"The West intervened for humanitarian reasons."

FALSE: At the moment the bombardment of Yugoslavia began, President Clinton shared his true objectives with some federal employees:

"If we want solid economic relations, permitting us to sell in the whole world, Europe must be the key. . . This is what the thing in Kosovo is about."

Three days later, the New York Times confirmed that it was, in fact, a war for globalization:

"For globalization to work, America must not be afraid to act like the omnipotent superpower it is. The invisible hand of the market never works without the hidden fist, McDonald's can not prosper without McDonnell Douglas, manufacturers of the F-15. And the hidden fist that guarantees a secure world for the technologies of the Silicon Valley, this fist is called the US Army, Air Force, Navy and Marines."

7 WAR WITHOUT INTEREST

"The US had no strategic interests in this region."

FALSE! Thanks to the bombing, NATO was able to liquidate the last vestiges of the socialist economy and install in Belgrade a government for the IMF. Which raised the price of bread from 4 to 30 dinars, quadrupled the price of electricity (coveted by Germany), launched the privatization of profits for the multinationals and created 800,000 layoffs.

What's more, Washington built a gigantic military base at Camp Bondsteel, right next to a planned pipeline to bring oil and natural gas from the ex-USSR to Europe. An immense city, 7,000 soldiers, runways for bombers, leased for 99 years and allowing the US to control the Caucasus or to threaten Moscow.

8 GENOCIDE

"NATO stopped the Serbs from committing genocide."

FALSE! In June 2001, NATO spokesman Jamie Shea admitted *"that there was no genocide in Kosovo."*

Two weeks before the war, an official report of the German foreign ministry again declared: *"There was no ethnic persecution of the Albanians as a group. Only the confrontations between two armies."*

9 MASS GRAVES

"Mass graves have been discovered verifying the genocide."

FALSE! After a great deal of searching, 2,108 bodies were dug up. Of *all* nationalities. Some were victims of the NATO bombing, others of attacks by the KLA, and finally some were victims of crimes committed by certain Serb police. It was these three factors, and not just one, that provoked the mass exodus of Albanian refugees at the beginning of the war. The head of the Spanish forensic experts, who came to do autopsies, complained of having been manipulated by NATO. The genocide ("*100,000 civilians massacred*") was a propaganda invention.

10 MILOSEVIC

"Milosevic organized crimes against the Albanian population."

FALSE: The orders given to the Serb police were to protect all civilians, including Albanians. After the bombing, certain elements of the police and paramilitaries effectively committed crimes (murders, rapes, destruction of property) against Albanian civilians. But they were rapidly punished and imprisoned, under Milosevic, by the courts in Belgrade.

11 CLEAN WAR

"NATO fought a clean war."

FALSE! The Belgian chief of staff, Herteleer, described it: "*Hurting the Serb population itself. Inflicting losses on them.*" Results: 2,000 civilians killed, 5,000 wounded, a generation of infants traumatized, 147 hospitals hit, factories for purely civilian use, etc. . . The real aim: to bring a people to its knees in order to open the gates for an invasion of the multinationals.

NATO used against civilians certain weapons forbidden by the Geneva Conventions: 1. Fragmentation bombs. 2. Graphite bombs to paralyse the electrical grid. 3. Weapons of Depleted Uranium which cause cancer and birth defected, effecting US soldiers as well. But as US Congressman Lester Munson stated: "*You will never see these NATO pilots brought before a UN tribunal. NATO is the accuser, the prosecutor, the judge, the jury and the executioner, because it is NATO that pays the bills for the ICTY. NATO does not have to submit to international law. It is international law.*"

12 MULTIETHNIC

"NATO set up a multiethnic Kosovo."

FALSE! Since the occupation, a veritable ethnic cleansing has chased out 230,000 Serbs, Jews, Roma, Muslims, Turks and other minorities. the 40,000 NATO soldiers have found just one of the 1,200 people kidnapped by the KLA. The mafias rule in Kosovo, the center of trafficking in drugs, arms and prostitution headed for Europe.

NB: All references and evidence were taken from chapters 1,2, and 3 of Michel Collon's *Monopoly - NATO and the Conquest of the World*. EPO, 2000 Brussels.

Deze e-mail is door E-mail Virus Scan van Het Net gecontroleerd op virussen. Zie voor meer informatie: <http://www.hetnet.nl/evs/>

Sagittarius

Van: "RD" <despot@tiscali.nl>
 Aan: "Nico & Neeltje"
 Verzonden: maandag 16 juni 2003 1:53
 Onderwerp: MediaLies.com

PAGE UNDER CONSTRUCTION

www.MediaLies.com
 making the liars accountable

Now that the Internet has become a world-wide medium, the time has come to hold the previously untouchable media accountable for the human suffering caused by their lies. 'Concentration Camps', 'Mass Rapes', 'Mass Graves', etc., have become false evidence against one country after another. As we present evidence, we will link to sources that prove criminal intent so that the liars can be brought to justice and world peace restored. -- February 1, 2002

Please Email your comments and relevant materials to: truth@medialies.com

In 1992 ITN showed a Serb as a Muslim in a Serb concentration camp

In 1997 CNN showed Serbs killed by Croats as Croats killed by Serbs

"One of media's most successful deceptions was the incubator story"

IraqWar.org -- *'Media Distortions About Kosovo, Iraq, Mid-East, China'*

MARSHAL TITO'S KILLING FIELDS -- Croatian Victims of the Yugoslav Secret Police Outside former Communist Yugoslavia, 1945-1990

[related sites](#)

[our sponsors](#)

[links -- we link back](#)

welcome visitor

006227

since Feb. 2, 2002

Deze e-mail is door E-mail Virus Scan van Het Net gecontroleerd op virussen. Zie voor meer informatie: <http://www.hetnet.nl/evs/>

'Journalistiek moet reflexiever worden'

Jo Bardoel, hoogleraar mediabeleid

Door het grote aanbod van informatie via de verschillende media is de journalist als informatieverzamelaar overbodig geworden. Tegelijkertijd is hij harder nodig dan ooit. Dat stelt Jo Bardoel, die in 1997 promoveerde op het proefschrift 'Journalistiek in de informatiesamenleving'

6-6-2002

Journalisten zijn overbodig maar tegelijkertijd noodzakelijker dan ooit. Hoe verklaart u deze schijnbare tegenstelling?

„Tot voor kort was het zo dat je journalisten nodig had om informatie te vergaren. Tegenwoordig kun je via de aan de computer gerelateerde media allerlei bronnen aanboren. De journalist is het alleenrecht op informatievergaring over de buitenwereld kwijt. Steeds vaker stellen bedrijven en instellingen hun informatie via internet rechtstreeks ter beschikking aan derden. De journalist als noodzakelijke schakel binnen de maatschappelijke communicatie wordt veelal gepasseerd. Het is belangrijk dat journalisten zich dat realiseren. Ze zullen zich meer moeten waarmaken.

„Daar staat tegenover dat journalisten steeds harder nodig zijn. Juist omdat er zoveel ongefilterde informatie tot onze beschikking komt waarvan men vaak niet weet hoe betrouwbaar de bron is. Om de informatie op waarde te kunnen inschatten zijn experts nodig. Hiermee kan de journalistieke media haar bestaansrecht bewijzen.“

Internetjournalistiek stelt de lezer in staat zijn eigen krant samen te stellen, de 'Daily Me'. De lezer bepaalt de inhoud van zijn krant. Is dit niet de ultieme vorm van vrije nieuwsgaring, maar dan met oogkleppen op?

„Als het zo zou zijn dat mensen enkel informatie via internet zouden verwerven, actief, op maat, precies wat je nodig hebt, dan heb je inderdaad oogkleppen op. Maar de meeste mensen maken gebruik van verschillende informatie-aanbieders. Men kijkt televisie, of koppelt informatie van internet aan krantenberichten. De oude massamedia worden vaker gebruikt om informatie waar men niet bewust naar op zoek is tot zich te nemen. Dit betekent dat men zich regelmatig laat verrassen, dat men onderwerpen, maar ook standpunten waar men niet op voorhand voor open stond, toch tot zich neemt.

„Vroeger, toen er nog vrij weinig verschillende media waren, kregen mensen informatie tot zich waar men niet naar op zoek was. Naar mate dat aanbod groter wordt gaan mensen meer selecteren. Onder televisiekijkers zie je nu profielen van mensen die voortdurend op zoek zijn naar ontspanning. Vijftien jaar geleden, toen er maar twee televisienetten waren, keken mensen quasi naar vrijwel alles. Naarmate

media steeds meer brengen, lopen we de kans met oogkleppen op te luisteren, kijken en lezen. Toch denk ik dat die media vaak naast elkaar worden gebruikt.

In uw toespraak in het kader van aanvaarding van de leerstoel 'mediabeleid' stelde u dat bij de samenstelling van het mediabeleid niet langer uitsluitend de afweging moet worden gemaakt tussen de markt en overheid, maar dat er een samenspel moet worden gecreëerd tussen de samenleving, de markt en tenslotte de overheid. Hoe denkt u deze omslag tot stand te kunnen brengen?

„Het uitgangspunt hierbij is dat media voor de samenleving dermate belangrijk zijn dat die niet alleen, met vrij spel der maatschappelijke krachten, aan de markt kan worden overgelaten. Veel goederen en diensten in onze samenleving worden via de markt verkocht, daar hoeft zich verder niemand mee te bemoeien. Bij media ligt dat anders, omdat deze belangrijke functies hebben voor de politiek en de cultuur, en economisch van belang zijn. De overheid en samenleving moeten zich daar ook mee bemoeien. Vandaar dat er zoiets bestaat als mediabeleid.

'Media dienen ruimte te scheppen voor de inbreng van de burger'

„Een generatie terug waren mediabeleid en media overwegend niet commercieel van inhoud. Kranten waren weliswaar commercieel georganiseerd, maar werkten door de verzuilde achtergrond niet in de eerste plaats commercieel. De laatste twintig jaar zie je dat media overwegend commercieel werken. Hetzelfde geldt voor de krantensector, die is sterk vercommercialiseerd, anders overleeft ze het niet.

„Ik vind het niet nodig dat media volledig publiek georganiseerd worden. Tegelijkertijd vind ik dat de situatie te sterk is doorgeschoven naar de markt. Dat heeft ook gevolgen voor de inhoud. Kijk naar verschijnselen als 'hypes'. Het

feit dat veel journalisten allemaal achter dezelfde bal aan hollen, hetzelfde interpretatiekader hebben, dezelfde bril op zetten, dat heeft te maken met die concurrentie en die vercommercialisering.

„Wat moeten we daar aan doen? Mediabeleid is niet alleen een kwestie van óf de overheid óf de markt. Er zijn nog twee groepen van belang. Dat zijn de 'journalistieke professie', die een eigen rol speelt bij het onafhankelijk houden van de media, en de samenleving. De burgers zijn overwegend afnemers, consumenten geworden. Verder hebben ze nauwelijks inbreng in het journalistieke proces. In kranten wordt tegenwoordig al wat meer ruimte gecreëerd voor de mening van de burger. Zie de discussie- en forum pagina's. Dat geeft aan dat media iets meer ruimte geven aan de inbreng van hun lezers, responsiever worden.

U noemde het zojuist al even, het begrip 'hype'. Veel journalisten rennen achter dezelfde bal aan, met als gevolg dat je een enorme overlapping krijgt van nieuws. Waar komt deze trend vandaan?

„Kuddejournalistiek heeft met twee dingen te maken. Overal, ook in de media heeft er een ont-ideologisering plaatsgevonden. In de traditionele situatie met de verzuilde media hadden al die media hun eigen referentiekader: liberaal, socialistisch, katholiek. Vanuit dat eigen kader kwam je tot een eigen keuze van onderwerpen. Die invalshoeken waren dus verschillend. Dat is verdwenen. De media zijn steeds meer op elkaar gaan lijken, laten ook alles zien en horen. „Een andere verklaring is dat journalisten door het grote aanbod, en het ontbreken van ideologisch houvast, zich steeds meer op elkaar oriënteren. Er is zo'n enorme hoeveelheid aan onderwerpen. Men weet het niet meer en gaat elkaar volgen.

De recente verkiezingscampagnes werden meer dan eens beïnvloed door de media en opiniepeilingen. Hoe voorkom je dat de pers massaal bepaalde partijen de grond in schrijft, danwel de hemel in prijst, als gevolg van de persoonlijke voorkeur van de journalist?

„Ik volg niet specifiek verkiezingscampagnes. Er is met name kritiek geweest op televisie, omdat die slaafs de verkiezingscampagnes zou hebben gevolgd. De laatste jaren neemt men daar wat meer afstand van, je ziet dat men iets

duidt. Men pikt niet alles wat de partijen
recht hebben. Maar juist omdat de Haagse
journalistiek een groot aantal journalisten
vat die erg dicht op elkaars lip zitten, zie je
vaak een gedeelde opinie ontstaan.

„Het heeft ook met het karakter van journa-
listiek te maken, want je moet snel ergens iets
van vinden. Een journalist wordt vaak om een
instant-oordeel gevraagd. In die onzekere
situatie ga je je aan elkaar toetsen. Al was het
maar omdat je uren met elkaar zit de bomen
voordat de informateur weer naar buiten komt.
„Tegenwoordig hebben journalisten ook nog
goede contacten met de mensen die de publi-
citeit verzorgen van de partijen. Dan ontstaat er
al helemaal een politiek publicitair complex.
Journalistiek moet meer reflexiever worden,
meer nadenken over het eigen functioneren, en
niet bang zijn om over dat functioneren in
gesprek te gaan met anderen.

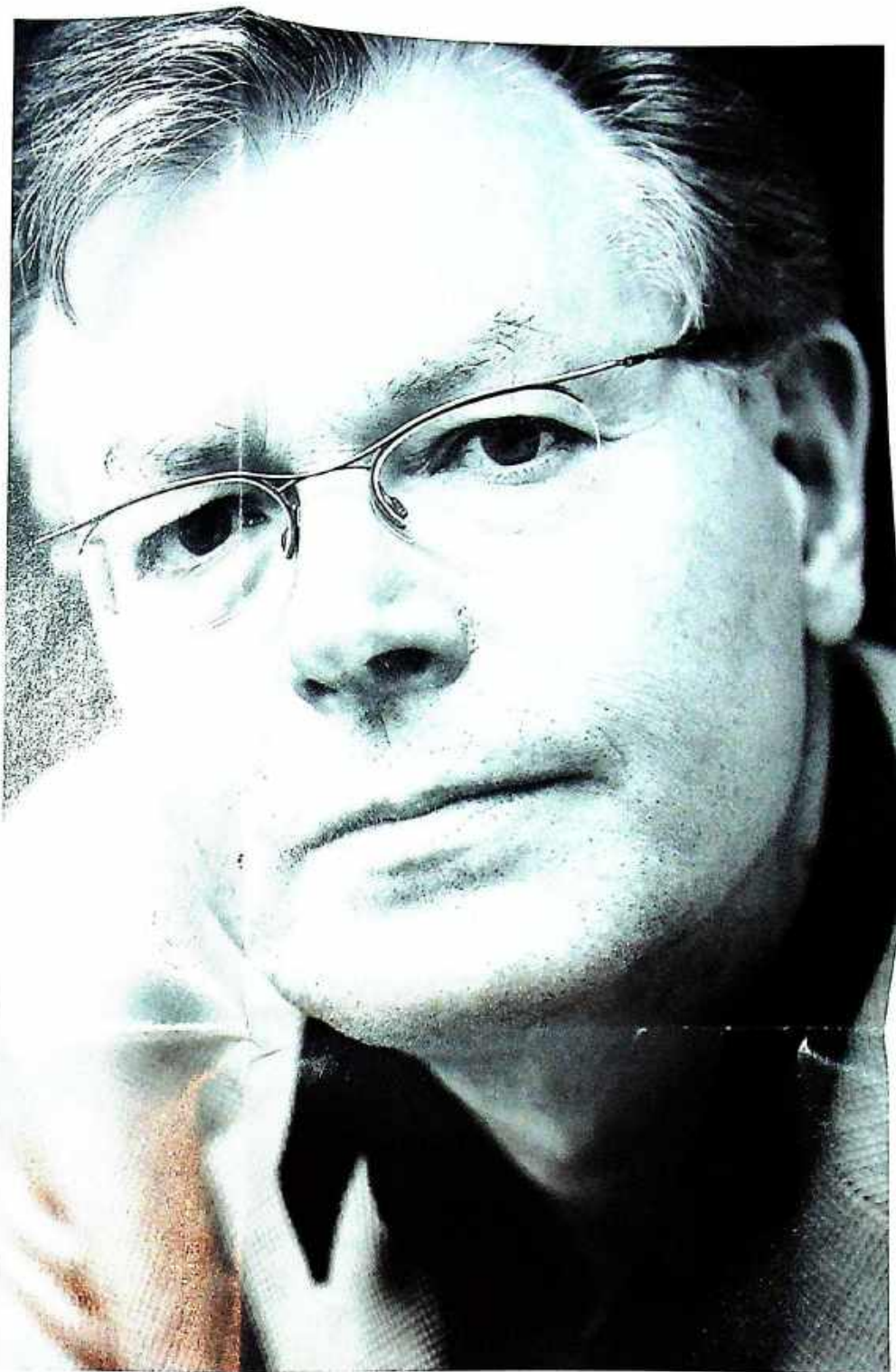
*'Journalisten zijn niet
bereid om over interne
ontwikkelingen in
discussie te gaan'*

„Journalistiek is in Nederland per traditie erg
praktisch. We zijn een van de weinige landen
waar journalistiek overwegend op een HBO-
niveau wordt onderwezen. Het is weliswaar zo
dat inmiddels steeds meer journalisten een
academische achtergrond hebben, maar het is
altijd al een doe-vak geweest. „Journalisten
willen van veel dingen wat afweten, zijn vaak
geïnteresseerd in ontwikkelingen en vernieu-
wingen. Maar die interesse houdt meestal op
wanneer het het eigen vak betreft. Ten aanzien
van de eigen 'stiel' is men tamelijk behoudend,
niet bereid om over interne ontwikkelingen in
discussie te gaan. Het is bovendien een vak
waarbij niet altijd even duidelijk is wat je
daarvoor moet kunnen. Maar dat verandert,
journalisten worden steeds beter opgeleid.

**De media hebben nauwelijks oog voor het
buitenparlementaire verzet in Nederland.
Veelal wimpelen ze de aankondigingen van
acties van de hand met de mededeling dat
ze het nu wel weten. Acties in het kader van
de strijd tegen de woningnood, het
dierenleed, en de milieuvervuiling worden
door journalisten als achterhaald
bestempeld. Veelal ook omdat het enga-
gement bij de journalist van nu nauwelijks
nog aanwezig is, en indien aanwezig, wordt
het er op de scholen voor de journalistiek
wel uitgeramd. Herkent u dit?**

„Het is niet meer zo dat actievoerders uit de
media geweerd worden. Er is een periode
geweest tot halverwege de jaren '70 waarin
actievoerders, als buiten de orde staand, uit de
media gehouden werden. In het beeld van de
journalisten van toen waren dat ook mensen
die sterk radicaliseerden.

„Tegenwoordig worden acties op mediameke
criteria beoordeeld. Het wordt meegenomen
omdat het nieuws is. Nieuws is een uitzon-
dering op het normale. Vandaar dat er vaak
aandacht is voor rellen. Met name televisie en
beeldmedia zijn veel belangrijker geworden,
dus het moet een gezicht hebben. Veel bewe-
gingen zorgen ervoor dat ze een plaatje
hebben, zoals Greenpeace, anders kom je er



Jo Bardoel. Foto: Ron Zwagemaker

niet in. Ik ben het er mee eens dat nieuwe
sociale bewegingen en oppositiebewegingen
buiten het parlement vaak alleen maar tot de
media doordringen als ze gehoorzamen aan de
wetten van nieuws, en aan de eisen die de
media stellen. Soms gehoorzamen bewe-
gingen zich hier welbewust aan, door het open
knippen van dierenhokken, of het stuk slaan
van militair materieel.

**Wat zou er gedaan kunnen worden om het
engagement weer een rol van betekenis te
laten spelen op de opleidingsinstituten en
de redactie burelen?**

„Dat weet ik niet. Je kunt van journalisten
vragen dat ze niet alleen maar oog moeten
hebben voor de zichtbare uitingen, maar wat
meer en eerder signalen uit de samenleving
verstaan. Aan de andere kant denk ik dat
bewegingen zelf misschien beter gebruik
moeten maken van de mogelijkheden die er

zijn.

„Het is wel zo dat media zich in principe iets
kwetsbaarder opstellen. Fortuyn werd serieus
genomen op het moment dat bleek dat veel
mensen achter zijn ideeën stonden. Als op een
gegeven moment blijkt dat er voor een maat-
schappelijk onderwerp een aanzienlijke maat-
schappelijke steun is, is er ook meer aandacht
voor. Als je massamedia wilt aanspreken, dan
moet je wel degelijk kunnen aantonen dat er
niet alleen sprake van een idee is, maar dat
daar potentiële steun voor is vanuit de samen-
leving.

Marina Groen

*Jo Bardoel is hoogleraar mediabeleid aan de
Katholieke Universiteit Nijmegen en hoogleraar
communicatiewetenschap aan de Universiteit van
Amsterdam.*

Sagittarius

1 CTY: COPIE 13624-5-6

Van: "CDSM" <cdsm_b@btopenworld.com>
Aan: <Undisclosed-Recipient:;>
Verzonden: vrijdag 10 januari 2003 22:51
Onderwerp: PROPAGANDA SYSTEM NUMBER ONE:- From Diem and Arbenz to
PROPAGANDA SYSTEM NUMBER ONE:
From Diem and Arbenz to Milosevic

Edward S. Herman

The way in which the mainstream media have handled the turning of Milosevic over to the Hague Tribunal once again reinforces my belief that the United States is not only number one in military power but also in the effectiveness of its propaganda system, which is vastly superior to any past or present state-managed system. The main characteristic of the U.S. model is that, while offering diversity on many subjects, on core issues—like "free trade" and the need for a huge "defense" establishment—and on the occasions when the corporate and political establishment needs their service—as in legitimating George W. Bush's presidency in the wake of an electoral coup d'etat, or supporting the "sanctions of mass destruction" on Iraq—the media can be relied on to expound and propagandize what would be called a "party line" if done in China. They do sometimes depart from the official position as regards tactics, arguing, for example, that the government is not attacking the enemy with sufficient ferocity (Iraq and Yugoslavia), or that the cost of the enterprise is perhaps excessive (the Vietnam war, from 1968), but that the enemy is truly evil and the national cause meritorious is never debatable. The debates over tactics helpfully obscure the agreement on ends.

A further important feature of the U.S. system is that this propaganda service is provided without government censorship or coercion, by self-censorship alone, with the truth of the propaganda line internalized by the numerous media participants. This internalization of belief makes it possible for media personnel to be enthusiastic spokespersons in pushing the party line, thereby giving it a naturalness that is lacking in crude systems of government-enforced propaganda.

A third feature of the system is that the party lines are regularly supported by non-governmental and self-proclaimed "non-partisan" thinktanks like the American Enterprise Institute and Independent International Commission on Kosovo, non-governmental organizations like the Open Society Institute and Human Rights Watch, and assorted ex-leftists and liberal and left journals that on particular subjects "see the light." These organizations are commonly funded by interests (and governments) with an axe to grind, and they serve those interests, but the media feature them as non-partisan and give special attention to the ex-leftists and dissidents who now see the light. This helps firm up the consensus and further marginalizes those still in darkness.

A final feature of the U.S. system is that it works so well that a sizable fraction of the public doesn't recognize the media's propaganda role, and accepts the media's own self-image as independent, adversary, truth-seeking, and helping the public to "assert meaningful control over the political process" (former Supreme Court Justice Lewis Powell). This public bamboozlement is aided by the facts that the media are fairly numerous, are not government controlled, have many true believers among their editors and journalists (the second characteristic), are supported by NGOs

and elements of the "left" (the third feature), and regularly proclaim their independence and squabble furiously with government and among themselves. Even those who doubt the media's claims of truth-seeking are often carried along, or confused, by the force and self-assurance of the participants in this great propaganda machine.

Party Line Consensus

An important operational characteristic of the system, which facilitates general adherence to the party line without overt coercion, is the assurance and speed with which the line is established as a consensus truth, so that deviations and dissent quickly take on the appearance of foolishness or pathology, as well as suspiciously unpatriotic behavior. Noam Chomsky and I found that the very asking of questions about the numerous fabrications, ideological role, and absence of any beneficial effects for the victims in the anti-Khmer Rouge propaganda campaign of 1975-1979 was unacceptable, and was treated almost without exception as "apologetics for Pol Pot."

That "free trade" is beneficial and in the "national interest" whereas "protectionism" is hurtful and a creature of "special interests" is a consensus party line of the mainstream media today that profoundly biases their treatment of trade agreements and protests against corporate globalization at Seattle, Washington, D.C., Quebec City, and Genoa (see Herman, "NAFTA, Mexican Meltdown, and the Propaganda System," chapter 14 in *Myth of the Liberal Media*; Rachel Coen, "For Press, Magenta Hair and Nose Rings Defined Protests," *EXTRA!* [July-August 2000]; *FAIR*, "Action Alert: Police Violence in Genoa—Par for the Course? Media complacency helps normalize assaults on demonstrators," July 26, 2001).

The consensus around a party line is very quickly established in dealing with international crises. Once an enemy is demonized—from Ho Chi Minh in Vietnam and Jacobo Guzman Arbenz in Guatemala in the early 1950s to Slobodan Milosevic in the 1990s and up to today—the media display a form of hysteria that helps mobilize the public in support of whatever forms of violence the government wishes to carry out. They become a virtual propaganda arm of the government, joining with it in the common fight against "another Hitler." Under these conditions remarkable structures of disinformation can be built, institutionalized, and remain parts of historic memory even in the face of *ex post* confutations, which are kept out of sight.

Let me give a few short illustrations before showing how this exceptional propaganda service applies to the Milosevic/Tribunal case.

Red Threat as Party Line: Vietnam and Guatemala

In the Cold War years, propaganda service and mobilization of the public was commonly framed around the Red Threat. This general demonization of the target produced the requisite hysteria and media identification with "us" and complete loss of critical capability. When the U.S.-imported puppet to South Vietnam, Ngo Dinh Diem, won a plebiscite in 1954 with over 99 percent of the votes, an outcome that would elicit much sarcasm if realized in an enemy state, this was not news here. And from then onward, U.S. support of a government admittedly lacking an indigenous constituency, relying on state terror and U.S. financial and military aid, was treated in the mainstream media as entirely reasonable and just.

The self-deception and patriotic biases internalized by media personnel were displayed in their 100 percent inability, from 1954 to today, to call the U.S. intervention and ultimate direct invasion of Vietnam either an "invasion" or "aggression." It was also beautifully illustrated in James Reston's Orwellian statement of 1965 that the United States, which from beginning to almost the very end believed it could impose its preferred rulers by virtue of its superior military power, was in Vietnam to establish the "principle...that no state shall use military force or the threat of military force to achieve its political objectives."

Another remarkable case of propaganda service occurred as the United States destabilized Guatemala's democratic government in the years 1950-1953 and then removed it by means of a U.S.-organized "contra" invasion in 1954. U.S. hostility began when this government passed a law in 1947 allowing the organization of unions, and active destabilization followed and accelerated upon its attempt to engage in moderate land reforms, partly at the expense of the United Fruit Company. From 1947 the search was on for "communists" to explain the reformist policies and to rationalize the hostile intervention. The U.S. mainstream media became completely hysterical over this Red Threat from 1950 onward, very worried that Arbenz would not allow elections to take place in 1951—this same media had not been bothered by the Ubico dictatorship, 1931-44, and was entirely unconcerned with the absence of democracy from 1954 onward—and featured a stream of alarming reports on Red influence in that country and an alleged "reign of terror." There were endless headlines in the New York Times like "Soviet Agents Plotting to Ruin Unity, Defenses of America" (June 22, 1950); "Guatemalan Reds Seek Full Power" (May 21, 1952); "How Communists Won Control of Guatemala" (March 1, 1953), and even The Nation ran a sleazy putdown of the democratic government under attack (March 18, 1950).

This was all hysterical nonsense—even Court historian Ronald Schneider, after reviewing the documents seized from the Reds in Guatemala, concluded that the Reds had never controlled Guatemala, and that the Soviet Union "made no significant or even material investment in the Arbenz regime" and paid little attention to Central America—but it was effective in making the overthrow of an elected government acceptable to the U.S. public. And the media's propaganda service was completed by their long coverup of the hugely undemocratic aftermath of the successful termination of the brief democratic experiment (on the history of this propaganda campaign, Edward Herman, "Returning Guatemala to the Fold," in Gary Rawnsley, ed., *Cold-War Propaganda in the 1950s* [Macmillan, 1999]; more broadly, Piero Gleijeses, *Shattered Hope* [Princeton, 1991]). No government-managed propaganda system could have done a better job of mobilizing the public on the basis of systematic disinformation; and the achievement here is especially impressive given the fact that it was all done with the aim and effect of ending a liberal democracy by violence and installing a terror state.

Bulgarian Connection

Another illustration of outstanding, even remarkable, propaganda service, and one pertinent to the ongoing Milosevic-Tribunal drama because it involved a judicial proceeding, was the "Bulgarian Connection." The Reagan administration had been anxious to demonize the Soviet Union in the early and mid-1980s, and the assassination attempt against Pope John Paul II in May 1981, provided an opportunity to pin the attempt on the KGB and their Bulgarian client. The Turkish fascist, Mehmet Ali Agca, who had shot the

Pope, had spent time in Bulgaria (along with ten other countries). After 17 months in prison in Italy, and after numerous visits by secret service, judicial, and papal personnel, who had admittedly offered him inducements to "confess," he claimed that he was on the Bulgarian-KGB payroll, had cased the joint with Bulgarian officials in Rome, and had visited one of them in his apartment. Although the case was laughably implausible, the U.S. mainstream media bought it with enthusiasm, and failed to acknowledge their gullibility and propaganda role even after CIA professionals told congress during the CIA confirmation hearings on Robert Gates in 1991 that they knew the Connection was false because, among other reasons, they had penetrated the Bulgarian secret services.

A very important feature of the media's treatment of the Bulgarian Connection, very similar to that which they apply now to the Hague Tribunal in its pursuit of Milosevic, was their pretense that the Italian judiciary, police and political system were only seekers after truth and justice, even a bit fearful of finding the Bulgarians guilty. The New York Times even editorialized that the Reaganites were aghast at the implications of a Soviet involvement in the assassination attempt ("recoiled from the devastating implication that Bulgaria's agents were bound to have acted only on a signal from Moscow," Oct. 30, 1984), a propaganda lie confuted by the CIA professionals in 1991, who explained that their own doubts were overruled by the Reaganite leaders of the CIA who insisted on pushing the Connection as true. The Bulgarian Connection can be well explained by the exceptional corruption of the Italian system and the service of this manufactured connection to the Cold Warriors serving the Italian state (and their U.S. parent). This explanation was expressed often in the Italian media during the 1980s, but not in the U.S. mainstream media where, with only insignificant exceptions, the propaganda line functioned without a hitch. (See Herman and Brodhead, *Rise and Fall of the Bulgarian Connection*, chap. 7.)

Hague Tribunal: Serving Us, So No Awkward Questions, Please!

In the case of the Hague Tribunal also, the mainstream media portray it as a presumably unbiased judicial body seeking justice with an even hand, despite the massive evidence that it is a political and propaganda arm of the United States and other NATO powers. Its ultimate propaganda service was performed in May, 1999, when the prosecutor of the International Crimes Tribunal for the former Yugoslavia (ICTY), Louise Arbour, announced the indictment of Yugoslav president Milosevic and four associates for war crimes. This was done, hastily, at a time when NATO was increasingly targeting the civilian infrastructure of Yugoslavia in order to hasten that country's surrender. NATO needed this public relations support as a cover for its own war crimes—the Sixth Convention of Nuremberg prohibits and makes a war crime the targeting of civilian facilities not based on "military necessity"—and the ICTY provided it, with the indictment quickly greeted by Albright and James Rubin as justifying NATO's bombing policy.

To my knowledge the U.S. mainstream media have never once suggested that this indictment servicing the NATO war discredited the Tribunal as an independent judicial body. The New York Times's Steven Erlanger even explained to Terry Gross that this indictment displayed Arbour's independence, as she was allegedly fearful that Milosevic would escape punishment in a political deal if she didn't move quickly! (Fresh Air, National Public Radio, July 12, 2001). Erlanger was not alone in offering this imbecile analysis, which not only failed to recognize the indictment's service to NATO's immediate policy needs, but also ignored other evidence of Arbour's

and the Tribunal's deference to U.S. and NATO desires.

The media also failed to raise any questions about Arbour's statement of May 24, 1999, that although people are "entitled to the presumption of innocence until they are convicted," she was issuing the indictment because "the evidence...raises serious questions about their suitability to be guarantors of any deal, let alone a peace agreement"—that is, she found them guilty before they were convicted and thought that on this basis she should interfere with any possible political settlement.

On the other hand, Arbour and her successor Carla Del Ponte have never found allies of the NATO powers or the NATO powers themselves worthy of indictment, even when they did exactly the same things for which the NATO targets were indictable. Thus, Serb leader Milan Martić was indicted for launching a rocket cluster-bomb attack on military targets in Zagreb in May 1995, with the very use of cluster bombs cited by the Tribunal as showing the aim of "terrorizing the civilians of Zagreb." But NATO's cluster-bomb raids on Nis on May 7, 1999, far from any military target, and the 48-hour Croat army shelling of civilian targets in the city of Knin during the August 1995 Croat Operation Storm, produced no indictments. Operation Storm, supported by U.S. officials and helped by U.S.-related professional advisers, resulted in large-scale expulsions and the killing of many Serb civilians, but neither Croat leader Tudjman nor the supportive U.S. officials were indicted, and Croat military officials also escaped indictment till Del Ponte recently claimed several in an effort to show her "balance" in the context of the bringing of Milosevic to The Hague. This double standard, which makes a mockery of justice, has been of absolutely no interest to the U.S. mainstream media; and in his long session with Terry Gross on July 12, when asked "What Americans might be brought to stand trial before an international court?" Steven Erlanger failed to come up with a single name for any actions in the Balkans (and Gross did not follow up on his non-response).

Under pressure to address NATO's wartime activities, which had resulted in the deaths of many Serb civilians—estimates run from 500 to 3,000—Tribunal prosecutor Carla Del Ponte issued a report in June 2000, that declared NATO not guilty. But the document supporting this conclusion was not based on any investigation by the Tribunal, and it openly acknowledged a heavy dependence on NATO sources, asserting "that the NATO and NATO countries press statements are generally reliable and that explanations have been honestly given." Canadian legal scholar and expert on the Tribunal, Michael Mandel, asks: "Can you imagine how many indictments would have been issued against the Serb leadership if the Prosecutor had stopped at the FRY press releases?" But this remarkable Del Ponte report was of no interest to the mainstream media.

Also of no interest to the media is the fact that the Tribunal has been described by John Laughland in the Times (London) as "a rogue court with rigged rules" (June 17, 1999). As normal practice it violates virtually every standard of due process: it fails to separate prosecution and judge; it does not accord the right to bail or a speedy trial; it has no clear definition of burden of proof required for a conviction; it has no independent appeal body; it allows a defendant to be tried twice for the same crime; suspects can be held for 90 days without trial; confessions are presumed to be free and voluntary unless the contrary is established by the prisoner; and witnesses can testify anonymously, with hearsay evidence admissible. These points are almost never mentioned in the U.S. mainstream media or considered relevant to

the legitimacy of the Tribunal or the likelihood that Milosevic will get a fair trial.

The Tribunal's biased performance follows from the fact that it was organized by the United States and its close allies, is funded by them and staffed with their approval, and depends on them for information and other support. The Tribunal's charter requirements that its expenses shall be provided in the UN general budget (Article 32), and that the Prosecutor shall act independently and not take instructions from any government (Article 16), have been systematically ignored. Gabrielle Kirk McDonald, former president of the Hague Tribunal—before that a director, and now "Special Counsel to the Chairman on Human Rights," of Freeport-McMoRan Copper & Gold Inc., a notorious human rights violator working in Irian Jaya with the cooperation of the Indonesian army—stated in 1999 that Tribunal personnel regard Madeleine Albright as the "mother of the tribunal." NATO PR man Jamie Shea pointed out in a May 17, 1999 press conference in Brussels that Arbour will investigate "because we will allow her to;" that the NATO countries are the ones "that have provided the finance to set up the Tribunal;" that they are the ones who do the leg work "and have been detaining indicted war criminals"; and that when she "looks at the facts she will be indicting people of Yugoslav nationality" and not folks from NATO.

But neither this open admission that the NATO powers controlled the Tribunal, nor the evidence of serious abuses of the judicial process that has characterized its work, have been of interest to the mainstream media. As with the prosecution of the Bulgarian Connection, the Hague Tribunal is servicing the U.S. government and its aims, and the media therefore regard any bias or political service as reasonable and take them as givens. Because of their internalized belief that their country is good and would only support justice, the media can't even imagine that any conflict of interest exists. This is deep bias.

Also, no questions come up in this context as to why there are no tribunals for Suharto, Wiranto (the Indonesian general in charge of the destruction of East Timor in 1999), or Ariel Sharon. These are our allies, even if major state terrorists, who received and still receive our support, so that in a well-managed propaganda system the failure to mention their exclusion from a system of global enforcement of the new ethical order opposed to ethnic cleansing and human rights violations is entirely appropriate.

Disinformation as Consensus History: Milosevic and the Balkans

From the time the U.S. government decided to target Milosevic and the Serbs as the root of Balkan evil in the early 1990s, the U.S. propaganda system began its work of demonization of the target, enhanced atrocities management, and the necessary rewriting of history. The integration of government needs and media service was essentially complete, and was beautifully symbolized by the marriage during the crisis years of State Department PR chief James Rubin and Christiane Amanpour, CNN's main reporter on the Kosovo war, whose reports could have come from Rubin himself. More recently, in connection with Milosevic's transfer to the Hague, Amanpour entertained Richard Holbrooke on the subject, and the two, speaking as old comrades-in-arms congratulated one another on a joint success, just as a policy-enforcing official might express mutual congratulations with a PR officer (Holbrooke applauded Amanpour's "fantastic coverage of the war throughout the last decade" [CNN Live At Daybreak, June 29, 2001]).

Ook de aanklachten
Tegen Srebrenica
NU - TO JAAK NA
NATO, die hier
mouly want
is vo, yphuyt
in politieke
motoren.

It should be noted that Holbrooke visited Zagreb two days before Croatia launched Operation Storm in August 1995, almost certainly talking over and giving U.S. approval to the imminent military operation, reminiscent of Henry Kissinger's visit to Jakarta just before Indonesia's invasion of East Timor in September 1975. As Operation Storm involved a major program of killings and expulsions, with killings greatly in excess of the numbers attributed to Milosevic in the Tribunal indictment of May 22, 1999, an excellent case can be made that Holbrooke should be being tried for war crimes. We may also be sure that Christiane Amanpour's "fantastic coverage" of the wars in Yugoslavia did not deal with Operation Storm or mention Holbrooke's and the U.S. role in that butchery and massive ethnic cleansing.

As NATO prepared to go to war, which began on March 24, 1999, the media followed the official lead in focusing heavily on Serb atrocities in Kosovo, with great and indignant attention to the Racak massacre of January 15, 1999. The failure of the Rambouillet Conference they blamed on Serb intransigence, again following the official line. During the 87-day bombing war the media focused even more intensively on atrocities (Serb, not NATO), and passed along the official estimates of 100,000 Kosovo Albanian murders (U.S. Defense Secretary William Cohen), and other estimates, smaller and larger. They also accepted the claim that the Serb violence that followed the bombing would have taken place anyway, by plan, so that the bombing, instead of causing the escalated violence was justified by its occurrence *ex post*.

In the post-bombing era a number of developments have occurred that have challenged the official line. But the mainstream media have not let them disturb the institutionalized untruths. Let me list some of these and describe the media's mode of deflection.

1. RACAK MASSACRE. The only pre-bombing act of Serb violence listed in the Tribunal indictment of Milosevic on May 22, 1999, was an alleged massacre of Albanians by the Serbs at Racak on January 15, 1999. The Serbs had carried out this action with invited OSCE representatives (and AP photographers) on the scene, but on the following day, after KLA reoccupation of the village, some 40 to 45 bodies were on display for the U.S.-OSCE official William Walker and the media. The authenticity of this massacre, which follows a long pattern of convenient but contrived atrocities to meet a PR need—well described in George Bogdanich's and Martin Lettmayer's brilliant film "The Avoidable War"—was immediately challenged by journalists in France and Germany, but no doubts whatever showed up in the U.S. media. Christophe Chatelet of *Le Monde* was in Racak the day of the "massacre," and left at dusk, as did the OSCE observers and Serb police, without witnessing any massacre. The AP photographers and on-the-scene OSCE representatives have never been available for corroboration or denial, and the forensic report of the Finnish team that examined the bodies at the behest of the OSCE has never been made public. The issue is still contested, but a very strong case can be made that the Racak "massacre" was a staged event (see, Chatelet, in *Le Monde*, Jan. 19, 1999; Professor Dusan Dunjic [a Serb medical participant in the autopsies], "The (Ab)use of Forensic Medicine," <http://www.suc.org/politics/kosovo/documents/Dunjic0499.html>; J. Raino, et al., "Independent forensic autopsies in an armed conflict: investigation of the victims from Racak, Kosovo," *Forensic Science International* 116 [2001], 171-85).

But the strong challenging evidence has been effectively blacked out in the U.S. mainstream media, and the "massacre" is taken as an established and unquestioned truth (e.g., Amanpour and Carol Lin,

CNN Live at Daybreak, July 3, 2001; Steven Erlanger in his July 12 interview with Terry Gross). Why didn't the Serb army remove the incriminating bodies, as the propaganda machine claimed then and now that they were doing as a matter of policy directed from above? As in the case of the analyses and evidence in the 1980s that Agca might have been coached to implicate the Bulgarians and KGB, the U.S. mainstream media refuse to burden a useful party line with inconvenient questions and facts.

Also, while giving heavy, uncritical and indignant attention to Racak, the media have never allowed the far larger and unambiguous massacre of civilians at Liquica in East Timor on April 6, 1999—three months after Racak—to reach public consciousness. This was a massacre by the U.S. ally Indonesia, U.S. officials did not feature it, and the media therefore served national policy by giving it short shrift.

2. U.S. AND NATO OPPOSITION TO SERB "ETHNIC CLEANSING" AND "GENOCIDE" AS THE BASIS OF THE NATO BOMBING. The official and media propaganda line is that the United States and NATO powers were deeply upset by Serb violence in Kosovo and eventually went to war to stop it. But there are problems with this view. For one thing, evidence has turned up showing that Washington, through its own agencies or hired mercenaries, actually aided and trained the KLA prior to the bombing, and in this and other ways encouraged them in provocations that stimulated Serb violence (Peter Beaumont et al., "CIA's bastard army ran riot in Balkans," *The Observer* [London], March 11, 2001). The postwar publication by the NATO Parliamentary Assembly, *General Report: Kosovo Aftermath*, noted that "Under the influence of the Kosovo Verification Mission the level of Serbian repression eased off" in late 1998, but "on the other hand, there was a lack of effective measures to curb the UCK [KLA]" which had an interest in "worsening the situation." In short, U.S. policy before the bombing encouraged violence in Kosovo. The evidence for this has been made public abroad, but it has not yet surfaced in the U.S. mainstream media.

A second problem is that NATO supplied greatly inflated estimates of Serb killings and expulsions in Kosovo, quite obviously trying to prepare the ground for bombing. The claim that Serbian policy constituted "ethnic cleansing" and even "genocide" has long been confuted by OSCE, State Department, and human rights groups' findings of limited and targeted Serb violence, and by disclosure of an internal German Foreign Office report that even denies the appropriateness of the use of "ethnic cleansing" to describe Serb behavior ["Important Internal Documents from Germany's Foreign Office," http://www.suc.org/kosovo_crisis/documents/gergov.html]. These contesting points of evidence, even though coming from establishment sources, are not only off the screen for the mainstream media, they are ignored and the old lies are repeated by Christopher Hitchens in *The Nation* ("Body Count in Kosovo," June 11, 2001) and Bogdan Denitch in *In These Times* ("Citizen of a Lost Country," May 14, 2001).

A third problem is: how could this humanitarian motive be driving Clinton and Blair in Kosovo when they had both actively supported Turkey's far larger-scale ethnic cleansing of Kurds throughout the 1990s? The mainstream media dealt with this and similar problems by not letting the issue be raised.

3. NATO REASONABLENESS, SERB INTRANSIGENCE AT RAMBOUILLET. On the question of negotiations versus the use of force, the official line has been that the NATO powers made reasonable negotiating offers to the Serbs, trying to get "Serbia and the Kosovo Albanians to come

to a compromise" (Tim Judah), but that the Serb refusal to negotiate led to the bombing war. This line was demonstrated to be false when it was disclosed that NATO had inserted a proviso demanding full occupation by NATO of all of Yugoslavia, admitted by a State Department official to have been a deliberate "raising of the bar" to allow bombing (George Kenney, "Rolling Thunder: The Rerun," *The Nation*, June 14, 1999). This disclosure has been comprehensively suppressed in the mainstream media, allowing the propaganda lie to be repeated today (Judah's repetition of the lie was on June 29, 2001).

4. SERB GENOCIDE BY PLAN DURING THE NATO BOMBING. Three big lies expounded during the NATO bombing war were that (1) the Serbs were killing vast numbers; (2) they were doing this and expelling still larger numbers in a process of "ethnic cleansing" and "genocide;" and (3) that they had planned mass killing and expulsions anyway, so that these could not be attributed to the bombing war or the kind of fighting and atrocities characteristic of a brutal civil war. It is now clear that while large numbers did flee, this included at least an equal proportion of Serbs, and that many fled without forcible expulsion; and it is also clear that while there were brutal killings, these fell far short of the 10,000-500,000 claimed by NATO. It is also now on the record that NATO and the KLA were engaged in joint military actions during the bombing war, and that expulsions were concentrated in areas of KLA strong support, pointing to a military logic to Serb actions (Daniel Pearl and Robert Block, "War in Kosovo Was Cruel, Bitter, Savage; Genocide It Wasn't," *Wall Street Journal*, Dec. 31, 1999). The claim that the Serbs intended to do this anyway has never been supported by any evidence.

In Guatemala after 1947 the search was on for communists; in Kosovo during and after the bombing war the search was on for dead bodies (whereas there was no interest in or search for dead bodies in East Timor after the Indonesian massacres of 1999, in accord with the same propaganda service). The bodies found in Kosovo received great publicity, but the fact that this immense effort yielded only 3-4000 bodies from all causes and on all sides, and the fact that it fell far short of the NATO-media propaganda claims during the bombing war, has received minimal attention. However, with Milosevic now transferred to The Hague, and a fresh demand arising for bodies whose deaths can be attributed to him, once again the media are coming through with fresh claims of bodies transferred from Kosovo under the villain's direction.

5. WAR A SUCCESS, REFUGEES RETURNED TO KOSOVO. But the refugees were produced by the NATO bombing policy itself, and they returned to a shattered country. Furthermore, after the NATO war there was a REAL ethnic cleansing—in percentage terms the "largest in the Balkan wars" according to Transnational Foundation for Peace director Jan Oberg—with some 330,000 Serbs, Roma, Jews, Turks and others driven out of Kosovo, while some 3,000 people were killed and disappeared. However, as this has taken place under NATO auspices, the mainstream media, insofar as they mention the real ethnic cleansing at all, have treated it as a semi-approved "vengeance." But they have mainly dealt with the subject, as they did the post-Arbenz REAL terrorism, by eye aversion.

6. MILOSEVIC AS THE SOURCE OF BALKAN CONFLICT. In virtually all mainstream accounts, it was "Milosevic's murderous decade" (Nordland and Gutman in *Newsweek*, July 9, 2001), Milosevic who "set Yugoslavia to unraveling" (Roger Cohen, *NYT*, July 1, 2001), "the man who had terrorized the turbulent Balkans for a decade" (*Time*, April 9, 2001). The wars were a "catastrophe that Slobodan Milosevic unleashed" (Tim Judah, *The Times* [London], June 29,

2001). This is comic book history, that follows the standard demonization process, and is refuted by every serious historian dealing with the area (Susan Woodward, Robert Hayden, David Chandler, Lenard Cohen, Raymond Kent, Steven L. Burg and Paul S. Shoup).

Serious history takes into account, among other matters: (1) the fact that long before 1990 Yugoslavia had persistent "deep regional and ethnic cleavages," with Croatia, Bosnia and Kosovo "all areas of high ethnic fragmentation" (Lenard Cohen and Paul Warwick, *Political Cohesion in a Fragile Mosaic*), whose suppression required a strong federal state; (2) the effects of the Yugoslav economic crisis, dating back to 1982, and the IMF/World Bank imposition of deflationary policies on Yugoslavia in the late 1980s, and their consequences; (3) the post-Soviet collapse ending of Western support for the Yugoslav federal state, and German and Austrian collaboration in encouraging the Croatian and Slovenian secession from Yugoslavia without any democratic vote and without any settlement on the status of the large Serb minorities; (4) the West's and Western Badinter Commission's refusal to allow threatened ethnic minorities to withdraw from the new secession states; (5) the U.S. and Western encouragement of the Muslims in Bosnia-Herzegovina to hold out for unity under their control in the face of Serb and Croatian fears and opposition; (6) the U.S. and NATO support of Croatia and its massive ethnic cleansing of Serbs in Krajina.

The media rarely mention these extremely important external, NATO-inspired causes of ethnic cleansing, or the fact that Milosevic supported many diplomatic initiatives such as the Owen-Vance and Owen-Stoltenberg plans, both unsuccessful because of U.S. encouragement of the Muslims to hold out for more. Heavy German and U.S. responsibility for the breakup of Yugoslavia; the NATO governments' help in the arming of Slovenia, Croatia, the Bosnian Muslims, and the KLA; and the U.S. sabotaging of efforts at negotiated settlements in the early 1990s, are all well documented in Bogdanich's and Lettmayer's "The Avoidable War." The film was shown on the History Channel on April 16, but has otherwise been ignored in Propaganda System Number One for good reason: it not only shows dominant NATO responsibility for the Balkan disaster, it makes the mainstream media's supportive propaganda role crystal clear.

7. MILOSEVIC'S NATIONALIST SPEECHES OF 1987 AND 1989. It is now rote "history" that in April 1987 Milosevic "endorsed a Serbian nationalist agenda" at Polje in Kosovo, and did the same there on June 28, 1989—supposedly heralding his project of Greater Serbia and the coming wars to achieve it. People like Roger Cohen and Steven Erlanger who cite these as "inciting Serb passions" almost surely never bothered to read them (nor did Joe Knowles, who mentions Milosevic's "infamous" speech of June 28 in *In These Times* [Aug. 6, 2001]). In both speeches, Milosevic actually warns against the dangers of nationalism, and while he promises to protect Serbs, he is clearly speaking of the citizens of the Republic of Serbia, not ethnic Serbs; and he describes "Yugoslavia" as "a multinational community...[that] can survive only under the conditions of full equality for all nations that live in it" (June 28, 1989).

8. MILOSEVIC AS DICTATOR. The June 28, 2001 amended indictment of Milosevic notes that he was "elected" president of Serbia on May 8, 1989, was elected again "in multi-party elections" held in December 1990, was "reelected" in December 1992, was "elected president of the Federal Republic of Yugoslavia" on July 15, 1997, and was defeated and ousted from power in an election in September 2000.

But as Milosevic is on the U.S. hit list, he is referred to repeatedly in the media as a "dictator," a word they were extremely reluctant to apply to Suharto during his 32 years as a prized U.S. client. The designation of dictator created a problem for the media because they also found, and continue to find, the Serb populace guilty as "willing executioners" who were properly punished by bombing and who need to acknowledge their guilt. How a people suffering under a dictatorship and dictator-controlled media could be guilty of crimes committed elsewhere is unexplained, but in the U.S. mainstream media the contradiction remains unchallenged.

9. THE DICTATOR AS RESPONSIBLE KILLER. In *Manufacturing Consent* Chomsky and I showed how in the case of the murder of Jerzy Popieluszko in communist Poland the media repeatedly sought to prove that the leaders of Poland knew about and were responsible for the killing, whereas in cases where our own leaders or clients are involved, the media are not interested in high level knowledge and responsibility. It was therefore a foregone conclusion that the media would jump on every claim that Milosevic was behind the deaths in the Balkan wars, and as the Tribunal has to confront the need for such proof to convict the demon, the media are working this terrain with vigor. Some of the alleged new evidence is clearly being leaked from the Tribunal itself (e.g., Bob Graham and Tom Walker, "Milosevic Ordered Hiding of Bodies," *Sunday Times* [London], July 8, 2001), a form of propaganda once again revealing that it is not a judicial body but a political instrument. This evidence, which cites the very words used by the dictator in Belgrade in March 1999 instructing his subordinates to commit crimes ("all civilians killed in Kosovo have to be moved to places where they will not be discovered," in *ibid.*), has the odor of NATO-bloc disinformation and should be treated with the utmost scepticism. And we may be sure the media will never ask why, with this instruction, "45 bodies" were left on the ground in Racak for the convenience of William Walker and other NATO propagandists.

Concluding Note

The U.S. propaganda system is at the peak of its powers in the early years of the 21st century, riding the wave of capitalism's triumph, U.S. global hegemony, and the confidence and effective service of the increasingly concentrated and commercialized mainstream media. It is a model propaganda system, its slippages and imperfections adding to its power, given its assured service in times of need. And as described above, in such times its ability to ignore inconvenient facts, swallow disinformation, and work the public over with propaganda can easily compete with—even surpass—anything found in totalitarian systems.

Deze e-mail is door E-mail Virus Scan van Het Net gecontroleerd op virussen. Zie voor meer informatie: <http://www.hetnet.nl/evs/>

27-1-2003

Gogol, not only Karadzic's friends are being targeted now, his wife has already become a victim of the all-inclusive persecution: Dr Ljiljana Zelen-Karadzic was forced in December to resign from her position as the Head of the Red Cross in *Republika Srpska* (see <http://news.bbc.co.uk/2/hi/Europe/2571579.stm>). The ICRC officials were so kind as to explain that the *donors* objected her occupying the position and nearly stopped funding. Humanitarian, neutral, un-political, unbiased, charity-oriented donors, no doubt.

Nebojsa, re using the Amnesty International reports by Milosevic in Poljanic cross-examination: no, it's not hypocritical, it's logical. The Prosecution has been using them, why shouldn't the Defence do the same? Nobody argued that the reports of all those 'humanitarian' NGOs are either totally false or totally true; they're just totally biased. They describe an event as based on a hearsay (perhaps it really happened, perhaps not), and then promptly jump to a political conclusion when the event concerns one particular side in the conflict that needs to be smeared. Here is an example in point. On 12 May 1999, the Amnesty International's Secretary General Pierre Sané launched a two-volume report entitled "Kosovo - A Decade of Unheeded Warnings". Notice the impeccable timing: in the heat of the NATO bombing, just like the Louise Arbour's indictment against Milosevic. In this report the AI put together all their previously collected hearsay from 1991 about 'unfair trials of political opponents and labour leaders' (this is rich: perhaps you could classify some tried KLA members as political opponents, but who the hell are these labour leaders?!) and from 1998-1999 about 'Serbian army attacks which deliberately or indiscriminately killed hundreds of civilians'. So, it is *Serbian* army and not Yugoslav Army (precision reporting) and there were *hundreds* killed, not one hundred thousand or tens of thousands, as the US officials claimed, and all of them killed by the Army, whichever was its name. In order to avoid the accusation of being eager to help justify NATO bombing, they put it in writing at the end, but with more than telling last sentence: "Amnesty International takes no position on the political issues concerning the status of Kosovo within the FRY or on the military intervention of NATO which began in March. It is clear however that NATO's intervention is primarily a response to the security situation in the region." Sorry, guys, this last sentence is pure political taking of position: when somebody uses terms like 'intervention' and 'response to the security situation' instead of 'aggression', 'attack' and 'war', it is clear whom you're defending and why in such a nick of time.

So, it's totally legit to use their reports as a starting point to any legal procedure of establishing evidence. *Their reports are not evidence* by any valid legal standards (no investigations, no sworn statements, no forensics...), they're just biased hearsay and if one puts them to a witness, he can answer to the best of his abilities as he would to anybody's allegations, or he can simply say that this is just hot air. Poljanic fell into his own hole: he couldn't have possibly dismissed the questions regarding the Amnesty International reports, it would be denying their value *in toto*, thus renouncing their valuable smearing of the Serbs. And Milosevic cunningly exploited that, being able at the same time to argue that those reports are biased against his side. And as for their veracity, it's like with any hearsay: some of it may be true, lot of it is not. The problem is that the ICTY *admits* hearsay evidence, like no other real court in the world does, so this discussion is purely academic.

But, if a court admits hearsay as evidence, than it is in deep trouble: where does it end? I don't see why it wouldn't admit, for instance, newspaper articles as evidence as well. Yet, May reacted like being pricked by a wasp whenever Milosevic mentioned, say, the articles from LE FIGARO and LE MONDE describing events at Racak as being a heavy shoot-out between KLA and police, with no civilian casualties seen or reported that day, and the 'massacre of civilians' staged the next day, after the police left and KLA came: he would invariably snap that he's not interested in some journalists' opinion, that they're not testifying here... That in spite of the fact the OSCE teams saw the same and all had been filmed by French TV. And then the 'reliable' Kosovo-section witness Ratomir Tanic came, and May *did* admit newspaper articles as the Prosecution exhibits. Remember how Tanic's self-professed paramount role in all the pre-war events was officially denied in writing by his own Party-colleagues, so the Prosecution submitted 3-4 newspaper articles from POLITIKA where his name was mentioned, to prove that he had *some* role, and this was *accepted* by the 'judges'. It seems that the Rules are adjustable. Indeed, newspaper articles never prove anything, they can only point at the right (or wrong) direction, and here they 'proved' only that Tanic perhaps was at certain places, but in what capacity, doing what and under whose authority they absolutely couldn't prove. The same goes for the NGOs reports: they contain a bit of truth, a sea of semi-truths and an ocean of lies as their conclusions. The only question is how one will use/abuse them. The reports being biased, the rules being adjustable and the judges being hell-bent on getting the conviction, it's clear that

- Tuesday January 28, 2003 at 5:36 am

The whole notion of NGO's is flawed.

Why does a NCO has to substitute a government , a state to point out to violations of law or rights?

We see this all the time in this trial, evidence presented by a NGO has to be taken as if it were pure and above any other less credible source. It is really as if saying the evidence of a priest is unquestionable because his closeness to God and the evidence of a say a policemen is questionable and the evidence given by a security guard employed by a private security firm is the most doubtful of all because it is private! In some countries were private ownership, property is a *holly* right anything emanating from public power is seen as being suspicious, impure, valueless. I know a little about AI and yes, it is a rather independent organization but without the structure of government it has no power at all. AI is and remains a tool for the first world to rule the third one. AI was not (in general) involved in the Yugoslav tragedy. This is not a coincidence.

Turkse diva Aksu breekt lans voor Koerdische liedjes

door Erdal Balei
 ISTANBUL - Tot grote verbazing van iedereen had het Turkse parlement een maand geleden het verbod op het Koerdisch opgeheven. Maar was dat gemeend of was het enkel een gebaar van opportunisten om een agenda te krijgen van de Europese Unie voor volledige lidmaatschap bij deze club?

Het concert van de Turkse diva Sezen Aksu op de Dag van de Overwinning was een mooie aangelegenheid om dat te testen. Ze zong Koerdische, Armeense en Griekse liedjes op haar concert. Veel schijnt er niet veranderd te zijn in Turkije. Sezen Aksu haalde meteen de woede van de machthebbers op haar hals.

Het unieke concert was georganiseerd in het antieke theater van Ephesus. Vijftienduizend mensen trotseerden de regen om naar de grootste liedjeschrijver op Turkse bodem te luisteren. Hun idool had deze keer een verrassing voor haar publiek. Ze nodigde eerst een Armeens koor op het podium. Dit koor begeleidde Aksu met de liedjes, die ze in het Armeens voordroeg. Daarna kwam de Griekse muziekgroep Oniro op het podium staan om samen met haar liedjes in het Grieks te zingen.

Toen was het de beurt aan de grootste verrassing van de avond. Sezen Aksu zei: „We hebben in het Armeens en Grieks gezongen. Er is nog niets

aan de hand met de eenheid in Turkije. Als we in het Koerdisch zingen, zal er ook wel niets gebeuren.” Na deze woorden kwam een Koerdische kinderkoor op het podium. Met deze kinderen heeft de zangeres voor het eerst in haar leven Koerdisch gezongen voor een meelisterend publiek.

Hoewel het publiek erg enthousiast was en 'Sezen Aksu for President' scandeerde waren de mannen aan de top niet dezelfde mening toegedaan. Het bleek dat ze vooral bij het leger kwaad waren.

Als spreekbuis voor het ongenoegen van de heren generaal Hursit Tolon naar voren. De generaal vond dat Sezen Aksu een zeer ongelukkige tijd had uitgekozen voor een dergelijk concert. „Het is niet merkwaardig dat ze een dergelijk concert op de Dag van de Overwinning geeft. Waarom niet een dag ervoor of een dag erna? Ik twijfel aan haar goede bedoelingen. Het heb ik onnodig”, zei de generaal.

De zangeres betoogde dat ze het jammer vond dat generaal Tolon niet op het concert was. „De sfeer was goed dat generaal Tolon aanwezig was op het concert. Ik wil hem niet voor mijn concert in het antieke theater Ascentium. Het zal veranderen. Het heb ik onnodig”, aldus Aksu.

Peter Vasterman

O p een voor de journalistiek ongewoon openhartige manier legt Auke Kok, redactiefchef bij Radio 1 Journaal, uit waarom de mishandeling met de dodelijke afloop in Venlo een nationale mediahype is geworden. Met een beetje hype is niets mis, vindt hij (Opiniepagina, 6 december). Het incident is een dag later eigenlijk al te lang geleden voor het snelle nieuws van Radio 1, maar de cocktail van nieuwshonger, verantwoordelijkheid en kuddjournalistiek (geen enkele redactie kan achterblijven, Nederland is immers in de ban van veiligheid) zorgt voor een snelle escalatie van de zoveelste nieuwsgolf over 'zinloos geweld'. Wij gingen dus met voorbedachten rade de volgende ochtend mee-hypen op een incident in een willekeurige provincie stad, schrijft Auke Kok uitdagend. Met plotselinge mediameike opwindend, hoe onwillekeurig die soms ook lijkt, is weinig mis, of het moest zijn dat in de drift om er tijdig bij te zijn soms wordt vergeten om de feiten te respecteren. Dat is uiteraard een doodzonde. 'Hypen' mag volgens Kok, als de feiten maar kloppen.

Achter deze redenering gaat een naïef beeld schuil van de verhouding tussen werkelijkheid en journalistiek. De media rapporteren niet alleen 'feiten', ze maken zelf ook nieuwe 'feiten', juist door massaal aandacht te besteden aan een onderwerp en zo een bepaald 'gevaar' enorm uit te vergroten. Typend voor dergelijke me-

Pers moet beter nadenken over rol in publieke debat

diahypes is het versimpelen, aanscherpen en stereotypen van het oorspronkelijke verhaal. Mishandeling verandert al snel in 'de moord die heel Nederland bezighoudt'. De nieuwsgolf komt verder tot stand door het uitvoerig inzoomen op allerlei andere incidenten van geweld die onder normale omstandigheden niet die aandacht gekregen zouden hebben, met als resultaat een golf van geweldsincidenten die Nederland overspoelt, in de media welteverstaan. Verder kunnen mediahypes alleen bestaan bij de gracie van alle maatschappelijke reacties die de mediabrede nieuwsgolven losmaken. Deze geven nieuwe slingers aan het mediavliegwiel, dat vervolgens weer even op eigen kracht kan doordraaien.

Gezien deze hele dynamiek in het nieuws, is het wel heel makkelijk om je als journalist te verschuilen achter 'de feiten' - alsof die zo maar voor het oprapen liggen op de plek des onheils. Feiten zijn nog altijd uitspraken over de werkelijkheid: constructies op basis van definities en waarnemingen. Bovendien hebben de kale feiten op zichzelf weinig betekenis, het draait allemaal om de context waarin de feiten aan de lezer of kij-

ken worden gepresenteerd. En tijdens een mediahype krijgt slechts één bepaalde context, één bepaald perspectief op het probleem, al maar bevestiging. Zo werd 'Venlo' al snel een 'allochtoon geweldsprobleem', alsof in al die andere geval-



NIUWS OF HYPE

len van zinloos geweld niet gewoon autochtonen de daders waren (en soms allochtonen de slachtoffers).

In hun opwindend vergeten journalisten dat er ook andere feiten en meningen zijn die een geheel andere context aan de gebeurtenissen kunnen geven. Bovendien slepen ze hun publiek mee in de overtuiging dat er op dat moment geen belangrijker onderwerp of

groter probleem kan zijn, en dat dus al die media-aandacht gerechtvaardigd is. Juist de snelle opvolging en het vluchtige karakter van mediahypes in de afgelopen jaren bewijzen het tegendeel.

Auke Kok stelt dat het niet zo verwonderlijk is dat alle nieuwsmedia zich storten op nationale aangelegenheden als veiligheid op straat, de relatie tussen allochtonen en autochtonen, en de vrees voor terreur. Dat klopt, al kan men zich bij sommige onderwerpen afvragen wat nu precies oorzaak of gevolg is. Maar veel belangrijker is de vraag of de manier waarop de media zich met al die hypes meester maken van het publieke debat, wel deugt. Is dat een verantwoorde manier van berichtgeven? Zorgt die stortvloed van mediahypes werkelijk voor beter inzicht in de problemen waar deze samenleving mee te maken heeft? Dragen al die rondzingerde halve waarheden en snelle oordelen bij tot een onderbouwde meningsvorming? Of leiden ze eerder tot stigmatiserende beeldvorming rond personen en selectieve overschatting van mediagenieke 'problemen' en 'bedreigingen'? Zorgen die mediahypes, waaraan zogenaamd geen enkele redactie zich kan onttrekken, voor een pluriforme berichtgeving?

Dat zijn de vragen die de journalistiek zich zou moeten stellen. De media zijn immers niet alleen verslaggevers langs de zijlijn, maar ook managers van het publieke debat.

Peter Vasterman is mediasocioloog. Dit is het vierde deel van een serie. Eerdere bijdragen verschenen op 29 november en 5 en 6 december.

Denen laten Tsjetsjeense leider gaan

Russen leverden te weinig bewijs tegen Zakajev, aldus Kopenhagen

KOPENHAGEN - De Tsjetsjeense politicus Achmed Zakajev is weer op vrije voeten. Dat heeft het Deense ministerie van justitie gisteren bekendgemaakt. Rusland had om Zakajevs uitlevering gevraagd, maar kwam volgens Denemarken niet met voldoende bewijs tegen de Tsjetsjeen.

De beslissing van de Denemarken om Zakajev te laten gaan, leidde gisteren direct tot nieuwe irritatie in Moskou. Volgens de Russische minister van justitie Joeri Tsjajka is Zakajevs vrijlating gebaseerd op politieke argumenten in plaats van op juridische. Rusland heeft Denemarken van meer dan genoeg bewijsmateriaal voorzien, vindt Tsjajka. „Het was van het begin af aan duidelijk dat Denemarken niet van plan was Zakajev uit te leveren.”

Zakajev, een naaste medewerker van de Tsjetsjeense leider Aslan Maschadov, werd eind oktober door Denemarken aangehouden nadat hij in Kopenhagen een bijeenkomst van het Tsjetsjeense wereldcongres had bijgewoond. Hij is vice-premier in de rebellenregering van Maschadov, die in 1999 met militair geweld door de Russen ten val werd gebracht. Rusland beschuldigt Zakajev onder meer van aanslagen op burgers en de ontvoering van twee orthodoxe geestelijken in Tsjetsjenië. Denemarken had Rusland tot en met 30 november de tijd gegeven om met overtuigend bewijs tegen Zakajev te komen.

Eerder leidde de bijeenkomst van het Tsjetsjeense wereldcongres zelf al tot een diplomatiek conflict tussen Moskou en Kopenhagen. De bijeenkomst werd met toestemming van de Deense regering gehouden. De Russische Poetin zegde daarom een staatsbezoek aan Denemarken af. Een ontmoeting met de Deense premier Rasmussen, in zijn rol van fungerend voorzitter van de Europese raad van regeringsleiders, werd naar Brussel verplaatst. Waar Zakajev zich nu bevindt is niet bekend.

Met een beetje hype is niets mis

De ontzuiling van de media is niet debet aan de huidige hype-zucht. Het publiek wil over veel onderwerpen geïnformeerd worden. Wat de ander heeft wil jij ook hebben, meent Auke Kok.

Daar stond ik dan, aan het begin van de middag op de redactie vloer te roepen dat wij de volgende ochtend besluiten over Venlo moesten hebben: „natuurlijk!” Goed beschouwd was mijn wens helemaal niet zo vanzelfsprekend; het voorval bij de entree van die supermarkt in Noord-Limburg (dat aan het einde van de ochtend op de telex was verschenen) had zich de vorige avond al voorgedaan. Een incident moet wel van hoge huize komen wil het Radio 1 Journaal er twee dagen later nog op terugkomen. Als makers van drie lange nieuwsuitzendingen per dag beschouwen wij een onderwerp betrekkelijk snel als 'wel gehad'.

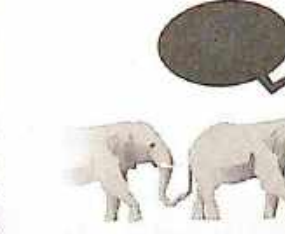
Maar ik kon vermoeden dat chefs bij andere nieuwsmedia hetzelfde zouden denken. Zij zouden het korte ANP-berichtje hebben geproefd met een vergelijkbare cocktail van nieuwshonger en verantwoordelijkheid, denkende: zo gaat dat dus. Je stapt uit de supermarkt met je boodschappen, je ziet dat oudere passanten last hebben van twee jongens op brommers, je zegt er wat van en het volgende ogenblik ben je dood. Al snel hing een verslaggever aan de lijn met de vraag of hij erheen mocht.

„Natuurlijk!” In de uitzending tussen 17.00 en 19.00 verzorgde onze wakker reporter twee bijdragen, waarin hij bovendien melding maakte van de Marokkaanse origine van één der verdachten, want ook dat was nieuwswaardig.

Je kon voorzien dat het Journaal en de actualiteitsrubrieken van Netwerk tot Met het Oog op Morgen die avond zouden uitpakken en dat de kranten de volgende ochtend zouden deden. Het zou het gesprek van de dag worden - je hoeft geen antropoloog te zijn om te weten dat Nederlanders zich tegenwoordig grote zorgen maken over veiligheid op straat. Het is ook nog het jaar van het 'LFP-kabinet' dat beloofd had dit probleem aan te pakken. Wij gingen dus met voorbedachten rade de volgende ochtend mee-hypen op een incident in een willekeurige provincie stad. Niet met hand nieuws, wel met reacties uit de buurt waar de tragedie zich had voltrokken.

Deden wij dit om zelf te winnen? Het Radio 1 Journaal mag zich 's morgens verheugen in de belangstelling van een kleine half miljoen luisteraars die in de regel zeer tevreden zijn, en wij hebben op de radio (dus) geen nationale concurrent van serieuze omvang. Het weet dat niet of Maarten Huyk dat gelijk heeft met zijn stelling dat de heidegaaige hype-zucht dat de komende concurrentie in het voortkomende mediaveld (Opiniepagina, 29 november). Vroeger trokken de verzuilde media meer hun eigen plan, stelt Huygen. Dat kan waar zijn, maar ik mag hopen dat hij niet werkelijk terugverlangt naar katholieke le-

zers/kijkers/luisteraars die zich uitsluitend lieten toespreken door roomse media. De media van nu zijn 'uniformer' omdat het publiek dat is. Omdat de journalisten dat zijn. Anders gezegd: ze zijn ruimdenkender en gevarieerder in hun aanpak. Het Radio 1 Journaal doet tegenwoordig behalve aan CAO-overleg en verkiezingen in verre landen ook aan standplaatsen in achterbuurten en aan modereportages. Niet omdat iemand ons dat opdringt, of om een concurrent in het 'middensegment'



NIUWS OF HYPE

voor te zijn, maar omdat wij dat zelf willen en wij ervan overtuigd zijn dat onze luisteraars een baai-erd aan onderwerpen en opinies waarderen. Kwestie van met je tijd meegaan.

Al die kranten en nieuwsrubrieken met hun brede belangstelling werken uiteraard in grotere onzekerheid dan vroeger. De tol van het brede vizier. Wat de ander had, had jij ook kunnen hebben. Meest gestelde vraag op alle nieuwsredacties van Nederland luidt: „Waarom hadden wij dat niet?” Die houding genereert soms een hoop gedoe om weinig. Bij ons op de redac-

Binnen drie maanden lessen in Koerdisch

ANKARA, 6 AUG. De Turkse minister van onderwijs heeft gisteren verklaard dat hij verwacht dat er al binnen drie maanden taal-onderwijs in het Koerdisch kan plaatshebben. Tot dusverre was onderwijs in het Koerdisch verboden. Op grond van hervormingen, waarmee het parlement afgelopen week instemde, geldt dat verbod echter niet langer.

Het zal in eerste instantie volgens minister Necdet Tekin gaan om taalcursussen op particuliere onderwijsinstellingen, die over een licentie van de overheid beschikken. „Ik voorzie een periode van drie maanden, misschien sneller”, aldus Tekin. Naast onderwijs in het Koerdisch staat de nieuwe wet ook radio- en televisie-uitzendingen in die taal toe. Het is nog niet duidelijk hoe snel er daadwerkelijk Koerdische radio- en televisieprogramma's zullen zijn.

In de Koerdische gebieden in het oosten van Turkije is de nieuwe wetgeving met voorzichtige instemming begroet. Veel Koerden

zeiden tegen het persbureau Reuters dat ze eerst wilden zien hoe de Turkse autoriteiten de wet in de praktijk zouden uitvoeren. „Laat ze alles eerst maar eens uitvoeren. We hebben al zo lang moeten wachten in de plaats Tunceli. Vorige week is de noodtoestand, die op veel plaatsen in de Koerdische gebieden 15 jaar lang van kracht is geweest, opgeheven. Overigens staan er nog steeds soldaten op plaatsen waar militairen van het Turkse leger ook vroeger het verkeer plachten te controleren. Ze vragen voorbijgangers echter niet langer hun papieren te tonen.

Een buschauffeur in hetzelfde Tunceli stelde dat de streek er naar zijn mening vooral mee zou zijn gebaat als er drie of vier fabrieken zouden worden gebouwd. Daarvoor zou de voortdurende ontvolking van het gebied een halt kunnen worden toegevoerd. Veel Koerden zijn uit de dorpen naar de grote Turkse steden of West-Europetrokken. (Reuters, AP)

Akkoord over gaspijnljn door Afghanistan

Dwars door Afghanistan komt een transportleiding voor gas tussen Turkmenistan en Pakistan. Het akkoord over de 1,93 miljard euro vergende investering is vrijdag in de Turkmeense hoofdstad Asjchabad getekend, zo meldt het Russische persbureau Interfax. De ondertekenaars zijn de Turkmeense president Nijazov, de Afghaanse president Karzai en de Pakistaanse premier Jamali.

Over het pijpleidingproject is meer dan twintig jaar onderhandeld. Dat de onderhandelingen zo lang duurden, komt doordat de vele regionale conflicten de besprekingen stilletdren

Media marcheren te strak in de pas

Met de ontzuiling is ook het karakter van de media veranderd. Kranten en televisie zijn minder uitgesproken dan vroeger, ze lopen achter elkaar aan als er 'nieuws' is en berichten daar op een vrijwel identieke manier over. Het is de hoogste tijd dat journalisten minder conformistisch opereren, meent Maarten Huygen.

Net als de meeste politieke partijen zijn de meeste media op elkaar gaan lijken. In de zuilentijd bediende iedere krant of omroep nog een eigen gehoor, met een op de eigen zuil gerichte nieuwskeuze en een eigen visie. Veel berichten voldeden weliswaar niet aan de huidige normen van kritisch hoor en wederhoor maar toch waren de consumenten tevreden omdat ze er hun eigen identiteit in herkenden.

Nu de meeste media hun ideologische veren hebben afgelegd, zoeken ze net als V&D het massale midden op. Met als gevolg dat bijna alle gebruikers ontevreden zijn en dat luidruchtig in brieven en e-mails kenbaar maken. De media zouden volgens de meeste klagers te veel macht hebben. Maar daar zit het hem niet in. Er is te weinig keuze.

Premier Balkenende had gelijk toen hij gisteren bij het Genootschap van Hoofdredacteuren de media beschuldigde van „kluitjesvoetbal” zodat de rest van het speelveld wordt vergeten. Nieuws wordt steeds meer datgene wat andere media publiceren en spoelt als een korte, hoge vloedgolf van drukinkt en beelden door de samenleving. Hypes, waardoor de opwindende over het oorspronkelijke feitje zelf nieuws wordt, grotere opwindende veroorzaakt, dus meer nieuws brengt en via *talkshows*, journaals, actualiteitenrubrieken, openingen, peilinkjes, reacties en tegenreacties explodeert. Theatrale emoties laaien tellens zo hoog op dat de oorspronkelijke kleine aanleiding buiten beeld raakt. Mensen op straat doen hun verhaal, politici reageren. En even plotseling als het kwam, is het voorbij en vergeten. Altijd is de volgende hype is interessanter.

Een hype haalt hoge kijk- en leescijfers. Niemand wil het missen. De consument zou dus tevreden moeten zijn. Maar het is als de tevredenheid over een cocaïne-snuif die de gebruiker na de eerste opwindende leeg en boos achter laat, verlangend naar de volgende.

Iedere week een andere snuif. Alledaags zinloos geweld in Venlo en de vervolging van twee Amsterdamse winkeliers die afgelopen zomer een kassarovert hadden gepakt en in strijd met het politiebevel bleven doortrappen, de rouwhype van de week, en, als dieptepunt, de politieke aspiraties van E. Ratel-



TEKENING: FRITS MÜLLER

band. De ene conclusie volgt op de andere reactie en vrijwel niemand gaat na wat precies is gebeurd. Dankzij het verkeerd begrepen nieuws uit Amsterdam komt er eindelijk aandacht voor het gevaarlijke beroep van winkelier. Maar waarom nu pas en waarom ineens zo massaal? Ook vóór oktober werden winkeliers dagelijks beroofd of gegijzeld maar toen speelden andere hypes. Voorheen stortten camera's zich op 'foute' dorpingen die protesteerden tegen asielzoekerscentra, dit jaar zijn met de zelfde ijver 'de' Marokkanen aan de kaak gesteld.

De eenvormigheid gaat onder de vlag van pluriformiteit. Onder de paraplu van kranten-monopolist PCM (ook NRC Handelsblad) streefden vijf redacties naar vijf

identieke nationale, paarse kwaliteitskranten. Nu het water bij de PCM aan de lippen staat, komt daar verandering in. Het Parool verliest het meerderheidsaandeel in PCM en wordt overgenomen door een Belgische ondernemer die het anders gaat aanpakken. Algemeen Dagblad regionaliseert en Trouw boekte lezerswinst met een levensbeschouwelijk accent.

Het Parool is de ideale krant voor veel journalisten - Amsterdam, progressief en levendig. Maar een krant die de meeste journalisten graag voor zichzelf maken, hoeft nog niet aan te slaan bij het publiek. Het Parool leidt al tientallen jaren verlies. De vraag is dus wat Balkenende bedoelt met zijn pleidooi voor „authenticiteit” van de media, want authentiek is Het Pa-

de week is niet uniek Nederlands Amerikaanse media zijn geconcentreerd in conglomeraten als *General Electric*, *Time/Warner*, *Disney* en *Viacom*. Ze stortten zich op het lateloos alarm gebleken Whitewater-schandaal van president Clinton, op de Paula Jones-affaire en op Lewinsky alsof de rest van de wereld niet bestond. Presidenten scoren historische records in populariteit maar dat kan even snel weer afgelopen zijn, zo merkte president Bush I na de Golfoorlog. President Bush II haalde een nog hogere populariteit dan zijn vader en de vooraanstaande media durven de wijsheid van een oorlog tegen Irak niet in twijfel te trekken, laat staan dat ze de financiële belangenconflicten van de president verder onderzoeken. Er is even weinig debat en reflectie als in Nederland over Srebrenica indertijd. Van een klimaat waarin feiten overal op de zelfde manier vermengd worden met emotie of *entertainment*, kunnen handig manipulerende mediapolitici als Berlusconi gebruikmaken.

Minister Donner van Justitie spoorde onder meer de media in zijn begrotingsbehandeling aan om „uit de pas” te gaan, zoals een militaire colonne „uit de pas” moet om een brug niet door een gelijk cadans te laten instorten. Media kunnen elkaar minder in de gaten houden. Kranten kunnen hun eigen agenda volgen en niet die van de televisie. 'Nieuws' is iets wat journalisten zelf ontdekken en niet wat anderen reeds hebben gepubliceerd. Politiek is interessanter in zijn maatschappelijke context dan als spel op zich.

Er is te weinig informatie over de problemen die de politicus moet oplossen. Zelden wordt een politicus gevraagd wat hij bedoelt met „meer veiligheid”. Je kunt de zoveelste beroofde winkelier aan het woord te laten, maar je kunt ook uitzoeken waarom sinds de vorming van niet democratisch bestuurde politieregio's de ontevredenheid over de 0900-dienders zo is gegroeid. Je kunt je tot in het kleinste splinterpartijtje doordringen op het Haagse Binnenhof maar je kunt je ook afvragen wat politici naast Brussel nog te vertellen hebben.

Media zijn medeverantwoordelijk voor het Europese democratische tekort. Het Europese Parlement moet nog advies geven over het belangrijke besluit van de Commissie om de elektriciteit te privatiseren. Niemand zoekt uit hoe de Nederlandse europarlementariërs over dit vraagstuk gaan stemmen. Dat horen we pas als een grote stad over vijf jaar op zwart gaat. Dan komt de colonne pas in beweging. Hoe had dit kunnen gebeuren?

Restauratie van een CDA-achtig zuilenstelsel is onmogelijk, maar journalisten zouden minder conformistisch moeten zijn. Als media een eigen pad volgen, leveren die interessanter materiaal op dan de zoveelste gezamenlijke hijs.

Maarten Huygen is redacteur van NRC Handelsblad.

WOENSDAG 11 DECEMBER 2002

PKK-kopstuk mag niet uitgeleverd

Door een onzer redacteuren
AMSTERDAM, 11 DEC. PKK-kopstuk Nuriye Kesbir (41) mag niet worden uitgeleverd aan Turkije. Dat heeft de rechtbank in Amsterdam gisteren beslist.

De rechters concluderen dat het lidmaatschap van de Koerdisch-separatistische organisatie PKK in Nederland niet verboden is en dus ook niet strafbaar. Turkije verdenkt Kesbir van terroristische activiteiten.

De rechtbank hief dinsdag de uitleveringsdetentie van Kesbir op. Dat betekent echter niet dat zij ook daadwerkelijk op vrije voeten komt. Zij zit nu in vreemdelingenbewaring, omdat haar verzoek tot politiek asiel is afgewezen. Volgens haar advocaat V. Koppe maakt Kesbir niettemin een goede kans om binnenkort daaruit te worden ontslagen, mogelijk zelfs volgende week. Koppe meent dat Nederland Kesbir niet kan uitzetten als ongewenst vreemdeling.

Met de uitspraak van de Amsterdamse rechtbank komt vast te staan dat lidmaatschap van de presidentiële raad van de PKK geen strafbaar feit is naar Nederlands recht. Koppe: „Dat betekent veel voor de PKK, ook in de rest van Europa. In die zin is dit een verstrekkende uitspraak.”

Kesbir werd op Schiphol gearresteerd toen ze met een vals pas-

poort Nederland probeerde binnen te komen. Turkije verzocht in januari om Kesbirs uitlevering omdat zij daar wordt verdacht van lidmaatschap van de Koerdische arbeiderspartij PKK en zich in die hoedanigheid schuldig gemaakt zou hebben aan terroristische activiteiten. Nederland vroeg daarop om aanvullende informatie, omdat de strafbare feiten die de Turken in het uitleveringsverzoek opsomden, naar Nederlands recht, geen strafbare feiten zijn. Nederland kent geen wettelijk verbod op terroristische organisaties.

De PKK, die kortgeleden zijn naam heeft veranderd in Congres van Vrijheid en Democratie in Koerdistan (KADEK), staat op het punt geplaatst te worden op de Europese lijst van terroristische organisaties. De PKK is, anders dan in sommige lidstaten van de EU, niet verboden in Nederland. Het Kamerlid Eurlings (CDA) vindt dat Nederland niet langer moet afwijken van andere lidstaten. Dat zou volgens Eurlings inhouden dat ook de Koerdische organisatie PKK in Nederland moet worden verboden. Het openbaar ministerie (OM) heeft twee weken de tijd om cassatie aan te tekenen bij de Hoge Raad tegen de uitspraak van de rechter. Indien het OM daartoe overgaat, moet de hele zaak opnieuw worden behandeld.

Zaterdags Bijvoegsel

Dit weekend ontmoet de Russische president Poetin zijn Kaukasische zuiderbuur Edoeard Sjevardnadze. Die is al tien jaar leider van Georgië en even zolang verwickeld in een vete met Moskou. Over olie, Al-Qaeda en byzantijnse intriges. 'Voor je het weet, plunder je elkaar.'

Coen van Zwol

Gaat er een dag voorbij zonder Edoeard Sjevardnadze? Journaliste Natia Zambachidze kan heren. „Hij is als Coca-Cola, overal en altijd.” In haar kinderjaren was hij als partijleider van Georgië al dagelijks op televisie. „Dan zag je hem Russisch praten met de kaders, want dat moest toen.” Toen hij in 1985 naar Moskou vertrok als minister van Buitenlandse Zaken van zijn vriend Gorbatsjov, zag Zambachidze hem furor maken onder de groten der aarde. In 1992 keerde de verloren zoon terug naar een in chaos verzonken vaderland. Hij speelde de krijgsheren van de megalomane president Zviad Gamsachoerdia tegen elkaar uit, verloor een oorlog tegen het afvallige republiekje Abchazië en werd met ruime marges en enige stembusfraude tot president gekozen. Want alleen de zekere hand van deze 74-jarige kan rust brengen, denken veel Georgiërs.

Natia snakt nu naar het post-Sjevardnadze-tijdperk. Wekelijks geeft de geblondeerde journaliste op tv-kanaal Roestavi 2 kritisch commentaar op zijn doen en laten. „Wij zijn een schitterend juweel in zijn kroon”, zegt ze. „Zolang wij uitzenden, lijkt het hier waarachtig wel een democratie.”

Maar vorige lente werd een bekend commen-

Waar is het saaie mannetje?



gehouden met muren en prikkeldraad was niet houdbaar, dat begreep hij toen al. „Toch hoopte ik dat er iets anders voor in de plaats kwam. Maar we smeten gewoon alles neer en vertrokken. Dat deed pijn.”

Zo'n tien jaar later, op 28 oktober 1999, vroeg Poetin – toen nog premier – president Jeltsin om Sjevardnadze te bellen. Rusland was Tsjetsjenië binnengevallen, vluchtelingen, strijders en gewonden stroomden zuidwaarts naar de Pankisi-vallei in Georgië. Mocht Rusland de vallei militair bezetten? Ja, zou Sjevardnadze hebben gezegd. Nee, was het een dag later. Georgië wilde bij nader inzien niet dat de oorlog op zijn grondgebied werd uitgevochten. Sindsdien, zegt Moskou, trekken moslimvrijwilligers via Georgië naar het Tsjetsjeense front en voorzien corrupte Georgische officieren de Tsjetsjenen van wapens. Een steen des aanstoots is Chizir Aldamov, de Tsjetsjeense vertegenwoordiger in Tbilisi. „Het is uniek, een wereldwonder. Deze kleine christelijke staat die ons islamieten gastvrij kleedt en voedt”, buldert Aldamov ons toe in zijn kantoor. In 1993 vochten de Tsjetsjenen nog samen met de Abchaziërs tegen Georgië. „En zie, ik drink gewoon koffie in een café in Tbilisi, terwijl de Russische ambassadeur zichzelf moet opsluiten achter betonnen muren en lijfwachten.” De Russische druk op Georgië? Een afleidingsmanoeuvre om het eigen falen in Tsjetsjenië te verhullen, vindt Aldamov. „Rusland is een land van schoften, bestuurd door mensen zonder eerbewondering of respect die liegen en daarbij cynisch glimlachen. Denkt u dat wij Tsjetsjenen het leuk vinden om die kinderen af te slachten die Moskou op ons afstuurt met de moedermelk nog op de lippen?” Georgië moet niet langer voor Rusland sidderen. „Wij vechten al drie eeuwen tegen die vampiers. Met al hun wapentuig zijn ze veel zwakker dan Kaukasiërs. De Russen willen graag leven, wij zijn altijd bereid om te sterven.”

Duimschroeven

Georgiërs zien het Russische ultimatum vooral als een nieuwe poging Sjevardnadze te ondergraven. Al twee jaar leest Poetin hem periodiek de les en schroefde intussen geduldig de duimschroeven aan. In de winter draaide de Russische gasleverancier Itera soms de kraan dicht zodat Tbilisi zonder stroom zat. Honderdduizenden Georgiërs in Rusland moeten plotseling visa kopen. De voortgaande verpaupering leidde in Georgië tot irritatie, die een uitweg vond in de protesten rond tv-zender Roestavi 2.

het parlement. Hij kent de dwarsverbanden tussen de Georgische zakenclans en de ministeries die zij beheersen. De politie drukt zwaar op het land, zo meent hij. Met 30.000 man ruim tweemaal zo groot als het leger, consolideerde de politie in de jaren negentig de macht van Sjevardnadze. Nu geldt ze als een bolwerk van corruptie en byzantijnse intriges. Targamadze heeft aanwijzingen dat de narcoticabrigade samen met Tsjetsjeense en Turkse bendes de doorvoer van heroïne naar Europa regelt. „Vorig jaar zijn in een grote actie bijna alle dealers in Tbilisi van straat geveegd en vervangen door politiedealers.”

Maar Targamadze staat onder curatele van hetzelfde orgaan dat hij uit hoofde van zijn functie onderzoekt. Na een auto-ongeluk kreeg hij een pak slaag van een groepje verkeersagenten. Die klaagden hem de volgende dag later aan wegens mishandeling. „Het zijn slimmerdjes”, zegt hij. „Ze zetten me niet achter de tralies, dat zou het westen verontrusten. Wel moet ik me tweemaal per week op het bureau melden en mogen ze dagelijks huiszoeking doen.” Onlangs schopten „sportieve lieden” in leren jassen de deur van het 'Liberty House' in, waar hij vaak verkeert. Ze vernielden computers en sloegen de aanwezigen halfdood.

Wie deelt de lakens uit in Georgië? Drie Sjevardnadze-clans, doceert Targamadze: de clan van de neef, de clan van de dochter en de clan van de zoon. Neef Noegzar Sjevardnadze was de pionier. Zijn eerste fortuin maakte hij met sigarettensmokkel, samen met zijn klasgenoot en de latere politieminister Kacha Targamadze. Zij verdrongen Igor Giorgadze, het hoofd van de geheime dienst die de sigarettensmokkel in handen had. Die beraamde vervolgens een aanslag op pater familias Edoeard. Daarna kreeg Noegzar ook de import van benzine onder controle. Targamadze: „Hij is nu bij oom Edoeard uit de gratie. Hij teert op zijn onroerend goed en stort zich op allerlei kortlopende zwendeltjes.”

Sterker is de clan van dochter Manana. Haar echtgenoot Gija Dzjochtaberidze bezit Magti-GSM, een bedrijf voor mobiele telefonie, en de kunstmestfabriek Azot. Targamadze: „Er is een grote vraag naar kunstmest. Maar Azot wordt leeggemolken volgens het standaardrecept van de post-sovjetzwendel. Verkoop je product tegen kostprijs aan een offshore bedrijf, die de winsten naar het buitenland doorsluis. Neem veel te dure energie af van je eigen leverancier, Magti Gas and Chemicals. Laat de schulden zich opstapelen, betaal de arbeiders geen salaris en dump daarna het kaalgeplukte karkas.” De clan van de dochter controleert ook de mangaanindustrie en het transitieverkeer van Russische stroom naar Turkije.

De stroom wordt bestierd door

„Het verhaal wil dat hij een videotape had waarop politiegeneraals overleggen hoe ze drugswinsten verdelen. Dat kan een mythe zijn, maar het punt is dat iedereen in die mythe gelooft.” Na nieuwe onthullingen over politiecorruptie volgde in oktober een inval, zogenaamd om de boeken van Roestavi 2 te controleren. Daarop volgde straatprotest van een omvang die iedereen verraste. Sjevardnadze wankelde, om zijn huid te redden ontsloeg hij zijn kabinet. Zelf bleef hij aan. Zambachidze: „Sindsdien is hij niet meer de oude. Over ruim twee jaar is zijn tijdperk voorbij. En ondanks alles ben ik bang voor een toekomst zonder Sjevardnadze.”

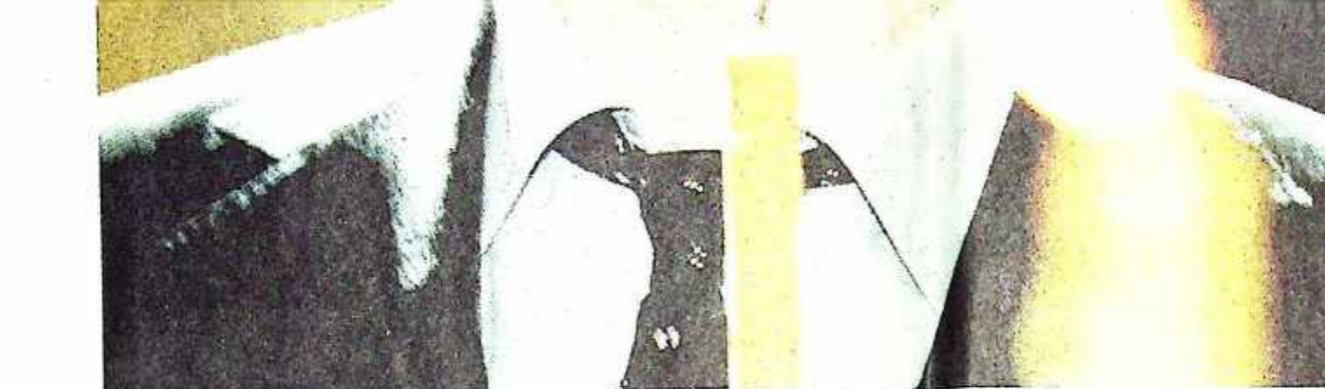
Principes

Georgië zonder Sjevardnadze: het Kremlin vindt dat de hoogste tijd. Al zo'n tien jaar is Moskou in een vete verwickeld met zijn Kaukasische zuiderbuur. De twistpunten zijn legio. Sjevardnadze's pro-westerse koers, zijn geflirt met de NAVO, zijn gedogen van Tsjetsjeense rebellen, zijn enthousiasme voor de GUUAM, een anti-Russisch verbond van ex-sovjettrepublieken, en voor de BTC, de pijpleiding die Kaspische olie buiten Rusland om via Georgië naar Turkije gaat pompen. Georgië wijst op zijn beurt op Moskou's steun aan de afgescheiden regio's Abchazië en Zuid-Ossetië, de onwil om de Russische militaire bases in Georgië te ont-ruimen, het periodiek afsnijden van het gas, de moordaanslagen op Sjevardnadze in 1995 en 1998.

Een zwak en instabiel Georgië bestendigt Ruslands machtspositie op de Kaukasus, zeggen ze in Tbilisi. Maar soortgelijke belangen heeft Moskou in buurland Azerbajdzjan, waarmee Poetin wél een pragmatische relatie heeft opgebouwd. De vete lijkt bovenal persoonlijk. Russen haten Sjevardnadze even hartgrondig als westerse staatslieden hem liefhebben. En om dezelfde reden.

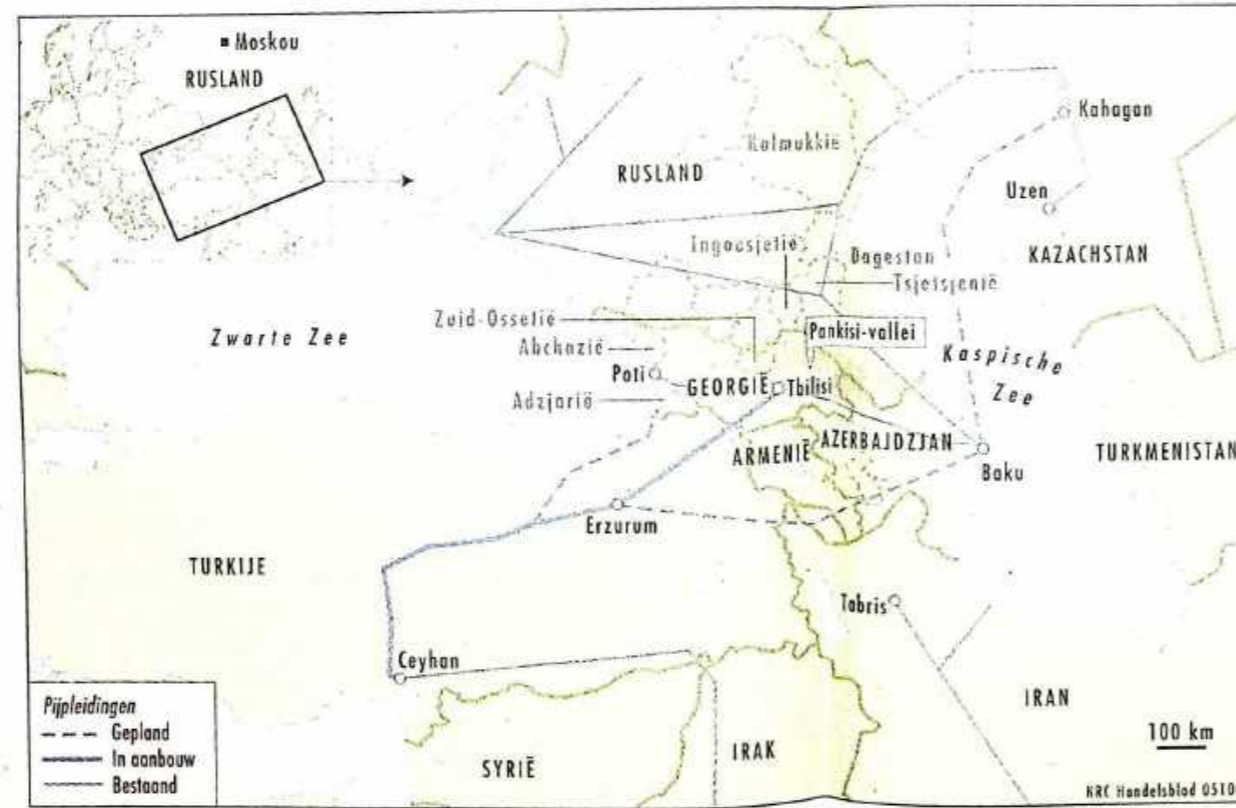
Politiek Moskou reageerde opgetogen op 11 september, toen president Poetin Georgië grimmig voor een ultimatum stelde: ontwapen de Tsjetsjeense 'terroristen' in de Pankisi-vallei of Rusland komt daar zelf in actie. Er volgde in Rusland een schrille mediacampagne die nog altijd doordert. „Een man van principes”, fleemt een stem op ORT, Ruslands eerste tvkanaal, bij archiefbeelden van een jonge Sjevardnadze die de seniele sovjetleider Brezjnev stroop om de mond smeert. Hij gaf de NAVO het Oostblok op een presenteerblad, klaagt een oude generaal. Igor Giorgadze, oud-chef van de Georgische geheime dienst die in Moskou woont sinds zijn mislukte poging Sjevardnadze op te blazen, roddelt minutenlang over de verdorvenheid van de 'witte vos' en diens entourage.

Rusland wenst Sjevardnadze collectief dood. De krant *Kommersant* drukte onlangs een foto uit 1995 af: Sjevardnadze versuft en bloedend na de bomaanslag. „Ditmaal komen je westerse



De president van Georgië, Edoeard Sjevardnadze, tijdens een bezoek aan de kathedraal van de vroegere Georgische hoofdstad Mtscheta Foto Reuters

Drie Sjevardnadze-clans beheersen het corrupte Georgië



vrienden je niet helpen”, luidde het verlekkerde bijschrift. Wensdenken, want Washington blijft Sjevardnadze steunen. Al jarenlang is Georgië, strategisch bolwerk tegen Rusland, de derde ontvanger van Amerikaanse hulp, na Israël en Egypte. In maart stuurde Amerika tweehonderd militaire adviseurs om het arme en munitiege Georgische leger te trainen en te bewapenen. Om de Pankisi-vallei te zuiveren van Al-Qaeda-elementen, zegt Washington.

Om de afgescheiden regio's Abchazië en Zuid-Ossetië in het nauw te drijven, vrees Moskou. Georgië blijft een geopolitiek kruisvat. Rusland lijkt in Georgië vooral uit op revanche voor het roemloze einde van de Koude Oorlog, zo lijkt het. De militaire en de politieke elite in Moskou vergeven hem nooit dat hij zonder slag of stoot het imperium weggaf. Was Gorbatsjov een goedgelovige sukkel, bij Sjevardnadze vermoeden ze kwade opzet. De bitterheid is met

name groot bij een gewezen KGB-kolonel die op een winteravond in 1989 op de trappen van zijn kantoor in Dresden een menigte woedende Oost-Duitsers trachtte te kalmeren. „Ik belde onze strijdkrachten. Die antwoordden: we kunnen niets doen zonder orders uit Moskou. En Moskou zweeg.” Die nacht, vertelde die KGB'er, Vladimir Poetin, in een interview, stond hij er alleen voor en was zijn moederland in het niets opgelost. Een Oost-Europa bijeen-

dat zou het westen verontrusten

Maar nu economische druk plaatsmaakt voor militaire dreigementen, zit Sjevardnadze weer stevig in het zadel. De oppositie staat nu weer als één man achter de president. Zo helpt hij wel vaker zijn falen als natiebouwer te verdoezelen. „Als Poetin hem wil lozen, pakt hij het onhandig aan. Wie nu kritiek op hem heeft is een Russische huurling. Zo verdedigt Sjevardnadze zijn fort”, vat de Georgiër Levan Berdzinijvili de situatie samen.

Meer dan een adempauze is het niet, denkt hij. Inmiddels erkennen zelfs de westerse sponsors dat Georgië bijna een 'mislukte staat' is. Corrupt, ordeloos, verpauperd, niet in staat zichzelf te besturen. En dat rekenen ze ook Sjevardnadze aan. Tien jaar lang was hij de hoogste arbiter. Die kracht is nu zijn zwakte, meent Berdzinijvili, directeur van de bibliotheek van Tbilisi en de populairste commentator van Georgië. „Als hij de status-quo niet te lijf gaat, blijven we een semi-anarchistische bananenrepubliek. Maar hij is de status-quo.”

Sjevardnadze verklaarde vorig jaar weer eens de oorlog aan de corruptie. Hij schoof jonge politici naar voren, zoals de in Amerika opgeleide minister van Justitie Michail Saakasjvili en parlementsvoorzitter Zoerab Zjvania. Maar toen zij serieus gingen optreden, trok de president het kleed onder hun voeten weg. Saakasjvili kwam met een wetsontwerp dat bureaucraten verplichtte hun inkomsten op te geven. Dat maakte hem populair, want niets is irriteranter dan de pronkzucht van de elite. Berdzinijvili: „Georgiërs kunnen de neiging tot opscheppen niet weerstaan. Onze ministers moeten gewoon te koop lopen met hun miljoenenvilla's en zwembaden.” Dat wetsontwerp noemde de president neo-bolsjewistisch en on-Georgisch. „Hij vond dat we vroegere corruptie moesten vergeven en voortaan als eerlijke mensen moeten leven”, zegt Berdzinijvili. Saakasjvili trad af.

Berzinijvili gelooft niet dat de president zelf corrupt is. „Hij heeft geen eigen auto, geen computer, geen mobiele telefoon. Hij leeft in een bescheiden huisje met slechte meubels en een antieke sovjetkoelkast uit Minsk.” Die sobere levensstijl is ook zijn zelfrechtvaardiging. Berzinijvili: „Hij is een sovjetmens van mijn generatie. Nooit zal hij steekpenningen aannemen voordat hij een besluit neemt, maar een cadeautje achteraf is welkom. Hij strijdt al dertig jaar tegen corruptie, maar waarom gaat het van kwaad tot erger? Omdat hij denkt dat het een morele kwestie is, dat je gewoon integere mensen moet benoemen. Maar ons systeem is zo verrot dat niemand zich eraan kan onttrekken. Een minister die dat probeert ontregelt alles.” Givi Targamadze heeft problemen met de politie. Hij is lid van de anticorruptiecommissie van

diens schoonvader, de patriarch Goeram Achvlediani. Hij importeert graan en meel, bezit vijf banken, transportbedrijven, de haven van Poti, het vliegveld van Tbilisi en de nationale luchtvaartmaatschappij. Achvlediani elleboogde neef Noegzar uit de benzinehandel. Targamadze: „De relaties zijn gespannen, de haat zit zeer diep. Bij familiefeestjes zitten de neef en de schoonvader buiten in hun auto te wachten tot de president arriveert, anders vliegen ze elkaar in de haren. Ons land is klein. Voor je het weet, plunder je elkaar.”

Alles draait om eer

Georgië is straatarm en diep verdeeld. Het is maar beter als Sjevardnadze verdwijnt, meent Natia Zambachidze. „Hij is te groot voor ons. We hebben een kleurloos, saai mannetje nodig. Iemand die op normale toon met het Kremlin kan communiceren.” Maar zullen de Georgiërs elkaar dan niet opnieuw naar de keel vliegen, zoals in 1992? Of eigenlijk gedurende hun hele geschiedenis? Georgië heeft een individualistische, opvliegende cultuur, alles draait om eer. „Meldt u bij ons als het luchthavenpersoneel de eer van uw burgerrechten schendt”, valt al op het vliegveld van Tbilisi te lezen. Niet uw burgerrechten, maar 'de eer van uw burgerrechten'. „We zijn traditioneel ingesteld”, meent Berzinijvili. „Sommige concepten komen u wellicht wat middeleeuws voor.”

Op vijf miljoen inwoners kent het land 114 politieke partijen. Aanhangers van de vermoorde ex-president Gamsachoerdia protesteren al drie maanden onafgebroken voor het parlement. Tweehonderd mannen en vrouwen zitten op de trappen. Net zolang tot de president vertrekt, zegt Gamsachoerdia's weduwe Manana koppig, want hij is een moordenaar, een usurpator en een marionet van Moskou. Zij leidt het protest vanuit haar gebutste Peugeot. Dat soort passie is de norm. Een leider als Sjevardnadze kon alleen uit het sovjetsysteem voortkomen, meent Berzinijvili. Slecht opgeleid, geen versierder, gematigd, sober levend; abnormaal kortom. „Zijn gevoel voor humor redt hem. Sjevardnadze is een van de grappigste mannen van het land, en hier schieten we niet op clowns.” Maar wie koos het land zodra het onafhankelijk werd? Gamsachoerdia, een hysterische intellectueel, grenzeloos ambitieus, een vurig christen, een vrouwenjager. „Hij richtte ons bijna te gronde. Gematigdheid geniet geen respect. Voor een radicaal is altijd plaats.”

Kan het nog wat worden met de hervormers met hun Harvard-opleidingen, die nu de beste papieren hebben voor de opvolging? „Als ze het spel leren spelen”, denkt Berzinijvili. „Op zondag naar de kerk, veel over voetbal praten, zeggen dat je een familieman bent, maar met een ondeugende twinkeling in je ogen. En intussen geruchten verspreiden over je talloze maitresses. Dan maak je een kans.”

Grote Spel rond de Kaspische olie nadert ontknoping

Energiechantage en politiek gekonkel voeren de boventoon bij de aanleg van de BTC-pijpleiding van Baku naar Ceyhan. Vanaf 2005 zigzagt een enorme oliestroom van de Kaukasus naar de Middellandse Zee.

Door onze correspondent
COEN VAN ZWOL

TBILISI, 9 OKT. In het stadje Borzjomi vreezen ze het ergste: zal de pijpleiding waar dagelijks een miljoen vaten olie door naar Turkije wordt gepompt, het beroemde Georgische bronwater bedreigen? Borzjomi heeft een imago van kristalheldere zuiverheid te verliezen. „Milieu is een schone zaak”, zegt de Georgische parlementariër Roman Gotsiridze. „Maar we hebben onze keus gemaakt. Olie wint het van water.”

Twee weken geleden schepten de Amerikaanse minister van Energie samen met de presidenten van de Kaukasische republieken Georgië en Azerbajdzjan zand over het eerste buisdeel van de BTC, de pijpleiding van Baku naar Ceyhan in Turkije. „Een droom komt uit”, zei de met stof overdekte Azerbajdzjaanse president Alijev. Collega Sjevardnadze van Georgië knikte instemmend. Het Kremlin vond het niet nodig om felicitaties te sturen.

In de Kaukasus wordt een nieuw hoofdstuk geschreven in het 'Grote Spel' rond de Kaspische olie. Sinds 1999 pompt een kleine pijpleiding al een stroompje olie van Baku naar de Georgische Zwarte Zee-haven Soepsa, maar de BTC is van een ander kaliber. Vanaf 2005 zigzagt een enorm volume aan Kaspische olie via een bizarre route van 1.730 kilometer naar de Middellandse Zee. Buiten bereik in Rusland en Iran, met een grote



In aanwezigheid van de Turkse premier Mesut Yilmaz en energieminister Zeki Cakan wordt de laatste hand gelegd aan de oliepijpleiding in Turkije (Foto AP)

boog om de roerige regio Nagorno Karabach en de Russische bondgenoot Armenië heen. En dwars door Georgië, dat een pro-westerse koers vaart.

Rusland en Iran bieden snellere en goedkopere routes, maar de BTC heeft minder met economie dan met energiepolitiek te maken. Turkije wil de BTC om de Bosporus te ontlasten: 55.000 schepen, waaronder 5.500 olietankers, ver-

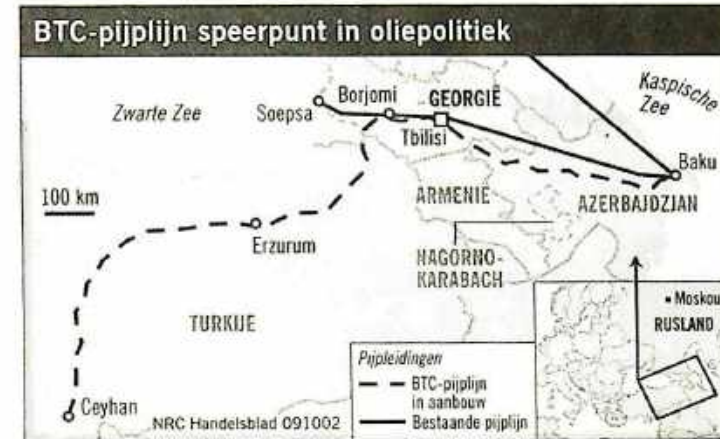
dringen elkaar nu jaarlijks in de twaalf bochten van deze nauwe zeestraat. De Verenigde Staten gunnen Rusland geen monopolie op de doorvoer van Kaspische olie. Azerbajdzjan wil zijn olie niet langer tegen ongunstige tarieven naar Rusland pompen en staat met Iran op gespannen voet.

En Georgië? Dat hoopt dat de BTC als kunstmatige ruggengraat fungeert. Wanneer de pijpleiding

eenmaal over zijn bodem loopt, zal het westen Georgië robuuster steunen bij conflicten met regionale bullebak Rusland. „Pas als de BTC er ligt, wordt Georgië onafhankelijk”, meent de Georgische analist Michail Chatsjkoenashvili. „De BTC is het voornaamste probleem in onze relatie met Rusland. De rest is een afgeleide.” Sterker nog, Chatsjkoenashvili meent dat Rusland het afgelopen decennium

Georgië louter destabiliseerde om aanleg van de BTC te voorkomen.

Tot vorig jaar schoot het niet op met de BTC. De oliemaatschappijen betwijfelden of het project van 2,7 tot 3,7 miljard dollar zijn geld zou opbrengen. Azerbajdzjan zou onvoldoende olie produceren. „Je kan olie door een pijpleiding duwen, maar je kan het er niet doorheen trekken”, zei Chevron-toeman Richard Matzke sceptisch.



Economisch is het project aantrekkelijker geworden nu naast de oliepijp een gaspijp wordt gelegd die jaarlijks tien miljard kubieke meter gas van het enorme Shah Deniz-gasveld naar het Turkse Erzurum zal pompen. Washington zette het afgelopen jaar in het kader van de nieuwe doctrine van energieviligheid de schouders onder de BTC, waarna de leningen loskwamen. Dus kan het consortium onder leiding van BP aan de slag. In 2004 is de BTC klaar, het jaar daarop treedt hij in werking.

Michail Chatsjkoenashvili heeft hoge verwachtingen van de BTC. De winst van het olietransport – volgens schattingen oplopend van 20 tot 60 miljoen dollar per jaar – en de honderd miljoen dollar die wordt besteed aan landaankopen zijn mooi meegenomen. Maar bovenal brengt de BTC politieke stabiliteit en zal de Georgische afhankelijkheid van gasleverancier Rusland verminderen. Georgië krijgt namelijk 5 procent van het gas dat van Azerbajdzjan naar Turkije stroomt, een half miljard m³ per jaar. De import uit Rusland draagt momenteel 1,2 miljard m³ gas.

Dat is welkom, want Georgië is zeer kwetsbaar voor energiechan-

tage. In het verleden draaide de Russische gasleverancier – eerst Gazprom, nu Itera – de gaskraan herhaaldelijk dicht. Zoals in de winter van 2001, toen Itera 179 miljoen dollar opeiste. Tbilisi zat daardoor in de kou en had dagelijks slechts enkele uren stroom. De mondaine Roestaveli-boulevard klonk met honderden brommende en rokende generators als een bouwput. Boze inwoners liepen te hoop tegen president Sjevardnadze. Deze zomer werd de gaskraan weer dichtgedraaid na een financieel geschil.

De kans bestaat dat het opnieuw een koude en akelige winter wordt, vreest Chatsjkoenashvili. „We moeten ons nog even schrap zetten tot het gas uit Azerbajdzjan gaat stromen.” President Sjevardnadze betwijfelt of zijn land dat geduld kan opbrengen. „Als het licht deze winter uitgaat, is het voorbij”, liet hij zich onlangs ontvallen. Dat verklaart waarom Georgië op de drempel van zijn energie-onafhankelijkheid zich alsnog in de armen van Rusland stort. Tot ontsteltenis van de oppositie stelde de president namelijk begin september voor het bedrijf Tbilgaz aan gasleverancier Itera cadeau te doen. Tbilgaz dis-

tribueert gas naar appartementen en bedrijven in en rond de hoofdstad. Het zeer corrupte bedrijf liet de gaspennings van de burgers en bedrijven jarenlang in een zwart gat verdwijnen, waardoor de schuld aan Itera tot bijna 11 miljoen dollar opliep. Inmiddels staat het leidingnet door verwaarlozing op springen. De komende jaren zijn investeringen van 120 miljoen dollar nodig.

De Georgische regering wil het bedrijf nu in handen van een joint venture geven, waarin Itera een aandeel van 51 procent krijgt. „Waanzin. We maken onze gasleverancier tevens tot distributeur. Itera gaat heus niet op zoek naar het goedkoopste gas”, zegt Roman Gotsiridze, hoofd van de budgetcommissie van het Georgische parlement. Bovendien wordt Itera niet verplicht in Tbilgaz te investeren. „Zelfs de schuld schelden ze niet kwijt.”

Het probleem is dat de regering heeft zitten slapen, meent Gotsiridze. Het koesterde de onrealistische hoop Tbilgaz aan een westers bedrijf te verkopen, tot de onderhandelingen met het Israëlische Tahal in juni vastliepen. „Nu nadert de winter en raakt men in paniek. Dus geeft het een Russisch bedrijf de sleutel tot onze industrie. Alles om maar niet te worden afgesneden.” Die angst is overdreven, meent Gotsiridze, want Rusland kan de kraan slechts slechts voor korte tijd dichtdraaien. De reden is simpel: Georgië krijgt gas via dezelfde pijpleiding als Armenië, Ruslands vazal. „Dus als wij geen gas krijgen, zit Armenië ook zonder.”

Komende maand hoopt de regering het contract met Itera te ondertekenen. De woede bij de oppositie is groot. „Het is de vraag wat de grootste protesten gaat opleveren”, zegt commentator Levan Berdzinisjvili. „Tbilisi zonder gas of Tbilgaz in handen van de Russen.”

Een zeldzaam voorbeeld van mediamishandeling hebben we afgelopen maanden gezien in de berichtgeving rondom de mensen die op 14 maart een paar taarten naar de politicus Pim Fortuyn wierpen. Ze deden dit terwijl hij alle camera's op zich gericht zag bij de presentatie van zijn nieuwste boek in Nieuwspoor in Den Haag. De actievoerders, die onder de naam 'Biologische Bakkers Brigade' opereerden, lieten hun actie vergezeld gaan van een korte persverklaring, waarin ze uitlegden dat ze het op 's mans imago voorzien hadden vanwege de racistische campagne die hij aan het voeren was. De actievoerders hadden het daarbij willen laten. De actie was duidelijk genoeg en zoals een goede dichter vaak weinig zin heeft om zijn literaire arbeid nader te verklaren, zo hadden de gebakwerpers weinig aan hun oeuvre toe te voegen, hoe hard allerlei media daar ook om smeekten. Tot hun grote verbazing waarde er echter al snel een onuitroeibaar spookverhaal door medialand, namelijk dat de taarten niet lekker waren geweest, maar vol stront, braaksel of kippepoep hadden gezeten. Dit was een verzinsel dat journalisten bedacht hadden en dat vervolgens door alle collega's nagepapegaaid werd. Het hardnekkige sprookje kwam de wereld in, doordat er tijdens de actie ook een potje met stinkende aardappelsmurrie geopend werd, en het dientengevolge ging stinken in de zaal. Aan de taarten mankeerde echter niets.

De taartgooiers hadden vervolgens de enorme pech dat hun doelwit twee maanden later vermoord werd. Daar hadden ze natuurlijk niets mee te maken, maar er werd moord en brand geschreeuwd. Door aanhangers van Fortuyn en in media werden uit het niets verbanden gesuggereerd. De media deden hun eerdere sprookjescampagne nog eens dik over, overal werd weer het bericht verspreid dat de taarten vol troep zouden hebben gezeten. Vanuit Extra! (een tijdschrift voor onafhankelijke media) hebben we na een paar dagen een persbericht uit doen gaan met het verzoek om die leugens te rectificeren. Slechts twee van de tientallen media die we het bericht toestuurd (Het Parool en Milieudefensie) plaatsten het.

Vervolgens werden drie mensen die verdacht werden van de taartactie met veel machtsvertoon van hun bed gelicht en drie dagen gevangen gehouden. Na die dagen moesten ze vrijgelaten worden en moesten de autoriteiten verklaren dat er geen sprake was van een verband met de moord. Maar in de media stond de taartactie wederom in de volle belangstelling en weer volgde de lawine leugens over de smerige inhoud van de taarten. De Volkskrant presteerde het om dit in één uitgave drie keer te schrijven. Pas na aandringen plaatste de Volkskrant een ernstig uitgebeende versie van een ingezonden brief. De NRC en Trouw ('baksels met kippenstront en braaksel') plaatsten helemaal niets.

De gearresteerde actievoerders konden naast de leugens over de rotte taart ook nog eens het genot proeven van een hoop onsmakelijk geschrijf over hun persoon. De Telegraaf maakte het daarbij verreweg het bontst. Eerst schreef deze op de voorpagina dat er banden zouden bestaan tussen de taartactivisten en de vermoedelijke moordenaar van Fortuyn. Daarbij werden de nodige 'bewijzen' opgevoerd, bijvoorbeeld dat de persverklaring van de taartactie op een website stond waarop óók verklaringen van radicale dierenactivisten stonden. Kun je nagaan. De twee 'journalisten' die De Telegraaf op de taarters had gezet, Harrie Nijen Twilhaar en Jolande Westdorp, stonden trouwens al de dag voordat de politie de arrestatie pleegde bij de latere arrestanten op de stoep. Vervolgens fabriceerden ze in de krant een verhaal over de arrestanten, waar echt geen hond brood van lust (inclusief de bekende Telegraafspoken zoals dat om het huis van de arrestanten ladingen 'vuile spuiten en naalden rondslingeren'). Om achter persoonlijke details van een van de arrestanten te komen, werden familieleden gebeld, waarbij de journalisten voorwendden van GroenLinks te zijn... Een stuk in HP/De Tijd van 24 mei was overigens zo mogelijk van een nog lager niveau.

Verbluffend was ook een internetactie van de filmmaker en beroepszuurpruim

Aug 2002

Theo Van Gogh. Hij bestookte medialand met het (volstrekt verzonnen) bericht dat een van de drie taartarrestanten de vriendin van de vermoedelijke moordenaar van Fortuyn zou zijn. De arrestanten die, mede omdat er ernstige bedreigingen uit extreemrechtse hoek tegen hen circuleerden, weigerden hun naam te zeggen, stonden machteloos tegen dit gerucht. Van Gogh beweerde op zijn website dat hij getipt zou zijn door Hammerstein, de advocaat die samen met Spong voor Fortuyn optreedt. Het was een volstrekt verzonnen verhaal, en Van Gogh was nog te beroerd om een rectificatie te plaatsen toen de arrestanten vrijgelaten werden.

Het gooien van taarten naar politici wordt al sinds de jaren '60 gedaan, in vele plaatsen op de aardbol. Er bestaan tientallen websites over. Het is een van de weinige middelen die actievoerders tot hun beschikking hebben om pompeuze machthebbers een hak te zetten en iedereen snapt dat het middel verder geen kwaad kan. Of zoals Noel Godin, de Belgische taartgooier die al minstens veertig geslaagde taartacties heeft uitgevoerd, verklaard heeft 'het beschadigt slechts hun ego, verder niets'. Alleen in Nederland willen de media de grap niet snappen, en maken ze er een gruwelijke aanslag van. Een moraal heeft dit hele verhaal misschien toch wel, en dat is dat taartacties bij uitstek een media-actie zijn. Als je zo'n actie doet, moet je vervolgens blijven spelen met de media en ze blijven voeren met informatie, anders word je hun speelbal. Het is de vraag of de wrange draai die de media aan de taartactie gegeven hebben, gekeerd had kunnen worden als de taarters actiever gereageerd hadden op de stroom leugens die er op gang kwam. Al kan men er ook begrip voor hebben als mensen geen zin hebben om nog wat te maken te hebben met diezelfde media die zo met hen omgaan. Ondertussen is er een groeiende lijst journalisten, advocaten en filmmakers die een flinke slagroomtaart in het gelaat verdiend hebben.

Kees Stad

Extra media van 28 juni 2002
www.extra-media.nl

- > Macedonia Section of the "Green Interstate" under Construction
- >
- > 2. U.S. Troops Rescue Albanian Terrorists, Causing Anti-American Riot in Macedonia
- >
- > U.S. Diplomat Shot and Wounded, Others Sent Out of the Country
- >
- > SKOPJE, June 26 - The American president who said during his election campaign that he would pull the U.S. troops out of the Balkans has just done a turn-about-face. George W. Bush pushed the U.S. deeper into the Balkans quagmire when an unspecified number American G.I.'s were ordered Monday to rescue some 320 secession-minded Albanian terrorists from Aracinovo, a small town only six miles northeast of Skopje, Macedonia's capital. The U.S. troops marshaled 15 buses, 3 trucks, 3 ambulances and 16 Humvees for an operation in which the Albanian rebels were whisked off to safety of the NATO-occupied Kosovo (see the map at our web site).
- >
- > The news of the American G.I.'s coming to the aid of Albanian terrorists spawned a huge riot in Skopje, during which the Macedonian Parliament was occupied by some of the over 5,000 angry citizens for several hours. Protesters fired guns in the air and shouted anti-western slogans during the night of June 25-26. The Jan. 26 New York Times carried a front page photo of the Macedonian troops trying to prevent some citizens of the Umin Dol village from attacking the 101st Airborne Division G.I.'s who were rescuing the Aracinovo Albanian rebels. Outside the capital, an American diplomat was slightly wounded, apparently accidentally, by the Macedonian army soldiers.
- >
- > It is especially ironic that the U.S. troops were ordered into action in Macedonia less than a week after George W. Bush and his senior foreign affairs officials declared that they did NOT want the U.S. troops involved in any NATO operations that were to follow an eventual ceasefire between the Macedonian government and the Albanian secessionist rebels. But saving Albanian terrorists was evidently a justified mission. Why? Because birds of a feather flock together. Albanian insurgents in Macedonia were doing Washington's bidding just as they were three years ago in Kosovo (see "Kosovo: Bosnia II, Serbia's Aztlan, Chechnya", Mar. 6, 1998).

14-07-01

the locations of the latest Albanian insurgency lie northeast of Skopje. In other words, trouble spots are AWAY from the Albanian ethnically-dominant areas. But they do lie along the route of the future oil corridor - the "Green Interstate," as we put it (see the map). So much for the latest Albanian terrorist activity having anything to do with "liberation" or "secession" of this Macedonian minority from Macedonia.

> We first pointed out in November 1995, right after the Dayton accords were signed which ended the Bosnian war, that the "Green Interstate" represents a confluence of NATO and Islamic interests. And we predicted that next conflagration point after Bosnia would be Kosovo, followed by Macedonia. We also explained why the former U.S. president, George Bush Sr., announced in December 1992 that he would the U.S. troops to this newly-formed country, and why his son is now following in his and Bill Clinton's footsteps.

> It is worthy of note that at the time these TiM articles were published, Macedonia was being hailed as a model multicultural country by the New World Order globalist elite. George Soros, for example, publicly praised Macedonia and often met with its former president Kiro Gligorov.

> In April of last year, we also elaborated in more detail on the U.S. geopolitical interests in the Balkans. The TiM editor's article "Blood for Oil, Drugs for Arms," (April 2000) was published as a front-page story in the New Dawn magazine's July-August 2000 issue.

14-07-01

... consider a top NATO official in Macedonia (Daniel Speckhard) defensively told the New York Times that the U.S. action was "a one-time offer (to save

> the rebels) aimed at bolstering peace."

>

> Really? If so, why did NATO, the Albanian terrorists' air wing and bus company, let the terrorist leave Macedonia with their weapons, rather than disarm them first?

>

> Details, details. The NATO "lie and deny" spokespeople have never been very

> strong on details or logic, as those who have followed the TiM reports during the 1999 bombing of Serbia know very well.

>

> So what does this tell us about "Dubya," the current American president, and his foreign policy team?

>

> (1) Dubya's "new way" theory: The best way of fighting international terrorism is to save the terrorists so we can fight them another day. Except for domestic terrorists, of course (McVeigh, Waco women and children; Ruby Ridge "rebels".), who must be killed to set an example for other Americans who may be unhappy with the New World Order's usurpation of the U.S. government.

>

> (2) Words are cheap. Dubya's actions speak louder than words. In Macedonia, however, they both stink.

>

> (3) One can still take Dubya at his word. Just give him long enough to change his mind and the story enough times for his word to go a full circle.

>

> (4) Any similarities with Bill Clinton and Madeleine Albright are purely accidental.

>

> No wonder Bush's approval rating back home has now dropped to 50%, the lowest level for a sitting president in five years. What the American public seems to be saying is: Clinton was bad, but a Clinton look-alike is worse.

>

> Meanwhile, back to Macedonia, why would the U.S. government not-so-secretly

> support the Albanian rebels? In a word, the answer is - OIL. Note how the

> locations of the latest Albanian insurgency lie northeast of Skopje. In other words, trouble spots are AWAY from the Albanian ethnically-dominant areas. But they do lie along the route of the future oil corridor - the "Green Interstate," as we put it (see the map). So much for the latest Albanian terrorist activity having anything to do with "liberation" or "secession" of this Macedonian minority from Macedonia.

>

> We first pointed out in November 1995, right after the Dayton accords were signed which ended the Bosnian war, that the "Green Interstate" represents a confluence of NATO and Islamic interests. And we predicted that next conflagration point after Bosnia would be Kosovo, followed by Macedonia. We also explained why the former U.S. president, George Bush Sr., announced in December 1992 that he would the U.S. troops to this newly-formed country, and why his son is now following in his and Bill Clinton's footsteps.

>

> It is worthy of note that at the time these TiM articles were published, Macedonia was being hailed as a model multicultural country by the New World Order globalist elite. George Soros, for example, publicly praised Macedonia and often met with its former president Kiro Gligorov.

>

> In April of last year, we also elaborated in more detail on the U.S. geopolitical interests in the Balkans. The TiM editor's article "Blood for Oil, Drugs for Arms," (April 2000) was published as a front-page story in the New Dawn magazine's July-August 2000 issue.

>

> GERMANY AND AMERICA

2-2-20 07

- >
- > Amply documented, the CIA is behind the KLA and the NLA rebels, who are waging the terrorist assaults against the Macedonian security forces.
- While
- > the CIA's German counterpart the Bundes Nachrichten Dienst (BND)
- > collaborated with the CIA in overseeing and financing the KLA prior to the 1999 war, recent developments suggest that the BND is not involved in Washington's military-intelligence ploy in Macedonia.
- >
- > Barely a few weeks before the signing of the "association agreement" with the European Union, German troops stationed in Macedonia in the Tetovo region were (mid March 2001) "accidentally" targeted by the NLA. While the
- > Western media --echoing in chorus the official statements-- maintains that German troops were "caught in the cross-fire", reports from Tetovo suggest that the NLA shelling "was deliberate." In any event, the incident would not have occurred had Germany's BND been working with the rebel army:
- >
- > "Up to 600 German troops were forced to leave Tetovo overnight after their barracks. were caught in crossfire. [They] were too lightly armed to defend themselves against the Albanians. The Germans will replace the departing troops with a Leopard tank squadron [belonging to the Panzer-Artillerie-Batterie division stationed in Nordrhein-Westphalen]. [T]he new [German] firepower may be used to knock out Albanian positions now established around Tetovo."
- >
- > In a bitter irony, two of the commanders responsible for the terrorist assaults in the Tetovo region had been trained by British Special Forces:
- >
- > "Embarrassingly for KFOR, it emerged that two of the Kosovo-based commanders leading the Albanian push [into the Tetovo region] were trained by former British SAS and Parachute Regiment officers in the days when NATO was more comfortable with the fledgling Kosovo Liberation Army (KLA). A former member of a European special forces unit who accompanied the KLA during the Kosovo conflict said that a commander with the nom de guerre of Bilal was organizing the flow of arms and men into Macedonia, and that the veteran KLA commander Adem Bajrami was helping to co-ordinate the assault on Tetovo. Both were taught by British soldiers in the secretive training camps that operated above Bajram Curri in northern Albania during 1998 and 1999."
- >
- > These same British trained rebel commanders view Germany as the "enemy" because Bundeswehr troops stationed in Macedonia and Kosovo --rather than providing "protection" to NLA "freedom fighters" in the same way as their British and American KFOR counterparts-- frequently detain "suspected terrorists" at the border:
- >
- > "A spokesman for the Albanians' National Liberation Army (NLA) in Pristina warned the Bundeswehr its involvement would constitute 'a declaration of war by the Federal Republic of Germany'".
- >
- > In response to NLA threats, the Bundeswehr sent in its own Special Forces, the Fallschirmjäger (Parachutists) to work with its

- > Panzer-Artillerie-Batterie squadron. German Defence Minister Rudolf
- > Scharping confirmed that "he was ready to send more tanks and troops to
- > bolster Bundeswehr forces". Yet in recent developments, Berlin has chosen
- > to withdraw most of its troops from the Tetovo region and not in any way
- > challenge the US military-intelligence play in support of the NLA
- > rebels. Some of these German troops are now stationed on the Kosovo side
- > of the border.
- > While the NLA received a shipment of brand new advanced weaponry" made in
- > America", Germany donated (mid-June) to the Macedonian Security forces all
- > terrain vehicles as well as weapons "for sophisticated infrared tracing in
- > the battlefield." According to a report from Macedonia, the small
- > contingent of German troops which still remains in the Tetovo region "was
- > under heavy attack from the terrorists who attacked them with mortar from
- > the mountains above Tetovo. That is probably the response of yesterday's
- > [14 June 2001] donation to our army made by the German government".
- > While divisions between "NATO allies" are never made public, Germany's
- > Foreign Minister Joschka Fischer --in a strongly worded statement to the
- > Bundestag directed against "the Albanian extremists in Macedonia" -- has
- > called for "a long-term arrangement, aimed to make the whole region closer
- > to Europe." (i.e. free of US encroachment). The German position is in
- > marked contrast to that put forth by the US, which requires the country's
- > government to grant amnesty to the terrorists, modify the country's
- > constitution and incorporate the NLA rebels in civilian politics.
- > "The pact reportedly called for the rebels to stop their fight in exchange
- > for amnesty guarantees. The rebels would also have the right to veto
- > future political decisions regarding ethnic Albanian rights. The accord
- > was reportedly mediated by Robert Frowick, a former U.S. envoy who currently
- > served as a Balkan representative for the Organization for Security and
- > Cooperation in Europe."
- > ...ing 1998 and
- > These same British trained rebel commanders in Germany as the "enemy"
- > because Bundeswehr troops stationed in Macedonia and Kosovo --rather
- > than providing "protection" to NLA "freedom fighters" in the same way as
- > their British and American KFOR counterparts-- frequently detain
- > "suspected
- > terrorists" at the border:
- > "A spokesman for the Albanians' National Liberation Army (NLA) in
- > Pristina warned the Bundeswehr its involvement would constitute 'a
- > declaration of war by the Federal Republic of Germany".
- > In response to NLA threats, the Bundeswehr sent in its own Special Forces,
- > the Fallschirmjäger (Parachutists) to work with its

2-7-2001

- > PHOENIX, June 30 - The following is an article contributed to TiM by Prof. Michel Chossudovsky of the University of Ottawa in Canada. We've omitted the numerous footnotes which back up Prof. Chossudovsky's analysis:
- >
- > "Washington's covert war in Macedonia purports to consolidate America's sphere of influence in southeastern Europe. At stake is the strategic Bulgaria-Macedonia-Albania transport, communications and oil pipeline "corridor" which links the Black Sea to the Adriatic coast. Macedonia stands at the strategic crossroads of the oil pipeline corridor.
- >
- > To protect these pipeline routes, Washington's goal is to install a "patchwork of protectorates" along strategic corridors in the Balkans.
- The
- > promise of "Greater Albania" used by Washington to foment Albanian nationalism is part of the military-intelligence ploy. Amply documented, the latter consists in financing and equipping the Kosovo Liberation Army (KLA) and its National Liberation Army (NLA) proxy to wage the terrorist assaults in Macedonia.
- >
- > The development of America's sphere of influence in Southeastern Europe --in complicity with Britain-- supports the interests of the oil giants including BP-Amoco-ARCO, Chevron and Texaco. Securing control and "protecting" the pipeline routes is paramount to the success of these multi-billion dollar ventures:
- >
- > A successful international oil regime is a combination of economic, political, and military arrangements to support oil production and transportation to markets.
- >
- > The Anglo-American consortium which controls the AMBO Trans-Balkan pipeline project linking the Bulgarian port of Burgas to Vlore on the Albanian Adriatic coastline largely excludes the participation of Europe's competing oil giant Total-Fina-Elf. In other words, US strategic control over the pipeline corridor is intent upon weakening the role of the European Union and keeping competing European business interests at arms' length.
- >
- > WHO IS BEHIND THE TRANS-BALKAN PIPELINE?
- >
- > The US based AMBO pipeline consortium is directly linked to the seat of political and military power in the United States and Vice President Dick Cheney's firm Halliburton Energy.
- >
- > The feasibility study for AMBO's Trans-Balkan Oil Pipeline, conducted by the international engineering company of Brown & Root Ltd. [Halliburton's British subsidiary] has determined that this pipeline will become a part of the region's critical East-West corridor infrastructure which includes highway, railway, gas and fiber optic telecommunications lines.
- >
- > And upon completion of the feasibility study by Halliburton, a senior executive of Halliburton was appointed CEO of AMBO. Halliburton was also granted a contract to service US troops in the Balkans and build "Bondsteel" in Kosovo, which now constitutes "the largest American foreign military base constructed since Vietnam". Coincidentally, White and Case LLT, the New York law firm that President William J. Clinton joined when he left the White House also has a stake in the AMBO pipeline deal.
- >
- > MILITARISATION OF THE PIPELINE CORRIDORS
- >

2-7-2001

- > The AMBO Trans-Balkans pipeline project would link up with the pipeline
- > corridors between the Black Sea and the Caspian Sea basin, which lies at
- > the hub of the World's largest unexplored oil reserves (see map of
- > <http://www.bsrec.bg/taskforce/SYNERGY/oilprojects2.html>). The
- > militarization of these various corridors is an integral part of
- > Washington's design.
- >
- > The US policy of "protecting the pipeline routes" out of the Caspian Sea
- > basin (and across the Balkans) was spelled out by Clinton's Energy
- > Secretary Bill Richardson barely a few months prior to the 1999 bombing of
- > Yugoslavia:
- >
- > "This is about America's energy security. It's also about preventing
- > strategic inroads by those who don't share our values. We're trying to
- > move
- > these newly independent countries toward the west. We would like to see
- > them reliant on western commercial and political interests rather than
- > going another way. We've made a substantial political investment in the
- > Caspian, and it's very important to us that both the pipeline map and the
- > politics come out right."6
- >
- > The Anglo-American oil giants, including BP-Amoco-Arco, Texaco and Chevron
- > --supported by US military might-- are competing with Europe's oil giant
- > Total-Fina-Elf (associated with Italy's ENI) which is a big player in
- > Kazakhstan's wealthy North East Caspian Kashagan oil fields. The stakes
- > are
- > high: Kashagan is reported "so large as to even surpass the size of the
- > North Sea oil reserves."7 The competing EU based consortium, however,
- > lacks
- > a significant stake and leverage in the main pipeline routes out of the
- > Caspian Sea basin and back (via the Black Sea and through the Balkans) to
- > Western Europe. The key pipeline corridor projects --including the AMBO
- > project and the Baku-Cehyan project through Turkey to the Mediterranean--
- > are largely in the hands of their Anglo-American rivals, which rely
- > heavily
- > on US political and military presence in both the Caspian basin and the
- > Balkans.
- >
- > Washington's design is to eventually distance all three AMBO countries,
- > namely Bulgaria, Macedonia and Albania from German-EU influence through
- > the
- > installation of full-fledged US protectorates. In other words, US
- > militarization and geopolitical control over the projected pipeline
- > linking
- > Burgas in Bulgaria to the Adriatic port of Vlore in Albania is intent upon
- > undermining EU influence as well as weakening competing
- > Franco-Belgian-Italian oil interests.
- >
- > Negotiations concerning the AMBO pipeline have been supported by US
- > government officials through the Trade and Development Agency's (TDA)
- > South Balkan Development Initiative (SBDI) "designed to help Albania,
- > Bulgaria and FYR Macedonia further develop and integrate their
- > transportation infrastructure along the east-west corridor that connects
- > them."
- >
- > The TDA points to the need for the three countries to "use regional
- > synergies to leverage new public and private capital [from US companies]"
- > while underscoring the responsibility of the US government "for
- > implementing the initiative." With regard to the AMBO pipeline, it would
- > appear that the EU has largely been excluded from the planning and
- > negotiations. "Memoranda of understanding" (MOU) have already been signed
- > with the governments of Albania, Bulgaria and Macedonia which strip the
- > countries' national sovereignty over both the pipeline and the transport
- > corridors by providing "exclusive rights" to the Anglo-American
- > consortium:
- >
- > ". [The] MOU states that AMBO will be the only party allowed to build the
- > planned Burgas-Vlore oil pipeline. More specifically, it gives AMBO the
- > exclusive right to negotiate with investors in and creditors of the
- > project. It also obligates . [the governments of Bulgaria, Macedonia and
- > Albania] not to disclose certain confidential information on the pipeline
- > project.

> "EAST-WEST CORRIDOR 8"

- >
- > The AMBO pipeline project is linked up with another strategic project entitled "Corridor 8", initially proposed by the Clinton Administration in
- > the context of the "Balkans Stability Pact". Of strategic importance to both the US and the European Union, "Corridor 8" includes highway, railway,
- > electricity and telecommunications infrastructure. In turn, the existing infrastructure in these sectors is slated for deregulation and
- > privatization (at rock bottom prices) under IMF-World Bank supervision.
- >
- > Although rubber-stamped by EU transport ministers as part of the process of
- > European economic integration, "Corridor 8" feasibility studies were
- > conducted by US companies financed directly by the TDA. In other words, Washington seems to have set the stage for the takeover of the countries'
- > transport and communications infrastructure. American corporations
- > including Bechtel, Enron and General Electric (with financial backing from
- > the US government) are competing with companies from the European Union.
- >
- > Washington's design is to open up the entire corridor to US multinationals
- > in a region situated in the European Union's "economic backyard", where the
- > power of the Deutschmark tends to dominate over that of the US dollar.

> "EU ENLARGEMENT"

- >
- > In early 2000, the European Commission began negotiations on EU associate
- > membership status with Macedonia, Bulgaria and Albania. And in April 2001,
- > at the height of the terrorist assaults, Macedonia became the first
- country
- > in the Balkans to sign a so-called "stabilization and association
- > agreement" (SAA) constituting an important step towards full EU
- membership.
- > The agreement provides the basis for "trade liberalization, political
- > co-operation, economic and institutional reform and transplantation of EU
- > legislation." Under the SAA, Macedonia would (de facto) be integrated into
- > the European monetary system, with full access to the EU market.
- >
- > The terrorist assaults coincided chronologically with the process of "EU
- > enlargement", gaining momentum barely a few weeks before the signing of
- the
- > historic "association agreement" with Macedonia. Amply documented, the US
- > has military advisers working with the terrorists. Was this a mere
- > coincidence?
- >
- > Also, Robert Frowick, "a former US diplomat", was appointed to head the
- > OSCE mission in Macedonia in mid-March, again barely a few weeks before
- the
- > signing of the "association agreement." In close liaison with Washington
- > and the US embassy in Skopje, Frowick initiated a "dialogue" with NLA
- rebel
- > leader Ali Ahmeti. He was also instrumental in brokering an agreement
- > between Ahmeti and the leaders of the Albanian parties, which form part of
- > the government coalition.
- >
- > This agreement negotiated by Frowick has largely contributed to
- > destabilizing political institutions, while at the same time jeopardizing
- > the process of EU enlargement. Moreover, the deteriorating security
- > situation in Macedonia has provided a pretext for increased US political,
- > "humanitarian" and military interference, while contributing to weakening
- > Skopje's economic and political ties to Germany and the EU. In this
- regard,
- > one of the "binding conditions" of the "association agreement" is that
- > Macedonia conform to "EU standards on democracy". Needless to say, without
- > a "functioning government" in Macedonia, the EU association process with
- > Brussels cannot proceed.
- >
- > The puppet governments installed in Tirana, Skopje and Sofia, while
- largely

- responding to US diktats, are currently being swayed in the direction of the European Union. Washington's intent is ultimately to curb Germany's "Lebensraum" into Southeastern Europe. While paying lip service to "EU enlargement", the US has consistently favored "NATO enlargement" as a means
- > to pursuing its strategic interests in Eastern Europe and the Balkans,
 - > while Germany and France have opposed it.
 - >
 - > While the tone of international diplomacy remains mannerly and polite, US foreign policy under the Bush administration has become distinctly
 - > "anti-European". According to one observer:
 - >
 - > "At the heart of the Bush team, Colin Powell is [considered] the friend of
 - > the Europeans, while the other ministers and advisers are considered
 - > arrogant, hard and indisposed to listen or to give the Europeans a place."

Oliebelangen sturen beleid VS in Macedonië

Economische belangen gaan schuil achter de strijd in Macedonië. De Verenigde Staten hebben daardoor een ander toekomsbeeld van de regio dan Europeanen, betogen Serge van Duijnhoven en Barry Smit. Europa moet daarom een eigen koers varen.

ZOALS in veel conflicten speelt zich ook in Macedonië meer af achter dan voor de schermen. Op het eerste gezicht is op de Balkan wederom een eeuwenoude slamenstrijd opgeblaad. Aan het conflict liggen echter ook geheel andere kwesties ten grondslag, en het grote internationale spel achter de strijd is in menig opzicht perverser dan de gewapende strijd zelf.

De verschillende visies binnen de westerse allianties zijn tekortend voor de botsing van Amerikaanse en Europese belangen. Dit conflict achter het conflict maakt een oplossing tot nu toe onmogelijk. En zolang Europa niet op zijn benen durft te staan, zullen de problemen alleen maar groter worden.

In Tetovo en omstreken heeft vorige week het UCK vele honderden Macedoniërs uit dorpen en oonwijken verdreven en hun huizen in brand gestoken. Dat gebeurde onder de neus van een pas-ieve internationale troepenmacht en van waarnemers van de OVSE. In plaats van de extremisten te vervoordelen voor het overschrijden van de 'dunne rode lijn' tussen oorlogstandelingen en oorlogsmisdaden, wees de Amerikaanse gezant James Pardew met zijn vinger juist naar de Macedonische regering. Skopje zou de etnische zuiveringen 'zelf hebben uitgelokt' door niet in te gaan op de eisen van de Albanese extremisten.

Terwijl de zuiveringen nog aan de gang waren, vloog Pardew naar Pristina in Kosovo om te onderhandelen met het UCK, en legde de resultaten vervolgens in Macedonië op het bord van de regering. Dit ging dwars tegen de gemaakte afspraak in dat alleen het vredesvoorstel van de Macedonische president Boris Trajkovski als basis voor verdere onderhandelingen kon dienen. Pardew ondermijnde de legitimiteit van de democratische regering en promoveerde de rebellen - eerder door NAVO secretaris-generaal Robertson nog omschreven als 'terrorists and murderers thugs' - tot medebepalers van de Macedonische toekomst.

De pers en politiek in Nederland leken in de *demirke* van Pardew niets opmerkelijks te zien. *De Volkskrant* meldde 27 juli alleen dat 'het Macedonische ministerie van Binnenlandse Zaken de spanning in het land verhoogde door een aanklacht wegens misdaden tegen de menselijkheid in te dienen tegen Ali Ahmeti, de politieke leider van de rebellen'. In België werd scherper gereageerd. Vlaamse liberalen noemden de manoeuvres van Pardew 'naas, arrogant en te gek voor politici' en vonden het begrijpe-



Macedoniërs in traditionele klederdracht vieren de nationale feestdag van hun land

lijk dat de Macedoniërs zich in de rug geschoten voelden.

Heilias is de bruuske werkwijze van Pardew geen incident. Elke keer als de Macedonische situatie zich in een cruciale fase bevindt, gooien Amerikaanse gezanten olie op het vuur. Eind mei pleegde Robert Frowick, Pardews voorganger, zonder mandaat van zijn opdrachtgever de OVSE en achter de rug van de Macedonische regering om, ook al overleg met leiders van de terroristen. Toen dit uitlekte, moest Frowick hals over kop het land verlaten.

Zowel Frowicks opdrachtgever de OVSE als Javier Solana haasten zich om het solo-optreden van de Amerikanen te vervoordelen. Vermoedens als zou Frowick hebben gehandeld namens de CIA, die in 1999 direct betrokken is geweest bij het opleiden van Albanese manschappen van het UCK, konden ook vanuit Macedonië niet worden bevestigd.

Hoe het ook zij, voor de Macedoniërs zijn de westerse gezanten van de OVSE en de NAVO allang geen neutrale factor meer. Beslissend vooraf hierbij is dat de NAVO eind juni de zwaarbewapende extremisten in Aracinovo te hulp schoot die - zoals destijds de Bosnische Serviers bij Sarajevo - de hoofdstad dreigden te bezetten met mortieren en raketwerpers. Macedoniërs reagerden hun verbijstering af op het regeringsgebouw en president Boris Trajkovski moest via de achterdeur worden weggeleid om niet te worden gelynch.

In plaats van Macedonië te red-

den van de burgeroorlog, bracht de NAVO het land op het randje van een revolutie. Nu Macedonië in de meest kritische fase is beland sinds haar bestaan, en de Albanese rebellen aldoende zijn bewaerd voor een langdurige strijd, komen de verschillende politieke agenda's van Europa en Amerika aan het licht.

Het gebied waarom nu gestreden wordt, ligt tussen de Adriatische Zee en de Zwarte Zee, en die

um dat met het Bsrcc inmiddels contracten heeft getekend om de lijn te exploiteren is het Ambo-consortium, dat bestaat uit Anglo-Amerikaanse bedrijven als Chevron, BP-Amoco-ARCO, Texaco, en het bedrijf waarvan de Amerikaanse vice-president Dick Cheney tot vorig jaar bestuursvoorzitter was: Halliburton Energy. De grote tegenspeler is het Europese Total-Fina-Elf, dat al veel activiteiten ontplooidt in de Noord-

Voor Macedoniërs zijn de gezanten van NAVO en OVSE al lang niet meer een neutrale factor

laatste ligt weer een kleine 400 kilometer ten westen van de Kaspiische Zee, een van 's werelds belangrijkste oliewingebieden voor de toekomst. De landen in de regio zijn verenigd in het Black Sea Regional Energy Centre (Bsrcc). Dit orgaan heeft een pijpleidingroute voorgesteld om het zwarte goud van de Kaspiische Zee via de Zwarte Zee naar het Westen te transporteren.

De route, in de oliewereld bekend als 'Crude Pipeline 7 van regio 5', loopt van het Bulgaarse Burgas via Skopje naar de Albanese havenstad Vlora. Het consorti-

um dat met het Bsrcc inmiddels contracten heeft getekend om de lijn te exploiteren is het Ambo-consortium, dat bestaat uit Anglo-Amerikaanse bedrijven als Chevron, BP-Amoco-ARCO, Texaco, en het bedrijf waarvan de Amerikaanse vice-president Dick Cheney tot vorig jaar bestuursvoorzitter was: Halliburton Energy. De grote tegenspeler is het Europese Total-Fina-Elf, dat al veel activiteiten ontplooidt in de Noord-

Amerikaanse bedrijven die geïnvesteerd hebben in de olieroute zullen de toetsaankomst van een Amerikaans/Albaanese protectoraat op de Balkan van harte toejuichen. Europese concurrenten kunnen ze in die zone gemakkelijker het nakijken geven. Maar ook op militair gebied botsen de belangen. Als landen in de regio sterke banden krijgen met de EU, zullen de Amerikaanse bedrijven minder kans maken op defensie-orders voor de verouderde legers in de regio.

Het spel om de economische belangen dat achter de schermen wordt gespeeld, maakt de uitkomst van het conflict in Macedonië zeer onvoorspelbaar. De regering in Skopje krijgt de kans niet een tactiek toe te passen van politieke dialoog met de bevolking en het militair verpletteren van de rebellen, zoals die eerder in de Servische Presjevo-vallei haar vruchten afwierp.

Of het lot van het land werkelijk is bezegeld, hangt af van de poli-

tieke wrij van de EU-landen om alsnog in het geweer te komen tegen de verdere ontbinding van de Macedonische staat. Als het aan de manoeuvres van Frowick en Pardew, of aan het 'pappen en nathouden' van Javier Solana over wordt gelaten, valt het ergste te vrezen. In plaats van af te wachten tot de catastrofe zich voltrekt zoals in Bosnië, zou de EU in Macedonië een aanleiding moeten zien om eindelijk eens het Euroleger uit de couveuse te halen. Met reëdelijk beperkte middelen zou een Europese troepenmacht het gewapende extremisme in de bergen rond Tetovo en Skopje een halt toe kunnen roepen, en de vrede en stabiliteit in Europa een kapitale dienst bewijzen.

Als de Europese Unie verland blijft toezien, zal Brussel later alsnog te hulp moeten schieten wanneer de gebouwen zijn verwoest die nu nog overeind staan. Zo is het gegaan in de Krajina en de Baranja, in Bosnië en Herzegovina, in Servië en Kosovo. Na een halve eeuw van horigheid aan Amerika zouden de Europeanen eens moeten bewijzen dat ze op eigen benen kunnen staan.

Sinds de val van de Muur is vrede in Europa niet altijd meer een gedeeld transatlantisch belang, getuige het cynische steekspel dat zich hebben ten dage afspeelt in de arena van de 'diepe Balkan'.

Barry Smit is freelance journalist. Serge van Duijnhoven is dichter en auteur van *Balkan/Wj* noemen het rozen (Podium 1999).

Mediamagnaten zijn gek op politieke macht

'We proberen de wereld te veranderen'

Door Erik van Schaik
Utrecht/Amersfoort

Nog nooit heeft een mediamagnaat met politieke ambities zoveel macht vergaard als Silvio Berlusconi. Hij beheerste al de commerciële televisie van Italië, als premier krijgt hij nu ook de zeggenschap over de staatsomroep RAI.

Dat is een bedenkelijke zaak in een parlementaire democratie. Om die reden heeft zijn partij Forza Italia laten weten dat Berlusconi binnen honderd dagen na zijn beëdiging eventuele belangenverstrengeling zal oplossen. Het is dus nog even afwachten of en hoe dat gebeurt. Vooral nog treedt Berlusconi in de voetsporen van de courantiërs, de krantenmagnaten van weleer. De bekendste onder hen was de Amerikaan William Randolph Hearst (1863-1951). Hearst nam zijn vaders krant, de San Francisco Examiner, over om uit te groeien tot de grootste krantenuitgever van de Verenigde Staten. In zijn bladen introduceerde hij de sensatie-journalistiek (de *yellow papers*). De oplages stegen explosief. Hearst's krantenimperium vormde de springplank voor zijn politieke carrière. Namens de stad New York werd hij in het Huis van Afgevaardigden gekozen voor de Democra-

Hoe meer media, hoe meer mediamagnaten. En ze willen ook meer macht. 'Citizen Kane' is nooit echt weggeweest.

ten. Maar een poging om de Democratische presidentsnominatie in de wacht te slepen, faalde. In de *Roaring Twenties* bouwde Hearst zijn mediamaakt verder uit, met een eigen persagentschap (International News Service), tijdschriften, radio-nieuwsdiensten en een filmmaatschappij. Zo slaagde hij erin een publieke opinie te helpen vormen en tegelijk te beïnvloeden. Orson Welles modelleerde zijn beroemde film *Citizen Kane* (1941) naar het extravagante leven van Hearst.

Zakentycoons

Tegenwoordig is de wereld vergeven van de Hearsts. Hun macht is echter betrekkelijker dan die van de fameuze krantenbaas. De media en hun verschijningsvormen zijn immers enorm toegenomen en daarmee moeilijker door één persoon te beheersen. Zelfs de rijkste zakentycoons kunnen niet alles opkopen.

Maar het tijdperk van de *media moguls* is nog zeker niet ten einde. Internet en de *free flow of information* heeft hun macht niet kunnen breken. Integendeel, er duiken andere magnaten op die de informatie (technologie)markt kunnen beïnvloeden, zoals Microsoft-monopolist Bill Gates.

En sommigen van hen koesteren een sterke politieke belangstelling. De Democratisch georiënteerde multimiljardair Ted Turner bijvoorbeeld, oprichter van CNN en grootste aandeelhouder van mega-uitgever Time Warner, had in 1998 een gooi willen doen naar het Amerikaanse presidentschap. Maar zijn vrouw Jane Fonda hield hem tegen. „Ik ben zeer serieus over deelname aan de presidentsverkiezingen,” verklaarde hij, „maar Jane wil niet dat ik het doe.”

Wellicht denkt Turner (62) er inmiddels anders over, nu hij de Republikein Bush bezig ziet en Jane zijn ranch heeft verlaten. Al zou hij maar zijn 70-jarige rechtse rivaal Rupert Murdoch een hak zetten. Ooit nodigde hij de oprichter van News Corp (Fox, Sky, HarperCollins, The New York Post, The Times, etc.) uit om samen met hem een boksring te betreden. Murdoch weigerde.

Zoals Turner met CNN een duidelijke invloed op de wereldpolitiek uitoefent, met name waar het de

reactie op brandhaarden betreft, tracht Murdoch ook een steentje bij te dragen aan een betere wereld. Zijn motto luidt: *'Can we change the world? No, but hell we can all try'* ('Kunnen we de wereld veranderen? Nee, maar we kunnen het verdorie met z'n allen proberen'). Hij tracht de laatste jaren met name voet aan de grond te krijgen in Azië in het algemeen en China in het bijzonder. Als anti-communist hoopt Murdoch via het aanbieden van satelliettelevisie het informatiemonopolie van de Chinese staat te doorbreken.

WK Voetbal

De sportieve competitie tussen Turner en Murdoch is beperkt gebleven tot het opkopen van voet-, honk- en basketbalteams. Maar sport is ook politiek, zo weet de Duitse magnaat Leo Kirch. De Beier is momenteel in een machtsstrijd verwickeld met zijn concurrenten RTL (Bertelsmann) en het Franse Vivendi (Canal+) over verwerving van de wereldwijde uitzendrechten van het WK Voetbal in 2002 en 2006. Daarmee hoopt Kirch de resultaten op te krikken van zijn verlieslijdende betaalkanaal Premiere World.

In Rusland zijn ze nog niet zover. Daar was de afgelopen jaren zelfs een terugkeer te zien naar de tijden van Hearst. De ontlukende media

in het post-communistische land raakten in de jaren negentig bliksemsnel in handen van *businessmen* als Boris Berezovski en Vladimir Goesinski. Hun macht en belangen werden zo groot, dat zij in 1996 de herverkiezing konden 'regelen' van president Boris Jeltsin. Maar met hun nieuwe beschermeling Vladimir Poetin bleken de Russische tycoons op het verkeerde paard te hebben gewed. De nieuwe president is bezig hun onafhankelijke televisienetwerken te ontmantelen en dreigt hen te vervolgen. Berezovski zocht zijn toevlucht in Frankrijk en Goesinski is inmiddels via Spanje naar de VS uitgeweken. Feitelijk dreigt de ex-KGB'er Poetin de nieuwe grote mediamagnaat van Rusland te worden, nu staatsbedrijf Gazprom Goesinski's imperium Media Most heeft overgenomen. Berezovski heeft al een oppositiepartij opgericht.

Mekka

Het tij kan snel keren voor een mediamagnaat. Neem nou de in Tsjechoslowakije geboren Robert Maxwell (1923-'91). Op de vlucht voor de nazi's, nam hij in 1939 de wijk naar Engeland, het mekka van de krantenwereld. Hij ging in zaken en wist in 1951 uitgeverij Pergamon Press aan te kopen. Ook bij hem lonkte de politiek en in de ja-



Boven van links naar rechts: Vladimir Goesinski: ontmanteld en gevlucht naar VS. (Foto EPA). Rupert Murdoch: stormram tegen de Chinese Muur. (Foto AFP). Boris Berezovski: grote man achter Jeltsins herverkiezing. (Foto EPA).

Onder van links naar rechts: Ted Turner: 'Jane wil niet dat ik president word.' (Foto AFP). Robert Maxwell: failliet en verdrongen. (Foto EPA). Silvio Berlusconi: binnen honderd dagen belangen ontstrengelen. (Foto ANSA)

ren zestig diende Maxwell in het Britse parlement. Pas daarna, in de jaren tachtig, bouwde hij zijn media-imperium uit, met de Mirror

Newspaper Group als spil. Maar nadat hij op geheimzinnige wijze overboord geraakte van zijn jacht en verdrong, bleek dat zijn maat-

schappijen failliet waren en dat hij de pensioenfondsen had aangesproken om de zaken - vergeefs - op te peppen.

Bij de uitgeverij Labor is kortgeleden verschenen het boek "Basisprincipes van de oorlogspropaganda, bruikbaar in tijden van koude, lauwe en effectieve oorlog". Het boek is van de hand van de historica Anne Morelli. Zij beschrijft

daarin de tien 'geboden' van de oorlogspropaganda die al dateren van de Eerste Wereldoorlog maar die in recente conflicten nog altijd gebruikt werden om de publieke opinie te winnen voor de 'goede zaak'. Het boek is ten zeerste

aan te bevelen voor al wie een gezonde kritische blik wil krijgen op de berichtgeving van onze media. Zeker op dit moment nu rond de persoon van ex-president Slobodan Milosevic een waar leugentheater wordt opgevoerd.

27 Aug 1999
Interview met Anne Morelli (zie foto)

De media verdienen ons wantrouwen, elke dag

*Interview:
 Vragen Versteegh en Michel Collon*

Wat is de bedoeling van dit boek?

schrift bijvoorbeeld niet dat Hitler Sudetenland niet mocht binnenvallen. Ik analyseer wel wat hij zegt en dat kreeg - men vergeet dat wel eens - evengoed een humanitair sausje als de toespraken en de officiële verklaringen die bij de recente conflicten op de openbare opinie werden losgelaten.

oorlog foto's gezien van Saddam Hoesssein bij wie de snor geretoucheerd was zodat hij op Adolf Hitler leek. De woordkeuze om dat individu te omschrijven

geglobaliseerd systeem en dat het een voorbeeldfunctie heeft voor andere landen die ook naar onafhankelijkheid verlangen.

U hecht veel belang aan de rol van de media. U schrijft bijvoorbeeld dat zij erin geslaagd zijn de publieke opinie en bloc tegen Joegoslavië te keren.

Anne Morelli. Je kan er niet omheen: televisie, radio en kranten zijn een deel van het systeem. Zij maken van bloedige oorlogen sympathieke ondernemingen. Wat niet wil zeggen dat alle journalisten van slechte wil zijn maar doorgaans is er een grote unanimiteit over de boodschap die ze moeten brengen. Tijdens mijn reis door Joegoslavië - in volle oorlog - was ik op zeker ogenblik dicht bij

dies een thesis gemaakt over de propaganda tijdens de Eerste Wereldoorlog!

Ik schrijf in mijn boek dat bewustdenkende en eerlijke journalisten, ook al willen ze dat, zelfs niet bij machte zijn de leugens te corrigeren. Dat is zo mogelijk nog verontrustender. Nancy Durham van de zender CBC (Canadian Broadcasting Corporation) had bijvoorbeeld een item gemaakt over een jonge Kosovoarse vrouw die zei dat haar zus onder haar ogen door Serviërs vermoord was. Later bleek dat die zus een soldaat was van het UCK en dat het verhaal van de getuige helemaal niet klopte. De journaliste wilde haar eerdere bericht rechtzetten maar ze kreeg de raad dat toch maar niet te doen. De televisiezers spelen op emoties. Goed gebracht

te reportages in die zin zijn veel efficiënter dan politieke redevoeringen.

U bent niet mals voor de media. Is dat de reden waarom uw boek zo weinig verkocht wordt in die media?

Anne Morelli. Alleen het werkeverersblad Internedialaire heeft vreemd genoeg vier bladzijden gewijd aan mijn boek en concludeerde dat ik gelijk heb. Maar het is waar: alle grote media vinden een recensie niet nodig. Ik denk dat veel journalisten zich niet op hun gemak voelen want mijn boek zou hen moeten aanzetten tot zelfkritiek en tot enig nadenken over hun nauwe banden met het systeem.

Maar hoe komt het dat de principes uit de Eerste Wereldoorlog nog altijd aanslaan? Zijn wij lichtgelovig en naïef of zijn de technieken verfind?

Anne Morelli. De communicatietechnieken zijn uiteraard verfind om de tien geboden met meer efficiëntie toe te passen. Ik weet niet of we lichtgelovig zijn. Iedereen heeft de geschiedenis van de Koeweitse couveusebaby's geslikt. Maar ik denk wel dat het scepticisme groeit. We kunnen alleen maar hopen dat dat blijft duren.

Hier en daar gaan stemmen op om commissies op te richten die waken over de objectiviteit van de media. Wat vindt u van die idee?

Anne Morelli. Ik ben er helemaal niet zeker van dat die zelfcontrole zoden aan de dijk zal zetten. Waar het op aankomt is een kritische ingesteldheid te



Hebt u daar concrete voorbeelden van?

Anne Morelli. Een veel gebruikte methode is zeggen dat de vijand op systematische manier wreedheden begaat. Tijdens de Eerste Wereldoorlog was dat de Duitse keizer. Tijdens de Golfoorlog kreeg de reclamefirma Hill and Knowlton de opdracht een campagne uit te werken die de publieke opinie gunstig moest stemmen voor de interventie. Onderdeel daarvan was onder meer het verhaal dat Iraakse soldaten in Koeweit baby's uit hun couveuses gehaald hadden en op de grond gesmeten. Later bleek dat verhaal van de eerste tot de laatste letter verzonnen.

Het derde gebod zegt dat je de vijand moet afschilderen als een duivel.

Wordt die tactiek nu ook nog gebruikt?

Anne Morelli. Heel zeker. Je kan de bevolking niet zo gemakkelijk opzweepen tegen een heel land. Haat opwekken tegen een individu is een stuk eenvoudiger. Dat individu moet dan het gezicht krijgen van een duivel. Zo hebben we tijdens de Golfoorlog

ven past in hetzelfde kader. Saddam Hoesssein en de Joegoslavische leider Milosevic worden terroristen genoemd, wrede dictators, mannen die hun eigen volk de dood injagen...

Sommigen zullen opmerken dat militaire interventies nodig zijn om de democratie en de mensenrechten te verdedigen. Maar u schrijft: "De publieke opinie komt de werkelijke motieven van de interventie niet te weten."

Anne Morelli. De openbare opinie zal alleen maar met morele argumenten voor een oorlog gewonnen worden, nooit met immorele. Oorlogen worden over het algemeen officieel gevoerd om drie principes: een klein land verdeedigen (Koeweit en Kosovo bijvoorbeeld) tegen het militarisme van de vijand, om de democratie te redden of voor te bereiden. Men strijdt als het ware tegen monsters. Het is trouwens best mogelijk dat die monsters voor de oorlog vrienden waren of het na de oorlog weer worden.

Gewoonlijk wordt er om heel andere redenen oorlog gevoerd. Omwille van economische en geopolitieke belangen of om psychologische redenen. Het is voor de rijke landen onaanvaardbaar dat een land geen deel wil uitmaken van hun

matische manier de algemene principes willen beschrijven van de oorlogspropaganda. Na de eerste Wereldoorlog vatte de Britse Lord Ponsonby de oorlogspropaganda samen in tien geboden die de publieke opinie gelepeld moesten worden. De tien geboden zijn: wij willen een oorlog, de oorlog wordt opgedrongen door de vijand; alleen de vijand is verantwoordelijk voor deze oorlog; de vijand van het vijandige kamp is een duivel, wij verdedigen een goede zaak; de vijand begaat wreedheden, terwijl wij slechts ongeluk meer schade aanrichten dan nodig; de vijand gebruikt wapens die niet toegestaan zijn; de vijand lijdt meer wreedheden dan wij; de intellectuelen en de kunstenaars steunen de zaak wat bewijst dat ze niet zo lang geleden in de oorlogen, tegen Irak en Joegoslavië.

kies in mijn boek geen partij, zeg niet: die of die had gelijk. Zeg alleen de mechanismen van de propaganda aan. Ik

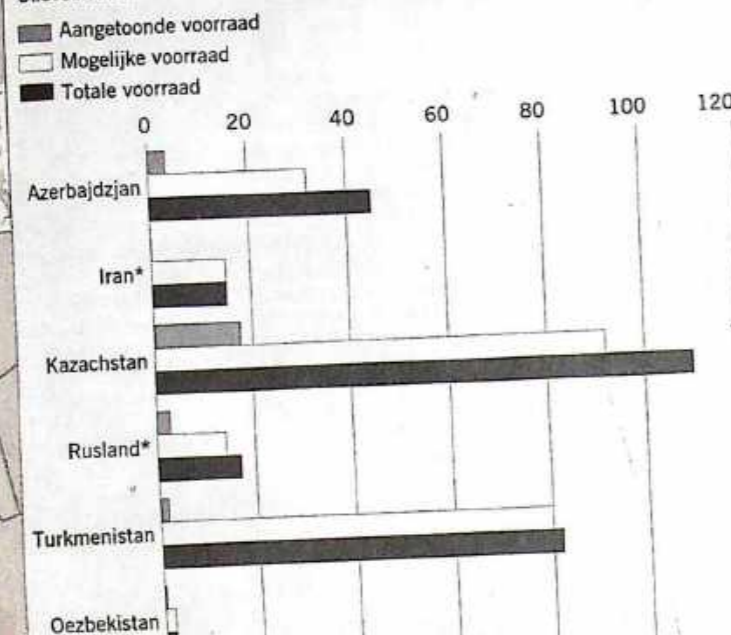
Anne Morelli, auteur van boek over oorlogspropaganda

Leeftijd: 53 jaar, moeder van vier kinderen.

Loopbaan: studeerde geschiedenis aan de ULB, een universiteit in Brussel. Werde assistente in 1974, gaf toen ook les aan een middelbare school. Sinds 1985 is ze hoogleraar, ze doceert menteel geschiedenis over de migratie en over het hedendaags christendom, ze doceert ook historische kritiek, maar niet in de faculteit geschiedenis. Tot vorig jaar was ze vice-voorzitter van de MRAX (Beweging tegen racisme en xenofobie (vreedwilligenhaat)). Ze is vakbondsafgevaardigde in de ondernemingsraad van de ULB.

Bibliografie: Anne Morelli schreef de volgende boeken: "Histoire des étrangers en Belgique et de l'immigration depuis la préhistoire jusqu'à nos jours", 1992. "Les grands mythes de l'histoire de Belgique", 1995. "Belgische emigranten", 1999. "Open brief aan de sekte van de sektetegenstanders", 1998.

Olievoorraden in de Kaspische Zee-regio, in miljarden vaten (1 vat = 159 liter)



* Alleen de Kaspische regio's van deze landen

NRC Handelsblad 140201 / Bron: Amerikaanse energie informatiedienst (EIA), OKIOC

Atyrau wil dankzij olie Houston gaan evenaren

Atyrau, het Kazachstaanse oliehoofdstadje aan de Kaspische Zee, ontworstelt zich aan een grijs bestaan. In snel tempo verandert het aanzicht van de stad.

ATYRAU, 14 FEBR. Allure heeft deze Kazachstaanse stad met haar rivierhaven op korte afstand van de Kaspische Zee nog niet. Een sombere, kille plaats, met brede lanen, grijze flatgebouwen en roken- de fabrieksschoorstenen.

Een gigantisch Lenin-standbeeld domineert nog steeds het stadspark, dat - ongebruikelijk - ook een buste van Stalin herbergt. Op het eerste gezicht wijkt Atyrau niet af van honderden dorpen en steden in de voormalige Sovjet-Unie. Maar er is één belangrijk verschil: dit is wel de oliehoofdstad van de Centraal-Aziatische republiek Kazachstan die de komende vijftien tot twintig jaar een van de grote olieproducerende naties in de wereld wordt.

Het huidige Atyrau met zijn 150.000 inwoners laat de eerste tekenen zien van de groei en welvaart die hier te verwachten is. Het centrum kreeg vorig jaar een facelift bij de viering van honderd jaar olieproductie en hotels krijgen een opknappbeurt. Er wordt hard gebouwd aan nieuwe kantoren met lichte gevels en veel glas. Aan de rand van de stad, langs de Oeralrivier, verrijst een grote *American suburb*, een moderne buitenwijk waar straks in cottage-achtige villa's een leger topmedewerkers van internationale oliebedrijven wordt gehuisvest.

Olie is niets nieuws in Kazachstan, maar de vooruitzichten die

het nabijgelegen nieuwe Kashagan olieveld in de Kaspische Zee bieden, zijn dat des te meer. Kashagan heeft een geschatte olievoorraad van ergens tussen de 8 en 50 miljard vaten en wordt naar verwachting het grootste olieveld dat de laatste dertig jaar in de wereld is ontdekt. Het veld wordt ontwikkeld door de *Offshore Kazakhstan International Operating Company* (OKIOC). De partners in dit consortium zijn de giganten Exxon-Mobil, de Koninklijke/Shell Groep, BP Amoco, British Gas, TotalFinaElf, het Noorse Statoil, het Italiaanse ENI en twee kleine-

ENI wint strijd om Kazachstaans olieveld

re spelers: het Japanse Inpex en het Amerikaanse Phillips Petroleum. De eerste proefboring leverde vorig jaar juli al een dagproductie van 600 kubieke meter olie en 200.000 kubieke meter aardgas op.

De Franse partner TotalFinaElf had graag de rol van *operator* (bedrijfsvoerder) willen veroveren. Gistermiddag werd evenwel bekend dat het Italiaanse ENI het operatorschap heeft binnengehaald.

Als bedrijfsvoerder krijgt ENI een interessante rol in het politieke steekspel rond de rijke olie- en gasreserves in de Kaspische regio. Het Italiaanse bedrijf steunt namelijk de Kazachstaanse regering in haar streven om de olie-export zo snel mogelijk vaart te geven door niet de onderhandelingen over nieuwe pijpleidingen af te wachten, maar

Kaspische olie met Iran te ruilen. Iran heeft in zijn dichtbevolkte noorden behoefte aan olie uit de Kaspische Zee en het vasteland van Azerbajdzjan en Kazachstan die via korte transportroutes kan worden aangevoerd. In ruil daarvoor kan Iran dezelfde hoeveelheid olie uit zuidelijker gelegen velden in eigen bodem voor de twee noorderburen via de Golf exporteren. ENI heeft in Iran al grote belangen in de olie- en gaswinning en kan voor dit voordelige en snelle transport profiteren van prima contacten met de staatsoliemaatschappij NIOC.

Maar de Amerikaanse regering, die nog steeds economische sancties tegen Iran handhaaft, is fel tegen export van Kaspische olie via dat land. Washington vecht al jaren hard voor een pijpleiding van Bakoe (Azerbajdzjan) via Georgië en Turkije naar het westen.

De Kazachstaanse president Nursultan voorspelde onlangs dat zijn land mede dankzij het Kashagan-veld tegen 2015 zo'n 8 miljoen vaten olie per dag zou kunnen gaan produceren. Dat is net zoveel als Saoedi-Arabië, de huidige kampioen van de wereld naar boven pompt. Om dat te bereiken moet er - ook op het Kashagan-veld - nog heel wat gebeuren.

Vorig jaar haalde Kazachstan een productie van 710.000 vaten olie per dag, voornamelijk uit de grote *onshore*-velden Tengiz en Karachaganak, en dit jaar wordt een stijging tot 795.000 vaten per dag verwacht. Dat is bijna net zoveel als de totale Nederlandse *consumptie* en net zoveel als de productie van een kleinere OPEC-producent als Algerije. Het stadsbestuur van Atyrau droomt daarom nu al van een toekomst als het tweede Houston. (Reuters)

'Militaire macht Europa in 2003 is onhaalbaar'

BRUSSEL, 30 MAART. Het plan van de Europese Unie om in 2003 een snellereactiemacht van 60.000 man gereed te hebben, is hoogstwaarschijnlijk niet haalbaar, zei de voormalige NAVO-top-militair Klaus Naumann gisteren gezegd. Volgens de gepensioneerde Duitse generaal zal de EU nog ongeveer tien jaar nodig hebben om een echt militair vermogen op te bouwen. „Ik heb serieuze twijfels [over 2003] en mijn antwoord komt dichterbij nee dan bij ja”, zei Naumann op een symposium in Brussel.

Naumann die tot mei vorig jaar voorzitter van het militair comité van de NAVO was, zei dat Europa plannen voor een eigen militair satellietstelsel moet schuiven en moet kiezen voor commercieel beschikbare ruimtebeelden. Europa moet ook zijn uitwisseling van inlichtingen verbeteren, „die beroerd is op dit moment”.

Voor een reactiemacht van 60.000 man, die binnen twee maanden gestationeerd moet zijn en ongeveer een jaar in een crisis-

gebied moet kunnen blijven, zijn in totaal 200.000 man nodig. Naumann zei dat de conferentie eind dit jaar, waarop de Europese landen hun bijdragen aan de reactiemacht kunnen kenbaar maken, te vroeg komt. De EU spant het paard achter de wagen, zei hij. „Het zal veel meer tijd vergen dan die paar jaar tot 2003. We moeten onze hand niet overspelen”, aldus Naumann.

De hoge functionaris voor het buitenlands en veiligheidsbeleid van de EU, Javier Solana, zei op hetzelfde symposium: „Op de korte en middellange termijn moeten we onze defensiebudgetten verhogen.” NAVO-secretaris-generaal Lord Robertson zei dat „het Amerikaanse publiek nog steeds sceptisch” is over de zogeheten Europese Veiligheids- en Defensie-Identiteit. Hij riep de EU-leiders op „retorische discipline” te tonen en zich te concentreren op hun militaire vermogen als zij hun Amerikaanse bondgenoten willen overtuigen dat er geen sprake is van Europese „hoogmoed”.

NAVO-uitbreiding is geen kwestie van boekhouden

10 AUG 2001

Over circa een jaar moet het besluit vallen welke nieuwe landen mogen toetreden tot de NAVO. De beslissing is van grote betekenis - voor de betrokken landen, voor de toekomst van Europa, maar ook voor Nederland. De Nederlandse krijgsmacht wordt medeverantwoordelijk voor de veiligheid van de nieuwe bondgenoten. Te onzent ontbreekt een discussie daarover, de regering zwijgt.

Het NAVO-standpunt is dat elke Europees land dat aan de voorwaarden voldoet kan toetreden. Amerika zegt bij herhaling dat ook Rusland welkom is. Dat is onzin. Maar als men dat toegeeft, zou dat strijdig zijn met de droom van een ongedeeld Europa. Om dat dilemma te camoufleren is onder namen zoals 'Partnerschap voor Vrede', een ratjetoe van los-vaste samenwerkingsovereenkomsten gesloten tussen de NAVO en een reeks van thans al 34 landen. Nu kan zo'n lijst met telefoonnummers en de gezichten die daar bij horen in crisissituaties heel belangrijk zijn, maar veiligheids garanties geeft dat niet. Hoewel in het kader van zo'n overeenkomst een Russische generaal in het NAVO-hoofdkwartier zetelde, zetten tijdens de Kosovo-oorlog de Russen de NAVO gevaarlijk voor het blok, door na de luchtbombardementen met een militaire eenheid onverwachts naar het vliegveld van Skopje op te rukken.

Niet elk land zal kunnen toetreden tot de NAVO. Behalve Rusland zijn dat met name Oekraïne, Moldavië en Wit Rusland. In die landen bestaat geen uitzicht op een democratisch geregeerd land dat enigszins aan de toetredings eisen voldoet. De scheiding in Europa, die men wil ontkennen, bestaat dus wel.

Tegelijk moet worden ingezien dat de NAVO in haar samenhang is veranderd. Artikel 5 van het NAVO-verdrag behelst de verplichting tot bijstand: een aanval op één lid wordt beschouwd als een aanval op alle leden. Dat was tijdens de Koude Oorlog de basis voor de collectieve verdediging. Het heeft de Sovjet-Unie weerhouden van agressie. Ook als NAVO-landen andere taken uitvoeren

Veel meer dan een militaire is de uitbreiding van de NAVO een politiek-strategische beslissing die van grote betekenis is voor de toekomst van Europa. Des te vreemder dat een visie terzake lijkt te ontbreken, meent J. Schaberg.

dan collectieve verdediging, zoals thans, blijft het desbetreffende artikel formeel van kracht. Maar het is aan erosie onderhevig. Tijdens de Golfoorlog in 1990/91 nam Duitsland niet deel aan de coalitie van landen tegen Irak. Er was toen een kans dat Irak als afschrikking raketten op Turkije zou afvuren. Op dat moment zou voor alle NAVO-landen artikel 5 in werking treden. Duitsland nam bij voorbaat het standpunt in dat het zich daarvan zou distantiëren.

Er is een groot verschil van opvatting tussen de landen over de betekenis van het artikel en elke uitbreiding van de NAVO zal het verder naar de achtergrond doen

pen van de NAVO in Kosovo, zonder mandaat van de VN, heeft het wantrouwen versterkt. Wat volgt? Dat wantrouwen kan wel „onzinnig” zijn, zoals Václav Havel in zijn artikel 'Eerlijk zijn tegen Rusland' op 3 augustus in deze krant schreef, maar het is hun perceptie en dus iets om rekening mee te houden. Vooral de Baltische landen zijn een probleem, ze liggen onder de rook van St. Petersburg. Maar daar moeten we ons niets van aantrekken, schrijft Havel. Hij vindt dat we „Rusland ronduit de waarheid zeggen moeten hoe onaangenaam die ook mag zijn”.

Wiens waarheid? Zonder overeenkomst met Rusland zal dit

tweede Koude Oorlog te voorkomen; die hield veertig jaar lang het gros van het Amerikaans militaire potentieel aan Europa gebonden. Amerika ziet de NAVO nu vooral als een regionale veiligheidsorganisatie, waarvan naar behoefte gebruik kan worden gemaakt.

De NAVO heeft altijd een interne stabiliserende functie tussen de ledenlanden gehad. We zien nu dat de regeringen van de landen die geopteerd hebben voor toelating zich grote moeite getroosten om conflicten met buurlanden op te lossen. Landen die weten dat zij niet in aanmerking komen zullen aan interne onvrede, instabiliteit en nationalisme bloot komen te staan. Een grotere NAVO zal dus over een groter gebied stabiliteit bevorderen.

De geïntegreerde militaire structuur moet echter verzekerd blijven. Dat is het wezenskenmerk en onderscheidt de NAVO van nuttige maar machteloze organisaties zoals de OVSE. Wat de nieuwe landen aan militaire middelen inbrengen is niet in de eerste plaats belangrijk. Het gaat om de wil om de strijdkrachten in te passen in de militaire structuur van de NAVO. Nu klinkt gemopper dat de drie reeds toegelaten nieuwe landen, in het bijzonder Tsjechië, ver achterblijven bij hetgeen zij hebben toegezegd toen zij opteeden voor het lidmaatschap. Belangrijker is dat die arme landen er intern alles aan doen om tot een stabiele democratische en meer welvarende samenleving te komen. De meer rijke Europese NAVO-landen moeten dan maar iets extra doen. Heeft Europa zo niet decennia lang van Amerika geprofiteerd? Is Nederland niet met anderhalve man en een paardenkop lid van de NAVO geworden?

De uitbreiding van de NAVO is veel meer dan een militaire, een politiek-strategische beslissing. Het is geen boekhouden, waarbij een lijstje met criteria de uitkomst bepaalt. Het vraagt om een beslissing met visie, maar in Europa lijkt die te ontbreken.

Veiligheidsorganisatie moet rekening houden met gevoeligheden van Rusland

verdwijnen. De contradictie is echter dat juist de nieuwe landen, met name Polen, het NAVO-lidmaatschap begeren om de veiligheids-garantie die voortvloeit uit artikel 5. Het gaat dan om de garantie van de Verenigde Staten, want Europa vertrouwt men na de lessen uit het verleden niet zo erg.

Rusland is de bepalende factor voor de toekomst van Europa. Wat daar gaat gebeuren is behalve van binnenlandse ontwikkelingen, mede afhankelijk van de relatie met het Westen. Een antagonistisch Rusland kan voor de komende halve eeuw de ontwikkelingen in Europa domineren. Het is een Europees belang dit te voorkomen.

Rusland ziet de NAVO die aan haar grenzen staat als een bedreiging en vernedering. Het ingrij-

geen NAVO-gebied moeten worden. Dat is minder rampzalig voor de Baltische landen dan het lijkt, want welk verschil in veiligheid is er of zij al dan niet NAVO-lid zijn? Het automatisme van militaire steun heeft door het afkalven van de betekenis van artikel 5 immers aan betekenis verloren. Ook als een niet-NAVO-land zou worden aangevallen zal dat tot NAVO-overleg en mogelijke steun leiden.

Binnen de NAVO bestaat verdeling van de uitbreiding. Nationale belangen spelen hierbij de hoofdrol. Duitsland is bezorgd om spanningen met Rusland te verzoeken. Maar, zoals gezegd, Tsjechië, denkt daar heel anders over. Voor de Verenigde Staten is de uitbreiding van de NAVO een speerpunt van beleid geworden. Het gaat Amerika er vooral om een

J. Schaberg is generaal-majoor b.d. van de landmacht.

ZOEK OLIE en huiver. Twee weken geleden ervoer de bemanning van twee expeditieboten uit Azerbajdzjan dat weer eens. Op jacht naar nieuwe bronnen raakten de door BP gehuurde schepen verzeild in het schootsveld van de Iraanse marine. Onder die dreiging maakten ze rechtsomkeert naar de veiligere wateren bij Baku. Om verdere escalatie te voorkomen, hebben de Russische onderminister van Buitenlandse Zaken en zijn Iraanse ambgenoot afgelopen woensdag in Moskou een paar hoofdlijnen vastgesteld. De laatste liet er geen misverstand over bestaan dat er zonder Iran geen oplossing denkbaar is. De eerste op zijn beurt beloofde Teheran een gelijkwaardige positie op een topconferentie die in oktober in de Turkmeense hoofdstad Asgabat wordt gehouden.

De toon is niettemin gezet. De strijd om de Kaspische Zee heeft niet alleen economische, maar ook militaire aspecten. Zo was het eind negentiende eeuw al en zo dreigt het nu weer te worden. Dat laat zich raden. Volgens geologen herbergt de zee mogelijk het in grootte derde olie- en gasreservoir ter wereld. Het is deze prognose die de Kaspische Zee tot een brandhaard-in-wording maakt. Juist de voorspelde rijkdom levert namelijk gecompliceerde problemen op.

TEN EERSTE OMDAT niemand de exacte cijfers kent. Vaststaat dat er 18 tot 34 miljard vaten olie uit de zee kunnen worden gehaald. (De Noordzee is goed voor 17 miljard.) Geologen sluiten niet uit dat het er 235 miljard kunnen worden, een kwart van de reserves in het Midden-Oosten. Bovendien is er in zee en op land ook aardgas, bijna net zoveel als in Noord-Amerika. Dit eldorado stimuleert schatgravers aller landen. Hun greigheid heeft inmiddels al ruim driekwart van de steurpopulatie (kavaar) geliquideerd.

Ten tweede omdat de Kaspische Zee niet alleen voor de plaatselijke bevolking van eminent belang is, maar ook voor de grote Westerse energieondernemingen. Mede omdat zij tijdens de privatisering van de oliebronnen in Siberië door de regering-Jeltsin consequent werden buitengesloten van deelname aan de 'veilingen', zijn grote concerns als BP en Chevron naar het zuiden uitgeweken.

Ten derde omdat het gebied afgelopen tien jaar in politieke zin ingrijpend van karakter is veranderd. In 1991 was de zee in handen van twee staten: de Sovjet-Unie en Iran. Nu maken er vijf (Rusland, Kazachstan, Turkmenistan, Azerbajdzjan en Iran) direct aanspraak op een stukje. Het gebrek aan feitelijk gezag van Rusland in zijn deelrepubliek Dagestan, dat het leeuwendeel van de Russische Kaspische kust bestrijkt, is daarbij een complicerende factor. Deze vijf staten zijn het bovendien al een decennium oneens over de status van de Kaspische Zee. Tijdens een informele ontmoeting is Rusland er vorige week in geslagnad Kazachstan en Azerbajdzjan te winnen voor zijn standpunt dat het juridisch van zee is en verdeeld moet worden naar rato van de kustlijn van de staten. Volgens Iran daarentegen is de zee een meer. Anders gezegd: Teheran wil niet afgescheept worden met 12 procent maar eist een vijfde op.

EN, OM HET nog ingewikkelder te maken, ten vierde omdat het achterland eveneens loert op de distributie van de Kaspische energiebronnen. Zo zitten Georgië en Turkije wegens hun havens aan respectievelijk de Zwarte Zee en de Middellandse Zee op het vinkentouw. Baku is nu via twee pijpleidingen met de Zwarte Zee verbonden. De belangrijkste naar Novorossiisk loopt over Tsjetsjeens grondgebied en is door de voortdurende oorlog (ten dele een afgeleide van de strijd om de Kaspische Zee) werkeloos geworden. Rusland wil dit probleem ondervangen door twee nieuwe pijpleidingen om Tsjetsjenit heen te leggen. Georgië en Turkije hebben, onder auspiciën van de Verenigde Staten, hun kaarten gezet op de afslanking van een bestaande pijpleiding naar Ceyhan aan de Middellandse Zee. De aanleg moet volgend jaar beginnen. De opbrengst zou goed zijn voor 10 procent van het overheidsbudget van Georgië. Om vergelijkbare redenen azen de Oekraïne en Moldavië ook op een pijpleiding, zij het dat deze voormalige Sovjet-republieken wegens schulden tot nu toe effectief door Rusland in de tang worden genomen.

HET CLICHÉ, kortom, is maar al te waar: alles rond de Kaspische Zee heeft met alles te maken. Het mag om een bin-nen-zee gaan, qua politiek-economisch belang is het een ocean. Iedereen schakelt er met iedereen. Of het conflict in vreedzaam vaarwater kan worden gebracht, zal allereerst af-hangen van Rusland en Iran. Maar zelfs als die op één lijn ko-men, is succes niet verzekerd. Want achter hun rug kunnen de frontlines en bondgenootschappen elke dag wisselen.

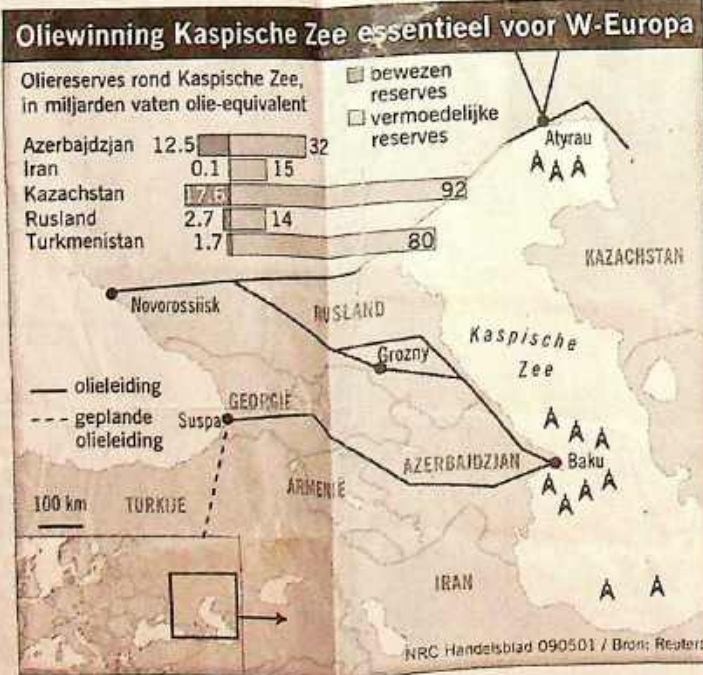
WOENSDAG 9 MEI 2001

Kaspische Zee krijgt rol Noordzee

Door een onzer redacteurs
DEN HAAG, 9 MEI. De enorme voorraden olie en gas die zich onder en rondom de Kaspische Zee bevinden, kunnen voor West-Europa en de Verenigde Staten een belangrijk tegenwicht vormen voor de machtspositie van het Midden-Oosten en Rusland op de oliemarkt. Dat zei olie-expert en hoogleraar Coby van der Linde gisteren in Den Haag op een seminar van Nogepe, de Nederlandse organisatie van olie- en gasproducenten.

Over tien à twintig jaar kan de 'Kaspische energie' de rol die de Noordzee sinds de jaren 70 vervult, overnemen. Ondanks hogere productie- en transportkosten voor de Kaspische olie kan deze met olie uit de Golfregio concurreren, meent Van der Linde. In de prijs die de OPEC-landen (Organisatie van olie-exporterende landen) rekenen, zit namelijk een flinke component voor de overheids-uitgaven voor onder meer onderwijs, huisvesting en gezondheidszorg. Inwoners van de Golfstaten betalen weinig of niets voor deze voorzieningen en belastingen zijn laag of geheel afwezig.

De aangetoonde energiereserves in de Kaspische regio (Kazachstan, Turkmenistan, Azerbajdzjan en Oezbekistan) belopen officieel ruim 16 miljard vaten olie (iets minder dan nog onder de Noordzee resteert) en 300 biljoen kubieke voet aardgas. Daar ko-



men nog eens de reserves van Iran in het zuidelijk deel van de Kaspische Zee bij: 10 tot 20 miljard vaten olie en 20 biljoen kubieke voet gas. Tezamen is dat meer dan een kwart van wat het rijkste olieland ter wereld, Saoedi-Arabië, nog onder de grond heeft zitten.

Maar experts van Shell en de Iraanse staatsoliemaatschappij NIOC, beide actief in het gebied, maakten melding van veel hogere

verwachtingen: een mogelijke voorraad van 35 tot 70 miljard vaten olie en bellen met een totale inhoud tot 450 kubieke voet aardgas.

Ghanimi Fard, vice-president van de NIOC, zei gisteren in Den Haag dat zijn land de deur wijd heeft opgezet voor buitenlandse investeerders. Het parlement in Teheran besloot onlangs dat de nationale olie-industrie wordt „ge-

internationaliseerd". Binnenkort geeft Iran een internationale tender uit voor de exploratie en productie van energie in het zuiden van de Kaspische Zee. Andere landen in de Golfregio blijven voornamelijk gesloten voor buitenlandse maatschappijen.

Fard houdt er rekening mee dat president Bush de geldende sanctiewet van zijn voorganger tegen Iran en Libië zal verlengen, waardoor Amerikaanse oliemaatschappijen voorlopig geen grote investeringen in zijn land mogen doen. Maar het betekent ook dat de Verenigde Staten de export van olie en gas uit de Kaspische regio via Iran (de goedkoopste oplossing) blijven tegenwerken. „Politieke factoren domineren daarvoor boven de economisch meest voor de hand liggende exportroute, waardoor de Kaspische olie duurder wordt. Dat schaadt de hele regio”, zei Fard.

Iran ruilt al olie uit Turkmenistan. Die olie wordt per tanker aangevoerd, naar raffinaderijen bij Teheran getransporteerd en daar verwerkt. Vervolgens wordt hetzelfde volume Iraanse olie voor het buurland via havens aan de Golf geëxporteerd. Iran wil dat volgens Ghanimi Fard graag uitbreiden, maar de regering in Teheran is niet tegen nieuwe pijpleidingen die olie en gas via de Azerbajdzjaanse hoofdstad Bakoe naar de Zwarte Zee of Turkije naar de exportmarkten brengen.

VS wisten van slachtingen Rwanda, maar wilden niet ingrijpen

WASHINGTON, 23 AUG. Vrijgekomen geheime documenten van de Amerikaanse regering hebben aangetoond dat de Verenigde Staten in 1994 exact wisten wie verantwoordelijk was voor de massaslachting in Rwanda. Het materiaal is vorige week gepubliceerd door het National Security Archive, een onafhankelijk onderzoekscentrum in Washington dat vrijgekomen geheime documenten van de Amerikaanse regering openbaar maakt.

Dat de VS moeilijk tot actie te bewegen waren tijdens de moordpartij in Rwanda was al bekend. De documenten, die toegankelijk zijn via <http://www.nsarchive.org>, leveren echter nieuw bewijsmateriaal. Zo is nu beter na te gaan waarom de VS drie weken lang een besluit tegenhielden van de VN-Veiligheidsraad om troepen naar Rwanda te sturen.

Volgens de National Security Archives tonen de documenten aan dat de VS precies wisten wat er aan de hand was en wie in Rwanda de leiding had, maar desondanks niet ingrepen. Zo blijkt uit de documenten dat de Amerikaanse onderminister die verantwoordelijk was voor Afrika, Prudence Bushnell, drie weken na het begin van de slachting een Rwandese legerkolonel opbelde en hem vroeg het moorden te stoppen. Kolonel Theoneste Bagosora was een van de organisatoren van de genocide; hij wacht momenteel zijn proces voor het Rwanda-tribunaal af.

Binnen het ministerie mocht het woord 'genocide' van minister van Buitenlandse Zaken Warren Christopher niet gebruikt worden totdat de slachting zes weken aan de gang was, zo wordt duidelijk. Daarna duurde het nog drie weken voordat woordvoerders de term

mochten gebruiken. Er waren toen al honderdduizenden slachtoffers gevallen. De term 'genocide' zou ingrijpen noodzakelijk hebben gemaakt. „Wees voorzichtig – Genocide zou de Amerikaanse regering kunnen verplichten om 'iets te doen'”, stond in een waarschuwing van juristen van het Pentagon aan regeringsfunctionarissen.

Voorts blijkt dat de VS uitzendingen van een extremistisch radiostation voor Hutu's niet wilden verstoren omdat dat mogelijk in strijd was met de internationale rechtsorde. De VN, VS en de voormalige koloniale macht België zijn vaak bekritiseerd omdat ze niet genoeg zouden hebben gedaan om de slachtpartij te voorkomen. Zeker 800.000 Tutsi's en gematigde Hutu's zijn vermoord. President Clinton erkende in 1998 tijdens een bezoek aan Rwanda dat de VS te kort waren geschoten. (AP, Reuters)

Voorlichters: journalisten scheppen karikatuur

Van onze verslaggever

AMSTERDAM

'Het adagium *facts are sacred, but comment is free* geldt niet altijd meer als uitgangspunt voor het journalistieke werk. In de berichtgeving lijkt naast de feitelijke inhoud van het beleid het oproepen van een beeld (of een karikatuur daarvan) belangrijker te worden. Toegenomen onderlinge concurrentie en omloopsnelheid leiden tot het zonder meer overnemen van berichten die in andere media als nieuws worden gepresenteerd. Mede daardoor worden journalistieke wetmatigheden als hoor en wederhoor, check en dubbelcheck, steeds minder toegepast.'

Ongezouten is de kritiek van de Voorlichtingsraad op de parlementaire journalistiek, geuit in het rapport *Overheidscommunicatie en medialandschap*. Weliswaar stelt de raad, een vereniging van voorlichters van ministeries en tevens adviesorgaan van de minister-president in voorlichtingszaken, ook dat de journalisten 'van goed niveau' zijn. Maar door de toenemende concurrentie worden zij gedwongen zich steeds meer te richten op relletjes, personen en politieke profilering. Zonder te

checken nemen ze 'feiten' van elkaar over en creëren ze 'mediahy-pes', schrijft de raad.

Het stuk werd geschreven voor de Commissie Toekomst Overheidscommunicatie. Maar het werd niet opgenomen in de bijlagen van het rapport dat commissievoorzitter Wallage maandag aan premier Kok overhandigde.

Terwijl de opvattingen van de Voorlichtingsraad zeer opmerkelijk zijn: 'Berichten van de over-

heid worden vaak onvolledig, onjuist of in het geheel niet weergegeven. Voor bestuurlijke en politieke feiten en ontwikkelingen geldt dat vaak de context (noodzakelijk voor een goed begrip van situatie en achtergronden) ontbreekt.'

De voorlichters bepleiten om deze redenen een actiever beleid. Ze willen meer gebruik maken van internet om de burgers rechtstreeks te benaderen; onmiddel-

lijk reageren als er foute berichten de wereld in gaan; maar vooral constant in gesprek blijven met de journalisten. De voorlichter mag zelfs bij tijd en wijle de publieke agenda naar zijn hand zetten. Zolang het maar gaat over door het parlement aanvaard beleid.

M. Henneman, hoofdredacteur van de nieuwsrubriek *Netwerk* en lid van de commissie-Wallage voelt zich niet aangesproken, maar begrijpt de kritiek wel en

deelt die zelfs tot op zekere hoogte. 'Je ziet de laatste tijd wel dat iedereen over een rapport begint te schrijven als iemand daaruit iets heeft gepubliceerd. Zonder dat ze dat rapport zelf hebben gezien. Ik zou willen dat we elkaar niet na-papegaaien.' Zij ziet graag een debat tegemoet over de kwaliteit van de journalistiek.

Hoogleraar journalistiek H. Lockfeer, eveneens lid van de commissie, deelt de analyse van de Voorlichtingsraad. Maar hij vond de toon te scherp, te negatief om in het rapport opgenomen te worden. 'Live radio maken is iets heel anders dan wanneer je een hele middag hebt om een stukje te tikken. Dan heb je geen tijd om even drie mensen te bellen en je stuk nog eens te laten lezen, dan moet dat *item* gewoon de lucht in. Je kunt daar als voorlichter wel tegenaan schoppen, maar je hebt er gewoon mee te leven.'

Lockfeer en Henneman lieten het stuk van de Voorlichtingsraad voor wat het was en schreven samen met andere journalisten in de commissie een aanzienlijk genuanceerdere bijdrage. Uiteindelijk verschenen alleen de ideeën van de voorlichters bijna volledig in het eindrapport.

WOENSDAG 9 MEI 2001

Kaspische Zee krijgt rol Noordzee

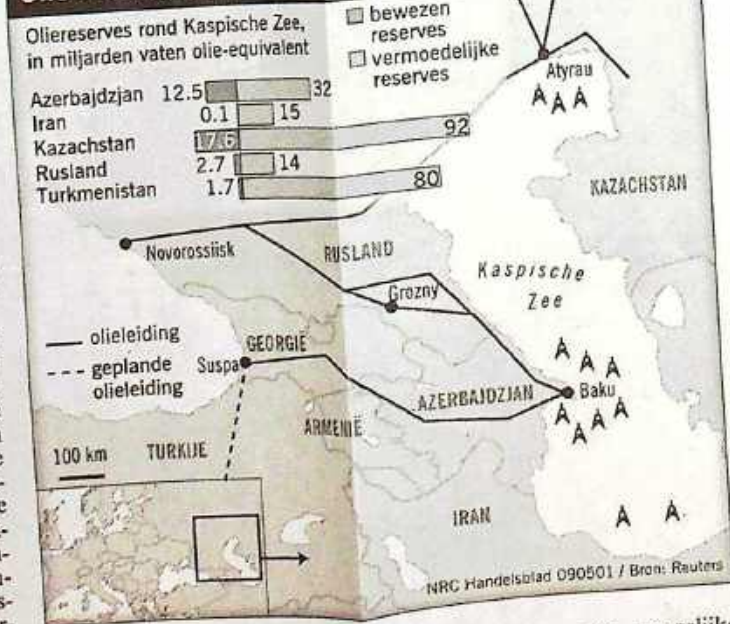
Door een onzer redacteurs

DEN HAAG, 9 MEI. De enorme voorraden olie en gas die zich onder en rondom de Kaspische Zee bevinden, kunnen voor West-Europa en de Verenigde Staten een belangrijk tegenwicht vormen voor de machtspositie van het Midden-Oosten en Rusland op de oliemarkt. Dat zei olie-expert en hoogleraar Coby van der Linde gisteren in Den Haag op een seminar van Nogepe, de Nederlandse organisatie van olie- en gasproducenten.

Over tien à twintig jaar kan de 'Kaspische energie' de rol die de Noordzee sinds de jaren 70 vervult, overnemen. Ondanks hogere productie- en transportkosten voor de Kaspische olie kan deze met olie uit de Golfregio concurreren, meent Van der Linde. In de prijs die de OPEC-landen (Organisatie van olie-exporterende landen) rekenen, zit namelijk een flinke component voor de overheidsuitgaven voor onder meer onderwijs, huisvesting en gezondheidszorg. Inwoners van de Golfstaten betalen weinig of niets voor deze voorzieningen en belastingen zijn laag of geheel afwezig.

De aangetoonde energiereserves in de Kaspische regio (Kazachstan, Turkmenistan, Azerbaidzjan en Oezbekistan) belopen officieel ruim 16 miljard vaten olie (iets minder dan nog onder de Noordzee resteert) en 300 biljoen kubieke voet aardgas. Daar ko-

Oliewinning Kaspische Zee essentieel voor W-Europa



men nog eens de reserves van Iran in het zuidelijk deel van de Kaspische Zee bij: 10 tot 20 miljard vaten olie en 20 biljoen kubieke voet gas. Tezamen is dat meer dan een kwart van wat het rijkste olieland ter wereld, Saoedi-Arabië, nog onder de grond heeft zitten.

Maar experts van Shell en de Iraanse staatsoliemaatschappij NIOC, beide actief in het gebied, maakten melding van veel hogere

verwachtingen: een mogelijke voorraad van 35 tot 70 miljard vaten olie en bellen met een totale inhoud tot 450 kubieke voet aardgas.

Ghanimi Fard, vice-president van de NIOC, zei gisteren in Den Haag dat zijn land de deur wijd heeft opengezet voor buitenlandse investeerders. Het parlement in Teheran besloot onlangs dat de nationale olie-industrie wordt „ge-

internationaliseerd". Binnenkort geeft Iran een internationale tender uit voor de exploratie en productie van energie in het zuiden van de Kaspische Zee. Andere landen in de Golfregio blijven voornamelijk gesloten voor buitenlandse maatschappijen.

Fard houdt er rekening mee dat president Bush de geldende sanctiewet van zijn voorganger tegen Iran en Libië zal verlengen, waardoor Amerikaanse oliemaatschappijen voorlopig geen grote investeringen in zijn land mogen doen. Maar het betekent ook dat de Verenigde Staten de export van olie en gas uit de Kaspische regio via Iran (de goedkoopste oplossing) blijven tegenwerken. „Politieke factoren domineren daarvoor boven de economisch meest voor de hand liggende exportroute, waardoor de Kaspische olie duurder wordt. Dat schaadt de hele regio”, zei Fard.

Iran ruilt al olie uit Turkmenistan. Die olie wordt per tanker aangevoerd, naar raffinaderijen bij Teheran getransporteerd en daar verwerkt. Vervolgens wordt hetzelfde volume Iraanse olie voor het buurland via havens aan de Golf geëxporteerd. Iran wil dat volgens Ghanimi Fard graag uitbreiden, maar de regering in Teheran is niet tegen nieuwe pijpleidingen die olie en gas via de Azerbaidzjaanse hoofdstad Bakoe naar de Zwarte Zee of Turkije naar de exportmarkten brengen.

ECON

van holst en steijnen

From: CDSM <cdsm_b@btopenworld.com>
To: <Undisclosed-Recipient:;>
Sent: vrijdag 17 mei 2002 10:28
Subject: Fw: O'GRADY HAD ADVANCED INTEL INFO FROM C.I.A. OF MARKALE MARKETPLACE MASSACRE COMMITTED BY MUSLIMS

Subject: O'GRADY HAD ADVANCED INTEL INFO FROM C.I.A. OF MARKALE MARKET PLACE MASSACRE COMMITTED BY MUSLIMS

Forwarded with permission of Peter Children. It is in response to the June issue of Vanity Fair Magazine, now on newsstands. The letter confirms that our fighting GI's and our pilots were abused for Clinton's political ambitions. For more on O'Grady, please read my "Behind Enemy Lines: Fact or Fiction." Stella

To the Editor

Vanity Fair Magazine

letters@vf.com

New York, N.Y.

Dear Sir/Madame

First let me tell you how much I love your magazine; it is fresh and contemporary with great writers. I always look forward to its arrival and I also share it with my friends.

There is however one particular aspect of your publication that disturbs me greatly; that is the often presence of Christiane Amanpour in your magazine. Just a few short years ago I had the opportunity to sit and visit with retired air force pilot Captain Scott O'Grady, the pilot who was shot down over Bosnia and allegedly hid in the woods for five days until he was rescued. At this point I would like to explain that I am Serbian and was particularly interested in visiting with O'Grady because of that fact. He was visiting our community on a tour to promote his recently written book.

O'Grady had first given a speech that evening to one of our local service clubs, after which he signed autographs for those who bought his book; it was after all that and close to midnight when the two of us finally sat down for what turned out to be a two hour visit. I will never forget the visit and the things he reiterated to me. The first thing I said to him was this; "Captain, if the Serbians had found you, I am certain they would not have harmed you, for to have done so would have only verified what the West was saying about them; things that were not true." He replied, "Peter, our commanding officer had advised us that we had no friends on the ground, not the Serbs, not the Croatians, and not the Bosnian Muslims." "Probably sound advice," I replied given the fact that you were dropping bombs at the time.

O'Grady then said something that in part shocked me. I say *in part* because I already knew what he said; what shocked me was the fact that he said it. "We received advanced intelligence communications to our base of operation from the C.I.A. telling us that the Muslims themselves blew up the marketplace square killing their own people, and that Christiane Amanpour is a Muslim and was *distorting the news*." Of course the Serbians knew that the bomb that went off in the marketplace that day was set off by the Muslims, and we also knew that Amanpour was lying about events that took place.

Towards the end of our conversation I asked him why, if knew all this to be true, just why he did not include that information in the speech he gave earlier that very evening to this group of about 300 businessmen. His answer was; "My job was just to fly the plane." "In other words," I said, "you believe it's perfectly alright for the world to believe that the Serbian people are guilty of something you know not to be true?" He just shrugged his shoulders.

There is other evidence that Amanpour distorted the news, the world knew she was married to the Assistant Secretary of State and as a result this allowed her entry gave and her precedence that otherwise would have been denied.

I urge you not to besmirch your fine publication with people of her ilk.

Respectfully

Peter J. Children

pchildren@mchsi.co

— End of Forwarded Message

AMNESTY INTERNATIONAL CALLS ON THE USA
TO END LEGAL LIMBO OF GUANTÁNAMO PRISONERS

22-1-2002

Amnesty International urged the United States to ensure respect for the human rights of all people who have been or may be transferred from Afghanistan to a US military base in Guantánamo Bay, Cuba.

"The US is placing these people in a legal limbo. They deny that they are Prisoners of War (POWs), while at the same time failing to provide them with the most basic protections of any person deprived of their liberty," Amnesty International said. "The US has obligations under international law to ensure respect for the human rights of all persons in their custody – including the duty to treat them humanely and ensure that they have recourse to fair proceedings, regardless of the nature of the crimes they are suspected of having committed."

Amnesty International considers that those who are held in Guantánamo, who are said to have been captured during the war in Afghanistan, are presumed to be POWs. If there is any dispute about their status, the US must allow a "competent tribunal" to decide, as required by Article 5 of the Third Geneva Convention.

This is also the position held by the International Committee of the Red Cross (ICRC), the most authoritative interpreter of the Geneva Conventions.

"It is not the prerogative of the Secretary of Defense or any other US administration official to determine whether those held in Guantánamo are POWs", Amnesty International said. "An independent US court, following due process, is the appropriate organ to make this determination."

POWs are afforded specific rights. For example, they should be held in conditions "as favourable" as those of US soldiers; they are not required to divulge information beyond their name, rank, serial number and date-of-birth; they cannot be tried merely for having taken up arms against enemy combatants in the context of the conflict and they should be granted access to delegates of the ICRC. POWs, unless they are to be tried for war crimes or other criminal offences, must be repatriated at the end of "active hostilities".

Any detainee who is suspected of a crime, whether or not they are POWs, must be charged with a criminal offense and tried fairly or released. Denying POWs or other people protected by the Geneva Conventions a fair trial is a war crime. Amnesty International is opposed to the death penalty in all circumstances.

The international safeguards governing the treatment of all detainees facing criminal charges include those of the International Covenant on Civil and Political Rights, to which the US is a party since 1992, and the UN Body of Principles for the Protection of All Persons under Any Form of Detention or Imprisonment. These include the right to challenge the lawfulness of

23-01-02

prisoners are being kept in inhumane conditions and are pressing the US Government to classify the captives as prisoners of war.

Hicks has not been charged with any crime and public pressure is mounting on the Federal Government to bring him home to face justice, although it is unclear what, if any, laws he has broken.

"It concerns us greatly that he has been in custody for over a month now and still the US has not brought forward any charges or any allegations and they have not allowed him any legal representation," Mr Kenny said.

"If he is not a prisoner of war and they are alleging he is a criminal then he is entitled to be charged, he is entitled to know what those charges are, he is entitled to know the evidence against him and have

23-01-02

detention, to be brought before an independent tribunal, the right to silence, and access to legal counsel.

Amnesty International is also concerned about alleged ill-treatment of prisoners in transit and in Guantánamo, including reports that they were shackled, hooded and sedated during transfer, their beards were forcibly shaved, and that they are housed in small cages in Guantánamo that do not protect against the elements. "Degrading treatment of prisoners is a flagrant violation of international law which cannot be justified under any circumstances," the organization stated.

BRUTAL CONDITIONS INSIDE CUBAN CAGE

US Army Military Police escort a prisoner to his cell in the notorious Camp X-Ray in Guantanamo Bay, Cuba.

Pictures: US Department of Defence

By Vickie Maye

The latest photographs from Camp X-Ray show the harsh, brutal conditions at Cuba's Guantanamo Bay. Dressed in bright orange overalls, some with tight-fitting orange hats covering their shaved heads, the imprisoned terrorists kneel face down behind barbed wire fences as army officers inspect them.

Since their eyes are covered with goggles and their faces hidden by white masks, it is impossible to identify them. Even their manacled hands are covered with black cloth.

But Terry Hicks will still scrutinise these new images, hoping he will see something he recognises that will identify one of the men as his son David, according to his lawyer and spokesman Stephen Kenny.

"The family has already scanned a number of photographs looking to see if it's their son and they will do the same with these new pictures," said Mr Kenny, a South Australian civil rights lawyer who is acting on behalf of the family free of charge. "To date they have not been able to recognise him due to the manner in which these people are being covered and contained. They are most anxious."

Taliban and Al Qaeda prisoners wait in a holding area under the watchful eyes of military police. The photographs have distressed Hicks's father Terry, his stepmother and stepbrother.

"It's just horrific. The family is extremely distressed about the conditions, knowing he is being kept in a wire cage," Mr Kenny said.

The latest photographs were expected to be shown to the family at their Adelaide home late yesterday. Hicks is one of 110 Al Qaeda and Taliban prisoners being held in the 1.8m by 2.4m outdoor chain link cells on the Caribbean island.

Human rights advocates have complained that the prisoners are being kept in inhumane conditions and are pressing the US Government to classify the captives as prisoners of war.

Hicks has not been charged with any crime and public pressure is mounting on the Federal Government to bring him home to face justice, although it is unclear what, if any, laws he has broken.

"It concerns us greatly that he has been in custody for over a month now and still the US has not brought forward any charges or any allegations and they have not allowed him any legal representation," Mr Kenny said.

"If he is not a prisoner of war and they are alleging he is a criminal then he is entitled to be charged, he is entitled to know what those charges are, he is entitled to know the evidence against him and have

the full protection offered by it.

However, attempts by the ICRC to get W spell out the exact status of its Afghan pr resulted in a variety of often contradictor from different departments in the admini according to diplomatic sources.

Some of the terms used by America to de prisoners, such as "battlefield detainees", legal meaning, the ICRC says.

The conditions under which the prisoner British Muslims, are being held in the Ka base before they are shipped to Cuba, as forcible shaving of beards and moustache journey, could be in breach of articles of convention.

The ICRC maintains that Afghan and for "the Taliban and al-Qaeda qualify for pr status and should be treated as such unt constituted court, in the United States c decides otherwise.

Catherine Deman, the organisation's leg operations has arrived in Afghanistan t

operations, this arrived in Afghanistan a report on the situation. Afghan prisoners have been handed over to the United States by Northern Alliance warlords and a new interim government of Hamid Karzai. They are held by the American military at bases in Bagram and Mazar-i-Sharif. The Independent Commission on International Law, though, has stated that the ICRC has not been able to visit the prisoners in Bagram and Mazar-i-Sharif. It discovered that about 360 are being held in unsheltered stockades in a cold winter, without any privacy. This would breach the Geneva Convention. The American authorities have stated that the accommodation at Kandahar is temporarily improved.

The forcible shaving of the Muslim prisoners on their flight to the Cuban naval base at Guantanamo Bay, could also be a breach of the convention which stipulates that religious tenets of prisoners should be respected.

The United States is within its rights, under the Geneva convention, to remove prisoners from its American territory even though there is

treaty between the two countries, and
them on the journey to Cuba for reason
The British Taliban fighter taken to Cu
flight was one of three Britons capture
of the Uzbek warlord General Abdul R
Kunduz. They were handed over to the

van holst en steijnen

From: CDSM <cdsm_b@btopenworld.com>
To: <Undisclosed-Recipient:;>
Sent: donderdag 21 maart 2002 23:56
Subject: WILLIAM WALKER AND THE JESUIT MASSACRE COVER-UP

URL for this article: <http://emperors-clothes.com/analysis/sixty.htm>

Join our email list at <http://emperors-clothes.com/f.htm>. Receive about one article/day.

This article may be reproduced in any non-commercial medium but please include the entire text and the URL. For commercial use contact Emperor's Clothes.

www.tenc.net * [Emperor's Clothes]

=====

WILLIAM WALKER AND THE JESUIT MASSACRE COVER-UP

by John Flaherty and Jared Israel
 Includes full text of 60 Minutes TV exposé
 [Posted 22 March 2002]

=====

In coming days, officials from the Kosovo Verification Mission (KVM) are scheduled to testify against Slobodan Milosevic. The chief of the KVM was one William Walker, the man who sold the world the story of the Racak so-called massacre, used to create a climate to justify the bombing of Yugoslavia in 1999.

We are preparing a piece which examines Walker's role as Assistant Under-Secretary of State for Central American Affairs from 1985 to 1988, including the Iran-Contra scandal, Ambassador to El Salvador from 1988 to 1992 and UN administrator for Eastern Slavonia from 1997 to 1998. While this article is in preparation, we wished to make available to you the transcript of a Sixty Minutes program, posted below. It aired in 1993. It exposed William Walker's role in suppressing the investigation into the infamous death squad killings of Jesuits in El Salvador and in deceiving, or trying to deceive, the public about the Salvadoran Army's role in this terrible crime.

Walker's effectiveness in Yugoslavia - especially his ability to "sell" the Racak massacre - depended on his credibility as an honest diplomat. A public figure's credibility is - or should be - based on the historical record. Clearly, if the gangster Al Capone tells us somebody is a crook, we're going to take it with a grain of salt.

Given what he had done to Central America it is therefore remarkable that William Walker had any credibility at all. It is especially remarkable that two groups were silent when Walker was made UN chief in Eastern Slavonia and when he was lauded as an honest broker - a humanitarian! - in Kosovo.

The two silent groups were: Leftists and the Catholic Church.

When Bill Clinton tried to make Walker Ambassador to Panama, in 1993, the Catholic Church in Panama and local political activists reacted loud and fast. For example:

"The Jesuit Order of the Catholic Church today rejected the designation of William Walker as U.S. Ambassador to Panama, based on his alleged complicity in the November 1989 assassination of five Jesuit priests in El Salvador..

"[Father] Valdes pointed out that Walker was U.S. ambassador in El Salvador when a U.S. trained battalion murdered the five [should be six -ed.] priests, as well as their housekeeper and her daughter.

"The Jesuit order at the time denounced the complicity of the U.S. Embassy (headed by Walker) in the case, for concealing evidence, obstructing the investigation, pressuring judges to impede the trial process, and terrorizing witnesses," Valdes said." - "PANAMA: JESUITS OPPOSE U.S. AMBASSADOR DESIGNATE," Inter Press Service June 28, 1993, Monday

And:

"Jesuit priest Fernando Guardia said, also today, that Walker was 'a symbol of the destruction of life' while he was ambassador in El Salvador." - "PANAMA: JESUITS, RIGHTS GROUPS OPPOSE U.S. AMBASSADOR DESIGNATE," Inter Press Service, July 22, 1993

But when Clinton sent Walker to Slovenia, nobody uttered a peep.

BACKGROUND ON THE JESUIT MURDERS

In case you're unfamiliar with what happened in El Salvador, here's a very brief rundown. El Salvador was torn by what appeared to be civil war during the 1980s. But it was an odd civil war. The government side got billions of dollars in US 'aid.' During the decade, death squads run by the US-sponsored Salvadoran Army killed literally thousands of political opponents, trade unionists, peasant leaders, outspoken journalists, school teachers, ordinary peasant farmers and townspeople who happened to be in the wrong place or from the wrong class and perhaps best known to the world, Salvadoran and US Catholic church activists and officials, including the assassination of Archbishop Oscar Romero in March 1980.

It was while Walker was US Ambassador that six Jesuit priests, their cook and her daughter were brutally slain by a Salvadoran Army death squad.

In the transcript below, a Salvadoran officer comments that the murderers would never have acted without approval from top army officers. But as we shall demonstrate in the article on Walker that is in preparation, the approval of top military officials was not enough. The murdered men were not communists. They were Catholic "liberation theologians." And they had power:

"Among those killed were the rector of the Jesuit-run University of Central America, Rev. Ignacio Ellacuria, and the vice rector, Rev. Ignacio Martin-Baro. Both were leading leftist intellectuals and prominent critics of army human rights abuses and both had been targets of death threats broadcast in recent days on state radio." —Boston Globe Nov. 17, 1989

Death threats broadcast on state radio!

The government military publicly broadcast its intention of killing these men days before the actual murders took place.

It is inconceivable they would have done so if they had the least fear they would be slapped down by the US command, which not only paid the Salvadoran military's bills, but which also had US 'advisers' throughout the military.

William Walker knew, and the those who sent the killers knew he knew, and most important of all, they knew he would help them cover-up these crimes.

It's all in the transcript, below.

— Jared Israel

THE JESUIT MURDERS

Transcript of 60 MINUTES * March 21, 1993

LESLEY STAHL: Following our story last week about the massacre at El Mozote, the United Nations this week reported to its members what we had reported, that despite United States government denials at the time, 11 years ago soldiers of the Salvadoran army—trained and armed by the United States—wiped out the village of El Mozote, killing entire families they suspected of being guerrilla sympathizers.

That United Nations report also confirmed something Ed Bradley reported three years ago; that officers high up in the US-backed army, and not left-wing guerrillas, had had a hand in murdering six Jesuit priests they suspected of being the brains behind the guerrillas.

ED BRADLEY: Jesuit Priest Fermain Scines was on the campus the night of the murders and might well have been killed with the others. He says it was obvious from the beginning it was the work of the Salvadoran army, not of the guerrillas.

Father FERMAIN SCINES (Jesuit Priest): There was soldiers here. There was soldiers there. Was soldiers...everybody saw them.

BRADLEY: And they didn't come in and they were out in a few minutes?

Father SCINES: They came at about 12:00.

BRADLEY: And they were here for at least two hours?

Father SCINES: And they were leaving at 2:45 AM.

BRADLEY: Almost three hours?

Father SCINES: Almost three hours, making tremendous noise. They were smoking; they were talking; they were walking. The ones who killed them...after doing the job, they went there...three meters from there and he took a beer.

BRADLEY: Father Scines has spoken to a number of witnesses.

Father SCINES: There is tremendous evidence.

BRADLEY: But only one, the Jesuits' housekeeper Lucia Serena, had the courage to come forward with eyewitness testimony linking the army, not the guerrillas, to the crime. From this window, she could see five men in army uniforms carrying rifles and wearing military caps.

No doubt in your mind what you saw that night?

Mrs. LUCIA SERENA (Cook): (Through Interpreter) No doubt whatsoever, none.

BRADLEY: Lucia Serena did not actually see the murders, but the Jesuits fear that the very fact that she could place soldiers at the scene of the crime puts her life in grave danger. So they arranged to get Lucia and her family out of the country.

William Walker is the US ambassador to El Salvador.

Ambassador WILLIAM WALKER (US Ambassador to El Salvador): Mrs. Serena was taken to the United States to get her out of what was an incredibly tense and frightening situation here, where she obviously feared for her safety; to get her to a place of safety, where she would be calm.

BRADLEY: But she says she was anything but calm when questioned at FBI headquarters in Miami, where for four days, according to Lucia Serena, the FBI asked her the same questions over and over. She was also questioned by Colonel Manuel Rivas, the Salvadoran officer in charge of the murder investigation.

Mrs. SERENA: He was very arrogant and very harsh. Instead of concerning himself with investigating the case, he investigated us.

BRADLEY: She says they pressed her about family members still living in El Salvador.

Mrs. SERENA: How many brothers did I have? What are their names? Where do they live? It frightened me. Maybe they'll kill my brothers.

BRADLEY: She says an FBI agent asked her about one of the Jesuits who hadn't been killed.

Mrs. SERENA: He opened the door, but like this—BAMI Like, he slammed it. He turned around and said, "That priest—is he a guerrilla or isn't he? I was very scared.

BRADLEY: So scared that after a few days, she decided to tell her interrogators she hadn't seen anything at all.

These were not questions given to a cooperative witness, these are questions that are to go after a suspect.

Ambassador WALKER: Well, that's not true. That is just not true. It might be a perception that she received because of her emotional state. Perfectly understandable. They were trying to determine from a person who said she was at the scene and had heard and seen things, how much she knew.

Father JOSEPH O'HARE (President, Fordham University): I find it very disturbing that not only the Salvadoran military, but our own embassy in San Salvador seemed anxious to discredit her testimony, which, as a matter of fact, was confirmed by the Salvadoran government itself as events developed.

BRADLEY: Father Joseph O'Hare, president of Fordham University, and Father Donald Monan, president of Boston College, were recently in El Salvador investigating the murder of their brother Jesuits.

You say that Ambassador Walker discredited her testimony. How did he discredit her testimony?

Father DONALD MONAN (President, Boston College): He announced in El Salvador that her testimony was not credible.

Father O'HARE: That there were inconsistencies in it.

BRADLEY: There were inconsistencies. She changed her story.

Father O'HARE: Yeah, after several days of intensive pressure in a--imagine. Put yourself in the situation of a simple woman in a foreign land, not knowing the language, being threatened with deportation back to El Salvador, isolated from those who could be supportive of her. I think that it's quite understandable that she would change her testimony under that kind of pressure.

Mrs. SERENA: I want to make one thing very clear. I saw the men. I saw the men.

BRADLEY: Just how effective was the American Embassy at getting to the bottom of the Jesuit case? Six weeks after the murders, an American major said he was tipped off by a Salvadoran army officer that a high-ranking colonel in the army of El Salvador had admitted being involved in the murder. The embassy turned right around and not only gave the name of the colonel to the Salvadoran high command, it also told them who the informant was.

Mr. SIGGEFRAIDO OCHELLO (Former Colonel, Salvadoran Army): The American officer put the informant in a very difficult situation; so dangerous he could have been killed.

BRADLEY: Former Colonel Siggefraido Ochello was once a top commander in the Salvadoran army. He's now a leader of the ruling right wing Arena Party.

Mr. OCHELLO: If you burn somebody, then other people who could provide even more information clam up because they'll be burned, too. A lot of them say: I don't know anything. They just shut up. What this American officer did was to throw the informant into the lion's den so they could tear him apart.

BRADLEY: No thought was given to saying: Let's protect this guy's name for the time being? Let's say here is the information, we want to protect the source of that.

Ambassador WALKER: Unlike the old newspaper men who feel they'd rather die than reveal the source, we're not in that same game. We were talking with the people who were trying to solve the case, on whom a lot of pressure was to solve the case.

Father MONAN: If we are ever going to get to the people who authored the crime, even though they didn't pull the triggers, we're going to have to have the informants come forward to talk about what they know. And in this case, the only two people we know who came forward both came to the United States and both suffered the consequences of having provided their information. That discouragement of people to come forward with information, I think, is fundamental to this case.

BRADLEY: The man the informant fingered was Colonel Guillermo Benavides, the head of the military academy, the West Point of El Salvador. He was arrested one week after they were given his name by the Americans. Seven men under his command were also arrested.

Ambassador WALKER: I would argue that if, in fact, a colonel is proved to be responsible for this and he is punished to the full extent of the law, that will be a signal to other colonels, that will be a signal to other people that this sort of behavior is not going to be tolerated anymore in El Salvador. And I think that's a step forward.

Congressman GEORGE MILLER (Representative, California): Not at all. Not at all.

BRADLEY: California Congressman George Miller is a member of a congressional task force investigating the Jesuit murders.

Congressman MILLER: This is an effort to sort of keep throwing people off the back of the truck to see whether you can get the posse to quit pursuing you.

Ambassador WALKER: I have seen no indication that President Christiani, the people that are investigating this, the people who are pushing to solve the mystery are hesitant to go to any level of the government, to any level of the armed forces. They have gone so far to a colonel. As we talked about earlier, this is historic.

Congressman MILLER: What does the ambassador want us to do, give the system a medal? This is a system that we've poured \$ 5 billion into that just slaughtered and murdered people with impunity. And now we're supposed to shout: Hallelujah, they got a colonel?

BRADLEY: They may not even have that. It seems that the evidence against Colonel Benavides--testimony from three lieutenants that he ordered the Jesuit murders--can't be used in court because it comes from co-conspirators. President Christiani admitted that it's doubtful Benavides can be convicted. Nonetheless, Ambassador Walker says he believes the investigation has gone well.

Ambassador WALKER: Even in the United States, sensational crimes are not usually solved in a day or two. It takes time. It takes hard police work. I am saying all the indications that we have are that the people responsible for solving the crime have been working very diligently, very professionally and have, in fact, solved it.

BRADLEY: They've done ballistics tests. They've done fingerprints. They have confessions. They've identified the killers. Doesn't that satisfy you?

Father O'HARE: The real issue is not whether these enlisted men who did the shooting are identified and convicted, but whether those who instructed them and made the decision to give the orders—that is where the true guilt lies, I think.

BRADLEY: The Jesuits believe the decision to kill the priests goes much higher than Benevides. So does former Colonel Ochello.

Is it conceivable that Colonel Benevides decided on his own to murder the Jesuits?

Mr. OCHELLO: No, I don't think so. Knowing him, he's a man who could never take or even conceive of making a move as big as assassinating the Jesuits. Benevides acted under orders. He didn't act alone.

BRADLEY: Some in the army have said that Benevides misunderstood an order and perhaps broke under the pressure. Isn't that possible?

Mr. OCHELLO: Definitely not. I think this was all planned beforehand.

BRADLEY: You are saying that you don't believe that Colonel Benevides acted alone, correct?

Mr. OCHELLO: That's correct.

BRADLEY: He had help from other senior officers in the Salvadoran military?

Mr. OCHELLO: That's correct.

BRADLEY: And they planned the murder of the Jesuits?

Mr. OCHELLO: I believe, yes.

BRADLEY: Remember, few people know more about the inner workings of the Salvadoran army than former Colonel Ochello, who was regarded as one of the army's top field commanders. Why was the military after the Jesuits? Many army commanders believed for years the Jesuits were the brains behind the guerrillas. They denied that. The murdered Jesuits said all they wanted was social justice for the people of El Salvador. One of those Jesuits, Father Ignacio Martin Barro, spoke with CBS News several months before he was killed.

Father IGNACIO MARTIN BARRO (Assassinated Jesuit): Listen, the problem of this country is not the problem of communism or capitalism. The problems of this country are problems of very basic wealth distribution, of very basic needs. But, when, in this country, you ask for the satisfaction of those needs, you become a subversive.

BRADLEY: Father Martin Barro and the five other Jesuits were murdered during the guerrilla offensive in San Salvador last November. At the height of the offensive, several hours before the Jesuits were shot, the top commanders met in military headquarters. Colonel Ochello wasn't at that meeting, but he believes he knows what happened next.

Mr. OCHELLO: A group of commanders stayed behind. It seems that each was responsible for a zone in San Salvador. They gave an order to kill leftists, just as Colonel Benevides did. I'll say it again: Benevides obeyed. It wasn't his decision.

BRADLEY: And yet, the Salvadoran officer in charge of the investigation, Colonel Rivas, is no longer actively investigating the case. Publicly at least, the American Embassy is not complaining, even though top commanders who could have ordered Benevides to kill the Jesuits have never been investigated. For instance, there's Colonel Juan Orlando Sapedas, the number two man in the army of El Salvador. Just five months before the murder of the Jesuits, according to a State Department document, Sapedas complained that the Jesuits at the Catholic university were planning guerrilla strategy. According to that same State Department document, Sapedas probably was one of the officers to whom Benevides reported.

We were not permitted to interview Colonel Sapedas. Instead we spoke with Colonel Rene Emilio Ponce, the army chief of staff.

Sapedas has not been questioned. He is on the record as saying they're planning guerrilla strategy. Doesn't it make sense to question him formally, to submit him to a polygraph?

Colonel RENE EMILIO PONCE (Chief Of Staff, Salvadoran Army): That's not for the military to decide. That's in the hands of the judicial system.

BRADLEY: I know you don't make the decisions. Do you have an opinion?

Colonel PONCE: My personal opinion is that here in this country, there have been many opinions about the role of the Jesuits. You've got to take into account all of the people who've said something against the Jesuits, not just Colonel Sapedas.

BRADLEY: It stunned us to find out that the American Embassy had given Colonel Ponce an audiotape of our interview with Ambassador Walker to help him prepare for us. So Ponce knew the questions we were likely to ask. Is the US embassy in cahoots with the army of El Salvador? Fathers Monan and O'Hare believe it is. And that the embassy could have forced the Salvadorans to investigate officers like Sapedas and hasn't done so.

Ambassador WALKER: From the first moment we knew of the Jesuits' deaths, which was about 7:00 or 8:00 AM on the day they were killed, this embassy has been very, very involved in the investigation, in trying to make sure that all T's were crossed, dots put above I's to make sure the government did everything it could because we recognized very early on that this was a very important case.

BRADLEY: Why are you skeptical? I mean, the investigation has only been going on for five months.

Father O'HARE: Yeah, but the investigation of Archbishop Romero's been going on for 10 years. And we haven't—at the time that that crime was committed, the world was shocked. When four American women were killed in December 1980, American military aid was stopped for a brief time until we were assured that, once again, human rights were going to be respected. So with that history, how can one have confidence today that the system, as encouraged or not encouraged by the United States government, is going to deliver justice in this case.

BRADLEY: Why would the American embassy—why would our government not do everything possible to get to the bottom of the murder of the Jesuits?

Congressman MILLER: Because they'd have to turn in their own client. The client is the Salvadoran government and the Salvadoran military. And many of

these questions are better left unanswered.

Father O'HARE: I'd go right to the high command of the Salvadoran military, and if that's the case, the US investment of the past 10 or 12 years has been revealed as futile.

BRADLEY: During those 10 or 12 years about 70,000 people were killed in El Salvador, most of them unarmed civilians. According to human rights organizations, most of that killing was done by the armed forces of El Salvador, yet so far, not one military officer has been convicted of a human rights crime.

Colonel BARRO: There is—How you say?—there is an environment of the possibility of being killed any moment of the day and the possibility of being involved in a violent clash every moment. And you have to count on that.

STAHL: Just last Monday, the United Nation Truth Commission found that the order to kill the Jesuits came from Colonel Rene Emilio Ponce, the army chief of staff, the man who came to the interview armed with the audio tape of our interview with the American ambassador.

The Truth Commission also concluded that the Salvadoran officers who were investigating the crime—the ones described by then US Ambassador Walker as diligent professionals—were actually part of the coverup.

(C) Sixty Minutes 1993 * Posted for Fair Use Only

Join our email list at <http://emperors-clothes.com/f.htm>. Receive articles posted on Emperor's Clothes.

Click here to email the link to a friend.

Further Reading:

1) On the Kosovo Verification Mission see:

* 'The Cat is Out of the Bag,' at <http://www.tenc.net/news/ciaaided.htm>

and 'NATO SPIES CONFESS,' reprinted from the Swiss journal, La Liberté, 22 April 1999

2) On the Racak non-massacre, see 'Racak, the Impossible Massacre,' at <http://tenc.net/articles/Johnstone/Racak.html>

=====
Emperor's Clothes Urgently Needs Your Help
=====

Emperor's Clothes has only one source of income - your donations. We want everyone to read our articles, whether they can afford to contribute money or not. But if you can contribute, please do; we urgently need the help.

Since September 11 our readership has increased more than 600%. We now transfer over 1 gigabyte of data a day. But our income has not kept up with increasing expenses.

In order for Emperor's Clothes to continue publishing we need everyone who can contribute to do so now.

Please send whatever contributions you can! \$20, \$50, \$100, \$500, \$1000 or more. Every penny will be used to get articles to more people.

You can make a donation using at https://www.paypal.com/xclick/business=emperors1000@aol.com&no_shipping=1

You can make a credit card donation by going to our secure server at <http://emperors-clothes.com/howyour.html#donate>

Or Mail a check to Emperor's Clothes, P.O. Box 610-321, Newton, MA 02461-0321. (USA)

Or make a donation by phone at the donation line, (U.S.) 617 916-1705.

We can now accept donations through e-gold. Our account # is 444982.

Note: If you mail a donation or make one by secure server, please let us know by email at emperors1000@aol.com to make sure we receive it. Thanks!

Thank you for reading Emperor's Clothes.

www.emperors-clothes.com or
www.tenc.net
[Emperor's Clothes]

This Website is mirrored at <http://emperor.vwh.net/> and at <http://globalresistance.com>

26-6-2002



Lunch voor de rechtbank

Twee Koerdische vrouwen lunchten gisteren voor het Paleis van Justitie in Amsterdam, in afwachting van de behandeling van het verzoek om uitlevering aan Turkije van het vooraanstaande lid van de PKK, Nuriye Kesbir, waar zij tegen gaan protesteren. De rechter heeft de Turken nog zes weken de tijd gegeven om met concretere beschuldigingen tegen haar te komen. VERSLAG OP PAGINA 4.

FOTO ROBIN UTRECHT, ANP

PKK-kopstuk blijft vastzitten

Koerdische demonstranten staan voor het gerechtsgebouw te Amsterdam waar Nuriye Kesbir, lid van de presidentiële raad van de Koerdische arbeiderspartij PKK, zijn uitlevering aan Turkije aanvecht. Gisteren is besloten dat Kesbir in uitleveringsdetentie blijft. Turkije, dat om de uitlevering van het PKK-kopstuk vroeg, moet wel binnen zes weken duidelijk maken waar de man exact van wordt verdacht.

FOTO: ANP

'FARC is een terreurgroep'

LUXEMBURG, 14 JUNI. De Europese Unie voegt de Colombiaanse rebellen groep FARC toe aan een lijst met terreurorganisaties. De Colombiaanse president Pastrana had daartoe verzocht tijdens een bijeenkomst in mei van Zuid-Amerikaanse staatshoofden in Madrid. Colombia was lange tijd verbolgen over de tolerante houding van de EU ten opzichte van de linkse rebellen groep, die al bijna veertig jaar strijd voert met de regering. (Reuters)

Amerikaanse zelfcensuur

Na een verblijf van zes maanden in de Verenigde Staten kijk ik voor het eerst naar het Nederlandse achtuurjournaal. Mijn mond valt open van verbazing. Pro-Palestijnse actievoerders in Israël? Waar komen die ineens vandaan? En demonstrerende antiglobalisten? Die ben ik daar, in de Amerikaanse kranten en op televisie, nooit tegengekomen.

Zelf deed ik eind september mee aan een vredesdemonstratie tegen de oorlog in Afghanistan. Ik schat dat er zo'n tweeduizend man aan meededen, maar ik las er de volgende dag in de Los Angeles Times, toch een serieuze krant, geen regel over. De kolommen in diezelfde krant en ook in de New York Times waren uitsluitend gevuld met pro-Amerikaanse verslaggeving over de oorlog in Afghanistan. Geen enkele keer twijfelden ze aan, of uitten ze kritiek op het bombarderen en er waren geen vermeldingen van anti-Amerikaanse betogingen elders in de wereld, noch van het aantal burgerslachtoffers dat er viel. Leuzen als: 'Justice for the victims of september 11' en 'We honor our soldiers who died for our God blessed country' deden het erg goed. Tegenbewegingen zijn er wel degelijk, maar ze worden buiten de schijnwerpers gehouden.

Buitenlands nieuws is in de Amerikaanse media mager aanwezig. Zo had de Los Angeles Times dagelijks slechts één pagina buitenland. Ander wereldnieuws was altijd in samenhang met Amerika. Op de televisie bestaat het buitenland nauwelijks - of president Bush moet er toevallig een bezoek brengen. Over de lokale zenders kan ik beter zwijgen. Het nieuws is altijd een soort show, op zijn best een soort 'Hart van Nederland'.

De Amerikaanse maatschappijcriticus Noam Chomsky spreekt in zijn 'Propaganda Model' over de filters die het nieuws schiften. Allereerst zijn de media in handen van een tiental grote ondernemingen die wederzijdse belangen met andere giganten, banken en de overheid hebben. Dat zorgt al voor een vertekening in de nieuwsvoorziening.

Maar ook zonder die belangen vormen de mainstream media een gecontroleerd instituut. De controle is niet het gevolg van een of andere samenzwering, maar een uitloeiend van vraag en aanbod. Nieuws is business

waarmee ze adverteerders moeten aantrekken. Dit bereiken ze door meer mensen voor het nieuws te interesseren. Populaire onderwerpen spelen de hoofdrol. Het is dus belangrijk om iedereen voor de buis te krijgen: hoe hoger de kijk- en leescijfers, hoe hoger de winst. Verder moet het nieuws natuurlijk niet de adverteerders in de wielen rijden, want dat betekent financiële zelfmoord. Serieuze kritiek op ecologische schade, uitbuiting van derdewereldlanden en banden met het militair-industrieel complex blijven daardoor buiten beeld.

Het marktmechanisme verbindt ook een andere belangrijke schakel die tot vertekening van het nieuws leidt: de relatie tussen de corporate-owned media en de overheid. Waarom wordt de informatie van overheden klakkeloos aangenomen als waar? Volgens Chomsky komt dit doordat het nieuws van de overheid zoals het Witte Huis en het Pentagon gratis en makkelijk te verkrijgen is. Met hun kant-en-klare nieuws dragen ze bij tot kostenbesparing bij de media. Bovendien zijn overheidsbronnen herkenbaar en boezemen vertrouwen in.

De overheid maakt gebruik van dat vertrouwen en voert stelselmatig propaganda. Zo brengt het Pentagon televisieprogramma's uit over militairen in oorlogsgebieden. Geromantiseerde, Hollywood-achtige shots van soldaten in de frontlinie - maar het heeft niets met een echte oorlog te maken.

Was het vechten tegen het rode gevaar voorheen de grootste inspanning, nu voert de overheid de War on Drugs en de War on Terrorism op als officiële vijanden. Fighting narco terrorists was voor Bush de officiële reden voor het sturen van militaire goederen naar Mexico waar ze tegen de Zapatista-rebellen werden ingezet. De ware reden was het tegenhouden van destabilisatie in Mexico, want dat zou Amerikaanse investeringen schaden. De media voerden het op, zoals de overheid het wilde, als een antidrugsactie.

De Verenigde Staten waren het land van de kritische journalistiek, van Woodward en Bernstein. Maar na 11 september sluit het land zich van de wereld af in een kramp van kunstmatige angst en patriotisme.

MÉLAND LANGEVELD

Congres kan

mediacontrole

11-7-2002

door de bedrijven niet langer negeren

Door Bernie Sanders (*)

Eén van onze best bewaarde geheimen is de mate waarin een handvol grote bedrijven de informatiestroom in de Verenigde Staten controleert. Of het nu de televisie, de radio, de kranten, de tijdschriften, boeken of het internet betreft, enkele reusachtige concerns bepalen wat wij zien, horen en lezen. Bovendien lijkt de situatie nog ernstiger te worden, als gevolg van Bush's radicale maatregelen tegen deregulering en door een paar rampzalige beslissingen van het hof.

De televisie is het medium dat de meeste Amerikanen van 'nieuws' voorziet. Zonder uitzondering is elke grote televisieaanschappij in handen van een groot concern dat enorme belangenverstrengelingen heeft. Fox News Channel is in handen van Rupert Murdoch, een rechte Australier die al een belangrijk deel van de media over de hele wereld beheerst. Zijn maatschappij onderhoudt nauwe banden met de Republikeinse Partij, en Newt Gingrich maakt deel uit van zijn 'eerlijke en evenwichtige' commentatoren.

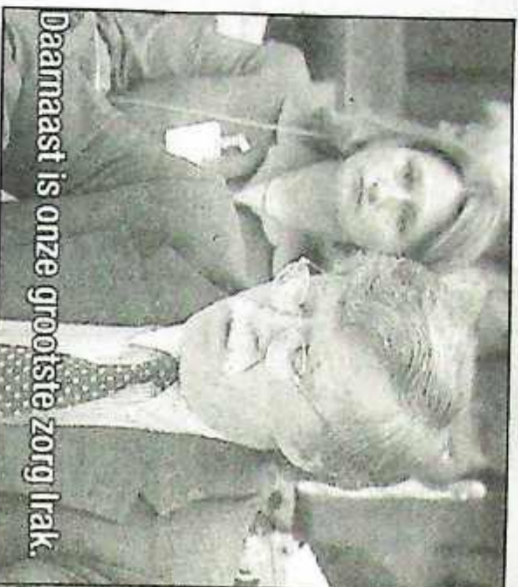
NBC is in handen van General Electric, een van de grootste bedrijven ter wereld, met een lange antivaakbondstraditie. General Electric, dat een belangrijke bijdrage levert aan de Republikeinse Partij heeft aanzienlijke financiële belangen in de wapenindustrie, in het geldwezen, in de kernenergie en veel andere bedrijfstakken. De voormalige directeur Jack Welch liep voorop in het sluiten van Amerikaanse fabrieken en het verplaatsen ervan naar lagelonenlanden als China en Mexico.

ABC is eigendom van Disney Corporation, dat speelfood en andere producten laat vervaardigen in ontwikkelingslanden waar de arbeiders in belabberde werkomstandigheden schandelijk lage lonen ontvangen.

CBS is in handen van Viacom, nog een groot mediaconcern dat verder onder meer de eigenaar is van MTV, Showtime, Nickelodeon, VH1, TNN, CMT, 39 televisiestations, 184 radiozenders, Paramount Pictures en Blockbuster Inc.

Het wezenlijke probleem met televisie is niet alleen een rechtse vooringnomen-

Voorbeelden van continue beïnvloeding door de rechtse media.



Daarnaast is onze grootste zorg Irak.



president Bush
Het ABM-verdrag is achterhaald, en we moeten het achter ons laten.

...ook de Chinezen moeten vrij zijn om te kiezen hoe zij leven en geloven

heid in het nieuws en de programmering, of de verworping van de politiek en het bestuur tot entertainment en sensatie-zucht. Evenmin betreft het alleen het constante bombardement aan reclame, veelal gericht op kinderen. Het grootste probleem is dat de belangrijkste problemen van de middenklasse en de arbeiders van ons land maar zelden besproken worden. De gemiddelde Amerikaan ziet zijn of haar werkelijkheid niet weerspiegeld op het scherm.

De Verenigde Staten is het enige getindustrialiseerde land ter wereld dat geen nationale gezondheidszorg kent. Ondanks dat 41 miljoen mensen geen ziektekostenverzekering hebben, en nog eens miljoenen onderverzekerd zijn, besteden we per hoofd van de bevolking veel meer aan de gezondheidszorg dan welk ander land ook. Misschien is de oorzaak hiervan te vinden in het feit dat we tussen de reclames voor geneesmiddelen door, geen goede televisieprogramma's zien die bespreken hoe we ledereen een degelijke gezondheidszorg kunnen bieden, en dit tegen veel lagere kosten per hoofd van de bevolking dan momenteel het geval is.

Ondanks de grote economische bloei van de jaren '90 werkt de gemiddelde Amerikaanse arbeider nu meer uren tegen lagere lonen dan dertig jaar geleden, en miljoenen goedbetaalde banen in de industrie zijn verloren gegaan. Waar zijn de televisieprogramma's die ons handelsstekort van 360 miljard dollar aan de orde stellen, of die bespreken wat onze rampzalige handelspolitiek gedaan heeft om de lonen in dit land te laten inzakken? En nu we het toch over de economie hebben: arbeiders die lid zijn van een vakbond verdienen dertig procent meer dan niet-vakbondsliden die hetzelfde werk verrichten. Er worden op de televisie veel programma's vertoond over hoe men rijk kan worden door het investeren op de aandelenbeurs. Heeft u echter ooit een speciaal programma gezien over hoe een vakbond opgericht wordt?

De Verenigde Staten kennen de meest oneerlijke verdeling van welvaart en inkomen in de geïndustrialiseerde wereld, en de grootste armoede onder de kinderen. Veel televisieprogramma's promoten hebzucht en eigenbelang, maar hoeveel programma's getuigen van de 'rechtvaardigheid' dat de rijksten, die één procent

van de bevolking uitmaken, meer welvaart bezitten dan de onderste 95 procent? Of van de directeuren van de belangrijkste bedrijven die vijfhonderd keer meer verdienen dan hun ondergeschikten?

De televisie negeert de realiteit van het leven van de meeste Amerikanen alleen nog maar, echter de radio die door de bedrijven beheerst wordt is openlijk rechtgezind. In een land waarin enkele miljoenen stemmen meer uitgebracht werden op Al Gore en Ralph Nader dan op George Bush en Pat Buchanan, zijn er tientallen rechte praatprogramma's van Robert Hannity, Alan Keyes, Armstrong Williams, Howie Carr, Oliver North, Michael Savage, Michael Reagan, Pat Robertson, Laura Schlessinger, die zijn maar een paar van de stemmen die dag in dag uit een rechts geluid laten horen in het hart van dit land.

De geluiden uit de linkse hoek zijn niet hoorbaar. De standpunten van de Republikeinse Partij, de bedrijven en de adviseerders worden krachtig uitgedragen op de radio. Helaas heeft de rest van Amerika zo goed als niets. Hoe slecht de situatie van de huidige media al is, het lijkt er sterk op dat ze nog meer achteruitgaat als gevolg van een recent besluit van het hof van beroep van het District of Columbia naar aanleiding van een proces dat aangespannen werd door Fox, AOL Time Warner, NBC en Viacom. Dit besluit vernietigde een federale verordening die paal en perk stelde aan het bezit van televisiestations en kabellicenties door bedrijven op dezelfde lokale markten. Het hof beval ook dat de Federale Communicatie Commissie de federale bepalingen rechtvaardigt of herschrijft die het bereik van meer dan 35 procent van de Amerikaanse huishoudens als limiet stelt als het gaat om televisiestations die in handen zijn van een enkel bedrijf.

Het gevolg is dat steeds minder, maar enorm grote, concerns vrijwel alles controleren wat de gewone Amerikaan ziet, hoort en leest. Dit is een kwestie die het Congres niet langer kan negeren.

(*) Bernie Sanders is onafhankelijk volksvertegenwoordiger uit Vermont. Capitol Hill, 12 juni 2002, vertaling Frans Willems.

Wees precies met bronnen

Harry Veenendaal

Oud-directeur van het Nationaal Archief A.E.M. Ribbe-trink heeft ooit gezegd dat openbaarheid mythevorming voorkomt. Een nuclere waarheid wanneer we zien waar gebrek aan openbaarheid toe leidt bij het lezen van de 'pseudo-journalistische' werken van Jan Kikkert, Wim Klinkenberg en Philip Dröge over het leven van prins Bernhard. Deze publicaties munten uit door het gebrek aan waarheidsvinding en feitelijke informatie. Helias pretenderen deze auteurs nog al eens representatief te zijn voor de 'traditionele' onderzoeksjournalistiek die gekennmerkt wordt door een wetenschappelijke methodologie en een journalistieke verschijning.

Een groot verschil tussen de publicaties van Kikkert, Klinkenberg en Dröge en de studies van bijvoorbeeld wetenschappers als Cees Fasseur (biografische Wilhelmina) en Lambert Giebel (biografische Beel) is dat eerstgenoemden te weinig gebruik maken van comparatief (primitief) bronnenonderzoek. Als wel gebruik wordt gemaakt van archiefmateriaal gebeurt dit vaak selectief en blijft een selectie bronnenkritiek achterwege. Dit leidt tot ondoordachtte conclusies en beschuldigingen.

Een pregnant voorbeeld van selectief archiefonderzoek is het recente boek van Dröge over prins Bernhard. Hij raadpleegde de archieven van het Bureau Nationale Veiligheid (BNV), die bij het Nationaal Archief in Den Haag zijn ge-deponeerd. Een belangrijke taak van de BNV was het verzamelen en registreren van verhalen en geruchten. De commissar staatssecretaris Rick van der Ploeg noemde ze niet voor niets de „archieven van de verdachtmakingen”. Het is daarom discutabel dat de BNV-archieven een betrouwbare bron vormen. Immers, strafbare feiten werden door Justitie behandeld, niet door het BNV. Dröge baseert enkele van zijn 'nieuwe' bevindingen op de BNV-archieven zonder daar bij de vereiste bronnenkritiek toe te passen. Kenmerkend voor het

Leenzijdige karakter van het boek is dat Dröge het Centraal Archief Bijzondere Rechtspleging (CABR) niet heeft geraadpleegd, waar de dossiers van Justitie zich bevinden. Een traditionele onderzoeksjournalist zou dat wel hebben gedaan. Deze CABR-archieven ontkrachten grotendeels de geruchtenstroom uit de BNV-archieven, omdat bij de zaken in de justitiële dossiers juridische procedures zijn gevolgd. Ze zijn een stuk minder sensationeel, maar bieden meer zekerheid over de waarheidsvinding. En dat is nu precies het verschil tussen de traditionele en de pseudo-onderzoeksjournalistiek.

Bovendien werd de indruk gewekt dat voor het eerst aan de hand van een eerder dit jaar vrijgegeven dossier van de Engelse contraspionagedienst MI5 over Chris Lind-

Journalist denkt niet verder terug dan twee jaar

mans 'Het verraad van Arnhem was gereconstrueerd. Dat is opmerkelijk, omdat het journalistenduo Arthur Maandag en Jan de Roos in 1986 uitgebreid onderzoek hadden gedaan naar de kwetsing 'King Kong'. In het *Haarlems Dagblad* toonden zij de relatie tussen prins Bernhard en Lindemans onomstoeftelijk aan op grond van de door Dröge zogenaamd ontdekte MI5-rapporten. In 1992 kwam de historicus Bob de Graaf tot dezelfde conclusie over de relatie tussen Lindemans en prins Bernhard.

Hoewel Dröges uitgever Vassalucci rept van een „gedegen en opzietbare” onderzoek, verwijst de auteur nergens naar de onderzoeksresultaten van Arthur Maandag, Jan de Roos en Bob de Graaf. Hij noemt zelfs zijn grote toegenamer Wim Klinkenberg niet. Steeds vaker worden via uitgekende marketingcampagnes van uitgeverij de onderzoeksresultaten van pseudo-onderzoeksjournalisten als een noviteit gepresenteerd.

Het is spijtig dat de media daar intrappen. Naar aanleiding van de introductie van het boek van Dröge had *Nova* een uitgebreid item en de landelijke dagbladen waren opvallend positief. In geen enkele recensie werd de vraag gesteld of de veronderstellingen vertificerbaar of juist waren. Het leek alsof het complete journaal naar de moule kleden van de keizer keek. Alleen *Bas Blokker* hield in *NRC Handelsblad* zijn hoofd koel en had terecht bronnenkritiek, hoewel ook hij de onderzoeksresultaten van het duo Maandag en De Roos niet vermeldde. Archivaris Sierk Plantinga zei eens dat het gebuigen van Nederland niet verder teruggaat dan twee jaar, ook dat van de journalistiek.

Hier raken we een kernprobleem: de luheid van de journalist. Hier is al vaker over gesproken, bijvoorbeeld door Gerard Mulder. Bij veel journalisten is een reactieve houding zichtbaar van bij elkaar de kat uit de boom kijken in plaats van zelf kritisch en grondig onderzoek doen. Hierdoor ontstaat een vacuum waarin de pseudo-journalistiek diffuus wordt, als de eerste categorie zich niet van de tweede distantiert.

Zo onstraat een veldruud cirkel met een zichzelf versterkend effect waarbij naarmate meer pseudo-journalistische publicaties en minder traditionele onderzoeksstudies verschijnen, de archieven steviger worden vergrindeld. Voor toekomstige studies over het leven van prins Bernhard betekent dit dat het steeds moeilijker zal zijn feitenmateriaal te verzamelen op basis van archiefonderzoek.

Drs. H.F. Veenendaal schrijft een profefschrift over de Nijmeegse hoogleraar Volkrecht prof. L.J.C. Baaijff.

Nieuw bewijs terrorisme PKK-kopstuk

21-09-2002

Van onze verslaggever
AMSTERDAM - De Turkse justitie heeft in de zaak van het Koerdische PKK-kopstuk Nuriye Kesbir nieuw bewijs geleverd aan het openbaar ministerie in Amsterdam. Daaruit zou moeten blijken dat zij zich schuldig heeft gemaakt aan terroristische activiteiten.

De rechtbank in Amsterdam had om de extra informatie gevraagd

in de uitleveringszaak van Kesbir. Turkije diende een verzoek in tot uitlevering van Kesbir, nadat de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) haar asiolverzoek had afgewezen. In september vroeg Kesbir in Nederland politiek asiel. De uitleveringszaak dient vrijdag over een week voor de Amsterdamse rechtbank.

Kesbir ving bot omdat er volgens de IND aanwijzingen zijn dat ze zich schuldig heeft gemaakt

aan oorlogsmisdrijven of misdrijven tegen de menselijkheid. Uit ambtsberichten van het ministerie van buitenlandse zaken zou blijken dat Kesbir, die lid is van de presidentiële raad van de PKK, verantwoordelijk is geweest voor liquidaties en het opleiden van vrouwelijke zelfmoordcommando's.

Turkije beschuldigt Kesbir ervan dat ze zich tussen 1993 en 1995 schuldig heeft gemaakt aan

terroristische activiteiten. Zij is volgens de Turken betrokken geweest bij de planning en uitvoering van militaire acties, maar concrete bewijzen daarvoor hadden de Turkse autoriteiten in juni nog niet geleverd. De rechtbank bepaalde toen dat Turkije nog zes weken de tijd had om met aanvullende informatie te komen. Turkije heeft deze gegevens inmiddels ook verstrekt, aldus het OM.

De zitting over het uitleverings-

verzoek vindt over anderhalve week plaats in de extrabeveiligde rechtbank in Amsterdam-Osdorp omdat rekening wordt gehouden met een grote toeloop van Koerden. In juni ontstond buiten een de rechtbank een ophop van honderden Koerden die protesteerden tegen een eventuele overdracht van Kesbir aan Turkije.

De rechtbank kan 30 augustus overigens nog geen uitspraak doen over het uitleveringsver-

zoek, omdat het hoger beroep van Kesbir tegen de afwijzing van haar asiolverzoek nog loopt. De rechtbank behandelt deze zaak pas 25 september.

Koerdische organisaties hebben aangekondigd zaterdag in Den Haag te demonstreren voor de vrijlating van Kesbir. Zij wijzen erop dat Amnesty International heeft gewaarschuwd dat Kesbir na haar uitlevering groot risico loopt gemarteld te worden.

van holst en steijnen

From: DeWaarheid.nu <vcp@uwnet.nl>
To: <Undisclosed-Recipient:@daffy.uwnet.nl;>
Sent: maandag 18 maart 2002 16:05
Subject: Persverklaring Eziden

Persverklaring Eziden

Aan de publieke opinie

Verdere voorbeelden uit de lijst van moorden
 begaan door de Turkse contraguerrilla tegen
 Kurdische Eziden:

SEREDIN en NEWROZ SANCAR

Al honderden jaren wordt ons volk geconfronteerd met een volkerenmoord politiek. Moorden door zogenaamde onbekend daders, de contraguerrilla, tegen de Kurden zijn vandaag nog steeds een realiteit in het gebied van de Turkse staat. Een nieuw voorbeeld van deze moorden deed zich voor op 12 maart 2002 in het dorp Mezre in de regio Mardin/Nussaybin. De Kurdische Eziden Seredin en Newroz Sancar werden tijdens het werk op hun land door een eenheid van de contraguerrilla overvallen. Terwijl de daders van de contraguerrilla Seredin, aan handen en voeten gebonden, op de meest brute wijze dood martelden, werd zijn vrouw Newroz ontvoerd en vermoord. Twee of drie uur later belde de daders naar het dorp Mezre en deelden mee dat Seredin Sancar zogenaamd een ongeval had veroorzaakt. Om hun misdaad te verbergen, werd het zogenaamde ongeluk in scène gezet en werd de auto van Seredin van een helling geduwd. Dit is een veel gebruikte methode van de contraguerrilla.

De Ezidische Kurd Seredin Sancar was een religieuze leider uit de sjeïkskaste van zijn geloofsgemeenschap. Omdat Seredin geweigerd had om dorpswachter te worden en zijn dorp te verlaten werd hij het doelwit van de doodseskaders van de Turks regering. Hoewel hij eerder vaak werd bedreigd heeft hij altijd weerstand geboden tegen de bedreigingen, en heeft hij zijn dorp nooit overgelaten aan de willekeur van de terreureenheden. Dit alles vormt de achtergrond van de moord op het echtpaar Sancar.

Het "Dorpswachter systeem" is één van de praktijken, waarmee Turkije de ontvolking van duizenden Kurdische dorpen heeft uitgevoerd. Omdat de repressie en de overvallen door het Turkse leger op verzet stuitte van de Kurdische vrijheidsbeweging, probeerde de Turkse regering begin jaren 90 onder het begrip "dorpswachters" delen van de dorpsbevolking voor haar criminele activiteiten te rekruteren. Omdat veel Kurden weigerden de wapens op te nemen tegen de mensen van de eigen bevolking werden honderden Kurden, waaronder Ali Agirman, Resid Yildiz en vele anderen, door doodseskaders ontvoerd en omgebracht. Hoewel het aantal gevechten in ons land sinds de éézijdige wapenstilstand van de guerrillakrachten van de Kurdische vrijheidsbeweging in de laatste twee en een half jaar sterk is afgenomen, wekte de nieuwe stijging van het aantal contraguerrilla moorden onze bezorgdheid. Krachten, die tot nu toe van de oorlog hebben geprofiteerd, proberen nu met moordaanslagen, zoals die op Seredin en Newroz Sancar, opnieuw terreur en geweld te zaaien.

Uit naam van de Federatie van Eziden in Duitsland (FEKA) roepen wij alle internationale en humanistische organisaties op tegen deze beestachtige moorden in actie te komen. Hoe kan een land als Turkije, waar dit soort voorvallen dagelijks voorkomen, een garantie geven voor het leven van de Ezidische politica Nuriye Kesbir, waarvan de Turkse regering de uitlevering door de Nederlandse autoriteiten eist?

Opnieuw is in de laatste dagen duidelijk geworden dat in Turkije

de Kurden die het Ezidische geloof belijden geen enkele levensgarantie hebben. Wij herdenken Seredin en Newroz met veel respect, en zien hun leven en hun verzet als voorbeeld dat alle Eziden zouden moeten volgen. Wij willen hun families en het hele volk condoleren en veroordelen deze moorden op de meest scherpe wijze. Wij hebben een rotsvast geloof, dat dit voorbeeld een belangrijke stap voorwaarts zal zijn voor de eenheid van de Eziden en het Kurdische volk om een leven in waarde, democratie en vrede te bereiken.

16 maart 2002
Federatie van Eziden uit Kurdistan in Duitsland [FEKA]

van holst en steijnen

From: Despotovic, Ruza <despot@wish.net>
To: Ksenija Sigulinski <sigu@worldonline.nl>; Nico & Neeltje Steijnen <n.h.van.holst@freeler.nl>;
 Globalreflexion <office@globalreflexion.org>
Sent: zondag 10 juni 2001 14:36
Subject: Fw: PACIFICATION FOR A PIPELINE: EXPLAINING THE U.S. MILITARY PRESENCE IN THE BALKANS

----- Original Message -----

From: Nancy A. Hey (by way of asianhistory <my636847@asianhistory.myweb.nl>)
 <cattynancy@hotmail.com>
 To: eurodusnie <eurodusnie@squat.net>
 Sent: Saturday, June 09, 2001 8:51 PM
 Subject: PACIFICATION FOR A PIPELINE: EXPLAINING THE U.S. MILITARY PRESENCE IN THE BALKANS

> PACIFICATION FOR A PIPELINE: EXPLAINING THE U.S. MILITARY PRESENCE IN THE
 > BALKANS

>
 > Marjorie Cohn
 > Thomas Jefferson School of Law
 >
 > JURIST - The Legal Education Network -
 > <http://jurist.law.pitt.edu/forumnew22.htm>

>
 > Despite President George W. Bush's rhetoric about withdrawing our forces
 > from the Balkans, we can expect a strong continuing U.S. presence there.

>
 > Why? It's all about the transportation of massive oil resources from the
 > Caspian Sea through the Balkans, and maintaining U.S. hegemony in the
 > region.

>
 > Although NATO ostensibly bombed Yugoslavia to stop ethnic cleansing, the
 > bombing was actually part of a strategy of containment, to keep the region
 > safe for the Trans-Balkan oil pipeline that will transport Caspian oil
 > through Macedonia and Albania. The pipeline is slated to carry 750,000
 > barrels a day, worth about \$600 million a month at current prices.

>
 > Cooperation of the Albanians with the pipeline project was likely
 > contingent on the U.S. helping them wrest control of Kosovo from the
 > Serbs.

>
 > The U.S. seeks to contain Macedonia as well, supporting both sides in the
 > conflagration there. Military Professional Resources International, a
 > mercenary company on contract to the Pentagon, has trained both the Kosovo
 > Liberation Army and the Macedonian army. MPRI also supplied and trained
 > the
 > Croatian army in 1994 and 1995 before the Croats cleansed more than
 > 100,000 Serbs from the Krajina region.

>
 > The bombing was not aimed at ethnic cleansing. It was part of U.S.-run
 > NATO's eastward expansion as a counterweight to Russia, which wants the
 > Caspian oil pipeline to run through its territory. NATO, created during
 > the
 > Cold War to protect Western Europe from the Soviets, should have disbanded
 > after the breakup of the USSR.

>
 > But a 1992 draft of the Pentagon's Defense Planning Guidance advocated
 > continued U.S. leadership in NATO by "discouraging the advanced
 > industrialized nations from challenging our leadership or even aspiring to
 > a larger global or regional role." Secretary of State Colin Powell
 > recently

> said, if we decide to expand NATO, "we should not fear that Russia will
 > object; we will do it because it is in our interest."

>
 > Bush is walking a delicate tightrope. He calls for Europe to do the grunt
 > work in the Balkans, but also wants to prevent the European Union from

- > becoming more powerful than U.S.-led NATO. A U.S. Army officer stationed in
- > Bosnia, speaking anonymously to the Los Angeles Times, observed wryly, "The
- > only thing the Europeans need us Americans for is the leadership."
- >
- > The U.S. has invested too much in the region to pull out. After the NATO
- > bombing campaign, the U.S. spent \$36.6 million to build Camp Bondsteel in
- > southern Kosovo. The largest American foreign military base constructed
- > since Vietnam, Bondsteel was built by the Brown & Root Division of
- > Halliburton, the world's biggest oil services corporation, which was run
- > by
- > Richard Cheney before he was tapped for Vice-President.
- >
- > NATO's bombs, never sanctioned by the United Nations, were not
- > "humanitarian intervention." The alleged mass graves were never found by
- > the FBI, and the 10,000-11,000 bodies NATO touted turned out to number
- > about 2000-3000, mostly in KLA strongholds. Even the Marine Corps Gazette
- > concluded after the bombing that the "resulting deaths of thousands of
- > Serbian soldiers, civilians, and Kosovar Albanians and the displacement of
- > hundreds of thousands more can hardly be viewed as a victory for
- > humanitarianism."
- >
- > It is the purview of the United Nations, not the United States, to
- > authorize humanitarian intervention. If the U.S. really wanted to provide
- > humanitarian assistance to the people of Yugoslavia, it would encourage
- > the
- > International Monetary Fund to forgive \$14 billion in loans from prior
- > regimes, finance reparations to rebuild the infrastructure destroyed by
- > its
- > bombs, and remove the U.S. troops from the region.
- >
- >
- >
- > _____
- > Marjorie Cohn, an associate professor at Thomas Jefferson School of Law in
- > San Diego, participated in the International Law and Ethics Conference on
- > Humanitarian Intervention last year in Belgrade. She sits on the national
- > executive committee of the National Lawyers Guild.
- >
- > April 27, 2001
- >
- > _____
- > Get your FREE download of MSN Explorer at <http://explorer.msn.com>
- >
- >
- >